

אוניברסיטת תל-אביב

ידיעון לתלמידים

1999-00
תש״ס

הפקולטה למדעי החברה
ע״ש גרשון גורדון

©
כל הזכויות שמורות לאוניברסיטת תל-אביב

יו"ר חבר הנאמנים:
בנו גיטר

נגיד:
סר לסלי פורטר

יו"ר הוועד המנהל:
משה פורת

* * *

נשיא:
פרופ' איתמר רבינוביץ

רקטור:
פרופ' נילי כהן

פרו-רקטור:
פרופ' דן עמיר

סגן רקטור:
פרופ' שמעון ינקלביץ

דקאן מחקר וסגן נשיא:
פרופ' יאיר אהרונוביץ

דקאן הסטודנטים:
פרופ' רות שלגי

מנהל כללי וסגן נשיא:
פרופ' ניב אחיטוב

מזכירה אקדמית:
הדה בן־שפר

נציב הקבילות:
פרופ' אהרון דותן

* * *

דקאן הפקולטה:
פרופ' משה סמיונוב

ראש מינהל הפקולטה:
מריאנה שדה (כידריס)

עוזרי ראש מינהל הפקולטה:
מרים סובלסון **יעל קיילין**

מבוא לידיעון הפקולטה/ביה"ס

תוכן העניינים

עמוד

לתשומת לב ..... זי
שימוש בשם האוניברסיטה ..... זי
לוח שנת הלימודים תש"ס 1999/00 ..... חי
צהרי יום ד' – סדרת הרצאות ..... טי
רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה ..... כי
רשימת תכניות לימוד לקראת "תעודה" ..... יי"א
ענייני תלמידים – לאן לפנות ..... יי"ב
המרכז למרשם ..... יי"ג

מידע כללי

1. "תלמיד" – הגדרה ..... טי"ז
2. החלפת או הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים) ..... טי"ז
3. רישום לתכנית לימודים נוספת ..... טי"ז
4. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה ..... טי"ז
5. התנהגות בחדרי הלימוד ..... טי"ז
6. בחינות (הוראות לנבחן, מועדים מיוחדים וכו') ..... טי"ז
7. נוהל הגשת עבודות ..... יי"ח
8. ציונים ..... יי"ט
9. ציון גמר ..... יי"ט
10. מועד זכאות לתואר ..... כי
11. אישורי לימודים ..... כי
12. הפסקת לימודים וחידוש לימודים ..... כי
13. היחידה להוראת שפות ..... כי"א
14. היחידה ללימודי העברית ..... כי"ה

לימודי התואר הראשון

1. תנאי קבלה ללימודי התואר הראשון ..... כי"ז
2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון ..... כי"ז
3. הכרה בלימודים קודמים (כולל נוהל התיישנות לימודים) ..... כי"ט
4. לימודים לאחר תואר ..... ל"א
5. חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר ..... ל"א
6. משך הלימודים לתואר הראשון ..... ל"ב
7. תלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון ..... ל"ב
8. הענקת תארים ותעודות: ..... ל"ב
– הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ..... ל"ב

לימודי התואר השני

1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני ..... ל"ג
2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני ..... ל"ג
3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית ..... ל"ד
4. מכסת לימודי התואר השני ..... ל"ד
5. משך זמן מקסימלי לסיום לימודים לקראת תואר "מוסמך" ..... ל"ד
6. עבודת גמר ..... ל"ה
7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר ..... ל"ה
8. שקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני ..... ל"ה
9. הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ..... ל"ה

10. לימודים בשתי מגמות התמחות באותו חוג ..... ל"ה
11. תואר מוסמך נוסף בתחום לימודים קרוב ..... ל"ה
לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים" - "תקנון תלמידי מחקר" ..... ל"ו
הוועדה למחקרים בבני-אדם ..... ל"ח
הוועדה לפיקוח על השימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים ..... ל"ח
החטיבה לתכניות מיוחדות
1. המכינה האוניברסיטאית ..... ל"ט
2. ביה"ס לסטודנטים מחו"ל ע"ש לואי ..... מ'
3. היחידה ללימודי העברית ..... מ'
4. היחידה ללימודי חוץ ..... מ'
תכניות ייחודיות לתלמידים מצטיינים ..... מ"א
פעולות הספורט והחינוך הגופני
1. כללי ..... מ"א
2. חינוך גופני חובה ..... מ"א
3. ספורט וחינוך גופני ..... מ"ב
4. המועדון לספורט, תרבות ונופש ..... מ"ג
5. מרכז עלית לספורט ..... מ"ג
דקאנט הסטודנטים
1. דקאן הסטודנטים ..... מ"ג
2. סיוע כלכלי ..... מ"ד
3. שירותי רווחה לסטודנט (בעיות אקדמיות, ביטוח לאומי, ולת"ם, תלמידים נכים או בעלי מגבלות גופניות) ..... מ"ד
4. ייעוץ לימודי ומקצועי ..... מ"ה
5. שירות פסיכולוגי ..... מ"ה
6. פעילות חברתית למען הקהילה ..... מ"ו
7. הכוון תעסוקתי ..... מ"ו
8. עניני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל ..... מ"ז
נציב הקבילות לסטודנטים ולענייני קבלה ..... מ"ז
המרכז לקידום ההוראה ..... מ"ז
ספריות האוניברסיטה — תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה ..... מ"ח
נוהל למניעת הטרדה מינית ..... מ"ט
משמעת סטודנטים
1. כללי ..... נ"ט
2. תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג) ..... ס'
סדרי ביטחון (אבטחה, כניסה לקמפוס, חפצים חשודים, נשק, שמירה על רכוש אישי, אבידות, הוצאת ציוד וכו') ..... ע'
בטיחות ועזרה ראשונה ..... ע"ב
תחזוקה ..... ע"ב
פעילות ציבורית בקמפוס ..... ע"ג
אגודת הסטודנטים החדשה ..... ע"ד
מבקר האוניברסיטה ..... ע"ו
דיונון ..... ע"ו
טיפול שיניים לתלמידים ..... ע"ו
מרפאת האוניברסיטה ..... ע"ו
שירותי רפואה דחופה ..... ע"ז
שירותי מזון ..... ע"ז
תוכן העניינים לידיעון הפקולטה/ביה"ס — ראה לאחר המבוא.

לתשומת לב!

בידיעון זה כלול מידע בדבר יחידות הלימוד ותכניות הלימודים המוצעות על ידן. כן נמסרים בו כללים וקטעים או מידע מתוך תקנוני האוניברסיטה. כל תלמיד אוניברסיטה כפוף להוראות האוניברסיטה ותקנוניה.

פרטים מלאים אודות מבנה האוניברסיטה ומוסדותיה וכן הנוסח המלא של התקנות כלולים באוגדן נהלי האוניברסיטה. לנוחיות התלמידים ניתן לעיין בנהלי האוניברסיטה ביחידות הלימוד ובדקאנט הסטודנטים.

האוניברסיטה שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בכל הכללים, התקנות ותכניות הלימודים המתפרסמים בידיעון זה, בלי למסור על כך הודעות אישיות לנוגעים בדבר.

תשומת לב התלמידים מופנית גם למידע שוטף המתפרסם על לוחות המודעות של הפקולטות, החוגים, המחלקות והספריות, העשוי להשלים ואף לשנות פרטים הכלולים בידיעון זה.

שימוש בשם האוניברסיטה

1. תלמידים המבקשים לפרסם את עבודות הגמר שהכינו במסגרת לימודיהם יהיו רשאים להשתמש בשם האוניברסיטה רק לאחר קבלת אישור המנחה.

2. במקרה שניתן האישור הנ"ל, יש להדפיס את שם המנחה ושם האוניברסיטה על העבודה ולציין בפרסום שהעבודה הוכנה כתיזה לדוקטורט או כעבודת גמר במסגרת האוניברסיטה.

3. אופן אזכור שם האוניברסיטה (אם בכלל) בעבודה סמינריונית המוגשת לפרסום, ייקבע בין המנחה לתלמיד.

4. תלמיד הפונה לגופים שונים בקשר לעבודה סמינריונית ו/או עבודת תיזה, או בקשר לכל עבודה אחרת הנעשית במסגרת לימודיו באוניברסיטה, חייב לציין שהפנייה היא בקשר לעבודה כזו ואיננה מהווה פנייה של האוניברסיטה, אלא פנייה אישית שלו.

לוח שנת הלימודים תש"ס 2000/1999 *

היום הראשון ללימודים	17.10.1999	יום א' ז' בחשון
חופשת החנוכה	5.12.1999	יום א' כ"ו בכסלו
היום האחרון לסמסטר הראשון	21.1.2000	יום ו' י"ד בשבט
היום הראשון לסמסטר השני	20.2.2000	יום א' י"ד באדר א'
חופשת פורים**	21.3.2000	יום ג' י"ד באדר ב'
היום האחרון ללימודים לפני חופשת פסח	14.4.2000	יום ו' ט' בניסן
היום הראשון ללימודים לאחר חופשת פסח	30.4.2000	יום א' כ"ה בניסן
יום הזכרון לחללי צה"ל **	9.5.2000	יום ג' ד' באייר
יום העצמאות	10.5.2000	יום ד' ה' באייר
יום הסטודנט ***	יפורסם	
היום האחרון ללימודים	7.6.2000	יום ד' ד' בסיון
טכסי זיכרון		
טכס יום השואה	2.5.2000	יום ג' כ"ז בניסן
טכס יום הזיכרון לחללי צה"ל	8.5.2000	יום ב' ג' באייר

בימים אלה יופסקו הלימודים לשעה בין 13:00-12:00.

* * *

היום הראשון לעונת לימודי הקיץ ****	9.7.2000	יום א' ו' בתמוז
צום ט' באב **	10.8.2000	יום ה' ט' באב
היום האחרון לעונת לימודי הקיץ ****	22.9.2000	יום ו' כ"ב באלול

* * *

היום הראשון ללימודים בשנת תשס"א 2000/1	29.10.2000	יום א' ל' בתשרי

* בפקולטה לרפואה ייתכנו שינויים בלוח שנת הלימודים בשל אופיים של הלימודים הקליניים.
* בפקולטה למדעי החיים יתקיימו סיורי לימודים—בקורסים המחייבים זאת—עם תום סמסטר ב'.
** ביום זה לא יתקיימו לימודים ובחינות.
בערב פורים ובערב יום הזיכרון לחללי צה"ל יופסקו הלימודים החל בשעה 18:00
*** ביום הסטודנט יופסקו הלימודים החל בשעה 12.00.
**** עונת לימודי הקיץ מתקיימת במספר מצומצם של יחידות.

ביחידות המקיימות לימודי קיץ בהיקף של 7 שבועות ייתכנו שינויים במועדים.

סדרת הרצאות בחסות הרקטור

בשנת הלימודים תשי"ס יתקיימו הרצאות צהרי יום ד'
בין השעות 12:00 — 14:00 באודיטוריום בר-שירה:

בסמסטר א' ירצה **פרופ' צבי יעבץ** על הנושא:

נירון והנוצרים – ברומן, בסרטים ובהיסטוריה
(6 הרצאות)

ובהמשך ירצה **פרופ' שלמה זנד** על הנושא:

קולנוע והיסטוריה: לספר ולביים את המאה ה־20
(8 הרצאות)

בסמסטר ב' ירצו **פרופ' אשר עובדיה ופרופ' נורית כנען־קדר** על הנושא:

האמנות הקלאסית: משמעויותיה, תפישותיה ומורשתה בתרבות המערבית

מועדי ההרצאות יפורסמו על לוחות המודעות בסמוך לפתיחת כל סמסטר.

רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה

הפקולטה לאמנויות ע"ש יולנדה ודוד כץ

אדריכלות
אמנות התאטרון
האקדמיה למוזיקה ע"ש סמואל רובין
מוזיקולוגיה
התכנית הרב תחומית באמנויות
קולנוע וטלוויזיה
תולדות האמנות
התכנית הפקולטטית לאמנויות

הפקולטה להנדסה ע"ש איבי ואלדר פלישמן

הנדסה מכנית
הנדסת תעשייה
הנדסת חשמל - אלקטרוניקה פיסיקלית
הנדסת סביבה
הנדסת חשמל - מערכות
מכניקת זרימה ומעבר חום
מכניקה, חומרים ומבנים
לימודים בין-תחומיים
הנדסה ביו-רפואית
תכנית משולבת בהנדסת חשמל ואלקטרוניקה ובמדעי המחשב

הפקולטה למדעי החברה ע"ש גרשון גורדון

כלכלה
לימודי עבודה
מדיניות ציבורית
מדע המדינה (כולל לימודי ביטחון)
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פסיכולוגיה
תקשורת

ביה"ס לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל

הפקולטה למדעי החיים ע"ש ג'ורג' ס. וייז

מדעי הצמח
ביוכימיה
ביולוגיה
זואולוגיה
חקר התא ואימונולוגיה
מיקרוביולוגיה מולקולרית וביוטכנולוגיה
אקולוגיה ואיכות הסביבה
נוירוביוכימיה
נוירוביולוגיה
גנטיקה

הפקולטה למדעי הרוח ע"ש לסטר וסאלי אנטין

אנגלית
ארכאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
בלשנות
גאוגרפיה וסביבת האדם
היסטוריה כללית
היסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה
היסטוריה של עם ישראל
לימודי מזרח אסיה
לימודים קלאסיים
הלשון העברית והלשונות השמיות
מקרא
ספרות עברית
פילוסופיה
פילוסופיה יהודית
צרפתית
שפה וספרות ערבית
תורת הספרות הכללית
תכנית הלימודים הכלליים והבין-תחומיים
תלמוד

ביה"ס לחינוך

הוראת המדעים
היבטים התפתחותיים בחינוך
מדיניות החינוך וארגונו
תכנון לימודים והוראה

הפקולטה למדעים מדויקים ע"ש ריימונד ובברלי סאקלר

גאופיסיקה ומדעים פלנטריים
כימיה
מדע כללי
מדעי המחשב
מתמטיקה
סטטיסטיקה וחקר ביצועים
פיסיקה ואסטרונומיה
פיסיקה יישומית
תכנית משולבת במדעי המחשב ובהנדסת חשמל ואלקטרוניקה

הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן

משפטים
דיני ישראל
משפט מסחרי
תורת השפיטה

הפקולטה לניהול - ביה"ס למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי

חשבונאות
ניהול
התנהגות ארגונית
חקר ביצועים
מערכות מידע
מימון ותשבונאות
מינהל מערכות בריאות
(בשיתוף עם הפקולטה לרפואה)
מינהל עסקים - מב"ע
מב"ע למנהלים
מב"ע למנהלים בינלאומי קלוג-רקנאטי

הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר

ביה"ס לרפואה ע"ש סאקלר

חוגים קדם־קליניים:

אמבריולוגיה וטרטולוגיה
אנטומיה ואנתרופולוגיה
ביוכימיה קלינית
ביולוגיה של התא והיסטולוגיה
מדעי ההתנהגות
מיקרוביולוגיה הומנית
פיזיולוגיה ופרמקולוגיה
פתולוגיה
תורשת האדם ורפואה מולקולרית

חוגים קליניים:

אוטורינולרינגולוגיה
אונקולוגיה
אופתלמולוגיה
אורתופדיה וטראומטולוגיה
אפידמיולוגיה ורפואה מונעת
גינקולוגיה ומיילדות
דרמטולוגיה
הדמיה
המטולוגיה
הרדמה וטיפול נמרץ
כירורגיה
נירולוגיה
פדיאטריה
פסיכיאטריה
קרדיולוגיה
רפואה פנימית
רפואה שיקומית
רפואת המשפחה

מינהל מערכות בריאות (בשיתוף עם הפקולטה לניהול)

תכנית הלימודים לתושבי מדינת ניו-יורק/אמריקה

בריאות בתעסוקה

ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר

ביה"ס ללימודי המשך ברפואה (בחוגים הקליניים המפורטים לעיל וכן בפסיכותרפיה וברפואת שיניים)

ביה"ס למקצועות הבריאות

הפרעות בתקשורת
סיעוד
פיזיותרפיה
ריפוי בעיסוק

תכניות ייחודיות לתלמידים מצטיינים

התכנית הבין-תחומית לתלמידים מצטיינים ע"ש עדי לאוטמן
התכנית החד-תחומית לתלמידים מצטיינים

רשימת תכניות לימודים לקראת "תעודה"

הוראה - במסגרת ביה"ס לחינוך
מדעי המחשב - במסגרת הפקולטה למדעים מדויקים
אמן - במסגרת הפקולטה לאמנויות
מוזאולוגיה - במסגרת הפקולטה לאמנויות
פסיכולוגיה רפואית - במסגרת הפקולטה למדעי החברה.
שמאות וניהול מקרקעין - במסגרת הפקולטה למדעי החברה
עריכה לשונית - במסגרת הפקולטה למדעי הרוח

כן מתקיימים לימודי תעודה בפקולטות לרפואה ולניהול.

ענייני תלמידים

לאן לפנות?

1. לפני תחילת שנת הלימודים נקבעים לכל חוג או יחידת לימוד יועצים, שתפקידם להדריך את התלמידים בכל הנוגע להכנת תכנית הלימודים. שמות היועצים ושעות הקבלה מתפרסמים על ידי הפקולטה או יחידת הלימוד לפני תחילת שנת הלימודים באמצעות חוזרים או על לוחות המודעות. בנוסף לייעוץ בתחילת השנה מקיים כל יועץ שעות קבלה פעם או פעמיים בשבוע במשך כל שנת הלימודים (בהתאם לצורך גם בחופשות), וכל תלמיד רשאי לפנות אליו בשאלות הנוגעות לחוגו.

2. **כל מורה** נכון לייעץ לתלמידיו בכל הנוגע ללימודים במקצוע הוראתו. שעות הקבלה של המורים נמסרות על ידיהם בתחילת שנת הלימודים ומתפרסמות על לוחות המודעות.

3. **ראש החוג או ראש המחלקה** מקיים אף הוא שעות קבלה המתפרסמות על לוחות המודעות. תלמיד המבקש את עצתו של ראש החוג או ראש המחלקה יכול לפנות אליו בשעות הקבלה או לבקש במזכירות החוג פגישה עימו.

4. **מזכירות הפקולטה או מזכירות ביה"ס** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של התוגים יכול תלמיד לפנות למזכירות הפקולטה. שעות הקבלה מתפרסמות על לוחות המודעות.

5. **ראש מינהל הפקולטה או מזכיר ביה"ס** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של החוגים או מזכירות הפקולטה, יכול תלמיד לפנות ולהתקבל לראיון אצל ראש מינהל הפקולטה או אצל מזכיר ביה"ס לאחר תיאום מוקדם.

6. **ועדת-ההוראה** – בעניינים הנתונים לטיפולה של ועדת-ההוראה יוכל התלמיד לפנות בכתב אל יו"ר הוועדה באמצעות מזכירות הפקולטה או ביה"ס. הסבר על מהותם של עניינים הנתונים לטיפולה של ועדת ההוראה יוכל התלמיד לקבל במזכירות הפקולטה או ביה"ס.

7. **דקאן הפקולטה או ראש ביה"ס** – תלמיד המבקש לפנות לדקאן הפקולטה או לראש ביה"ס ינימ, באמצעות מזכירות הדקאן או מזכירות ראש ביה"ס בקשה, ויפרט את העניין שבו הוא רוצה לדון. רצוי שהפנייה תבוא לאחר שניסה התלמיד למצות אפשרויות בירור אחרות, כאמור לעיל, ונראה לו שרק התערבות הדקאן או ראש ביה"ס עשויה להיות לו לעזר.

8. **דקאן הסטודנטים** - ראה בפרק דקנאט הסטודנטים בהמשך.

9. **המזכירה האקדמית** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול בפקולטה, בביה"ס או בדקאנט הסטודנטים יכול תלמיד לפנות למזכירה האקדמית.

10. **נציב הקבילות לסטודנטים ולענייני קבלה** - ראה בפרק נציב הקבילות בהמשך.

11. **הטרדה מינית** – פרופי רות בן ישראל מהפקולטה למשפטים מכהנת בתפקיד נציב קבילות הסטודנטים בנושא הטרדה מינית. ניתן לפנות לפרופי בן ישראל בטל' 6408370. מר דוד איתן מכהן בתפקיד סגן נציב קבילות הסטודנטים בנושא הטרדה מינית. ניתן לפנות למר איתן בטל' 6407640. פרטים נוספים ראה בפרק "נוהל למניעת הטרדה מינית" בהמשך.

המרכז למרשם

במסגרת המרכז למרשם פועלות היחידות האלה:

א. משרד הרישום והקבלה — טל' 6405550
משרד הרישום והקבלה מבצע את הפעולות הדרושות לרישום המועמדים (כולל תלמידים ממשיכים המבקשים להחליף חוגים) לכל יחידות הלימוד באוניברסיטה, ללימודי התואר הראשון והשני וכן ללימודי המשך וללימודי תעודה. המשרד מקיים קשר עם ועדות הקבלה ועם המועמדים ומבצע את ההחלטות הנוגעות לקבלת מועמדים.
פרטים נוספים מתפרסמים בחוברת המידע למועמדים.

ב. שירותי תלמידים וקורסים:

1. מדור תלמידים — טל' 6408331
מדור תלמידים אחראי להחזקת תיקי התלמידים בלימודי התואר הראשון, בתעודת ההוראה ובחלק מלימודי התואר השני ולכל הברוך במעקב אחר דרישות כלליות ועדכון פרטים אישיים. בכל עניין, הנוגע לפרטים אישיים כגון: שינוי כתובת, שינוי שם, מסירת תעודות, השלמת מסמכים או הפסקת לימודים, יש לפנות למדור תלמידים. מדור זה הוא הגורם הבלעדי, הרשאי להנפיק אישור על היות אדם תלמיד אוניברסיטה. (ראה להלן אישורי אונידע).

2. מדור קורסים
מדור זה מטפל, בין היתר, בנושאים האלה: קליטת רישום תלמידים לשיעורים בעזרת המחשב, הוצאת רשימות נוכחות וגליונות נבחנים, קליטת ציונים ע"י המחשב, עדכון ידיעוני היחידות במחשב ועוד.

ג. המשרד לשכר-לימוד — טל' 6408318
משרד זה מטפל בכל הנוגע לתשלום שכר הלימוד של כל תלמידי האוניברסיטה. לכל התלמידים הממשיכים נשלחות הודעות התשלום במחצית חודש אוגוסט. לתלמידים חדשים ולמחדשי לימודים נשלחות הודעות התשלום בהתאם לתאריך ההתקבלות או ביצוע חידוש הלימודים.
תלמיד שלא קיבל הודעה לתשלום כמפורט לעיל יפנה למשרד זה.
בנוסף לשכר הלימוד, על התלמיד לשלם גם עבור שירותי רווחה ושירותי אבטחה. יחד עם זאת, תלמיד הבוחר שלא לשלם בעבור שירותי רווחה ובעבור שירותים אלה בלבד, חייב להודיע על כך מראש ולפני תשלום שכר הלימוד, באמצעות הטופס הנמצא בחוברת "שכר לימוד". תלמיד שלא ישלם עבור שירותי רווחה לא יקבל שירותים מסוימים כמפורט בחוברת הנ"ל. המשרד לשכר לימוד מטפל גם בהוצאת כרטיס נבחן לסמסטר א' ו-ב'.
פרטים נוספים - ראה בחוברת "שכר לימוד", הנשלחת לכל התלמידים במצורף להודעה על התשלום הראשון.

ד. היחידה למיון ומחקר — טל' 6408290
יחידה זו עוסקת בתיאום מבחני הכניסה הפסיכומטריים עם המרכז הארצי לבחינות ולהערכה, עורכת מחקרים ובדיקות על נתוני הקבלה. כן מקיימת היחידה שירות ייעוץ (בתשלום) בנושאי קבלה לאוניברסיטה. פרטים נוספים - ראה בחוברת המידע למועמדים.

ה. מידע ממוחשב לסטודנטים

1. "אונידע" — תחנות מידע ממוחשבות מצויות במרבית בנייני האוניברסיטה ופועלות בכל שעות היום. באמצעות כרטיס הסטודנט, יכולים התלמידים להפיק בעצמם תדפיסים שונים, כגון: אישור לימודים בעברית; אישור לימודים באנגלית; רשומת לימודים של שנה אחת בעברית; פירוט חשבונות שכר-לימוד; מערכת שעות.
חלק המתדפיסים ניתנים ללא תשלום. פרטים מדויקים על גובה התשלום בתמורה לתדפיסים אחרים מופיעים על מסכי האונידע.

2. **מענה קולי** — מערכת ממוחשבת, שבאמצעותה ניתן להתקשר בטלפון צלילים ולקבל מידע כללי ומידע אישי עדכני בנושאים שונים: רישום לאוניברסיטה, חתכי קבלה, שכר לימוד, ציונים בקורסים וכו'. מספר הטלפון של המענה הקולי הוא: 03-6428555 (32 קוים) — 24 שעות ביממה. לצורך קבלת מידע אישי באמצעות המענה הקולי יש להקיש מספר זיהוי וקוד אישי. הקוד מופיע בפנקס התשלומים ובהודעות אישיות אחרות הנשלחות על ידי המרכז למרשם. כן, ניתן לברר את הקוד באונידע.
באמצעות המענה הקולי מתבצעת גם ההרשמה לקורסי ספורט ולקורס בדרמת "בינוני" באנגלית.

משרדי המרכז למרשם נמצאים בבניין המרכז למרשם ע"ש דסנברג-וולף, רחוב קלצ'קין 25 (מול בניין הפקולטה לרפואה). המענה הקולי של המרכז למרשם — 6428555.

שעות קבלת קהל בכל משרדי המרכז למרשם:

ימים א' עד ה', בין השעות 09.00 עד 12.00
יום ג' בין השעות 09.00 עד 15.00
בימי חג, בערבי חג, ובמהל המועד פסח זכאות אין קבלת קהל.
בחודשים פברואר, יוני, ספטמבר, אוקטובר ונובמבר, תתקיים קבלת קהל בימי ג' עד השעה 16.00.

תלמיד הסבור, כי עניינו לא בא לידי פתרון המניח את דעתו באחת מיחידות המרכז למרשם, יפנה למנהלת המרכז למרשם או יפנה למזכירת המרכז לצורך קביעת מועד לפגישה.

מידע כללי

1. "תלמיד" - הגדרה*

כתלמיד באוניברסיטת תל-אביב ייחשב מי שהתקבל ללימודים ע"י הגורם המוסמך לכך באוניברסיטה, ו/או הורשה להמשיך את לימודיו על-פי כללי האוניברסיטה והפקולטה או יחידת הלימוד בה הוא לומד, ועשה את הנדרש ללימודיו ובכלל זה רישום לקורסים וסידור שכר הלימוד כנדרש. חובת ביצוע הסדרת שכר הלימוד חלה גם על תלמידים הפטורים מתשלום חלקי או מלא של שכר הלימוד.

2. החלפת חוג או הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים)

תלמידי האוניברסיטה המבקשים להחליף או להוסיף חוג לימוד יירשמו במועדי הרישום הרגילים ויחולו עליהם כל תנאי הרישום והקבלה הרגילים כמפורט ב"חוברת מידע למועמדים".
פרק הזמן להשלמת החובות האוניברסיטאיות (בגון אנגלית, עברית, ספורט) של תלמיד המחליף חוג או מסלול לימודים יחל ביום תחילת הלימודים באוניברסיטה (ולא ביום שבו עבר התלמיד לחוג או למסלול הלימודים החדש), כמפורט בחוברת הנ"ל.

3. רישום לתכנית לימודים נוספת

תלמיד תואר ראשון הלומד שני חוגים במסלול הדו-חוגי או חוג אחד במסלול המורחב רשאי ללמוד במקביל בחוג נוסף החל בשנת הלימודים הראשונה באוניברסיטה, בפוף להסכמת ועדות ההוראה של כל היחידות הרלוונטיות. התלמיד יפנה בקשתו בכתב אל ועדות ההוראה, וימציא את אישורי ועדות ההוראה למדור תלמידים במרכז למרשם לפני תחילת שנת הלימודים. הפקולטות לאמנויות, למשפטים, למדעי הרוח, למדעי החברה ולניהול מאפשרות לכל תלמידיהן ללמוד במקביל בחוג נוסף. (אין נדרשת פנייה לוועדת הוראה).
כאמור, עליו לעבור את הליכי הרישום והקבלה הרגילים לחוג הנוסף שבו הוא מעוניין ללמוד, במועדים הרשמיים.
תלמיד הלומד באותה שנת לימוד לקראת שניים או יותר תארים או תעודות, יחויב בצירוף של שכר הלימוד שאותו הוא חייב בגין כל תואר בנפרד. (ראה פרטים בחוברת "שכר לימוד").

4. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה

א. תלמיד חייב להיות נוכח בכל השיעורים.
ב. רישום הנוכחות נעשה על פי הנהלים הפנימיים של כל יחידת לימוד. תלמיד, הנעדר משיעור המחייב השתתפות פעילה או לא השתתף באורח פעיל בו, רשאי המורה להודיע למזכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים.
ג. חל איסור על רישום לקורסים החופפים בשעות הלימוד שלהם.

5. התנהגות בחדרי הלימוד

א. **האכילה** אסורה בחדרי ההרצאות (בזמן ההרצאות, הבחינות וכן בהפסקה).
ב. **העישון** אסור בכל בנייני הקמפוס לרבות פרוזדורים ולמעט אזורים במזנונים, בספריות ובחדרי עיון שהוקצו על ידי רשויות האוניברסיטה לכך.
ג. אין להכניס מכשירי טלפון ניידים לחדרי ההרצאות ולספריות.

* מבחינת כללי המשמעת ראה הגדרה מורחבת בתקנון המשמעת המתפרסם בהמשך מבוא זה.

6. בחינות

בדרך כלל נערכות בחינות מעבר מחייבות בתום כל קורס - יהא זה בסוף סמסטר או בסוף שנת הלימודים. יורשו להשתתף בבחינות אלה רק תלמידים אשר עמדו בדרישות האקדמיות של הקורס ושילמו את שכר הלימוד בהתאם להתחייבותם ובכפוף לתקנות שכר הלימוד של האוניברסיטה.

מועדי הבחינות - מתפרסמים בידיעון זה וכן על לוחות המודעות.

הוראות לנבחן:*

(1) על הנבחן להיבחן רק באותו חדר בו הינו רשום.

(2) על הנבחן להיכנס לחדר הבחינה 10 דקות לפני מועד תחילתה והוא לא יורשה לצאת את החדר, אלא בכפוף לאמור בסעיף 10 להלן.

(3) בעת כניסתו לחדר, על הנבחן להציג למשגיח כרטיס נבחן ותעודה מזהה.
(פטורים מהצגת כרטיס נבחן בבחינות סוף השנה מי ששילמו את מלוא שכר הלימוד במועד, וקבלו כרטיס נבחן עליו רשום "לא לתשלום". תלמידים אלה מופיעים ברשימת הנבחנים ב"לא חייבים").

(4) עם כניסתו לחדר יניח הנבחן הפציו בכניסה, ויצטייד רק באותו חומר המותר לשימוש בבחינה, יתיישב במקום שנקבע לו על ידי המשגיח וימנע מלדבר.
חל איסור להחזיק בהישג יד, בחדר הבחינה ובסמוך לו (חדר שירותים וכו') משך כל הבחינה, חומר הקשור לבחינה עצמה או לקורס בו נערכת הבחינה, אלא אם הותר הדבר בכתב על ידי המורה ורק בהתאם למותר.

(5) נבחן שנכנס לחדר הבחינה וקיבל את טופס הבחינה נחשב כאילו נבחן במועד זה.
נבחן כאמור לעיל, שהחליט לא לכתוב את הבחינה, ציונו בבחינה יהיה "0", והוא לא יהא רשאי לעזוב את חדר הבחינה, אלא כעבור חצי שעה ממועד תחילתה, וזאת לאחר שמילא את פרטיו האישיים על גבי המחברת והחזיר את המחברת וטופס הבחינה.

(6) הנבחן יקרא את טופס הבחינה רק לאחר קבלת רשות לכך מהמשגיח.

(7) על שולחן הנבחן יימצאו רק טופס הבחינה, מחברת הבחינה וחומר המותר לשימוש בבחינה.

(8) (8.1) בקבלו מחברת בחינה ימלא הנבחן הפרטים המבוקשים על גבי מחברת הבחינה.

(8.2) נבחן המקבל יותר ממחברת בחינה אחת יציין על גבי כל מחברת את מספרה מתוך מספר המחברות הכללי שבידו, לדוגמא: "מחברת 1 מתוך 2, מחברת 2 מתוך 2" וכו'.

(8.3) יש לכתוב את התשובות בעט בכתב ברור ונקי על שני עמודיו של כל דף. העמוד הימני מוקדש לטיוטות, אלא אם ניתנו ע"י המורה הוראות אחרות. אין לתלוש דפים מן המחברת.

(8.4) הערות וטיוטות יש לרשום בעמוד הימני של דפי מחברת הבחינה. לא ישתמש נבחן בניירות אחרים או בטופס הבחינה לצורך רישום הערות או טיוטה.

(9) נבחן לא יכנס לחדר לאחר סגירת הדלתות אלא במקרים מיוחדים ובהיתר מיוחד של המורה או ממלא מקומו.

(10) נבחן לא יוכל לעזוב את חדר הבחינה, אלא לאחר קבלת היתר מהמשגיח*. אסור לו לשוחח עם אחרים או לעזוב את מקומו ללא קבלת רשות המשגיח.

* מתוך "נוהל סדרי בחינות ודיווח ציונים ביחידות הלימוד של האוניברסיטה" (הוראה מס' 12.008).

הנחיות בעניין אפשרויות יציאה מחדר הבחינה (הנחיות אלה אינן מתייחסות לתלמידים הפועלים לפי סעיף (5) לעיל):

(1) בבחינה הנמשכת למעלה משעתיים אין אפשרות לצאת מחדר הבחינה ב-90 הדקות הראשונות וב-30 הדקות האחרונות של הבחינה.

(2) לפיכך בבחינה הנמשכת שעתיים בפועל (או פחות מכך) אין אפשרות לצאת מחדר הבחינה.

(3) חרף האמור לעיל תותר, כחריג, יציאה מחדר הבחינה, במקרים שבהם אושר הדבר מראש על-ידי האחראי על הבחינות, וזאת לאחר שהתלמיד הציג אישור רפואי מתאים.

(4) לא תותר יציאה מחדר הבחינה של יותר מנבחן אחד בעת ובעונה אחת.

המבקש לפנות בבקשה או בשאלה ירים ידו.
כל מחברות הבחינה שבידי הנבחן תהיינה בפיקוחו ובאחריותו במשך כל הבחינה.
עם יציאתו מהחדר, לאחר שקיבל היתר, חובה על הנבחן להפקיד את מחברותיו ואת טופס הבחינה בידי המשגיח.
(11) יש להישמע לכל הוראה הניתנת ע"י המשגיח בתוקף תפקידו.
(12) בתום הבחינה יחזיר הנבחן את מחברות הבחינה ביחד עם טופס הבחינה, ויקבל את כרטיס הנבחן שלו.
(13) נבחן שינהג בניגוד לכללים הנ"ל ולהוראות נוהל סדרי בחינות צפוי להפסקת בחינתו על ידי המורה ו/או להעמדה לדין משמעתי.

מועד או הסדר בחינות מיוחד לתלמידים בשירות מילואים

(1) **זכאות:**
למועד בחינות מיוחד זכאי אך ורק תלמיד אשר:
1) לא ניגש למועד א' או למועד ב' בשל שירות המילואים.
2) למד בתכנית לימודים או בקורסים, שבסופם יש מועד בחינות אחד בלבד ולא ניגש לבחינה במועדה בשל שירות מילואים.

(2) **שירות מילואים ביום הבחינה:**
תלמיד הנקרא לשירות מילואים פעיל ביום הבחינה במסגרת שירות של שלושה ימים או פחות, חייב להודיע על צאתו לשירות המילואים למזכירות החוג או פקולטה עם קבלת צו הקריאה. בתום שירותו, חייב התלמיד להמציא למזכירות החוג או הפקולטה אישור רשמי, מטעם שלטונות צה"ל, על תקופת שירותו.

(3) **שירות מילואים סמוך למועד הבחינה:**
תלמיד ששירת בשירות מילואים פעיל עד סמוך למועד הבחינה יהיה זכאי למועד מיוחד, אם נתקיים בו אחד משני התנאים האלה:
1) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 7 ימים ויותר - אך לא יותר מ-19 יום - ותאריך הבחינה חל בתוך 7 ימים מעת שחרורו.
2) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 20 יום או יותר, ותאריך הבחינה חל בתוך 14 ימים מעת שיחרורו.

(4) תלמיד שנעדר מבחינת מעבר מועד א' או מועד ב' בקורס סמסטריאלי, הניתן יותר מפעם אחת בשנה, ייבחן במהלך הסמסטר העוקב. אם הקורס מהווה דרישת קדם, יורשה התלמיד להשתתף (לימוד ובחינה) בקורס המתקדם. השתתפות זו תוכר לו רק לאחר שיעמוד בבחינה בקורס שהיווה דרישת קדם.
תלמיד בסמסטר האחרון ללימודיו שההסדר הנ"ל מונע ממנו סיום לימודים בסמסטר זה יהיה זכאי למועד מיוחד.

(5) **סייגים:**
תקנות המועד או ההסדר המיוחד לא יחולו על תלמיד שאינו עונה על הדרישות האקדמיות של יחידות הלימוד שלו ושלא היה זכאי לגשת לבחינות במועדן הרגיל.

(6) **אישור צה"ל על שירות מילואים פעיל:**
האוניברסיטה תכיר בשירות מילואים פעיל רק אם התלמיד יציג אחד מהאישורים שלהלן:
1) טופס 3021
2) טופס 3010
3) טופס 510 - אישור חד-יומי בצירוף צו ההתייצבות לשירות המילואים.

(7) **הסדר בחינות מיוחד לתלמידים עם לקויות למידה**
תלמידים עם לקויות למידה זכאים להתאמות מסוימות עקב הלקות שלהם, על-מנת לתת להם הזדמנות שווה להצליח בבחינות.
הזכאות להתאמות מבוססת על חוות הדעת הניתנת ע"י "השרות הפסיכולוגי" (של דקאנט הסטודנטים) בתאום עם ועדת ההוראה של החוג/פקולטה.
סטודנט המבקש התאמות בשל לקות למידה חייב לעבור אבחון "בשירות הפסיכולוגי" (גם

אם בידיו תוצאות אבחונים אחרים).
עקב רשימת המתנה ארוכה מומלץ לפנות לאבחון מוקדם ככל האפשר - רצוי עוד לפני תחילת שנה"ל. טלפון לבירורים והזמנת ראיון: 6408505.

7. נוהל הגשת עבודות

להלן קטעים מתוך נוהל הגשת עבודות (013-12):

(2) "תלמיד" מי שלומד באוניברסיטת תל-אביב.
"עבודה" כל עבודת בית לרבות בחינת בית, עבודת גמר של קורס, עבודה סמינריונית, דו"ח מעבדה או דו"ח ניסוי, ועבודות גמר לתארים שני ושלישי.
"מורה" מי שהורה לתלמיד להכין עבודה או מי שמנחה את התלמיד בהכנתה.

(3) עבודה עצמית

3.1 כל עבודה המוגשת על ידי תלמיד חייבת להיות פרי עבודתו העצמית של התלמיד בכל שלב משלבי הכנתה: חיפוש מידע ביבליוגרפי, שימוש במאגרי מידע, איסוף נתונים וחומר (כולל תרגומים), ארגון החומר, כתיבת העבודה ועריכתה.
מורה רשאי להתיר מראש כי עבודה תוגש על ידי קבוצת תלמידים. היתר זה אינו חל על עבודות גמר לתארים שני ושלישי.

3.2 הגיש תלמיד עבודה למורה, רשאי המורה לזמנו להופיע בפניו כדי לבחון ידיעות התלמיד בנושא נשוא העובדה ולאמת כי העבודה הינה פרי עבודתו העצמית של התלמיד.

3.3 נוכח המורה, כי עבודה המוגשת במסגרת התואר הראשון אינה פרי עבודתו העצמית של התלמיד, יפסול את העבודה לאלתר ללא מתן ציון, ויפנה תלונת משמעת כנגד התלמיד.
בעבודת גמר לתארים שני ושלישי יפנה המורה את המידע לוועדה הרלבנטית שתכריע בנדון. החליטה הוועדה, כי העבודה אינה פרי עבודתו העצמית של התלמיד, תפסול את העבודה לאלתר ללא מתן ציון, ותפנה תלונת משמעת כנגד התלמיד.

(4)

4.1 הנתונים, נתוני העזר ותוצאות הביניים ששימשו בסיס לעבודה ואשר הוכנו על ידי התלמיד בתיאום עם המורה, יישמרו בידי התלמיד עד למתן ציון סופי לעבודה.

4.2 לא יגיש תלמיד אותה עבודה ביותר מקורס אחד באוניברסיטה.

4.3 על התלמיד להשאיר בידיו העתק של העבודה שהגיש.

4.4 בעבודות גמר לתארים שני ושלישי יש לנהוג על פי תקנות הלימודים הרלבנטיות.

(5) מועד ההגשה

העבודה תוגש במועד שנקבע להגשתה, או בהתאם לתקנות הלימודים הרלבנטיות.
לא נקבע מועד, יהא המועד האחרון להגשת העבודה לא יאוחר מסוף הסמסטר שלאחרי הסמסטר בו נלמד הקורס (לרבות סמסטר קיץ).
חריגה מכלל זה תיתכן רק באישור המורה או ועדת הוראה של היחידה הנוגעת בדבר.
לא יהא באישור כנ"ל כדי לשמש עילה לסטייה מהוראות שכר הלימוד.

(6) מסירת העבודה

התלמיד ימסור את העבודה לידי המורה אישית או באמצעות מזכירות החוג או מזכירות התלמידים הפקולטטית או באמצעות מחשב, בהתאם להנחיות שייקבעו על ידי היחידה.

(7) אופן הגשת העבודה

7.1 עבודה סמינריונית תוגש מודפסת.

7.2 עבודה אחרת תוגש בכתב יד קריא, מודפסת או באמצעות מחשב, על פי הכללים הנקבעים באותה יחידה.
הוגשה עבודה בכתב יד, שאינו קריא על פי שיקול דעת המורה, תוחזר לתלמיד כדי שינישנה בשנית, מודפסת, במועד שייקבע על ידי המורה, ולא יאוחר מתום תודש ימים מיום שהוחזרה העבודה לידי התלמיד. הנחיה זו חלה גם במקרה של תיקון עבודה.
7.3 עבודת גמר לתואר שני או שלישי תוגש בהתאם לתקנות הלימודים הרלבנטיות.

(9) החזרת עבודות
9.1 עבודות גמר של קורס ועבודות סמינריוניות יימסרו לתלמידים או יופקדו במזכירות החוג או הפקולטה, בהתאם להנחיות הפקולטה.
9.2 הופקדו העבודות הנ"ל במזכירות יישמרו הן עד סוף הסמסטר שלאחר מועד פרסום הציון.
9.3 עבודות גמר לתארים שני ושלישי תישמרנה בהתאם לתקנות הלימודים הרלבנטיות.

(10) הכללים המפורטים בנוהל זה הינם כללי יסוד, וכל פקולטה רשאית לקבוע לעצמה כללים מחמירים מאלה.

8. ציונים

א. **ציון מעבר**
מרכיבי הציון הסופי של קורס מובאים לידיעת התלמידים על ידי המורה, בתחילת כל קורס. ציון המעבר נקבע על יסוד מרכיבים שונים כגון מבחני ביניים, הגשת תרגילים, בחינה בסוף הקורס וכיו"ב.

ב. **מפתח הציונים**
מפתח הציונים באוניברסיטת תל-אביב הוא:

0 - 59	= נכשל	75 - 84	= טוב
60 - 64	= מספיק	85 - 94	= טוב מאוד
65 - 74	= כמעט טוב	95 - 100	= מעולה

ציון המעבר הנמוך ביותר הוא - 60.
כישלון יצוין ברשומת הלימודים כ"נכשל" ולא בציון מספרי. ציונים אחרים יצוינו בערכם המספרי.

ג. **שיפור ציון חיובי**
תלמיד המבקש לשפר ציון חיובי יוכל לעשות זאת במסגרת הנהלים והתקנות של הפקולטה או היחידה שבה הוא לומד.
נבחן תלמיד יותר מפעם אחת בקורס - הציון האחרון הוא הציון הקובע.

9. ציון גמר

לכל תלמיד באוניברסיטה נקבע ציון גמר לאחר שסיים את חוק לימודיו לקבלת תואר. הפקולטה או יחידת הלימוד תקבע את מרכיבי ציון הגמר ואת דרך שקלולם. דרך השקלול מובאת לידיעת התלמידים מבעוד מועד.
ציוני קורסים שנלמדו במוסדות אחרים להשכלה גבוהה והיו בסיס לפטור מקורסים באוניברסיטת ת"א, לא ישוקללו בציון הגמר.
לא ניתן לשפר ציון לאחר שקלול ציון הגמר וקבלת אישור הזכאות לתואר.

10. מועד הזכאות לתואר

מועד הזכאות לתואר הראשון או השני הוא היום שבו השלים התלמיד את חובתו האחרונה לתואר (תאריך הבחינה האחרונה, תאריך הגשת עבודה, תאריך הנחה על תיזה לתואר שני).

11. אישורי לימודים

תנאים לקבלת האישור:

א. עמידה בכל הדרישות האקדמיות.
ב. תשלום שכר-לימוד לפי תקנות שכר הלימוד באוניברסיטה.
ג. תשלום בעד האישור.

בעד כל אישור לימודים יש לשלם לפי נוהל קיים באוניברסיטה. רשימה מעודכנת של תעריפי האישורים מתפרסמת מדי סמסטר.

להלן פירוט האישורים:

תרגום תעודה מעברית לאנגלית-	ניתן לקבל במזכירות האקדמית
העתק תעודה-	*ניתן לקבל במזכירות האקדמית*
רשומת לימודים* (עברית או אנגלית)-	ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור זכאות לתואר או תעודה-	ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור על סיום לימודים בחוג-	ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור על לימודים בשנה מסוימת-	ניתן לקבל במרכז למרשם
אישור לסטאז'-	ניתן לקבל בפקולטה
העתק כרטיס נבחן-	ניתן לקבל במרכז למרשם

אישורים מסוימים ניתן לקבל גם באמצעות תחנות "אונידע". פרטים על כך בעמ' י"ג.

12. הפסקת לימודים וחידוש לימודים

א. הפסקת לימודים

(1) תלמיד שהחליט להפסיק את לימודיו, חייב להודיע על-כך מיד **בכתב** למדור תלמידים במרכז למרשם. ההודעה תימסר ע"י התלמיד באחת משתי דרכים: **בדואר רשום** או **במסירה אישית.** כאסמכתא על כך שהתלמיד הודיע על הפסקת לימודיו, ישמש אך ורק אישור ממשרד הדואר, המעיד על משלוח ההודעה בדואר רשום, או אישור בכתב מהמרכז למרשם על קבלת ההודעה האישית.
חרף האמור לעיל, תלמיד שלא נרשם לקורסים (פרט למי שאינו חייב בשמיעת קורסים או שיש *מניעה אקדמית להרשמתו לקורסים*) עד ליום האחרון של הרישום המאוחר לקורסים באותו סמסטר, ייחשב כמי שהודיע על הפסקת לימודיו באותו מועד, אף אם לא מסר הודעה על כך! על הפסקות הלימודים יחולו הכללים המצוינים בחוברת "שכר לימוד והרשמה" הנשלחת אל כל תלמידי האוניברסיטה עם משלוח פנקס התשלומים.

(2) תלמיד שלימודיו הופסקו על ידי יחידת הלימוד או רשויות השיפוט ימלא גם הוא טופס הפסקת לימודים וינהג בהתאם לאמור לעיל.

(3) לתשומת לב, תיקו של תלמיד בהפסקת לימודים ישמר במשך 7 שנים בלבד.

* רשומת הלימודים הניתנת במהלך הלימודים או בעת הפסקת לימודים משקפת את מצבו הלימודי של התלמיד: מעמדו האקדמי, הישגיו בלימודים (ציון אחרון בכל רישום לקורס) וכל הקורסים שאליהם נרשם מתחילת לימודיו בחוג. לא יינתן אישור על קורס אחד או על חלק מהקורסים שלמד התלמיד.

ב. חידוש לימודים

(1) תלמיד שלא נרשם לקורסים או הפסיק את לימודיו לפני שסיים שנת לימודים שלמה ראשונה (או סמסטר אחד ביחידה שבה נהוגה שיטת לימוד סמסטריאלית), עדיין לא ניגש לבחינות מעבר וברצונו לחדש את לימודיו, יירשם כמועמד חדש במשרד הרישום והקבלה ויחולו עליו כל כללי המיון והקבלה המקובלים בעת הירשמו מחדש.

(2) תלמיד שסיים שנת לימודים שלמה (או סמסטר - ביחידה שבה נהוגה השיטה הסמסטריאלית) לפחות, עמד בהצלחה בבחינות המעבר והיה זכאי לעבור לשנה הבאה או הסמסטר הבא בעת הפסקת לימודיו יגיש למזכירות הפקולטה בקשה לחידוש לימודים, לא יאוחר מחודש לפני תחילת הסימסטר שבו מבקש הוא לחדש את לימודיו, או במועד מוקדם יותר שייקבע ויפורסם על ידי הפקולטה או בית-הספר כפוף לתקנון הפקולטה. כן חייב התלמיד בתשלום דמי חידוש הלימודים.
תלמיד אשר אושר חידוש לימודיו לתואר הראשון לאחר הפסקת לימודים בת חמש שנים או יותר חייב להיבחן בבחינת המיון באנגלית ולהוכיח בה רמת "מתקדמים" לפחות, לפני חזרתו ללימודים.
תלמיד כנ"ל נדרש להגיע לרמת "פטור" באנגלית בתום הסמסטר הראשון ללימודיו.

(3) חידוש לימודים לתואר ראשון כפוף לנוהל "התיישנות לימודים" המפורט בהמשך בעמ' ל'. בלימודי התואר השני נהוגים כללי התיישנות שונים בפקולטות השונות.

13. היחידה להוראת שפות

א. כללי

(1) היחידה מקיימת קורסים סמסטריאליים באנגלית וקורסים בשפות שונות. מטרת הקורסים הינה שיפור הבנת טקסטים בשפות שיכשירו את הסטודנטים לקרוא את החומר הביבליוגרפי הנדרש בחוגים השונים. הקורסים נערכים במקביל ללוח הזמנים של שנת הלימודים.
מספר מצומצם של קורסים ניתן אף בעונת לימודי הקיץ.

(2) השתתפות בקורסים:
הקורסים ביחידה נחשבים כשיעור ותרגיל, **לכן הנוכחות בהם הינה חובה,** פרט למילואים או למחלה (יש להמציא אישור מתאים).

(3) התיישנות:
התיישנות לימודי שפה זרה (כולל אנגלית) תחול חמש שנים ממועד הפסקת לימודיו של התלמיד באוניברסיטה.

ב. לימודי אנגלית כשפה זרה:

תלמיד שנה א' לתואר הראשון באוניברסיטה החייב בלימודי אנגלית כשפה זרה (על-פי מבחן המיון - ראה סעיף ד' להלן) נדרש לסיים את לימודיו בקורסי אנגלית ולהגיע לציון "פטור" **תוך שנה וחצי ממועד תחילת לימודיו באוניברסיטה** (פרק זמן זה יחושב עפ"י לוח השנה הקלנדרית). היחידות רשאיות לקצר תקופה זאת ולהעמידה על שני סמסטרים בלבד.
תלמיד המחליף חוג לימודים חייב להגיע לרמת "פטור" ממועד תחילת לימודיו באוניברסיטה ולא מתחילת לימודיו בחוג החדש הנ"ל.

יוצאים מכלל זה: עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית. לאלה מביניהם שלא הגיעו לרמת המינימום יפתח קורס באנגלית בסיסית במסגרת האוניברסיטה ושנת לימודיהם הראשונה תפוצל לשנתיים. יהיה עליהם להגיע לרמת "בינוני" עד תחילת השנה השנייה ללימודיהם ולרמת "פטור" עד תחילת השנה השלישית. ועדת ההוראה הפקולטטית רשאית לאשר לתלמידים כנ"ל (הן לתלמידי התואר הראשון והן לתלמידי התואר השני) דחייה בהשגת רמת "פטור", על בסיס אישי, כל מקרה לגופו של עניין.
תלמיד, אשר ע"ס לימודיו הקודמים, התקבל לשנה ב' באוניברסיטה חייב להגיע לרמת "מתקדמים" **לפני** תחילת לימודיו באוניברסיטה, ולרמת "פטור" בתום הסמסטר הראשון ללימודיו.

תלמיד כנ"ל המתקבל לשנה ג' חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית **לפני** תחילת לימודיו באוניברסיטה.

תלמיד התואר השני, בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" מחו"ל, ממוסדות בהם שפת ההוראה אינה אנגלית או מועמד בעל תואר אקדמי ראשון השונה במהותו מתואר "בוגר אוניברסיטה" של אוניברסיטת תל-אביב, חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית, עד סוף שנת הלימודים הראשונה לתואר השני.

הכללים הנ"ל הינם כללי מינימום והפקולטה רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

ג. פטורים מלימודי אנגלית כשפה זרה:

(1) בעלי ציון "פטור" שהושג בבחינה הפסיכומטרית או בבחינת אמי"ר - ראה סעיף ד (3) בהמשך.

(2) בעלי תואר אקדמי מהטכניון או מאוניברסיטה בארץ.

(3) בעלי תואר אקדמי מוכר, שלמדו אנגלית כשפה זרה במוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ אשר לימודי האנגלית בו הוכרו על ידי היחידה להוראת שפות.

(4) תלמידים שלמדו שנתיים לפחות, ברמה תיכונית (כיתות י"א וי"ב) או ברמה על-תיכונית בארץ דוברת אנגלית, ועמדו בהצלחה בבחינות באנגלית במוסד אשר שפת ההוראה בו היא אנגלית.

(5) תלמידים שסיימו בהצלחה במסגרת שנת לימודיהם בטכניון או באוניברסיטה בארץ קורס המעניק פטור מאנגלית.

(6) תלמידים שסיימו בהצלחה, במוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ, קורס המעניק "פטור" באנגלית, בציון 60 לפחות (לתלמידי מדעי הרוח - בציון 70 לפחות), בתנאי שהקורס הוכר ע"י היחידה להוראת שפות באוניברסיטת ת"א. תלמידים אלה חייבים להמציא למזכירות היחידה אישור מטעם היחידה לאנגלית כשפה זרה מהמוסד שבו למדו, בו יצוינו רמת הקורס, מועד הקורס והציון הסופי.

הערות:

מועמדים אשר קיבלו "פטור" ע"ס בחינה בלבד באוניברסיטה או במוסד אחר להשכלה גבוהה, אינם פטורים מלימודי אנגלית כשפה זרה באוניברסיטת ת"א.

הכרה בקורסים כאמור בסעיפים (5) ו-(6) לעיל – כפופה ל"נוהל התיישנות לתואר ראשון".

ד. מבחן המיון

(1) מבחן המיון הוא חלק מבחינת הכניסה הפסיכומטרית. ניתן להבחן גם בבחינת אמי"ר.

מבחן המיון מסווג לחמש רמות: נכשל, בסיסי, בינוני, מתקדמים ופטור.

(2) *תוצאות* המבחן באנגלית נשלחות לבית הנבחנים ברואר על-ידי המרכז הארצי לבחינות ולהערכה. מועמד חייב לברר את הרמה שאליה סווג בבחינה כדי לא לאחר את מועד הרישום לקורסים.

מועמד שלא ניגש למבחן המיון לא יוכל להשתתף בקורסי היחידה.

(3) משך תקפות מבחן המיון באנגלית *זהה למשך תקפות המבחן הפסיכומטרי (עשר שנים)*. מועמד או תלמיד, שנבחן יותר מפעם אחת, התוצאה הטובה יותר תקבע את רמתו באנגלית.

(4) תלמיד ששלטונות האוניברסיטה אישרו חידוש לימודיו לתואר ראשון לאחר הפסקת לימודים בת חמש שנים או יותר, חייב להבחן בבחינת אמי"ר לפני חזרתו ללימודים ולהגיע לרמת "מתקדמים" לפחות.

הרמה באנגלית בהתאם לציון בבחינת המיון

הרמה באנגלית	הציון
נכשל*	עד 84
בסיסי	99-85
בינוני	119-100
מתקדמים	133-120
פטור	134+

* לנכשלים יתקיימו קורסים ברמות ב' וג', ראה פרטים בהמשך.

ה. קורסים בשפה האנגלית

היחידה להוראת שפות מקיימת מערכת של קורסים סמסטריאליים באנגלית ברמות: ב', ג', בסיסי, בינוני, בינוני+מתקדמים, מתקדמים, אנגלית למדעי הרוח, קורסים לתלמידי תואר שני במנהל עסקים וקורסי כתיבה מדעית לתלמידי מחקר. לפתיחת קורס דרוש מספר משתתפים מינימלי.

(1) **קורסים ברמות ב' וג'** —
רמה ב' (חתך פסיכומטרי 64-77): סמסטריאלי; 8 שעות שבועיות; 3 פעמים בשבוע.
רמה ג' (חתך פסיכומטרי 78-84): סמסטריאלי; 8 שעות שבועיות; 3 פעמים בשבוע.
עונת לימודי הקיץ — קורסים מרוכזים בימים א'—ה', בוקר: 8:30-12:00.

(2) **קורסים ברמת "בסיסי"** —
(חתך פסיכומטרי 85-99): סמסטריאלי; 8 שעות שבועיות; 3 פעמים בשבוע.
מתקיימים במהלך עונת לימודי הקיץ, בימים א' עד ה', בוקר: 8:30-12:00 או ערב: 17:00-20:30. במידת הצורך ייפתח קורס לפני סמס' ב', בתאריכים: 23.1.2000-18.2.2000.

(3) א. **קורסים ברמת "בינוני"**
(חתך פסיכומטרי 100-119): סמסטריאלי; 4 שעות שבועיות; פעמיים בשבוע.
מתקיימים במהלך עונת לימודי הקיץ — 12 שעות שבועיות, א', ג', ה', בוקר וערב כנ"ל.

ב. **קורסים ברמת "בינוני+מתקדמים"**
(חתך פסיכומטרי 100-119): סמסטריאלי; 8 שעות שבועיות; 3 פעמים בשבוע.
לתלמידים הלומדים **בפקולטה למדעי הרוח בלבד**, אשר קיבלו בבחינה הפסיכומטרית רמת "בינוני" או סיימו קורס "בסיסי" בציון 80 ומעלה.

(4) **קורסים ברמת "מתקדמים"**
(חתך פסיכומטרי 120-133): סמסטריאלי; 4 שעות שבועיות; פעמיים בשבוע.
התלמיד חייב ללמוד במקביל ללימודיו ולהגיע לרמת "פטור" בהתאם לדרישות הפקולטה בה הוא לומד.
ציון עובר: 60 ומעלה, מדעי הרוח: 70 ומעלה.
מספר מצומצם של קורסי "מתקדמים" מתקיימים בקיץ — בתשלום.

(5) **קורסי "אנגלית למדעי הרוח"**
סמסטריאלי; שעתיים שבועיות לתלמידי הפקולטה למדעי הרוח בלבד שהגיעו לרמת "פטור" על סמך מבחן פסיכומטרי או סיימו קורס "מתקדמים" בציון 70 ומעלה.
ממולץ להרשם לקורס המותאם לאחד מחוגי הלימוד של התלמיד.
נא עיין בידיעון במערכת השעות בהמשך.

(6) **קורסי כתיבה מדעית לתלמידי מחקר**
הקורסים מיועדים לרכישת מיומנות הכתיבה המדעית באנגלית. כמו-כן מיועדים קורסים אלה לתלמידים המבקשים להגיש את עבודת המחקר שלהם באנגלית.
קורסי כתיבה מדעית לתלמידי מחקר ניתנים לפי התמחות בפקולטות השונות.

הקורס מתבסס על הוראה פרונטלית והדרכה אישית.
לקבלת מידע נוסף נא לפנות לגבי רוני רגב במזכירות סטודנטים, טל' 6406410.

(7) **קורסי אנגלית לתלמידי תואר שני בפקולטה לניהול**, קורסי אנגלית עסקית וקורסי הכנה למבחן המיון.

ו. קורסים בשפות אחרות – קורסים שנתיים

הקורסים בשפות הבאות: איטלקית, גרמנית, הולנדית, יידיש, יפנית, סינית, ספרדית, ערבית מדוברת, פורטוגזית, צרפתית, רומנית, רוסית ושפת הסימנים הישראלית (סמסטריאלי), הינם כאמור קורסים שנתיים ומתקיימים בשתי רמות:

רמת "מתחילים": 4 שעות שבועיות – סמסטר א'+ב'.

רמת "מתקדמים": 4 שעות שבועיות – סמסטר א'+ב'.

קורס "מזורז" לבעלי תארים מתקדמים בלבד: בצרפתית וגרמנית, קורס שנתי במתכונת של 4 שעות שבועיות עד לפטור.

סטודנטים שהינם חונכים בתוכנית "פרח" ולומדים בקורסי יידיש, יהיו זכאים למלגת עידוד בסך 700 ש"ח מקרן לרנר בשנת הלימודים תש"ס. לפרטים נא לפנות למזכירות היחידה להוראת שפות.

קורסי "משתלמים לבעלי פטור" – שנתי, באיטלקית, גרמנית, יידיש, ספרדית, פורטוגזית, צרפתית ורוסית, שעתיים בשבוע.

(1) קורסים אלה הינם קורסי חובה/בחירה. הדרישה ללימוד שפה זרה שניה נקבעת ע"י הפקולטה או החוג בו לומד הסטודנט.

(2) הרישום לקורסים הנ"ל ייערך במקביל לימי הייעוץ. התלמידים מתבקשים לעקוב אחר המודעות על מנת לא להחמיץ את מועד הרישום. חובה על התלמיד להמציא טופס ייעוץ חתום על-ידי מזכירות החוג בו הוא לומד. בטופס יצויין: שם, מס' ת.ז., חוג ומסגרת.

(3) תלמידים המוכיחים כי סיימו* בהצלחה בציון 60 לפחות קורס באוניברסיטה אחרת, המקביל לקורס "מתחילים" יוכלו להתקבל לקורס ברמת "מתקדמים" בשפה זו.

תלמידים המוכיחים כי סיימו* בהצלחה בציון 60 לפחות קורס "מתקדמים" באוניברסיטה אחרת, יהיו זכאים לרמת "פטור" בשפה זו.

* בכפוף לחוקי ההתיישנות.

(4) פתיחת קורס מותנה במספר התלמידים. לתלמידים שאינם חייבים בשפה, הרישום יתקיים ביום ג' **שלפני תחילת הלימודים** בשעות 9.00-13.00 בבניין "וובי", בית-הספר לשפות, קומה א'.

(5) בחינות המיון בשפות פרט לאנגלית תתקיימנה:
א. בתשנ"ט, ביום ב' 30.8.1999, שעה 9.00.
ב. בתש"ס, ביום ד' 30.8.2000, שעה 9.00.
יש להרשם לבחינות אלה עד ליום 10.8.99/2000 במשרד היחידה בשעות הקבלה.

ז. ערעורים

(1) תלמיד רשאי לערער על ציון עד שבועיים מיום פרסום הציון. ערעור שיוגש לאחר מועד זה לא יתקבל.

(2) ערעורים יש להגיש בכתב בלבד למזכירות היחידה. תשובה תינתן לתלמידים במזכירות היחידה כשבועיים מיום הגשת הערעור.
ערעור שלא יוגש בכתב לא יטופל.

ח. רישום לקורסים

(1) במשך שנת הלימודים נערך הרישום לקורסי אנגלית לקראת כל סמסטר בנפרד הרישום לקורסים בשפות האחרות נערך לקראת תחילת שנת הלימודים בלבד.
להלן תאריכי וסדרי הרישום:

רמה	תאריכי רישום סמסטר א'	תאריכי רישום סמסטר ב'	סדרי הרישום
ב, ג, בסיסי	5-11.10.99	8-9.2.2000	בניין ווב 202/3 בין השעות 09:00-13:00 לא כולל שבתות וחגים
בינוני בינוני+מתקדמים, מתקדמים רוח	3-11.10.99	8-9.2.2000 13-14.2.2000	מענה קולי: 6428555 בין השעות 08:00-22:00 לא כולל שבתות וחגים
שפות אחרות	במקביל לימי הייעוץ החוגי - לקראת סמסטר א' בלבד, בבניין ווב חדר 202/3 בשעות 09:00-13:00		

מועדי הקורסים וסדרי הרישום לעונת לימודי הקיץ תש"ס:
מחזור א': 11.8.2000-9.7.2000 בוקר וערב
מחזור ב': 22.9.2000-20.8.2000 בוקר וערב
הרישום לקורסים אלה יתקיים בתאריכים: 27-29.6.2000.

כל הקורסים המתקיימים בעונת לימודי הקיץ הם בתשלום.

(2) כל שינוי, ביטול או הרשמה מאוחרת יגררו קנס אם הסיבה אינה מוצדקת.
(3) לתלמיד שלא יבטל הרשמתו בקורס ו/או לא ייבחן במועדים שייקבעו לכך, יירשם ציון "נכשל". **קורס שלא יבוטל, ייכנס לחישוב שכר הלימוד.**
(4) לקראת מחזורי הקיץ מתקיים רישום נפרד. מועדי ההרשמה מתפרסמים על לוחות המודעות ברחבי האוניברסיטה.

מזכירות היחידה:
משרדי היחידה להוראת שפות נמצאים בבניין ווב קומה א', חדר 202/3 טל' 6409681.
שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 10.00-12.00, יום ג' גם בין השעות 13.00-15.00.

14. היחידה ללימודי העברית

א. מבחן המיון

חייבים בבחינת ידע בעברית מועמדים לתואר ראשון ולתואר שני, בעלי תעודת בגרות שאינה ישראלית, או בעלי תואר ראשון מחו"ל, לפי הפירוט כדלקמן:
1. מועמדים, שנבחנו בבחינת הכניסה הפסיכומטרית בשפה שאינה עברית.
2. מועמדים, הפטורים מבחינת הכניסה הפסיכומטרית.
3. מועמדים, שניגשו לבחינה במועדים קודמים ולא הגיעו לרמת "עבר" לפחות.

דרישה זו חלה על מועמדים לכל החוגים ויחידות הלימוד הקיימים באוניברסיטה (כולל חוגים שבהם שפת ההוראה אינה עברית).
מבחן זה (מבחן יע"ל) נערך על ידי המרכז הארצי לבחינות ולהערכה במסגרת המבחן הפסיכומטרי. יש להוכיח בו רמת מיומנות לשונית הנדרשת בלימודים אקדמיים.
מבחן המיון מסווג את המועמדים לחמש רמות: נכשל, רמה א', רמה ב', רמה ג', פטור.
ככלל, מועמד שלא נבחן או שלא הגיע לרמה א' לפחות, לא יורשה להתחיל את לימודיו באוניברסיטה, אף אם עמד בתנאי הקבלה של החוג או של יחידת הלימוד שבחר בה.
מועדי בחינות המיון והרישום אליהן מתפרסמים ב"חוברת מידע למועמדים". תוצאות הבחינות נשלחות למועמדים ע"י המרכז הארצי לבחינות ולהערכה.
מבחן המיון מיועד למועמדים בלבד.

ב. מועד אחרון להשגת ה"פטור" בעברית

עם תחילת לימודיהם על התלמידים להתחיל גם בלימודי השפה העברית (ראה סעיף ד' להלן) ועליהם להגיע לרמת "פטור" לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודיהם באוניברסיטה.

כללים אלו חלים גם על תלמידים המחליפים חוג או מסלול לימודים.

ועדות ההוראה הפקולטטיות רשאיות לאשר, על בסיס אישי, דחייה בהשגת ה"פטור" לתלמידים עולים חדשים (הן לתלמידי התואר הראשון והן לתלמידי התואר השני) - כל מקרה לגופו של עניין.

ג. פטורים מן המבחן

פטורים מן המבחן וכן מלימודי עברית לעולים מועמדים שימציאו אישור על לימודיהם לפי הפירוט הזה:

1. בעלי תואר אקדמי מוכר ממוסד להשכלה גבוהה בישראל;
2. מי שקיבלו "פטור" בעברית מאוניברסיטה אחרת בארץ;
3. בוגרי מוסדות אשר הוסמכו ע"י המועצה להשכלה גבוהה להעניק תואר שונה מן התארים המוענקים באוניברסיטאות בישראל;
4. בוגרי מכללת שזר לחינוך ויהדות בבואנוס איירס, ארגנטינה;
5. בוגרי שלוש שנות לימוד בבית-ספר לאחיות בישראל;
6. מי שעמדו בהצלחה בבחינה שמקיימת המועצה להנחלת הלשון ("הבחינה הירושלמית");
7. מסיימי כתה י' שלמדו בישראל עשר שנים רצופות לפחות, בבתי-ספר ששפת ההוראה בהם עברית.

ד. קורסים

כדי להגיע לרמת "פטור" בעברית חייב תלמיד שסווג לרמה א' לעמוד בשלושה קורסים סמסטריאליים (רמה א', רמה ב' ורמה ג').

תלמיד שסווג לרמה ב' חייב בשני קורסים סמסטריאליים (רמה ב' ורמה ג').

תלמיד שסווג לרמה ג' חייב בקורס סמסטריאלי אחד (רמה ג').

רמה א' - 8 שעות בשבוע
רמה ב' - 6 שעות בשבוע
רמה ג' - 6 שעות בשבוע

מערכת השעות של שיעורי העברית תפורסם על לוח המודעות של היחידה.

הרישום לקורסים ייערך כשבוע לפני פתיחת הלימודים בכל סמסטר.

ה. קורס קיץ מרוכז

היחידה ללימודי העברית עורכת קורס קיץ מרוכז (בחודשים אוגוסט-ספטמבר) בכל הרמות.

ההשתתפות בקורס זה כרוכה בתשלום מיוחד (גובה התשלום יפורסם באביב).

הרישום לקורסי הקיץ ייערך במשרד היחידה ללימודי העברית ממאי 1999.

אין האוניברסיטה מחייבת השתתפות בקורס זה. הוא מיועד למועמדים ולתלמידים שלא הגיעו לרמה א' במבחן, או המבקשים לקבל "פטור" בעברית שלא במסגרת שנת הלימודים.

מזכירות היחידה:

משרד היחידה ללימודי עברית נמצא במעונות הסטודנטים, בניין ב', כניסה 4, טל' 6408947.

שעות הקבלה: ימים א'-ה' בשעות 08.30-13.00.

לימודי התואר הראשון

1. תנאי הקבלה ללימודי התואר הראשון

א. תנאי קבלה כלליים.
ב. תנאי קבלה מיוחדים לכל יחידת לימוד.

א. תנאי קבלה כלליים:

(1) זכאות לתעודת בגרות העונה על דרישות האוניברסיטה.*
(2) עמידה בבחינת הכניסה הפסיכומטרית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה.*
(3) ידיעת השפה האנגלית -
המועמדים לרוב יחידות הלימוד חייבים להגיע לרמת "בינוני" עד תחילת שנת לימודיהם הראשונה. בחלק מהיחידות נדרשת רמה גבוהה יותר.
פרטים בפרק "היחידה להוראת שפות" במבוא זה וכן ב"חוברת מידע למועמדים".
(4) ידיעת השפה העברית -
מועמד, שאין בידו תעודת בגרות ישראלית ונבחן בבחינה הפסיכומטרית בשפה זרה, חייב להיבחן במבחן המיון בעברית ולהוכיח רמת מיומנות לשונית הנדרשת ללימודים אקדמיים (רמה א' לפחות). כל זאת לפני תחילת לימודיו באוניברסיטה.
פרטים בפרק "היחידה ללימודי העברית" במבוא זה.

ב. תנאי קבלה של יחידות הלימוד

ועדות הקבלה של יחידות הלימוד קובעות את תנאי הקבלה אליהן. החלטותיהן סופיות ואינן ניתנות לערעור, חוץ ממקרה של מועמד בעל נתונים אקדמיים חדשים, אשר לא הובאו לידיעת ועדת הקבלה, והוגשו במועד.

החלטות ועדות הקבלה כוחן יפה רק לסמסטר אליו ביקש המועמד להתקבל. מועמד שהתקבל ולא התחיל בלימודיו באותו סמסטר, או לא סיים סמסטר אחד או שנת לימודים אחת לפחות, חייב להירשם ולעבור את הליך הקבלה שוב. ראה פרק "חידוש לימודים" במבוא זה.
פרטים על תנאי הקבלה - ב"חוברת מידע למועמדים".

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון**:

"....

3. תלמיד מן המניין

3.1 תלמיד שהינו בעל תעודת בגרות שנרשם ללימודים לקראת תואר ראשון, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל וקבלתו אושרה ע"י ועדת הקבלה.
3.2 תלמיד לקראת תואר ראשון אשר התקבל ללימודים במעמד זה לאחר לימודים קודמים במוסד מוכר להשכלה גבוהה או במוסד שעימו יש לאוניברסיטה הסכמי אקרדיטציה.
3.3 תלמיד כאמור בסעיפים 3.1 או 3.2 הממשיך לימודיו עפ"י כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.
3.4 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 5.5,4.4.

* ראה ב"חוברת מידע למועמדים".
** קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

4. תלמיד שלא מן המניין

4.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר ראשון אשר חסר לו ציון במקצוע אחד להשלמת תעודת בגרות וקבלתו במעמד זה אושרה ע"י ועדת קבלה.

4.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתעודת בגרות תוך פרק זמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.

4.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

4.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם יעמוד בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד ויהיה זכאי לתעודת בגרות.

5. תלמיד על תנאי

5.1 תלמיד כמשמעותו בסעיפים 3.1, 3.2, אשר הוטל עליו להשלים תנאי או תנאים מאלה המפורטים להלן בסעיף זה:

5.1.1 להוכיח ידיעת השפה העברית

5.1.2 להוכיח ידיעת שפה זרה

5.1.3 להשלים מטלה מסויימת כפי שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.

5.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/ות שהוטלה/ו עליו תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה אשר לא יעלה על שנת לימודים אחת. במקרים מיוחדים, רשאית ועדת ההוראה של הפקולטה לאשר לתלמיד על תנאי המשך לימודים במעמד זה לשנת לימוד נוספת, אך בשום מקרה לא יותר לתלמיד ללמוד במעמד זה תקופה שתעלה על שתי שנות לימוד.

5.3 תלמיד על תנאי חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד. בנוסף לכך הוא חייב במילוי התנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים וזאת תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.

5.4 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

5.5 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד - תוך פרק הזמן שנקבע.

5.6 לא עמד התלמיד כנייל בתנאי האמור תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך בלימודיו ולא יהיה זכאי לתואר אקדמי.

6. מועמד לתלמיד

מועמד לתלמיד - מי שאינו עונה על דרישות הקבלה הכלליות של האוניברסיטה אשר נתקבל - במקרים חריגים בלבד וכאמור בסעיף 6.1 להלן - כמועמד לתלמיד.

6.1 מועמד לתלמיד יתקבל במעמד זה רק עפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד, שאושרה ע"י הרקטור או סגנו. בדרך כלל לא יתקבל מועמד לתלמיד אלא בגיל 30 ומעלה.

6.2 מועמד לתלמיד מתקבל לשנת לימודים אחת. הרקטור או סגנו יבדוק את הישגי המועמד בשנת הלימודים הראשונה ויהיה רשאי להאריך את לימודיו במעמד זה בשנת לימודים נוספת.

6.3 מועמד לתלמיד לא יהא במעמד זה תקופה העולה על שתי שנות לימוד.

6.4 מועמד לתלמיד חייב בשנת הלימודים הראשונה להשיג ממוצע של 80 או יותר בתכנית לימודים שתכלול לפחות 20 שעות שנתיות.

6.5 מועמד לתלמיד חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד ורשאים הרקטור או סגנו וועדת הקבלה של הפקולטה להוסיף על דרישות אלה לימודים המיועדים להשלים את השכלתו הכללית.

6.6 מועמד לתלמיד זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים תוך ציון מעמדו.

6.7 מועמד לתלמיד לא יהיה זכאי לתואר אקדמי כל עוד הוא במעמד זה.
6.8 מועמד לתלמיד יאושר כתלמיד מן המניין ויוכרו לימודיו בתוקף למפרע אם נתמלא אחד התנאים הבאים:
6.8.1 עמד בדרישות המפורטות בסעיף 6.4 והרקטור או סגנו, לאחר קבלת חוות הדעת של ועדת ההוראה, החליט כי לימודיו והישגיו בלימודים מצדיקים אישורו כתלמיד מן המניין באוניברסיטה.
6.8.2 השלים את תעודת הבגרות ועמד בדרישות הקבלה של יחידת הלימוד.

7. תלמיד במעמד מיוחד

7.1 תלמיד שעפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים למקצוע/ות מסויים/ים בתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר הראשון וזהו אינו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב, אשר חל עליו לפחות אחד מהתנאים הבאים: -
7.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.
7.1.2 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.
7.1.3 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסויימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי.
7.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.
7.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי. לימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם כן תחליט ועדת ההוראה הפקולטטית אחרת.
7.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו.

...."

3. הכרה בלימודים קודמים

א. הכרה בלימודים ממוסד אקדמי אחר

תלמיד אשר למד במוסד אקדמי מוכר לימודים לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה", ומעוניין להמשיך את לימודיו לתואר באוניברסיטת תל-אביב, יפנה לוועדת ההוראה של החוג או הפקולטה או למי שהוסמך על-ידו בבקשה כי לימודיו יוכרו כחלק מחובותיו לתואר.
תלמיד, כאמור, חייב לעבור את תהליכי הרישום והקבלה הרגילים לאוניברסיטה, במועדים הרשמיים.
בכל מקרה, על התלמיד ללמוד באוניברסיטת תל-אביב לפחות 1/3 מתכנית הלימודים ולא פחות משנת לימודים אחת (בכל אחד ממרכיבי מסלול לימודיו). פקולטה רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.
יובהר כי תלמיד כנ"ל חייב ללמוד את לימודי השנה השלישית (כולל סמינריונים) באוניברסיטת תל-אביב.
ציונים המהווים בסיס לפטור מקורסים באוניברסיטת ת"א אינם נכללים בשקלול ציון הגמר.
תלמיד שסיים לימודיו באוניברסיטת תל-אביב לאחר שקיבל, על-סמך לימודים במוסד אחר, פטור מחלק ממקצועות הלימוד, יהיה זכאי לקבל את התואר בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, אם למד באוניברסיטת תל-אביב מכסת שעות לימודים כמפורט בנספח ל"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ...".

ב. התיישנות לימודים לתואר ראשון*

1. מטרה

מטרת נוהל זה לקבוע את המועדים ואת התנאים שבהם יתיישנו לימודים לתואר ראשון שהופסקו לפני שהתלמיד היה זכאי לתואר.

2. הגדרות

בנוהל זה:

2.1 **"האוניברסיטה"** אוניברסיטת תל-אביב.

2.2 **"הרקטור"** רקטור האוניברסיטה.

2.3 **"אוניברסיטה אחרת"** מוסד להשכלה גבוהה (בארץ או בחו"ל) שהאוניברסיטה מכירה בלימודים בו - כולם או חלקם - לצורכי קבלת פטור מקורסים אצלה.

2.4 **"קורס"** כל אחד מהקורסים במסגרת תכנית הלימודים לתואר ראשון הניתנים באוניברסיטה או באוניברסיטה אחרת אם הם מקנים פטור מקורסים באוניברסיטת תל-אביב.

2.5 **"הפסקת לימודים"** הפסקה בלימודים לקראת תואר ראשון באוניברסיטה, ביוזמת התלמיד או ביוזמת האוניברסיטה, תהיה סיבת ההפסקה אשר תהיה.

2.6 **"תלמיד"** סטודנט באוניברסיטה שבלימודיו לתואר ראשון חלה הפסקת לימודים.

3. תכנית לימודים לאחר הפסקה

תלמיד המחדש את לימודיו יחויב במלוא תכנית הלימודים שתנהג בעת חידוש לימודיו למעט אותם קורסים שבהם עמד בהצלחה, שלימודיו בהם לא התיישנו בין לאור הוראות סעיף 4 שלהלן ובין מכוח החלטה עפ"י הסעיפים 5 או 6 שלהלן.

4. הפסקה שאין עמה התיישנות

הפסקת לימודים לתקופה של עד שנתיים קלנדריות לא תגרום להתיישנות הקורסים שבהם עמד התלמיד בהצלחה בתקופה שקדמה להפסקה כאמור.

5. הפסקה שאפשר שתהיה עמה התיישנות

5.1 בכל מקרה של הפסקת לימודים לתקופה העולה על שנתיים קלנדריות אך אינה עולה על חמש שנים כאלה, יידון נושא ההכרה בקורסים שבהם עמד התלמיד בהצלחה לפני הפסקת הלימודים בוועדת הוראה יחידתית (במקום שישנה כזו) או בוועדת הוראה פקולטטית (במקום שאין בנמצא ועדה יחידתית).

5.2 ועדת ההוראה תבדוק, בין היתר, את הציונים שהשיג התלמיד בקורסים האמורים בסעיף 5.1 ואת השינויים שחלו בתכני קורסים אלה, ותהיה רשאית לקבוע כי לא תחול התיישנות על הקורסים, כולם או חלקם, או כי חלה התיישנות על הקורסים הנ"ל והתלמיד חייב ללמוד מחדש את מלוא תכנית הלימודים.

6. הפסקה שיש עמה התיישנות

אם עלתה תקופת הפסקת לימודיו של תלמיד על חמש שנים קלנדריות, תחול — בכפיפות לאמור בסעיף 7 שלהלן - התיישנות מלאה על כל הקורסים שלמד התלמיד לפני הפסקת לימודיו.

7. חריגים להפסקה שיש עמה התיישנות

במקרים מיוחדים יהיו הרקטור או סגנו רשאים לקבוע כי קורסים שבהם עמד תלמיד בהצלחה קודם שהפסיק לימודיו, לתקופה העולה על חמש שנים, לא יתיישנו, אם יתקיימו **כל** התנאים שלהלן:

7.1 ועדת הוראה פקולטטית תגיש בכתב המלצה מנומקת על כך.

7.2 ציון התלמיד בכל אחד מקורסים אלה יהיה "טוב" לפחות.

7.3 בכל מקרה לא יעלה היקף ההכרה בקורסים מלפני הפסקת לימודיו על שני שלישים (2/3) מתכנית הלימודים שתנהג בעת חידוש הלימודים, והתלמיד יחויב, על כן, ללמוד לפחות שליש (1/3) מתכנית הלימודים שתנהג אותה עת.

* מתוך נוהל "התיישנות לימודים לתואר ראשון"

8. **כללי מינימום**
הכללים המפורטים בנוהל זה הם כללי מינימום כלל-אוניברסיטאיים וכל פקולטה רשאית לקבוע ללומדים בה כללים מחמירים מאלה. תלמיד המחדש לימודים לאחר הפסקה העולה על חמש שנים חייב להיבחן בבחינת מיון באנגלית (אמי"ר) לפני חזרתו ללימודים ולהוכיח בה רמת "מתקדמים" לפחות.

4. לימודים לאחר תואר (תכנית לימודים נוספת בלימודי התואר הראשון)

א. בתכנית דו־חוגית:

1. בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" (וכן בעלי תואר "בוגר במוזיקה" מאוניברסיטת ת"א או בעלי תואר אקדמי ראשון ממוסד מוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה) או בעלי תואר "מוסמך אוניברסיטה" אשר מעוניינים ללמוד חוג לימודים נוסף מתוך תכנית דו-חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת בכפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים. על תלמידים אלה להשתתף במלוא מכסת שעות הלימוד - כמתחייב מתכנית הלימודים של החוג.
2. בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" אשר מעוניינים ללמוד חוג לימודים נוסף מתוך תכנית דו-חוגית לקראת התואר הראשון, בתחום דיסציפלינרי קרוב לתחום הלימודים הקודם, יוכלו לעשות זאת בכפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים ויידרשו להשתתף בשני שלישים ממכסת שעות הלימוד - כמתחייב מתכנית הלימודים של החוג.

עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת, המקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו תחום (כפוף לתנאי קבלה).

ב. בתכנית חד־חוגית:

בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה", המבקשים ללמוד חוג נוסף בתכנית חד-חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת כפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים.
בעלי תואר בנ"ל, הלומדים לתואר כוגר בתכנית חד-חוגית בתחום לימודים קרוב — ועדת ההוראה היחידתית רשאית לאשר להם "פטור" מקורסים חופפים בהיקף של עד מחצית מתכנית הלימודים הנדרשת באותו חוג.

עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת המקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו תחום (כפוף לתנאי הקבלה).

5. חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר

א. חובות כלל-אוניברסיטאיות:
חינוך גופני - כל תלמיד חייב להשתתף בקורס סמסטריאלי אחד בחינוך גופני בשנת לימודיו הראשונה לקראת התואר הראשון באוניברסיטה. כמו כן על התלמיד להשתתף בקורס סמסטריאלי נוסף מתוך האפשרויות הבאות:
1. בחינוך גופני.
2. קורס עיוני מחוץ לפקולטה בה לומד התלמיד, בהתאם לקביעת ועדת ההוראה הפקולטטית. (החלטה זו חלה על תלמידים שהחלו את לימודיהם באוניברסיטה בשנה"ל תשנ"ז ואילך).
3. פעילות חברתית בהיקף של 3 ש"ס (ראה פירוט בפרק דקנאט הסטודנטים).

"פטור" באנגלית - ראה פרק "היחידה להוראת שפות".
"פטור" בעברית - לבעלי תעודת בגרות מחו"ל ראה פרק "היחידה ללימודי העברית".
סידור שכר-לימוד - עיקרי תקנות שכר הלימוד וסדרי ההרשמה מתפרסמים בחוברת "שכר

לימודי", הנשלחת לכל תלמיד יחד עם הודעת התשלום בחודש אוגוסט. הודעות התשלום לתלמידים חדשים ולמחדשי לימודים נשלחות בהתאם לתאריך ההתקבלות או ביצוע חידוש הלימודים. תלמיד שלא קיבל הודעות לתשלום יפנה למשרד לשכר לימוד. אין בקבלת הודעת התשלום משום אישור האוניברסיטה בדבר זכאותו של התלמיד להמשיך בלימודיו אם המשך הלימודים מותנה בתנאי המעבר של הפקולטה או בהשלמת חובות אקדמיות ואחרות המוטלות על התלמיד.

אי-קבלת הודעה או התראה מהאוניברסיטה בדבר אי-מילוי הדרישות האקדמיות אינה פוטרת את התלמיד ממילוי חובותיו כטפורט לעיל.

ב. תנאי המעבר המיוחדים לכל תכנית לימודים מפורטים בהמשך ידיעון זה, בפרק הדן בתכנית הלימודים של הפקולטה או ביה"ס.

6. משך הלימודים לתואר ראשון

משך הלימודים לתואר ראשון ביחידות הלימוד השונות אינו אחיד. פקולטות רשאיות לקבוע משך זמן מקסימלי לסיום החובות לתואר הראשון. מתכונת הלימודים הרגילה לתואר ראשון היא תכנית לימודים מלאה. עם זאת, בחוגים בהם אין חובה ללמוד לימודים מלאים, ניתן יהיה ללמוד לימודים חלקיים בהיקף שלא יקטן מ-50%. תלמיד אשר מסיבה כלשהי יבקש ללמוד בהיקף קטן מ-50% יפנה בבקשה מנומקת מראש לוועדת ההוראה היחידתית.

7. תלמידים מצטיינים בלימודים לקראת תואר "בוגר אוניברסיטה"

מדי שנה, לקראת סוף הסמסטר הראשון, בוחר הרקטור את התלמידים המצטיינים בשנת הלימודים החולפת. הרקטור מעניק לתלמידים אלו תעודות הצטיינות בטכס מיוחד.

8. הענקת תארים ותעודות

תעודות מוענקות אחת לשנה בטכסים פקולטטיים מיוחדים. עד למועד הטכס ניתן לקבל אישורי זכאות לתואר במזכירות הפקולטה.

הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

ציון הצטיינות או הצטיינות יתרה בתעודת "בוגר אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.

תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת בוגר בהצטיינות הוא ציון סופי לתואר - 85 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה. כללים אלה הינם כללי מינימום וכל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

תלמידים המסיימים לימודיהם במסלול דו-חוגי, תצוין הצטיינות או הצטיינות יתרה בתעודתם רק אם הצטיינו בכל אחד משני החוגים.

תלמידים המסיימים חוג ראשי וחוג משני, או חוג מורחב וחטיבות, תצוין ההצטיינות בתעודותיהם אם הממוצע המשוקלל של הציונים הסופיים בחוג הראשי ובחוג המשני, או בחוג המורחב ובחטיבה/ות, יעמוד בקריטריוני ההצטיינות.

פרטים מלאים (כולל בדבר הענקת תואר בהצטיינות לתלמיד המסיים תכנית לימודים חלקית או חוג אחד בלבד באוניברסיטה) - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראות האוניברסיטה).

לימודי התואר השני

1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני

רשאים להירשם ללימודים לקראת התואר השני מועמדים בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" או בעלי תואר זהה המוענק ע"י מוסד להשכלה גבוהה, בציון גמר "טוב" (75) לפחות.
כל פקולטה או יחידת לימוד, מוסמכת לקבוע תנאי קבלה מיוחדים נוספים.
במקרים חריגים, יוכלו להרשם מועמדים אשר ציון הגמר שלהם נמוך מ"טוב" אך לא נמוך מ-70. אם יתקבלו, יהיה מעמדם "על תנאי" ויהיה עליהם להשלים חובות שיוטלו עליהם ע"י ועדת הקבלה היחידתית, תוך פרק זמן שייקבע על ידה, ושלא יעלה על שנת לימודים אחת.
כן יוכלו להרשם מועמדים בעלי תואר אקדמי ראשון מוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה, אשר אינו זהה לתואר "בוגר אוניברסיטה" המוענק על ידי אוניברסיטת תל-אביב.
מועמדים אלה ידרשו לעמוד בתנאי קבלה כפי שייקבע בכל פקולטה או יחידת לימוד.

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני*

"....

8. תלמיד מן המניין

8.1 תלמיד שהינו בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, שנרשם ללימודים לקראת תואר שני, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל ובקשתו אושרה ע"י ועדת הקבלה של יחידת הלימוד.

8.2 תלמיד כאמור בסעיף 8.1 הממשיך לימודיו על פי כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.

8.3 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 9.4, 10.4.

9. תלמיד שלא מן המניין

9.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר שני אשר לא השלים את הדרישות לתואר בוגר אוניברסיטה. קבלתו של תלמיד כנ"ל הינה במקרים חריגים בלבד.

9.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.

9.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

9.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים תוך פרק הזמן שנקבע.

10. תלמיד על תנאי

10.1 במקרים מיוחדים מתקבל כתלמיד על תנאי ללימודי התואר "מוסמך" בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" אשר:

10.1.1 ציונו הסופי בלימודי התואר "בוגר" הינו נמוך מ"טוב".

10.1.2 הוטל עליו, בהתאם לכללי האוניברסיטה ו/או יחידת הלימוד, להשלים מטלות מסויימות כגון: השגת ממוצע ציונים מסויים בלימודי השנה הראשונה, הוכחת ידיעת שפה (עברית או אחרת).

10.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/המטלות שהוטלו עליו תוך פרק הזמן שייקבע ע"י ועדת הקבלה/ההוראה ואשר לא יעלה על שנת לימוד אחת.

10.3 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

* קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

10.4 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובדרישות האקדמיות של יחידת הלימוד בה הוא לומד.

10.5 לא עמד תלמיד כנ"ל בתנאי שהוטל עליו תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך לימודיו.

11. תלמיד במעמד מיוחד

11.1 תלמיד שעל פי החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים במקצוע/ות מסויים/ים מתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר "בוגר" או "מוסמך" ואשר איננו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב אשר חל עליו לפחות אחד התנאים הבאים:

11.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.

11.1.2 הינו בוגר מכללה שהוכרה כמוסד להשכלה גבוהה.

11.1.3 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.

11.1.4 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסוימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי או תעודה.

11.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.

11.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי ולימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם תחליט ועדת ההוראה הפקולטטית אחרת.

11.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו..."

3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית

דרישות בשפה האנגלית ראה בפרק "היחידה להוראת שפות".
דרישות בשפה העברית - ראה בפרק "היחידה ללימודי העברית".
ועדות ההוראה היחידתיות רשאיות לאשר, על בסיס אישי, דחייה בהשגת ה"פטור" בעברית ובאנגלית לתלמידים עולים חדשים - כל מקרה לגופו של עניין.

4. מכסת לימודי התואר השני

מכסת הלימודים לתואר השני (לרבות סמינריונים) תהיה 360 שעות מצטברות או 28 שעות סמסטריאליות לפחות.
מכסת שעות הלימודים לתלמיד שקיבל פטור מקורסים על סמך לימודים קודמים לתואר שני באוניברסיטה מוכרת אחרת תהיה:

א. במסלול עם עבודת גמר - לפחות מחצית ממכסת שעות הלימוד לתואר הנלמד וכן עבודת גמר.

ב. במסלול ללא עבודת גמר - לפחות שני שלישים ממכסת שעות הלימוד לתואר הנלמד וכן מטלות נוספות כגון פרוייקט, בחינת גמר וכו'.

5. משך הזמן התקני והמקסימלי לסיום לימודים לקראת תואר "מוסמך"

על התלמיד לסיים את כל חובותיו לקראת התואר השני תוך חמש שנים לכל היותר מתחילת לימודיו (כולל הפסקות לימודים).
פקולטה רשאית לקבוע משך זמן מקסימלי קצר יותר לסיום לימודים לקראת התואר השני.
במקרים יוצאי דופן רשאיות ועדת ההוראה הפקולטטית או ועדת תואר שני פקולטטית לאשר

חריגה מכלל זה.
משך זמן תיקני להשלמת לימודי התואר השני הינו שנתיים.

6. עבודת גמר

עבודת הגמר תוגש בשפה העברית. במקרים מיוחדים, כמו מגבלות שפה או שהמקצוע מחייב, רשאית ועדת ההוראה הפקולטטית לתואר שני, בהמלצת המנחה, לאשר כתיבת העבודה בשפה אחרת. במקרה זה יכתב תקציר בשפה העברית.
אין האוניברסיטה מתירה הכנת עבודות גמר חסויות.
העבודה תוגש במספר עותקים, כפי שתקבע ועדת תואר שני פקולטטית.

7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר

במספר חוגים קיים מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר.
פרטים מדויקים - ראה בידיעוני הפקולטות.
תלמידים אשר סיימו לימודיהם לתואר שני במסלול זה, רשאים, בשלב מאוחר יותר, להגיש עבודת גמר. תלמידים אלה לא יקבלו תעודת מוסמך נוספת וציון עבודת הגמר לא ישוקלל עם הציונים בלימודי במוסמך.

8. שקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני

כל פקולטה מוסמכת לקבוע את אופן שיקלול הציון הסופי לתואר "מוסמך". מרכיבי הציון הם: ציון עבודת הגמר (במסלול בו נדרשת עבודת גמר), ציון בחינת הגמר וכן ציוני התלמיד בקורסים, בעבודות הסמינריוניות וכיו"ב. לא ניתן לשפר ציון לאחר שקלול ציון הגמר וקבלת אישור הזכאות לתואר.

9. הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

ציון הצטיינות או הצטיינות יתרה בתעודת "מוסמך אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.
תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת מוסמך בהצטיינות הוא ציון סופי 90 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה. כללים אלה הם בבחינת כללי מינימום. כל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.
פרטים מלאים - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראת האוניברסיטה).

10. לימודים לקראת התואר מוסמך בשתי מגמות התמחות באותו חוג

בעל תואר מוסמך אשר סיים לימודיו במגמת התמחות אחת ומעוניין ללמוד לימודי תואר שני במגמת התמחות נוספת באותו חוג, יוכל לעשות כן כפוף לאישור ועדת ההוראה היחידתית. עם השלמת לימודיו במגמה הנוספת (כולל הגשת עבודת גמר - אם הוא לומד בתכנית עם עבודת גמר) תוענק לתלמיד תעודה של לימודים לאחר תואר.

11. תואר מוסמך נוסף בתחום לימודים קרוב

בעל תואר מוסמך, המבקש ללמוד לקראת תואר מוסמך נוסף בתחום לימודים קרוב, יידרש להשלים שני שלישים לפחות ממכסת שעות הלימוד, כמתחייב מתכנית הלימודים, ולכתוב עבודת גמר נוספת.

לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים"

הערה: האמור להלן כולל קטעים מתוך הוראות האוניברסיטה - "תקנון תלמידי מחקר" - המובאים לצורך מתן מידע כללי ולא מחייב. על התלמיד לעיין בנוסח השלם של "תקנון תלמידי מחקר" ובתקנון היחידתי, שאותם ניתן לקבל במזכירות תלמידי מחקר היחידתית.
התקנון היחידתי יכול שיקבע תנאי קבלה, דרישות וחובות מיוחדים נוספים ו/או מחמירים מאלה שנקבעו בתקנון האוניברסיטאי.

"....

1. בתקנון זה:
   - 1.1 "האוניברסיטה" — אוניברסיטת תל-אביב.
   - 1.2 "דוקטור לפילוסופיה" — לרבות התואר דוקטור למשפטים, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.
   - 1.3 "תלמיד שלב א'" — מי שהתקבל ללימודי תואר "דוקטור לפילוסופיה" ותכנית המחקר שלו טרם אושרה.
   - 1.4 "תלמיד שלב ב'" — מי שתכנית המחקר שלו לתואר "דוקטור לפילוסופיה" אושרה.
   - 1.5 "יועדה יחידתית" — ועדה יחידתית לתלמידי מחקר.

2. התארים "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D) ו"דוקטור למשפטים" (J.S.D.) הם התארים הגבוהים ביותר הניתנים מטעם אוניברסיטת תל-אביב, והם מוענקים מטעם האוניברסיטה ולא מטעם יחידת לימוד כלשהי בתוכה.

3. לשם קבלת התואר על התלמיד: -
   - 3.1 לעמוד בהצלחה בתכנית הלימודים שנקבעה לו.
   - 3.2 לבצע מחקר עצמאי ומקורי שיש בו משום תרומה ייחודית לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר. ולהגישו כ"עבודת דוקטור".
   - 3.3 להוכיח שליטה בחומר הרקע ובספרות המקצועית בתחום הנחקר.

...

תנאי קבלה ללימודים

36. מועמדים יתקבלו ללימודי התואר "דוקטור לפילוסופיה" בשני מסלולים: המסלול הרגיל והמסלול הישיר.

...

המסלול הרגיל

38. רשאי לפנות לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל כמועמד למסלול זה:-
   - 38.1 מי שקיבל את התואר "מוסמך אוניברסיטה" או "דוקטור לרפואה" (M.D.) בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, והכין עבודת גמר שציונה הוא 85 לפחות.
   - 38.2 במקרים של הישגים לימודיים או מחקריים מיוחדים, תוכל הוועדה היחידתית לאשר חריגה מן הציונים המינימליים הנקובים בסעיף 38.1. זאת, באישור הוועדה האוניברסיטאית.

39. בעל תואר מוסמך באוניברסיטה, או באוניברסיטה מוכרת אחרת בארץ או בחו"ל, שקיבל את התואר בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, אך ללא עבודת גמר, יוכל להיות לתלמיד שלב א' רק לאחר שימלא את המטלות שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית. המטלות יכללו, בכל מקרה, עבודת מחקר השקולה מבחינת היקפה ורמתה לעבודת גמר.

40. תלמיד שלב א' יהיה חייב, תוך שנה אחת ובמקרים מיוחדים תוך שנתיים:
   - 40.1 לעמוד בלימודים והשתלמויות כפי שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית.

40.2 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמיד מחקר, לשמש כמנחהו.
40.3 להגיש - לאחר שסיים את הלימודים וההשתלמויות שהוטלו עליו -תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.

...

42. לא תדחה ועדה יחידתית תכנית מחקר מבלי שתאפשר למנחה המיועד לחוות דעתו לגבי הנימוקים שהועלו כנגדה.
43. לא תאושר תכנית מחקר לעבודת דוקטור חסוייה.

המסלול הישיר

44. רשאים לפנות לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל למסלול זה: -
44.1 תלמידים מצטיינים, שקיבלו את התואר "בוגר" בציון משוקלל של 90 לפחות בתכנית תלת-שנתית, או 85 לפחות בתכנית ארבע-שנתית.

44.2 הוועדה היחידתית רשאית לקבוע בתקנונה קריטריונים הולמים אחרים לקבלה למסלול הישיר. קריטריונים אלה יכולים להביא בחשבון גם את הישגיו של תלמיד לתואר שני במסגרת לימודיו ומחקרו לקראת תואר זה.
45. ועדה יחידתית תהיה רשאית לאשר בקשה להתקבל למסלול הישיר או לדחותה, לפי שיקול דעתה.
46. תלמיד שלב א' על תנאי שהתקבל למסלול זה בהתאם להוראת ס"ק 44.1 או 44.2 יהיה חייב בלימודי השלמה מתוך לימודי התואר השני כפי שייקבעו על ידי הוועדה היחידתית.
47. תלמיד שלב א' על תנאי, שהשלים את לימודי ההשלמה לשביעות רצון הוועדה היחידתית, יהיה חייב לעמוד ב"בחינת כשירות" לשם בדיקת ידיעותיו בתחום התמחותו וכושרו בעבודה מחקרית עצמאית. מועד הבחינה, היקפה, תכנה, צורתה והרכב הבוחנים בה ייקבעו על ידי הוועדה היחידתית.
48. תלמיד שלב א' על תנאי שעמד ב"בחינת הכשירות" יהיה לתלמיד שלב א'.
לא עמד תלמיד שלב א' על תנאי ב"בחינת הכשירות", ייחשבו לימודיו במסגרת המסלול הישיר כחלק מלימודיו לתואר מוסמך.
49. תלמיד שלב א' יהיה חייב:
49.1 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמידי מחקר, לשמש כמנחהו.
49.2 להגיש, תוך 6 חודשים מהמועד בו נערכה "בחינת הכשירות", ובאישור מיוחד של הוועדה היחידתית תוך שנה ממועד זה, תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.

...

מהלך הלימודים והמחקר

64. הוועדה היחידתית תקבע תכנית לימודים לכל תלמיד, תוך התחשבות בהמלצת המנחה.
65. תלמיד מחקר חייב להוכיח, בזמן שייקבע על-ידי הוועדה היחידתית, ידיעת שפה או שפות ברמה המאפשרת לו להבין כראוי את הספרות המקצועית הרלוונטית; ועדה יחידתית רשאית להטיל על התלמיד לימודי שפה נוספים בהיקף וברמת מיומנות שייקבעו על-ידה.
66. תלמיד יהיה חייב לפעול בהתאם לסדרי ההנחייה שיותוו על-ידי המנחה.
67. מחקרו של תלמיד יבוצע באוניברסיטה או באחד ממכוני המחקר המסונפים לה.
במקרים מיוחדים, רשאית הוועדה היחידתית להתיר את ביצוע המחקר במוסד אקדמי או במוסד מחקר מוכר אחר, ובלבד שהתלמיד ישהה באוניברסיטה משך שנה אחת לפחות.
68. תלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר את הדו"ח בחתימתו ויעבירו לוועדה היחידתית.
69. לא התקדם תלמיד בלימודיו או במחקרו בצורה נאותה, רשאית הוועדה היחידתית, בהתייעצות עם המנחה, להחליט על ביטול רישומו כתלמיד.
70. תלמיד יהיה רשאי, באישור בכתב של המנחה, לפרסם חלק ממחקרו תוך כדי ביצוע עבודת המחקר.
חובה על התלמיד לציין כי הפרסום הוא חלק מעבודת מחקר הנכתבת באוניברסיטת תל-אביב.

71. על התלמיד להגיש את עבודת הדוקטור תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבל כמועמד. כל חריגה מפרק הזמן הנקוב לעיל טעונה אישור הוועדה היחידתית.
72. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה הוועדה היחידתית אחרת והוועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.
73. *השתנה נושא המחקר או הרכב ההנחייה, תאריך הוועדה היחידתית את משך ביצוע עבודת* המחקר לפרק זמן נוסף, בהתחשב בשינוי האמור.
74. במקרים מיוחדים תוכל הוועדה היחידתית, על פי בקשה מנומקת של תלמיד ובהמלצת המנחה, לאפשר לתלמיד הפסקה בלימודיו לתקופה של עד שנה.

....

הענקת תואר

98. לאחר סיום כל הליכי אישור עבודת הדוקטור, יודיע יו"ר הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמיד, בכתב, על הענקת התואר.
העתקים מהודעה זו יישלחו למנחה, ליו"ר הוועדה היחידתית, לדקאן, לראש היחידה ולמזכיר האקדמי.
99. תלמיד יהיה זכאי לשאת את התואר ממועד קבלת ההודעה האמורה בסעיף 98, וההודעה תשמש כאישור זמני לזכותו זו.
100. לאחר משלוח ההודעה האמורה בסעיף 98 יכריז יו"ר הוועדה היחידתית או אחד מחבריה, במסגרת הפקולטה ובמידת האפשר בטקס פומבי, על מתן התואר. נעשתה ההכרזה בטקס פומבי, ירצה בו התלמיד על עבודתו.
101. התואר "דוקטור לפילוסופיה" יוענק בטקס פומבי, כלל-אוניברסיטאי, במועד שייקבע על-ידי שלטונות האוניברסיטה.

..."

הוועדה למחקרים בבני־אדם

באוניברסיטה פועלת ועדה העוסקת בהיבטים האתיים של מחקרים בבני-אדם (ועדת הלסינקי). שתי ועדות משנה בינפקולטטיות הפועלות באותו נושא - האחת מתחום מדעי הרוח, החברה, המשפטים, הניהול והאמנויות, והשנייה מתחום מדעי החיים, המדעים המדוייקים, הרפואה וההנדסה. מתפקידן של ועדות אלה להקפיד על קיומם של כללי האתיקה במחקרים בבני-אדם, במחקרים ביו-רפואיים ובמחקרים בתחומי מדעי החברה וההתנהגות.

לא יבוצע מחקר בבני-אדם בכל רמה שהיא (במסגרת התואר הראשון, השני או השלישי), ללא אישור בכתב מראש של הוועדה, בכפוף לתקנות הוועדה או ועדות המשנה, הנוגעות בדבר, ולהנחיותיהן.

החוקר המציע את המחקר או מנחה את מי שמציע אותו, יפנה בכתב ליו"ר הוועדה הנוגעת בדבר לקבלת אישור. הוועדה תבחן את ההצעה לאור עקרונות אתיקה מקובלים, ובכללם עריכת מאזן של תועלת מול סיכון, טיפול נאות בנבדקים כולל שמירה על שלומם, כבודם וזכויותיהם, כיבוד צנעת הפרט והסכמה מדעת.

בכל מקרה, גם לאחר קבלת אישור הוועדה לביצוע המחקר, נושא החוקר באחריות מלאה לקיום עקרונות האתיקה בעריכת המחקר, במיוחד בכל הנוגע להתייחסות אתית לבני האדם המשתתפים במחקר.

הוועדה לפיקוח על השימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים*

לא ייעשה באוניברסיטה שימוש בבעלי חיים לצורכי עריכת ניסויים אלא בהתאם לכללים הבאים, ובלבד שעריכתם נועדה למטרות האלה:
- קידום הבריאות והרפואה ומניעת סבל.

* קטעים מתוך נוהל שימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים (הוראה 023-10).

- קידום המחקר המדעי.
- בדיקה או ייצור של חומרים או חפצים.
- חינוך והוראה.

אסורה עריכת ניסויים לקידום התעשייה הקוסמטית.
כאשר השימוש בבעלי חיים הוא הכרחי ייעשה שימוש במספר הקטן ביותר האפשרי של בעלי חיים ומהמין הנמוך ביותר בסולם הפילוגנטי המאפשר השגת מטרות הניסוי.

השימוש בבעלי חיים לצרכי עריכת ניסויים ייעשה תוך הקפדה על מזעור הכאב והסבל הנגרמים לבעלי החיים ותוך אבטחת רווחתם בהתאם למטרות הניסוי.

השימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים באוניברסיטה ייעשה אך ורק בהיתר הוועדה לפיקוח על השימוש בבעלי חיים לצורך ניסויים.

החטיבה לתכניות מיוחדות

היחידות האלה נכללות בחטיבה לתכניות מיוחדות:

1. המכינה האוניברסיטאית:
   א. המכינה לישראלים
   ב. המכינה לעולים חדשים
2. היחידה לסטודנטים מחו"ל
3. היחידה ללימודי העברית
4. היחידה ללימודי חוץ

1. המכינה האוניברסיטאית

במכינה שתי יחידות משנה: המכינה לישראלים, המכינה לעולים חדשים.

המכינה לישראלים

המכינה האוניברסיטאית הינה תכנית לימודים קדם-אקדמית המיועדת למתעתדים ללמוד באוניברסיטה, אשר ציוני תעודת הבגרות שברשותם אינם מספקים, או לכאלה המעוניינים ברענון ובהרחבת ידיעותיהם.
קבלת תלמידי המכינה ללימודים באוניברסיטת תל-אביב מתבצעת על סמך תעודת גמר המכינה או על סמך תעודת בגרות משופרת ע"י ציוני בגרות המושגים במכינה.

מטרות המכינה
להכשיר את תלמידיה לקראת לימודים אקדמיים, על ידי פיתוח כשרי חשיבה, הרחבת תחומי הידע שלהם והעמקתם.

מבנה המכינה
במכינה שני מסלולי לימוד: מסלול מדעי הטבע (2 מגמות: המדעים המדויקים ומדעי החיים) ומסלול מדעי הרוח והחברה.

דרישות הקבלה למכינה
תעודת בגרות מלאה או חלקית (החסרה מקצועות שניתן להשלימם במכינה) ועמידה בבחינות כניסה (בחינה פסיכומטרית כולל רמת אנגלית, ובמקרים מסוימים בחינת כניסה במתמטיקה).

הלימודים מתקיימים בחודשים ספטמבר-מאי (של השנה העוקבת). הרישום מתבצע במשרדי המכינה, בחודשים פברואר-יוני.

המכינה לעולים חדשים

מטרות המכינה
א. לגשר על פערי דרישות ההשכלה בין בעלי תעודות גמר או תעודות בגרות מבית ספר תיכון בחו"ל, לבין אלה של בעלי תעודת בגרות ישראלית..

ב. להקנות ידע של השפה העברית ברמה שתאפשר בעתיד השתתפות בלימודים אוניברסיטאיים. כמו כן, להקנות שיטות לימוד הנהוגות באוניברסיטה.
ג. להקנות מושגי יסוד בידיעת הארץ, בתולדות העם היהודי, היישוב היהודי ומדינת ישראל, ובקורסי מבואות כלליים שיסייעו לתלמיד בהמשך לימודיו באוניברסיטה.
ד. לחשוף בפני התלמיד תחומי לימוד אפשריים באוניברסיטה, ולמקד את בחירתם בלימודים עתידיים - בהתאם לתחומי התעניינותו ויכולתו.

המכינה היא תכנית חד-שנתית המיועדת לסטודנטים עולים ולסטודנטים מחו"ל, בוגרי בתי ספר תיכוניים בחו"ל, אשר אינם זכאים להתקבל ישירות ללימודים אקדמיים באוניברסיטת תל-אביב.

מבנה המכינה:
במכינה ארבעה מסלולי לימוד: מסלול המדעים המדויקים, מסלול מדעי החיים, מסלול מדעי החברה ומסלול מדעי הרוח.

הרישום מתבצע במשרדי המכינה, בחודשים פברואר-יוני.

משרדי המכינה:
המכינה לישראלים: מעונות הסטודנטים בניין B, כניסה 1. טל' 6406684, 6408380.
המכינה לעולים: מעונות הסטודנטים בניין A, כניסה 1. טל' 6408052, 6406682.

2. ביה"ס לסטודנטים מחו"ל ע"ש לואי:

יחידה זו מקיימת תכניות לימודים חד-שנתיות, סמסטריאליות וקורסי קיץ לתלמידים מארצות דוברות אנגלית. הלימודים מתקיימים באנגלית ומקנים נקודות זכות באוניברסיטאות בצפון אמריקה.
הלימודים כוללים לימודי יהדות, ארץ ישראל, המזרח התיכון, נושאים כלליים, אולפן קיץ בעברית ולימודי עברית במשך שנת הלימודים.
כן מקיימת היחידה לימודי תואר שני בהיסטוריה של המזה"ת. הלימודים נערכים בשפה האנגלית. *בתום הלימודים מוענקת לתלמידים* תואר "מוסמך אוניברסיטה".
פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי היחידה. בארץ טל' 6408639.
בארה"ב טל' 212-557-5820
בקנדה טל' 416-787-5692

3. היחידה ללימודי העברית:

ראה פרק "מידע כללי" סעיף 14 במבוא זה. (עמ' כ"ה)

4. היחידה ללימודי חוץ:

היחידה ללימודי חוץ עוסקת במתן קורסים והשתלמויות לקהל הרחב, למוסדות ולמפעלים.
מטרות היחידה: מתן שירות לקהילה והעמקת הקשר בין הציבור לאוניברסיטה. כל אדם - ללא תלות בהשכלה או בתעודות - יכול ללמוד ביחידה.

במסגרת היחידה נערכים קורסים והשתלמויות להשכלה כללית, קורסים שימושיים וישומיים ולימודי שפות. מירב הקורסים מוכרים לגמול השתלמות.
תחומי הקורסים: מדעי ההתנהגות, מינהל, מדעי הטבע, אמנויות, מדעי הרוח ועוד.
הלימודים אינם מיועדים להשגת נקודות זכות לקראת תואר. המסיימים מקבלים תעודות השתתפות.
הלימודים ביחידה מתקיימים במשך כל השנה (כולל הקיץ), בשעות הבוקר, אחה"צ והערב בקמפוס האוניברסיטה.

משרד היחידה: בניין היחידה ללימודי חוץ, רחי קלאוזנר 8 (ליד בניין וולפסון) הכניסה דרך שער 14 במזרח הקמפוס.
טל' 6425452, 6408388, פקס 6411156.

תכניות ייחודיות לתלמידים מצטיינים

האוניברסיטה מציעה שתי תכניות כלל אוניברסיטאיות, בנות 4 שנות לימוד, למספר מצומצם של תלמידים מצטיינים בעלי כישורים גבוהים במיוחד.
התכנית החד-תחומית לתלמידים מצטיינים, שבראשה עומד פרופי אליה ליבוביץ, מיועדת לתלמידים המתכוונים להתרכז בלימודיהם סביב אחד או שניים מבין תחומי ההוראה שבאוניברסיטה.
התכנית הבין-תחומית לתלמידים מצטיינים ע"ש עדי לאוטמן, שבראשה עומדת פרופי אינה וינר, מיועדת לתלמידים בעלי עניין בנושאים בינתחומיים.
תלמידים שיתקבלו לאחת משתי התכניות יוכלו ללמוד ישירות לתואר שני מבלי לסיים את התואר הראשון, או לחלופין לסיים את התואר הראשון בפרק זמן קצר מהמקובל ולהמשיך לתואר שני, או לפנות למסלול ישיר לתואר שלישי.
לתלמידי שתי התכניות ניתנים ייעוץ והדרכה אישיים.
כל התלמידים זכאים לפטור מלא משכר-לימוד. התכנית החד-תחומית מציעה מספר רב יותר של מלגות קיום מהקרן ע"ש עדי לאוטמן.
פרטים נוספים במזכירות התכנית בטלפון 6409322.

פעולות הספורט והחינוך הגופני

1. כללי

מטרת היחידה לספורט ולחינוך גופני באוניברסיטת תל-אביב היא לפתח אצל התלמיד פעילות גופנית ופעילות נופש כדי לקדם הכישורים והנטייה לפעילות גופנית גם לאחר תום הלימודים.
הפעילות מאורגנת ומבוצעת על ידי היחידה לספורט ולחינוך גופני בהכוונה של ועדת הספורט העליונה המורכבת מנציגי האוניברסיטה ונציגי התלמידים. פעולות הספורט והחינוך הגופני נערכות בשני מישורים:

א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים (חינוך גופני חובה) המיועדים לתלמידים בשנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה.
ב. פעולות ספורט, חינוך גופני ונופש המיועדות לכלל ציבור התלמידים, עובדי האוניברסיטה ובוגריה.

2. חינוך גופני חובה

א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים:

(1) תכנית שיעורי החינוך הגופני במסגרת הלימודים כוללת פעילות במשך סמסטר אחד לפחות ומתבצעת בשנת הלימודים הראשונה של התלמיד.
(2) כל תלמיד/ה חייב/ת להשתתף בשנת לימודיו/ה הראשונה לקראת תואר ראשון בקורס סמסטריאלי אחד מתוך רשימת הקורסים המוצעים בחינוך גופני.
(3) כל תלמיד רשאי להשתתף בשיעור חינוך גופני נוסף בן סמסטר אחד במסגרת החובות הכלל אוניברסיטאיות (ראה עמי ל"א).
(4) שיעורי חינוך גופני יהיו בני 90 או 60 דקות, בהתאם למאמץ הגופני הנדרש. כל שיעור ייחשב ל-2 שעות אקדמיות (2 ש"ס). ההנפעה לכל השיעורים חובה.
(5) ההרשמה לקורסים נערכת במשך השבוע הראשון בכל סמסטר. ההרשמה לקורסים אפשרית בהתאם למספר המקומות שהוקצו לכל קורס. הקבלה לקורסים תיקבע לפי סדר ההרשמה. שינויים ו/או ביטולים ייתכנו רק בתום 10 ימים מתחילת ההרשמה.
(6) ההרשמה נעשית באמצעות המענה הקולי (טל': 6428555) בשבוע הראשון ללימודים של כל סמסטר (הנחיות מפורטות בנפרד). לביצוע ההרשמה יש להכין מס' זיהוי, קוד סודי

ורשימת קורסים.
בעת ההרשמה, על התלמיד/ה לבחור בקורס אחד בלבד. במקרה של ביטול או שינוי הרישום מסיבה כלשהי - יש להודיע על הביטול או השינוי ליחידה לספורט ולחינוך גופני במהלך שבוע הימים שלאחר הרישום.

(7) פתיחת הקורסים השונים מותנית במספר נרשמים מינימלי שיקבע על ידי היחידה לספורט.

(8) כל תלמיד/ה חייב/ת להצטייד בתלבושת ספורט בהתאם לאופי הקורס שבחר/ה בו.

(9) השיעורים יחלו בשבוע השני של כל סמסטר.

(10) *הופעה לשיעור באחור או ללא תלבושת מתאימה תיחשב כחיסור.*

(11) המעבר מקורס אחד לשני יותר רק בהסכמת המורים הנוגעים בדבר ובאישור היחידה לספורט ולחינוך גופני.

(12) כתחליף לשיעור החובה יוכל התלמיד להצטרף לנבחרת האוניברסיטה, וזאת באישור היחידה לספורט ולחינוך גופני. הפעילות במסגרת הנ"ל תוכר כתחליף לשיעור החובה רק אם עמד התלמיד בדרישות אותה מסגרת.

(13) התלמידים (למעט אלה המפורטים בסעיף ב' להלן) נדרשים לסיים את הקורס בשנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה. סיום הקורס יהיה אחד מתנאי המעבר לשנה השנייה.

(14) נכי צה"ל יוכלו לעסוק בפעילות ספורטיבית מאורגנת ב"בית הלוחם". פעילות זו תוכר כתחליף ספורט חובה. ההרשמה לנכי צה"ל נעשית במסגרת ההרשמה הכללית של היחידה לספורט ולחינוך גופני.

ב. תנאי מעבר:

(1) *הופעה לכל השיעורים והשתתפות מעשית פעילה.*

(2) מילוי כל דרישות הקורס.

(3) התנהגות ההולמת את אופי השיעור והתנאים המקצועיים.

ג. הזכאים לשחרור משיעורי חינוך גופני חובה:

(1) תלמידים שימציאו אישור רפואי שאינם יכולים להשתתף בקורסים. הצגת אישור רפואי זמני אינה מזכה בפטור.

(2) תלמידות שהן אמהות (על סמך רישום בתעודת זיהוי או תעודת לידה).

(3) תלמידים הפעילים באופן סדיר באחת מנבחרות האוניברסיטה או קבוצות המועדון לספורט.

(4) תלמידים שמילאו חובת השתתפות בשיעורי חינוך גופני במוסד אחר להשכלה גבוהה, ובלבד שהחובות שוות לחובות הנהוגות באוניברסיטת תל-אביב.

לתשומת לב:

תלמידים הפטורים משיעורי חינוך גופני בהתאם לסעיפים 1 ו-2 חייבים להשתתף בקורס אחר (עיוני) מחוץ לפקולטה בה הם לומדים, בהתאם לקביעת ועדת ההוראה הפקולטטית (החלטה זו חלה על תלמידים שהחלו לימודיהם באוניברסיטה בשנה"ל תשנ"ז ואילך), או בפעילות חברתית בהיקף 3 ש"ס (ראה פרוט בפרק דקנאט הסטודנטים).

3. ספורט וחינוך גופני

א. פעילות פנימית

היחידה לספורט ולחינוך גופני מקיימת קורסים בענפים האלה: צלילה, סקווש, שחייה, טניס, כושר גופני, מחול וגיז, אתלטיקה קלה, גידו, התעמלות, הרמת משקולות, יוגה, קרטה, כדורגל, כדורסל, ניווט, קרב מגע וקט-רגל. כן נערכות מדי שנה אליפויות פנימיות בענפי הספורט השונים וארועי ספורט מיוחדים ביום הסטודנט.

ב. ספורט תחרותי

היחידה לספורט ולחינוך גופני מפעילה קבוצות בענפי הספורט השונים במסגרת מפעלי אס"א (אגודת ספורט לאקדמאים) ובמסגרת הליגות הארציות. כן נערכים מדי שנה *מפגשים בינלאומיים בין ספורטאי האוניברסיטה וספורטאים ממכללות שונות ברחבי העולם.*

סטודנטים ספורטאים, המייצגים את המדינה בארועים בינלאומיים רשמיים, באחד מענפי הספורט בו מיוצגת ישראל על-ידי נבחרת, קבוצה או ספורטאי בודד, יזכו להקלות דוגמת ההקלות הניתנות עקב מילואים, במידת האפשר.

ג. מפעלים עממיים
היחידה לספורט ולחינוך גופני מעודדת השתתפות יחידים וקבוצות במפעלים עממיים, צעדות, מרוצים ומשחים.
במפעלים מיוחדים מארגנת היחידה לספורט ולחינוך גופני קבוצות ובאחרים - מסייעת למעוניינים.

4. המועדון לספורט תרבות ונופש

המועדון לספורט תרבות ונופש של אוניברסיטת תל-אביב נותן מגוון רחב של שירותים בתחום הספורט, התרבות והנופש לאוכלוסיית התלמידים, אנשי הסגל, ארגון הבוגרים ובני משפחותיהם.
אלה הפעילויות המרכזיות:

1. קבוצות תחרותיות בליגות הסדירות של ישראל בענפים שונים: אתלטיקה קלה, שחיה, טניס, כדורמים, כדוריד, רוגבי, שחמט, הרמת משקלות, ניווט.
2. קורסים מיוחדים בנושאי הספורט השונים.
3. חוגים לרקודי עם ועמים.
4. ערבי זמר ומחול.
5. מחנות ספורט מדע ונופש.
6. חוגי חברה ותרבות.
7. להקת מחול ייצונית.
8. הופעות תרבות ובידור.
9. טיולים, צעדות ופעולות נופש בחיק הטבע.

5. מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב

מתקני הספורט של האוניברסיטה כוללים: אולם התעמלות, אולמות סקווש, שלוש ברכות שחיה (ברכה אולימפית ושתי ברכות מחוממות בחורף), מגרשי טניס, אולם ספורט, איצטדיון כדורגל ואתלטיקה קלה וחדרי כושר. השימוש במתקנים - על-פי תעריף הנקבע מעת לעת ומתפרסם על לוחות המודעות בקמפוס.

דקאנט הסטודנטים

דקנאט הסטודנטים הוא רשות אוניברסיטאית הפועלת לרווחת הסטודנט. הדקאנט מרכז תחת קורת גג אחת מגוון של שרותים שנועדו לכוון את הסטודנטים בעת לימודיהם ולסייע להם באמצעות צוותים מקצועיים העומדים לרשותו בפתרון בעיות בתחום האקדמי, המינהלי והאישי.
דקאן הסטודנטים עומד בראש מערכת זו ואחראי לפעילותן התקינה של יחידות הדקאנט ולהפעלת ועדות אוניברסיטאיות שונות המסייעות לדקאנט במילוי תפקידו.
משרדי דקאנט הסטודנטים נמצאים בבניין מרכז הסטודנטים ע"ש אריק מיטשל, בקומות א' ו-ב'.
משרדי הדקאנט הינם:

1. לשכת דקאן הסטודנטים
2. סיוע כלכלי (מלגות, הלוואות, מעונות)
3. שירותי רווחה לסטודנט
4. ייעוץ לימודי ומקצועי
5. שירות פסיכולוגי
6. מעורבות חברתית
7. הכוון תעסוקתי
8. ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל.

1. לשכת דקאן הסטודנטים - קומה ב', חדר 220, טל. 6408097, 6427171, 6408755.

2. **סיוע כלכלי** - קומה ב', חדרים 201-205, טל. 6409687, 6408067.

א. כללי

בקשות לסיוע בשכר לימוד, כולל בקשה למענות, מוגשות באמצעות טופס אשר ניתן לרכשו, על-פי הפרסומים, סמוך למועד, בחנות "דיונון". זכאים להגיש בקשה תלמידים "מן המניין", הלומדים לתואר ראשון, שני או שלישי, ושילמו בפועל מעל 60% משכר הלימוד.

מועדי הגשת הבקשות:

מועד א' - עד ה-1 באוגוסט;

מועד ב' - עד ה-1 בספטמבר;

מועד מיוחד לתלמידים חדשים המתקבלים מאוחר לאוניברסיטה - עד תחילת שנת הלימודים.

(1) מלגות:

מלגות סיוע כלכלי. לרשות המרכז מספר מצומצם של מלגות. הזכאות למלגות נקבעת על פי מספר אמות מידה: מצבם הכלכלי של התלמיד ומשפחתו; היקף עבודתו; מעמדו ומצבו האקדמי (הישגיו בלימודים ותכנית לימודיו). כן מובא בחשבון רקע קודם של התלמיד: שירות צבאי, שירות לאומי.

מלגות הצטיינות: מלגות הצטיינות מוענקות על פי המלצת הפקולטה.

מלגות לחיילים קרביים

(2) מענות

מפאת מספר המקומות המוצע במענות, אין האוניברסיטה יכולה להתחייב להסדיר מקום במענות. התלמידים החדשים מתבקשים לשקול היטב ומראש אם יוכלו ללמוד באוניברסיטת תל-אביב גם אם לא יימצא להם פתרון דיור.

מתן אפשרות דיור במענות נעשה עפ"י אמות המידה הבאות: ניתנת עדיפות לתלמידים אשר לא שהו במענות בעבר ולאלה שזו שנתם הראשונה באוניברסיטה, ומתגוררים רחוק.

(3) הלוואות

קרן ההלוואות הכללית מיועדת לתלמידים הנמצאים במצוקה כלכלית עקב לימודיהם. גובה ההלוואה הוא עד גובה שכר הלימוד המלא.

קרן הלוואות על שם קר ז"ל מיועדת לתלמידים הלומדים לתואר שני ושלישי. מועדי החלוקה מתפרסמים על לוחות המודעות.

ההלוואות צמודות למדד.

קבלת קהל: בימים א' - ה', בין השעות 09.00-13.00.

פגישה עם ראש היחידה - על פי תאום מראש.

3. **שירותי רווחה לסטודנט** - קומה ב', טל. 6408832, 6409677. חדר 222.

א. בעיות אקדמיות, מנהליות וכו'.

ייעוץ וטיפול וסיוע בבעיות שלא קיבלו פתרון במסגרת היחידה שלהם (לאחר מיצוי כל האפשרויות שם).

ב. סטודנטים בעלי מגבלות גופניות או בעלי ליקויי למידה

ייעוץ וסיוע בדרכים שונות (שיעורי עזר, חונכים, תלושי צילום, שכתוב הרצאות וכו').

סטודנטים בעלי לקויות למידה חייבים לעבור אבחון ב"שרות הפסיכולוגי" (ראה סעיף 5 להלן).

סטודנטים עוורים או כבדי ראייה — לרשותכם עומד "מרכז הלמידה לעיוור" ובו עזרים מתוחכמים לסיוע בלימודיכם. למועמדים עיוורים — תינתן אפשרות לפנות לוועדת חריגים (קבלה).

ג. הטבות לסטודנטים הסובלים מבעיות בריאות

(1) תוויות חנייה

(2) תלושי צילום למי שנעדר מלימודים עקב מחלה קשה או אשפוז.

ד. **ולת"ם - טיפול בבקשות לדחייה/קיצור/ביטול שירות מילואים**
טופס ולת"ם, נמצא במשרד היחידה ובמזכירויות הפקולטות או החוגים יש להגישו 40 יום לפחות לפני מועד היציאה למילואים. על-פי פקודת מטכ"ל, הנבלות מכסת הימים בשירות מילואים, ללומדים לתואר ראשון, הן 21 יום ולתלמידי המכינה 12 יום. לתלמידי תארים מתקדמים, אין הגבלה במכסת ימי המילואים.
לתשומת לבכם:
1. צו מעל 21 יום לתואר ראשון אינו חוקי. יש לפנות לקצינת הקישור לתיקון הצו.
2. אם בקשת ולת"ם תענה בחיוב - לא תנתן האפשרות להגיש בקשה נוספת באותה שנת לימודים.

ה. **הטבות לחיילי מילואים**
תגמולי מילואים, תלושי צילום, צילומי קורסים בווידיאו (בספריות אחדות).

ו. **ביטוח לאומי**
טיפול במגוון נושאים ע"י פקידי המוסד לביטוח לאומי (בימי ב' 13:00-16:00, חדר 225).

ז. **מס הכנסה**
ייעוץ, תיאומי מס. טלפון: 03-6409963.

ח. **תעודת סטודנט/כרטיס קורא**
תעודה זו נשלחת לבתי הסטודנטים עם תחילת לימודיהם.
טיפול ידני במקרים של אבדן, גניבת תעודה ובסמסטר קיץ.

ט. **חילופי סטודנטים**
מידע על תכניות שונות של חילופי סטודנטים מתפרסמות במהלך שנה"ל.
קבלת קהל: ימים א'-ה' בין השעות 09.00-13.30 יום ג' גם בין 15.00-17.00.

4. **ייעוץ בבחירת מקצוע** - קומה ב', חדר 214, טל' 6409692, 6409152.
(1) ייעוץ בבחירת כיוון לימודים בכל מסגרות הלימוד בארץ.
(2) ייעוץ בבחירת מקצוע ללקויי למידה וללקויי שמיעה.
(3) **ספריית מידע** על מקצועות, אפשרויות לימוד ותנאי קבלה.
הספרייה פתוחה בימים א', ב', ד' ו-ה' בין השעות 08.30-13.30; בימים ב' ו-ד' גם בין השעות 15.00-18.00.
הייעוץ ניתן על-ידי צוות מקצועי של פסיכולוגים ויועצים, ומתבסס על שיחות אישיות ועל מערכת מבחנים הבודקת כשרים, תכונות אישיות ונטיות מקצועיות. השירות פתוח לקהל הרחב — גם למי שאינם תלמידי האוניברסיטה. סודיות מקצועית מובטחת.
השירות ניתן בתשלום. לסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב מחיר מוזל.

קבלת קהל: בימים א'-ה' בשעות 08.30-13.00.

5. **שירות פסיכולוגי** - קומה ב', חדר 216, טל' 6408505, 6409694.
(1) יעוץ במצבים של לבטים ומצוקה נפשית בבעיות אישיות, חברתיות או משפחתיות.
(2) אבחון פסיכודיאגנוסטי.
(3) פסיכותרפיה: א. פרטנית ב. זוגית ג. קבוצתית
(4) טיפול להפחתת חרדת בחינות.
(5) סדנאות בנושאים ספציפיים.
(6) ייעוץ לנושאי תפקידים מינהליים, בבעיות פסיכולוגיות ובינאישיות הנוגעות לעובדים, לתלמידים וליחסי העבודה במסגרת האוניברסיטה.
(7) אבחון וסיוע לתלמידים עם לקויות למידה.*

* הקלות והתאמות לסטודנטים אלה ניתנות בחוגי הלימוד, לאחר איבחון בשרות הפסיכולוגי בתאום עם החוג. מומלץ לסטודנטים חדשים לפנות לאבחון מוקדם ככל האפשר, מיד עם התקבלותם ללימודים. ניתן לפנות אף לפני פתיחת שנת הלימודים.

סודיות מקצועית:
כל אינפורמציה שניתנת ע"י הפונה היא סודית ואינה נמסרת לכל גוף או אדם אלא על סמך בקשת הפונה החותם על כתב ויתור סודיות. השירות ניתן לתלמידים ולסגל תמורת תשלום ועל פי קביעה מראש.

קבלת קהל: ימים א' - ה', בין השעות 08.30-14.30.

6. פעילות חברתית למען הקהילה

א. היחידה למעורבות חברתית - קומה ב', חדר 210, טל. 6408848, 6409771.
היחידה למעורבות חברתית יוצרת ומקדמת קשרים הדדיים בין האוניברסיטה והחברה הישראלית.

באמצעות היחידה פועלים הסטודנטים בתכניות אלה:
(1) פעילות חברתית של סטודנטים כתחליף לקורס ספורט חובה. הסטודנטים נדרשים לפעול שלוש שעות בשבוע, במסגרת הנקבעת על-ידי היחידה ומקבלים קרדיט אקדמי בהיקף של 2 ש"ס.
(2) פרוייקטים חברתיים ולימודיים בקהילה המקנים מלגה. בין הפרוייקטים:
א) הוראת תכניות העשרה לתושבים בקהילה, בתחום לימודיו של התלמיד.
ב) חונכות אישית לילדים ומבוגרים.
(3) סטודנטים המקבלים מלגת סיוע כלכלי, ואינם משתתפים בפרוייקט פר"ח, חייבים להשתלב בפרוייקטים חברתיים בקהילה.
(4) קרן אייס"ף מעניקה מלגות סיוע בשכר לימוד לסטודנטים העומדים בקריטריוני התכנית. על הסטודנטים להשתתף בתכנית עיונית ומעשית, כפי שמוכתב ע"י התכניות השונות.

קבלת קהל: ימים א'-ה' בין השעות 9.00-14.00.

ב. פר"ח - קומה א', חדר 106, טל. 6417119, 6408390.
תכנית פר"ח (פרוייקט חונכות) מציעה לכל תלמיד חונכות לילד טעון טיפוח במשך 4 שעות בשבוע. בתמורה לפעילות זו מקבל התלמיד מלגת פעילות.

7. הכוון תעסוקתי - קומה א', חדרים 101, 102, טל. 6408739, 6409695

א. היחידה מרכזת הצעות עבודה לתלמידים ולבוגרי האוניברסיטה. ההצעות מרוכזות באוגדנים בהם ניתן לעיין במשרדי היחידה הראשית ובשלוחות היחידה בקמפוס.
ב. היחידה מארגנת מפגשים בין מעסיקים לתלמידים בקמפוס ובמפעלי התעשייה. פרטים נוספים מופיעים על לוחות המודעות, בבנייני האוניברסיטה במשך שנת הלימודים.
ג. היחידה מעבירה סדנאות העוזרות לסטודנטים ולבוגרים להיקלט בשוק העבודה. הסדנאות עוסקות בכתיבת קורות חיים, הכנה לראיון עבודה, הכנה למבחני מיון לעבודה וכו'. מועדי הסדנאות מתפרסמים על-גבי לוחות המודעות.
ד. הכוון תעסוקתי אישי ניתן למעוניינים לקראת תום לימודיהם באוניברסיטה. ההכוון הינו אישי, על-פי נטיותיו וניסיונו התעסוקתי של הסטודנט. יש לתאם מועד מראש.
ה. בכל שנה בחודש מאי נערך מפגש התעסוקה השנתי, בהשתתפות כ-200 מעסיקים, המראיינים תלמידים ובוגרים לעבודות במשרות חלקיות ובמשרות מלאות.

קבלת קהל: בימים א'—ה', בין השעות 09.00-17.00.
כל האירועים מתפרסמים בסמוך למועד על לוחות המודעות בפקולטות.

ליחידה להכוון תעסוקתי שלוחות הפועלות בפקולטות השונות:
בפקולטה להנדסה, בניין וולפסון.
בפקולטה לניהול, בניין רקנאטי, חדר 57
בפקולטה למשפטים, בניין טרובוביץ, חדר 4 במרתף
בפקולטה למדעים מדויקים, בניין שנקר, חדר מנהל הבית
בבית הספר להנדסאים, חדר 108

8. **ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל** - מעונות הסטודנטים, בניין G, טלי 6408101, 6409691.
   א. ייעוץ לימודים לתלמידים ולמועמדים עולים.
   ב. טיפול בבעיות אישיות של תלמידים ומועמדים עולים.
   ג. סיוע אקדמי — מתן שיעורי עזר לתלמידים עולים באמצעות מורים המלמדים באוניברסיטה.
   ד. מעורבות חברתית של תלמידים ישראליים בסיוע אקדמי לתלמידים עולים.
   ה. פעילות חברתית לתלמידים עולים המתנוררים במעונות.
   תלמידים מתבקשים לפנות ליחידה כשבועיים לפני מועד תחילת שנת הלימודים.
   קבלת קהל: בימים א' - ה' בין השעות 10.00-14.00.

נציב הקבילות לסטודנטים ולענייני קבלה

א. **קבילות בענייני קבלה**
רשאי להגיש קבילה מועמד הסבור כי מועמדותו ללימודים באוניברסיטה, באחת מיחידותיה או בתכנית לימודים הנערכת במסגרתה, נדחתה, סויגה או התנתה בתנאים שלא בהתאם לתקנות הקבלה.

ב. **קבילות סטודנטים**
קבילות סטודנטים בנושאים שלא באו על פתרונם ביחידות האוניברסיטה, ניתן להפנות בכתב לנציב קבילות הסטודנטים.

קבילה תוגש לנציב הקבילות בכתב ותפרט את המעשים או את המחדלים שבגינם היא מוגשת ואת נימוקי הקבילה. על הקובל לצרף את כל המסמכים המצויים בידיו, שיש להם קשר לעניין. קבילה תוגש לא יאוחר מאשר חמישה שבועות מהיום שבו נשלחה לקובל הודעת האוניברסיטה המשמשת עילה לקבילתו. הנציב יטפל רק בקבילה שנכתבה על ידי הקובל עצמו ובחתימתו, ואשר הוגשה לאחר שהקובל מיצה את כל הפניות במערכת האוניברסיטאית. הנציב לא יטפל בפניות שהן בבחינת בקשה ליחס מיוחד או לתנאים שלפנים משורת הדין.
כתובת למשלוח הקבילה: נציב קבילות סטונדטים, דקנאט הסטודנטים, בניין מיטשל, אוניברסיטת תל-אביב.

המרכז לקידום ההוראה

המרכז לקידום ההוראה הוקם במטרה לשפר את איכות ההוראה באוניברסיטה.

פעילויותיו העיקריות של המרכז הן:

1. עריכת סקר הערכת ההוראה בקרב הסטודנטים. הסקר נערך בשלושת השבועות שלפני תום סמסטר א' וסמסטר ב'. בחלק מהפקולטות נערך סקר גם לקראת סוף סמסטר קיץ. תוצאות הסקר מובאות לידיעת המרצים, ולידיעת המוסדות האקדמיים המוסמכים.
2. עידוד מרצים לייעל את ההוראה ע"י שימוש באמצעי הוראה שונים.
3. עריכת סדנאות בהוראה אפקטיבית ומתן סיוע אישי למרצים המעוניינים לשפר את הוראתם.

בראש המרכז עומד פרופי סידני שטראוס.

משרדי המרכז נמצאים בבניין הסנאט ע"ש וייז בקומה א', טלפון: 6406651.

ספריות האוניברסיטה

הספרייה המרכזית ע"ש אליאס סוראסקי (כולל אוסף וינר)
הספרייה למדעים מדויקים והנדסה ע"ש ניימן - בניין ניימן
ספריית בית-הספר לחינוך - בניין שרת
ספריית החוג לגיאוגרפיה - בית אבנר
ספריית מדעי החברה והניהול ע"ש ברנדר-מוס - בניין ברנדר מוס
ספריית מדעי החיים והרפואה - בניין ניטר-סמולרז
ספריית מהלמן - בניין קרטר
ספריית משפטים ע"ש דוד לייט - בניין טרובוביץ
ספריית המכון לארכיאולוגיה - בניין גילמן
ספריית האקדמיה למוסיקה - בניין האקדמיה למוסיקה ע"ש סמואל רובין.

פרט לספרים השמורים באולמות הקריאה ובשירות הביבליוגרפי, ניתנים להשאלה כל הספרים המקוטלגים בספריות השונות. ספרים אלה נמצאים באולמות הקריאה ולציבור הקוראים גישה חופשית אליהם. בדרך זו נעשית ההשאלה בשיטת "המדף הפתוח". שירותי ההשאלה פועלים במסגרת הוראות האוניברסיטה - "**תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה**", אשר קטעים מהן מובאים להלן:

"כללי"

1. שרותי ספריות האוניברסיטה מיועדים למורים, לתלמידים, לעובדים ולפנסיונרים של האוניברסיטה.

מטרה

2. מטרת הוראה זו היא לפרט את הדרישות הכלליות למתן שירותים ע"י ספריות האוניברסיטה.
מנהל ספרייה רשאי להוסיף ולפרסם תקנות משלימות להוראה זו המיוחדות לספרייה בהנהלתו, בתנאי שתהיינה בכפיפות להוראה זו.

. . .

תנאי להשאלת ספרים

4. השאלת ספרים לתלמידים מותנית בהצגת כרטיס תלמיד תקף ממוחשב או אישור מהמרכז למרשם או קבלה על תשלום שכר הלימוד או אישור ממזכירות הפקולטה.

. . .

זמן השאלה

9. משך זמן ההשאלה של ספר ייקבע על ידי כל ספרייה בהתאם לסווג הספר לצרכי השאלה ובהתחשב במעמד הקורא.

מכסת ספרים להשאלה

10. מכסת ספרים להשאלה לאדם אחד באותו פרק זמן, תקבע ע"י כל ספרייה עפ"י צרכיה ואפשרויותיה ובהתחשב במעמדו של השואל באוניברסיטה.
(תלמיד / סגל אקדמי / עובד מינהלי / פנסיונר).

משמעת השאלה

11. הספרייה רשאית לדרוש מהשואל להחזיר ספר שהושאל לו, גם לפני תום מועד ההשאלה.

12. השואל ספר אינו רשאי להשאילו לקורא אחר, והינו אחראי לספר כל עוד לא הוחזר הספר לספרייה.

13. אובדן הספר על-ידי הקורא מחייב אותו בקניית עותק חדש והחזרתו לספרייה. אם אין להשיג את הספר ישולם ערכו לפי קביעת הנהלת הספרייה.

14. המחזיר ספר במצב לא תקין יחוייב לשאת בתשלום ערך הספר לפי החלטת מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו.

איחור בהחזרת ספרים:

15. מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו רשאי, על פי שיקול דעתו, לפעול כלפי מי שמאחר בהחזרת ספרים ע"י:

15.1 הפסקה בהשאלת ספרים עד 3 שבועות ממועד ההחזרה בפועל (ועד חודש אם הספר ניתן בהשאלה מוגבלת) ו/או:

15.2 חיוב בדמי השהיית הספר בסכום מתאים לכל יום איחור, ובמקרה של ספרים שמורים לכל שעת איחור, בשבוע הראשון לאיחור, וסכום כפול

לכל יום איחור נוסף. גובה הסכום לתשלום ייקבע ע"י ועדת הספריה של האוניברסיטה ויפורסם בהתאם.

15.2.1 תלמיד אשר חוייב בדמי השהיית ספר ולא שילמם כנדרש, תופסק זכותו להשאלת ספרים לאלתר ולא יקבל תעודה או אישור המעיד על לימודיו עד שיפרע את דמי השהיית הספר.

15.2.2 דמי השהיית ספר יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד מועד פרעונם בפועל.

ערעור

16. החלטת מנהל ספרייה לפי סעיפים 14, 15 ניתנת לערעור לפני הממונה על המשמעת. המערער יגיש ערעור בכתב באמצעות מנהל הספרייה. החלטת הממונה *על המשמעת תהיה סופית ותינתן לא יאוחר מאשר שבוע ממועד הגשת* הערעור.

התנהגות בספרייה

17. מנהל הספרייה רשאי להרחיק לאלתר, מתחומי הספרייה כל מי שמתנהג בדרך שפוגעת בסדר הטוב בספרייה.

18. מנהל הספרייה רשאי, לפי שיקול דעתו, לדרוש מאדם שאינו מורה, עובד, פנסיונר או תלמיד לצאת את תחומי הספרייה.

19. מנהל הספרייה רשאי לאסור על כל תלמיד להשתמש בשרותי הספרייה לתקופה שלא תעלה על 3 שבועות, אם אותו תלמיד נהג בניגוד להוראות הספרנים, פגע ברכוש הספרייה או בספר, או נהג בדרך שפגעה בסדר הטוב בספרייה.

19.1 מנהל הספרייה רשאי להורות בעל-פה על האיסור ובנוסף עליו להגיש תלונה לממונה על המשמעת (באמצעות המזכיר האקדמי).

19.2 החלטת מנהל הספרייה טעונה (תוך שבועיים מיום הינתנה) אישור הממונה על המשמעת. אישור זה ייחשב כהחלטת ביניים כמשמעותה בסעיף 9 "לתקנון המשמעת -סטודנטים" (הוראות אוניברסיטה מס. 12-002).

20. אין להכניס תיקים, מעילים וחפצים אישיים לאולם הקריאה ו/או אולם קטלוגים.

21. השיחה, העישון והאכילה באולמות הקריאה אסורים בהחלט.

ביקורת יציאה

22. בעזבו את הספרייה, חייב כל היוצא, להראות כל ספר או חוברת שבידו (כולל חומר קריאה פרטי) לממונה על ביקורת היציאה לפי דרישתו. הוצאת ספרים מהספרייה מותרת ע"פ אישור להשאלה.

. . .

התחזרת ספרים עם סיום הלימודים

24. *תלמיד המסיים את לימודיו יהיה זכאי לקבל תעודה/תואר - אם,* בנוסף ליתר הדרישות האוניברסיטאיות, ימציא אישור כי אינו חייב ספרים לספרייה המרכזית ולספריית הפקולטה בה למד.

24.1 מזכירויות הפקולטות יעבירו את רשימות המסיימים אל הספרייה המרכזית והפקולטטית לצורך האישור.

. . ."

הטרדה מינית

תקנון לדוגמה לפי סעיף 7 (ד)(2) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח – 1998

הטרדה מינית והתנכלות על רקע מיני פוגעות בכבוד האדם, בחירותו, בפרטיותו, ובשוויון בין המינים; אלה גם מעשים פליליים ועילה לתביעה בנזיקין, החל מכניסתו לתוקף של חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998, ביום כ"ט באלול התשנ"ח (20 בספטמבר 1998).

הטרדה מינית והתנכלות פוגעות ביחסי העבודה, ועומדות בניגוד למדיניות המעביד, זהוא לא ישלים עמן.

תקנון זה נועד להבהיר את עיקרי הוראות החוק ותקנות למניעת הטרדה מינית (חובות מעביד),

התשנ"ח-1998.
במקרה של סתירה בין תקנון זה לבין החוק והתקנות על פיו, החוק והתקנות הם הקובעים, וניתן לעיין בהם, כאמור בסעיף 11 לתקנון זה.

מה יש בתקנון זה?

חלק	סעיפים	
א'	4-1	מהן הטרדה מינית והתנכלות ("מסגרת יחסי עבודה")
ב'	6-5	התוצאות של הטרדה מינית והתנכלות (עבירה פלילית, עילה לתביעה בנזיקין)
ג'	8-7	מדיניות המעביד ואחריותו
ד'	11-9	מניעת הטרדה מינית והתנכלות
ה'	12	מה לעשות אם הוטרדת מינית או אם התנכלו לך?
ו'	18-13	הליך תלונה אצל מעביד וטיפול באחריות מעביד
ז'	19	שונות: עובד קבלן כוח אדם המועסק אצל אדם אחר (סעיף 19)

חלק א': מהן הטרדה מינית והתנכלות?

1. מהי הטרדה מינית?

(א) אם כי ברוב המקרים הטרדה מינית נעשית על ידי גבר כלפי אישה, הטרדה מינית יכולה להיעשות הן על ידי גבר והן על ידי אישה; כלפי גבר או אישה; והחוק מכסה את כל האפשרויות האלה.

(ב) על פי חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998, הטרדה מינית היא אחת מחמש צורות התנהגות אסורות, ואלה הן:

(1) סחיטת אדם לביצוע מעשה בעל אופי מיני.
לדוגמה: מעביד המאיים לפטר עובדת אם היא תסרב לקיים אתו יחסי מין.

(2) מעשה מגונה.
לדוגמה: עובד או ממונה הנוגע בעובדת לשם גירוי מיני או החושף את עצמו בפניה, בלא הסכמתה.

(3) הצעות חוזרות בעלות אופי מיני אף שהאדם שאליו מופנות ההצעות הראה שאינו מעוניין בהן.
ואולם אין צורך להראות אי הסכמה במקרים האלה:
1. ניצול של יחסי מרות בעבודה.
לדוגמה: מנהל המנצל יחסי מרות כלפי מזכירתו.
2. ניצול של יחסי מרות, תלות, חניך או טיפול בקטין, בחסר ישע או במטופל.
לדוגמה: עובד המנצל יחסי מרות או חינוך כלפי חניך; עובד במעון המנצל יחסי תלות של מטופל.

(4) התייחסויות חוזרות למיניותו של אדם, אף שהאדם שאליו מופנות ההתייחסויות הראה שאינו מעוניין בהן.
לדוגמה: התייחסות חוזרת לפן המיני במראהו של אדם, למרות הבהרותיו שהדבר מפריע לו.
ואולם אין צורך להראות אי הסכמה במקרים שסוימו בפסקה (3) לעיל.

(5) התייחסות מבזה או משפילה למינו או לנטייתו המינית של אדם בין אם הוא הראה שהדבר מפריע לו ובין אם לאו.

(ג) **אי הסכמה**

(1) בכלל אדם צריך להראות שהוא אינו מסכים למעשה של הטרדה מינית; חובה זו אינה חלה לגבי אלה:
1. סחיטה (פסקה (ב) (1) לעיל);
2. התייחסות מבזה או משפילה (פסקה (ב) (5) לעיל);
3. ניצול של יחסי מרות בעבודה בין המטריד לבין המוטרד (לגבי המעשים בפסקאות (ב) (3) ו-(4) לעיל);

4. ניצול יחסי מרות, תלות חינוך או טיפול — של קטין, חסר ישע (לגבי מעשים בפסקאות (ב) (3) ו-(4) לעיל);
5. ניצול תלות, במסגרת טיפול נפשי או רפואי — של המטופל במטפל (לגבי מעשים *בפסקאות (ב) (3) ו-(4) לעיל*).

(2) אי הסכמה מראים בין במילים ובין בהתנהגות שאינן משתמעות לשתי פנים.

2. מה אינו הטרדה?

למרות ניסיון המחוקק להגדיר בצורה מפורטת מהי הטרדה מינית, מטבען של *ההגדרות שתמיד ייוותר תחום אפור. לזוגמה, קשה להגדיר מראש כל מה שייחשב* להתייחסות "מבזה" או "משפילה" ביחס למינו או למיניותו של אדם.
יחד עם זאת, האיסור על הטרדה מינית איננו איסור על חיזורים הנעשים ברוח טובה ובהסכמה הדדית.

3. *מהי התנכלות?*

(א) על פי חוק למניעת הטרדה מינית, וחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988, התנכלות היא כל אחד מאלה, אם המעשה מתבצע במסגרת יחסי עבודה:

(1) מעביד או ממונה מטעמו פוגע בעובד או בדורש עבודה — כאשר מקור הפגיעה הוא הטרדה מינית.
ואולם לגבי הטרדה מינית מהסוג של הצעות חוזרות בעלות אופי מיני והתייחסויות חוזרות למיניותו של אדם, די שמקור הפגיעה יהיה הצעה אחת בלבד או התייחסות אחת בלבד.
לדוגמא:
ממונה המונע את קידומה של עובדת עקב סירובה להצעתו החד-פעמית למגע מיני; מעביד המפטר עובדת עקב סירובה להצעתו החד-פעמית למגע מיני.

(2) מעביד או ממונה מטעמו פוגע בעובד או בדורש עבודה — כאשר מקור הפגיעה הוא תלונה על התנכלות כאמור בסעיף זה או תביעה משפטית בשל התנכלות כאמור.

(3) מעביד או ממונה מטעמו פוגע בעובד או בדורש עבודה — כאשר מקור הפגיעה הוא סיוע של עובד לעובד אחר בקשר לתלונה או תביעה משפטית על התנכלות כאמור בסעיף זה.
לדוגמה: עובדת מסרה עדות בקשר להתנכלות כלפי עובד אחר; המעביד או הממונה מרעים את תנאי העבודה שלה בשל כך.

(ב) הגנת תלונת שווא/תביעת שווא

במשפט על התנכלות כאמור בפסקה (א) (2) או (3) — יוכלו המעביד והממונה לטעון להגנתם כי העובד או דורש העבודה ידע כי התביעה או התלונה הונשו על סמך פרטים שאינם נכונים.

4. מהי "מסגרת יחסי עבודה"?

על פי חוק למניעת הטרדה מינית, הטרדה מינית או התנכלות ב"מסגרת יחסי עבודה" מתקיימת בכל אחת מ- 4 נסיבות אלה:

(1) במקום העבודה;

(2) במקום אחר שבו מתנהלת פעילות מטעם המעביד;
לדוגמא:
אולם שבו מציגים המעביד ועובדיו תערוכה של מוצרי המעביד;
מבון להכשרה או להשתלמות שבו מתקיים קורס מטעם המעביד;
מסעדה שבה מתקיימת מסיבה מטעם המעביד לעובדיו.

(3) תוך כדי עבודה;
לדוגמה: נסיעה הנעשית בזמן העבודה במסגרת העבודה, כגון לשם ישיבת עבודה מחוץ למקום העבודה.

(4) תוך ניצול מרות ביחסי העבודה בכל מקום שהוא (כגון בביתו של ממונה).

חלק ב': התוצאות של הטרדה מינית והתנכלות

5. הטרדה מינית והתנכלות הן בלתי חוקיות

(א) הטרדה מינית והתנכלות על רקע מיני מהוות התנהגות בלתי חוקית הפוגעת בכבוד האדם, בחירותו, בפרטיותו, ובשוויון בין המינים.

(ב) הטרדה מינית והתנכלות מהוות (על פי חוק למניעת הטרדה מינית, ולעניין התנכלות – גם על פי חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988):

(1) עבירה פלילית, היכולה לגרום למאסרו של המטריד או המתנכל או לחייבו בקנס;

(2) עוולה אזרחית, שבגינה ניתן להגיש תביעה משפטית; בתביעה כזו ניתן לתבוע פיצוי כספי וסעדים אחרים, קבועים או זמניים, מהמטריד, מהמתנכל, ובמקרים מסוימים – מהמעביד של אלה.

6. הטרדה מינית והתנכלות מהוות עבירות משמעת

הטרדה מינית והתנכלות מהוות עבירות משמעת, שעליה יכול המטריד או המתנכל להתחייב בעונש משמעתי.

חלק ג': מדיניות המעביד ואחריותו

7. הטרדה מינית והתנכלות נוגדות את מדיניות המעביד

הטרדה מינית והתנכלות פוגעות ביחסי העבודה, ועומדות בניגוד למדיניות המעביד, והוא לא ישלים עמן.

8. אחריות המעביד

(א) נוסף על איסור החל על המעביד, כעל כל אדם, להטריד ולהתנכל, החוק מטיל עליו אחריות מיוחדת על מעשיהם של עובדיו ושל ממונים מטעמו, במסגרת יחסי עבודה; מעביד צריך לנקוט אמצעים סבירים, כמפורט בתקנון זה, משלושה סוגים:

(1) מניעת הטרדה מינית והתנכלות (ר' חלק ד');

(2) טיפול ביעילות בהטרדה מינית או בהתנכלות שידע עליהן (ר' חלק ו');

(3) תיקון הפגיעה עקב הטרדה מינית או התנכלות, או עקב הגשת תלונה או תביעה על אלה (ר' חלק ו').

(ב) לפי החוק, מעביד שלא נקט אמצעים כאמור בסעיף זה יהיה אחראי להטרדה מינית או להתנכלות שביצע עובד שלו או ממונה מטעמו במסגרת יחסי העבודה, וניתן לתבוע את המעביד בתביעה אזרחית בשל כך.

חלק ד': מניעת הטרדה מינית והתנכלות

9. צעדי מנע

(א) המעביד דורש מכל ממונה מטעמו ומכל עובד, להימנע ממעשים של הטרדה מינית והתנכלות במסגרת יחסי עבודה ולעשות כל שביכולתו כדי למנוע מעשים כאמור, והכל כדי ליצור, יחד עם המעביד, סביבת עבודה בלא הטרדה מינית והתנכלות.

(ב) המעביד דורש מכל ממונה מטעמו ליטול חלק פעיל ומוביל במניעת הטרדה מינית והתנכלות במסגרת יחסי עבודה.

(ג) פעולות הסברה והדרכה: המעביד דורש מכל ממונה ומכל עובד להשתתף בפעולות הדרכה והסברה הנעשות מטעמו בדבר איסור הטרדה מינית והתנכלות ומניעתן; לחלופין המעביד מאפשר לעובדיו להשתתף במשך שעות העבודה בפעולות כאמור, המאורגנות, בפרקי זמן סבירים, על ידי גורמים אחרים, כמו ארגון עובדים יציג או ארגוני נשים, ובלבד שאין בכך כדי לפגוע במהלך התקין של העבודה.

10. **שיתוף פעולה עם נציגות העובדים**

המעביד משתף פעולה עם ארגון העובדים במקום העבודה, בפעולות הסברה והדרכה בדבר איסור הטרדה מינית והתנכלות ומניעתן.

ארגוני העובדים הרלוונטיים באוניברסיטת תל-אביב הנם:

הסגל האקדמי מיוצג ע"י ארגון הסגל האקדמי הבכיר

הסגל הזוטר מיוצג ע"י ארגון הסגל האקדמי הזוטר

הסגל המנהלי מיוצג ע"י הסתדרות העובדים הכללית החדשה

ציבור הסטודנטים מיוצג ע"י אגודת הסטודנטים החדשה של אוניברסיטת תל-אביב

11. **קבלת מידע, וממי**

(א) עובד זכאי —

(1) בהתאם לתקנות — לעיין בכל אחד מאלה ולקבל צילומים מהם- חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998; תקנות למניעת הטרדה מינית (חובת מעביד), התשנ"ח – 1998; הוראות משמעת של מקום העבודה לעניין הטרדה מינית והתנכלות.

(2) לקבל מידע על פעולות הסברה והדרכה של המעביד בדבר איסור הטרדה מינית והתנכלות ומניעתן.

(ב) עובד יוכל לדרוש קבלת חומר ומידע כאמור מהאחראי/ת לעניין זה, שהיא/הוא:

פרופסור רות בן-ישראל
נציב קבילות לענייני הטרדה מינית
הפקולטה למשפטים, בנין מינקוף חדר 435
מס' טלפון: 03-6408370
מס' פקס: 03-6407279

מר דוד איתן
סגן נציב קבילות לענייני הטרדה מינית
בנין מכסיקו חדר 203
מס' טלפון: 03-6407640

חלק ה': מה לעשות אם הוטרדת מינית או אם התנכלו לך?

12. (א) אם אדם סבור שהטרידו אותו מינית או שהתנכלו לו, פתוחות לפניו שלוש אפשרויות לפי החוק:

(1) טיפול באחריות המעביד: אם ההטרדה או ההתנכלות התבצעה "במסגרת יחסי עבודה", הנפגע יכול להגיש תלונה במקום העבודה; הפרוצדורה לעניין זה מפורטת בחלק ו'.

(2) הליך פלילי: הנפגע יכול להגיש תלונה במשטרה.

(3) הליך אזרחי: הנפגע יכול להגיש, בתוך שלוש שנים, תביעה בבית המשפט (בדרך כלל – בבית הדין האזורי לעבודה) נגד:

המטריד או המתנכל בעצמו;

ואם הוא טוען שהמעביד אחראי, גם המעביד (ר' סעיף 8 לעניין אחריות המעביד).

(ב) מה הקשר בין ההליכים השונים הנ"ל:

(1) נפגע מהטרדה מינית או התנכלות יכול לבחור אם ליזום אחד או יותר מההליכים הנ"ל.

(2) המעביד יכול להחליט איך ישפיעו הליכים פליליים או אזרחיים על אופן הטיפול שבאחריותו (פירוט לעניין זה נמצא בחלק ו', סעיף 18 (ד)).

חלק ו': הליך תלונה אצל מעביד וטיפול באחריות מעביד

13. מי יכול להגיש תלונה, ובאילו נסיבות?

התלונה יכולה להיות מוגשת על ידי אחד מאלה:

(1) עובד שטוען כי מעביד, ממונה או עובד אחר הטריד אותו מינית או התנכל לו, במסגרת יחסי עבודה;

(2) אדם אחר שטוען כי עובדו של המעביד או ממונה מטעמו הטריד אותו מינית או התנכל לו, במסגרת יחסי עבודה;

(3) אחר מטעמו של אדם כאמור בפסקה (1) או (2) — במקרה כזה מוצע להביא ראיה על כך שאותו אדם מסכים להגשת התלונה (למשל, מכתב חתום בידי אותו אדם).

14. בפני מי מתלוננים?

(א) תלונה יש להגיש לאחראי כאמור בסעיף 11 (ב) לעיל.

(ב) אם האחראי הוא האדם שמתלוננים עליו ("הנילון") או שהוא בעל נגיעה אישית לנושא התלונה או למעורבים בה, תוגש התלונה למִמלא מקומו של האחראי, אחראי אחר, ובהעדרם — למעביד. (אם הגיש את התלונה למעביד כאמור, המעביד יפעל על פי הוראות חלק זה כפי שאמור לפעול אחראי).

(ג) אם הנילון היה עובד של קבלן כוח אדם המועסק בפועל אצל המעביד -
(1) תוגש התלונה לאחראי מטעם הקבלן או לאחראי מטעם המעביד;
(2) אם הוגשה התלונה לאחראי מטעם הקבלן, אותו אחראי רשאי להעביר את הטיפול בבירור התלונה לאחראי מטעם המעביד, ואם הועבר הטיפול כאמור — האחראי מטעם הקבלן יודיע כך למתלונן.

15. תוכן התלונה

התלונה תכלול את תיאור המקרה, לרבות:

(1) פירוט זהות המעורבים במקרה ועדים, אם ישנם;

(2) מקום האירוע;

(3) במקרה שנטען כי בוצע מעשה של הטרדה מינית — אחד מאלה:
א. האם המוטרד הראה למטריד שההתנהגות מפריעה לו;
ב. האם יש בין המטריד למוטרד יחסי תלות, מרות וכד'.

16. אופן הגשת התלונה

(א) ניתן להגיש תלונה בכתב או בעל פה.

(ב) הוגשה תלונה בעל פה -
(1) ירשום האחראי את תוכן התלונה;
(2) המתלונן או מי שמגיש את התלונה מטעמו יחתום על הדישום של האחראי כדי לאשר את תוכן הדברים;
(3) האחראי ימסור למתלונן עותק מהרישום החתום.

17. בירור התלונה

(א) התקבלה תלונה, האחראי -
(1) יידע את המתלונן באשר לדרכי הטיפול בהטרדה מינית או התנכלות לפי החוק (חלק ח' סעיף 12 לעיל);
(2) יפעל לבירור התלונה ולצורך כך, בין היתר, ישמע את המתלונן, את הנילון ועדים, אם ישנם, ויבדוק כל מידע שהגיע אליו בעניין התלונה.

(ב) אחראי לא יטפל בבירור תלונה אם הוא בעל נגיעה אישית לנושא התלונה או למעורבים בה.

(ג) אחראי שהוא בעל נגיעה אישית כאמור יעביר את הבירור לאחראי או למי שהתמנה על ידי המעביד למלא מקומו, ובהיעדר אחד מאלה — למעביד; אם האחראי העביר את הטיפול למעביד כאמור, יפעל המעביד כפי שאמור לפעול אחראי בבירור תלונה, על פי סעיף זה.

(ד) בירור התלונה ייעשה ביעילות ובלא דיחוי.

(ה) בירור תלונה ייעשה תוך הגנה מרבית על כבודם ופרטיותם של המתלונן, הנילון ועדים אחרים, ובין היתר -

(1) לא יגלה אחראי מידע שהגיע אליו במהלך בירור התלונה אלא אם כן הוא חייב לעשות כן לשם הבירור עצמו או על פי דין;

(2) לא ישאל אחראי שאלות בקשר לעבר המיני של מתלונן שאינו קשור לנילון, ולא יתייחס למידע על עברו המיני של המתלונן כאמור; האמור בפסקה זו לא יחול אם האחראי סבור שאם לא ישאל שאלות או יתייחס כאמור, ייגרם עוול בלתי ניתן לתיקון לנילון.

(ו) מעביד יגן על המתלונן, במהלך בירור התלונה; מפני פגיעה בענייני עבודה כתוצאה מהגשת התלונה או מפני פגיעה אחרת במסגרת יחסי עבודה שיש בה כדי לשבש את בירור התלונה; בין היתר יפעל המעביד להרחקת הנילון מהמתלונן, ככל שניתן, וככל שנראה לו נכון בנסיבות העניין.

(ז) בתום בירור התלונה יגיש האחראי למעביד, ללא דיחוי, סיכום בכתב של בירור התלונה בליווי המלצותיו המנומקות לגבי המשך הטיפול בה, לרבות לעניין כל אחד מהעניינים המפורטים בסעיף 18 (א) ו-(ד).

(ח) היה הנילון עובד של קבלן כוח אדם המועסק בפועל אצל המעביד, יגיש האחראי את סיכומו לקבלן ולמעביד.

(ט) נודע למעביד על מקרה של הטרדה מינית או התנכלות במסגרת יחסי עבודה, ולא הוגשה תלונה או שהמתלונן חזר בו מתלונתו, יעביר את המקרה לבירור של אחראי; הועבר מקרה כאמור לבירור של אחראי או נודע לאחראי על מקרה כאמור, יקיים האחראי, ככל שניתן, בירור על אודות המקרה לפי סעיף זה, בשינויים המחויבים, ואם המתלונן חזר בו מתלונתו, יברר גם את סיבת החזרה מהתלונה.

18. טיפול המעביד במקרה של הטרדה מינית או התנכלות

(א) קיבל מעביד את סיכומו והמלצותיו של האחראי לפי סעיף 17 (ז), יחליט, בלא דיחוי ובתוך תקופה שלא תעלה על 7 ימי עבודה, על הפעלת הסמכויות שבידיו לגבי כל אחד מאלה:

(1) מתן הוראות לעובדים המעורבים במקרה, לרבות בדבר כללי התנהגות ראויים במסגרת יחסי עבודה והרחקת הנילון מהמתלונן, וכן נקיטת צעדים בעניני עבודה, והכל כדי למנוע את הישנות המעשה של הטרדה מינית או התנכלות או כדי לתקן את הפגיעה שנגרמה למתלונן עקב ההטרדה או ההתנכלות;

(2) פתיחה בהליכים משמעתיים לפי הוראות הסדר המשמעת החלות אצל המעביד לעניין הטרדה מינית או התנכלות;

(3) אי נקיטת צעד כלשהו.

(ב) המעביד יפעל ללא דיחוי לביצוע החלטתו לפי סעיף קטן (א) וימסור הודעה מנומקת בכתב על החלטתו למתלונן, לנילון ולאחראי; כן יאפשר המעביד למתלונן ולנילון לעיין בסיכום האחראי ובהמלצותיו.

(ג) המעביד רשאי, עקב שינוי בנסיבות, לשנות את החלטתו לפי סעיף קטן (א) או לעכב את ביצועה וימסור הודעה מנומקת על כך בכתב למתלונן, לנילון ולאחראי.

(ד) על אף האמור בסעיף זה, רשאי מעביד לדחות את החלטתו, לעכב את ביצועה או לשנותה, בשל הליכים משמעתיים או משפטיים הנוגעים למקרה נשוא ההחלטה;

עשה כן המעביד —

(1) ימסור הודעה מנומקת בכתב על כך למתלונן, לנילון ולאחראי;

(2) כל עוד לא הסתיימו ההליכים כאמור, יפעל המעביד לפי הוראות סעיף 17 (ו);

(3) בתום ההליכים יקבל המעביד החלטה לפי סעיף קטן (א).

(ה) היה הנילון עובד של קבלן כוח אדם המועסק בפועל אצל המעביד, רשאים המעביד והקבלן להסכים בשאלה מי מביניהם יבצע את הוראות סעיף זה, כולן או חלקן.

חלק ז': שונות

19. עובד של קבלן כוח אדם המועסק בפועל אצל המעביד

(א) לפי החוק והתקנות, במקרה שעובד של קבלן כוח אדם מועסק בפועל אצל אדם אחר (מעסיק בפועל) —

(1) כל מה שנאמר בתקנון זה לגבי "עובד" כולל גם אותו עובד של קבלן כוח אדם;

(2) כל מה שנאמר בתקנון זה לגבי "מעביד" כולל גם אותו מעסיק בפועל.

לכן, מעסיק בפועל נושא באותה אחריות שנושא מעביד רגיל (רי סעיף 8 לעיל) בנין הטרדה מינית והתנכלות שמבצע עובד קבלן כוח אדם המועסק אצלו.

(ב) הוראות מיוחדות מצויות בסעיפים 14 (ג), 17 (ח) ו-18 (ה) לתקנון זה.

נוהל למניעת הטרדה מינית באוניברסיטת תל־אביב

1. מטרה:

מטרת נוהל זה להבטיח כי אוניברסיטת תל-אביב תשמש מקום עבודה וסביבת לימודים, שאין בהם הטרדה מינית או התנכלות שמקורה בהטרדה מינית.

2. הגדרות:

בהוראה זו:

"אוניברסיטה"	אוניברסיטת תל-אביב.
"החוק"	החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח — 1998 וחוק שיוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח — 1998.
"הטרדה מינית"	כהגדרתה בסעיף 3(א) לחוק מניעת הטרדה מינית וכהגדרתה בסעיף 7 לחוק שיוויון הזדמנויות בעבודה (המצורפים לנוהל זה כנספח), מצדחברוסגלאקדמי,חברוסגלמנהלי,אותלמיד כלפיאחדמהבמסגרתמקוםהעבודה או הלימודים.
"התנכלות"	כהגדרתה בסעיף 3(ב) לחוק למניעת הטרדה מינית, וכהגדרתה בסעיף 7 לחוק שיוויון הזדמנויות בעבודה, מצד חבר סגל אקדמי, חבר סגל מנהלי, או תלמיד כלפי אחד מהם, במסגרת מקום העבודה או הלימודים.
"מסגרת מקום העבודה או הלימודים"	האוניברסיטה; מקום אחר בו מתנהלת פעילות מטעם האוניברסיטה; תוך כדי עבודה או לימודים; תוך ניצול מרות ביחסי עבודה או לימודים, בכל מקום שהוא.
"קורבן"	חבר סגל אקדמי, חבר סגל מנהלי, או תלמיד שבוצעה כלפיו הטרדה מינית ו/או התנכלות, כמשמעותן בחוק.
"חשוד"	מי שביום האירוע וביום הגשת התלונה הינו חבר סגל אקדמי, חבר סגל מנהלי, או תלמיד והוגשה נגדו תלונה בנין הטרדה מינית ו/או התנכלות כמשמעותן בחוק.

"נציב קבילות" נציב הקבילות לענייני הטרדה מינית.

"חבר סגל אקדמי" מי שביום האירוע נמנה עם חברי הסגל האקדמי של האוניברסיטה והתקיימו בינו לבין האוניברסיטה יחסי עובד ומעביד.

"חבר סגל מנהלי" מי שביום האירוע התקיימו בינו לבין האוניברסיטה יחסי עובד ומעביד, וכן כל מי שפועל מטעם האוניברסיטה ובשמה כחלק מהמערכת הפנימית הרגילה ולרבות עובד קבלן כח-אדם.

"תלמיד" מי שביום האירוע נמנה עם כל אחד מאלה:
- נרשם ללימודים באוניברסיטה ונתקבל על ידה כתלמיד, לרבות בחטיבה לתכניות מיוחדות ובבית הספר להנדסאים, מעת הרשמתו וכל עוד הוא רשום כתלמיד, כולל בחופשות לימודים.
- הגיש מועמדותו להתקבל כתלמיד ובקשתו נדחתה, מעת הרשמתו ועד קבלת הודעת הדחייה.
- סיים לימודיו אך טרם קיבל תעודה.

"תקנות המשמעת" תקנון המשמעת החל על החשוד בהטרדה מינית או התנכלות לפי העניין:
- תקנון מערכת בירור ושיפוט פנימי לסגל האקדמי באוניברסיטת תל-אביב (תשמ"ח) – לגבי חשוד שהינו חבר סגל אקדמי.
- תקנון המשמעת (החל על הסגל המנהלי) – לגבי חשוד שהינו חבר סגל מנהלי.
- תקנון המשמעת – סטודנטים (תשמ"ג) – לגבי חשוד שהינו תלמיד.

"רשויות המשמעת" כפי שהן מוגדרות בכל אחד מתקנוני המשמעת.

3. **מינוי נציב קבילות:**

3.1 *נציב הקבילות ימונה על ידי נשיא האוניברסיטה והרקטור לתקופה שתיקבע על ידם* ובהתאם לכללים שנקבעו על ידי שר המשפטים לביצוע חובות המעביד על פי החוק ומכוחו.

3.2 נציב הקבילות יהיה פרופסור במשרה מלאה באוניברסיטה או פרופסור אמריטוס. עדיפות תינתן לבעל ידע משפטי.

3.3 הנשיא והרקטור ימנו חבר סגל מנהלי בכיר שישמש סגן נציב הקבילות, לתקופת מינוי חופפת לזו של נציב הקבילות.

4. **תפקידי נציב הקבילות:**

4.1 לשמש גורם מייעץ בנושא מניעת תופעות של הטרדה מינית באוניברסיטה והטיפול בהן.

4.2 לקבל *תלונות* ודיווחים *שעניינם הטרדה מינית* או *התנכלות*.

4.3 לברר את התלונה ולטפל בה.

4.4 להעביר את התלונה להליך משמעתי, היה ונמצא לכך בסיס מתאים.

4.5 להורות על נקיטת סעדי ביניים כאמור בסעיף 7.1 לנוהל זה.

4.6 להפנות את הקורבן, במידת הצורך, לקבלת סיוע רפואי או אחר.

5. **הטיפול בתלונה:**

5.1 **החקירה:**

5.1.1 תלונות או דיווחים על חשד לביצוע הטרדה מינית או התנכלות באוניברסיטה יש להפנות לנציב הקבילות.

תלונה בגין הטרדה מינית או התנכלות יש להגיש לנציב הקבילות בתוך שלוש

שנים ממועד ביצוע ההטרדה או התנכלות ואם מדובר בארוע נמשך, מהמועד בו נפסקו המעשים המהווים הטרדה או התנכלות.

5.1.2 התלונה יכול שתוגש בכתב או בעל-פה. הוגשה התלונה בעל-פה, יירשם תוכנה על ידי נציב הקבילות, והמתלונן יחתום על הרישום לאימות תוכנו. רישומי נציב הקבילות הינם פנימיים ולא יועברו לאחרים.

5.1.3 נציב הקבילות, אשר דווח לו על חשד לביצוע הטרדה מינית או התנכלות או שהוגשה לו תלונה על הטרדה מינית או התנכלות, יפתח בהליכי חקירת התלונה.

5.1.4 במהלך חקירת התלונה יזמן נציב הקבילות את החשוד בהטרדה מינית או בהתנכלות, יביא בפניו את פרטי התלונה ויבקש את תגובתו.
הוגשה התלונה על ידי מתלונן שאינו הקורבן, תידרש הסכמת הקורבן בטרם יפנה נציב הקבילות לחשוד.

5.1.5 לצורך חקירת התלונה יזמן נציב הקבילות כל חבר סגל אקדמי, חבר סגל מנהלי, או תלמיד למתן מידע ו/או מסמך הנוגע או עשוי לגעת לתלונה.
אי מתן סיוע לנציב הקבילות ייחשב לעבירת משמעת.

5.1.6 נציב הקבילות יקיים את החקירה ברציפות עד להשלמתה.

5.1.7 סבר נציב הקבילות כי נסיבות המקרה מחייבות קבלת סיוע, יהיה רשאי להסתייע בגורם דוגמת פסיכולוג, עובד סוציאלי, חבר סגל, עורך דין, שופט בדימוס וכיו"ב, על מנת שיברר את המקרה נשוא התלונה ויגיש ממצאיו לנציב.

5.2 בתום החקירה יחליט נציב הקבילות לנהוג באחת מהדרכים הבאות:

5.2.1 **לגנוז את התלונה:**

- מקום שנציב הקבילות סבור שאין ממש בתלונה, רשאי הוא להורות על גניזת התלונה.
- מקום שכתוצאה מהחקירה או במהלכה ישוכנע המתלונן או הקורבן כי אין מקום לתלונתו והוא יבטלה.

סבר נציב הקבילות כי הוגשה תלונה שלא בתום לב, רשאי הוא להמליץ על העמדתו לדין של המתלונן.
על החלטה בדבר גניזת התלונה ישלח נציב הקבילות לקורבן ו/או למתלונן הודעה בכתב.
על החלטתו של נציב הקבילות לגנוז את התלונה ניתן לערער תוך 15 יום לנשיא, היה ומדובר במתלונן או קורבן שהוא חבר סגל מנהלי או לרקטור היה ומדובר במתלונן או קורבן שהוא חבר סגל אקדמי או תלמיד.

5.2.2 **להעביר את הטיפול בתלונה להליך משמעתי:**
החליט הנציב על העברת הטיפול להליך משמעתי, יעביר נציב הקבילות לקובל/תובע הנוגע בדבר את כל החומר הרלבנטי לתלונה, לרבות:

- התלונה ונספחיה (אם הוגשה בכתב) ואם הוגשה בעל-פה – תמצית התלונה.
- תגובת החשוד.
- תרשומת שערך נציב הקבילות במהלך החקירה.
- פירוט של אמצעי הביניים שננקטו – אם ננקטו.

בנוסף יסייע נציב הקבילות לקובל בהכנת התיק, במידת הצורך.

6. ההליך המשמעתי:

6.1 עם פתיחת ההליך המשמעתי כנגד הנאשם, ינוהל ההליך בהתאם לתקנון המשמעת, החל על הנאשם.

6.2 המותב הדן בהליך של הטרדה מינית או התנכלות יורכב באופן שיינתן ייצוג למינם של הנאשם ושל הקורבן.

6.3 הדיון בהליך המשמעתי ייערך בדלתיים סגורות.

לא יפורסם כל פרט מזהה אשר נחשף במסגרת ההליך המשמעתי, לרבות פסק הדין, אלא אם כן יורה בית הדין אחרת.

7. **סעדי ביניים:**

7.1 נציב הקבילות, בתיאום עם הרשויות המוסמכות באוניברסיטה, מוסמך להורות על נקיטת סעדי ביניים שמטרתם להביא להפרדה בין המטריד לקורבן, באופן שמחד תינתן הגנה לקורבן ומנגד לא ייפגעו יחסי העבודה ו/או הלימודים באוניברסיטה.

סמכות הנציב משתרעת על התקופה שממועד פתיחת החקירה ועד להעברת התלונה לבית הדין המשמעתי.

7.2 עם פתיחת ההליך המשמעתי, מוענקת הסמכות להורות על נקיטת הליכי ביניים למותב היושב בדין.

8. **פעולות הסברה וחינוך:**

האוניברסיטה תקיים פעילות הסברה, לרבות ימי עיון, קבוצות דיון והפצת דפי מידע בנושא הטיפול בתופעת ההטרדה המינית והדרכים למניעתה.

9. **שמירה על סודיות:**

האוניברסיטה תכבד את פרטיותם של המתלוננים, הקרבנות, החשודים/הנאשמים ככל האפשר ובשים לב לדרישות החוק ולצורך להגן על אינטרסים אחרים הנוגעים לעניין כגון: חובת האוניברסיטה לחקור מקרי הטרדה מינית והתנכלות ולנקוט אמצעים כנגד האחראים בגינן, החובה להפעיל אמצעים קולקטיביים ומניעתיים על מנת לבער את תופעת ההטרדה המינית.

10. **שמירת חומר ארכיוני:**

נציב הקבילות יאסוף וירכז נתונים על תלונות שהגיעו אליו במסגרת עבודתו ויכין דו"ח שנתי אשר יוגש לנשיא האוניברסיטה, לרקטור ולמנכ"ל, בדבר היקף תופעת ההטרדה המינית וההתנכלות באוניברסיטה.

חומר החקירה שבידי נציב הקבילות, יישמר כפי שנשמרים פסקי דין של בתי הדין המשמעתיים.

11. תחילתו של נוהל זה ביום אישורו.

12. במידה וקיימת סתירה בין הוראות נוהל זה לבין הוראות "תקנון המשמעת", יגברו הוראות נוהל זה.

13. נוהל זה בא להוסיף על הוראות החוק ולא לגרוע מהן.

משמעת סטודנטים

1. כללי

הלימודים באוניברסיטה מבוססים על אמון רב בין המוסד לבין הלומדים בו ומחייבים התנהגות ההולמת את כבוד האוניברסיטה ואת המעמד של תלמיד.

א. התנהגות הגורמת להפרעה ממושכת ובלתי נסבלת לתקינות הלימודים והפעילות האקדמית בקמפוס, כתוצאה ממצב בריאותו של תלמיד, תטופל בהתאם ל"נוהל בדבר בדיקת מצב בריאותם של מועמדים ותלמידים באוניברסיטה" (ראה הנראה מס' 12-015 בהוראות האוניברסיטה).

ב. עבירה משמעתית גוררת אחריה העמדה לדין משמעתי בהתאם לתקנוני המשמעת - סטודנטים ["תקנון המשמעת — סטודנטים (תשמ"ג)" ו"תקנון משמעת סטודנטים — בירור משמעתי פקולטטי (תשנ"א)"] נוסף לצעדים הננקטים על-ידי מורי האוניברסיטה או עובדיה, בתוקף סמכותם.

על התלמידים להקפיד על משמעת והתנהגות נאותה בתחומי הפעילות השונים, באוניברסיטה ונחוצה לה. מעשה או מחדל ייחשבו כעברה משמעתית במקרים כגון:

— אי-ציות לתקנונים ולנהלים, הנקבעים על-ידי רשויות האוניברסיטה או אי-מילוי

הוראות עובדיה או מוריה;
- אי-הקפדה על כללי היושר וההגינות החלים על כתיבת בחינות, עבודות-בית, עבודות סמינריוניות, עבודות גמר ואחרות; וכן אי הקפדה על כללי יושר והגינות בעת פנייה בכתב או בע"פ לרשויות האוניברסיטה;
- התנהגות הפוגעת במהלך שיעורים ובחינות וכן במורים ובעובדים;
- התנהגות הפוגעת בתלמידים אחרים;
- גרימת נזק למתקנים, לציוד ולרכוש האוניברסיטה;
- הפרעה לפעילות המתקיימת בקמפוס.

העונשים להם צפויים תלמידים שהורשעו בעבירה משמעתית הינם כבדים, לעיתים עד כדי פסילת הישגים בלימודים ואף הרחקה מלימודים לתקופות ארוכות.

2. להלן מובא חלק מ"תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)". הנוסח המחייב הוא זה המופיע בהוראות האוניברסיטה, על כל תיקוניו.

תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)

פרק ראשון: הגדרת ומבוא

1. בתקנון זה יהיה למונחים הבאים הפירוש הרשום בצידם:

1.1 **"האוניברסיטה"**: אוניברסיטת תל-אביב, לרבות מכונים חיצוניים כמשמעותם בנוהל מכונים - בקרה אקדמית, מינהלית וכספית (תשמ"א) ולרבות התאגידים האמורים בנספח א' לתקנון זה.

1.2 **"דקאן"**: דקאן הפקולטה הנוגעת בדבר, לרבות ראש בית ספר ולרבות ראש יחידת הוראה עצמאית אחרת, שאינה מהווה חלק מפקולטה.

1.3 **"מורה"**: כל מי שממלא תפקיד הוראה, הדרכה או מחקר באוניברסיטה.

1.4 **"עובד"**: כל מי שמועסק על ידי האוניברסיטה או בשירותה ואיננו מורה.

1.5 **"תלמיד"**: כל אחד מאלה -

1.5.1 מי שנרשם ללימודים באוניברסיטה — לרבות מי שנרשם ללימודים, בחטיבה לתכניות מיוחדות — ונתקבל על ידה כתלמיד, מעת הרשמתו וכל עוד הוא רשום כתלמיד, כולל בחופשות לימודים.

1.5.2 מי שהגיש מועמדותו להתקבל כתלמיד ובקשתו נדחתה, מעת הרשמתו ועד קבלת הודעת הדחיה.

1.5.3 מי שסיים לימודיו אך טרם קיבל תעודה.

1.5.4 מי שהיה לתלמיד, כמשמעותו של מונח זה באחת מפיסקאות המשנה דלעיל ומועמדותו נדחתה, או שהפסיק לימודיו או סיים אותם, יוסיף להחשב כתלמיד לעניין תקנון זה (ויוסיף להיות כפוף לסמכות רשויות השיפוט האמורות בו) בקשר למעשים שעשה בעת שהיה מועמד להתקבל לאוניברסיטה או תלמיד בה.

1.6 **"עבירת משמעת"**: עבירה מאלה המפורטות בסעיף 29 לתקנון זה ועבירה על כללי המשמעת שייקבעו - מעת לעת — על-ידי הסנאט (ויפורסמו בדרך המקובלת באוניברסיטה) לרבות נסיון, שידול או סיוע לעבור עבירה כאמור.

1.7 **"פסילה של בחינה או עבודה":** פירושה כשלון בבחינה או בעבודה והחלפת הציון אשר ניתן בהם בציון אפס.

1.8 **"הממונה":** הממונה על המשמעת האמור בתקנון זה.

1.9 **"בית הדין":** בית הדין לעריעורים בענייני משמעת האמור בתקנון זה.

1.10 **"רשויות השיפוט":** הממונה, סגניו ובית הדין.

1.11 **"קובל":** הקובל האמור בתקנון זה.

1.12 **"קובלנה":** מסמך בו טוען קובל כי תלמיד ביצע עבירת משמעת.

1.13 **"הוועדה":** הוועדה לקביעת מועמדים לכהונה ברשויות השיפוט,האמורה בתקנון זה.

"...

שירותי מינהל: 21. המזכירות האקדמית תספק לרשויות השיפוט את שירותי המינהל הדרושים להן.

פרק שלישי: קובל, סניגור ומשקיפים

קובל קבוע: 22. המזכיר האקדמי, או מי שימונה על ידו, ישמש כקובל בדיונים שיתקיימו בפני הממונה וכמערער או משיב בדיונים שיתקיימו בפני בית הדין.

קובל מיוחד: 23. לא יהיה בעובדה שהמזכיר האקדמי ימנה קובל קבוע כדי:

23.1 למנוע בעד המזכיר האקדמי עצמו לשמש כקובל בעניין מסויים,

או

23.2 למנוע בעד המזכיר האקדמי למנות קובל אחר לעניין מסויים.

ייעוץ משפטי: 24. מי שימונה כקובל קבוע וכל קובל מיוחד יהיה רשאי להעזר בייעוץ משפטי ולהיות מיוצג - בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין - על ידי עורך דין.

ההגנה: 25. תלמיד יהיה רשאי, בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין -

25.1 להיעזר בתלמיד אחר שישמש כסניגורו.

25.2 להיות מיוצג על ידי עורך דין.

פרק רביעי: עבירות ועונשים
סימן א': עבירות

"...

29. עבירת משמעת הינה אחת העבירות דלקמן שבוצעה על ידי תלמיד:

29.1 אי ציות להוראות של רשויות האוניברסיטה, מוריה או עובדיה, שניתנו על ידם עקב מילוי תפקידם.

29.2 מסירת ידיעה כוזבת ביודעין לאוניברסיטה, רשויותיה, מוריה או עובדיה, או הסתרת מידע ביודעין, או ביצוע מעשה תרמית לשם קבלת זכויות באוניברסיטה, או בקשר ללימודים באוניברסיטה.

29.3 הונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.

29.4 הפרה של הוראות המותיחסות לבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו,

לרבות הוראות בדבר התנהגות במהלך בחינה בכתב או בע"פ.

29.5 הפרה של תקנון או הוראות לשימוש במתקני האוניברסיטה, כולל אולמות, חדרי מעבדה, ספריות, שכונים ומעונות סטודנטים, משרדים, מתקני ספורט, מנרשי חניה ושטח פתוח.

29.6 הפרעה להוראה, למחקר או לעבודה באוניברסיטה, או הפרעה לכל פעילות אחרת שתאושרה על ידי רשויות האוניברסיטה.

29.7 פגיעה במתכוון או ברשלנות ברכוש האוניברסיטה, או ברכוש אחר המשמש לצרכיה.

29.8 התנהגות שיש בה משום פגיעה בכבודם, בגופם או ברכושם של מורי, עובדי או תלמידי האוניברסיטה, אם נעשתה עקב או בקשר למעמדם כמורים, עובדים או תלמידים או אם נעשתה בתחומי האוניברסיטה.

29.9 התנהגות פרועה, הקמת שאון ומהומה, השתתפות בתינרה, התנהגות אלימה, כל אלה, בין שנעשו בתחומי הקמפוס באוניברסיטה ובין בסמוך לו, בין שנעשו כלפי האוניברסיטה, עובדיה, מוריה ותלמידיה ובין כלפי צדדים שלישיים.

29.10 התנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד, בין אם נעשתה בתחומי האוניברסיטה או מחוץ לה ובין אם נעשתה עקב או בקשר למעמד של תלמיד או לפעילות בקמפוס, הן במישרין והן בעקיפין.

לצורך סעיף זה תיחשב גם הסתה לגזענות כלפי עובדי האוניברסיטה, מוריה ותלמידיה כהתנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד.

סימן ב': עונשים

רשימת עונשים:

30. משנמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת יוטלו אחד או אחדים מהעונשים הבאים:

30.1 נזיפה.

30.2 פסילת בחינה בה נבחן התלמיד.

30.3 פסילת עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.

30.4 איסור לגשת לבחינה או לבחינות במועד מסויים או במועדים מסויימים.

30.5 עיכוב מתן תעודה, או מתן אישור המעיד על לימודי התלמיד, למשך תקופה שתיקבע.

30.6 ביטול הנחה בשכר לימוד, או ביטול פרס לימודים או מילגה, או ביטול הזכות לקבלם לתקופה שתיקבע.

30.7 קנס כספי בשיעור שלא יעלה על מחצית שכר הלימוד המשולם על ידי תלמיד מן המנין.

30.8 מניעת שימוש במתקני האוניברסיטה, כולל ספריות, שכוני ומעונות סטודנטים, מתקני ספורט ומנרשי חניה, או חלק מהם לתקופה שתיקבע.

30.9 הרחקה מחלק ממסלול לימודים לתקופה שתיקבע.

30.10 הרחקה מן האוניברסיטה לתקופה שתיקבע.

30.11 הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות.

30.12 ביטול זכויות או הישגים בלימודים לרבות שלילת הזכות לקבל תעודה או אישור המעידים על לימודים אלה.

30א. הורשע תלמיד בהגשת עבודה אשר הוכנה, כולה או מקצתה, על ידי אחר תמורת שכר - חובה יהיה להטיל עליו עונש הרחקה מן האוניברסיטה, וזאת מבלי לגרוע מהוראות סעיף 30 דלעיל.

רישום ענישה בגליון: .31 - - -

31.1 הוטל על תלמיד עונש של הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות ציונים: לפי הסעיף 30.11 דלעיל, או הרחקה לתקופה של שנה לפחות, יירשם עונש זה בגליון ציוניו.

31.2 הוטל על תלמיד עונש אחר מאלה האמורים בסעיף 31.1 תהיה לממונה ולבית הדין סמכות להורות, לפי שיקול דעתם, על רישום דבר *הענישה* בגליון ציוניו.

פסילת חובה: .32 בכל מקרה של הרשעה בהונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, חייבים הממונה או בית הדין לפסול את הבחינה או העבודה נשוא ההונאה. פסילה כאמור תיעשה בלא קשר לכל עונש שיוטל על התלמיד בעקבות הרשעתו בהונאה.

עונש על תנאי: .33 - - -

33.1 הממונה או בית הדין רשאי להורות כי עונש לפי פיסקאות 30.7 עד 30.12 (ועד בכלל) יהיה - כולו או מקצתו - עונש על תנאי.

33.2 תלמיד שנדון לעונש על תנאי לא ישא בעונשו אלא אם עבר בתוך תקופה שתיקבע בהחלטת הממונה או בית הדין - תקופה שלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן "תקופת התנאי") - עבירת *משמעת מאלה שיפורטו בהחלטה והודשע בשל עבירה כאמור* בין בתוך תקופת התנאי ובין לאחריה.

33.3 אלא אם כן ייקבע אחרת בהחלטת הממונה או בית הדין, תתחיל תקופת התנאי ביום מתן ההחלטה.

פיצויים: .34 נמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת ועקב העבירה נגרם נזק חומרי לאוניברסיטה, יהיה הממונה או בית הדין רשאי לחייבו - בנוסף לכל עונש שיוטל עליו או במקומו - לשלם לאוניברסיטה פיצוי כספי בשיעור שלא יעלה על הנזק הישיר שנגרם עקב העבירה.

הצמדת פיצויים: .35 כל קנס כספי שיוטל על תלמיד וכל סכום פיצויים בו יחוייב יהיו קנסות צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד למועד ופרעונם בפועל.

תרופות לאי פרעון קנס או פיצויים .36 תלמיד עליו הוטל קנס, או כזה שחוייב בתשלום פיצויים, לא יקבל תעודה או אישור המעיד על לימודיו ולא *תתקבל הרשמתו להמשך הלימודים* באוניברסיטה, עד שיפרע את הקנס אשר הוטל עליו או את סכום הפיצויים בו חוייב, בצירוף הפרשי הצמדה בגינם.

פרק חמישי: החלטות ביניים ושמירת סמכויות

החלטות ביניים: - הסמכות לתיתן .37 - - -

37.1 לאחר פתיחת הליכים משמעתיים יהיה הממונה רשאי לתת - בין מיוזמתו ובין לבקשת קובל - החלטות ביניים כמו, דחיית בדיקת בחינה, הפסקת לימודים, איסור להשתמש במתקני האוניברסיטה (למעט הוצאת תלמיד מהמעונות) וכיוייב.

- שמיעת התלמיד

37.2 במידת האפשר תינתן החלטת ביניים אחר שהממונה יתן לתלמידהזדמנות להשמיע טענותיו.

- דיון חוזר

37.3 נתן הממונה החלטת ביניים בהעדר התלמיד, יהיה התלמיד רשאי לבקש מהממונה לקיים דיון חוזר בהחלטה בנוכחותו. ביקש התלמיד דיון חוזר ייערך דיון זה לא יאוחר מאשר תוך שבוע ימים ממועד הבקשה.

- משך תוקפן

37.4 החלטת ביניים של הממונה תעמוד בתוקפה עד למתן פסק דין בקובלנה או עד מועד מוקדם יותר שיוקבע על ידי הממונה בהחלטתו.

- שינויין או ביטולן

37.5 הממונה מוסמך לבטל או לשנות, בכל עת, החלטת ביניים שנתן, בין ביוזמתו ובין ביוזמת התלמיד או הקובל.

- ערעור רק ברשות

37.6 החלטת ביניים איננה ניתנת לערעור בפני בית הדין, אלא אם ניתנה רשות לכך על ידי נשיא בית הדין ובהיעדרו - על ידי ממלא מקומו הקבוע.
בקשת הרשות לערעור תוגש למזכיר רשויות השיפוט תוך חמישה ימים ממתן החלטת הביניים, ואם התקיים דיון חוזר כאמור בסעיף 37.3 - תוך חמישה ימים ממתן ההחלטה בדיון חוזר.

- המצאה

37.7 מזכיר רשויות השיפוט ישלח עותקים של כל החלטת ביניים לתלמיד הנתבע, לקובל, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד הנתבע, לדקאן הסטודנטים ולסטודנט האמור להשתתף כמשקיף מורשה בדיון.

שמירת סמכויות:

38. - - -

38.1 סמכותו של הממונה לדון ולפסוק בעבירות משמעת אינה שוללת סמכותם של מורה או עובד לתת הוראות או לנקוט צעדים - שבגדר סמכותם - לשם מניעת הפרעות מצד תלמיד למהלך התקין של לימודים, בחינות או פעילות אחרת באוניברסיטה.

38.2 אין בהוראות תקנון זה כדי לפגוע בסמכויות הנתונות למורה או לעובד עפ"י תקנונים אחרים - אוניברסיטאיים או פקולטטיים - לרבות הסמכות לדחות בדיקת בחינה, או עבודה, לעכב מתן ציון או להוציא תלמיד מכיתה במקרה של הפרעה.

הליכי משמעת והליכים פליליים:

39. - - -

39.1 הסמכות לקיים הליכים משמעתיים לפי תקנון זה אינה נשללת על-ידי האפשרות של קיום הליכים פליליים בבית משפט, נגד התלמיד הנתבע, או על ידי קיום הליכים כאלה, או על ידי פסק דין כלשהו בהליכים כאלה.

39.2 סברו הממונה או בית הדין כי הקובלנה מעלה חשש, לכאורה, כי נעברה עבירה פלילית כמשמעותה של זו בסעיף 268 לחוק העונשין תשל"ז - 1977, יורה הוא למזכיר האקדמי ליתן הודעה על כך ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו.
הממונה או בית הדין לא ימשיכו בהליכים נגד התלמיד הנתבע עד שתשלח הודעה כאמור.

פרק ששי: הליכים
סימן א': תלונה

הגשת תלונה: 40. - - -

- מתלונן 40.1 רשאים להגיש תלונה על פי תקנון זה כל מורה, כל עובד וכל תלמיד.
- מקבל התלונה 40.2 תלונה תוגש למזכיר האקדמי.

- מסמך תלונה 40.3 תלונה תוגש בכתב, תפרט המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד נשוא התלונה ויצורפו אליה מסמכים התומכים בה, במידה וישנם כאלה בידי המתלונן.

בדיקת תלונה: 41. המזכיר האקדמי יעיין בתלונה שתונש לו, סמוך ככל האפשר לאחר קבלתה, יקבל לרשותו כל חומר כתוב המתייחס לתלונה (כמו בחינה, עבודה בכתב וכיו"ב) ויהיה רשאי לבקש מהמתלונן השלמות והכהרות, ומהתלמיד נשוא התלונה הערות או הסברים.

גניזת תלונה: 42. הגיע המזכיר האקדמי למסקנה, כי אין לפתוח בהליכים משמעתיים עקב תלונה שהוגשה לו, יגנוז את התלונה ויודיע על כך למתלונן, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד נשוא התלונה ולדקאן הסטודנטים.

ערעור על גניזת תלונה: 43. סבר דקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד נשוא התלונה, או דקאן הסטודנטים, כי החלטת המזכיר האקדמי לגנוז את התלונה אינה מוצדקת, יהיה הוא רשאי לערער על החלטה זו בפני הרקטור שהחלטתו בנדון תהיה סופית.

סיוע בבדיקת תלונה: 44. המזכיר האקדמי יהיה רשאי לאצול סמכויותיו על פי סימן זה להוציא הסמכות האמורה בסעיף 42 - לקובל ו/או לקובל מיוחד.

סימן ב': פתיחת הליכים - קובלנה

הוראת הרקטור 45. הרקטור יהיה רשאי להורות למזכיר האקדמי - בכל מקרה, בין אם הוגשה תלונה ובין אם לאו - לפתוח בהליכי משמעת.

יוזמת המזכיר האקדמי: 46. המזכיר האקדמי יהיה רשאי לפתוח בהליכי משמעת ביוזמתו שלו אם סבר כי נעברה עבירת משמעת ולא הוגשה לו תלונה בנדון, או שהוגשה לו תלונה בנדון והמתלונן חזר בו ממנה.

העברת תלונה לקובל: 47. החליט המזכיר האקדמי - בין ביוזמתו ובין על פי תלונה שהוגשה לו - כי יש מקום לפתוח בהליכי משמעת נגד תלמיד, או שקיבל הוראה לעשות כן מהרקטור, יעביר את התלונה וכל חומר שאסף במהלך בירורה, לקובל.

קובלנה: 48. על יסוד התלונה וכל חומר נוסף שיועבר לקובל על ידי המזכיר האקדמי או יאסף על ידי הקובל עצמו, יכין הקובל קובלנה שתכלול את הפרטים הבאים:
48.1 פרטי המתלונן ותאורו.
48.2 פרטי המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד הנתבע (להלן "הנתבע").
48.3 פירוט עבירות המשמעת המיוחסות לנתבע.
48.4 רשימת מסמכים שבדעת הקובל להגיש במהלך הדיון.
48.5 רשימת העדים שבדעת הקובל להשמיע במהלך הדיון.

הגשה: 49. קובלנה תחתם בידי קובל ותוגש למזכיר רשויות השיפוט.

המצאה: 50. - - -

50.1 מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הקובלנה:
50.1.1 לממונה.
50.1.2 לנתבע.
50.1.3 לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע.
50.1.4 לדקאן הסטודנטים.
50.1.5 לסטודנט האמור לשמש כמשקיף מורשה בדיון.

50.2 לעותק הקובלנה שיישלח לנתבע יצורף עותק של תקנון זה.

סימן ג': הליכי הדיון בפני הממונה

מועד הדיון: 51. - - -

51.1 מועד הדיון בקובלנה ייקבע על ידי מזכיר רשויות השיפוט בתיאום עם הממונה.
51.2 המועד שייקבע לדיון לא יהיה מוקדם משבעה ימים ולא יהיה מאוחר מעשרים ואחד יום מהיום בו נמסרה הקובלנה לנתבע.
51.3 הוראות פיסקה 51.2 לא יחולו על דיונים בבקשות להחלטות ביניים ואלה אפשר שיתקיימו בתוך פרק זמן קצר מזה האמור שם.
51.4 כל הודעה או מסמכים שיישלחו לנתבע בדואר רשום לפי כתובתו שבמרכז *למרשם או כתובתו שבחוג לימודיו, ייחשבו כאילו נמסרו לנתבע* שבעה ימים לאחר שיגורם.

הזמנה לדיון: 52. מזכיר רשויות השיפוט יזמין למועד שנקבע לדיון בקובלנה את הקובל, הנתבע, המתלונן, המשקיפים האמורים בסעיף 27 לתקנון זה ואת עדי הקובל המפורטים בקובלנה.

דחיית הדיון: 53. הממונה מוסמך - אם יתבקש לכך על ידי הקובל או על ידי הנתבע - לדחות את מועד הדיון מטעמים מיוחדים שיירשמו.

דיון בהעדר הנתבע: 54. - - -

54.1 דיון בקובלנה יכול שיתנהל בהעדר הנתבע אם זה לא יופיע במועד שנקבע - למרות שהוזמן כראוי - מבלי שיצביע על טעם מיוחד לדחיית מועד הדיון.
54.2 נתקיים דיון שלא במעמד הנתבע, בנסיבות כמתואר בפיסקה 54.1 דלעיל יהיה הממונה רשאי ליתן כל החלטה או פסק דין אף שלא בפני הנתבע.
54.3 ניתנה החלטה שלא בפני הנתבע ימציא לו מזכיר רשויות השיפוט עותק ממנה והנתבע יהיה רשאי לעתור לביטולה תוך שבעה ימים מהמועד בו יקבל את עותק ההחלטה.
העתירה תתברר בפני הממונה שיהיה מוסמך לבטל את החלטתו או לשנותה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

הקראה: 55. - - -

55.1 בפתיחת הדיון יקרא הממונה את הקובלנה בפני הנתבע ויסביר לו - אם יתבקש לכך - את האמור בה.
55.2 לאחר ההקראה ישאל הממונה את הנתבע אם הוא מודה, או שאינו מודה בקובלנה.

הודאה: 56. הודה הנתבע בקובלנה יהיה הממונה רשאי למצוא אותו חייב בדין על פי הודאתו ולגזור את דינו, אולם הממונה יהיה רשאי, על אף ההודאה, לדרוש מהקובל להגיש ראיות להוכחת הקובלנה.

סדרי דין וראיות: 57. - - -

57.1 הממונה ינהל את הדיון ויקבל ראיות בדרך שתראה לו צודקת ויעילה.

57.2 לא הודה הנתבע בקובלנה, יגיש הקובל ראיותיו וישמיע את עדיו והנתבע או סנגורו יהיה רשאי לחקור עדים אלה. לאחר מכן יגיש הנתבע ראיותיו וישמיע את עדיו והקובל יהיה רשאי לחקור עדים אלה. הן הקובל והן הנתבע יהיה רשאי לחקור עדיו בחקירה חוזרת.

פרטיכל: 58. במהלך הדיון יירשם בידי מזכיר רשויות השיפוט או בידי הממונה פרטיכל שייחתם בידי הממונה.

פסק הדין: - מועד נתינתו: 59. - - -

59.1 סמוך, ככל האפשר, לסיום גביית הראיות והשמעת טענות הצדדים יתן הממונה פסק דין (מורכב מהכרעת דין ואם יימצא הנתבע חייב הדין, אף גזר דין) מנומק ובכתב.

- המצאתו 59.2 מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של פסק הדין לנתבע, לקובל, למתלונן, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע, לדקאן הסטודנטים ולסטודנט אשר שימש משקיף מורשה בדין.

- תחילת תוקפו: 59.3 פסק דין של הממונה יכנס לתוקפו ביום נתינתו אלא אם כן יחליט הממונה כי יכנס לתוקפו במועד אחר.

סימן ד': הגשת ערעור

זכות ערעור: 60. פסקי הדין של הממונה ניתנים לערעור בפני בית הדין, הן על ידי הקובל והן על ידי הנתבע.

מועד הגשת ערעור: 61. הערעור יוגש תוך חמישה עשר יום מיום שנתן הממונה את פסק הדין נשוא הערעור (אם זה ניתן בפני המערער) או תוך חמישה עשר יום מיום שהומצא פסק הדין למערער (אם זה ניתן שלא בפני המערער).

כתב ערעור: 62. הערעור יוגש בכתב, למזכיר רשויות השיפוט ויפרט את נימוקי וטיעוני המערער.

המצאה: 63. מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הערעור:

63.1 לנשיא בית הדין.

63.2 למשיב (שיהיה הקובל או הנתבע, לפי העניין).

63.3 לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה המערער או המשיב.

63.4 לדקאן הסטודנטים.

דקאן הפקולטה ו/או דקאן הסטודנטים יהיו רשאים לבקש ממזכיר רשויות השיפוט לזמנם לדיון בערעור.

ערעור אינו מעכב פס"ד: 64. הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע פסק הדין אלא אם כן יחליט בית הדין אחרת, לבקשת המערער.

סימן ה': הליכי דיון בבית הדין

קביעת המותב: 65. עם קבלת כתב ערעור יקבע נשיא בית הדין (בהתחשב בהנחיות האמורות בסעיף 16 דלעיל) את הרכב המותב בפניו יתברר הערעור ואם לא ייכללו הוא עצמו וממלא מקומו הקבוע בהרכב זה, אף את יו"ר המותב.

היקף הערעור: 66. הערעור יונבל לבדיקת הממצאים והמסקנות של הממונה והמערער או המשיב לא יורשו להציג ראיות בערעור, אלא אם נתגלו ראיות חדשות שלא היו ידועות להם, ולא היו צריכות להיות ידועות להם, בעת הדיון בפני הממונה, או שבית הדין יסבור כי קיימות נסיבות מיוחדות המחייבות, מטעמים של עשיית צדק, להציגן.

טיעונים בכתב: 67. - - -

67.1 אם לא יבקש המערער, בכתב הערעור, להשמיע טיעוניו בע"פ יהיה יו"ר המותב רשאי להורות כי טיעוני המערער והמשיב יוגשו לבית הדין בכתב באופן ובמועדים שיפורטו בהודעה בכתב, שישלח יו"ר המותב למערער ולמשיב.

67.2 לא הגיש המערער טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, יימחק הערעור.

67.3 לא הגיש המשיב טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, ידון בית הדין בערעור על פי טיעוני המערער בלבד.

מועד הדיון: 68. - - -

68.1 לא התליט יו"ר המותב על הגשת טיעונים בכתב, יקבע מזכיר רשויות השיפוט, בתיאום עם יו"ר המותב, מועד לשמיעת הערעור.

68.2 המועד שייקבע לשמיעת הערעור לא יהיה מוקדם מארבעה עשר יום ולא יהיה מאוחר מעשרים ושמונה יום מהיום בו הוגש כתב הערעור.

שמיעת הערעור: 69. במועד הקבוע לשמיעת הערעור ישמיע המערער את טענותיו תחילה ולאחר מכן יהיה המשיב רשאי להשיב על טיעוני המערער.

פסק הדין: 70. סמוך ככל האפשר לאחר שמיעת הצדדים, או - במקרה של טיעון בכתב - סמוך ככל האפשר לאחר קבלת טיעוני הצדדים שבכתב, יתן בית הדין פסק דין מנומק, בכתב.

סימן ו': דיונים סגורים ופרסום פסקי דין

דיון בדלתיים סגורות: 71. - - -

71.1 הדיונים בפני רשויות השיפוט יתנהלו בדלתיים סגורות אלא אם כן יחליט הממונה, או המותב הדן בערעור - לבקשת אחד הצדדים - בהחלטה מנומקת, לקיים דיון פומבי.

דיון פומבי 71.2 הוחלט על קיום דיון פומבי, יהיה הממונה או המותב רשאי לקבוע מגבלות על כניסת קהל לאולם הדיונים, להוציא מהאולם מפריעים או להורות על המשך הדיונים בדלתיים סגורות.

פרסום פסקי דין: 72. *בכל פסק דין יקבע הממונה, או המותב, מפורשות:*

72.1 האם יש לפרסם את פסק הדין על גבי לוחות המודעות באוניברסיטה.

72.2 האם אותם פסקי דין שעל פי ההחלטה יש לפרסמם יפורסמו תוך ציון שם הנתבע או ללא ציון שמו.

פרק שביעי: עבירות חניה - ברירת קנס

הגדרות: 73. בפרק זה:

73.1 "**עבירת חניה**": כל אחת מהעבירות על נוהל חנית רכב בקמפוס המפורטות בנספח ב' לתקנון זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו וכל עבירה שתיווסף לנספח ב' על פי החלטה של ועדת החניה האמורה בנוהל הני"ל.

73.2 "**שיעור הקנס**": שיעור הקנס לכל עבירת חניה כנקוב בנספח ב'.

73.3 "**פקח**": מי שהוסמך על ידי רשויות האוניברסיטה לפקח על ביצוע הוראות נוהל חנית רכב בקמפוס.

הודעה בדבר ברירת קנס: 74. - - -

74.1 היה לפקח יסוד להניח כי תלמיד עבר עבירת חניה רשאי הוא למסור לתלמיד או להצמיד למכוניתו, הודעה בה יואשם התלמיד באותה עבירה ותינתן לו הברירה לשלם את שיעור הקנס (המתאים לאותה עבירה) במקום לעמוד לדין בפני הממונה.

74.2 העתק ההודעה האמורה יישלח למזכיר רשויות השיפוט.

תשלום קנס: 75. - - -

75.1 מי שקיבל הודעה כאמור בסעיף 74 רשאי תוך שלושים יום מתאריך ההודעה לשלם לחשבון האמור בה את סכום הקנס הנקוב בה.

75.2 שילם תלמיד את הקנס האמור בסעיף 75.1, רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני הממונה, הורשע ונשא את עונשו.

אי תשלום הקנס: 76. לא שילם תלמיד קנס במועד הנקוב בסעיף 75 דלעיל תיחשב ההודעה האמורה בסעיף 74 כקובלנה שהונשה נגדו על פי הוראות תקנון זה, מזכיר רשויות השיפוט יזמנו לדיון בפני הממונה ודיון כאמור יהיה זהה לדיון בכל קובלנה אחרת.

עבירות חוזרות: 77. תלמיד שבתוך שנה אקדמית אחת הורשע פעמיים בעבירת חניה (בין על דרך של תשלום ברירת קנס ובין על דרך של קיום דיון בפני הממונה) וקיבל בשלישית הודעה כאמור בסעיף 74, יהיה הקובל רשאי להגיש כנגדו קובלנה, חרף תשלום הקנס הנקוב בהודעה השלישית, והממונה יהיה רשאי להטיל עליו - בנוסף לקנס ששולם על ידו או במקומו - עונש אחר או נוסף.

תיאום שעורי הקנס: 78. אחת לששה חודשים יותאמו סכומי שיעור הקנסות האמורים בנספח ב' בשיעור מתאים לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן.

פרק שמיני: חנינה

79. - - -

79.1 הורשע תלמיד בעבירת משמעת ופסק דינו סופי, יהיה רשאי למנות אל הרקטור בבקשה מנומקת, בכתב, לחנינה.

79.2 הרקטור רשאי, לפי שיקול דעתו, לחון תלמיד שהורשע בעבירת משמעת, או להמתיק את עונשו או להמיר העונש בעונש אחר.

נספח א'

1. חברת מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב בע"מ.
2. *רמות - רשות אוניברסיטאית למחקר שימושי ופיתוח תעשייתי בע"מ.*
3. מועדון הספורט של אוניברסיטת תל-אביב.
4. בית התפוצות.
5. בית ההוצאה לאור של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב.
6. ש.ל.ח. - שרות לחבר בע"מ.

נספח ב': עבירות חנייה

העבירה		סכום ברירת הקנס
1.	חנית רכב במגרש חנייה בו אין להחנות רכב זה (לאור סוג תווית החנייה שעליו)	(נכון לפברואר 1999) 40.- ש"ח
2.	חנייה במקום אסור	50.- ש"ח
	לעניין סעיף זה, "מקום חנייה אסור" הינו:	
	2.1 מדרכות	
	2.2 מקומות חנייה שמורים	
	2.3 מעברים במגרשי חנייה	
	2.4 כניסות לבניינים	
	2.5 מקומות המיועדים לטעינה ופריקה	
	2.6 מקומות שסומנו בשלט "אין חנייה"	
	2.7 משטחי גרנוליט ושטחי גנים.	
3.	חנייה במקום אסור בנסיבות חמורות	55.- ש"ח
	לעניין סעיף זה "חניה במקום אסור בנסיבות חמורות" פירושה:	
	3.1 חנייה החוסמת רכב החונה כדין	
	3.2 חנייה החוסמת מיגבר למקום חנייה אחר	
	3.3 מקומות חנייה לנכים.	"...

סדרי ביטחון

1. אבטחה

השמירה על הסדר, על הביטחון ועל אכיפת הוראות החנייה בתחום הקמפוס נעשית על-ידי עובדי מדור הביטחון. חובה על התלמידים להישמע להוראותיהם ולהזדהות בפניהם (על פי דרישה).

2. כניסה לקמפוס

א. שערי כניסה לקמפוס:

בקמפוס מספר שערי כניסה להולכי רגל הפתוחים בשעות הפעילות. מהם שלושה המשמשים גם לכניסת כלי רכב המצוידים באישורי כניסה מתאימים:

שער מספר 8 — פתוח ברציפות כל שעות היממה.
שער מספר 4 — (שער רמניסיאנו) — פתוח בין השעות 06.00-23.00.
שער מספר 1 — (שער פרנקל) — פתוח בין השעות 06.30-21.00.
שער מספר 16 — (לימודי חוץ) — פתוח בין השעות 06:30-21:00.
חל איסור מוחלט להיכנס לקמפוס בטיפוס מעל הגדר.

ב. בדיקת חפצים:

1. בכניסה לקמפוס חובה להציג חפצים אישיים לבדיקה, ולהזדהות על פי דרישת השומרים.
2. לא תורשה כניסה לתחום הקמפוס למי שיסרב להזדהות ו/או למי שיסרב להציג את חפציו לביקורת.

ג. כניסה לתחום הקמפוס וחנייה בשטח הקמפוס:

1. כניסה לתחום הקמפוס וחנייה בשטח הקמפוס תורשה לרכב נושא תווית חנייה או לבעלי אישורים זמניים שהונפקו על ידי מדור הביטחון.
2. מספר תווי חנייה יוקצבו להגרלה במשרדי אגודת הסטודנטים. התווית היא אישית ואינה ניתנת להעברה.
חל איסור לקנות, למכור או להעביר תווית חנייה מאדם לאדם. המוצא תוויית חנייה יעבירה מיד למדור ביטחון. חל איסור לקבל תווית חניה שלא באמצעות מדור ביטחון.
3. התנועה והחנייה בשטח האוניברסיטה הינם בהתאם לתמרורים, לסימונים ולהוראות התנועה והחנייה בקמפוס.
4. תנועה וחנייה בניגוד להוראות מהווה עברה על הוראות האוניברסיטה והינה ברת ענישה בדין משמעתי.

ד. הכנסת בעלי חיים לקמפוס:
חל איסור על הכנסת בעלי חיים לקמפוס. איסור זה אינו חל על כלבים המשמשים לליווי עיוורים.

3. חפצים חשודים

א. חפץ עזוב ללא בעלים הינו בבחינת חפץ חשוד. עם גילוי חפץ נטוש יש להרחיק אנשים מסביבתו ולהזעיק מיד את אנשי הביטחון. יש לנסות לאתר את בעל החפץ בסביבה הקרובה. **אין לגעת או לטלטל חפץ כאמור, מחשש להיותו ממולכד.**

ב. אזעקה תופעל במקרה של פיגוע או ארוע חריג.

4. שמירה על רכוש אישי

א. אין להשאיר תיקים ומסמכים ללא השגחה. יש לשמור היטב על התיק, הארנק והחפצים האישיים בתחום הקמפוס ובמיוחד בספריות ובכיתות הלימוד, למניעת גנבות ולמניעת הטרדה של גורמי הביטחון.
בספריות יש להפקיד תיקים במלתחה. אין להפקיר תיקים בכניסה לספריות.

ב. תיק או חפץ עזוב יטופל כחפץ חשוד או יועבר למדור ביטחון, הכל לפי העניין. נגד בעל התיק/החפץ תוגש תלונה משמעתית.

ג. יש להיות למדור הבטחון על כל מקרה של גניבה או אובדן רכוש בתחום הקמפוס.

5. אבדות שנמצאו בתחום הקמפוס

המוצא אבדה באחד מבנייני האוניברסיטה ואינו מאתר את בעליה, ימסור אותה למנהל הבית בו נמצאה.
המוצא אבדה בשטח הקמפוס ואינו מאתר בעליה ימסור אותה למדור בטחון.

6. נשק

הכנסת נשק לתחום הקמפוס תותר עם הצגת רשיון תקף לנשיאת נשק:

א. אזרח – יתבקש להציג אישור תקף שהוצא על ידי משרד הפנים, התואם את מספר הנשק ואת שם בעליו.

ב. חייל במדים – בשירות סדיר או במילואים – יתבקש להציג תעודת קצין/חונר.

ג. בשערי הכניסה לקמפוס חובה להודיע לשומר על נשיאת נשק ויש להציג בפניו את האישור המתאים.

ד. חל איסור על נשיאת נשק טעון בתחום הקמפוס.
נושא נשק יחויב לפרוק את המחסנית מהנשק בעת שהייתו בקמפוס.

ה. יש להצניע את הנשק בתחומי הקמפוס.

7. הוצאת ציוד

אין להוציא ציוד השייך לאוניברסיטה אל מחוץ לקמפוס אלא באישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה או מנהל היחידה לה שייך הציוד. כל המבקש להוציא ציוד לא מזוהה, יידרש ע"י עובדי הביטחון להוכיח בעלות על הציוד.

8. נוכחות בבניינים לאחר שעות הפעילות
בניני האוניברסיטה ננעלים ע"י מנהלי הבתים עם סיום הפעילות. הכניסה לבניינים לאחר שעות הפעילות אסורה. כניסה מותרת לבעלי אישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה.

9. פעילות פרסום בקמפוס
אין לחלק דפי פרסום בתחום הקמפוס. הדבקת מודעות מותרת רק בלוחות המודעות הכלליים.

10. משרדי מדור ביטחון
משרדי מדור ביטחון נמצאים בבניין המחסנים, מזרחית לבניין שנקר (כימיה), טל' 6408484, טלפון חירום – 6408222 (במשרד תורנות במשך כל שעות היממה).

11. נהיגה באופניים
אין להכניס אופניים לבניינים בקמפוס.
אופניים יש להחנות אך ורק במתקני החנייה לאופניים הממוקמים בסמוך לבניינים.

12. משחקים
אין לשחק במרחב הקמפוס במשחקי כדור, בהטלת צלחות מעופפות, במשחקי קלפים וכיו"ב.
פעילות ספורטיבית ניתן לבצע אך ורק במסגרת יחידת הספורט של האוניברסיטה.

בטיחות ועזרה ראשונה

1. עקרונות הבטיחות מוגדרים בהוראות האוניברסיטה. התלמידים נדרשים לפעול בהתאם להוראות ולנהלי הבטיחות הכלל-אוניברסיטאיים והמיוחדים של יחידותיהם.

2. באוניברסיטה מועצת בטיחות, ועדות בטיחות יחידתיות ומנגנון בטיחותי מקצועי – יחידת בטיחות. אלה עומדים לרשות ציבור התלמידים ואליהם יש לפנות במקרה של ליקויים ובהצעות לשיפורים ולשאלות בענייני בטיחות תעסוקתית ובטיחות אש.
על מפגעים בטיחותיים יש לדווח למנהל הבית.

3. מידע מתומצת על הדרך בה יש לנהוג ולמי יש לפנות במצבים חריגים, מרוכז ב"דף מידע לשעת חירום" הנמצא על כל לוחות המודעות ובמזכירויות היחידות. רצוי לקרוא אותו בעיתות רגיעה כדי לדעת להשתמש בו ביעילות גם במצב מתח.

4. חריגה מהוראות הבטיחות הינה עבירה בת עונשין בדין משמעתי ואף בדין הפלילי.

5. על התלמיד לדווח למזכירות החוג או הפקולטה על כל תאונה בתוך הקמפוס, בה היה מעורב. טפסים מתאימים ניתן לקבל במזכירויות השונות. מטרות הדיווח הן סיוע בסילוק מפגעים, הפקת לקחים והנפקת אישורים על התאונה.

6. מספר הטלפון של יחידת-הבטיחות הוא 6409555; מספר פקס/משיבון: 6408555.

7. תחנת עזרה ראשונה נמצאת בבניין הסנדרייה ע"ש אליאס סוראסקי - טלפון 6408666 - והיא פועלת בין השעות 08.00-18.00 בימים א'-ה'.
בכל בניין, כחדרו של מנהל הבית, נמצא תיק עזרה ראשונה.

תחזוקה

תקלות תחזוקה
הודעות על תקלות ומפגעי תחזוקה כגון: ברז דולף, שירותים מקולקלים, מפסק חשמל לא תקין, בורות, מפגעים בטיחותיים, יש להביא לידיעת מנהל הבית יהגוש בכל בניין או לידיעת מוקד התקלות, טל' 6408777.

תקלות בטלפונים
הודעות על תקלות בטלפונים פנימיים יש להפנות למוקד תקלות, טל' 6408777.
הודעות על תקלות בטלפונים חיצוניים יש לפנות ישירות לשירות 166 של בזק.

פעילות ציבורית בקמפוס

הפעילות הציבורית בקמפוס מתנהלת מכוח תקנון "פעילות ציבורית באוניברסיטה", אשר קטעים ממנו מובאים להלן:

האוניברסיטה הינה מוסד להשכלה גבוהה, המבוסס על עיקרון החופש האקדמי, והרואה בחופש הביטוי תנאי יסודי לקיומו. האוניברסיטה תבטיח ותטפח חופש ביטוי מלא בפעילות האקדמית, התרבותית והחברתית בין כתליה, במסגרת חוקי המדינה.

(1) הגדרות
"**קמפוס האוניברסיטה**" – לרבות מבנים, מתקנים, שטחים פתוחים ומדשאות.

"**פעילות ציבורית**" – הפגנה, אספה, דיון, מופע, תצוגה, טכס חגיגי, או כל מאורע או ארוע אחר הנערך בתחום הקמפוס של האוניברסיטה (להלן: "הקמפוס") ואיננו מתייחס למערך הלימודים באוניברסיטה, ולמעט כנסים מדעיים שהאוניברסיטה או הפקולטה מעניקה להם חסותה, אירועים רשמיים של האוניברסיטה ואירועים אשר קיימת לגביהם הוראה מיוחדת בקובץ הוראות האוניברסיטה, וכן להוציא פעילות מסחרית.

(2) כל פעילות ציבורית המתקיימת באוניברסיטה חייבת לעמוד בתנאים האלה:
(1) שמירת דיני מדינת ישראל ותקנות האוניברסיטה.
(2) לא יהיה בקיום הפעילות הציבורית משום שימוש לרעה בשמה של האוניברסיטה.
(3) הפעילות הציבורית לא תשבש את המהלך התקין של ההוראה, המחקר והעבודה בקמפוס, ולא תפריע לו.

(3) הפעילות בכיכר אנטין:
(1) כל תלמיד יהא רשאי לקיים פעילות ציבורית מסוג הפגנה או אספה בכיכר אנטין שבאוניברסיטה, ללא צורך בקבלת היתר מראש, ובלבד שיודיע דבר קיום הפעילות למדור הביטחון של האוניברסיטה. על ההודעה להגיע למדור הביטחון לפני תום יום העבודה האחרון שלפני מועד קיום הפעילות.
(2) מארגן הפעילות בכיכר אנטין כאמור לעיל יהיה רשאי לפרסם דבר קיומה הן על לוחות המודעות והן ע"י חלוקת הודעות לידי המעוניינים בכך ברחבי הקמפוס. נוסח המודעות יתאם את האמור בבקשה לקיום הפעילות.
(3) במהלך הפעילות יותרו חלוקת חומר הסברה, החתמת עצומות ונשיאת שלטים. בכל מקרה אסורה תליית שלטים על מבנים וגדרות או קביעתם בכיכר וכן אסור חסימת הכניסה לקמפוס ולבניינים שמסביב לכיכר.

(4) תלמיד המעוניין לארגן בכיכר אנטין פעילות ציבורית שאינה מסוג הפגנה או אספה, או לארגן פעילות ציבורית **שלא בכיכר אנטין** מחויב לקבל היתר מראש של הוועדה לקיום פעילות ציבורית כמפורט להלן.

(5) הוועדה לקיום פעילות ציבורית תורכב משמונה חברים, לפי הפירוט כלהלן:
1. סגן רקטור האוניברסיטה – יו"ר
2. מנכ"ל האוניברסיטה
3. דקאן הסטודנטים

4. היועץ המשפטי
5. מנהל האגף לקשרי חוץ
6. נשיא מועצת הסטודנטים
7. חבר סגל אקדמי שימונה ע"י רקטור האוניברסיטה
8. איש ציבור, חבר הוועד המנהל, שימונה על-ידי יו"ר הוועד המנהל.

(6) תלמיד המעוניין לקיים פעילות ציבורית הטעונה היתר, יפנה לדקאן הסטודנטים - חבר הוועדה המוסמך. הבקשה תוגש על טופס "בקשה לקיום פעילות ציבורית בקמפוס".
פרט למקרים בעלי דחיפות מיוחדת, הרי שבקשה לקיום פעילות ציבורית תוגש לא יאוחר מארבעה ימי עבודה לפני המועד המתוכנן לקיומה.

(7) דקאן הסטודנטים, לאחר היוועצות עם גורמי ביטחון וענף אירועים באגף קשרי חוץ, ימסור תשובתו למארגן תוך שני ימי עבודה ממועד קבלת הבקשה.
בנסיבות מיוחדות תכונס הוועדה לקיום פעילות ציבורית.
הוועדה או חבר הוועדה המוסמך יהיו רשאים לקצר את ההליכים הנ"ל במקרים בעלי דחיפות מיוחדת.
החליט חבר הוועדה המוסמך שלא לאשר קיום הפעילות הציבורית או לקיימה בסייגים ובתנאים, רשאי המארגן להגיש ערעור מנומק ליו"ר הוועדה, אשר יזמן את חבריה לדון בערעור. החלטות הוועדה תהיינה סופיות.

אגודת הסטודנטים

אגודת הסטודנטים היא מוסד עצמאי (ללא כוונות רווח) שבו מאוגדים סטודנטים הלומדים באוניברסיטת תל-אביב. אגודת הסטודנטים שמה לה למטרה לפעול למען רווחת וטובת הסטודנטים, תוך שמירת האינטרסים החברתיים, הכלכליים והציבוריים שלהם, לשמור על מעמדם האקדמי בתוך הקמפוס ומחוצה לו, לייצג את ציבור הסטודנטים כלפי כל רשות, מוסד, גוף ואדם ולפעול למען קיום שוויון זכויות מלא לכל ציבור הסטודנטים תוך קיום ושמירת חופש הביטוי וההתארגנות בקמפוס.

מועצת הסטודנטים

המועצה מורכבת מנציגי החוגים השונים והפקולטות השונות בקמפוס, הנבחרים ע"י הסטודנטים ומייצגים את האינטרסים של תלמידי החוג בפני המועצה וסגל האוניברסיטה, ומעדכנים את הסטודנטים בחוג בהחלטות המועצה ובפעולות של האגודה. ישיבות המועצה פתוחות לכל הסטודנטים באוניברסיטה. בחירות למועצה מתקיימות כל שנה, וכל סטודנט חבר האגודה רשאי לבחור ולהיבחר. המועצה היא רשות המפקחת על פעילות אגודת הסטודנטים; פיקוח זה נעשה ע"י ועדות המועצה השונות, שבראשן ועדת ביקורת, המטפלות בענייני כספים, נהלים, נושאים אקדמיים, קשרי חוץ והסברה, ענייני הסטודנט וענייני תרבות ובידור.

מחלקות האגודה

אגודת הסטודנטים מורכבת מ-6 מחלקות עיקריות המטפלות בנושאים שונים:

מחלקה לעניינים אקדמיים – טל' 03-6407648
המחלקה פועלת לתת סיוע ופתרונות לכל בעיה אקדמית הנוגעת לסטודנטים:
נציבי קבילות – טיפול בבעיות הקשורות ללימודים הנוצרות בין הסטודנטים לרשויות האוניברסיטה.
ייעוץ וסיוע משפטי – בעניינים הנוגעים לרווחת הסטודנטים ניתן באגודה על"פי קביעת תור מראש.
סניגורים בביה"ד המשמעתי – ייצוג סטודנטים ללא תשלום בביה"ד המשמעתי.
בנק בחינות – קובצי בחינות משנים קודמות של הפקולטות השונות והחוגים השונים בקמפוס.

ספרות זולה — ספריית השאלה של האגודה ובה מגוון ספרי לימוד על-פי פקולטות הניתנים להשאלה.

מחלקת מלגות ומעונות — טל' 03-6407659

המחלקה פועלת לתת סיוע ופתרונות לכל בעיה אקדמית הנוגעת לסטודנטים:
מלגות — מידי שנה מחלקת האגודה מלגות המיועדות לסטודנטים מאוניברסיטת תל-אביב. בנוסף מרכזת המחלקה את רשימת כל קרנות המלגות בהתאם לקריטריונים השונים בחוברת מלגות.
מעונות — המחלקה מטפלת בבעיות הנוגעות לסטודנטים הגרים במעונות.

מחלקת פנים — טל' 03-6407656

קפיטריות — בקרה קבועה על טיב המוצרים ורמת המחירים בקפיטריות ברחבי הקמפוס.
תווי חניה בשטח הקמפוס — מוגרלים מדי שנה במסגרת "פרוייקט פתיחת שנה".
מד"ס — מרכז דיור סטודנטיאלי — רשימת דירות להשכרה ללא דמי תיווך בת"א וסביבותיה.
צילום מסמכים במחיר מוזל — במרכז הצילומים של האגודה, בבניין דה-בוטון.
שרותי ביטוח — המחלקה מספקת שרותי ביטוח בתנאים מועדפים בכל ענפי הביטוח.

מחלקת הסברה וקשרי חוץ — טל' 03-6407651/2/3

לוחות מודעות — בכל בניין ברחבי הקמפוס נמצא לוח מודעות של אגודת הסטודנטים המכיל מידע מעודכן על שרותים הניתנים באגודה, מבצעים לסטודנטים, פעילויות שונות של האגודה, עדכונים ועוד.
"תזה" — עיתון הסטודנטים מופץ מדי חודש ברחבי הקמפוס וכולל כתבות, מדורים וחדשות מרחבי הקמפוס.
קשרי חוץ — המחלקה אחראית על יצירת קשר עם אגודות הטודנטים בארץ ובחו"ל.

מחלקת תרבות — טל' 03-6407657

המחלקה מציעה שפע פעילויות תרבות, חוגים, מסיבות וארועים לסטודנטים:
מועדון פוקוס — הממוקם במעונות הסטודנטים (בניין G) בו מתקיימים חוגים, דיסטוקט ופאב.
יום הסטודנט — הפנינג של אמנים, הצגות, בזארים ואדועים נוספים — חינם לסטודנטים.
להקת מחול — הלהקה מופיעה במהלך השנה ברחבי הארץ ובחו"ל ומייצגת את האניברסיטה.

מחלקת פרוייקטים — טל' 03-6406221

פרוייקט פתיחת שנה — נערך במהלך 3 השבועות הראשונים של השנה, בו ניתנים כל שרותי האגודה בנוסף להנפקת תעודות סטודנט וחלוקת ידיעוני האגודה.
מעורבות חברתית — פעילות התנדבותית ברחבי העיר ת"א המאורגנות ע"י המחלקה.
תיאום בין־גופי — יצירת קשרים עם גופים ומוסדות חיצוניים בכדי לרתום אותם למימוש יעדים סטודנטיאליים.

ג'וב טוב

ג'וב טוב הינה חברת בת של אגודת הסטודנטים המתמחה באספקת עבודות לסטודנטים ואקדמאים. העבודות מותאמות במיוחד לצרכי אוכלוסיית הסטודנטים והאקדמאים ומוצעות במגוון תחומים, במיטב החברות המובילות במשק.
מחלקת סטודנטים — מציעה עבודות זמניות ומשרות חלקיות.
מחלקת אקדמאים — מציעה מגוון משרות לבוגרים ובוגרות, לרוב בהיקף משרה מלאה.

מבקר האוניברסיטה

מבקר האוניברסיטה בודק, לפי הצורך, את החוקיות, הסדירות, הסבירות, היעילות, החיסכון וטוהר המידות בניהול המשק, הכספים והמינהל ביחידות המינהליות והאקדמיות של האוניברסיטה ובגופים שבשליטתה. עוד בודק המבקר תלונות הראויות, לדעתו, להיבדק על ידו, המופנות כנגד האוניברסיטה או אחת מיחידותיה, למעט בנושאים אקדמיים המסורים לסמכות הסנאט.
משרד המבקר - בניין המינהלה ע"ש גוטמן, טל' 6408490, 6408168, פקס 6407264.

דיונון

עמותה שמטרתה לספק לסטודנט, תוך שימת דגש על צרכיו, שרותים ומוצרים באיכות גבוהה ובמחירים סטודנטיאליים.
דיונון מתמחה בספרות אקדמית ומקצועית, ספרות יפה בעברית ובאנגלית, בניירת ובציוד משרדי ובמוצרי מוסיקה ופנאי.
מגוון המוצרים הנמכרים בדיונון כולל ספרים וחוברות לימוד, תקליטורים, מחשבים, תוכנות ולומדות, צעצועים ומשחקים, מחשבונים ומילונים אלקטרוניים.
חנות דיונון נמצאת בבניין מיטשל (כניסה מביכר אנטין), טל': 03-6410351/2
ימים א'-ה': 08.30-20.00 יום ו': 08.30-13.30.
דיונון ישיר להזמנות 24 שעות: 1-800-800-220.
להזמנת ספרים מחו"ל, טל': 03-6422667.

טיפול שיניים לתלמידים

במסגרת ההוראה הקלינית הניתנת במרפאת השיניים של ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר, יוכלו התלמידים לקבל עזרה ראשונה וטיפול שיניים אם הטיפולים תואמים את צרכי ההוראה. הטיפול יבוצע ע"י תלמידי השנים המתקדמות (שנים ה' ו-ו') בהשגחה מלאה של רופאי ביה"ס לרפואת שיניים.
העזרה הראשונה ניתנת ללא תשלום. בדיקת מיון לצורך קביעת התאמה נערכת בימים א'-ה' בין השעות 08:15-11:30. טיפול כירורגי ללא תשלום ניתן בימים א'-ה' בין השעות 08:30-11:30. תמורת שאר הטיפולים המחיר הוא עפ"י מחירון בית-הספר. תלמידים זכאים ל-10% הנחה מהמחירון הנ"ל עבור עבודות פרוטתיות (כתרים, גשרים וכיו"ב) ו-30% הנחה על יתר הטיפולים.
בביה"ס מכון רנטגן משוכלל, בו ניתן לבצע מגוון צילומי שיניים ולסתות במחירים מוזלים, בהתאם להפניית רופא. יש לתאם תור מראש בטלפון 6409304, 6409857.
המרפאה נמצאת בבניין ביה"ס לרפואת שיניים, ברחי קלצקין, ליד התחנה הסופית של קווי אוטובוס מס': 7, 45, 49 (דן) ו-74, 86, 274 (אגד).

מרפאת האוניברסיטה

קופת חולים הכללית בשיתוף אוניברסיטת תל-אביב מפעילה מרפאה בקמפוס האוניברסיטה (בניין ספרית סוראסקי).
המרפאה נותנת שרותי רפואה דחופה לכל באי הקמפוס ורפואה תעסוקתית לעובדים. צוות העובדים והסטודנטים מבוטחי קופת חולים הכללית מקבלים שירותי רפואה באופן שוטף.
המרפאה פתוחה בימים א'-ה', בשעות 08.00-18.00 (בחופשת הקיץ 08.00-16.00).

שירותי הרפואה במרפאה:

* רופא בכיר ומומחה ברפואת המשפחה
* אחות מוסמכת ומיומנת
* טיפולים רפואיים
* בדיקת א.ק.ג
* בדיקות מעבדה ואבחון
* מסלול מיוחד לזימון לבדיקה אצל רופאים מומחים, בכל תחומי הרפואה, לבדיקות מיוחדות ולאשפוז

טופסי הרשמה ניתן לקבל במרכז למירשם ובמרפאת האוניברסיטה.

שירותי רפואה דחופה

חברת נטלי מספקת שירותי רפואה דחופה באוניברסיטה, באמצעות ניידות החברה. לכל בניין יש מספר מנוי אותו ניתן לקבל ממנהל הבית או הגוש.
מספר הטלפון של מוקד חירום נטלי הוא 1-800-800-666.

שירותי מזון

מסעדות, מזנונים, מכונות אוטומטיות לכריכים, לשתיה קרה ולשתיה חמה פועלים באוניברסיטה. הפיקוח על שירותי המזון מתבצע על-ידי הוועדה המשקית כלכלית בשיתוף אגודת הסטודנטים, משרד הבריאות המחוזי ובודקי כשרות. תלונות, הצעות והערות על טיב השירות או המזון יש להפנות בכתב לוועדה המשקית כלכלית באגף הנדסה ותחזוקה או לטלפון 6408360.

הפקולטה למדעי החברה
ע"ש גרשון גורדון

ידיעון תש"ס 1999/2000

עריכה: מאשה זובדבני
הדפסה: פרידה כהן

לזכרם

תלמידי הפקולטה שנפלו במערכות ישראל

אבנון שמואל ז"ל
אשבל יעקב (קלמן) ז"ל
בוכוול עמיחי ז"ל
בורשטיין שלום ז"ל
גור אריה אלכס ז"ל
גורדון טל ז"ל
גלעד יעל ז"ל
דגן רם ז"ל
דן נחום ז"ל
כץ רם ז"ל
לובצקי רון ז"ל
ליפשיץ אהוד ז"ל
ליפשיץ יהודה ז"ל
מינץ מאיר ז"ל
מלול יהודה ז"ל
מלצר יצחק ז"ל
מקוביצקי ישעיהו ז"ל
מרט בארי ז"ל
מרמלשטיין יוסף ז"ל
סבאח אליעזר ז"ל
פירסט יאיר ז"ל
פרח אפרים ז"ל
קסלר מאיר אריה ז"ל
קרוננפלד מיכאל ז"ל
רביד בועז ז"ל
רוזנפלד שלום ז"ל
רייך רוברט ז"ל
שגיא שלמה ז"ל
שורר זיו ז"ל
שמר דרור ז"ל
ששון זאב ז"ל

אוניברסיטת תל-אביב מעניקה מלגות הצטיינות לזכרם.

תוכן העניינים

עמוד

ביאור ראשי תיבות וקיצורים 5
מוסדות הפקולטה 6
מידע כללי 17
לימודי תואר ראשון 21
לימודים לאחר תואר 23
תלמידים מצטיינים בלימודי תואר ראשון 23
לימודי תואר שני 24
לימודי תואר שלישי 27
מלגות לתלמידי תארים מתקדמים 27
לימודי תעודה 28
היחידה להשתלמויות וליישומים במדעי החברה 29
תקנון 30
תחולת תכניות לימודים ותקנות 30
משך הלימודים 30
רישום לקורסים 30
הכרה בלימודים אקדמיים קודמים 37
קורסים חופפים בתכנים 37
מילוי חובות קורס 38
בחינות 39
ציונים 42
הפסקת לימודים עקב אי-עמידה בדרישות אקדמיות 43
הפסקת לימודים ע"י התלמיד 43
חידוש לימודים 44
שקלול ציון הגמר 44
זכאות לתואר 45
סיום לימודים בהצטיינות ובהצטיינות יתרה 46
תקנון משמעת סטודנטים - פקולטטי 47
תכניות לימודים 51
קורסים כלל-פקולטטיים 53
מערכת שעות 55
אנגלית ברמת בינוני 60
ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס 63
- תואר ראשון 63
- החטיבות בכלכלה 79
- תואר שני 91
- תואר שלישי 100
מערכת שעות 108

החוג למדע המדינה 121
- תואר ראשון 121
- החטיבות במדע המדינה 129
- תואר שני 141
- תואר שלישי 152
מערכת שעות 163
לימודי ביטחון 179
מערכת שעות 188
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה 193
- תואר ראשון 193
- החטיבות בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה 204
- תואר שני 216
מערכת שעות 243
החוג לפסיכולוגיה 257
- תואר ראשון 257
- החטיבה בפסיכולוגיה 264
- תואר שני 272
- תכנית לימודי תעודה בפסיכולוגיה רפואית 294
מערכת שעות 301
החוג לתקשורת 331
- תואר ראשון 331
- החטיבה בתקשורת 346
מערכת שעות 347
החוג ללימודי עבודה 355
- תואר שני 355
- החטיבה בלימודי עבודה 366
מערכת שעות 369
התכנית למדיניות ציבורית - תואר שני 375
מערכת שעות 390
התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין 395
- לימודי תעודה 395
- החטיבה בנדל"ן 403
מערכת שעות 404
החטיבות 407
חטיבות פקולטטיות 408
חטיבה ללימודי מיגדר (הבדלים בין המינים) 408
חטיבות מחוץ לפקולטה 413
הספרייה למדעי החברה ולניהול 431
לוח בחינות
תואר ראשון 433
תואר שני 443

ביאור ראשי תיבות וקיצורים

מדה"ח	-	מדעי החברה
שנה"ל	-	שנת הלימודים
סמ'	-	סמסטר
ש"ס	-	שעה סמסטריאלית
ש"ש	-	שעה שנתית
ד"מ	-	דרישה מוקדמת
דמ"ק	-	דרישה מקבילה

אופני הוראה:

סי'	-	סמינר
סדי'	-	סדנה
פרו"ס	-	פרוסמינר
קולק'	-	קולוקויום
ק"מ	-	קריאה מודרכת
שי'	-	שיעור
שו"ת	-	שיעור ותרגיל
תי'	-	תרגיל

מוסדות הפקולטה

דקאן הפקולטה - פרופ׳ משה סמיונוב

ראשי החוגים

ראש ביה״ס לכלכלה ע״ש איתן ברגלס	פרופ׳ צבי אקשטיין
ראש החוג ללימודי עבודה	פרופ׳ יצחק הברפלד
ראש החוג למדע המדינה	פרופ׳ עזר גת
ראש החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	פרופ׳ חנה הרצוג
ראש החוג לפסיכולוגיה	פרופ׳ תלמה ליבל
ראש החוג לתקשורת	פרופ׳ עקיבא כהן
ראש התכנית ללימודי ביטחון	פרופ׳ אברהם בן-צבי
ראש התכנית למדיניות ציבורית	פרופ׳ יוסף ברכמן
ראש התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין	פרופ׳ אליה ורצברגר

מועצת הפקולטה

פרופ׳ משה סמיונוב - יו״ר	פרופ׳ אפרים טורגובניק
פרופ׳ חנה איילון	פרופ׳ יונה טיכמן
פרופ׳ דניאל אלנום	פרופ׳ מאיר טיכמן
פרופ׳ צבי אקשטיין	פרופ׳ יעקב טרופה
פרופ׳ שמגר בן-אליהו	פרופ׳ מנואל טרכטנברג
פרופ׳ אברהם בן צבי	פרופ׳ דניאל יעקבסון
פרופ׳ אליעזר בן-רפאל	פרופ׳ אפרים יער
פרופ׳ יוסף ברכמן	פרופ׳ ינון כהן
פרופ׳ יולנדה גמפל	פרופ׳ עקיבא כהן
פרופ׳ יוסף גרודזינסקי	פרופ׳ רוברט לובוב
פרופ׳ יצחק גלבוע	פרופ׳ נח לוין-אפשטיין
פרופ׳ עזר גת	פרופ׳ יעקב לומרנץ
פרופ׳ גדעון דורון	פרופ׳ תלמה ליבל
פרופ׳ עדי דקל	פרופ׳ ליאו ליידרמן
פרופ׳ יצחק הברפלד	פרופ׳ אלחנן מאיר
פרופ׳ אורי הדר	פרופ׳ מתי מינץ
פרופ׳ אלחנן הלפמן	פרופ׳ מיכאל מיסלובודסקי
פרופ׳ חנה הרצוג	פרופ׳ זאב מעוז
פרופ׳ צבי הרקוביץ	פרופ׳ אריאל מררי
פרופ׳ יוחנן וונר	פרופ׳ שאול משעל
פרופ׳ יורם וייס	פרופ׳ אריה נדלר
פרופ׳ אינה וינר	פרופ׳ דוד נחמיאס
פרופ׳ אליה ורצברגר	פרופ׳ זאב סגל
פרופ׳ יצחק זילכה	פרופ׳ זהבה סולומון
פרופ׳ דן זכאי	פרופ׳ יאיר עברון
פרופ׳ חיים חזן	פרופ׳ חיים עומר

פרופי דוד פינס	פרופי רחל קרניול
פרופי שי פלדמן	פרופי עמירם רביב
פרופי נחמיה פרידלנד	פרופי קליר רבין
פרופי אריאלה פרידמן	פרופי ניורא רהב
פרופי חנן פרנק	פרופי אריאל רובינשטיין
פרופי יעקב פרנקל	פרופי מיכאל וויזנבאום
פרופי יוחנן פרס	פרופי אסף רזין
פרופי חיים פרשטמן	פרופי יוסי שביט
פרופי יהושע צאל	פרופי משה שוקד
פרופי אפרים צדקה	פרופי יוסף שיין
פרופי אלכס צוקרמן	פרופי ליאון שלף
פרופי דני צידון	פרופי מיכל שמיר
פרופי יוסף קטן	פרופי יהודה שנהב
פרופי גיורא קינן	פרופי דן שניט
פרופי אהרון קליימן	פרופי רינה שפירא
פרופי שולמית קרייטלר	גבי מריאנה שדה
פרופי מיכאל קרן	

ועדות הפקולטה

<u>ועדת הוראה</u>

פרופי נחמיה פרידלנד - יו"ר
ד"ר אלחנן בן פורת
ד"ר ניל גנדל
פרופי דניאל יעקבסון
ד"ר דפנה למיש
ד"ר מייקל קוציין
ד"ר רזען שמיד
ד"ר דב שמוטקין
גבי מריאנה שדה

<u>ועדת קבלה לתואר ראשון</u>

פרופי יוסי שביט - יו"ר
ד"ר נורית גוטמן
פרופי אלחנן מאיר
ד"ר יואב פלד
פרופי דני צידון
גבי מריאנה שדה

סגל הוראה

א. מורי הפקולטה

פרופי	חנה איילון	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	אוה אילוז	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופי	דניאל אלגום	פסיכולוגיה
מר	ירמיהו אלוני	שמאות וניהול מקרקעין
ד"ר	דליה אלעזר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופי	צבי אקשטיין	כלכלה
ד"ר	דנה אריאלי-הורוביץ	מדע המדינה
ד"ר	זירום בורדון	תקשורת
ד"ר	צ'רלס בלטברג	מדע המדינה
פרופי	שמגר בן-אליהו	פסיכולוגיה
ד"ר	דן בן-דוד	כלכלה
ד"ר	אלחנן בן-פורת	כלכלה
פרופי	אברהם בן-צבי	מדע המדינה
פרופי	אליעזר בן-רפאל	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	עמרי בן-שחר	כלכלה
ד"ר	גד ברזילי	מדע המדינה
פרופי	יוסף ברכמן	מדיניות ציבורית
ד"ר	דניאל ברסלאו	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	אבי גוטליב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	נורית גוטמן	תקשורת
ד"ר	עפרה גולדשטיין-גדעוני	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	יונתן גושן-גוטשטיין	פסיכולוגיה
ד"ר	אמל ג'מאל	מדע המדינה
פרופי	יצחק גלבוע	כלכלה
פרופי	יולנדה גמפל	פסיכולוגיה
ד"ר	ניל גנדל	מדיניות ציבורית
פרופי	יוסף גורודזינסקי	פסיכולוגיה
פרופי	עזר גת	מדע המדינה
ד"ר	דוד דה-פריס	לימודי עבודה
ד"ר	דניאל דור	תקשורת
פרופי	גדעון דורון	מדע המדינה
ד"ר	ניל דיאמנט	מדע המדינה
פרופי	עדי דקל	כלכלה
ד"ר	ראובן דר	פסיכולוגיה
ד"ר	ישראל דרורי	מדיניות ציבורית
פרופי	יצחק הברפלד	לימודי עבודה
פרופי	אורי הדר	פסיכולוגיה
פרופי	אלחנן הלפמן	כלכלה
פרופי	חנה הרצוג	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופי	צבי הרקובץ	כלכלה
ד"ר	סשה וייטמן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	אריקה וויינטל	מדע המדינה
פרופי	יורם וייס	כלכלה

ד"ר אלי וייץ	לימודי עבודה
פרופ' אינה וינר	פסיכולוגיה
ד"ר יואב ורדי	לימודי עבודה
פרופ' אליה ורצברגר	מדיניות ציבורית
פרופ' יצחק זילכה	כלכלה
פרופ' דן זכאי	פסיכולוגיה
ד"ר איל חוברס	מדע המדינה
פרופ' חיים חזן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ' מיכאל חן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר אביעד חפץ	כלכלה
פרופ' אפרים טורגובניק	מדע המדינה
פרופ' יונה טיכמן	פסיכולוגיה
פרופ' יעקב טרופה	פסיכולוגיה
פרופ' מנואל טרכטנברג	כלכלה
ד"ר דפנה יואל	פסיכולוגיה
פרופ' אברהם יוגב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר עובד יושע	כלכלה
פרופ' דניאל יעקבסון	לימודי עבודה
ד"ר רבקה יעקובי	פסיכולוגיה
פרופ' אפרים יער	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר ערן ישיב	כלכלה
פרופ' ינון כהן	לימודי עבודה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ' עקיבא כהן	תקשורת
מר אברהם כץ	*שמאות וניהול מקרקעין*
פרופ' רוברט לובוב	פסיכולוגיה
ד"ר חיים לובין	כלכלה
פרופ' נח לוין-אפשטיין	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ' יעקב לומרנץ	*פסיכולוגיה*
פרופ' תלמה ליבל	פסיכולוגיה
פרופ' ליאו ליידרמן	כלכלה
מר יחיאל לימור	תקשורת
ד"ר *דפנה למיש*	*תקשורת*
פרופ' אלחנן מאיר	פסיכולוגיה
פרופ' מתי מינץ	פסיכולוגיה
פרופ' מיכאל מיסלובודסקי	פסיכולוגיה
ד"ר *גילה מנחם*	*מדיניות ציבורית, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה*
פרופ' זאב מעוז	מדע המדינה
ד"ר ניל מרום	מדע המדינה
פרופ' אריאל מררי	פסיכולוגיה
פרופ' *עמנואל מרקס*	*סוציולוגיה*
פרופ' שאול משעל	מדע המדינה
פרופ' אריה נדלר	פסיכולוגיה
ד"ר שמעון נוה	לימודי ביטחון
פרופ' זוז נחמיאס	מדע המדינה, מדיניות ציבורית
פרופ' זאב סגל	מדיניות ציבורית
ד"ר טל סימונס	לימודי עבודה
ד"ר מישל סלואן	פסיכולוגיה

פרופ'	משה סמיונוב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, לימודי עבודה
ד"ר	איתי סנד	מדע המדינה
ד"ר	אלברטו ספקטורווסקי	מדע המדינה
פרופ'	יאיר עברון	מדע המדינה
פרופ'	חיים עומר	פסיכולוגיה
ד"ר	עדי פוזנר	כלכלה
פרופ'	דוד פינס	כלכלה
ד"ר	יואב פלד	מדע המדינה
פרופ'	שי פלדמן	לימודי ביטחון
פרופ'	גיון פלנדרס	כלכלה
פרופ'	נחמיה פרידלנד	פסיכולוגיה
פרופ'	אריאלה פרידמן	פסיכולוגיה
פרופ'	חנן פרנק	פסיכולוגיה
ד"ר	דוד פרנקל	כלכלה
פרופ'	יעקב פרנקל	כלכלה
פרופ'	יוחנן פרס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	חיים פרשטמן	כלכלה
פרופ'	יהושע צאל	פסיכולוגיה
פרופ'	אפרים צדקה	כלכלה
פרופ'	אלכס צוקרמן	כלכלה
פרופ'	דניאל צידון	כלכלה
ד"ר	תמר צלניקר	פסיכולוגיה
ד"ר	גדעון קונדה	לימודי עבודה
ד"ר	מייקל קוציין	מדע המדינה
ד"ר	אברהם קורדובה	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	גיורא קינן	פסיכולוגיה
פרופ'	אהרון קליימן	מדע המדינה
ד"ר	יחיאל קלר	פסיכולוגיה
פרופ'	שולמית קרייטלר	פסיכולוגיה
פרופ'	מיכאל קרן	מדע המדינה
פרופ'	רחל קרניול	פסיכולוגיה
פרופ'	עמירם רביב	פסיכולוגיה
פרופ'	גיורא רהב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	אריאל רובינשטיין	כלכלה
פרופ'	מיכאל רוזנבאום	פסיכולוגיה
פרופ'	אסף רזין	כלכלה
פרופ'	יוסי שביט	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	אלי שגיא	כלכלה
ד"ר	אברהם שדה	פסיכולוגיה
ד"ר	אבא שוורץ	כלכלה
פרופ'	משה שוקד	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	רון שחר	כלכלה
מר	יוסף שטיינמן	שמאות וניהול מקרקעין
ד"ר	חיה שטייר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, לימודי עבודה
פרופ'	סידני שטראוס	פסיכולוגיה
פרופ'	יוסף שיקי	מדע המדינה
ד"ר	שושנה שילה	פסיכולוגיה

ד"ר עמית שכטר	תקשורת
פרופ' ליאון שלף	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר דב שמוטקין	פסיכולוגיה
פרופ' מיכל שמיר	מדע המדינה
ד"ר רונן שמיר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ' יהודה שנהב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר יוסף שפיגל	כלכלה
פרופ' רינה שפירא	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

<u>מורים אורחים</u>

ד"ר רפאל אלדור	כלכלה
ד"ר לינדה בלוך	תקשורת
ד"ר יעל בנימיני	כלכלה
ד"ר חדוה בראונשטיין-ברקוביץ	פסיכולוגיה
ד"ר ענת לוי	כלכלה
ד"ר יעקב שיינין	כלכלה
ד"ר מיכאל שלו	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

ב. מדריכים ואסיסטנטים

יואב גזית	מדיניות ציבורית
ד"ר תמר לרנטל	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
נליה עופר	כלכלה

ג. מורים עוזרים (שהינם תלמידי מחקר)

איריט אדלר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מיכל אורגלר-שוב	פסיכולוגיה
נטע אורן	מדע המדינה
ענת אורן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
יעל אידלמן	כלכלה
גלית איילון-סודאי	לימודי עבודה
ליאת אילון	פסיכולוגיה
נלי אליאס	תקשורת
כפיר אליעז	כלכלה
קארין אמית	לימודי עבודה
לואי אעלימי	כלכלה
אמיר אשכנזי	פסיכולוגיה
יערית בוקק	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
שרון בליי	כלכלה
אורן בר-גיל	כלכלה
דנה ברגרבסט	פסיכולוגיה
גל גורודיסקי	פסיכולוגיה
סיגל גולדין	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ברוך גליקסברג	כלכלה
איילת גלעדי	פסיכולוגיה

שולמית גלר	פסיכולוגיה
תמר גמפל-לביא	פסיכולוגיה
צבי ננאל	פסיכולוגיה
איריס גירבי	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
אסנת דגן	כלכלה
דפנה הקר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
יעל השילוני-דולב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
זיו תגאי	כלכלה
ערן חיות	פסיכולוגיה
מגר חסן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
גרסיאלה טרכטנברג	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ריקרדו טרש	פסיכולוגיה
איל כהן	פסיכולוגיה
שרית כהן	כלכלה
אבנר כספי	פסיכולוגיה
עינת לחובר	תקשורת
אורי לנדאו	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
הדס מנדל	לימודי עבודה
רונית נדיב-אברהם	לימודי עבודה
רוני נוה	פסיכולוגיה
שירי נוסנבאום	פסיכולוגיה
ערד ניר	כלכלה
תמר סגיב-שיפטר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
כרמית סגל	כלכלה
אלון סטופל	כלכלה
אורה סתר	לימודי עבודה
יהודית פדלון	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מיכל פרנקל	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
עמית קמה	תקשורת
נוהר קריספין	פסיכולוגיה
דינה רוגינסקי	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
קרן רייזל	כלכלה
שמואל שאקי	פסיכולוגיה
שלי שבולת	פסיכולוגיה
יהודה שביט	מדעי החברה
מירי שביט	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
תמר שביט	פסיכולוגיה
עדי שגיא	פסיכולוגיה
ערן שדך	פסיכולוגיה
גיא שחר	פסיכולוגיה
פנינה שטינברג	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
סיגל שלח	לימודי עבודה
יצחק שטרנברג	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

ד. מורים מן החוץ

כלל פקולטטי

ד"ר יפים בקמן
השופט אבי זמיר

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברנלס

ד"ר יאיר אינגבר	ד"ר מימון דהן	מישאל סטרבצינסקי
ד"ר שמואל בן-צבי	ד"ר דוד וטשטיין	פרופי איתן ששינסקי
ד"ר מנחם גוטליבובסקי	ד"ר רוברטו נתנזון	

החוג למדע המדינה

דגנית אולומצקי	ד"ר בנימין טמקין	ד"ר ראובן פדהצור
ד"ר חנה אופק	ד"ר שמעון כגן	ד"ר שמואל פלג
פרופי ניסן אורן	ד"ר יצחק כץ	ד"ר יורם פרי
ד"ר דרורה בהרייל	ד"ר ירון כץ	ד"ר אילנה קופמן
מאיר בן-חיים	נדב מורג	ד"ר דני קורן
גיא בן-פורת	אורן נהרי	תנן קריסטל
דוד ויצטום	ד"ר חנן נוה	דניאלה שנקר-שרק
ד"ר רפאל ונטורה	ד"ר עובדיה סופר	ד"ר מרטין שרמן

לימודי ביטחון

מאיר בן-חיים	ד"ר תמר לרנטל	רנן קופרמן
ד"ר איתן גינזברג	ד"ר אריאל סובלמן	ד"ר יגאל שפי
עמוס גרנית	ד"ר ראובן פדהצור	ד"ר מרטין שרמן
ד"ר תמר הרמן	ד"ר אפרים קם	דב תמרי
אמרי טוב		

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

ד"ר אבישי ארליך	ד"ר דיאנה לוצאטו	ד"ר אדריאנה קמפ
ד"ר שאול גבאי	ד"ר נסים מזרחי	ד"ר מוטי רגב
דפנה גולדברג-ענבי	ד"ר רינה נאמן	ד"ר מאיה רוזנפלד
ד"ר יצחק גרינברג	עמליה סער	ד"ר בועז תמיר
ד"ר עזיזה כזום	ד"ר מירטה פורמן	

החוג לפסיכולוגיה

צביה איזן	יצחק הד	ד"ר יואב כהן
ד"ר יהודית אכמון	איריס הורוביץ	ד"ר נעמי לויתן
שושנה אורון	מיכאלה וולך	שבתאי מגר
ברגר אמירה	מיה וינטר פריד	ד"ר שולמית מילך-רייך
ד"ר ליאורה בר-טור	דתיה זיו	ד"ר שמואל מלמד
ירי אילתגור גבעון	שרון זיו	אלברטו מסציאני
מירי דנון	יהודית טריאסט	בתיה פנחסי
שרי דרורי	יוסף טריאסט	מירי קורן

<u>החוג לפסיכולוגיה</u> (המשך)

ד"ר רונית קישון-ברש	בנימינה שילה	פרופי אריה שלוסברג
אירים קלינמן	יצחק שחר	אבי שרוף
חוה קרייזלר	ד"ר קרלו שטרנגר	עירית שריג
ד"ר שרנא שדה	ד"ר חני שיקלר	ד"ר שירה תיבון

<u>החוג לתקשורת</u>

ד"ר אלי אברהם	מוטי ורסס	ד"ר ענת פירסט
אורית בן הרוש	נטע זיסקינד	פול פרוש
ד"ר יעקב בעל-שם	אמיר חצרוני	ד"ר עדנה פשר
פרופי דניאל ברקוביץ	ברוך לשם	רונית קמפף
גד גינוס	איזי מן	ד"ר מוטי רגב
לילי גלילי	רפי מן	צבי רייך
ד"ר אלי דרזנר	גוני מרדור-בירן	ד"ר ביל רסלר
יולי גורן	עמיר עירון	ד"ר יעקב שמיר
ד"ר רחל ויסברוד	דן ערב	רונית שני

<u>החוג ללימודי עבודה</u>

חיים בן-ימיני	ד"ר גיא מונדלק	ד"ר לינדה עפרוני
ד"ר רמזי חלבי	ענת מילנר	ד"ר שלומית קמינקא
ד"ר עוזר כרמי	ד"ר עמוס ספקטור	נירה שמידט-מנור
עו"ד אורנה לין		

<u>התכנית למדיניות ציבורית</u>

שרון אביטוב	פרופי ברוך מבורך	ד"ר דני קורן
ד"ר חנה אופק	ד"ר משה עמירב	ענת קינן
ד"ר יוסף בולס	יאיר צבן	פרופי אורי שפיגל
ד"ר נחום בן-אליא		

<u>התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין</u>

ד"ר יאיר אינגבר	ד"ר יאיר זימון	שמואל פן
נחמה בוגן	אבי טנא	ד"ר אורן קפלן
ד"ר מנחם גוטליבובסקי	עו"ד נתן מאיר	עו"ד הנריק רוסטוביץ
אהוד המאירי	מנחם מלובנא	ד"ר אורי שקד
עו"ד אריה וירניק	ד"ר יוסף פוראי	

מינהל הפקולטה

ראש מינהל הפקולטה: מריאנה שדה

מינהל סטודנטים במזכירות הפקולטה

עוזרת ראש מינהל הפקולטה בנושאי תלמידים	**מימי סובלסון**
מזכירת סטודנטים ותכניות לימודים	שושנה בר-נחום
מזכירת בחינות	אורה סלונים
מזכירת ועדת ההוראה	שרית סטרולוביץ
מזכירת הוועדה היחידתית לתלמידי מחקר	נילי יבניאלי
מזכירת תלמידים ואישורי לימודים	רבקה גרליץ
מזכירת קורסים לאחיות	עמליה לרנר
מזכירה לקבלת קהל	דינה לויט
עורכת ידיעון	מאשה דובדבני

מינהל כללי במזכירות הפקולטה

עוזרת ראש מינהל הפקולטה בנושאי מינהל	**יעל קיילין**
מזכירת מינהל ומשק	רות רוסט
מזכירה לענייני מורים וכ"א	זיקלין כרמל
מזכירת ועדת המינויים	יערה בן-אשר
מזכירת הדקאן	רות שטרנפלד
מזכירת ראש מינהל הפקולטה	מרים קנט
מנהל הבית	יוסף פרוימוביץ

מינהל כללי ומינהל סטודנטים בחוגים

ביה"ס לכלכלה	רכזת ניהולית	רות בריג
החוג לליימודי עבודה	מזכירת החוג	טובה זרחיה
החוג למדע המדינה	עוזרת מנהלית	אסתר לנמן
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	עוזרת מנהלית	יוספה שטיגליץ
החוג לפסיכולוגיה	עוזרת מנהלית	חגית ברק
החוג לתקשורת	מזכירת החוג	ליאורה גבאי
התכנית לליימודי ביטחון	מזכירת התכנית	תמר יערי
התכנית למדיניות ציבורית	מזכירת התכנית	אילנה יוליס
התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין	מזכירת התכנית	אסתר ברק

מידע כללי

http://spirit.tau.ac.il/code/Welcome1.html

מידע כללי הנוגע לכל תלמיד באוניברסיטה מתפרסם במבוא לידיעון זה [הדפים הצהובים]. פרק זה נועד לספק לתלמיד מידע ייחודי על הפקולטה למדה"ח בנושאי תכניות לימודים, תקנות ונהלים. בנוסף, מתפרסם מידע באמצעות חוזרים ומודעות על לוחות המודעות החוגיים ועל לוחות המודעות הכלליים בקומה ג' בבניין נפתלי.

התלמידים מתבקשים לקרוא היטב את הידיעון, לעקוב באופן שוטף אחר החוזרים והמודעות ולפנות למזכירות רק בנושאים שאין עליהם מידע בכתב.

מזכירות הפקולטה

מודיעין

לשירות תלמידי הפקולטה ואורחיה מופעלת בתדר 311 נקודת מודיעין בימים א'-ה' בשעות 10-12 ובימים א', ב', ד' גם בשעות 14-16. מספר הטלפון של המודיעין הוא 03-6409727.

שירותים הניתנים ע"י מזכירות הפקולטה

1. **אישורים[1]/[2]**

1.1 **רשומת לימודים רשמית (עברית/אנגלית) -**
מידע מלא על מהלך לימודיו של התלמיד לקראת התואר, כולל פירוט קורסים וציונים. ברשומה נרשם הציון האחרון בכל רישום לקורס (גם אם הוא "נכשל").
לא ניתן אישור על חלק מהקורסים שלמד התלמיד.
מומלץ לכל תלמיד לבדוק את הנתונים ברשומת הלימודים אחת לסמסטר, בפלט שניתן להוציא בתחנות האונידע[1].

1.2 **רשומת לימודים סופית (עברית/אנגלית) -**
ברשומת הלימודים הסופית, לאחר הונת זכאות לתואר, יוצגו רק הקורסים אשר שוקללו לתואר והציון הסופי בכל קורס. הקורסים העודפים יופיעו בסוף הרשומה בנפרד תחת מסגרת קורסים עודפים (997).
רשומת לימודים סופית הכוללת ממוצעים (לכל סמסטר ולכל שנה), תונפק במתכונת המפורטת בסעיף 1.1.

1.3 **אישור על מצב לימודים -**
פירוט יתרת חובות התלמיד לתואר. אישור זה ניתן רק לתלמידים הנמצאים בשלב מתקדם של לימודיהם.

---

1 בתחנות "אונידע" המוצבות בבנייני האוניברסיטה ניתן לקבל באמצעות כרטיס התלמיד הממוחשב אישורים שונים. פרטים - במבוא הכלל אוניברסיטאי.

2 האישורים טעונים תשלום לפי תעריף הנקבע ע"י האוניברסיטה. תלמיד שלא הסדיר שכר לימוד אינו זכאי לקבל אישור.

1.4 **אישור על סיום לימודים בחוג אחד -**
ניתן לתלמיד דו-חוגי שסיים כל תובותיו באחד מחוגי לימודיו בלבד.

1.5 **אישור זכאות לתואר (עברית/אנגלית) -**
ראה סעיף זכאות לתואר בפרק "תקנון" (3 עותקים ראשונים ניתנים ללא תשלום).

לנוחיות התלמידים, טופסי הבקשה לאישורים הנ"ל נמצאים לחלוקה מחוץ למזכירות ליד אשנב המגדיעין *(תדר 311)*.
את הבקשה לאישור יש להגיש שבועיים לפני המועד המבוקש לקבלתו.

2. **ייעוץ וקבלה לחטיבות**
ניתן לקבל אצל מזכירת סטודנטים ותכניות לימודים.

3. **הכרה בקורסים שנלמדו מחוץ לפקולטה ו/או לאוניברסיטה**
בטיפולה של מזכירת הסטודנטים ותכניות לימודים.

שעות קבלה

	החדר	מס' טל'	שעות הקבלה	לוח מודעות
דקאן הפקולטה	305	6409733	בתאום עם המזכירה	
ראש מינהל הפקולטה	305	6409735	בתאום עם המזכירה	
ע/ראש מינהל לענייני תלמידים	301	6409730	ימים א', ג', ה' בשעות 09.00-10.00	
מזכירת סטודנטים ותכניות לימודים	311	6409727	ימים ב' - ה' בשעות 11.00-12.00	
מזכירות הפקולטה - אשנב הקבלה	311	6409727	ימים א'-ה' 10.00-12.00 יום א', ב', ד' 14-16	קומה ג'
מזכירת ועדת ההוראה וועדת הקבלה	310	6407548	ימים ב'-ה' 10.00-11.00	
ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס	717	6409539	ימים א'-ה' 09.45-12.15 14.00-15.00	קומה א'
החוג ללימודי עבודה	414	6409737	ימים א'-ה' 10.00-12.00	קומה ד'
החוג למדע המדינה	513	6409743	ימים א',ג', ה' 10.00-12.00 ימים ב',ד' 13.00-14.00	קומה ב'
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	615	6409734	ימים א'-ה' 11.00-13.00	קומה ב'
החוג לפסיכולוגיה	שרת 101	6409693	ימים א'-ה' 10.00-12.00	שרת, קומה א' ונפתלי קומה ג'
החוג לתקשורת	056	6407827	ימים א'-ה' 10.00-12.00	אגף פולק
התכנית ללימודי ביטחון	512	6406185	ימים א'-ה' 09.00-12.30	קומה ה'
התכנית למדיניות ציבורית	057	6409705	ימים א'-ה'	אגף פולק
התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין	051	6409298	ימים א'-ה' 08.00-11.00	אגף פולק

שעות הקבלה של ראשי החוגים, יועצי החוגים והמורים מתפרסמות על לוחות המודעות.

השיטה הסמסטריאלית

הלימודים בפקולטה מבוססים על השיטה הסמסטריאלית. ניתן להתחיל בלימודי תואר ראשון בסמסטר א' או ב' או בעונת לימודי הקיץ.
לחוגים פסיכולוגיה ותקשורת ניתן להתקבל רק בסמסטר א' של כל שנת לימודים.
מידע בדבר תחילת לימודים לתואר שני בחוגי הפקולטה ניתן לקבל בחוג המתאים.

עונת לימודי קיץ

חוגי הפקולטה (למעט החוג לפסיכולוגיה והחוג לתקשורת) מקיימים מדי שנה עונת לימודי קיץ הזהה מבחינת היקף הלימודים לסמסטר רגיל. בעונת לימודי הקיץ מוצעים רוב קורסי החובה, קורסי בחירה וסמינרים. רשימת הקורסים מתפרסמת בחודש מאי. הלימודים בעונת לימודי הקיץ מאפשרים לתלמיד להשלים קורסים אותם נבצר ממנו ללמוד במהלך שנת הלימודים.

התשלום עבור עונת לימודי הקיץ אינו כלול בשכר הלימוד השנתי הרגיל, אך הוא נלקח בחשבון בחישוב אחוזי שכר הלימוד המצטבר.
מועד הרישום לעונת לימודי הקיץ לתלמידים חדשים מתפרסם בעיתונות, מידע על הרישום לתלמידים ממשיכים מתפרסם על לוחות המודעות בפקולטה.
בעונת לימודי הקיץ יכולים להשתלב גם תלמידים מאוניברסיטאות אחרות, בהתאם להנחיות הרגילות החלות על תלמידים מחוץ לאוניברסיטה (ראה לעיל).

חל איסור מוחלט להיכנס לקורסים בעונת לימודי הקיץ ללא רישום.

טיפול במועמדים

הטיפול במועמדים הוא בידי המשרד לרישום ולקבלה שבמרכז למירשם של האוניברסיטה. משרד זה הוא הכתובת לכל פניותיהם (בנושאים כגון: רישום, שינוי חוגים, בחינות כניסה, התלטות ועדת קבלה, שכר לימוד וכו').
לפרטים נוספים - עיין במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה ובחוברת "מידע למועמדים".
מועמד שהתקבל ולא נרשם לקורסים בחוג אליו התקבל אין זכות הקבלה נשמרת לו אף לא לסמסטר עוקב להרשמתו.
בחוג לפסיכולוגיה קיימת אפשרות לשמור את זכות הקבלה לשנה בתנאי שהמועמד קיבל את אישור החוג לכך מראש.

קבלה על סמך לימודים אקדמיים קודמים

תלמיד המעוניין להחליף או להוסיף חוג לימודים יגיש טפסי מועמדות לענף רישום וקבלה במועדי הרישום הרגילים שנקבעו לאותו סמסטר. קבלת תלמידים אלה תסתמך על הישגיהם בלימודים הקודמים ועל ציון הבחינה הפסיכומטרית.
מכסת השעות המינימלית הנדרשת לשם דיון בקבלה על סמך הישגים בלימודים קודמים היא 30 ש"ס. לצורך ספירת השעות יילקחו בחשבון רק קורסים בהם הציון חיובי, (קורסי ספורט, עברית ואנגלית הנלמדים במסגרת החובות האוניברסיטאיות אינם נספרים). לצורך שקלול הציון יילקחו בחשבון כל הקורסים בהם נבחן התלמיד כולל קורסים בהם הציון הוא שלילי.
לא ניתן להגיש מועמדות לחוגי מדעי החברה לסמסטר ב' על סמך הישגים בסמסטר א' של אותה שנת לימודים, וכן לעונת לימודי הקיץ על סמך הישגים בסמסטר ב' של אותה שנה.
בחוגים פסיכולוגיה ותקשורת אין קבלה על סמך הישגים אקדמיים קודמים.

לימודי תואר ראשון

יחידות הפקולטה

היחידות בהן ניתן ללמוד לקראת תואר ראשון:

- **כלכלה**
- **מדע המדינה**
- **סוציולוגיה ואנתרופולוגיה**
- **פסיכולוגיה**
- תקשורת

מסלולי לימוד לקראת תואר ראשון

לימודי תואר ראשון אפשריים באחד מהמסלולים האלה:

- **מסלול לימוד מורחב (חוג אחד בהיקף מורחב ואחת או שתי חטיבות)**
- **מסלול לימוד דו-חוגי (שני חוגים בפקולטה או חוג בפקולטה וחוג מחוצה לה)**
- **לימודים לאחר תואר (חוג אחד בהיקף זהה לזה של חוג במסלול דו-חוגי)**

מסלול לימוד מורחב

תכנית הלימודים במסלול זה כוללת:

1.	לימודי החוג	
	בביה"ס לכלכלה	72 ש"ס
	בחוג למדע המדינה	73 ש"ס
	בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	73-74 ש"ס
	בחוג לפסיכולוגיה	84 ש"ס
2.	לימודים מחוץ לחוג	32 ש"ס[1]
3.	חובות כלליות	

להלן הסבר על כל אחד ממרכיבי התכנית:

1. **לימודי חוג** - ראה תכנית בפרק החוג המתאים.

2. **לימודים מחוץ לחוג**

הלימודים מחוץ לחוג מתקיימים באחת האפשרויות האלה:

א. חטיבה מורחבת - 32 ש"ס.

ב. שתי חטיבות רגילות - 16 ש"ס + 16 ש"ס = 32 ש"ס.

ג. חטיבה רגילה 16 ש"ס + חטיבת העשרה רגילה 16 ש"ס = 32 ש"ס.

2.1 לימודי חטיבה

לימודי חטיבה הם הקבץ מגובש של קורסים, הכולל קורסי מבוא, קורסים מתקדמים ובחלק מן החטיבות - גם סמינר. קיימות חטיבות מורחבות וחטיבות רגילות.
רשימת החטיבות ראה בפרק "חטיבות".

---

1 כאשר היקף הלימודים בחטיבה רגילה גדול מ-16 ש"ס, גדלה מכסת הלימודים מחוץ לחוג בהתאם.

2.2 לימודי העשרה

לימודי העשרה ניתן ללמוד בכל תחום שאינו תחום לימודי החוג במסגרת קורסי תואר ראשון באוניברסיטה.

קורסים חופפים בתכנים (בחלקם או במלואם) לקורסים אשר נלמדו בחוג האם של התלמיד או בלימודי החטיבה, לא יוכרו במסגרת לימודי העשרה.

כל קורס בלימודי העשרה ייחשב ל-4 ש"ס לכל היותר, גם אם מספר שעות הלימוד בפועל גדול יותר. תקנה זו חלה גם על קורסי שפות.

<u>מכסת השעות המחייבת תלמיד במסלול המורחב</u> (פרט לחובות כלל אוניברסיטאיות)

בביה"ס לכלכלה: 104 ש"ס

בחוג למדע המדינה: 105 ש"ס

בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה: 106-105 ש"ס

בחוג לפסיכולוגיה: 116 ש"ס

תלמיד אשר קיבל פטור על סמך קורס חופף חייב להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבל את הפטור (ראה סעיף "קורסים הופפים" בפרק התקנון).

3. חובות כלליות

3.1 אנגלית

על התלמיד להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד תום שנה מיום תחילת לימודיו בפקולטה (הכוונה לשנה קלנדרית ולא לשנה אקדמית). תלמיד שלפני התקבלותו לפקולטה למדה"ח למד בפקולטה אחרת שבה פרק הזמן להשגת פטור באנגלית עולה על שנת לימודים אחת, חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית *עד תום הסמסטר השלישי מתחילת* לימודיו באוניברסיטה.

יוצאים מכלל זה עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית. (פרטים במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה).

ע"ס נסיון שהצטבר ממליצה הפקולטה כי התלמידים יעשו מאמצים להשלים את ידיעותיהם באנגלית עוד לפני תחילת לימודיהם בפקולטה.

תלמיד שלמד בענף באוניברסיטה אחרת חייב לפנות ליחידה לשפות זרות לברור רמתו באנגלית. *מי שלמד קודם אנגלית באוניברסיטת ת"א לפני היותו תלמיד בה חייב לפנות* ליחידה לשפות זרות על מנת להבטיח את דיווח הציון בקורס.

3.2 עברית

תלמידים בעלי תעודת בגרות *שאינה ישראלית חייבים להיבחן בבחינת מיון* בעברית (פרטים במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה). עליהם להגיע לרמת "פטור" עד תום שנה"ל הראשונה.

3.3 חינוך גופני

חובה על תלמיד שנה א' - פרטים במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה.

מסלול לימוד דו-חוגי

תכנית לימודים דו-חוגית כוללת:

1. לימודי שני החוגים.
2. חובות כלליות (ראה פירוט לעיל).

לימודים דו-חוגיים ייתכנו באפשרויות האלה:

א. שני חוגים בפקולטה.
ב. חוג בפקולטה וחוג מחוצה לה.

<u>מכסת השעות המחייבת תלמיד דו-חוגי:</u>

בביה"ס לכלכלה: 60 ש"ס
בחוג למדע המדינה: 55 ש"ס
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה: 55-54 ש"ס
בחוג לפסיכולוגיה: 70 ש"ס
בחוג לתקשורת: 68 ש"ס

בתכניות לימודים מובנות המשותפות לשני חוגים ייתכנו שינויים בהיקף הלימודים. ראה בידיעון זה בפרק הדן בחוג.

חוג שני מחוץ לפקולטה - ראה בידיעון המתאים.

לימודים לאחר תואר

ראה במבוא הכלל אוניברסיטאי (דפים צהובים).

<u>תלמידים מצטיינים בלימודי תואר ראשון</u>

מדי שנה מוענקות לתלמידים בעלי הישגים מעולים, תעודות הצטיינות מטעם רקטור האוניברסיטה. כן מוענקות לתלמידים, בעלי הישגים ראויים להערכה, תעודות הצטיינות מטעם דקאן הפקולטה.
התעודות מוענקות על הישגים בלימודים בשנת הלימודים הקודמת.
אמות המידה לקבלת תעודות הצטיינות נקבעות מדי שנת לימודים.
תעודות הערכה מטעם הרקטור ותעודות הערכה מטעם הדקאן מוענקות בטקסים המתקיימים לקראת סוף סמסטר א'.

לימודי תואר שני

היחידות בהן ניתן ללמוד לקראת התואר השני:

- **כלכלה**
- **סוציולוגיה ואנתרופולוגיה (כולל סוציולוגיה של החינוך בשילוב עם ביה"ס לחינוך)**
- **מדע המדינה (כולל לימודי ביטחון בשילוב עם ביה"ס להיסטוריה)**
- **לימודי עבודה**
- **מדיניות ציבורית**
- **פסיכולוגיה**

ראה פרטים בתכניות היחידות.

רישום וקבלה

רשאי להגיש מועמדות ללימודי התואר השני מי שסיים את לימודיו לתואר "בוגר" באוניברסיטה מוכרת, בציון גמר "טוב" (75) לפחות. בעל תואר "בוגר" בתכנית דו-חוגית רשאי להגיש מועמדות אם סיים בציון "טוב" לפחות את לימודיו בחוג אלין הוא מעוניין להתקבל לתואר שני. ממועמדים ממוסדות בהם נהוגה תכנית לימודים בחוג ראשי ובחוג משני יידרש ציון גמר "טוב" לפחות בחוג הראשי.

במקרים מיוחדים רשאית ועדת ההוראה הפקולטטית להמליץ בפני סגן הרקטור לאשר קבלת מועמדים אשר ציון הגמר שלהם הוא בין 70 ל-75. מועמדים אלה, אם יתקבלו, יהיה מעמדם "תלמיד על תנאי".

עבודת הגמר

הנחיית עבודת גמר לתואר שני תעשה ע"י מורה, בדרגת "מרצה" לפחות, שהוא בעל מינוי במסלול הרגיל באוניברסיטת תל-אביב.

האוניברסיטה אינה מתירה הכנת עבודות גמר חסויות.

עבודת הגמר תודפס במעבד תמלילים ותוגש בשפה העברית. במקרים מיוחדים תאושר עבודה בשפה אחרת, במקרים אלה ייכתב תקציר בעברית. על תלמיד המעוניין בכך להצטייד בהמלצת המנחה ולהפנות הבקשה לוועדת ההוראה.

תפוצת העבודה:

- למדריך האישי של התלמיד (אם עבודת הגמר נעשתה בהדרכת שני מורים, יגיש התלמיד עותק נוסף)
- לחוג
- לספריית הפקולטה
- לספרייה הלאומית בירושלים

שער העבודה: דוגמאות שער לעבודת הגמר (בעברית ובאנגלית) - ראה בעמודים הבאים.

סדר פנימי:

בעמ' ב' יודפס שער פנימי כדוגמת השער החיצוני. תוכן העניינים יופיע בתחילת העבודה. רשימת המקורות והביבליוגרפיה יופיעו בסוף העבודה. השער האחורי של העבודה יהיה בשפה האנגלית. בדף הפנימי של שער זה יופיע סיכום מקוצר של עיקרי העבודה בשפה האנגלית.

פרסום:

לא יפרסם תלמיד את עבודת הגמר או חלק ממנה אלא בהסכמת המדריך, אשר תינתן בכתב. על התלמיד לציין שהפרסום הוא עבודת גמר או חלק מעבודת גמר שנעשתה באוניברסיטת תל-אביב בהדרכת מדריך העבודה.

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי החברה ע"ש גרשון גורדון

החוג ל.....

הנושא

חיבור זה הוגש כעבודת גמר לקראת התואר

"מוסמך אוניברסיטה" - מ.א.

באוניברסיטת תל-אביב

על ידי
(שם המחבר/ת)

העבודה הוכנה בהדרכת:
(שם המדריך/ים)

תאריך (חודש ושנה)

Tel Aviv University

The Gershon H. Gordon Faculty of Social Sciences

Department of .....

Title of Thesis

This paper was submitted as the thesis for the M.A. degree

by: .....
(student's name)

This study was carried out under the supervision of:

.....
(name/s of superviser/s)

.....
(Date: month and year)

לימודי תואר שלישי

ראה במבוא הכלל אוניברסיטאי (דפים צהובים).

מלגות לתלמידי תארים מתקדמים

<u>מלגות הצטיינות</u>

אחת לשנה, במהלך סמסטר א', מעניקה הפקולטה מלגות הצטיינות לתלמידי תארים מתקדמים על סמך הישגים הראויים להערכה מיוחדת בשנת הלימודים הקודמת.
ועדת מלגות פקולטטית מתליטה, מתוך רשימות המומלצים המועברות ע"י החוגים, מיהם התלמידים הזוכים במלגה.

לימודי תעודה

הפקולטה למדעי החברה מציעה שלוש תכניות ללימודי תעודה המיועדות לבעלי תואר ראשון או שני.

שמאות וניהול מקרקעין

התכנית מיועדת בעיקר לבעלי תואר ראשון בכלכלה, מינהל עסקים, משפטים, הנדסה אזרחית, אדריכלות, אגרונומיה, ראיית חשבון או הנדסת תעשייה וניהול, אך היא פתוחה גם לבוגרי מקצועות אחרים. *ועדת הקבלה של התכנית תחליט על קבלת תלמידים לפי הישגים* בלימודים קודמים, לפי ניסיון בעבודה, ובעת הצורך לפי ראיון אישי.
הלימודים נמשכים שנתיים ומתקיימים בשעות אחה"צ והערב.
לבוגרי התכנית תוענק תעודה בשמאות וניהול מקרקעין מטעם האוניברסיטה.
פטור מבחינות המועצה לשמאות מקרקעין
לפי החלטת מועצת השמאים, בעלי תעודה בשמאות ובניהול מקרקעין מטעם אוניברסיטת ***תייא יהיו פטורים מכל בחינות המועצה , למעט הבחינה ב"שומה למעשה".***
לקבלת ההסמכה נדרשת התמחות (סטאז').
פרטים מלאים בפרק התכנית לשמאות וניהול מקרקעין בידיעון זה.

פסיכולוגיה רפואית

התכנית מיועדת לפסיכולוגים, רופאים, עובדים סוציאליים בעלי תואר שני ומעלה. המרצים בתכנית חלקם נמנים עם חברי הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטה וחלקם מורים מן החוץ.
כל המרצים הינם מומחים בתחומם אם במחקר או בעבודת שדה.
משך הלימודים - שנתיים והיקפם - 12 שעות שנתיות.
לבוגרי התכנית תוענק תעודה בפסיכולוגיה רפואית מטעם האוניברסיטה.
פרטים מלאים בפרק החוג לפסיכולוגיה בידיעון זה.

ניהול מוסדות נוער

מטרת התכנית להכשיר מנהלי מוסדות נוער לתפקידם ע"י הענקת ידע יסודי בתורת הניהול, תורת הארגון, ניהול שינויים וניהול צוות עובדים וזאת, תוך התייחסות לאופי המיוחד של מוסד נוער פנימייתי.
התכנית מיועדת לבעלי תואר אקדמי. עדיפות תינתן לבעלי רקע וניסיון בניהול מוסדות נוער פנימייתיים.
משך התכנית - שלושה סמסטרים והיקפה - 22 ש"ס.
לבוגרי התכנית תוענק תעודה בניהול מוסדות נוער מטעם האוניברסיטה.

קורסים/תכניות לימודים שלא לתואר/תעודה

במסגרת

היחידה להשתלמויות וליישומים במדעי החברה

מטרות היחידה

היחידה להשתלמויות וליישומים במדעי החברה היא נוף אשר במסגרתו נערכות פעילויות, מטעם הפקולטה למדעי החברה. המשותף לפעילויות הוא הפצת ידע בתחומי מדעי החברה, על מנת להרחיב ולהעמיק את מעורבות הפקולטה בחברה, על מנת ליצור אפשרויות מגוונות להפריה והעשרה הדדיות ולשם הידוק קשרי האקדמיה עם הקהילה הסובבת אותה.

היחידה יוזמת ומארגנת פעולות יישומיות במדעי החברה בתחומי הכשרה, הדרכה, פיתוח מנהלים, השתלמויות מקצועיות וייעוץ ארגוני לגופים ציבוריים ועסקיים ולציבור הרחב.

מבנה היחידה

פעילות היחידה מתבצעת על ידי אנשי סגל של הפקולטה למדעי החברה, או אנשים מטעמה. הפרוייקטים של היחידה עומדים בקריטריונים של איכות מקצועית, כיאה לגוף אוניברסיטאי. היחידה כפופה לדקאן הפקולטה. שני גופים מפקחים על פעילותה: ועדה אקדמית לפיקוח מקצועי וועד מנהל לבקרה ולפיקוח כלליים ולניהול אדמיניסטרטיבי.

מנהל היחידה: ד"ר אלי וייץ

יו"ר הוועדה האקדמית: פרופ' עמירם רביב

ת ק נ ו ן

פרק זה מכיל את תקנון הפקולטה למדעי-החברה, אשר נקבע ע"י מועצת הפקולטה וכפוף לתקנון האוניברסיטה, וכן הנחיות לתלמיד.

תחולת תכניות לימודים ותקנות

תחולת התקנון

א. התקנון החל על התלמיד הוא התקנון המתפרסם בידיעון השנה השוטפת וכן תקנות המתפרסמות בהודעות ובחוזרים.

ב. תקנות חדשות חלות על כל התלמידים, ללא תלות בשנה בה החלו ללמוד, אלא אם נאמר בהן אחרת.

ג. *בנוסף על תקנון הפקולטה חל על התלמיד תקנון החוג בו הוא לומד.*

ד. התקנון חל על כל הלומדים קורסים בפקולטה, כולל תלמידי פקולטות אחרות.

ה. ועדת ההוראה היא הגוף היחיד המוסמך לאשר חריגות מן התקנון.

תחולת תכניות לימודים

א. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא זו המתפרסמת בידיעון השנה בה החל ללמוד.

ב. תלמיד, המחליף חוג לימוד, חלה עליו תכנית הלימודים של השנה בה החליף את חוג הלימוד (ולא של השנה בה החל ללמוד בפקולטה).

ג. תלמיד המחדש לימודים לאחר הפסקה - חלות עליו תקנות מיוחדות (ראה בהמשך בסעיף "חידוש לימודים").

משך הלימודים

א. הלימודים לקראת התואר הראשון נמשכים לפחות שישה סמסטרים.
התלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לקראת התואר תוך שש שנים מתחילתם.

ב. הלימודים לקראת התואר השני נמשכים שנתיים. תלמיד חייב לסיים את כל חובותיו תוך חמש שנים לכל היותר.
תלמיד במסלול עם עבודת גמר חייב להגיש הצעת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל אישור להצעה. *תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו.*

ג. תלמיד שלא סיים את כל תכנית הלימודים לתואר ראשון או שני במועד לא יהיה זכאי להמשיך את לימודיו, אלא באישור ועדת ההוראה. האישור ייתן רק במקרים חריגים והתלמיד יחוייב בקורסי רענון.

ד. תקופות של הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המרבי של לימודים לקראת תואר ובפרק הזמן המרבי לעמידה בתנאי מעבר.

רישום לקורסים

לקראת כל סמסטר מתקיים רישום לקורסים (בחוג לפסיכולוגיה ובחוג לתקשורת מתקיים הרישום לקורסים **לשני הסמסטרים** לקראת תחילת שנת הלימודים).
הרישום לקורסים מתבצע אך ורק ע"י מזכירות היחידה שבמסגרתה ניתן הקורס.

הנחיות

בבואו לרישום - חובה על התלמיד להציג שובר תשלום של תשלום מס' 1 לשנה"ל תש"ס

1. לקראת כל סמסטר נקבע תור לרישום לקורסים.
תלמיד חדש יקבל לביתו הודעה אישית המפרטת את תאריכי הכנסים וסדרי הרישום ומציינת את מספרו בתור לרישום[1].
התור לתלמידים ממשיכים נקבע עפ"י הדרישות המוקדמות שביצע התלמיד ועל פי מכסת הלימודים שצבר.
2. תלמיד שאינו יכול לבוא להירשם במועד שנקבע לו, יבצע את הרישום באמצעות אדם אחר. על הרושם להביא עמו שובר תשלום מס' 1 לשנה"ל תש"ס ואת הזימון לרישום ולבוא לרישום בדיוק במועד שנקבע.
תלמיד המשרת במילואים ביום שנקבע לו לרישום, זכאי לקבל ממזכירות החוג מכתב למפקדיו, ובו בקשה לשחררו למספר שעות לצורך הרישום. תלמיד ביה"ס לכלכלה יבוא להירשם לאחר שיסיים את המילואים ותורו ישוחזר (למעט סמינר).
בשום מקרה לא תאושר הקדמה במועד הרישום שנקבע.
3. על התלמיד להכין לעצמו מערכת שעות בהתבסס על הכניות הלימודים המתפרסמת בידיעון. תשומת לב התלמיד מופנית ללוח הבחינות המתפרסם בידיעון זה. התלמיד מתבקש להתייחס לתאריכי הבחינות בעת קביעת תכנית הלימודים.
מומלץ לתלמיד להכין לעצמו, לפני בואו לרישום, מערכות לימודים חלופיות למקרה שקורסים/קבוצות אליהם תכנן להירשם יימנו עד הגיע תורו לרישום.
על התלמיד לבדוק לפני כניסתו לחדר הרישום, אם לא חלו שינויים במערכת השעות שפורסמה בידיעון.
הודעות על השינויים תתפרסמנה בדף תיקונים וכן על לוח מערכת השעות בקומה ג'.
4. הרישום ייערך בבניין נפתלי. מספרי חדרי הרישום יפורסמו בימי הרישום בכניסה לבניין.
5. את טופס הרישום יש להזין למחשב ולאמת את קליטת הרישום ע"י בדיקת פלט מחשב.
יש לדווח לקלדנית על כל מקרה של טעות בהזנה ולדאוג לתיקונה. תלמיד שיצא מחדר הרישום הצהיר בכך שהרישום נקלט כהלכה.
קליטה תקינה של הרישום לקורסים מבטיחה את הופעת שם התלמיד ברשימות הנבחנים ומהווה בסיס לרשומת הלימודים המחושבת שלו. בעת הזנת הרישום למחשב נעשה שימוש במושגים הבאים:

חוג - קיימות הגדרות שונות למושג חוג לימודים. ההגדרות הן:
- חוג האם - החוג אליו התקבל התלמיד. (לתלמיד דו חוגי שני חוגי אם).
- חוג חטיבה - החוג בו לומד התלמיד לימודי חטיבה.
- חוג לימודי העשרה - כל הקורסים שילמד התלמיד בלימודי העשרה.

מסגרת - מסגרת היא קבוצת קורסים בעלי מכנה משותף (לדוגמה: קורסי שנה א' המהווים תנאי מעבר לשנה ב', קורסי חובה שנה ב', קורסי בחירה וכו').

6. בשבוע הראשון של כל סמסטר ניתן לבטל רישום לקורסים באמצעות טופס "ביטול רישום לקורסים" הנמצא במזכירות יחידת הלימוד. מספר ימים לאחר מסירת הטופס על התלמיד להוציא בתחנות האוניד "פלט רישום לקורסים" ולבדוק שהביטול לקורס/ים הוזן למחשב.

---

1 בביה"ס לכלכלה ייקבע התור עפ"י מחוויות קבועה של קבוצות אותיות הא"ב. התור יתפרסם בקומה 7 בסמוך למועד הרישום.

תקנות

1. רישום לקורסים מתבצע אך ורק ע"י מזכירות יחידת הלימוד במועדי הרישום הנקבעים לקראת כל סמסטר.
2. במועד הרישום לקורסים בסמסטר א' יצהיר התלמיד בטופס הרישום על מספר שעות הלימוד שיירשם אליהן בכל יחידת לימוד בסמסטר ב'.
3. בקורס שיש בו שיעור ותרגיל חייב התלמיד להירשם הן לשיעור והן לתרגיל. תלמיד שהשתתף בקבוצה אליה לא נרשם לא יהיה זכאי לגשת לבחינה; ואם ניגש, ציונו לא יוכר. הוספת שם התלמיד ברשימת הנוכחות ע"י המורה או מתן אישור ע"י מורה להצטרפות לקבוצה אינם מהווים רישום לקורס.
4. **חל איסור מוחלט להירשם לקורסים החופפים בשעות הלימוד שלהם** באופן מלא או חלקי (גם אם המורים הנוגעים בדבר נתנו הסכמה לכך). <u>לתלמיד אשר יימצא רישום לקורסים חופפים בתום הרישום המאוחר, יבוטל אחד הקורסים באופן אקראי וללא התרעה.</u>
5. רישום מאוחר ושינויים במערכת (החלפת קבוצה, הוספת קורס) רשאי התלמיד לבצע בשבוע השני של הסמסטר. לא ניתן להירשם לקורס לאחר מועד זה.
6. במקרים מיוחדים, ורק בכאלה שבהם ישנם שיקולים אקדמיים, ניתן לבטל רישום לקורס לאחר המועד הנ"ל, אך לא יאוחר מתום השבוע השלישי של הסמסטר. כל שינוי ברישום בשבוע זה, יחוייב בתשלום.
7. בכל הנוגע לרישום לקורס מחוץ לפקולטה, להשתתפות ולבחינה בו, חל על תלמיד מדה"ח תקנון הפקולטה/החוג הנותנים את הקורס. בכל הנוגע לקורסי הפקולטה חל על תלמידי פקולטות אחרות תקנון הפקולטה למדה"ח.
8. סדרי הרישום עשויים להשתנות מסמסטר לסמסטר. על התלמיד לעקוב אחר מודעות כנושא זה המתפרסמות לפני כל תקופת רישום.
9. מי שהתקבל לאחד מחוגי הפקולטה ולא ביצע רישום לקורסים בחוג זה לא ייחשב כתלמיד בחוג, למעט תלמיד שהתקבל לחוג לפסיכולוגיה וקיבל אישור לדחות את תחילת לימודיו.

תאריכי כנסים ורישום לקורסים - סמסטר א' תש"ס

כנסים לתלמידים חדשים

מועדי הכנסים ומקומם:

א. כנס ביה"ס לכלכלה יתקיים ביום ג' 14.9.99, בשעה 9.00 באולם בר שירה.
ב. כנס החוג למדע המדינה יתקיים ביום ג' 5.10.99, בשעה 9.00 באולם 101 בבניין נפתלי.
ג. כנס החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה יתקיים ביום א' 10.10.99, בשעה 10.00 באולם 201 בבניין נפתלי.
ד. כנס החוג לפסיכולוגיה יתקיים ביום ה' 7.10.99, בשעה 12.00 באולם אפטר בבניין נפתלי.
ה. כנס החוג לתקשורת יתקיים ביום ד' 15.9.99, בשעה 9.00 בחדר 003 בבניין נפתלי.

בכנס תינתן אפשרות להציג שאלות בכל הנוגע לסידרי הלימודים, הרישום והייעוץ. התלמידים מתבקשים לקרוא בעיון את ידיעון הפקולטה לפני הכנס.

רישום לקורסים לתלמידים חדשים

בביה"ס לכלכלה	14-15.9.99
בחוג למדע המדינה	5-6.10.99
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	11-12.10.99
בחוג לפסיכולוגיה	12-13.10.99
בחוג לתקשורת	15.9.99

עבור תלמידים שנבצר מהם לבצע רישום בתאריכים הנ"ל יתקיים יום רישום מיוחד כדלהלן:

בביה"ס לכלכלה	13.10.99
בחוג למדע המדינה	13.10.99
בחוג לתקשורת	13.10.99

רישום לקורסים כלל פקולטטיים לכל התלמידים החדשים יתקיים ב-13.10.99, בין השעות 9.00-11.00. התור לרישום יתפרסם ליד חדר 311 סמוך למועד הרישום.

הרישום לקורסי אנגלית למתקדמים מתקיים במסגרת הרישום לקורסי החוג.
הרישום לקורסי אנגלית ברמת בינוני יתקיים באמצעות מענה קולי. ראה פרטים ומערכת שעות בפרק "אנגלית ברמת בינוני".
רישום מאוחר, שינויים וביטולים לקורסי אנגלית בכל הרמות ניתן לבצע אך ורק בתאריכים: 17.10-28.10.99 בשעות 9.00-13.00 ביחידה להוראת שפות, בניין וזב, חדר 202.

תאריכי רישום לתלמידים ממשיכים ולתלמידי תואר שני

א. **קורסים כלל פקולטטיים**
הרישום לקורסים יתקיים ב-*10-12.10.99, 7.10.99*. התור לרישום יתפרסם ליד חדר 311 סמוך למועד הרישום.

ב. **ביה"ס לכלכלה**
הרישום לקורסים יתקיים ב-10-13.10.99. התור לרישום יתפרסם בקלסר המונח על הדלפק בקומה 7.

ג. **החוג למדע המדינה**
1. הרישום לתלמידי שנים ב' ו-ג' יתקיים ב-10-12.10.99, 7.10.99.
התור לרישום יתפרסם בקלסר שיימצא ליד לוח המודעות בקומה 5.
2. הרישום לקורסים לתלמידי תואר שני: תלמידים חדשים ב-5.10.99.
תלמידים ממשיכים ב-3-4.10.99.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות.

ד. **החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה**
1. הרישום לתלמידי שנים ב', ג' יתקיים ב-3-6.10.99.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור לרישום בלוח המודעות החוגי.
2. הרישום לתלמידי תואר שני יתקיים ב-22-23.9.99.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור לרישום בלוח המודעות החוגי.

ה. **החוג לפסיכולוגיה**
1. הרישום לתלמידי שנה ג' יתקיים ב-6-7.10.99.
הרישום לתלמידי שנה ב' יתקיים ב-10-11.10.99.
2. הרישום לתלמידי תואר שני יתקיים ב-*4-5.10.99*.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות.

ו. **החוג לתקשורת**
הרישום לתלמידי שנה ג' יתקיים ב-4.10.99.
הרישום לתלמידי שנה ב' יתקיים ב-6.10.99.
התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.

ז. **החוג ללימודי עבודה**
כנס לתלמידים חדשים לתואר שני יתקיים ביום א' 10.10.99 בשעה 17.00.
לתלמידים ממשיכים וחדשים יישלחו הודעות אישיות על מועדי הרישום.

ח. **התכנית למדיניות ציבורית**
רישום לתלמידים ממשיכים יתקיים ב-4.10.99, 14-16.9.99.
רישום לתלמידים חדשים יתקיים ב-5-7.10.99.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור בלוח המודעות החוגי.

ט. החטיבות

תלמיד רשאי להירשם לקורסי הטיבה רק לאחר שקבלתו להטיבה אושרה ע"י מזכירות הפקולטה למדה"ת. טופסי הרשמה להחטיבות הניתנות בסמסטר א' תש"ס ניתן לקבל בנקודת המודיעין בקומה ג', בבניין נפתלי. את הטפסים יש להחזיר למזכירות הפקולטה עד תאריך 9.9.99.
טפסים שיתקבלו לאחר תאריך זה יטופלו במועד מאוחר יותר.

תאריכי רישום לקורסי חטיבות

תלמידי החטיבה בכלכלה ישתלבו ברישום של תלמידי כיה"ס לפי שנת הלימודים שלהם בחטיבה ולפי שם המשפחה. התור יתפרסם בקלסר המונח על הדלפק בקומה 7.
תלמידי החטיבה במדע המדינה יירשמו ב-13.10.99. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.
תלמידי החטיבה בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה יירשמו ב-13.10.99. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.
תלמידי החטיבה בפסיכולוגיה יירשמו ב-13.10.99 בין השעות 13.00-14.00. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.
תלמידי החטיבה ללימודי מיגדר (הבדליים בין המינים) יירשמו ב-13.10.99. התור לרישום יתפרסם ליד חדר 311 סמוך למועד הרישום.
תלמידי החטיבה בתקשורת יירשמו ב-13.10.99. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.
תלמידי החטיבה בלימודי עבודה יירשמו ב-12.10-13.10.99. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.
תלמידי החטיבה במתמטיקה ובסטטיסטיקה יירשמו ב-10.10-13.10.99, בשעות 10.00-12.00, במזכירות הפקולטה חדר 311.

י. לימודי העשרה

חובה על התלמיד להירשם לחטיבת העשרה לפני הרישום לקורסים.
קוד החוג לרישום ללימודי העשרה הוא 1008, קוד המסגרת - 800.

1. תאריכי רישום לקורסי העשרה בפקולטה

בחוג למדע המדינה יירשמו ב-13.10.99. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה יירשמו ב-13.10.99. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.
בחוג ללימודי עבודה יירשמו ב-13.10.99, בשעות 9.00-11.00, בחדר 412.

2. תאריכי רישום לקורסי העשרה מחוץ לפקולטה

מידע על מועדי רישום בפקולטות אחרות יתפרסם בלוח המודעות בקומה ג' ליד חדר 311.
לרישום מחוץ לפקולטה יש להצטייד בטופס הפניה (טופס צהוב) אותו ניתן לקחת ליד חדר 311.

יא. <u>חטיבות מחוץ לפקולטה</u>

הרישום נערך ע"י מזכירויות החוגים נותני החטיבות (להוציא החטיבות במתמטיקה ובסטטיסטיקה) ומותנה בהסכמתם ובמכסות שהועמדו לרשות הפקולטה למדה"ח. את מועדי הרישום יברר התלמיד בידיעונים מתאימים ו/או בלוחות המודעות של החוגים המתאימים ובלוח המודעות הכלל פקולטטי בקומה ג'.
רשימת חטיבות המוצעות לתלמידי מדעי החברה מופרסמת בידיעון זה, בפרק "חטיבות".
לתשומת לב: בחלק מהפקולטות (כגון מדעי הרוח, אמנויות) מתקיים רישום לקורסי שני הסמסטרים לפני תחילת סמסטר א' ולא ניתן להירשם לקורסי סמסטר ב' במועד מאוחר יותר.

<u>רישום מאוחר, שינויים וביטולים</u>

א. <u>ביטול רישום לקורסים</u> ניתן לבצע החל בשבוע הראשון של הסמסטר שבו בוצע הרישום באמצעות טפסים שיימצאו לתלונה ליד מזכירויות החוגים וליד מזכירות הפקולטה.
לתשומת לב: תלמיד שהפסיק השתתפות בקורס ולא ביטל את הרישום, יחוייב בשכר לימוד בגין הקורס.

ב. שינויים ברישום ורישום מאוחר ניתן לבצע אך ורק בשבוע השני של הסמסטר.

<u>סדרי רישום לתלמידי פקולטות אחרות לקורסים בפקולטה למדה"ח</u>

בביה"ס לכלכלה יירשמו תלמידים אלה במסגרת הרישום המאוחר אשר יתקיים בשבוע השני של הסמסטר.

בחוג למדע המדינה ב-13.10.99. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה ב-13.10.99. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.
לקורסים הכלל פקולטטיים יירשמו ב-13.10.99 לפי סדר זה: אותיות א-כ בשעות 12.00-13.00, אותיות ל-ת בשעות 13.00-14.00.
בחוג ללימודי עבודה ב-13.10.99, בשעות 11.00-12.00, בחדר 412.
בחוגים פסיכולוגיה ותקשורת אין רישום לתלמידי פקולטות אחרות.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים (מאוניברסיטת ת"א או ממוסד אחר)

1. נוהל
טופס בקשה להכרה בקורסים ניתן לקבל במזכירות הפקולטה (חדר 311). התלמיד יקבל הדרכה בנושא ממזכירת סטודנטים ותכניות לימודים.
את הטופס עם תימות היועצים ובצירוף האסמכתאות יש להחזיר למזכירות הפקולטה. ההכרה בקורסים תקפה רק לאחר אישור ממזכירת סטודנטים ותכניות לימודים. תלמיד המעוניין לסיים את תהליך ההכרה בקורסים לפני תחילת סמסטר, חייב להחזיר את הטופס למזכירות הפקולטה לכל המאוחר חודש לפני תחילת אותו סמסטר.

2. תקנות
א. תלמיד המתחיל ללמוד בפקולטה תואר ראשון או תואר שני לאחר שלמד באוניברסיטה מוכרת, חייב עקרונית לעמוד במלוא תכנית הלימודים ככל תלמיד אחר.
סמכות ההכרה בקורסים היא בידי יועצי החוגים/רכזי המקצועות. כל יועץ רשאי לאשר פטור מקורסים שבתחומו (יועץ החוג למדע המדינה - מקורסי מדע המדינה, יועץ ביה"ס לכלכלה - מקורסי כלכלה וכו').
על התלמיד להציג לפני היועץ אישור ציונים רשמי מטעם המוסד בו למד וסילבוס (פרוט התוכן) של הקורס המהווה בסיס לפטור. לא יוכרו קורסים של מוסדות לא-אקדמיים בגון: מכללות, בתי-מדרש למורים, מכינות קדם-אקדמיות וכו', אלא אם כן הוכרו ע"י הפקולטה ומוסדות האוניברסיטה המוסמכים.
ב. בכל מקרה חייב כל תלמיד ללמוד בפקולטה לפחות 2/3 מתכנית הלימודים של החוג. קיבל התלמיד פטור בהיקף העולה על 1/3 מתכנית הלימודים של החוג, יהיה עליו להשלים שעות לימוד כך שמכסת לימודיו בחוג באוניברסיטת תל-אביב תסתכם בלפחות 2/3 מהמכסה הנדרשת ע"י החוג.
מרכזת מזכירות הפקולטה היא הסמכות לקביעת מכסת השעות להשלמה.
ג. ציוני מוסדות אחרים ששימשו בסיס למתן פטור לא ישוקללו בציון הגמר.
ד. קורסים שנלמדו בפקולטות אחרות באוניברסיטת תל-אביב והוכרו ע"י יועצי הפקולטה: (1) כקורסי חובה - לא ישוקללו ציוניהם במסגרת ציון הגמר, למעט קורסים מסויימים בביה"ס לכלכלה (ראה פירוט בפרק "ביה"ס לכלכלה").
(2) כקורסי בחירה - ישוקללו ציוניהם במסגרת ציון הגמר.
ה. לא ניתן לקבל פטור מקורס בחירה על סמך קורס הכלול במרכיב אחר של תכנית הלימודים של התלמיד.
ו. כל קורס יוכל לשמש בסיס לפטור מקורס אחד בלבד.
ז. חלה התיישנות על קורסים שש שנים לאחר שנלמדו. לגבי התיישנות קורסים לאחר הפסקת לימודים - ראה בסעיף "חידוש לימודים".

קורסים חופפים בתכנים

קורסים חופפים הם קורסים בעלי תוכן זהה או דומה במידה ניכרת הניתנים ביחידות לימוד שונות (בפקולטה או מחוצה לה).
תלמיד, שבתכנית לימודיו כלולים קורסי חובה חופפים, חייב לקבל פטור מאחד מהם ולהשלים שעות לימוד בהתאם לדרישות מסלול לימודיו. מכסת הפטור המרבית בגין קורסי חובה חופפים היא 4 ש"ס בכל חוג. את הבקשה לפטור על סמך קורס חופף יגיש התלמיד למרכזת מזכירות תלמידים, וזאת רק לאחר קבלת ציון בקורס המהווה בסיס לפטור.
למד התלמיד קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם והתלמיד יחויב בהשלמת שעות בהתאם למכסת שעות הלימוד המינימלית הנדרשת בכל חוג.

מילוי חובות קורס

1. <u>נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה</u>

א. חובת נוכחות חלה בכל השיעורים ובמיוחד באלה המחייבים השתתפות פעילה מצד התלמיד, כגון תרגילים, סמינריונים וכיו"ב.

ב. רישום הנוכחות הוא על-פי הנהלים הפנימיים של כל יחידת לימוד. נעדר התלמיד או לא השתתף השתתפות פעילה בשיעור המחייב זאת, רשאי המודה לדווח למזכירות כי התלמיד לא זכאי להיבחן.
במקרה זה ידווח ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240/340).

2. <u>עבודות, תרגילים וכו'</u>

תלמיד חייב למלא את כל החובות המוטלות כמשך הקורס (הגשת תרגילים ועבודות, השתתפות בניסויים ודרישות נוספות המוטלות ע"י המורה) במועד הנקבע ע"י המורה. בכל מקרה לא יהיה מועד זה מאוחר מן היום האחרון של הסמסטר בו רשום התלמיד לקורס. (למעט עבודה סמינריונית).
תלמיד, אשר לא יגיש את כל העבודות והתרגילים כפי שנקבע ע"י המורה - ידווח לו ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240/340). ציון זה אינו ניתן לתיקון.
תלמיד החוזר על קורס חייב למלא מחדש את כל חובות הקורס, אלא אם כן שוחרר מחובה זו ע"י מרכז הקורס.

3. <u>בחינה או עבודת סיום קורס</u>

בחירה בין בחינה, בחינת בית או עבודה כמטלת סיום קורס אפשרית רק אם הוצעה ע"י המורה לכל תלמידי הקורס.

א. קורס שבו מטלת הסיום היא בחינה:
קבלת ציון חיובי בקורס מותנית בקבלת ציון חיובי בבחינה, אלא אם צויין במפורש אחרת. אי השתתפות בבחינה אינה גוררת דיווח ציון נכשל.

ב. קורס שבו מטלת הסיום היא בחינת בית, על התלמיד להחזיר את הבחינה במועד שנקבע ע"י המורה. בקורס כזה ייקבע מועד ב'.

ג. קורס שבו מטלת הסיום היא עבודה:
המועד האחרון לסיום החובות בקורס הוא המועד שנקבע להגשת העבודה. בקורס כזה אין מועד ב', לתלמיד שלא יגיש את העבודה במועד ידווח ציון "לא מילא חובות הקורס" (סימול 250).

4. <u>עבודה סמינריונית</u>

על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.
מועד הגשת עבודה סמינריונית נקבע ע"י החוג/המורה (ראה סעיף "תקנות" בפרקי החוגים). בכל מקרה המועד האחרון להגשת העבודה יהיה לא יאוחר מן היום האחרון לסמסטר העוקב.
תלמיד שלא יגיש עבודה סמינריונית במועד ידווח לו ציון "לא מילא חובות הקורס" (סימול 250). (ראה תקנה ג' בסעיף "שיפור ציון" להלן).

5. הציונים "לא זכאי להיבחן" (סימול 240/340) ו"לא מילא חובות הקורס" (סימול 250) יירשמו ברשומת הלימודים.

6. תשומת לב התלמידים מופנית לנוהל האוניברסיטאי על הגשת עבודות המופיע בחלק הכלל אוניברסיטאי בידיעון זה.

בחינות

1. **השתתפות בבחינות**

1.1 רשאי להיבחן תלמיד אשר מילא את כל התובות האקדמיות של הקורס, שילם שב"ל ויש בידו כרטיס נבחן.
תלמיד הנינש לבחינה בעת היותו בהפסקת לימודים חייב בדמי בחינה ובהצגת כרטיס נבחן מיוחד. כרטיס נבחן מיוחד מוצא ע"י מזכירות תלמידים כללית (בבנין המרכז למרשם).

1.2 בקורסים מהם הזכאות להיבחן מותנית במילוי תובות אקדמיות, יורשה תלמיד, ששמו אינו כלול ברשימת הזכאים, להיבחן לאחר שיתחום על הצהרה, לפיה הוא מתחייב לבוא למזכירות תוך שבוע לשם ברור שאלת זכאותו להיבחן.
תלמיד כנ"ל שנבחן ולא הסדיר את עניין זכאותו תוך שבוע מיום הבחינה יזוה לו ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240) בקורס.

1.3 א. התלמיד חייב להציג בבניסה לחדר בחינה:
(1) תעודה מזהה נושאת תצלום. תלמיד שאין בידו תעודה מזהה לא יורשה להיבחן. (2) כרטיס נבחן המהווה אישור על הסדרת שכר לימוד. הכרטיסים נשלחים לבתי התלמידים ע"י ענף שב"ל.

ב. ביום הבחינה מתפרסמות על לוחות המודעות בקומת הבניסה לבניין רשימות נבחנים וברן חלוקה לחדרים.
התלמידים ייבנסו לחדרי הבחינה אך ורק לפי חלוקה זו. רק תלמיד, ששמו אינו מופיע ברשימות (כולל תלמיד הנינש לשיפור ציון), יפנה לאשנב הקבלה בחדר 311. התלמיד ייבנס לחדר הבחינה רק על סמך אישור בכתב שיינתן לו ע"י המזכירה בחדר 311.

ג. על התלמיד להגיע לחדר הבחינה 15 דקות לפני תחילתה.

ד. על התלמיד להישמע להוראותיה של המשגיחה.

ה. תלמיד, שנבנס לחדר הבחינה והתליט לא להיבחן, חייב להישאר בחדר הבחינה לפחות תצי שעה לאחר תחילת הבחינה ולהחזיר את מחברת הבחינה והשאלון. במקרה זה ידווח ציון "נכשל".

ו. במהלך הבחינה חל איסור מוחלט על הנבחן לעזוב את חדר הבחינה כולל יציאה לשירותים.

2. **מועדי בחינות** - לוח בחינות לשנה"ל הנוכחית מתפרסם בסוף ידיעון זה.
בקורסי תואר ראשון מתקיימים שני מועדי בחינה. אופן הבחינה הוא אחיד בשני המועדים. בשום מקרה לא ניתן להיבחן יותר מפעמיים בגין רישום אחד ויותר מארבע פעמים בקורס אחד על כל רישומיו.
בקורסי תואר שני מתקיים מועד בחינה אחד.
בקורסים החוזרים מדי סמסטר מתקיים מועד ב' בסוף הסמסטר העוקב.
בקורסים שאינם חוזרים מדי סמסטר מתקיים מועד ב' במהלך הסמסטר העוקב.
בקורסי בחירה הניתנים בסמסטר העוקב ע"י מורה אחר, מתקיים מועד ב' במהלך הסמסטר העוקב.
מובלך לתלמיד לגשת לבחינה במועד א'. תלמיד שלא ניגש לבחינה במועד א' (למעט מקרה של שירות במילואים) או עשה כן ומעוניין לשפר ציון, רשאי להיבחן במועד ב'.
החליט התלמיד להיבחן במועד ב' עקב כשלון במועד א' או מסיבה אחרת - חובה עליו לבדוק אם החומר שנלמד בסמסטר בו הוא עומד להיבחן, שונה מן החומר שנלמד בסמסטר הקודם. הבדיקה תעשה בתאום עם המורה. אם חלו שינויים בדגשים, חובה על התלמיד להתעדכן בחומר. אם חלו שינויים מהותיים בחומר הנלמד, מחובת המורה להתאים את שאלות הבחינה לחומר שנלמד בסמסטר הקודם (לדוגמה: ע"י הוספת שאלות בחירה).

מחובתו של התלמיד לעקוב אחר הפרסומים על לוחות המודעות, המתייחסים למועדי בחינות.
ועדת ההוראה דנה בבקשות למועד בחינה נוסף, אך ורק במקרים הבאים:
תלמיד שאילוצי לוח הבחינות (חפיפה במועד הבחינות) או אילוצים אישיים (מחלה, אבל) *מנעו ממנו* להיבחן, הן במועד א' והן במועד ב' יוכל להגיש לוועדת ההוראה בקשה למועד נוסף, בצירוף *אסמכתאות מתאימות*.
תלמיד שנבצר ממנו להיבחן בשל שירות מילואים פעיל. במקרה זה חלים כללי האוניברסיטה (*"מועד/הסדר בחינות מיוחד לסטודנטים בשירות מילואים"*) והכללים המוצגים בהמשך (*"מועדי בחינות למשרתים במילואים"*).
חובת ההתעדכנות בחומר הבחינה לתלמיד שאושר לו מועד נוסף חלה על התלמיד.

לתשומת הלב:

1. תלמיד שלא *נבחן*[1] במועד א', ובמועד ב' לא נבחן[1], או נבחן ונכשל, או נבצר ממנו להיבחן[2], אינו זכאי למועד בחינה נוסף.
2. תלמיד שנבחן במועד א', או נבחן ונכשל, ובמועד ב' לא נבחן[1], או נבצר ממנו להיבחן[2], אינו זכאי למועד בחינה נוסף.
3. תלמיד שנבצר ממנו להיבחן[2] במועד א', ובמועד ב' נבחן וקיבל ציון או לא נכחן[1], אינו זכאי למועד בחינה נוסף.

3. <u>מועדי בחינות למשרתים במילואים</u>

סעיף זה כפוף להגדרות המופיעות *בחלק הכלל - אוניברסיטאי*, בפרק *"מועד/הסדר בחינות מיוחד לסטודנטים בשירות מילואים"*.
הטפסים שיוכרו כאסמכתא לשירות מילואים הינם טופס 3021 או טופס *3010* או טופס 510 בצירוף צו התייצבות. על התלמידים המבקשים להיבחן במועד מיוחד בגין מילואים להצטייד באחד הטפסים הנ"ל.

3.1 א. תלמיד, הזכאי למועד נוסף/מיוחד בגין שירות מילואים יגיש את הבקשה *למועד זה למזכירות* החוג הנותן את הקורס בצירוף אישור מתאים.
ב. תלמיד העומד *לפני סיום לימודיו* אשר לא ניגש לבחינה עקב שירות מילואים בסוף תקופת לימודיו, ילכן נאלץ להאריכם - זכאי למועד מיוחד/נוסף באישור ועדת ההוראה.

3.2 תלמיד, אשר עקב שירות מילואים לא ניגש לבחינה בקורס המהווה דרישה מוקדמת לקורס אחר, יגיש ליועץ יחידת הלימוד בקשה לאשר לו לימודים *"על תנאי"* בקורס המתקדם.
ללימודים בקורס המתקדם יוכרו רק לאחר שהתלמיד יעמוד בבחינה בקורס המהווה דרישה מוקדמת. הזכות ללמוד בקורס מתקדם "על תנאי" מוגבלת לסמסטר אחד.

3.3 תלמיד, אשר עקב שירות מילואים נבצר ממנו לגשת לשני מועדים בקורס המהווה תנאי מעבר, יפנה ליועץ יחידת הלימוד. בסמכות היועץ לאשר לו להשתתף בקורסי השנה המתקדמת במשך סמסטר אחד בלבד וזאת אם עמד בתנאים הבאים:
א. השלים את כל תנאי המעבר למעט ציון בבחינה אחת.
ב. זכאי להיבחן *בבחינה הנ"ל*, כלומר מילא את כל חובות הקורס (ראה סעיף: *"מילוי חובות הקורס"* לעיל).

---

1 *"לא נבחן"* - לא עמד לבחינה אף שהדבר לא נמנע ממנו על ידי אילוצי לוח הבחינות (חפיפה במועד הבחינות) או על ידי אילוצים אישיים (מחלה, אבל).

2 *"נבצר ממנו להיבחן"* - לא נבחן בשל חפיפה במועד הבחינות או בשל אילוצים אישיים.

4. סדרי בחינות מיוחדים

4.1 תלמידים הסובלים ממגבלה תפקודית

תלמיד המבקש לקבל אישור לסידורים מיוחדים בבחינות בשל בעיה תפקודית או בריאותית המונעת תפקוד רגיל בבחינה, יפנה בכתב לוועדת ההוראה מיד בתחילת לימודיו (תלמיד אשר יפנה באיחור לא מובטח לו שיטופל עד תחילת מועד הבחינות). במקרה של בעיה רפואית יש להמציא לוועדה אישורים רפואיים עדכניים. במקרה של דיסלקציה על התלמיד לעבור אבחון אצל פסיכולוג האוניברסיטה. גם תלמיד שיש בידיו אבחון ממוסד חיצוני (כגון: ניצן) נדרש לפנות לפסיכולוג האוניברסיטה.

4.2 עולים חדשים

עולים חדשים זכאים לתוספת חצי שעה בזמן בחינה בכפוף לאישור מזרה הקורס. כעולה חדש מונדר מי שנמצא בארץ עד 3 שנים. תלמידים עולים המעוניינים לקבל תוספת זמן חייבים להביא אתם לבחינה תעודה המעידה על תאריך עלייתם ארצה.

ציונים

1. **פרסום ציונים**
הציונים מתפרסמים על לוחות המודעות של יחידות הלימוד. מחובת התלמיד לבדוק את ציוניו סמוך למועד פרסומם. מחברות הבחינה נשמרות רק למשך סמסטר ומושמדות בתום הסמסטר העוקב למועד הבחינה.

2. **שיפור ציון**
א. תלמיד המבקש לשפר ציון חיובי יוכל לעשות זאת במסגרת המועדים העומדים לרשותו והציון האחרון הוא גם הציון הסופי. תלמיד המבקש לשפר ציון לאחר שעברו כל המועדים שעמדו לרשותו - חייב להירשם שנית לקורס ולמלא את כל החובות בו. במקרה זה יופיעו ברשומת לימודיו של התלמיד שני הרישומים לקורס, גם אם לא ניגש שנית לבחינה. (אפשרות זו אינה קיימת בחוג לפסיכולוגיה, ביתר החוגים ראה תקנון החוג).
ב. לא ניתן לשפר ציון בחינה ע"י הגשת עבודה.
ג. שיפור ציון בעבודה סמינריונית ובעבודה פרוסמינריונית טעון אישור המורה.
ד. לא ניתן לשפר ציון לאחר קבלת אישור זכאות לתואר.

3. **ציון סופי בקורס**
נבחן התלמיד יותר מפעם אחת בקורס, הציון האחרון הוא ציונו הסופי בקורס.
לא נבחן התלמיד באף אחד מהמועדים העומדים לזכותו ידווח ציון 250 (לא השלים חובות הקורס) כציון סופי.

4. **צילום מחברת בחינה**
ניתן לקבל צילום של מחברת בחינה. שירות זה כרוך בתשלום. הזמנת הצילומים מתבצעת באמצעות טפסים המונחים ליד חדר 312.

5. **ערעורים**
מספר הפעמים שמותר לתלמיד לערער על ציון והמועד להגשת הערעור נקבעים ע"י כל יחידת לימוד (נא עיין בתקנון החוג המתאים ועקוב אחר הפרסומים בנושא זה). בשום מקרה, משך הזמן המרבי להגשת ערעור לא יעלה על שבועיים מיום פרסום הציון.
הערעור יוגש בכתב למזכירות המתאימה.
תלמיד, אשר הגיש ערעור ומעוניין להבטיח לעצמו את האפשרות ללמוד שנית את הקורס בסמסטר העוקב, חייב להירשם לקורס בזמן הרישום הרגיל. אם יתקבל הערעור יבטל התלמיד מיד את הרישום לקורס.

6. **רשימת סימולי ציונים**

200	- עבר
210	- השתתף ומלא חובותיו
220	- נכשל
230/380	- לא מילא חובותיו (מנהלית)
260/360	- לא נבחן
250	- לא השלים חובות קורס
240/340	- לא זכאי להיבחן
310	- נבחן, הציון טרם נקבע
320	- הגיש עבודה, הציון טרם נקבע
330	- חייב עבודה

הפסקת לימודים ע"י הפקולטה עקב אי עמידה בדרישות אקדמיות

1. תלמיד שלא הגיע לרמת "פטור" באנגלית תוך שנה מתחילת לימודיו (עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית - תוך שנתיים) אינו זכאי להמשיך לימודיו[1].
2. תלמיד בעל תעודת בגרות מחו"ל שלא הגיע לרמת "פטור" בעברית עד תום השנה הראשונה ללימודיו אינו זכאי להמשיך לימודיו.
3. תלמיד שלא סיים לימודיו לקראת תואר בפרק הזמן הנדרש (6 שנים לקראת תואר ב.א. ו-5 שנים לקראת תואר מ.א.) אינו זכאי להמשיך לימודיו.
4. לאחר שמיצה תלמיד את הזכות להיבחן ארבע פעמים, וציונו הסופי בקורס חובה הוא נכשל, אינו זכאי להמשיך לימודיו בחוג.
5. תלמיד שלא עמד בכל תנאי המעבר לשנה ב' (כמונדד ע"י חוג לימודיו) תוך שנתיים מתחילת לימודיו בחוג (כולל פרקי זמן של הפסקת לימודים), אינו זכאי להמשיך לימודיו.
6. תלמיד חד-חוגי אשר לימודיו בתוג הופסקו, חדל להיות תלמיד באוניברסיטה ואינו רשאי להמשיך ללמוד בשום יחידת לימוד (כגון חטיבה או לימודי העשרה), אלא אם כן התקבל לחוג אחר.
7. תלמיד אשר לימודיו באחד מחוגי הפקולטה הופסקו לצמיתות, לא יהיה זכאי לחדש לימודים או להתקבל מחדש לאותו חוג. אם יהיה מעוניין להתקבל לחוג אחר בפקולטה, יהיה חייב לעבור הליכי קבלה כמועמד חדש לאוניברסיטה וקבלתו לחוג החדש תסתמך על הישגיו בלימודים הקודמים בנוסף על קריטריוני הקבלה הרגילים. תלמיד שהתקבל לחוג לאחר הפסקת לימודים בחוג אחר בפקולטה חייב לעמוד בתנאי המעבר לשנה ב' תוך שנה מתחילת לימודיו בחוג החדש.
8. תלמיד שלימודיו הופסקו רשאי לגשת לבחינות בקורסים בהם עומד לרשותו מועד בחינה ובהם יש לו זכאות להיבחן.

הפסקת לימודים ע"י התלמיד

הנחיות כלליות - ראה במבוא הכלל אוניברסיטאי.

תלמיד המודיע על הפסקת לימודים בתוג/ים חדל להיות תלמיד האוניברסיטה בתקופת הפסקת הלימודים ואינו רשאי ללמוד קורסים בשום יחידת לימוד.

תלמיד המודיע על הפסקת לימודים לאחר תחילת סמסטר עודא במזכירויות המתאימות שהרשמתו לקורסים אותו סמסטר בטלה. ביטול קורסים לתלמיד שהודיע על הפסקת לימודים יבוצע רק עד תום השבוע הששי של הסמסטר.

לתשומת לב התלמיד: תקופות הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המרבי ללימודי התואר, לעמידה בתנאי מעבר ולהשגת רמת "פטור" בעברית ובאנגלית.

תיקים של תלמידים המפסיקים לימודיהם נשמרים באוניברסיטה שבע שנים בלבד.

---

1 פרטים בסעיף "חובות כלליות" בפרק "לימודי תואר ראשון".

חידוש לימודים לתואר ראשון

<u>הגשת הבקשה</u>

תלמיד שהיה בהפסקת לימודים, אפילו למשך סמסטר אחד, חייב להגיש למזכירות הפקולטה בקשה לחידוש לימודים. חידוש לימודים כרוך בתשלום לפי תעריף הנקבע ע"י האוניברסיטה. טופסי בקשה ושוברי תשלום ניתן לקבל במזכירות הפקולטה.
את הבקשה, בצרוף הקבלה על התשלום, יש להגיש למזכירות הפקולטה כחודשיים לפני תחילת הסמסטר, בו מתכוון התלמיד לחדש לימודיו, ולכל המאוחר חודש לפני תחילתו.

תלמיד שלימודיו הופסקו לצמיתות מסיבות אקדמיות אינו רשאי להגיש בקשה לחידוש לימודים באותו חוג.
תלמיד אשר לא הגיע לרמת "פטור" בעברית או באנגלית תוך שנה מתחילת לימודיו בפקולטה (כולל תקופות הפסקת לימודים) אינו זכאי לחדש לימודיו עד להשלמת החובה הנ"ל.

<u>תקנות</u>

1. מי שהתקבל ללימודים אך לא השלים לימודים של סמסטר אחד לפחות (כולל בחינות) אינו זכאי לחידוש לימודים.
2. על מחדש הלימודים תחול תכנית הלימודים הנהוגה בעת החידוש, בכפוף להחלטת ועדת ההוראה.
3. במקרה של הפסקת לימודים של עד שנתיים קלנדריות יוכרו למחדש הלימודים הקורסים שלמד לפני ההפסקה.
4. במקרה של הפסקת לימודים של חמש שנים ומעלה תחול התיישנות מלאה על הקורסים שלמד התלמיד.
5. במקרה של הפסקת לימודים לפרק זמן העולה על שנתיים אך נופל מחמש שנים, יובא נושא ההכרה בקורסים להחלטת ועדת ההוראה.

חידוש לימודים לתואר שני

תלמיד תואר שני המעוניין לחדש לימודיו יגיש בקשה מתאימה למזכירות הפקולטה (ראה פרוט בסעיף "חידוש לימודים לתואר ראשון").

א. תלמיד אשר יכול לסיים לימודיו תוך פרק הזמן המותר תחול עליו תכנית הלימודים של השנה בה החל לימודיו.
ב. תלמיד אשר אינו יכול לסיים לימודיו תוך פרק הזמן המותר - חידוש הלימודים טעון המלצת ועדת המ.א. החוגית ואישור ועדת ההוראה הפקולטטית.
תקנות אלה חלות גם על תלמידים באופן לימוד ללא עבודת גמר.

שקלול ציון הגמר

ציון הגמר הוא הציון המשוקלל של התלמיד בקורסים הכלולים בתכנית לימודיו (ציונים בחובות כלליות כגון אנגלית וחינוך גופני אינם משוקללים בציון הגמר). ציוני מוסדות אחרים אינם נכללים בשקלול.
למד התלמיד קורסים עודפים מעבר למתחייב ממכסת השעות לתואר, יחושבו בשקלול ציון הגמר הקורסים בעלי ההישגים הגבוהים ביותר מבין הקורסים העודפים. זאת, תוך שמירה על מסגרת מכסת השעות לתואר כמתחייב מהיודיעון. הקורסים שלא ישוקללו בציון הגמר יוותרו במסגרת קורסים עודפים. תלמיד הבוחר כי בציון הגמר ישוקללו קורסים בעלי הישגים נמוכים יותר (ולהותיר את הקורסים בהם הישגיו גבוהים יותר למסגרת קורסים עודפים)

יבקש זאת בכתב ממזכירות התוג בעת הגשת הבקשה לשקלול ציון הגמר.
למד התלמיד שעות עודפות שהן חלק משעות קורס ישוקללו מלוא שעות הקורס.
במקרים בהם לא פורט מפתח לשקלול ציון הגמר ביחידת לימוד כלשהיא יהיה משקלו של כל קורס כמספר שעות הלימוד שלו.

להלן פירוט הרכב ציון הגמר במסלולי הלימוד השונים:

מסלול לימוד מורחב:

עם חטיבה מורחבת

לימודי החוג - 70%

לימודי חטיבה מורחבת - 30%

עם חטיבה ולימודי העשרה או שתי חטיבות רגילות

לימודי החוג - 70% (בתוך לפסיכולוגיה 80%)

לימודי חטיבה - 15% (לתלמידי החוג לפסיכולוגיה 10% לכל חטיבה)

חטיבת העשרה רגילה - 15% (לתלמידי התוג לפסיכולוגיה 10%).

ציון הגמר הסופי יעוגל למספר שלם.

מסלול לימוד דו-חוגי:

ישוקלל ציון הגמר בכל אחד מן התוגים. הציונים יעוגלו למספרים שלמים.

באישור ציון הגמר יופיע הציון הסופי בכל אחד מן התוגים.

<u>זכאות לתואר - תקנות</u>

א. תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לתואר זכאי לקבל אישור זכאות לתואר. אישור זה תקף עד למועד הענקת התארים. כיוון שהפקולטה אינה יוזמת את איתורם של הזכאים לתואר, בדיקת סיום חובות ושקלול ציון הגמר מתבצעים אך ורק ביוזמת התלמיד. על התלמיד להגיש את הבקשה לאישור זכאות לתואר לא יאוחר מתום שנה ממועד סיום החובה האחרונה.

ב. תלמיד שלא הגיש בקשה לאישור זכאות לתואר תוך שנה מיום היותו זכאי לכך, ניתן להטיל עליו השלמות לימודים בהתאם לתבנית הלימודים של השנה בה יגיש את הבקשה.

ג. בקשה לאישור זכאות לתואר ניתן לקבל במזכירות הפקולטה. את הבקשה יש למסור למזכירות חוג/חוגי לימודיו של התלמיד.

ד. הבקשה תוגש רק לאחר קבלת ציון בבחינה/בעבודה האחרונה. ולאחר שהתלמיד בדק שכל הציונים הוזנו כהלכה. בהגשת בקשת הזכאות יש משום הצהרת התלמיד לנכונות רשומת הלימודים.

ח. **אין לשפר ציון לאחר קבלת אישור זכאות לתואר.**

ו. תלמיד דו-חוגי, אשר בתום שש שנים ללימודיו לא סיים חובותיו בחוג אחד, החוג שבו סיים התלמיד חובותיו במועד, רשאי להתנות את קבלת התואר בהשלמת לימודים.

ז. לפני מתן אישור הזכאות לתואר נערכת בדיקה יסודית של תיק התלמיד, הכוללת:
- בדיקת מילוי חובות החוג/ים, החטיבה ולימודי ההעשרה.
- בדיקת מילוי החובות הכלליות (אנגלית, עברית, ספורט).
- תשלום שכ"ל והחזרת ספרים לספריית הפקולטה ולספרייה המרכזית.

ח. באישור הזכאות מפורטים: החוג/ים שאותו סיים התלמיד, ציון הגמר ומועד הזכאות לתואר.

ט. **טקס חלוקת התארים תש"ס יתקיים בחודש יוני. על המסיימים המעוניינים להשתתף בטקס להגיש את הבקשות לאישור זכאות לתואר לא יאוחר מיום 15.3.2000.**

סיום לימודים בהצטיינות ובהצטיינות יתרה

תואר ראשון

אמות המידה לקבלת הצטיינות והצטיינות יתרה בתעודת "בוגר אוניברסיטאי" נקבעות מחדש מדי שנת לימודים עבור כל אחד מהחוגים.
מומלץ לתלמיד להתעדכן במזכירות, לקראת סיום לימודיו, לגבי ציון הגמר המזכה בסיום תואר בהצטיינות/הצטיינות יתרה.
תלמיד דו-חוגי יוכר כבוגר מצטיין רק אם יעמוד בקריטריון ההצטיינות הנוהג בכל אחד מחוגי לימודיו. תלמיד חד-חוגי יוכר כבוגר מצטיין אם יעמוד בקריטריון ההצטיינות בשקלול מכלול לימודיו הכולל את החוג והחטיבה/ות.
לתלמיד שקיבל פטור מקורסים על סמך לימודים במוסד אקדמי אחר בהיקף העולה על 6 ש"ס יוענק התואר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, רק אם ממוצע ציוניו הן במוסד האחר והן באוניברסיטת ת"א עומד בקריטריון ההצטיינות.

תואר שני

א. תואר מ.א. בהצטיינות יינתן לבעלי ציון גמר בתחום 94-90 שציון עבודת הגמר שלהם הוא 90 לפחות.

ב. תואר מ.א. בהצטיינות יתרה יינתן לבעלי ציון גמר בתחום 100-95, שציון עבודת הגמר שלהם הוא 95 לפחות.

פרטים מלאים (כולל בדבר הענקת תואר בהצטיינות לתלמיד המסיים תכנית לימודים חלקית או חוג אחד בלבד באוניברסיטה) - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראות האוניברסיטה).

תקנון משמעת סטודנטים
בירור משמעתי פקולטטי (תשנ"ב)

1. כל פקולטה רשאית להקים מערכת בירור משמעתי לסטודנטים הלומדים במסגרתה.

   הקמת המערכת, תפקידיה, סמכויותיה ואופן פעולתה יהיו עפ"י הוראות נוהל זה.

הקמת מערכת

2. הקמת מערכת בירור משמעתי פקולטטית לסטודנטים תהיה טעונה אישור מועצת פקולטה.

אחראי משמעת וממלא מקומו

3. החליטה מועצת פקולטה להקים מערכת בירור משמעתי פקולטטית, ימנה דקאן הפקולטה - באישור מועצת הפקולטה - אחראי משמעת פקולטטי (להלן: **"האחראי"**) וממלא מקום לאחראי (להלן: **"ממלא המקום"**).

תקופת כהונה

4. האחראי וממלא המקום יהיו חברי הסגל האקדמי בעלי קביעות וימונו לתקופת כהונה של שלוש (3) שנים ובתום תקופת כהונה זו ניתן יהיה לשוב ולמנותם לתקופת כהונה נוספת אחת.

עבירות ועונשים

5. האחראי - **ובהעדרו**, או לפי הוראותיו, ממלא המקום - יהיה מוסמך לדון סטודנטים הלומדים בפקולטה שיואשמו בביצוע עבירות מאלה המפורטות בנספח העבירות המצורף לנוהל זה (להלן: **"נספח העבירות"**) ולהטיל על מי שיורשע בדין עונש או עונשים, מאלה המפורטים בנספח העונשים המצורף לנוהל זה (להלן: **"נספח העונשים"**).

6. כל שינוי בנספח העבירות או נספח העונשים יהיה טעון אישור הועדה המרכזת.

מקום בירור תלונה

7. תלונה עפ"י נוהל זה תוגש לראש מינהל הפקולטה בה לומד הסטודנט, ללא קשר למקום ביצוע העבירה.

   לומד סטודנט המואשם בביצוע עבירה מאלה המפורטות בנספח העבירות (להלן: **"עבירה"**) בשתי פקולטות שבהן מערכת בירור משמעתי פקולטטית, ייקבע מקום בירור תלונה כנגדו בהתייעצות בין דקאני הפקולטות הנוגעות בדבר.

הגשת תלונה וסדרי בירורה

8. הכנת תלונה, הגשתה, מסירת עותק ממנה לסטודנט והסידורים הטכניים הנוגעים לקיום הבירור המשמעתי בפני האחראי או ממלא המקום, יהיו באחריות ראש מינהל הפקולטה או מי שימונה לצורך זה.

סירוב להידון עפ"י נוהל זה

9. סטודנט יהיה רשאי לסרב להידון בפני האחראי או ממלא מקומו.

סירב סטודנט להידון בפני האחראי או ממלא מקומו, תועבר התלונה לבירור בפני דשויות השיפוט האמורות בתקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג).

סמכות מקבילה

10. אין באמור בנוהל זה כדי לגרוע מסמכות ראש מינהל פקולטה להחליט - אם יסבור כי הנסיבות מצדיקות זאת - כי תלונה בגין ביצוע עבירה תוגש לרשויות השיפוט האמורות בתקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג) ותתברר בפניהן עפ"י התקנון הנ"ל.

איסור ייצוג

11. בדיון שייערך בפני האחראי או ממלא המקום לא יהיה הסטודנט מיוצג בין ע"י עו"ד ובין ע"י אחר.

הליכי הדיון

12. הדיון בתלונה ייערך בצורה שתיראה לאחראי (או לממלא המקום) כיעילה ומועילה ובלבד שיישמרו כללי הצדק הטבעי.

הרשעות חוזרות

13. מי שהורשע פעמיים במהלך תקופת לימודיו בעבירות מאלה המפורטות בנספח העבירות, לא ניתן יהיה להעמידו עוד לדין בפני האחראי, וכל תלונה נוספת כנגדו - בגין עבירה מאלה המפורטות בנספח העבירות - תידון בפני דשויות השיפוט האמורות בתקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג).

סופיות החלטות

14. החלטות האחראי, או ממלא המקום, יהיו סופיות ולא ניתנות לערעור.

דלתיים סגורות

15. הדיונים בפני האחראי או ממלא המקום יתנהלו בדלתיים סגורות.

פרסום

16. בכל פסק דין יקבע האחראי, או ממלא המקום, מפורשות:
16.1 האם יש לפרסם את פסק הדין.
16.2 האם אותם פסקי דין שעפ"י החלטה יש לפרסמם, יפורסמו תוך ציון שם הסטודנט או ללא ציון שמו.

סמכויות מנהל ספריה

17. אין באמור בתקנון זה כדי לגרוע מסמכויות מנהל ספריה או מי שהוסמך לכך על ידו, להטיל עונשים מסוגים ובנסיבות כמפורט בי'תקנון למשתמשים בשירותי ספריות האוניברסיטה".

ואולם, מי שהוטל עליו עונש כאמור - פרט להרחקה מיידית מספריה - לא תוגש כנגדו תלונה עפ"י נוהל זה.

18. החלטת האחראי תועבר לתיקו האישי של הסטודנט.

תחולה

19. תחילתו של נוהל זה ביום אישורו ע"י הסינאט (26.1.93).

נספח עבירות

1. עבירות במהלך שיעור (לרבות תרגיל ומעבדה) באוניברסיטה:
   1.1 הפרעה בשיעור.
   1.2 אי ציות להוראות מורה במהלך שיעור.
   1.3 התחצפות למורה במהלך שיעור.
   1.4 עישון בכיתה.
   1.5 עבודה במעבדות בניגוד להוראות הבטיחות.

2. התנהגות שאינה הולמת תלמיד באוניברסיטה:
   2.1 התחצפות למורה או לעובד מינהל.
   2.2 אי ציות להוראת מורה או עובד מינהל שניתנה כדין.
   2.3 הטרדת מורה או עובד מינהל.
   2.4 סירוב להזדהות בפני מורה או עובד מינהל.

3. עבירות המתייחסות לרכוש האוניברסיטה:
   3.1 השחתת רכוש.
   3.2 אי החזרת ציוד במועד שנקבע לכך.
   3.3 העברת ציוד לצד שלישי ללא היתר.
   3.4 הוצאת ציוד ממקומו ללא היתר.
   3.5 שימוש בציוד ללא היתר או בניגוד להנחיות.

4. עבירות במהלך בחינות באוניברסיטה:
   4.1 אי ציות להוראות כלליות המונעות להתנהגות במחינה.
   4.2 אי ציות להוראות משגיח ו/או חבר סגל אקדמי.
   4.3 עשיית סימנים במהלך בחינה.
   4.4 דיבור בזמן בחינה.
   4.5 הפרעה לנבחנים אחרים.
   4.6 הוצאת טופס בחינה ממקום עריכתה בניגוד להוראות.

נספח עונשים

1. הורשע תלמיד בעבירה מאלה המפורטות בנספח העבירות, ניתן יהיה להטיל עליו אחד או יותר מבין העונשים המפורטים להלן:
   1.1 נזיפה.
   1.2 קנס כספי בסכום שלא יעלה על 10% משכר הלימוד השנתי באוניברסיטה.
   1.3 פיצוי כספי בשיעור שלא יעלה על הנזק הישיר שנגרם עקב העבירה (אם עבר עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 3 לנספח העבירות).
   1.4 ביטול בחינה (אם עבר עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 4 לנספח העבירות).
   1.5 ביטול השתתפות בקורס (אם עבר עבירה מאלה המפורטות בפיסקאות 1 או 4 לנספח העבירות).
   1.6 אי מתן שירות מסויים או שירותים בכלל לתקופה שתיקבע, תקופה שלא תעלה על סמסטר.

2. סבר מורה כי תלמיד ביצע עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 1 לנספח העבירות, יהיה הוא רשאי להרחיק התלמיד לאלתר מהשיעור שבמהלכו נעברה העבירה.

3. סבר מורה כי תלמיד ביצע עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 4 לנספח העבירות יהיה הוא רשאי להפסיק לאלתר השתתפות התלמיד בבחינה.

4. לא יהיה בנקיטת צעדים מאלה האמורים בפיסקאות 2 או 3 לנספח זה כדי לגרוע מסמכות האחראי לדון בעבירות בגינן ננקטו צעדים אלה, או כדי לגרוע מסמכותו להטיל עונשים מאלה המפורטים בנספח זה.

תכניות לימודים

קורסים כלל-פקולטטיים

קורסים כלל-פקולטטיים

הקורסים הניתנים במסגרת כלל-פקולטטית הם:
1009.1000 הדרכה בספרייה
1009.1105 יישומי מחשב למדעי החברה
1009.1102 מבוא לכלכלה ללא כלכלנים[1]
1009.1202 מבוא לאנתרופולוגיה
1009.1203 מבוא לסוציולוגיה
1009.1820 מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח
1009.1835 מיתולוגיה ואמנות
1009.1840 שיטת המשפט הישראלי[2]
1009.1850 מבוא ללוגיקה[3]
0629.0024 אנגלית ברמת מתקדמים

תיאור הקורסים

הדרכה בספרייה
כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.
ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.
ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.
ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.
על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.
לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

יישומי מחשב למדעי החברה
מטרת הקורס לערוך היכרות ראשונית עם המחשב האישי. חלקו הראשון של הקורס יתמקד בהכרת מערכת חלונות, שימוש במעבד התמלילים Word ושימוש במערכת Internet. החלק השני יוקדש ללימוד יישומים לניתוח נתונים באמצעות תכנת SPSS המותאמת לחלונות.

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים
הקורס מיועד להקנות מושגי יסוד בכלכלה.
הנושאים שיידונו בקורס הם בעיות המחסור ועקומות התמורה היצע וביקוש, הקצאת נורמי ייצור והתערבות ממשלה בתחום זה. עיקרי החשבונאות הלאומית, קביעת רמת התוצר הלאומי למשק סגור ולמשק פתוח ומדיניות כלכלית.

---

1 תלמיד, שבתכנית לימודיו כלול הקורס מבוא למיקרו כלכלה, או מבוא למאקרו כלכלה או יסודות הכלכלה אינו רשאי ללמוד קורס זה.
2 ייחשב ע"י הפקולטה למדעי החברה כקורס חופף לקורס "יסודות המשפט" הניתן בפקולטה לניהול.
3 ייחשב ע"י הפקולטה למדעי החברה קורס חופף לקורס "מבוא ללוגיקה" הניתן בפקולטה למדעי הרוח.

מבוא לסוציולוגיה - ראה בפרק החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

מבוא לאנתרופולוגיה - ראה בפרק החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח
מתודולוגיה אמפירית ויישומה בחקר תהליכים-נפשיים; קווים בהיסטוריה של הפסיכולוגיה המודרנית; ענפי הפסיכולוגיה; נושאים: סביבה-תורשה, *למידה, מוטיבציה, אמוציה*, תפיסה, חשיבה; מוסר ומדע - בעיתיות לפסיכולוג.
התרגילים יוקדשו לדיון בחומר והמתשתו. *חובה על כל תלמיד* בקודס זה להשתתף בשעות ניסוי במהלך הסמסטר בו הוא לומד את הקורס. תלמיד אשר לא ישלים חובה זו לא יהיה זכאי לקבלת ציון בקורס.

שיטת המשפט הישראלי
הקורס יעסוק בעקרונות הכלליים של שיטת המשפט הישראלי. במסגרתו יידונו הנושאים הבאים: עקרונות היסוד של השיטה המשפטית; משפט וחברה, משפט וכלכלה, משפט ומערכות הממשל; מקורות המשפט הישראלי; הפרדת רשויות נוסח ישראל; שלטון החוק באזרח וכשלטון; הכנסת; הממשלה; הרשות השופטת; נשיא המדינה; ביקורת חוץ-שיפוטית וביקורת שיפוטית על רשויות השלטון; חירויות היסוד של האזרח; זכויות אזרח ודמוקרטיה; ענפי המשפט.

מבוא ללוגיקה למדעי החברה
תוכן הקורס: (1) מושג התקפות. (2) שפה פורמלית - תחשיב הפסוקים ותחשיב הפרדיקטים. הצדנות (תרגומים) משפה טבעית לפורמלית, ומתן אינטרפרטציה לנוסחאות בשפה פורמלית. (3) סמנטיקה של ערכי אמת - בדיקת טענות וזיהוין כטאוטולוגיות, קונטינגנטיות, או אנטילוגיות; בדיקת טיעון תקף כטיעון אשר אין אינטרפרטציה שבה הקדמותיו אמיתיות ומסקנתו שקרית. (4) כללי היסק - הצגת מערכת של כללי היסק בה ניתן להוכיח מסקנות מתוך הקדמות. (5) ויישום הכלים הפורמליים הנ"ל לבדיקת טקסטים במדעי החברה ונסיון לעמוד על טיבם הלוגי: האם הטיעונים המוצגים תקפים; בטלים; מבוססים; משכנעים;

מיתולוגיה ואמנות
יסודות מיתולוגיים מונחים בבסיס התרבויות והאמונות העתיקות. המיתולוגיה היוונית הינה ללא ספק בעלת ההשפעה הרחבה ביותר בתרבות "המערב". מהי מיתולוגיה? על איזה שאלות היא עונה? מהו הקשר שלה להיסטוריה והדת העתיקות? מי הם האלים והגיבורים הקדומים? מה הם מייצגים וכיצד הם מיוצגים באמנות? בקורס המוצע ננסה לעסוק בשאלות אלו, תוך התמקדות באמנות ובמיתולוגיה של יוון, וננסה למקם את הנושא במרחב תרבותי עשיר יותר של זמן ומקום, למשל תרבות יהודית, אמנות ואמונות של ימי הביניים ואפילו של תקופת הרנסנס והברוק.
ההרצאות תלווינה בשקופיות.

קורסים כלל-פקולטטיים

סמסטר א'

1009.1000 הדרכה בספרייה - ההדרכה תינתן בכיתת המחשבים בבניין הספרייה

.01	א'	10.10.99	10-12	.25	ב'	18.10.99	10-12
.02	א'	10.10.99	12-14	.26	ב'	18.10.99	12-14
.03	א'	10.10.99	14-16	.27	ב'	18.10.99	14-16
.04	א'	10.10.99	16-18	.28	ב'	18.10.99	16-18
.05	ב'	11.10.99	10-12	.29	ג'	19.10.99	10-12
.06	ב'	11.10.99	12-14	.30	ג'	19.10.99	12-14
.07	ב'	11.10.99	14-16	.31	ג'	19.10.99	14-16
.08	ב'	11.10.99	16-18	.32	ג'	19.10.99	16-18
.09	ג'	12.10.99	10-12	.33	ד'	20.10.99	10-12
.10	ג'	12.10.99	12-14	.34	ד'	20.10.99	12-14
.11	ג'	12.10.99	14-16	.35	ד'	20.10.99	14-16
.12	ג'	12.10.99	16-18	.36	ד'	20.10.99	16-18
.13	ד'	13.10.99	10-12	.37	ה'	21.10.99	10-12
.14	ד'	13.10.99	12-14	.38	ה'	21.10.99	12-14
.15	ד'	13.10.99	14-16	.39	ה'	21.10.99	14-16
.16	ד'	13.10.99	16-18	.40	ה'	21.10.99	16-18
.17	ה'	14.10.99	10-12	.41	א'	31.10.99	10-12
.18	ה'	14.10.99	12-14	.42	א'	31.10.99	12-14
.19	ה'	14.10.99	14-16	.43	א'	31.10.99	14-16
.20	ה'	14.10.99	16-18	.44	א'	31.10.99	16-18
.21	א'	17.10.99	10-12	.45	ב'	1.11.99	18-20
.22	א'	17.10.99	12-14	.46	ג'	2.11.99	16-18
.23	א'	17.10.99	14-16	.47	ד'	3.11.99	18-20
.24	א'	17.10.99	16-18	.48	ה'	4.11.99	16-18

1009.1105	יישומי מחשב למדעי החברה			שנית
.01	א'	11-14;	318	ק. אמית
.02	ב'	12-15;	315	ס. שלח (לתלמידי M.A בלבד)
.03	ב'	16-19;	318	דייר י. בקמן
.04	ג'	14-17;	מ-005	ר. טרש
.05	ג'	16-19;	318	ר. אלמוג
.06	ד'	9-12;	318	כ. אליאס
.07	ה'	9-12;	מ-005	ס. שלח

1009.1102	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים			שו"ת
.01	א'	14-16;	003	ל. אעלימי
	ג'	16-18;	201	
1009.1202	מבוא לאנתרופולוגיה			ש'+ת'
.01 שיעור:	ד'	8.30-10;	101	ד"ר ר. נאמן
	קבוצות תרגיל:			
.02	ב'	14-16;	121 שאפל	א. וולוך
.03	ה'	12-14;	108	ע. תמיר
.04	ה'	18-20;	419	ל. דונסקוי
1009.1203	מבוא לסוציולוגיה			ש'+ת'
.01 שיעור:	ה'	16-18;	101	מ. פרנקל
	קבוצות תרגיל:			
.02	ג'	8.30-10;	208	ה. רחמים-אנגיל
.03	ד'	16-18;	103	ר. נתנזון
.04	ה'	14-16;	104	ג. עינם
1009.1820.01	מבוא לפסיכולוגיה			ש'
	ב'	18-20;	210	פרופי מ. מינץ
	ד'	18-20;	103	
1009.1840	שיטת המשפט הישראלי			ש'+ת'
.01 שיעור:	ג'	10-12;	004	פרופי ז. סגל
	קבוצות תרגיל:			
.02	ב'	17-19;	103	השופט א. זמיר
.03	ג'	17-19;	108	השופט א. זמיר
1009.1850	מבוא ללוגיקה			ש'+ת'
.01 שיעור:	ג'	14-16;	003	ד"ר ע. רכטר
	קבוצות תרגיל:			
.02	א'	11-13;	103	י. ויכסלפיש
.03	א'	16-18;	107 דן דוד	ד. תמיר
.04	ג'	8.30-10;	314	י. ויכסלפיש
.05	ה'	8.30-10;	205	ד. דהן

קורסים
כלל-
פקולטטיים

0629.0024	אנגלית ברמת מתקדמים		
.01	א'	8-10;	205
	ד'	8-10;	104
.02	א'	10-12;	205
	ד'	10-12;	104
.03	א'	12-14;	104 דן דוד
	ד'	12-14;	207
.04	ב'	8-10;	207
	ד'	8-10;	208
.05	ב'	12-14;	104
	ד'	12-14;	004
.06	ב'	14-16;	204
	ד'	14-16;	207
.07	ב'	8-10;	111 דן דוד
	ה'	8-10;	109 דן דוד
.08	ב'	10-12;	109 דן דוד
	ה'	10-12;	214 שרת
.09	א'	8-10;	109 דן דוד
	ג'	8-10;	110 דן דוד

סמסטר ב'

1009.1000	הדרכה בספרייה - יתורסם			
1009.1105	יישומי מחשב למדעי החברה			שוויית
.12		א'	17-20; מ-005	ר. וירצר
.13		ב'	16-19; 318	ר. אלמוג
.14		ב'	16-19; מ-005	דייר י.בקמן
.15		ג'	10-13; 318	א. אדלר
.16		ג'	16-19; מ-005	ר. אלמוג
.17		ד'	9-12; מ-005	ק. אמית
.18		ד'	10-13; 318	כ. אליאס
.19		ד'	12-15; מ-005	ק. אמית
.20		ה'	9-12; מ-005	ר. וירצר
.21		ה'	12-15; מ-005	ע. אורן
.22		ה'	12-15; 318	ר. טרש
.23		ה'	16-19; 318	ר. טרש
1009.1102	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים			שוויית
.03		ב'	16-18; 004	ל. אעלימי
		ה'	16-18; 004	
1009.1202	מבוא לאנתרופולוגיה			שי+תי
.10 שיעור:		ה'	14-16; 201	דייר ע. גולדשטיין-גדעוני
	קבוצות תרגיל:			
.11		א'	12-14; 419	ש. זיתן
.12		ב'	9-11; 106	ע. דקל
.13		ה'	16-18; 103	ל. דונסקוי
1009.1203	מבוא לסוציולוגיה			שי+תי
.13 שיעור:		ה'	12-14; 201	מ. פרנקל
	קבוצות תרגיל:			
.14		ב'	10-12; 108	י. שטרנברג
.15		ה'	9.30-11; 104	ע. שובל
1009.1820.02	מבוא לפסיכולוגיה			שי
		ג'	14-16; 103	פרופי מ. מינץ, דייר ד. יואל
		ה'	14-16; 210	
1009.1835.01	מיתולוגיה ואמנות			שי
		א'	14-16; 101	דייר ט. מיכאלי
1009.1840	שיטת המשפט הישראלי			שי+תי
.04 שיעור:		ה'	12-14; 004	פרופי ז. סגל
	קבוצות תרגיל:			
.05		ג'	17-19; 108	השופט א. זמיר
.06		ד'	17-19; 204	השופט א. זמיר

קורסים כלל-פקולטיים

1009.1850	מבוא ללוגיקה			ש'+ת'
.07	שיעור:	א'	12-14; 210	י. שביט
	קבוצות תרגיל:			
.08		א'	10-12; 207	ר.דהן
.09		א'	14-16; 104	מ. אשכנזי
.10		ב'	12-14; 108	י. ויכסלפיש
.11		ה'	18-20; 107	א. זולויטניצקי

0629.0024	אנגלית ברמת מתקדמים			
.13		א'	8-10; 204	
		ד'	8-10; 206	
.14		א'	10-12; 204	
		ד'	10-12; 206	
.15		א'	12-14; 420	
		ד'	12-14; 004	
.16		ב'	8-10; 109 דן דוד	
		ה'	8-10; 111 דן דוד	
.17		ב'	8-10; 110 דן דוד	
		ה'	8-10; 109 דן דוד	
.18		ב'	10-12; 109 דן דוד	
		ה'	10-12; 111 דן דוד	
.19		ב'	12-14; 109 דן דוד	
		ה'	14-16; 110 דן דוד	
.20		ב'	12-14; 105	
		ד'	12-14; 210	

אנגלית ברמת בינוני
היחידה להוראת שפות - בניין וזב

<u>סמסטר א'</u>

הרישום לקורסי אנגלית ברמת בינוני לסמסטר א' תשי"ס, יתקיים באמצעות מענה קולי בטלפון 6428555, בתאריכים: 11.10.99-3.10.99 (כולל); שעות 22.00-08.00 לא כולל חגים ושבתות. לצורך הרישום במענה הקולי יש להקיש את מס' הזהות, הקוד האישי והקורס המבוקש.

תלמיד חייב ללמוד ברמה אליה סווג אחרת יבוטלו לימודיו מיד.

לפתיחת קורס נדרש מספר מינימלי של משתתפים.

ביטולים ושינויים ביחידה להוראת שפות, בניין וזב, חדר 202, טל: 6409681.

רשימה זו ניתנת לשינוי.

0629.0612.01	א'	8-10;	228 שרת
	ד'	8-10;	228 שרת
0629.0612.02	א'	8-10;	105 רוזנברג
	ד'	8-10;	105 רוזנברג
0629.0612.03	א'	10-12;	225 שרת
	ד'	10-12;	228 שרת
0629.0612.04	א'	12-14;	228 שרת
	ג'	12-14;	228 שרת
0629.0612.05	א'	14-16;	228 שרת
	ג'	14-16;	207 רוזנברג
0629.0612.06	א'	16-18;	228 שרת
	ג'	16-18;	103 רוזנברג
0629.0612.07	א'	18-20;	108 דן דוד
	ג'	18-20;	228 שרת
0629.0612.08	א'	18-20;	228 שרת
	ד'	18-20;	228 שרת
0629.0612.09	א'	8-10;	225 שרת
	ה'	8-10;	228 שרת
0629.0612.10	ב'	8-10;	228 שרת
	ד'	8-10;	4 שרת
0629.0612.11	ב'	8-10;	4 שרת
	ד'	8-10;	206 רוזנברג

0629.0612.12	ב'	10-12;	228 שרת
	ה'	10-12;	228 שרת
0629.0612.13	ב'	12-14;	228 שרת
	ד'	12-14;	209 רוזנברג
0629.0612.14	ב'	14-16;	104 דן דוד
	ד'	14-16;	228 שרת
0629.0612.15	ב'	16-18;	107 רוזנברג
	ד'	16-18;	307 גילמן
0629.0612.16	ג'	10-12;	228 שרת
	ה'	10-12;	225 שרת
0629.0612.17	ג'	14-16;	225 שרת
	ה'	14-16;	225 שרת
0629.0612.18	א'	12-14;	4 שרת
	ג'	12-14;	4 שרת
0629.0612.19	א'	8-10;	104 דן דוד
	ה'	8-10;	225 שרת

<u>סמסטר ב'</u>

הרישום לקורסי אנגלית ברמת בינוני לסמסטר ב' תשי"ס, יתקיים באמצעות **מענה קולי** בטלפון 6428555 בתאריכים: 8-9.2.2000 ו-13-14.2.2000, שעות 08.00-22.00 לא כולל חגים ושבתות. לצורך הרישום במענה הקולי, יש להקיש את מסי הזהות, הקוד האישי והקורס המבוקש. ביטולים ושינויים ביחידה להוראת שפות, בניין וולב, **חדר** 202.

0629.0622.01	א'	8-10;	228 שרת
	ד'	8-10;	228 שרת
0629.0622.02	ב'	8-10;	228 שרת
	ה'	8-10;	228 שרת
0629.0622.03	ג'	8-10;	225 שרת
	ה'	8-10;	225 שרת
0629.0622.04	ב'	10-12;	228 שרת
	ה'	10-12;	228 שרת
0629.0622.05	א'	14-16;	228 שרת
	ג'	14-16;	209 רוזנברג
0629.0622.06	א'	18-20;	228 שרת
	ג'	18-20;	228 שרת

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס

תכנית לימודים מלאה ועדכנית מופיעה באתר האינטרנט

Fax: 972-3-640-9908
http://econ.tau.ac.il

ביה"ס לכלכלה

ראש ביה"ס: פרופ' צבי אקשטיין

תואר ראשון

מרכז לימודי הב.א.: ד"ר אלחנן בן פורת

מטרת הלימודים

מטרת תכנית הלימודים היא להכשיר את התלמיד לזהות, לנתח, ולפתור בעיות בתחום הכלכלה, הן בעבודתו והן בהמשך לימודיו לקראת תארים גבוהים יותר. במסגרת התכנית נדונות בעיות כלכליות במישורים של משק הבית, הפירמה, הממשלה, והמשק בכללותו. במהלך התכנית יושם דגש הן על היבטים תאורטיים הנלמדים באמצעות מודלים מתמטיים והן על היבטים אמפיריים הנלמדים באמצעות מודלים כמותיים וכלים סטטיסטיים.

מסגרת הלימודים

- כל הקורסים הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה הינם קורסים סמסטריאליים. דהיינו, כל קורס נמשך סמסטר אחד.
- ביה"ס לכלכלה מקיים בכל שנה, בנוסף לשני הסמסטרים הרגילים, גם עונת לימודי קיץ, השקולה לסמסטר רגיל.
- תכנית הלימודים הינה תכנית סמסטריאלית מלאה, כאשר בכל סמסטר (כולל עונת לימודי הקיץ) מוצעים כל קורסי החובה, וכן מבחר רחב של קורסי בחירה וסמינריונים.

מסלולי הלימוד

לימודים לקראת תואר ראשון בכלכלה מתקיימים בשלושה מסלולים:

א. **מסלול הלימוד המורחב** - מסלול זה משלב לימודים בביה"ס לכלכלה עם לימודי חטיבות (חטיבה אחת מורחבת או שתי חטיבות מצומצמות) שהן קבוצות מגובשות של קורסים בנושאים ספציפיים הנלמדים מחוץ לביה"ס לכלכלה. חובות הלימוד בכלכלה מפורטות להלן. החובות במסגרת לימודי החטיבות מפורטות בפרק העוסק בחטיבות בידיעון זה. הנחיות מיוחדות הנוגעות לחטיבות בחשבונאות, ניהול, מתמטיקה, נדל"ן, מפורטות בהמשך פרק זה.

ב. **מסלול הלימוד הדו-חוגי** - מסלול זה משלב לימודים בביה"ס לכלכלה עם לימודים בחוג נוסף, בפקולטה למדעי החברה או מחוצה לה. חובות הלימוד בביה"ס לכלכלה מפורטות להלן. חובות הלימוד בחוג הנוסף מפורטות בידיעון המתאים לחוג זה.

ג. **מסלול הלימוד המובנה** - מסלול זה משלב לימודים בביה"ס לכלכלה עם לימודים בחוג נוסף לפי תכנית מיוחדת שנבנתה על ידי ביה"ס לכלכלה והחוג הנוסף. במסגרת זו כלולים הצירופים הבאים: כלכלה-ניהול, כלכלה-חשבונאות, כלכלה-מדעי המחשב, כלכלה-מתמטיקה, כלכלה-סטטיסטיקה, וכלכלה-משפטים.

מכסת חובות הלימודים לתלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר א' תש"ס

מסלול הלימוד / מסגרת הלימודים	מורחב	דו חוגי	דו-חוגי מובנה
קורסי חובה	51-53 ש"ס	47-49 ש"ס	ראה תכניות
קורסי בחירה	21-19 ש"ס	13-11 ש"ס	מפורטות להלן
סה"כ לימודים בחוג	72 ש"ס	60 ש"ס	
לימודי חטיבות	32 ש"ס		

מכסת חובות הלימודים לתלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר ב' תש"ס

מסלול הלימוד / מסגרת הלימודים	מורחב	דו חוגי	דו-חוגי מובנה
קורסי חובה	50-52 ש"ס	46-58 ש"ס	
קורסי בחירה	22-20 ש"ס	14-12 ש"ס	
סה"כ לימודים בחוג	72 ש"ס	60 ש"ס	
לימודי חטיבות	32 ש"ס		

שינוי בתכנית הלימודים לתלמידים שהחלו לימודיהם לפני שנת הלימודים תש"ס

החל מסמסטר א' תש"ס לא יינתן קורס מיוחד בכלכלת ישראל, במקומו כל תלמיד יצטרך לבחור לפחות אחד מקורסי הבחירה העוסקים בכלכלת ישראל בהיקף של 2 ש"ס.

החל מסמסטר ב' תש"ס יבוטלו הקורסים "מבוא למיקרו כלכלה" ו"מבוא למאקרו כלכלה". במקומם יינתן קודם אחד בהיקף של 6 ש"ס (2 ש"ס שיעור ו-4 ש"ס תרגיל) שייקרא "יסודות הכלכלה" והתלמידים יקחו אותו בסמסטר הראשון ללימודים בביה"ס לכלכלה.

מבנה תכנית הלימודים

מסלול הלימוד המורחב

קורסי חובה

ביה"ס לכלכלה

להלן רשימת קורסי החובה והדרישות המוקדמות לכל קורס. רשימה זו ערוכה על פי סדר מומלץ של פריסת הקורסים על פני הסמסטרים, אך הסדר איננו בגדר חובה; כל תלמיד הענה על הדרישות המוקדמות לקורס מסויים רשאי להירשם אליו. המגבלה היחידה על תכנית הלימודים היא החובה להשתתף בהדרכה בספרייה כבר בסמסטר הראשון ללימודים.

שם הקורס	הדרישות המוקדמות[1]	ש"ס
שנה א'		
<u>סמסטר א'</u>		
מבוא למיקרו כלכלה	הקורס נועד לתלמידים שהחלו לימודיהם לפני סמסטר ב' תש"ס	4
יסודות הכלכלה	הקורס נועד לתלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר ב' תש"ס	6
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'[2]		4
מתמטיקה לכלכלנים א'[2]		4
קורס מתוץ לחוג[3]		4
הדרכה בספרייה[4]		-
<u>סמסטר ב'</u>		
מבוא למאקרו כלכלה[5]	זכאות להיבחן במבוא למיקרו כלכלה	3
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים[2]	זכאות להיבחן בסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4
מתמטיקה לכלכלנים ב'[2]	זכאות להיבחן במתמטיקה לכלכלנים א'	4
חשבונאות לכלכלנים		2
מיקרו כלכלה א'	מבוא למיקרו כלכלה בציון 70 לפחות מתמטיקה לכלכלנים א' לימוד במקביל של מתמטיקה לכלכלנים ב'	3

---

1 תלמיד זכאי להיבחן בקורס מסוים אם הוא מילא את כל דרישות הקורס ושמו מופיע ברשימת הזכאים להיבחן באותו קורס.

2 ניתן להמיר קורס זה בקורס מקביל הניתן בביה"ס למתמטיקה לפי הטבלה המפורטת בסעיף התקנון המופיע בהמשך.

3 במסגרת זו נכללים קורסי מבוא הניתנים על ידי חוגים אחרים בהיקף של 4 ש"ס לפחות. ניתן לכלול קורסים אלה במסגרת מכסת לימודי הכלכלה רק בתנאי שהם אינם מהווים חלק מחובות התלמיד במסגרת אתרת בה הוא לומד. את הקורסים מחוץ לחוג מומלץ לבחור מתוך הרשימה הבאה: (א) קורסים כלל פקולטטיים לרבות "מבוא לסוציולוגיה", "מבוא לאנתרופולוגיה", "מבוא ללוגיקה", "מבוא לפסיכולוגיה" ו"שיטות המשפט הישראלי". (ב) קורסים בתוג למדע המדינה לרבות "המערכת הפוליטית בישראל", "מבוא ליחסים בינ"ל", ו"תולדות המחשבה המדינית". לימוד קורס אחר במסגרת זו טעון אישור מראש ממזכירות הסטודנטים של ביה"ס לכלכלה.

4 בוגרי המכינה הקדם אקדמאית של אוניברסיטת ת"א, תלמידי הפקולטה למשפטים, ותלמידי ביה"ס לחינוך פטורים מהדרכה בספרייה.

5 הקורס נועד לתלמידים שהחלו לימודיהם לפני סמסטר ב' תש"ס.

קורסי חובה - המשך

שם הקורס	הדרישות המוקדמות[1]	ש"ס
שנה ב'		
<u>סמסטר אי</u>		
מיקרו כלכלה בי	מתמטיקה לכלכלנים בי זכאות להיבחן במיקרו כלכלה אי	4
מאקרו כלכלה אי	מתמטיקה לכלכלנים בי מבוא למאקרו כלכלה זכאות להיבחן במיקרו כלכלה אי לימוד במקביל של מיקרו כלכלה בי	3
מבוא לאקונומטריקה	סטטיסטיקה לכלכלנים בי זכאות להיבחן במיקרו כלכלה אי לימוד במקביל של מיקרו כלכלה בי	4
<u>סמסטר בי</u>		
מיקרו כלכלה גי	מיקרו כלכלה אי זכאות להיבחן במיקרו כלכלה בי	3
מאקרו כלכלה בי	זכאות להיבחן במאקרו כלכלה אי	3
שנה ג'		
<u>סמסטר אי</u>		
סמינריון מורחב[2]	מיקרו כלכלה בי ו-גי מאקרו כלכלה אי ו-בי	4
או	מבוא לאקונומטריקה[2]	
סמינריון רגיל[2]	קורס מקביל לסמינריון	2

1 *תלמיד זכאי להיבחן בקורס מסוים אם הוא מילא את כל דרישות הקורס ושמו מופיע ברשימת הזכאים להיבחן באותו קורס.*

2 *תלמיד חייב רק בסמינריון אחד. סמינריון מורחב או סמינריון רגיל.*

קורסי הבחירה

להלן רשימת קורסי הבחירה והדרישות המוקדמות לכל אחד מהם. מכסת שעות הבחירה המחייבת כל תלמיד היא ההפרש בין מכסת השעות הכוללת בתכנית הספציפית אליה רשום התלמיד לבין מכסת שעות החובה שנקבעה בתכנית זו. במידה ובמהלך הלימודים חל שינוי במכסת שעות החובה בתכנית אליה רשום התלמיד, יחול אוטומטית שינוי מפצה במכסת שעות הבחירה, כך שבסופו של דבר התלמיד יעמוד במכסת השעות הכוללת שנקבעה עבור התכנית אליה הוא רשום.

ביה"ס לכלכלה

כדי להבטיח שכל תלמיד בביה"ס לכלכלה ילמד מספר מינימלי של קורסי בחירה בנושאים מרכזיים בכלכלה, חולקו קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה לשתי קבוצות: קבוצה א' הכוללת רשימה מצומצמת של קורסים בנושאים מרכזיים בכלכלה, וקבוצה ב' הכוללת את כל שאר קורסי הבחירה. תלמידים במסלול הלימוד החד-חוגי צריכים ללמוד במסגרת שעות הבחירה שלהם לפחות שלושה קורסים מתוך קבוצה א', ואילו תלמידים במסלול הלימוד הדו-חוגי צריכים ללמוד לפחות שני קורסים מתוך קבוצה א', למעט תלמידי כלכלה-משפטים המבצעים סמינר מורחב חייבים בקורס בחירה אחד מקבוצה א', כל התלמידים בכל המסלולים חייבים ללמוד קורס בחירה אחד לפחות מהקורסים החלופיים לכלכלת ישראל באם לא למדו את הקורס כלכלת ישראל.

קורסי בחירה מקבוצה א'

שם הקורס	הדרישות המוקדמות
בעיות נבחרות במאקרו כלכלה	מיקרו כלכלה ב' ו-ג', מאקרו כלכלה א' ו-ב'
בעיות נבחרות בתאוריה מיקרו כלכלה	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
כלכלה מוניטרית	מיקרו כלכלה א' ו-ב', מאקרו כלכלה א' ו-ב', אקונומטריקה
כלכלה מדינית ומדיניות כלכלית	מיקרו כלכלה ב' ו-ג', מאקרו כלכלה א' ו-ב'
כלכלה בפרספקטיבה	מיקרו כלכלה א', ב, ו-ג', מאקרו כלכלה א' ו-ב' מבוא לאקונומטריקה
כלכלה מוניטרית בינ"ל	מאקרו כלכלה א' + ב'
כלכלת אי-ודאות	מיקרו כלכלה ב', לימוד במקביל של מיקרו כלכלה ג'
מבוא לכלכלת עבודה[1]	מיקרו כלכלה ב'
מבוא לתורת המשחקים	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
מימון ציבורי	מיקרו כלכלה ב', זכאות במיקרו כלכלה ג'
מסחר בינ"ל ריאלי	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
מבוא לכלכלה אורבנית	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
צמיחה כלכלית	מיקרו כלכלה א' ו-ב', מאקרו כלכלה א' ו-ב', מבוא לאקונומטריקה

1 לקורס "מבוא לכלכלת עבודה" הניתן ע"י פרופ' וייס נוספה דרישה מוקדמת: "מבוא לאקונומטריקה".

קורסי בחירה מקבוצה ב'

שם הקורס	הדרישות המוקדמות
אלגברה לינארית לכלכלנים[1]	לתלמידי כלכלה-ניהול, החטיבה בניהול הדרישה המוקדמת היא מתמטיקה לכלכלנים ב', לשאר התלמידים הדרישה המוקדמת היא ממוצע 85 לפחות בקורסים: מיקרו א'-ב', ו-ג', מאקרו א' ו-ב', מבוא לאקונומטריקה
המהפכה התעשייתית	אין דרישות מוקדמות
כלכלת תקשורת	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
כלכלה ומשפט[2]	מיקרו כלכלה א' ו-ב'
קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים[1]	הדרישה המוקדמת היא ממוצע 85 לפחות בקורסים: מיקרו א'-ב', ו-ג', מאקרו א' ו-ב', מבוא לאקונומטריקה
שווקים עתידיים ואופציות	מיקרו כלכלה ב', מאקרו כלכלה ב'
קורסים חלופיים לכלכלת ישראל לתלמידים שלא למדו כלכלת ישראל[3]	
בנקאות בישראל: תאוריה ויישום[4]	מיקרו כלכלה ב', מאקרו כלכלה א'
כלכלת השלום במזרח התיכון[5]	מיקרו כלכלה ב' ו-ג', מאקרו כלכלה א' ו-ב'
מדיניות כלכלית וחברתית בישראל	מיקרו כלכלה א' ו-ב'
סוגיות נבחרות בכלכלת-ישראל	מיקרו כלכלה א', מאקרו כלכלה א' ו-ב'
פערים כלכליים בישראל	מיקרו כלכלה א', מאקרו כלכלה ב'

עבודה סמינריונית

מטרתה של עבודה סמינריונית היא לאפשר לכל תלמיד להביא לידי ביטוי את הידע שצבר במהלך לימודיו בביה"ס לכלכלה באמצעות כתיבת עבודה על נושא לפי בחירתו, תוך תיאום עם מנחה הסמינריון. המנחה ילווה את כתיבת העבודה בייעוץ ובחדרכה בכל שלביה. מומלץ לבחור בסמינריון העוסק בנושא שהתלמיד מביר מנסיונו האישי או מקורסי בחירה שנלמדו בסמסטרים קודמים.

קיימות שתי מסגרות חלופיות לכתיבת עבודה סמינריונית: סמינריון רגיל וסמינריון מורחב שבו היקף העבודה והרמה הנדרשת יהיו מעבר לאלה הנדרשים בסמינריון הרגיל. הקצאת התלמידים בין שתי המסגרות תהיה בהתאם לזמינות ותוך התחשבות בהעדפות התלמידים במידת האפשר. תלמיד אינו רשאי להירשם ליותר מאשר סמינריון אחד בו-זמנית. לתלמיד שיחרוג מתקנה זו יבוטל אחד הסמינריונים באופן שרירותי. רשימת הסמינריונים מפורטת במערכת השעורים שמופיעה בהמשך.

---

1 הקורס מהווה דרישה מוקדמת ללימודי התואר השני בכלכלה. רשאים ללמוד את הקורס רק תלמידים ששוקלים להצטרף לתכנית לימודי תואר השני בכלכלה ואשר עומדים בדרישות הקבלה (תלמידי ניהול רשאים ללמוד את הקורס אלגברה לינארית לכלכלנים).

2 לתלמידי התכנית כלכלה-משפטים ייחשב הקורס כשייך לקבוצה א'.

3 תלמיד שלמד כלכלת ישראל רשאי ללמוד קורסים חלופיים לכלכלת ישראל (אין מניעה ללמוד יותר מקורס אחד). הקורסים שייכים לקבוצה ב'.

4 תלמידים שלמדו את הקורס יסודות הבנקאות אינם רשאים ללמוד את הקורס בנקאות בישראל: תאוריה ויישום.

5 תלמידים שלמדו את הקורס סוגיות בכלכלת ישראל עם ד"ר אלי שגיא אינם רשאים ללמוד את הקורס כלכלת השלום במזרח התיכון.

סמינריון רגיל

- סמינריון רגיל ניתן במקביל לקורס בחירה, בהדרכתו של המרצה המעביר את קורס הבחירה.
- הדרישה המוקדמת להשתתפות בסמינריון רגיל היא השתתפות במקביל, או בעבר, בקורס הבחירה המקביל. אם לא ניתן קורס בחירה במקביל לסמינריון, תהיה הדרישה המוקדמת לסמינר זהה לדרישה המוקדמת לקורס הבחירה.
- מומלץ ללמוד את קורס הבחירה העוסק בנושא הסמינריון לפני שנרשמים לסמינריון עצמו.
- משקלו של סמינריון רגיל בחישוב מכסת השעות לתואר ולחישוב ציון הגמר הוא 2 ש"ס.

ביה"ס לכלכלה

סמינריון מורחב

- הדרישות המוקדמות להשתתפות בסמינריון מורחב הן ציון עובר במיקרו כלכלה ב', ו-ג', מאקרו כלכלה א', ו-ב', ומבוא לאקונומטריקה.
- מומלץ ללמוד את קורס הבחירה העוסק בנושא הסמינריון לפני שנרשמים לסמינריון עצמו.
- משקלו של סמינריון מורחב בחישוב מכסת השעות לתואר ולחישוב ציון הגמר הוא 4 ש"ס.

הגשת עבודה סמינריונית

1. כדי להגיש עבודה סמינריונית יש להירשם לאחת המסגרות המוצעות על ידי ביה"ס לכלכלה.
2. בדרך כלל ניתן להירשם לסמינריון המתקיים בשעות החופפות לשעות של קורס אחר כיוון שפרט למקרים שבהם קבע מרצה הסמינריון אחרת, לא יתקיימו במסגרת הסמינריון פגישות משותפות מלבד הפגישה הראשונה.
3. העבודה היא אישית - אין להגיש עבודות משותפות.
4. מנחה הסמינריון הוא הקובע הבלעדי של ציון העבודה.
5. אין אפשרות לערער על ציון עבודה סמינריונית לאחר שהציון דווח למזכירות.
6. שיפור הציון בעבודה סמינריונית אפשרי בהסכמת המורה, ובלבד שייעשה במסגרת לוח הזמנים המחייב ובטרם דווח הציון למזכירות. לשם כך ממליץ להגיש למנחה הסמינריון טיוטא בשלב מספיק מוקדם, כך שניתן יהיה לקבל הערות ולשפר את רמת העבודה בהתאם.
7. **המועד האחרון להגשת העבודה הוא היום האחרון של הסמסטר** בו רשום תלמיד לסמינריון. המועד האחרון להגשת העבודה בעונת לימודי הקיץ הוא היום הראשון של סמסטר א' העוקב.
8. **את העבודה יש להגיש מדפסת למזכירות ביה"ס לכלכלה.** אין צורך לכרוך את העבודה. המזכירות תעביר את העבודה למנחה.
9. התלמיד ישמור עותק של עבודה סמינריונית עד לפרסום ציונו.
10. יש לגבות עבודות הנכתבות על גבי מחשב. תקלה כלשהי במחשב או אובדן הקובץ לא יהוו עילה לדחייה בהגשת העבודה.
11. קושי בהשגת נתונים או קביעת פגישות עם אנשים וגופים שונים לא יהווה עילה לאתור בהגשת העבודות. לכן תלמידים שנתקלים במהלך העבודה בבעיות שאינן בשליטתם (נתונים לא זמינים, קושי להפגש עם אנשים מסוימים לצורך קבלת מידע, וכו') מתבקשים להתייעץ עם רכז הב.א., מוקדם ככל האפשר במהלך הסמסטר.

דחייה בהגשת עבודה סמינריונית בגין מילואים

תלמיד, ששירת במילואים או שהיה מאושפז בבית חולים במשך למעלה משבוע במהלך הסמסטר יוכל לקבל דחייה להגשת העבודה בגובה מספר הימים במהלך הסמסטר שבהם היה בשירות מילואים או באישפוז. הדחייה תיכנס לתוקף החל מתאריך הכתינה האחרונה של התלמיד באותו סמסטר. לדוגמה, תלמיד שהיה בשירות מילואים של עשרה ימים במהלך הסמסטר יוכל להגיש את העבודה עד עשרה ימים לאחר הבחינה האחרונה שלו באותו סמסטר.

לימודי חטיבה

במסלול הלימוד המורחב, חייב כל תלמיד לכלול בתכנית הלימודים שלו לימודי חטיבות בהיקף של 32 שעות. החטיבות הן קבוצות מגובשות של קורסים בנושאים ספציפיים הנלמדים מחוץ לביה"ס לכלכלה. כל חטיבה כוללת קורסי מבוא, קורסים מתקדמים, ובחלק מן החטיבות גם סמינר. קיימים שני סוגי חטיבות: חטיבה מורחבת בהיקף של 32 שעות, וחטיבה מצומצמת בהיקף של 16-18 שעות. לכן כל תלמיד חייב לקחת חטיבה אחת מורחבת או שתי חטיבות מצומצמות.
תכניות החטיבות מפורטות במלואן בפרק "החטיבות". להלן פרטים על מספר חטיבות שעשויות לעניין את תלמידי ביה"ס לכלכלה באופן מיוחד.

החטיבה בנדל"ן

החטיבה בנדל"ן כוללת לימודים אינטרדיסציפלינריים הקשורים לתכנון השמאות ולניהול נדל"ן. תלמיד כלכלה שיבחר ללמוד את לימודי החטיבה בנדל"ן ויהיה מעוניין להמשיך בלימודי תעודה במסגרת התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין יהיה זכאי לפטור חלקי מהתכנית בגין לימודיו בחטיבה, וזאת בכפוף לעמידה בתנאי הקבלה לתכנית. פרטים ראה בפרק התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין.

חטיבות מובנות

בחטיבות המובנות קיימת חפיפה בין קורסים מסויימים המהווים חלק מלימודי החטיבה לבין קורסים המוצעים על ידי ביה"ס לכלכלה. חפיפה זו גוררת שינויים בחובות התלמיד בלימודיו בביה"ס לכלכלה כמפורט להלן.

א. החטיבה בחשבונאות והחטיבה בניהול:

תלמידי החטיבה שלמדו את הקורס "יסודות החשבונאות" במסגרת החטיבה לניהול, וקורס זה שוקלל בציון הנמר שלהם פטורים מהקורס "חשבונאות לכלכלנים" אך חייבים בתוספת קורסי בחירה בהיקף 2 ש"ס. תלמיד שמתקבל לחטיבה זו לאחר שכבר למד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים", יחוייב בתוספת קורסי בחירה בהיקף של 2 ש"ס, והקורס "חשבונאות לכלכלנים" לא ייכלל במכסת הלימודים.

תלמידים שלמדו במסגרת החטיבה את הקורס "יסודות המימון" רשאים לכלול אותו במסגרת קורסי הבחירה בכלכלה, בתנאי שקורס זה אינו מהווה חלק מחובותיהם במסגרת החטיבה. הקורס לא יוכר ביותר מ-3 ש"ס גם אם היקף השעות גדול יותר. תלמיד שכלל קורס זה במסגרת חובות החטיבה, אינו רשאי ללמוד במסגרת ביה"ס לכלכלה את קורס הבחירה "מבוא לשווקים פיננסיים".

ב. החטיבות במתמטיקה:

<u>חטיבות מצומצמות</u>

1. <u>תכנית א'-1</u>

תלמידי תכנית זו חייבים ללמוד את הקורסים "חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1 ו-2" במסגרת ביה"ס למתמטיקה ופטורים מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'". במקום קורסים אלה חייב התלמיד לקחת 6 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. לתלמידים אלה לא ייחשב הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" כחלק ממכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

2. <u>תכנית א'-2</u>
תלמידי תכנית זו חייבים ללמוד את הקורסים "חשבון אינפיניטסימלי 1 ו-2" במסגרת ביה"ס למתמטיקה ופטורים מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'". במקום קורסים אלה חייב התלמיד לקחת 8 ש"ס נוספים של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. לתלמידים אלה לא ייחשב הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" כחלק ממכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

ביה"ס לכלכלה

3. <u>תכנית ב'-1</u>
לתלמידי תכנית זו ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הנמר בחטיבה. על התלמיד לקחת 3 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

4. <u>תכנית ב'-2</u>
לתלמידי תכנית זו ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד לקחת 4 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

<u>חטיבות מורחבות</u>

1. <u>תכנית א'</u>
תלמידי תכנית זו חייבים ללמוד את הקורסים "חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1 ו-2" ו"מבוא להסתברות" במסגרת ביה"ס למתמטיקה ופטורים מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'" ומהקורס "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'". במקום קורסים אלה חייב התלמיד לקחת 7 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה.
הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" לא ייחשב לחלק ממכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

2. <u>תכנית ב'</u>
לתלמידי תכנית זו ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" לחלק ממכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. בנוסף, פטורים תלמידי התכנית מהקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א'" (על סמך הקורס "מבוא להסתברות"). במקום קורסים אלה חייב התלמיד לקחת 4 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה.

תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

מסלול הלימוד הדו-חוגי

קיימים שני מסלולים של לימודים דו-חוגיים: המסלול הרגיל והמסלול המובנה. תלמיד שבחר במסלול הלימודים הדו-חוגי הרגיל, ילמד לקראת תואר ראשון הן בביה"ס לכלכלה והן בחוג אחר שבחר, והוא יהיה כפוף בנפרד לתובות הלימודים של כל אחד משני החוגים. תלמיד שבחר במסלול הלימודים המובנה ילמד בתכנית שנקבעה במשותף על ידי שני החוגים המרכיבים את המסגרת. התוכניות הקיימות הינן: כלכלה-חשבונאות, כלכלה-ניהול, כלכלה-מדעי המחשב, כלכלה-סטטיסטיקה, כלכלה-מתמטיקה, וכלכלה-משפטים. תובות התלמיד בכל אחד מהמסלולים מפורטות להלן.

תכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי הרגיל[1]

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 60 ש"ס בביה"ס לכלכלה, כאשר קורסי החובה זהים לאלה שפורטו עבור מסלול הלימוד המורחב וכפופים לאותן דרישות מוקדמות, למעט חובת "קורס מחוץ לחוג" שאינה חלה על תלמידי התכנית הדו-חוגית. תלמידי התכנית אינם רשאים ללמוד במסגרת לימודי החוג השני שלהם קורסים שהוגדרו כחופפים לקורסי החובה בכלכלה והם יקבלו פטור בגין קורסים כאלה. יתר על כן, התלמידים אינם חייבים ללמוד קורסי בחירה נוספים במקום השעות מהן קיבלו פטור ובלבד שהיקף לימודיהם בביה"ס לכלכלה לא יהיה פחות מאשר 56 ש"ס.

תכניות הלימודים במסלול המובנה[2]

א. כלכלה-חשבונאות

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 60 ש"ס בביה"ס לכלכלה לפי הפירוט הבא:

<u>תכנית הלימודים בכלכלה</u>

תלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר א' תש"ס			תלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר ב' תש"ס		
מבוא למיקרו כלכלה	4	ש"ס	יסודות הכלכלה	4	ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3	ש"ס			
מבוא לסטטיסטיקה			מבוא לסטטיסטיקה		
לכלכלנים א'	4	ש"ס	לכלכלנים א'	4	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה			מבוא לסטטיסטיקה		
לכלכלנים ב'	4	ש"ס	לכלכלנים ב'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס	מתמטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס	מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס	מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס	מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס	מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס	מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס	מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה	4	ש"ס	מבוא לאקונומטריקה	4	ש"ס
סמינריון	2/4	ש"ס סה"כ	סמינריון	2/4	ש"ס סה"כ
קורסי בחירה	15/13	ש"ס 17 ש"ס	קורסי בחירה	16/14	ש"ס 18 ש"ס

1 תלמידים הלומדים בתכנית הדו-חוגית בכלכלה ובפסיכולוגיה ילמדו את הקורסים "מבוא לסטטיסטיקה א' ו-ב'" בחוג לפסיכולוגיה ויהיו פטורים מן הקורסים המקבילים בביה"ס לכלכלה. התלמידים אינם חייבים בהשלמת שעות תמורת הקורסים האמורים.

2 בתכניות המובנות למעט כלכלה-ניהול, וכלכלה-חשבונאות ניתן ללמוד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" כקורס בחירה בקבוצה ב'.

ב. כלכלה-ניהול

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 60 ש"ס בביה"ס לכלכלה לפי הפירוט הבא:

תכנית הלימודים בכלכלה

ביה"ס לכלכלה

תלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר א' תש"ס		תלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר ב' תש"ס	
מבוא למיקרו כלכלה	4 ש"ס	יסודות הכלכלה	6 ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3 ש"ס		
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4 ש"ס	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4 ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'[1]	4 ש"ס	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'[1]	4 ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'	4 ש"ס	מתמטיקה לכלכלנים א'	4 ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4 ש"ס	מתמטיקה לכלכלנים ב'	4 ש"ס
אלגברה לינארית לכלכלנים[2]	3 ש"ס	אלגברה לינארית לכלכלנים[2]	3 ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3 ש"ס	מיקרו כלכלה א'	3 ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4 ש"ס	מיקרו כלכלה ב'	4 ש"ס
מיקרו כלכלה ג'[2]	3 ש"ס	מיקרו כלכלה ג'[2]	3 ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס	מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3 ש"ס	מאקרו כלכלה ב'	3 ש"ס
מבוא לאקונומטריקה[1]	4 ש"ס	מבוא לאקונומטריקה[1]	4 ש"ס
סמינריון	2/4 ש"ס סה"כ	סמינריון	2/4 ש"ס סה"כ
קורסי בחירה	12/10 ש"ס 14 ש"ס	קורסי בחירה	13/11 ש"ס 15 ש"ס

---

1 תלמידים שלמדו סטטיסטיקה במנהל עסקים אינם רשאים ללמוד סטטיסטיקה לכלכלנים ב' בביה"ס לכלכלה, וחייבים 16 ש"ס הכוללים סמינר + שעות בחירה, סה"כ היקף לימודיהם 61 ש"ס.
הקורס סטטיסטיקה במינהל עסקים מהווה תחליף לדרישה המוקדמת "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'".

2 תלמידי ניהול שלמדו "אלגברה לינארית לכלכלנים" בהיקף של 4 ש"ס חייבים בלימודים בהיקף של 61 ש"ס.

ג. כלכלה-מדעי המחשב

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 49 ש"ס בביה"ס לכלכלה. לפי הפירוט הבא:

תכנית הלימודים בכלכלה

תלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר א' תש"ס			תלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר ב' תש"ס		
מבוא למיקרו כלכלה	4	ש"ס	יסודות הכלכלה	6	ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3	ש"ס			
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס	מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס	מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס	מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס	מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס	מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה[1]	4	ש"ס	מבוא לאקונומטריקה[1]	4	ש"ס
סמינריון	2/4	ש"ס סה"כ	סמינריון	2/4	ש"ס סה"כ
קורסי בחירה[2]	20/18	ש"ס 22 ש"ס	קורסי בחירה[2]	19/17	ש"ס 23 ש"ס

---

1 הקורס "הסתברות וסטטיסטיקה" בביה"ס למתמטיקה מהווה תחליף לדרישות המוקדמות "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א" ו"מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב".

2 תלמידי התכנית מנועים מהשתתפות בקורסים "אלגברה לינארית לכלכלנים", ו"מקורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים" אך רשאים ללמוד במסגרת קורסי הבחירה מקבוצה ב' את הקורס "חשבונאות לכלכלנים". ואחד מקורסי המבואות הניתנים בפקולטה למדעי החברה, לרבות "המערכת הפוליטית בישראל", "מבוא ליחסים הבינלאומיים", "מבוא לממשל", "מבוא למינהל ומדיניות ציבורית", "מבוא לסוציולוגיה", "מבוא לאנתרופולוגיה", "מבוא לפסיכולוגיה", "שיטת המשפט הישראלי" ו"מבוא ללוגיקה". לימוד קורס אחר במסגרת זו טעון אישור מראש ממזכירות הסטודנטים של ביה"ס לכלכלה. לצורך חישוב מכסת שעות הבחירה והשקלול בציון הגמר יינתן עבור קורס בחירה זיכוי בהיקף של לא יותר מ-3 ש"ס, גם אם היקף שעות הלימוד בו גדול יותר.

ד. כלכלה-סטטיסטיקה וחקר ביצועים

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 48 ש"ס גביה"ס לכלכלה לפי הפירוט הבא:

<u>תכנית הלימודים בכלכלה</u>

תלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר א' תש"ס		תלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר ב' תש"ס	
מבוא למיקרו כלכלה	4 ש"ס	יסודות הכלכלה	6 ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3 ש"ס		
מיקרו כלכלה א'	3 ש"ס	מיקרו כלכלה א'	3 ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4 ש"ס	מיקרו כלכלה ב'	4 ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3 ש"ס	מיקרו כלכלה ג'	3 ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס	מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3 ש"ס	מאקרו כלכלה ב'	3 ש"ס
סמינריון	2/4 ש"ס סה"כ	סמינריון	2/4 ש"ס סה"כ
קורסי בחירה[1]	23/21 ש"ס 25 ש"ס	קורסי בחירה[1]	24/22 ש"ס 26 ש"ס

ביה"ס לכלכלה

ה. כלכלה-מתמטיקה

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 46 ש"ס גביה"ס לכלכלה לפי הפירוט הבא:

<u>תכנית הלימודים בכלכלה</u>

תלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר א' תש"ס		תלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר ב' תש"ס	
מבוא למיקרו כלכלה	4 ש"ס	יסודות הכלכלה	6 ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3 ש"ס		
מיקרו כלכלה א'	3 ש"ס	מיקרו כלכלה א'	3 ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4 ש"ס	מיקרו כלכלה ב'	4 ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3 ש"ס	מיקרו כלכלה ג'	3 ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס	מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3 ש"ס	מאקרו כלכלה ב'	3 ש"ס
מבוא לאקונומטריקה[2]	4 ש"ס	מבוא לאקונומטריקה[2]	4 ש"ס
סמינריון	2/4 ש"ס סה"כ	סמינריון	2/4 ש"ס סה"כ
קורסי בחירה[1]	17/15 ש"ס 19 ש"ס	קורסי בחירה[1]	18/16 ש"ס 20 ש"ס

1 תלמידי התכנית מנועים מהשתתפות בקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" ו"קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים", אך רשאים ללמוד את הקורס "תשבונאות לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה מקבוצה ב'.

2 לתלמידים שלמדו את הקורס "תיאוריה סטטיסטית", מומלץ ללמוד את הקורס "רגרסיה" בחוג לסטטיסטיקה במקום הקורס "מבוא לאקונומטריקה" בביה"ס לכלכלה.

ו. תכנית לימודים משולבת - במשפטים (L.L.B) ובכלכלה (תעודה שלאחר תואר)

תכנית זו מיועדת לתלמידי הפקולטה למשפטים שמעוניינים לרכוש גם תואר ראשון בכלכלה. שילוב של שני תחומים אלה יתרום לתלמידים המבקשים הכשרה מקצועית בתחום המשפט העסקי ויקנה להם כלים מתאימים לניתוח כלכלי של בעיות משפטיות. עם תום לימודיהם בפקולטה למשפטים ובביה"ס לכלכלה יהיו בוגרי התכנית זכאים לתואר "בוגר משפטים" (L.L.B) ולתעודה בכלכלה כחוג לאחר תואר. קבלת התעודה על לימודי כלכלה מותנית בזכאות לתואר "בוגר במשפטים". בוגרי התכנית יוכלו להמשיך בלימודים גבוהים בתחום המשפט והכלכלה במסגרת תכנית משותפת לתואר שני הקיימת באוניברסיטת תל-אביב. (תלמידים המעוניינים בכך יוכלו כמובן להמשיך בלימודים גבוהים בכל אחד משני התחומים בנפרד).

תלמידי התכנית ילמדו במסגרת ביה"ס לכלכלה 54 ש"ס, לפי הפירוט שלהלן בנוסף ללימודיהם הרגילים (בהיקף מלא) בפקולטה למשפטים. עומס הלימודים הרב על תלמידי התכנית מחייב, למעשה, ניצול עונת לימודי הקיץ בביה"ס לכלכלה, שבה מוצעים כאמור כל קורסי החובה ומבחר רחב של קורסי בחירה וסמינריונים.

תכנית הלימודים בכלכלה

תלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר א' תש"ס			תלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר ב' תש"ס		
מבוא למיקרו כלכלה	4	ש"ס	יסודות הכלכלה	6	ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3	ש"ס			
מבוא לסטטיסטיקה			מבוא לסטטיסטיקה		
לכלכלנים א'	4	ש"ס	לכלכלנים א'	4	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה			מבוא לסטטיסטיקה		
לכלכלנים ב'	4	ש"ס	לכלכלנים ב'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס	מתמטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס	מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס	מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס	מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס	מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס	מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס	מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה	4	ש"ס	מבוא לאקונומטריקה	4	ש"ס
סמינריון[1]	2/4	ש"ס סה"כ	סמינריון[1]	2/4	ש"ס סה"כ
קורסי בחירה[2]	9/7	ש"ס 11 ש"ס	קורסי בחירה[2]	10/8	ש"ס 12 ש"ס

---

1 תלמיד שיבחר לעשות סמינריון מורחב יהיה חייב בקורס בחירה אחד מקבוצה א'.

2 הקורס כלכלה ומשפט ייחשב עבור תלמידי התכנית כשייך לקבוצה א'. במסגרת קורסי הבחירה מקבוצה ב' רשאים תלמידי התכנית ללמוד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים".

אופן שקלול ציון הגמר

1. ניתן להגיש בקשה לציון גמר רק לאחר שכל הציונים עודכנו במחשב.
2. כיוון שקיימים הבדלים בין תכניות לימוד שונות (הן במכסה הכוללת של שעות לימוד והן במכסת קורסי החובה), תקבע מכסת השעות של קורסי הבחירה שמחייבת כל תלמיד לפי ההפרש בין מכסת השעות הכוללת בתכנית הספציפית אליה הוא רשום לבין מכסת השעות של קורסי החובה שנקבעה בתכנית זו. במידה ובמהלך הלימודים חל שינוי במכסת השעות של קורסי החובה בתכנית אליה רשום התלמיד, יחול אוטומטית שינוי מפצה במכסת השעות של קורסי הבחירה בה חייב התלמיד, כך שבסופו של דבר התלמיד יעמוד במכסת השעות הכוללת שנקבעה עבור התכנית אליה הוא רשום.
3. הידיעון המחייב לצורך קביעת מכסת השעות בכלכלה הוא הידיעון שהתפרסם בשנת הלימודים בה החל התלמיד את לימודיו בביה"ס לכלכלה.

ביה"ס לכלכלה

לא ניתן לסיים לימודים ללא השלמת כל מכסת השעות

לצורך שקלול ציון גמר יש לוודא שברשומת הציונים בכלכלה מופיעים רק קורסים האמורים להשתקלל בציון הגמר בכלכלה. כאשר יש קורסים עודפים, יש לפנות למזכירות הסטודנטים של ביה"ס לכלכלה.

שקלול הציונים במסגרת ציון הגמר ייעשה לפי המפתח הבא, והוא מתאים לתלמידי ביה"ס לכלכלה בכל המסגרות:

1.	מבוא למיקרו כלכלה[1]	4	נקודות
2.	מבוא למאקרו כלכלה[1]	3	נקודות
3.	יסודות הכלכלה[2]	6	נקודות
4.	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	נקודות
5.	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4	נקודות
6.	מתמטיקה לכלכלנים א'	4	נקודות
7.	מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	נקודות
8.	מיקרו כלכלה א'	3	נקודות
9.	מיקרו כלכלה ב'	4	נקודות
10.	מיקרו כלכלה ג'	3	נקודות
11.	מאקרו כלכלה א'	3	נקודות
12.	מאקרו כלכלה ב'	3	נקודות
13.	מבוא לאקונומטריקה	4	נקודות
14.	חשבונאות לכלכלנים	2	נקודות
15.	סמינריון[3]	4/2	נקודות
16.	מבוא מחוץ לחוג	3	נקודות
17.	קורסי בחירה	נקודה אחת לכל ש"ס	

לנוחיות התלמידים חובר דף הסבר יאיך בודקים סיום לימודים". דף זה נמצא לחלוקה על הדלפק שבין קומה 7 לקומה 8. ומוצע לחלוקה בעת הרישום לקורסים.

---

1 לתלמידים שהחלו לימודיהם לפני סמסטר ב' תש"ס.

2 לתלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר ב' תש"ס.

3 סמינריון רגיל מזכה את התלמיד ב-2 נקודות, ואילו סמינריון מורחב מזכה את התלמיד ב-4 נקודות.

מסלול מיוחד לתואר שני לתלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון

ביה"ס לכלכלה מציע למספר מצומצם של תלמידים שסיימו בהצטיינות את השנתיים הראשונות ללמודי התואר הראשון, להמשיך לתואר שני במסלול מיוחד. תלמידים שיתקבלו למסלול זה, יוזמנו להצטרף לתכנית המחקרית של התואר השני בשנה השלישית ללימודיהם כאשר במקביל הם משלימים את כל חובותיהם לתואר ראשון. מועמדים למסלול המיוחד ייבחרו מתוך בעלי הציון הממוצע הגבוה ביותר בקורסים הבאים:

- מבוא למיקרו כלכלה ומבוא למאקרו כלכלה
- מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים אי ו-בי
- מתמטיקה לכלכלנים אי ו-בי
- מיקרו כלכלה אי, בי ו-גי
- מאקרו כלכלה אי ו-בי
- מבוא לאקונומטריקה

תלמידים שמעוניינים להצטרף למסלול המיוחד לתואר השני צריכים לפנות למזכירות תואר שני בכלכלה במהלך סמסטר בי של שנת הלימודים.

תלמידי המסלול המיוחד ילמדו בשנה השלישית ללימודיהם את הקורסים הבאים:

א. <u>השלמת קורסי תואר ראשון</u>
- כלכלת ישראל
- אלגברה לינארית לכלכלנים
- קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים[1]
- קורסי בחירה בהתאם למסלול הלימוד
- עבודה סמינריונית

ב. <u>קורסי חובה של התכנית המחקרית של התואר השני</u>
- תאוריה מיקרו כלכלה אי ו-בי
- תאוריה מאקרו כלכלה אי ו-בי
- אקונומטריקה אי ו-בי

בשנה השנייה ללמודי התואר השני ישלימו תלמידי המסלול המיוחד קורסים בהתאם לתכנית המחקרית של התואר השני. במכסת שעות הבחירה לתואר הראשון ייכללו הקורסים הבאים:

- אלגברה לינארית לכלכלנים	3	ש"ס
- שיטות מתמטיות לכלכלה	3	ש"ס
- קורסים מתכנית התואר השני	9	ש"ס (לכל היותר)

לצורך חישוב מכסת השעות בתואר השני יובאו בחשבון קורסים שנכללו במניין השעות של התואר הראשון אך ציוניהם לא ישוקללו בציון הגמר של התואר השני. כמו כן, יחוייב כל תלמיד בתכנית בקריאה מודרכת בהיקף 4 ש"ס בהדרכת מרצים מביה"ס לכלכלה. הפטור הגלום במסלול זה מקיף איפוא 5 ש"ס, והוא מותנה בהשלמת לימודי התואר השני במסלול המחקרי.
תלמידי התכנית יכולים לעבור לתכנית המוסמך בכלכלה (התכנית הלא מחקרית) בכל שלב של לימודיהם. מעבר זה יחייב אותם בהשלמת 5 ש"ס מתכנית המוסמך בכלכלה.

---

1 הקורס יתקיים בעונת לימודי הקיץ ובסמסטר אי וניתן במסגרת התואר השני.

החטיבות בכלכלה

ביה"ס לכלכלה מציע שתי תכניות של לימודי חטיבה מורחבת בנות 32 ש"ס, האחת מיועדת לתלמידי החוג למתמטיקה והשניה מיועדת לתלמידי חוגים אחרים. קבלה לשתי התכניות מותנית בעמידה בתנאי הקבלה של ביה"ס לכלכלה. הדרישות המוקדמות החלות על תלמידי החטיבות זהות לאלה החלות על תלמידי ביה"ס לכלכלה.

ביה"ס לכלכלה

א. חטיבת לימודים מורחבת בכלכלה לתלמידי מתמטיקה[1]

החטיבה כוללת קורסי חובה בהיקף של 19 ש"ס וקורסי בחירה בהיקף של 7 ש"ס. תלמידים שיסיימו חטיבה זו יוכלו להמשיך בלימודי התואר השני בכלכלה ללא צורך בקורסי השלמה כלשהם.

שם הקורס	ש"ס	דרישות מוקדמות
מבוא למיקרו כלכלה	4 ש"ס	
מיקרו כלכלה א'	3 ש"ס	
מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס	זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א' ולימוד במקביל של מיקרו כלכלה ב'
מיקרו כלכלה ב'	4 ש"ס	זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א'
מיקרו כלכלה ג'	3 ש"ס	מיקרו כלכלה א' וזכאות להיבחן במיקרו כלכלה ב'
מאקרו כלכלה ב'	3 ש"ס	זכאות להיבחן במאקרו כלכלה א'
קורסי בחירה	12 ש"ס	לפי הרשום בידיעון מדעי החברה

ב. חטיבה מורחבת בכלכלה

החטיבה כוללת קורסים בכלכלה בהיקף של 32 ש"ס. תכנית הלימודים היא כדלקמן:

שם הקורס	ש"ס	דרישות מוקדמות[2]
מבוא למיקרו כלכלה	4 ש"ס	
מתמטיקה לכלכלנים א'	4 ש"ס	
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4 ש"ס	זכאות להיבחן במתמטיקה לכלכלנים א'
מיקרו כלכלה א'	3 ש"ס	מבוא למיקרו כלכלה ומתמטיקה לכלכלנים א' לימוד במקביל של מתמטיקה לכלכלנים ב'
מיקרו כלכלה ב'	4 ש"ס	זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א', מתמטיקה לכלכלנים ב'.
מיקרו כלכלה ג'	3 ש"ס	מיקרו כלכלה א' וזכאות להיבחן במיקרו כלכלה ב'
מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס	מתמטיקה לכלכלנים ב', זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א', ולימוד במקביל של מיקרו כלכלה ב'
מאקרו כלכלה ב'	3 ש"ס	זכאות להיבחן במאקרו כלכלה א'
קורסי בחירה[3]	4 ש"ס	לפי הרשום בידיעון מדעי החברה
סה"כ	32 ש"ס	

1 בקשות להתקבל לחטיבה ניתן לקבל במזכירות הפקולטה למדעי החברה, חדר 311.

2 תלמיד זכאי להיבחן בקורס מסויים אם הוא מילא את כל דרישות הקורס ושמו מופיע ברשימת הזכאים להבחן בקורס זה.

3 במסגרת קורסי הבחירה ניתן ללמוד קורסים מקבוצה א' או מקבוצה ב' של קורסי הבחירה בכלכלה, או את הקורס מבוא לאקונומטריקה, או את הקורס כלכלת ישראל. שני הקורסים האחרונים מהווים חלק מקורסי החובה של תכנית התואר הראשון בכלכלה. בכל מקרה ההרשמה לקורסים מותנית בעמידה בדרישות המוקדמות לקורסים.

תלמידים שיסיימו חטיבה זו ויעמדו בתנאי הקבלה לתכנית התואר השני בכלכלה, יוכלו ללמוד בתכנית זו כאשר קורסי ההשלמה היחידים להם יזדקקו הם: מבוא לאקונומטריקה, "אלגברה לינארית לכלכלנים" (או קורס מקביל במסגרת ביה"ס למתמטיקה), ו"קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים". ניתן ללמוד אחד או יותר מקורסים אלו במסגרת שעות הבחירה בכלכלה.

תקנות

קורסים חופפים

ביה"ס לכלכלה

תלמיד הלומד במסגרת לימודי חטיבה קורס שהוגדר כחופף לאחד מקורסי החובה בכלכלה פטור מקורס חובה זה ואינו רשאי ללומדו. מי שקיבל פטור כזה חייב ללמוד קורסי בחירה נוספים בהיקף השווה למספר השעות מהן קיבל את הפטור.

להלן רשימה חלקית של קורסים שהוגדרו כחופפים:

שם הקורס[1]	המסגרת בה נלמד הקורס	הקורס החופף בביה"ס לכלכלה	זכוי השעות לתואר
אלגברה לינארית 1	ביה"ס למתמטיקה	אלגברה לינארית לכלכלנים	3
יסודות המימון	הפקולטה לניהול	מבוא לשווקים פיננסיים	3
יסודות החשבונאות	הפקולטה לניהול	חשבונאות לכלכלנים	2
סוציולוגיה ארגונית	הפקולטה לניהול	מבוא לסוציולוגיה	3
רגרסיה	ביה"ס למתמטיקה	מבוא לאקונומטריקה	3
סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'	החוג לפסיכולוגיה	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4
סטטיסטיקה לפסיכולוגים ב'	החוג לפסיכולוגיה	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4

קורסים חופפים מביה"ס למתמטיקה

חלק מקורסי החובה בביה"ס למתמטיקה באוניברסיטת תל-אביב מקבילים בתוכנם לקורסי החובה במתמטיקה וסטטיסטיקה הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה. לכן, החל מסמסטר א' תשנ"ו סטודנטים המעוניינים בכך רשאים ללמוד קורסים אלה במקום הקורסים המקבילים הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה, כאשר הציונים שיושגו בקורסים אלה ישוקללו במסגרת ציון הגמר בכלכלה. כיוון שבדרך כלל הקורסים בביה"ס למתמטיקה קשים יותר מהקורסים המקבילים הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה, מומלצים קורסים אלה רק לסטודנטים המעוניינים להמשיך ללימודים גבוהים בכלכלה. כדי להקל על תלמידים שבחרו ללמוד קורסי מתמטיקה וסטטיסטיקה במסגרת ביה"ס למתמטיקה אך השיגו בהם ציונים נמוכים, יתאפשר להם (אם הם מעוניינים בכך) להירשם ולהיבחן בקורסים המקבילים הניתנים במסגרת ביה"ס בכלכלה ולשקלל את הציון שיקבלו במסגרת ציון הגמר שלהם במקום הציון שהושג בקורס בביה"ס למתמטיקה.

---

1 אם יחולו שינויים בהיקף הקורס ישונה זיכוי השעות בהתאם.

הזיכוי בגין קורסי החובה האמורים ייעשה לפי המפתח הבא:

הקורס בביה"ס למתמטיקה	הקורס המקביל בביה"ס לכלכלה	זיכוי במניין השעות לתואר	משקל לצורך שקלול ציון חגמר בכלכלה
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1	מתמטיקה לכלכלנים אי	5	5
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2	מתמטיקה לכלכלנים בי	5	5
חשבון אינפיניטסימלי 1	מתמטיקה לכלכלנים אי	5	5
חשבון אינפיניטסימלי 2	מתמטיקה לכלכלנים בי	5	5
הסתברות לדו-חוגי	סטטיסטיקה לכלכלנים אי	4	4
מבוא להסתברות	סטטיסטיקה לכלכלנים אי	4	4
מבוא לסטטיסטיקה	סטטיסטיקה לכלכלנים בי	4	4
הסתברות וסטטיסטיקה לדו-חוגי	סטטיסטיקה לכלכלנים אי+בי	4	4

תלמידים שהחלו לימודיהם בביה"ס לכלכלה לפני שנה"ל תשנ"ז ולמדו את הקורס חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1 וחשבון אינפיניטסימלי 1 רשאים להעביר את הציון לביה"ס לכלכלה והם יקבלו זיכוי של 6 שעות במניין השעות לתואר וציונם יקבל משקל של 6 שעות לצורך השקלול בציון הגמר בכלכלה. *זאת בתנאי שהקודס לא משוקלל במסגרת אחרת.*

עמידה בדרישות מוקדמות:

דרישות מוקדמות להרשמה לקורסים נקבעו לאחר מחשבה ארוכה ושיקול דעת, ומטרתן להבטיח שתלמידים אכן שולטים בחומר שעליו מתבסס הקורס אליו הם מבקשים להרשם. ללא עמידה בדרישות המוקדמות אין אפשרות להצליח בלימודים, ולכן לא יאושרו בקשות להרשמה חריגה.

תלמיד אינו רשאי להירשם לקורס אם אינו עומד בדרישות המוקדמות לאותו קורס. בכל מקרה בו יימצא שהסטודנט אינו עונה על הדרישות יבוטל הרישום לקורס בטרואקטיבית.

יוצאי הזיפן היחידים לענין זה הם תלמידים שממוצע ציוניהם הוא לפחות 85 והם נמצאים בסמסטר האחרון ללימודיהם בביה"ס לכלכלה. תלמידים כאלו יכולים להגיש למזכירות ביה"ס בקשה ללמוד סמינריון מורחב ללא ציון עובר באקונומטריקה או מיקרו כלכלה גי או מאקרו כלכלה בי.

סדר הרישום

התור לרישום בכל סמסטר ייקבע לפי סדר אלפביתי של שמות המשפחה, כאשר התור ייקבע בצורה אחידה לכל התלמידים בכל שנות הלימוד. כדי להבטיח שיוויון הזדמנויות, חולקו אותיות האלף בית ל-6 קבוצות כאשר בכל סמסטר ישתנה סדר הרישום בין הקבוצות השונות במחזוריס בני 3 שנים, כך שעל פני כל מחזור, יהיה כל תלמיד פעם אחת ראשון, פעם אחת שני, פעם אחת שלישי, וכן הלאה.

סדר הרישום ל-3 השנים הקרובות יהיה כדלקמן:

סמסטר	קבוצה ראשונה	קבוצה שניה	קבוצה שלישית	קבוצה רביעית	קבוצה חמישית	קבוצה שישית
סמסטר א' תשי"ס	ר - ת	א - ב	ג - ו	ז - כ	ל - נ	ס - ק
סמסטר ב' תשי"ס	ז - כ	ל - נ	ס - ק	ר - ת	א - ב	ג - ו
סמסטר א' תשס"א	ס - ק	ר - ת	א - ב	ג - ו	ז - כ	ל - נ
סמסטר ב' תשס"א	ג - ו	ז - כ	ל - נ	ס - ק	ר - ת	א - ב
סמסטר א' תשס"ב	ל - נ	ס - ק	ר - ת	א - ב	ג - ו	ז - כ
סמסטר ב' תשס"ב	א - ב	ג - ו	ז - כ	ל - נ	ס - ק	ר - ת

ביה"ס לכלכלה

רישום מאוחר

הרישום המאוחר יתקיים בשבוע השני של כל סמסטר. כל תלמיד רשאי לבצע שינויים פעם אחת בלבד בתורו. התור ברישום המאוחר יהיה זהה לתור הרישום הרגיל.

רישום לעונת לימודי הקיץ

בקיץ יהיה סדר האותיות הפוך לזה שהיה בתוקף בסמסטר ב' של אותה שנה וזאת על מנת להקל על תלמידים שהיו בסוף התור בסמסטר ב'.

בחינות

בקורס בחירה הניתן על ידי מורים שונים תייב התלמיד לענות על השאלון של המרצה אשר לקבוצתו היה רשום, אלא אם כן נאמר בפירוש אחרת.
בקורס מבוא למיקרו כלכלה זכאים התלמידים לשלושה מועדים עוקבים.

מועד ב' במבוא למיקרו כלכלה

באופן יוצא מן הכלל יתקיים מועד ב' בקורס מבוא למיקרו כלכלה הניתן בסמסטר א' תשי"ס בתאריך 25.2.2000.
תלמידים שהיו רשומים לקורס זה בעונת לימודי קיץ תשנ"ט רשאים להיבחן בגין רישום זה גם במועד שיתקיים בתאריך 25.2.2000.

צילום מחברות בחינות

ניתן לקבל צילום מחברת בחינה שאינה חסויה באמצעות מזכירות הסטודנטים בקומה ג'. מומלץ לתלמיד המתכוון לערער על ציון בחינה להיעזר בצילום מחברת הבחינה לביסוס הערעור.

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.

<u>ההדרכה כוללת</u>: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.

ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.

ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.

על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.

<u>לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל</u>. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

קורסים מצולמים בווידאו

במסגרת "פרוייקט צילום קורסים בווידאו" בחסות דיקאנט הסטודנטים צולמו הקורסים הבאים:

- מבוא למיקרו כלכלה (נבי רונית מלומד) - צולם בתשנ"ה.
- מבוא למאקרו כלכלה (גבי גליה עופר) - צולם בתשנ"ו.
- מיקרו כלכלה אי (ד"ר יצחק אורון) - צולם בתשנ"ה.
- מיקרו כלכלה בי (דיר יוסי שפיגל) - צולם בתשנ"ו.
- מיקרו כלכלה גי (ד"ר אלי שגיא) - צולם בתשנ"ה.
- מבוא לאקונומטריקה (פרופי מנואל טרכטנברג) - צולם בתשנ"ט.
- מאקרו כלכלה אי (פרופי ליאו ליידרמן) - צולם בתשנ"ט.
- מאקרו כלכלה בי (פרופי ליאו ליידרמן) - צולם בתשנ"ו.

הקלטות נמצאות באגף האור-קולי של ספריית מדעי החברה, וניתן להעזר בהן לצורך לימוד הקורסים הנ"ל. עם זאת יש לשים לב לשינויים ועדכונים שוטפים בחומר הנלמד שאינם באים לידי ביטוי בחומר המצולם בווידאו.

<u>חשוב לדעת</u>

תלמיד שמחליט לא לגשת לבחינה במועד א', לא יכול לפנות לוועדת ההוראה לקבלת מועד מיוחד. הבקשות נדחות על הסף.

תלמיד שמחליט לדחות מועד בחינה, לדחות רישום לקורס, ללכת לשיפוד ציון ונכשל - מתבקש להתייעץ על השלכות ההחלטה לפני קבלתה ולא בדיעבד.

תיאור הקורסים

קורסי חובה

מבוא למיקרו כלכלה

ביה"ס לכלכלה

הקורס מיועד להקנות מושגי יסוד, ולהציג את עקרונות התיאוריה הכלכלית ויסודות שיטת הניתוח הכלכלית בתחומי המיקרו כלכלה. הנושאים הנדונים במסגרת קורס זה כוללים: בעיית המחסור; גבול אפשרויות הייצור; יעילות בהקצאת גורמי הייצור; ביקוש והיצע למוצרים ולגורמי ייצור; שיווי משקל חלקי ושיווי משקל כללי בתחרות משוכללת; התערבות הממשלה בשווקים - אמצעים והשלכות.

יסודות הכלכלה

הקורס עוסק במונחי יסוד וברעיונות המרכזיים בכלכלה: שווי משקל חלקי (ביקוש והיצע); עקומת תמורה; יתרון יחסי ויעילות בייצור; הקצאת יעילות פארטו וצדק חברתי; תחרות משוכללת ומגבלותיה; כסף ואינפלציה.

מבוא למאקרו כלכלה

הקורס מיועד להקנות מושגי יסוד ועקרונות התיאוריה הקיינסיאנית בתחומי המאקרו כלכלה. הנושאים הנדונים במסגרת קורס זה כוללים: מושגי יסוד; חשבונאות לאומית; פונקציית התצרוכת ופונקציית ההשקעה המצרפיות; שיווי משקל בשוק הסחורות; מכפיל ההכנסה הלאומית; אבטלה קיינסיאנית; מדיניות פיסקאלית; המערכת המוניטרית - כסף ומערכת הבנקים המרכזיים; שוק הכסף; מדיניות מוניטרית ומדיניות משולבת; משק פתוח - מאזן תשלומים, שוק מטבע חוץ ושוק הסחורות; מדיניות כלכלית במשק פתוח.

מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'

הקורס מתמקד במושגי יסוד בסטטיסטיקה תיאורית, לרבות ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, התפלגויות חד-מימדיות ודו-מימדיות, מתאם ורגרסיה.

מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'

הקורס מתמקד בבעיות הבאות: בעית האמידה (נקודתית ורווח סמך), בדיקת השערות (רמת מובהקות ועוצמה), התפלגויות ואומדני נראות מכסימליים, מבחן יחס הנראות.

מתמטיקה לכלכלנים א'

קורס זה עוסק בנושאים הבאים:

1. מושגי יסוד בתורת הקבוצות, הקבוצה והפונקציה.
2. סדרות ממשיות, מושג הגבול, טורים וסכומים.
3. פונקציות עם משתנה אחד: רציפות, מקסימה ומינימה, נקיפים.
4. פונקציות גזירות, משפט ערך הביניים, כללי גזירה (להתרכז בפוליטומים פונקציות מעריכיות ולוגריתמיות).
5. פונקציות גזירות: מקסימום ומינימום, נקודות פיתול, נגזרות מסדר שני, פונקציות קמורות וקעורות (רק למשתנה אחד).
6. פונקציות של שני משתנים: רציפות, נגזרות חלקיות, מושג הדיפרנציאל.
7. מקסימיזציה תחת אילוצים (פונקציות של שני משתנים בלבד).

מתמטיקה לכלכלנים ב'

קורס זה עוסק בנושאים הבאים:

1. פונקציות של מספר משתנים (בעיקר שני משתנים): רציפות, נגזרות חלקיות, נגזרות מסדר גבוה, מושג הדיפרנציאל ומושג הגרדיינט, משפט הפונקציות הסתומות, פיתוח טיילור (לשני משתנים בלבד).
2. מקסימום ומינימום, מקסימיזציה של פונקציות (שני משתנים) על מלבן, מקסימום עם אילוצים והשמוש בכופלי לגרנג'.
3. האינטגרל המסויים, הפונקציה הקדומה והקשר ביניהם.
4. אינטגרלים כפולים על תחומים מלבניים, חשוב אינטגרל כפול והחלפת סדר האינטגרציה, מושג היעקוביאן, אפליקציה לפונקציות התפלגות (דו-מימדיות).

חשבונאות לכלכלנים

הקורס עוסק בנושאים הבאים: רווח כלכלי מול רווח חשבונאי. העקרונות החשבונאיים הבסיסיים. דו"ח רווח והפסד, מאזן ודו"ח על שינויים בהון. תיאום הדו"חות החשבונאיים לאינפלציה (גילוי דעת 36 ו-50). דו"ח על תזרימי המזומנים (גילוי דעת 51). ערך ובסיס מול ערך כלכלי של חברה. מקורות המימון העיקריים של הפירמה: סוגי מניות, אג"ח וכתבי אופציה. מאזני הצמדה. יחסים פיננסיים: ריווחיות, נזילות, מנוף פיננסי ויעילות תפעולית. תמחיר תרומה מול תמחיר שפיצה. תמחיר תקן וניתוחי סטיות. ניתוח נקודת האיזון הכלכלית.

מיקרו כלכלה א'

הקורס עוסק בנושאים מרכזיים בתורת הצרכן, ומטרתו היא לנתח את תהליך קבלת ההחלטות של הצרכן (מה לקנות, כמה לקנות, מתי לקנות). לשם כך יוגדרו מושגי יסוד כגון: העדפות, פונקציית תועלת, עקומות אדישות ומגבלת תקציב, ויוצגו טכניקות ניתוח (כגון מקסימיזציה תחת אילוצים, ניתוח באמצעות גרפים, העדפה נגלית). חלקו המרכזי של הקורס יוקדש לניתוח הביקוש של הצרכן למוצרים במצבים שונים. בהמשך הקורס יעשה שימוש בכלים שהוצגו כדי לבחון מגוון בעיות בקבלת החלטות: היצע עבודה, תצרוכת על-פני זמן, וקבלת החלטות בתנאי אי-ודאות.

מיקרו כלכלה ב'

הקורס מתרכז בנושאים מרכזיים בתורת היצרן, ומטרתו היא לבחון את שתי הבעיות העקריות העומדות בפני היצרן: (1) איך לייצר (2) כמה לייצר ואיזה מחיר לגבות עבור המוצר? לשם כך יוגדרו מושגי יסוד בתורת היצרן (כגון פונקציית ייצור, פונקציית הוצאות, ועלות שולית) ויוצגו טכניקות בסיסיות למתרון בעיית היצרן (כגון מקסימיזציה תחת אילוצים, ניתוח באמצעות גראפים, העדפה נגלית, וכלים מתורת המשחקים). חלקו הראשון של הקורס יוקדש לבחינת השאלה איך לייצר. במהלך פגישות אלה תבחן השאלה כיצד מוצא היצרן את הדרך הזולה ביותר ליצור תפוקה נתונה. חלקו השני והמרכזי של הקורס יוקדש לשאלה כמה ליצר ואיזה מחיר לגבות עבור המוצר. כדי לענות על שאלה זאת תעשה הבחנה בין מבחני שוקים שונים בהם עשוי היצרן לפעול: תחרות משוכללת, מונופול, קרטל ותחרות בין מעטים. עבור כל מבנה שוק תפתר בעיית היצרן ויבחן שווי המשקל שישרור בשוק.

מיקרו כלכלה ג'

הקורס עוסק בבעיות הכרוכות בהקצאת משאבים מנבלים העומדים לרשותו של משק. בקורס מוצעת הגדרה ליעילות כלכלית, מוצגים תבחינים (קריטריונים) להערכת יעילות, ותבחינים אלה משמשים לצורך הערכת יעילותם של מנגנוני הקצאה שונים, ובפרט, מנגנוני השוק. יעילותו של מנגון השוק התחרותי מוצגת באמצעות משפטי הרווחה של תורת הכלכלה, ובאמצעות הצגת העיוותים הנגרמים על-ידי מנגנונים בלתי תחרותיים או על-ידי התערבות במנגון התחרותי. כמו כן, נבחנות הסתייגויות ממשפטי הרווחה ומוצגים מצבי כשל שוק, המצביעים על הנסיבות בהן מנגון השוק אינו מצליח להביא ליעילות בהקצאת המשאבים.

מאקרו כלכלה א'-ב'

קורס זה עוסק בנושאים הבאים:

1. יסודות הניתוח המאקרו-כלכלי, שוק המוצרים - תצרוכת, השקעה; שוק העבודה; ושוק הכסף (יודגשו היבטים דינמיים).
2. ניתוח שיווי משקל כללי בו נקבעים משתנים מרכזיים כגון שער הריבית, השכר הראלי, התוצר והתעסוקה.
3. ניתוח המשק הפתוח ומשטרי שערי חליפין שונים.
4. ההשפעות המאקרו-כלכליות של מדיניות פיסקלית ומוניטרית.
5. ניתוח תהליכי אינפלציה ותכניות ייצוב אבטלה; צמיחה.
6. משק פתוח: קביעת שער החליפין ומאזן התשלומים.

מבוא לאקונומטריקה

קורס זה עוסק בנושאים הבאים: רגרסיה פשוטה, רגרסיה רבת משתנים, מבחני השערות וחזוי ברגרסיה רבת משתנים, דיון בבעיות הנובעות ממתאם סדרתי, שונות משתנה מולטיקולינאריות, מודלים סימולטניים, בעיות זיהוי ושיטות מקסימאליות.

קורסי בחירה

בעיות נבחרות במאקרו
יישום של מודלים מאקרו כלכליים דינמיים למשק ישראלי מבנה המסוי, תשתית צבורית, מדיניות ממשלתית, חסכון לאומי ומאזן התשלומים.

בעיות נבחרות בתאוריה מיקרו כלכלה
ביה"ס לכלכלה

קורס זה עוסק, בין השאר, בבעיות הבאות:
תורת הצרכן: פונקצית התועלת העקיפה, פונקציית ההוצאות, נוסחאות היקס-סלוצקי. שנאת סיכון וגידול אי-ודאות.
תורת היצרן: פונקצית העלות, ביקוש לגייר, גמישות התחלופה, חלוקה פונקציונלית של ההכנסה. שיווי משקל תחרותי ויעילות פרטו.

בנקאות בישראל - תאוריה ויישום
הקורס יעסוק בנושאים נבחרים בבנקאות כמו מבנה מערכת הבנקאות בישראל. ניהול סיכונים בנקאיים ויישומם במערכת בארץ, מדדי הלימות הון, ומגמות בבנקאות בארץ ובחו"ל.

כלכלה בפרספקטיבת
מה למדתם בתואר הראשון בכלכלה? בקורס נסה לברון את הנושא מנקודת מבט בקורתית. נשאל על המעמד המתודולוגי של הכלכלה (תאורי, נורמטיבי או משהו אחר) נדון במושג הרציונליות בכלכלה, בעקרונות הצדק החלוקתי וביעילות כקריטריון להערכת מדיניות כלכלית. נתמודד עם טענתו Becker בעד מסחר באברים. נדגים את הטענים שהשיטה הכלכלית משפיעה על ההתנהגות וההעדפות של הפרטים. נלמד על מכניזמים חליפיים למושג השוק. נביא דוגמאות למה שנראה בעינינו מודל טוב ומודל רע. נתעכב על הרטוריקה של הכלכלה הן המקצועית והן העתונאית.

כלכלת ומשפט
הקורס ידגים, כיצד ניתן להשתמש במתודולוגיה המיקרו-כלכלית לניתוח של ענפי משפט שונים, כגון: חוזים, נזיקין, משפט פלילי, פרוצדורה משפטית וזכויות קניין. בין השאר, נברר, מתי רצוי שיכוצעו או יופרו חוזים, מהי כמות התאונות והנזקים היעילה, כיצד רצוי לקבוע עונשים לעבריינים ומהם תמריצי המיקוח בעת ניהול משפט.

כלכלת מוניטרית
הקורס עוסק בין השאר בנושאים הבאים: מדיניות מוניטרית ואינפלציה, מודלים של הביקוש לכסף, נורמים מוניטריים בתהליך האינפלציה, מדיניות מוניטרית ומדיניות שער חליפין, ניתוח מאקרו כלכלי של השווקים הפיננסיים, מדיניות מוניטרית במשטר של יעד אינפלציה. ניתוח השלכות מוניטריות של תנועות הון בינלאומיות.

כלכלה מוניטרית בינלאומית (פרופ' א. רוזין)
קורס זה עוסק במאקרו-כלכלה של המשק הפתוח.
הנושאים:

א. כיצד נקבע שר החליפין?
ב. אופן קביעת התוצר ושער הריבית במשק הפתוח (נדון בקשרי הגומלין בין שערי ריבית במדינות שונות).
ג. השפעתן של מדיניות מונטרית ומדיניות פיסקלית על שער החליפין והריבית.
ד. משברי מטבע.
ת. הסדרי חובות בינלאומיים.
ה. דינמיקה של גרעונות ועודפים במאזן התשלומים.
ז. תנועות הון בינלאומיות חופשיות: התועלת והקושי.
ת. איזור מטבע אופטימלי.

כלכלה מוניטרית בינלאומית (ד"ר ע. ישיב)

קורס זה עוסק במשק הפתוח מהיבטים מוניטריים. הנושאים:

א. שוק המט"ח.

ב. קביעת הגדלים המקרו-כלכליים במשק הפתוח.

ג. השפעותיהן של מדיניות מוניטרית פיסקלית.

ד. משטרי שערי חליפין.

ה. האירו (Euro).

הקורס יביא דוגמאות מהמשק העולמי ומהמשק הישראלי.

כלכלת אי-ודאות

במשך הקורס יטרסו הנושאים הבאים:

1. קריטריונים להחלטות בתנאי אי-ודאות.
2. שנאת סיכון, מדדי שנאת סיכון.
3. בחירת תיק נכסים.
4. השפעת אי-ודאות על התנהגות הפרט (חסכון וכדומה).
5. בעיות נבחרות בבטוח.
6. התנהגות הפירמה בתנאי אי-ודאות. שווקים עתידיים וחלוקה יעילה של סיכונים.
7. הערך של אינפורמציה.
8. אינפורמציה לא-סימטרית: שווי משקל, איתות.

כלכלה מדינית ומדיניות כלכלית

קורס זה מתמקד בספרות חדשה העוסקת בקשרי הגומלין בין התנהגות פוליטית ובחירת מדיניות כלכלית. דוגמאות של נושאים הן: מודלים מרחביים של בחירות ומשפט הבוחר החיצוני, הסברים כלכליים ופוליטיים להווצרות חוב וגרעונות תקציביים, חלוקה מחדש של ההכנסה הלאומית דרך התקציב והתהליך הדמוקרטי, אי יציבות פוליטית, החוב הלאומי, מס האינפלציה, אמינות הבנק המרכזי ואספקטים פוליטים של מדיניות מונטרית.

כלכלת תקשורת

הקורס יעסוק בהשלכות הכלכליות של התפתחות רשתות תקשורת אלקטרוניות. יידונו הנושאים הבאים: צפיפות ומנגנוני מחירים, התפתחות מסחר ועסקים, זכויות יוצרים, פיקוח ומדיניות ציבורית. דגש מיוחד יושם על רשת האינטרנט.

מבוא לכלכלת אורבנית

הקורס עוסק בניתוח הגורמים המשפיעים על ההתפרסות המרחבית של מחירי הקרקעות, שימושי הקרקע, והצפיפות שלהם במרחב עירוני, מסביר תופעות המאפיינות ערים מודרניות כמו האטרת מחירי הקרקע, מעבר אוכלוסיה ותעסוקה לפרברים, הדרדרות שכונות והתהוות משכנות עוני, ותופעת הצפיפות בכבישים, ומעריך קוי מדיניות אלטרנטיביים לפתרון הבעיות הללו.

מבוא לכלכלת עבודה (פרופי י. וייס)

הקורס עוסק בין השאר בנושאים הבאים: הצע עבודה, השתתפות בשוק העבודה, פרישה, רכישת השכלה והכשרה, הפרשי שכר מפצים לפי השכלה ולפי סיכון, השפעת הכישורים על השכר, אפליה, שכר כתמריץ ומאמץ, חוזי עבודה וחלוקת סיכון, אבטלה וחיפוש עבודה.

מבוא לכלכלת עבודה (ד"ר א. שוורץ)

לקורס שלשה חלקים. החלק הראשון עוסק בביקוש, בהיצע ובשיווי המשקל בשוק העבודה. במיוחד נדון בשאלות של:

א. הקצאת זמן בין פעילויות צריכה ופעילויות עבודה.

ב. השקעה בהון אנושי (בלימוד פורמלי ותוך כדי עבודה) ובדרכי המימון של השקעה זו.

ג. הקשר בין השכר לניסיון המצטבר בעבודה.

ד. פערי שכר בין קבוצות עובדים ואפליה בשוק העבודה.

ביה"ס לכלכלה

החלק השני עוסק במבנה השכר ובבעיית האבטלה. יוצגו מודלים המאופיינים בקשיחות שכר ובאבטלה מתמשכת.

החלק השלישי עוסק בהתנהגות של אינודים מקצועיים ושל פירמות שעובדיהן מאוגדים בסקטור הפרטי ובסקטור הציבורי. במיוחד נדון במטרות האיגוד, בטיקוח של האיגוד עם המעסיקים ובשביתות הפורצות מעת לעת.

מבוא לתורת המשחקים

בקורס נדון במושגי פתרון שונים למשחקים. נבחן את ההנחות הכרוכות בכל אחד מהמושגים ואת השימוש שלהם למשחקים שונים.

מדיניות כלכלית וחברתית בישראל (ד"ר י. שיינין)

מטרת הקורס לנתח את הסוגיות העיקריות בתחומי היצור, היצוא, התעסוקה, האבטלה, והרווחיות שהתפתחו במשק הישראלי בשנים האחרונות (בענפי המשק (התעשיה, הבינוי, תשתיות, מסחר ושירותים, חקלאות, ביטחון והמגזר הציבורי).

תיבחן מידת התאמתה של המדיניות המוניטרית והמדיניות שער החליפין למגמות במשק וכן מידת השפעת מדיניות זו על המגמות במשק. ינותחו המגמות וההשפעות של שילובה של כלכלת ישראל במשק העולמי באמצעות ליברליזציה בשוק ההון וחשיפת המשק ליבוא מתחרה.

יבחן תהליך ההפרטה המתבצע כיום במשק באמצעות שוק ההון בישראל ושוקי ההון בחו"ל תוך התייחסות לשווי החברות המיועדות להפרטה ומהירות יציאת הממשלה מהחברות הממשלתיות.

מימון ציבורי

קורס זה עוסק, בין השאר, בנושאים הבאים: משפטי בלכלת רווחה, וטל המס, אובדן רווחה, מיסוי והיצע עבודה, מיסוי וחסכון, מיסוי ונטילת סיכון, ביטוח חברתי.

מסחר בינלאומי ריאלי

הקורס דן בהסברים להיווצרות המסחר הבין לאומי ובהשפעתו על רווחת הפרטים, על מחירי המוצרים, על מחירי גורמי יצור ועל מבנה השוק. בנוסף עוסק הקורס בהשלכות של מדיניות מסחרית לקוניה על רווחת הפרטים ועל היבטים אחרים של הכלכלה.

אלגברה לינארית לכלכלנים

קורס זה עוסק בנושאים הבאים:

1. מושגים בתורת הקבוצות, העתקות.
2. יחסים בינריים, יחסי שקילות, יחסי סדר.
3. מושגי יסוד במרחבים וקטוריים, שדות וכדו', מרחבים אוקלידיים, מושג הבסיס והמימד.
4. פעולות במטריצות.
5. משוואות לינאריות.
6. דטרמיננטיות, כלל קרמר.
7. טרנספורמציות לינאריות.
8. וקטורים עצמיים וערכים עצמיים.
9. תבניות רבועיות; מיון ואפיון.

סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל (ד"ר נ. מארק)

הקורס יעסוק בשאלות הנוגעות להיבטים הכלכליים של ריבוד חברתי בישראל ומדיניות רווחה, וההתפתחויות לאורך זמן בתחומים אלו. יידונו, בין השאר, נושאים כגון: אי שוויון בחברה, השפעת גלי עלייה על ריבוד כלכלי, מערכת התמורות, בעיית העוני ופערים כלכליים בחברה הישראלית.

כלכלת השלום במזרח התיכון (ד"ר א. שגיא)

מימוש פוטנציאל הצמיחה של המשק הישראלי מותנה, במידה רבה, בהמשך קיומו של התהליך המדיני לפתרון הסכסוך באיזור. הקורס יעסוק בסוגיות הקושרות בהשפעתו של התהליך על המשק הישראלי בכלל, תוך התייחסות לכלכלה האיזורית. בחלקו הראשון ייסקרו משקי האיזור, תוך התמקדות והרחבה במשק הפלשתיני וזיקות הגומלין בינו לבין המשק הישראלי. בחלקו השני יתרכז הקורס בדיון על ההשלכות הישירות והעקיפות של התהליך על המשק הישראלי. בין הנושאים שיידונו - נטל הביטחון, מירוץ החימוש, *התמורות בסביבה העסקית* (תוך הדגשת גורם ההשקעות הזרות), סחר איזורי, שיתוף פעולה כלכלי באיזור ודיון בתחומים רלוונטיים כגון: משק האנרגיה, משק המים ועניף התיירות ובעיית המים. במידת האפשר ישולבו בקורס הרצאות אורח.

פערים כלכליים בישראל

הקורס ידון באי-השוויון בהתחלקות ההכנסות בישראל תוך השענות (ככל שניתן) על מודלים כלכליים תיאורטיים. *הקורס יכלול תיאור היסטורי של התפתחות אי-השוויון בהתחלקות ההכנסות בישראל* בארבעת העשורים האחרונים וכן השוואת הפערים הכלכליים בישראל לאלו של מדינות אחרות בעולם. הקורס יתרכז באיתור הגורמים העיקריים להסבר אי השוויון בישראל. בפרט נעריך את אפקטיביות השפעת המדיניות *הממשלתית באמצעות* תשלומי הרווחה והמיסוי לצמצום אי-השוויון בישראל. כמו כן ננתח את השפעתם של צעדי מדיניות מונדרים כגון חוק שכר המינימום על אי-השוויון בישראל. הקורס יעסוק בהשפעתם של תופעות מקרו-כלכליות כגון צמיחה, אבטלה ואינפלציה על אי-השוויון בישראל. במיוחד נקדיש מקום נרחב לקשרי הגומלין בין צמיחה כלכלית לאי השוויון. נסקור מודלים נבחרים שפותחו בשנות התשעים כדי להתמודד עם השאלה האם אי שוויון מפריע לצמיחה כלכלית.

קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים

הקורס נתן במסגרת התואר השני ומיועד לתלמידים שעתידיים להרשם לתואר שני בכלכלה.

מטרת הקורס היא ליצור נגישות לכלים מתימטיים בסיסיים בהם משתמשים בתחומים רבים בכלכלה.

נושאים: (1) מרחבים מטריים, מושגי רציפות להתאמות, משפטי נקודת שבת. (2) מרחבי הסתברות ומשתנים מקריים, מושגי התכנסות של משתנים מקריים, משפט המספרים הגדולים. (3) קבוצות קמורות ומשפטי הפרדה, פונקציות קואוי-קעורות. (4) אופטימיזציה עם אילוצים (*משפטי Kuhn-Tucker*), *דואליות בתכנות ליניארי*, משפט הפונקציות הסתומות. (5) מבוא למשוואות דיפרנציאליות, חשבון וריאציות, בקרה אופטימלית. (6) יישומים של הכלים הנ"ל לשווקים תחרותיים, תורת המשחקים, בעיות במימון, ביטוח.

שווקים עתידיים ואופציות

הקורס משלב תאוריה של השווקים העתידיים ופתרון של בעיות בשטח. הקורס יעסוק בשווקים עתידיים *במטבעות*, *במוצרים*, באג"ח, באינדקסים ובשוקי האופציות. נעסוק בפעילותם השונה של השחקנים בשוק העתידי וכיצד נקבע המחיר העתידי. כמו כן יעסוק הקורס בשימוש באופציות ותימחורם. יושם דגש מיוחד על ישומים בשוק המעו"ף בבורסה לנ"ע בת"א, וכן על שוק האופציות שקל-דולר בישראל.

תואר שני

ראש תכנית המ.א.: ד"ר עובד יושע

ביה"ס לכלכלה

לימודי התואר השני בכלכלה מיועדים להכשיר את התלמידים למילוי תפקידים בתחום האקדמי, בסקטור העסקי ובשירות הציבורי.

קיימים שני מסלולי לימוד ראשיים:
א. מסלול מוסמך מחקרי בכלכלה
ב. מסלול מוסמך בכלכלה

בשני המסלולים מוצעים ארבעה תחומי התמחות עיקריים: מאקרו, תיאוריה, מיקרו יישומית, וכלכלה פיננסית.

המסלול הראשון מיועד בעיקר לתלמידים מתקדמים המעוניינים בביון עיוני מחקרי, והוא מהווה שלב הכנה להמשך הלימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה". המסלול השני מיועד בעיקר לתלמידים מתקדמים המעוניינים בהעמקת השכלתם הכלכלית ובהרחבתה על מנת להכשירם לעבודה מקצועית ככלכלנים ברמה גבוהה בעולם העסקים, בשירות הציבורי, במערכת החינוך ועוד. בסמסטר הראשון ללימודים הקורסים הם משותפים לשני המסלולים. לאחר מכן יש לשני המסלולים תכניות שונות.

הגשת מועמדות

רשאים להציג את מועמדותם ללימודי תואר שני בביה"ס תלמידים אשר סיימו את לימודי התואר הראשון בכלכלה בציון 85 לפחות ובממוצע של 85 בקורסי הליבה: מיקרו כלכלה א', ב', ג', מאקרו כלכלה א', ב' ומבוא לאקונומטריקה.
תלמידים שסיימו תואר ראשון בתחום המדעים המדוייקים בציון 80 לפחות ובתחומים ההומניים בציון 85 לפחות, רשאים להציג מועמדות לשנת השלמות. במקרים אלו הקבלה לתואר שני תיקבע עפ"י קבלת ציון 80 לפחות בכל אחד מהקורסים וציון ממוצע של 85 בכל הקורסים בשנת השלמות. יודגש כי בשלושת המקרים, ציון הסף הינו תנאי להגשת מועמדות ואינו מבטיח קבלה.
ככלל, כוללת שנת השלמות את הקורסים הבאים: מיקרו כלכלה א'+ב'+ג' (סה"כ 10 ש"ס) מאקרו כלכלה א'+ב' (סה"כ 6 ש"ס) מבוא לאקונומטריקה (4 ש"ס), קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים (4 ש"ס), אלגברה לינארית (3 ש"ס). אולם, מספר קורסי ההשלמה הנדרש נתון לשיקול דעתו של ראש התכנית. בפרט, בוגרי מדעים מדוייקים והנדסה מצטיינים יוכלו להתקבל בתנאי קבלה מקוצרים.
שנת השלמות ניתן להתחיל בסמסטר א', ב', או קיץ.
את לימודי התואר השני ניתן להתחיל בסמסטר א' בלבד.

פטור ע"ס לימודים קודמים

ככלל, לא ניתן פטור על סמך לימודים קודמים במסגרת תואר אחר. בלומר, תלמידים אשר למדו חלק מהקורסים המוזכרים להלן במסגרת דרישות הלימודים לתואר אחר יחויבו בקורסים חלופיים במקומם ויהיה עליהם לעמוד במלוא מכסת השעות הנדרשת בתכנית לימודיהם.

משך הלימודים

משך הלימודים הרגיל לתואר שני הוא שנתיים. על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר תוך חמש שנים. המשך לימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת ההוראה. האישור יינתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה הששית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף 6 ש"ס לפחות (ביה"ס רשאי לחייב בהיקף גדול יותר).

בחינות

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שרות מילואים.

רישום לקורסים

הרישום לקורסים ייעשה כשבועיים לפני כל סמסטר. תלמידי שנת השלמות ותלמידים הנרשמים לסמינרים מודחבים הניתנים במסגרת התואר הראשון יירשמו במועד מוקדם יותר, על מנת להבטיח לעצמם מקומות לפני הרישום של תלמידי התואר הראשון. מועדים מדוייקים יפורסמו על לוח המודעות לתלמידי תואר שני הנמצא בבניין נפתלי בקומה 7 (מול המעליות).
תלמיד שלא יירשם לקורס במועד ההרשמה יחוייב בתשלום בהתאם לתקנות האוניברסיטה.

I. מסלול המוסמך המחקרי בכלכלה

לתלמיד המעוניין להמשיך לתואר שלישי מומלץ ללמוד במסלול זה.
משך הלימודים הוא שנתיים. השנה הראשונה מוקדשת להרחבת הבסיס התיאורטי של התלמיד. השנה השניה מיועדת לקדם את התלמיד לבחירת הידע בתחום ההתמחות שבו בחר.
מכסת שעות הלימוד המינימלית לתואר השני היא 34 ש"ס, לפי הפירוט להלן.

ביה"ס לכלכלה

חובות התלמיד
דרישות מוקדמות במתמטיקה
קורסי חובה 21 ש"ס
קורסי בחירה 9 ש"ס
סדנאות 4 ש"ס
עבודת גמר

1. דרישות מוקדמות במתמטיקה
הדרישות כוללות 2 קורסים: קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים ואלגברה לינארית. שני הקורסים ניתנים בכל קיץ. מומלץ לתלמידים ללמוד אותם בקיץ שלפני תחילת לימודי התואר השני. אם הדבר אינו מתאפשר, הדרישה היא ללמדם בסמסטר הראשון במקביל לקורסי החובה.

2. קורסי חובה

תאוריה מיקרו כלכלה אי	4	ש"ס	ד"מ: קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים ואלגברה לינארית, במקביל
תאוריה מיקרו כלכלה בי	4	ש"ס	ד"מ: תאוריה מיקרו אי
תאוריה מאקרו כלכלה אי	4	ש"ס	
תאוריה מאקרו כלכלה בי	3	ש"ס	
אקונומטריקה אי	3	ש"ס	ד"מ: אלגברה לינארית, במקביל
אקונומטריקה בי	3	ש"ס	ד"מ: השתתפות באקונומטריקה אי

את קורסי החובה מומלץ להשלים בשנת הלימודים הראשונה. מכסת השעות בקורסי החובה עשויה להשתנות. כתוצאה מכך, מכסת השעות המינימלית לתואר תשתנה בהתאם.

בסמסטר הראשון ללימודים התלמיד ילמד "תאוריה מיקרו כלכלה א'", "תאוריה מאקרו כלכלה א'" ו"אקונומטריקה א'". לימוד קורסים נוספים, בסמסטר זה ניתן ללמוד רק בביה"ס לכלכלה.

3. קורסי בחירה
תלמידי המסלול ילמדו 9 שעות בחירה מתוכן 6 שעות לפחות באחת מההתמחויות.[1] (סדנה אחת והתיזה גם הן צריכות להיות בתחום ההתמחות). קיימת אפשרות לבחור בהתמחות כללית, בה התלמיד בוחר קורסי בחירה מהתמחויות שונות.

רשימת קורסי הבחירה לפי ההתמחויות בשני הסמסטרים מופיעה בעמ' 96.

1 בהתמחות כלכלה פיננסית לא ניתן ללמוד יותר מ-4 שעות בחירה בפקולטה לניהול ללא אישור מפורש של ראש החוגית.

4. <u>סדנאות</u>
סדנה בתאוריה
סדנה במאקרו - מסחר בינלאומי
סדנה בכלכלת עבודה
סדנה במיקרו כלכלה יישומית
<u>לא ניתן להמיר קורס בסדנה או ההיפך.</u> דרישה מוקדמת לסדנאות הם כל קורסי החובה. על התלמיד להשתתף לפחות ב-80% מפגישות הסדנה ולכתוב במשך הסמסטר עבודה על נושא שנציגי, בתיאום עם מורי הסדנה.

5. <u>עבודת גמר</u>
כל תלמיד חייב להגיש עבודת גמר כמתכונת של חיבור מדעי אשר תוצג בסמינר במסגרת ביה"ס (מומלץ במסגרת אחת הסדנאות). העבודה תבוצע כהדרכה של חבר סגל ביה"ס לכלכלה. מומלץ לתלמידים המעוניינים להמשיך לתואר שלישי לשלב את עבודת הגמר עם הצעת המחקר לתואר שלישי.

<u>ציון גמר</u>
ציון הגמר ייקבע לפי המשקלות הבאים:
א. עבודת הגמר, 30%.
ב. קורסים וסדנאות כהתאם למשקלם בשעות סמסטריאליות, 70%.

II. <u>מסלול המוסמך בכלכלה (הלא מחקרי)</u>

משך הלימודים הוא שנתיים. הסמסטר הראשון מוקדש להרחבת הבסיס התאודטי של התלמיד. מכסת שעות הלימוד המינימלית לתואר היא 41 ש"ס לפי הפירוט להלן:

<u>חובות התלמיד</u>
דרישות מוקדמות במתמטיקה
קורסי חובה 11 ש"ס
קורסי בחירה 27 ש"ס
עבודה סמינריונית למ.א. 3 ש"ס
בחינת גמר

1. <u>דרישות מוקדמות במתמטיקה</u>
הדרישות כוללות 2 קורסים: קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים ואלגברה לינארית. שני הקורסים ניתנים בכל קיץ. מומלץ לתלמידים ללמוד אותם בקיץ שלפני תחילת לימודי התואר השני. אם הדבר אינו מתאפשר, הדרישה היא ללמדם בסמטר הראשון כמקביל לקורסי החובה.

2. <u>קורסי חובה</u>

תיאוריה מיקרו כלכלה אי	4 ש"ס	ד"מ: קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים; אלגברה לינארית
תיאוריה מאקרו כלכלה אי	4 ש"ס	ד"מ: אלגברה לינארית
אקונומטריקה אי	3 ש"ס	

בסמסטר הראשון ללימודים התלמיד ילמד "תאוריה מיקרו כלכלה א'", "תאוריה מאקרו כלכלה א'" ו"אקונומטריקה א'". לימוד קורסים נוספים בסמסטר זה, ניתן ללמוד רק בביה"ס לכלכלה.
מכסת השעות בקורסי החובה עשויה להשתנות. כתוצאה מכך מכסת השעות המינימלית לתואר תשתנה בהתאם.

ביה"ס לכלכלה

3. <u>קורסי בחירה</u>
תלמידי המסלול נדרשים ב-27 שעות בחירה. 8 ש"ס לפחות מתוכן ילמדו במסגרת אחת מההתמחויות המוצעות (הסמינר גם הוא מתחום ההתמחות שנבחרה). קיימת אפשרות לבחור בהתמחות כללית בה התלמיד בוחר קורסים מהתמחויות שונות.
   א. על התלמיד לבחור את קורסי הבחירה מתוך רשימת קורסי הבחירה המתפרסמת בעמוד 96. מתוכם, חובה לבחור ב-2 ש"ס מתוך הקורסים הניתנים ע"י מרצים אורחים מתו"ל.
   ב. במסגרת שעות הבחירה יכול התלמיד ללמוד בפקולטה לניהול עד היקף של 7 ש"ס. השעות בקורסים בפקולטה לניהול יחושבו כדלקמן: 1 נ"ז שווה 1 ש"ס. יש לקבל אישור מראש תכנית המ.א. לגבי כל קורס בנפרד.
   ג. לימודים בפקולטות אחרות או בחוגים אחרים בפקולטה למדעי החברה יוכרו למניין השעות לתואר רק באישור מראש של ראש התכנית.

4. <u>עבודה סמינריונית למ.א.</u>
התלמיד יבין עבודה סמינריונית לאחר סיום קורסי החובה. העבודה תיעשה במסגרת אחד הסמינרים המורחבים, המודרכים על ידי חבר סגל ביה"ס לכלכלה מתוך הרשימה המוצעת לתלמידי התואר הראשון מדי סמסטר. יש לבחור בסמינר שנושאו קרוב ככל האפשר להתמחות בה בחר התלמיד.

5. <u>בחינת גמר</u>
תלמיד בתכנית המוסמך חייב לעמוד בבחינת גמר עם סיום כל יתר חובותיו בביה"ס.

<u>ציון גמר</u>
ציון הגמר ייקבע לפי המשקלות הבאים:
   א. בחינת גמר 1 נ.ז.
   ב. קורסים ועבודה סמינריונית בהתאם למשקלם בשעות סמסטריאליות 1 נ.ז. לכל שעה סמסטריאלית.
   ג. קורסים מהפקולטה לניהול בהתאם למשקלם ביחידות סמסטריאליות 1 נ.ז. לכל יחידה סמסטריאלית, פרט לקורסים במסגרת ההתמחות בכלכלה פיננסית.

רשימת קורסי הבחירה לפי ההתמחויות בשני הסמסטרים:

התמחות במאקרו כלכלה

שם הקורס	שם המרצה	ש"ס	דרישות מוקדמות
סמסטר א'			
צמיחה כלכלית	פרופי דני צידון	3	
כלכלה מדינית ובחירת מדיניות	פרופי אלכס צוקרמן	3	
שוק העבודה בראייה מאקרו כלכלית	דייר ערן ישיב	2	
"Topics in Macroeconomics"	Prof. Gadi Barlevy[1]	1	
סמסטר ב'			
דינמיקה של חלוקת הכנסות	פרופי דני צידון	2	תיאוריה מאקרו כלכלה א', תיאוריה מיקרו כלכלה אי
נושאים נבחרים בסחר חוץ	פרופי אלחנן הלפמן	3	תיאוריה מאקרו כלכלה א', תיאוריה מיקרו כלכלה אי
בנקים מרכזיים ואמינות	פרופי אלכס צוקרמן	3	
"International Monetary Economcis: Theory and History in the 19th and 20th Centuries"	פרופי ג'ון פלנדרס	3	כל קורסי החובה למא.
"Discrete Choice and Aggregate Dynamics: Theory and Empirical Applications"	Prof. Russell Cooper[1]	1	
"Labor Markets and Macroeconomic Activity"	*Prof. Dennis Snower*[1]	1	

תיאוריה כלכלית

שם הקורס	שם המרצה	ש"ס	דרישות מוקדמות
סמסטר א'			
תיאוריות של צדק וחברתי	דייר אלחנן בן-פורת	2	
נושאים בתורת המשחקים	דייר עוי פוזנר	3	תיאוריה מיקרו כלכלה בי
נושאים מתקדמים בתורת ההחלטות בתנאי אי-ודאות	פרופי יצחק גלבוע	2	קבלת החלטות בתנאי אי-ודאות
"Subjective State Spaces"	*Prof. Barton Lipman*[1]	1	
סמסטר ב'			
נושאים בכלכלת אי-ודאות	פרופי יצחק זילכה	2	תיאוריה מיקרו כלכלה אי
סמינר נושאים בתיאוריה כלכלה ואבולוציה	פרופי אריאל רובינשטיין	2	באישור המרצה
	פרופי אבנר שקד[1]	2	

1 קורס אורח הניתן באופן מרוכז.

מיקרו כלכלה יישומית

שם הקורס	שם המרצה	ש"ס	דרישות מוקדמות
סמסטר א'			
כלכלת עבודה	פרופ' יורם וייס	3	תיאוריה מיקרו כלכלה א', אקונומטריקה א'
כלכלת תחבורה	פרופ' יוסי ברכמן	3	
ארגון תעשייתי	פרופ' חיים פרשטמן	3	
סמסטר ב'			
כלכלת משפחה	פרופ' יורם וייס	2	תיאוריה מיקרו כלכלה א', אקונומטריקה א'
כלכלה וסוציולוגיה	פרופ' חיים פרשטמן	2	תיאוריה מיקרו כלכלה א'
"Discrete Choice and Aggregate Dynamics: Theory and Empirical Applications"	Prof. Russell Cooper[1]	1	
"Stochastic Decision Processes: Theory, Computation and Empirical Application"	Prof. John Rust[1]	1	

ביה"ס לכלכלה

כלכלה פיננסית

התמחות זו משלבת קורסים של ביה"ס לכלכלה עם קורסים מהפקולטה לניהול במגמת מימון-חשבונאות. תלמיד חייב ללמוד לפחות 4 ש"ס מהקורסים המוצעים במסגרת ביה"ס לכלכלה ולא יותר מ-14 ש"ס בניהול במסלול הלא מחקרי, ולא יותר מ-4 ש"ס בניהול במסלול המחקרי.

שם הקורס	שם המרצה	ש"ס	דרישות מוקדמות
סמסטר א'			
שוקי הון וביטוח	ד"ר עובד יושע	3	תיאוריה מאקרו כלכלה א', תיאוריה מיקרו כלכלה א'
סמסטר ב'			
נושאים בשוקי הון	ד"ר עובד יושע	2	
המערכת הפיננסית בישראל	ד"ר ישי יפה[1]	1	
מודל חיקוי למשבר מתמשך			
קורסים בפקולטה לניהול			
יסודות המימון[2]		2 ש"ס	יוכר כ-3 ש"ס
ניתוח ההשקעות וניהול ניירות ערך[2,3]		2 ש"ס	יוכר כ-3 ש"ס
קורסים מתקדמים בהתמחות מימון-חשבונאות[4]			

1 קורס אורח הניתן באופן מזכר.

2 קורס זה ניתן על-פי רוב בכל אחד מהסמסטרים, כולל ענת לימודי הקיץ.

3 ד"מ לקורס: עמידה בתנאי הכניסה להתמחות כלכלה פיננסית בציון 75 לפחות בקורס "יסודות המימון א'+ב'".

4 קורסים אלה משתנים מסמסטר לסמסטר. רשימה מעודכנת הכוללת ד"מ לכל קורס תמצא במזכירות תואר שני. רק קורסים אלה ייחשבו במניין השעות לתואר. סמינרים לדוקטורנטים המופיעים ברשימה יוכרו כקורסים.

קורסים כלליים

שם הקורס	שם המרצה	ש"ס	דרישות מוקדמות
סמסטר א'			
קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים	דייר אביעד חפץ	4	
סמסטר ב'			
כלכלה כפרספקטיבה	דייר אלחנן בן פורת	2	
סוגיות בכלכלת ישראל	דייר אלי שגיא	2	תיאוריה מיקרו כלכלה א', תיאוריה מאקרו כלכלה א', אקונומטריקה א'
יישומי מחשב אקונומטריים	גב' אסנת ליפשיץ		קורס שירות

III. תכנית המוסמך במשפט וכלכלה

תכנית הלימודים במשפט וכלכלה משותפת לפקולטה למשפטים ולביה"ס לכלכלה ומיועדת לבוגרי תואר ראשון, במשפטים ובכלכלה, המבקשים להמשיך ולהעשיר את ידיעותיהם בשני התחומים ולהתמקד במשפט מסחרי ובקשר וביחסי הגומלין שבין תורת המשפט לכלכלה.

ביה"ס לכלכלה

על תלמידי התכנית לעמוד בהתחייבויות אקדמיות הן בפקולטה למשפטים והן בביה"ס לכלכלה. משך הלימודים הוא שנתיים.

מספר שעות הסמינריונים והקורסים אותם ילמדו תלמידי התכנית הינו 36 ש"ס, מתוכן 18 ש"ס במסגרת הפקולטה למשפטים, הכוללים קורסי העשרה משפטית כללית, מקצועות אינטרדיסציפלינריים ומקצועות בחירה וסמינריונים, וכן 18 ש"ס בביה"ס לכלכלה.
השנה הראשונה בלימודי הכלכלה מוקדשת להרחבת הבסיס התיאורטי של התלמיד, השנה השניה מיועדת לקדם את התלמידים לגבולות הידע בתחום הלימוד שבו בחר.

חובות התלמיד במסגרת ביה"ס לכלכלה

דרישות מוקדמות במתמטיקה		
קורסי חובה	11	ש"ס
קורסים מתקדמים	7	ש"ס (ראה תכנית המוסמך המחקרי)
עבודת גמר	במסגרת כלכלה או משפטים	

1. דרישות מוקדמות במתמטיקה
הדרישות כוללות 2 קורסים: קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים ואלגברה לינארית. שני הקורסים ניתנים בכל קיץ. מומלץ לתלמידים ללמוד אותם בקיץ שלפני תחילת לימודי התואר השני אם הדבר אינו מתאפשר, הדרישה היא ללמדם בסמטר הראשון במקביל לקורסי החובה.

2. קורסי חובה

תאוריה מיקרו כלכלה אי	4	ש"ס
תאוריה מאקרו כלכלה אי	4	ש"ס
אקונומטריקה אי	3	ש"ס

חובות התלמיד במסגרת הפקולטה למשפטים

על התלמיד לבחור את מערך לימודיו במשפטים מבין חטיבות הלימוד הבאות ובהתאם למינימום השעות הנקובות:

קורסי העשרה ושיעורי העשרה משפטית מסחרית	4-6 ש"ס
סמינריונים	6-8 ש"ס
מקצועות בחירה	6-8 ש"ס

3. עבודת הגמר
כל תלמיד חייב להגיש עבודת גמר במתכונת של חיבור מדעי. התלמיד רשאי לבחור להגיש עבודת גמר בפקולטה למשפטים או בביה"ס לכלכלה. תלמיד שבחר לעשות את עבודת הגמר בכלכלה יבצע את העבודה בהדרכה של חבר סגל ביה"ס לכלכלה. היקף העבודה לא יעלה על 80 עמודים מודפסים.

תכנית לימודים לתואר שלישי

מטרת הלימודים

להבשיר חוקרים עצמאיים בנושאי כלכלה על מנת שיוכלו להשתלב במסגרות אקדמיות ולא אקדמיות.

הגשת מועמדות

רשאים להגיש מועמדות לתואר שלישי בביה"ס לכלכלה:

- תלמידים הזכאים לתואר "מוסמך אוניברסיטה" בכלכלה בציון משוקלל של 85 לפחות ושהכינו עבודת גמר שציונה 85 לפחות.
- תלמידים בעלי תואר "מוסמך אוניברסיטה" בציון משוקלל של 85 לפחות שלמד1 במסלול ללא עבודת גמר. תלמידים אלו יידרשו בתכנית השלמות הכפופה להחלטת הוועדה לתארים מתקדמים. ככלל, תכלול תכנית ההשלמות את חובות המסלול המחקרי לתואר מוסמך וכן עבודה השקולה לעבודת גמר.
- תלמידים שלימודיהם לתואר מוסמך היו בתחום דיסציפלינרי אחר, ידרשו למלא חובות השלמה על פי הנחיות הוועדה לתארים מתקדמים.

נוהל קבלת תלמידי מחקר

תלמיד המבקש להתקבל ללימודי תואר שלישי יפנה למזכירות תארים מתקדמים, במזכירות ביה"ס לכלכלה. המועמד יקבל טפסים והנחיות כתובות לגבי החומר שעליו להגיש לוועדה לתארים מתקדמים.

ניתן להרשם לתואר שלישי בכל עת.

הדיון בבקשות הקבלה יתקיים כדלהלן:

- בקשות לתחילת לימודים בסמסטר א':
- רק בקשות שמולאו בשלמותן עד 1 באפריל ידונו. החלטות יפורסמו עד 15 במאי. דיון בחריגים יתבצע בסוף הקיץ. תלמיד המאחר בהרשמה פוגע בסיכויו לקבל תמיכה כספית בשנה הבאה.
- בקשות לתחילת לימודים בסמסטר ב':
רק בקשות שמולאו בשלמותן עד 1 בנובמבר ידונו. החלטות יפורסמו עד 15 בינואר. הסיכוי לקבל תמיכה כספית כבר החל מסמסטר ב' של השנה בה נרשם התלמיד נמוך.

תמיכה כספית בתלמידי תואר שלישי

תלמידי מחקר המקדישים "זמן מלא" ללימודים ולמחקר יקבלו סיוע בעדיפות ראשונה. היקף הסיוע ייקבע כל שנה מחדש. לתלמידים במעמד זה תוענק מלגת קיום מלאה ועד כמה עשרות אמוני משרת הוראה, בהתאם להישגיהם ולתקציב ביה"ס.

תלמידי מחקר המקדישים "זמן חלקי" ללימודים ולמחקר יקבלו סיוע בעדיפות שנייה. היקף הסיוע ייקבע מידי שנה. לתלמידים במעמד זה ימומן שכר הלימוד. סיוע מעבר לזה יינתן במקרים חריגים.

התקדמות סבירה במחקר מהווה תנאי הכרחי להענקת סיוע כספי. היקף הסיוע יקבע, כאמור מידי שנה, על בסיס אישי, על-ידי הוועדה לתארים מתקדמים תוך הסתמכות על חוות דעת כתובה של המנחה. תינתן עדיפות חד משמעית לתלמידים מצטיינים.

מידי שנה, (לקראת מחצית השנה האקדמית) תוגשנה בקשות לתמיכה כספית לשנה הבאה. כל תלמיד יתבקש להצהיר על מעמדו המתוכנן בשנה הבאה ("זמן מלא" או "זמן חלקי") ויתחייב להודיע על כל שינוי במעמדו.
התמיכה הכספית מוגבלת לחמש שנים בסה"כ ולא יותר משנתיים לתלמיד בשלב א'. הסיוע לתלמיד שלב א' בשנה השנייה יישקל בזהירות.

ביה"ס לכלכלה

מסלול הלימודים

לאחר שהתקבל לתכנית הלימודים לתואר שלישי, התלמיד הינו "תלמיד מחקר שלב א" וחובותיו הם:

1. לעמוד בלימודי חובה, שהם קורסים בהיקף 8 ש"ס (לא כולל סדנאות) לפי הנחיית המנחה.
2. לעבור קורס בכתיבה מדעית באנגלית.
3. להגיש למנחה דו"ח התקדמות אחת לשנה.
4. להגיש תוך שנה אחת ולאחר שסיים את הלימודים שהוטלו עליו, הצעת מחקר בחתימת המנחה המיועד. הארכת תקופה זו טעונה אישור של הוועדה לתארים מתקדמים.
5. הוועדה רשאית לדרוש מתלמידים השתתפות בקורסים, סדנאות וכדומה בנוסף לאמור לעיל.

כל הצעות המחקר יעברו שיפוט של ביה"ס שיכלול הצגת ההצעה בסדנה פתוחה לכל חברי ביה"ס וכן המלצות בכתב של שני חברי סגל קבועים בנוסף למנחה. הצעה שתאושר ע"י ועדת ביה"ס תועבר לדיון בוועדה הפקולטטית לתואר שלישי. בעקבות המלצת ועדת הפקולטה תועבר ההצעה לאישור הוועדה האוניברסיטאית.
לאחר אישור הצעת המחקר, התלמיד עובר למעמד של "תלמיד מחקר שלב ב".

חובות תלמיד מחקר שלב ב'

1. התלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר הדו"ח בחתימתו ויעבירו לוועדת הפקולטה למדה"ח.
2. על התלמידים להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבלו כמועמדים. כל חריגה מפרק זמן זה טעונה המלצת ועדת הפקולטה ואישור הוועדה האוניברסיטאית. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה ועדת הפקולטה אחרת והוועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.
3. התלמידים יהיו רשאים באישור המנחה וועדת הפקולטה לפרסם חלק ממחקרם תוך כדי ביצוע עבודה המחקר.
4. עבודת הדוקטור תוגש בשפה העברית ותכלול תקציר בשפה האנגלית, באורך של 5% מהיקפה. ועדת הפקולטה זכאית לאשר הגשת עבודת הדוקטור בשפה לועזית. במקרה זה תכלול העבודה תקציר בשפה העברית, באורך של 5% מהקפה.

ביה"ס מצפה מתלמיד מחקר להשתתף:

1. בסדנאות "קיץ בתל-אביב" ו"אקונומטריקה בתל-אביב" הניתנות בסמסטר הקיץ.
2. בקורסים הניתנים ע"י מרצים אורחים מחו"ל בסמסטר א' ו-ב'.
3. באופן שוטף, בסדנה בתחום המחקר.
4. בסמינר המחלקתי הנערך אחת לשבוע.
5. בכנסים מדעיים המתקיימים במהלך השנה.

תיאור הקורסים

קורסי חובה

תאוריה מיקרו כלכלה א'

ברובו של הקורס נעסוק במקבל החלטות רציונלי, בתנאי ודאות ואי-ודאות. בפרט נציג את המודלים הקלאסיים של הצרכן, הפירמה ובחירה חברתית. בשאר הקורס נציג את מושג שווי המשקל התחרותי.

תאוריה מיקרו כלכלה ב'

בקורס נדון בכלכלת אינפורמציה ובתורת המשחקים, החוקרת אינטראקציה בין מספר מקבלי החלטות שמשפיעים זה על זה.

תאוריה מאקרו כלכלה א'

(1) מודלים סטטיים לעומת דינמיים עם מחירים קשיחים או גמישים. קשיחויות מחירים ושכר במודל הקינסיאני המרחבי. המודל של לוקאס, פיזור מחירים יחסיים ואי ודאות מוניטרית הבלבול בין זעזועים מתמידים וחולפים, קשיחויות נומינליות בתחרות מונופוליסטית, או עקיבות דינמית במדיניות מוניטרית ופיסקלית. מדיניות מוניטרית עם מידע אסימטרי, מדיניות פיסקלית דינמית במסגרת מודל הדורות החופפים. המשפט הניאוריקרדיאני ומגבלותיו, החלקת מסוי, השפעות חלוקה ואספקטים פוליטיים. (2) הנושאים בכלכלה בינלאומית: שערי חליפין ניידים וקבועים; משברי מטבע; והדינמיקה של מאזן התשלומים. (3) צמיחה כלכלית הצבר הון לעומת חדשנות טכנולוגית. תסכון השקעה ואיזון חיצוני, הסדרי מטבעות ומשברים מוניטריים, השפעה מאקרו כלכלית של מדיניות פיסקלית, מחוזרי עסקים ראלים ומוניטרים.

תאוריה מאקרו כלכלה ב'

מודלים מוניטריים של צמיחה כלכלית. ניתוח הקשר בין ריבון כתקציב, האינפלציה, וזהליך הצמיחה. מודלים של קביעת מחירי נכסים ותשואות פיננסיות. ניתוח מחזורי עסקים. מדיניות מוניטרית ופיסקלית, מחזורי-עסקים ריאליים.

אקונומטריקה א'

חזרה על OLS ועל הסקה עם כלים של אלגברה לינארית, אמידה תחת אילוצים לינאריים, תיאוריה אסימפטוטית; אומדי ניראות מקסימלית; ריבועים פחותים "מוכללים"; אמידת מטרכת של משוואות; אמידה *באמצעות משתני עזר (IV)* ומשוואות סימולטניות; מודלים של בחירה דיסקרטית; סוגיות באקונומטריקה יישומית.

אקונומטריקה ב'

דרישה מוקדמת: השתתפות באקונומטריקה א'.

שימוש בשיטות אקונומטריות לניתוח שאלות כלכליות באמצעות תאוריות כלכליות, שיטות סטטיסטיות מתקדמות ונתונים. הקורס מתמקד בסדרות עיתיות והוא כולל מודלים לינאריים חנקראים VAR, שימוש בשיטות של ניראות מקסימלית, אומדני משתני עזר ושיטת מומנטים כללית. הסטודנטים יישמו את השיטות באמצעות תוכנות מחשב במחשבים אישיים (PC), עבודה מסכמת מהווה 50 אחוז מהציון. קורס בשימוש בתוכנות מחשב מוצע לסטודנטים בסמסטר א'.

קורסי בחירה

סמסטר א'

ארגון תעשייתי

ביה"ס לכלכלה

הקורס יעסוק בנושאים מרכזיים באירגון תעשייתי תוך התמקדות במודלים תאורטיים. רשימת הנושאים שיכוסו במהלך הקורס כוללת: התנהגות מונופול, איכות מוצרים ופרסום, אפליית מחירים, הגבלים אנכיים, תחרות בין מעטים, Tacit collusion, גיוון מוצרים, מודלים של תחרות אסטרטגית, ומודלים של השקעה במחקר ופיתוח.

כלכלה מדינית ובחירת מדיניות

הקורס עוסק במודלים פורמליים של קבלת החלטות בועדות ובבחירות המוניות של מידע מלא ובמוצבים של מידע חלקי וטרטי. חלק מהקורס עוסק בבחירת מדיניות כלכלית בעיקר בתחום התקציבי.

כלכלת עבודה

דרישות מוקדמות: תאוריה מיקרו כלכלה א', אקונומטריקה א'

הצע עבודה ע"פ זמן ומחזור העסקים. חוזי עבודה, קביעת שכר, ותמריצים, חיפוש, אבטלה והתפלגות השכר, כישורים, מיון עובדים ובחירת מקצוע.

כלכלת תחבורה

קורס זה דן במבנה שוקי תחבורה (כגון שוק התעופה), בהתנהגות פירמות תחבורתיות, מבנה הביקוש, הספקת תשתית תחבורתית והשפעותיה, השימוש במערכת המחירים למכשיר להקצאה יעילה של התשתית, ובתהליכי-רפורמה ודה-רגולציה בענפי-התחבורה.

נושאים בתורת המשחקים

דרישה מוקדמת: תאוריה מיקרו כלכלה ב'

נעסוק בנושאים שונים בתורת המשחקים, כגון: משחקים חוזרים, מיקוח, אבולוציה, בחירת שווי משקל, משחקים ביזיאנים, ותכנון מכניזמים.

נושאים מתקדמים בתורת ההחלטות בתנאי אי-ודאות

דרישה מוקדמת: קבלת החלטות בתנאי אי-ודאות

הקורס עוסק בבעיות של תורת תוחלת התועלת והגישה הבאיזיאנית (פרוסיבית ונורמטיבית), ובגישות חלופיות כולל הסתברויות לא אדיטיביות, ריבוי הסתברויות וקבלת החלטות תלוית מקרים.

צמיחה כלכלית

הקורס דן בהסברים לתהליך הצמיחה, בקשר בין חדשנות טכנולוגית וצמיחה כלכלית, בהשפעת הסחר הבינלאומי על הצמיחה ובחשיבות נקודת הזינוק והציפיות למימושה של צמיחה כלכלית.

קורס מתקדם בסטטיסטיקה לכלכלנים

מטרת הקורס היא ליצור נגישות לכלים סטטיסטיים בסיסיים בהם משתמשים בתחומים רבים בכלכלה. נושאים: (1) מרחבים מטריים, מושגי רציפות להתאמות, משפטי נקודת שבת. (2) מרחבי הסתברות ומשתנים מקריים, מושגי התכנסות של משתנים מקריים, משפט המספרים הגדולים. (3) קבוצות קמורות ומשפטי הפרדה, פונקציות קואזי-קעורות. (4) אופטימיזציה עם אילוצים (משפטי Kuhn-Tucker), דואליות בתכנות לינארי, משפט הפונקציות הסתומות. (5) מבוא למשוואות דיפרנציאליות, חשבון וריאציות, בקרה אופטימלית. (6) יישומים של הכלים הנ"ל לשווקים תחרותיים, תורת המשחקים, בעיות במימון, ביטוח.

שוק העבודה בראייה מקרו-כלכלית

בשנים האחרונות יש עניין רב במחקר המקרו-כלכלי במשמעויות של חיכוכים בשוק העבודה. קורס זה יעסוק בשאלות אלו תוך שימוש במודלים של חיפוש והתאמה (search and matching). ייבחנו נושאים כגון: הקשרים בין מצב שוק העבודה לבין מחזור העסקים, *שיעור האבטלה ושיעור התעסוקה, מחירי מניות בבורסה והשרץ הנכסי של* העובדים, ההבדלים בין שיעור האבטלה במשקים שונים, אמצעי מדיניות לעידוד תעסוקה וכו'.

שוקי הון וביטוח

דרישות מוקדמות: תאוריה מאקרו כלכלה א', תאוריה מיקרו כלכלה א'.

הקורס יעסוק בניתוח תפקידיו של שוק ההון. שאלה שתעמוד במרכז הדיון היא יעילותם היחסית של שוקי הון המבוססים על בורסה חזקה לעומת שוקי הון המבוססים על מתווכים פיננסיים חזקים, כגון בנקים, במילוי התפקידים השונים. הניתוח הינו ברובו תאורטי, אולם יוקדש זמן להיבטים אמפיריים ומוסדיים. בסוף הקורס יוקדש מעט זמן לדיון בשוקי ביטוח.

תאוריות של צדק חברתי

הקורס יעסוק בגישות שונות לצדק חברתי בכלל ולצדק חלוקתי בפרט.

נדון בגישה התועלתנית, תאוריות של חוזה חברתי, תאוריות שוויוניות, ובגישה הליברטריאנית.

נבחן את היחס בין מושג הצדק למושגים הבאים: רווחה, העדפות, צרכים, שוויון, אי-פשוא פנים, זכות, חופש, תרומה (וכפרט פיצוי על פי תרומה).

הקורס ישלב דיון בעל אופי פילוסופי עם נתוח פורמלי.

יישומי מחשב אקונומטריים

מטרת הקורס לחשוף את התלמידים ולהתרגלם בשימוש בתוכנות סטטיסטיות ומתמטיות מתקדמות אשר משמשות בניתוח ואמידה של מודלים כלכליים. בחלק הראשון של הקורס תתורגל עבודה בתוכנות הסטטיסטיות: Eviews ברמה מתקדמת וכן שימוש בתוכנת ה-Stata (כולל תיכנות). החלק השני של הקורס יתמקד בתוכנת ה-Gauss (אמידת נראות מקסימלית).

Subjective State Spaces/ Prof. Bart Lipman[1]

Short descritpion: The notion of "states of the world" is clear in a world of perfectly rational agents, but not with boundedly rational agents. As a result, the set of states should be taken as subjective, much like utility or subjective probabilities. This course covers logical and decision-theoretic approaches to the topic and discusses the possibilities for applying such *models, particularly to the study of incomplete contracts.*

1 מיני-קורס הניתן ע"י מרצה אורח.

סמסטר ב'

בנקים מרכזיים ואמינות

קורס זה מתמקד בספרות חדשה המנסה להבין את התנהגותם של בנקים מרכזיים במסגרת שבה המדיניות המוניטרית מתגבשת כתוצאה מאינטראקציה איסטרטגית בין הבנק המרכזי לבין הפרטים או האיגודים במשק. בחינה זו נעשית בשני משטרים אלטרנטיביים. מצב של מידע מלא שבו יש לציבור ולבנק המרכזי אותו מידע בכל נקודות זמן ומצב של מידע חלקי שבו יש לבנק המרכזי יתרון כלשהו במידע. להלן דוגמאות של נושאים ספציפיים: מניעים שונים להרחבה מוניטרית כגון תעסוקה, מס אינפלציה ומאזן תשלומים. אי ודאות לגבי יכולת ההתחיבות ומטרות הבנק המרכזי, איתותים, מושגי אמינות שונים, עצמאות בנקים מרכזיים והשלכותיה, דרגת העמימות האופטימלית.

ביה"ס לכלכלה

דינמיקה של חלוקת הכנסות

דרישות מוקדמות: תיאוריה מקרו א', תיאוריה מיקרו א'.

הקורס דן בקשר הדו-כיווני בין חלוקת ההכנסות במשקים לתהליך הצמיחה תוך שימת דגש על תהליכים של חלוקה מחדש של הכנסות על תהליכים המביאים לריבוד חברתי ועל ההשלכות שיש לריבוד חברתי על צמיחה וחלוקת הכנסות.

כלכלה בפרספקטיבה

הקורס יבחן באופן בקורתי מושגים יסודיים והנחות מרכזיות בכלכלה. נדון במושגים של תועלת, רציונליות, שווי-משקל ויעילות. נסקור ניסויים המדגימים סטיות שטתיות מהתנהגות רציונלית, נעמוד על הבעיתיות בהנחת שווי משקל, (גם תחת הנחת רציונליות), נבקר את מושג היעילות בעזרת מושגים ותובנות מתאוריות של צדק חלוקתי, ונבחן את הצורה שבה כלכלה ממדלת את ההעדפות של צרכנים, ובפרט את ההנחה שההעדפות הללו בלתי תלויות במכניזם שמגדיר את האינטראקציה בין הפרטים. בנוסף נבחן את הרטוריקה של כלכלנים על ידי נתוח של מאמרים לקהל הרחב. נקשור את הבקורת הללו לשאלות של מדיניות בתחומי רווחה, בריאות, חנוך, ותעסוקה.

כלכלה וסוציולוגיה

דרישה מוקדמת: תיאוריה מיקרו כלכלה א'.

כלכלה וסוציולוגיה התפתחו במשך השנים כשתי דיסיפלינות שונות השונות אחת מן השניה מנקודת היסוד של מהותו של האדם ופשר התנהגותו. בקורס נעסוק בנקודות המנסות לקשר את שתי הדיסיפלינות הללו. מצד אחד נדון במודלים כלכליים בהם הפרטים ממכסמים את מעמדם בחברה ומצד שני נעסוק בקביעה אנדוגנית של העדפות, בפרט העדפות חברתיות.

כלכלת משפחה

דרישות מוקדמות: תיאוריה מיקרו כלכלה א', אקונומטריקה א'

שקולים כלכליים בהחלטת הנישואים. קבלת החלטות במסגרת המשפחה. שוק הנישואים, התאמה וחיפוש. גרושים והשפעתם הכלכלית. יחסים בין דוריים.

נושאים בכלכלת אי-ודאות

דרישה מוקדמת: תיאוריה מיקרו כלכלה א'

הקורס יעסוק בסוגיות שונות בכלכלת אי-ודאות ואינפורמציה.

הנושאים המרכזיים יהיו: (1) הכללות של מדדי שנאת סיכון. שימושים לקבלת החלטות בבעיות של בחירת תיקי נכסים, חסכון, הביקוש לביטוח וכו'. (2) Background Risk שימושים למבנה אופטימלי של פוליסות ביטוח. (3) חלוקת סיכונים יעילה. השימוש בכלים פיננסיים למטרה זו. (4) בחירה דינמית בתנאי סיכון. הכללות של תוחלת התועלת במודלים רב-תקופתיים, שימושים למחירי נכסים פיננסיים. (5) אופטימיזציה דינמית בתנאי אי ודאות. (6) הערך של אינפורמציה: בשווי משקל חלקי. (7) הערך של אינפורמציה: שווקים לא מלאים.

נושאים בשוקי הון

דרישה מוקדמת: שוקי הון וביטוח.

השנה יעסוק הקורס ברפורמה בשוק ההון ובמערכת הבנקאות בישראל. הדגש יהיה אמפירי. במסגרת הקורס ניתן, בנוסף לדרישות הקורס, לכתוב עבודה סמינריונית למ.א. יש לתאם זאת עם המורה, רצוי בתחילת הסמסטר.

נושאים נבחרים בסחר חוץ

דרישות מוקדמות: תיאוריה מיקרו כלכלה א' וב'

הקורס יעסוק במבנה הסחר העולמי, עם דגש על מבנה הסחר במוצרים תעשייתיים. מוצרים מסוג זה נסחרים תחת מבני שוק שונים ולאור זאת תידון חשיבות מבנה השוק בקביעת זרמי הסחר. מלבד גישות סטטיות תוצגנה גישות דינאמיות המשלבות סחר חוץ עם חדשנות טכנולוגית ותידון התלות ההדדית בין סחר חוץ וצמיחה כלכלית. בנוסף לכל אלה יעסוק הקורס במדיניות מסחרית תחת מבני שוק שונים, תבחן השפעת המדיניות של יעילות הקצאת המקורות ועל צמיחה כלכלית. כמו כן ידונו תהליכים פוליטיים של קביעת מדיניות.

סוגיות בכלכלת ישראל

דרישות מוקדמות: תיאוריה מאקרו כלכלה א', תיאוריה מיקרו כלכלה א', אקונומטריקה א'

הקורס יעסוק במגוון נושאים הקשורים לכלכלת ישראל *בתחומי המאקרו והמיקרו כאחד*. הקודם יתקיים במסגרת של סדנה. במהלך הסמסטר יכינו התלמידים בזוגות עבודת מחקר בנושא שיהברו באישור ובהנחיית מרי הקורס, אותן יציגו בפני תלמידי הקורס בחלקו השני של הסמסטר. בחלק הראשון, כמקביל לבחירת הנושאים ותחילת העבודה עליהם, יוקדשו השיעורים להרצאות אורח בהן יוצגו עבודות מחקר בכלכלת ישראל. מספר המשתתפים בקורס מוגבל ל-16.

סמינר נושאים בתיאוריה

נקרא ונדון במבחר מאמרים בחזית התיאוריה הכלכלית. הסמינר מיועד לסטודנטים המתמחים בתיאוריה ובאישור המרצה.

International Monetary Economics - Theory and History in the 19th and 20th Centuries

הקורס ינתן בעברית.

דרישות מוקדמות: כל קורסי החובה למ.א. וקריאה באנגלית.

The course treats highlights in the development of international monetary theory and ties them in with the development and growth of institutions in the 19th and first half of the 20th centuries. *The intervals of floating* exchange rates within the framework of generally fixed exchange rates under the gold standard and - later - the Bretton Woods system - are the background for discussion of monetary debates at the time. The parallels between the earlier debates (Ricardo, the Bullion Report) and the later views (the Monetary Approach to the Balance of Payments developed initially by Frenkel and Johnson) in similar historical environments; and the parallels between the full-fledged gold standard (up to 1914) and the later Bretton Woods system (up to 1973) are studied.

כלכלה ואבולוציה

על מנת לפתור בעיות עקרוניות בתורת *המשחקים פנתה* התיאוריה *לביולוגיה* וזשאלה רעיונות מתורת האבולוציה.

הקורס יציג את התפתחות הרעיונות הללו ודרך שימושם בתורת המשחקים ובכלכלה.

הקורס יקיף מושגי יציבות של פתרונות אבולוציוניים, מודלים אבולוציוניים כמכשיר לבחירת שווי משקל ואינטרפרטציות אבולוציונות לתוצאות של ניסויים בתורת המשחקים.

לחבנת הקורס נדרש ידע מסוים בתורת המשחקים.

תמערכת הפיננסית ביפן - ממודל לחיקוי למשבר מתמשך[1]/ד"ר יוסי יפת

הקורס יעסוק במבנה מערכת הבנקאות ביפן - מערכת שנחשבה עד לשנים האחרונות כמודל לחיקוי למדינות מתפתחות ומדינות מזרח אירופה, נדון במוסדות ייחודיים הקיימים במערכת הבנקאות ביפן, במחקרים שניסו להעריך את יתרונותיהם וחסרונותיהם, בסיבות למשבר הנוכחי בבנקאות היפנית, ובדרכים שבהן מנסה הממשלה לטפל במשבר.

ביה"ס לכלכלה

Discrete Choice and Aggregate Dynamics: Theory and Empirical Applications[1]

Prof. Russel Cooper

Dynamic discrete choice models provide numerous insights into a wide variety of areas in macroeconomics, including: consumption of durables, employment dynamics, investment dynamics and price setting behavior. In all of these applications, there is a common theme: the presence of a nonconvexity in the costs of adjustment that lead to lumpy behavior at the microeconomic level. Hence, the use of discrete choice models for this type of analysis. Aggregation of this lumpy behavior can lead to fairly rich aggregate behavior. These lectures will review this ongoing research. We start with a brief introduction to dynamic programming, a central tool for the analysis. This will include a discussion of computer programming techniques, using MATLAB, to solve these types of problems. As the macroeconomic applications we study will have an empirical component, we also review some results on the econometrics of these models. The remainder of the course will cover applications in the areas described above.

Stochastic Decision Processes: Theory, Computation and Empirical Applications[1]

Professor John Rust

This mini-course follows material in a book manuscript of the same title. It introduces the theory of choice over time and uncertainty and the associated theory of stochastic control. We show that although the theory is quite rich in enabling us to model a virtually unlimited number of phenomena, it is quite rare that stochastic control problems admit closed-form solutions. The second segment of this course will focus on computation of approximate solutions to stochastic control problems, principally via numerical dynamic programming. A major focus of this section is on developing approximate solution methods that succeed in breaking the curse of dimensionality associated with solving stochastic control problems with multidimensional state and control variables. The final segment of the course focuses on econometric inference of stochastic decision processes, including a review of estimation methods and identification issues. We will provide an in depth coverage of several empirical applications. A goal of this course is to provide students a set of tools (including an ability to develop and formulate models for specific paper topics), and use "The" or "a" computer code developed in this mini-course to solve and estimate them.

---

1 מיני-קורס הניתן עייי מרצה אורח.

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס
תואר ראשון

סמסטר א'

קורסי חובה

1009.1000 הדרכה בספרייה

פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 55.

	1011.1103	**מבוא למיקרו כלכלה**		**שו"ת**
.01		א' 8-10;	003	ג. עפר
		ג' 8-10;	003	
.02		ב' 12-14;	204	ב. גליקסברג
		ה' 12-14;	204	
.03		א' 16-18;	111 דן דוד	כ. אליעז
		ג' 18-20;	110	
.04		ג' 10-12;	יפורסם	ג. עפר
		ה' 8-10;	003	
.05		יפורסם		

	1011.1104	**מבוא למאקרו כלכלה**		**שו"ת**
.01		א' 11-14;	003	ג. עפר
.02		ג' 16-19;	210	ק. רייזל

	1011.1108	**מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'**		**ש'+ת'**
.01	שיעור:	א' 12-14;	104	נ. מושקוביץ
.02	תרגיל:	ג' 12-14;	111 דן דוד	ד. יקותיאלי
.03	תרגיל:	ג' 12-14;	314	נ. כק-מטמן
.04	שיעור:	א' 14-16;	104	נ. מושקוביץ
.05	תרגיל:	ד' 10-12;	108	ס. לוי
.06	תרגיל:	ד' 12-14;	108	ס. לוי
.07	שיעור:	ג' 14-16;	004	ד"ר א. רביב
.08	תרגיל:	ד' 14-16;	206	ס. לוי
.09	תרגיל:	ד' 16-18;	314	ס. לוי
.10	שיעור:	ד' 10-12;	204	ד"ר ת. לויתן
.11	תרגיל:	א' 10-12;	109 דן דוד	ד. יקותיאלי
.12	תרגיל:	א' 12-14;	109 דן דוד	ד. יקותיאלי

ביה"ס לכלכלה

1011.1109	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'			ש'+ת'
.01	שיעור:	ב'	14-16; 210	ד"ר א. רביב
.02	תרגיל:	ה'	14-16; 111 דן דוד	ט. קולוסובה
.03	שיעור:	א'	16-18; יפורסם	נ. מושקוביץ
.04	תרגיל:	ה'	12-14; 111 דן דוד	ט. קולוסובה
1011.1110	מתמטיקה לכלכלנים א'			שו"ת
.01		א'	16-18; 110 דן דוד	י. כהן
		ה'	10-12; 110 דן דוד	
.02		א'	18-20; 110 דן דוד	י. כהן
		ה'	12-14; 110 דן דוד	
.03		ב'	10-12; 103	א. ורטנברג
		ה'	16-18; 204	
.04		ב'	18-20; 204	א. ורטנברג
		ה'	18-20; 204	
1011.1112	מתמטיקה לכלכלנים ב'			שו"ת
.01		ג'	14-16; 111 דן דוד	ע. בר-לב
		ה'	16-18; 110 דן דוד	
1011.2103	מיקרו כלכלה א'			שו"ת
.01		א'	8-11; 201	פרופ' א. צדקה
.02		ד'	15-18; 204	פרופ' ד. פינס
1011.2500	חשבונאות לכלכלנים			שו"ת
.01		א'	14-16; 110 דן דוד	ד"ר י. איינגבר
.02		ה'	8-10; 110 דן דוד	ד"ר י. איינגבר
1011.2102	מאקרו כלכלה א'			שו"ת
.01		ד'	8-11; 210	ד"ר ח. לובין
.02		ה'	17-20; אולם אפטר	פרופ' ל. ליידרמן
.03		ב'	8-11; 104	ד"ר ש. בן-צבי
1011.2104	מיקרו כלכלה ב'			שו"ת
.01		א'	10-12; אולם אפטר	פרופ' ח. פרשטמן
		ג'	10-12; 003	
.02		א'	16-18; 110	ד"ר א. שגיא
		ג'	16-18; 110	
.03		ב'	10-12; 204	ד"ר א. חפץ
		ה'	14-16; 204	
1011.2105	מאקרו כלכלה ב'			שו"ת
.01		ב'	8-11; 110	ד"ר ח. לובין
.02		ג'	9-12; 111 דן דוד	ד"ר ע. ישיב

1011.2106	מבוא לאקונומטריקה		שוית
.01	ב' 10-8;	003	ד"ר א. שוורץ
	ד' 10-8;	003	
.02	ב' 14-12;	110	ד"ר מ. גוטליבובסקי
	ה' 12-10;	201	
1011.2109	מיקרו כלכלה ג'		שוית
.01	ג' 14-11;	110	ד"ר ד. וטשטיין
.02	ד' 16-13;	003	ד"ר א. שוורץ

<u>קורסי בחירה</u>

<u>קבוצה א'</u>

1011.3360.01	בעיות נבחרות במאקרו כלכלה		שוית
	ה' 12-10;	108	פרופי צ. הרקוביץ
1011.3333.01	כלכלה מוניטרית בינ"ל		שוית
	ג' 12-9;	204	פרופי א. רזין
1011.3115.01	מבוא לכלכלה אורבנית		שוית
	ד' 12-10;	103	פרופי ד. פינס
1011.3351.01	מבוא לכלכלת עבודה		שוית
	ד' 16-13;	110	פרופי י. וייס
1011.3132.01	מבוא לתורת המשחקים		שוית
	א' 14-11;	108	ד"ר ע. פוזנר
1011.3301.01	מימון ציבורי		שוית
	ה' 19-16;	110	פרופי מ. סטרבצ'ינסקי
1011.3251.01	מסחר בינ"ל ראלי		שוית
	א' 17-14;	101	פרופי ד. צידון

<u>קבוצה ב'</u>

1011.3485.01	המחפכה התעשייתית		שוית
	ב' 12-10.30;	111 דן דוד	ד"ר ר. חריס
1011.4605.01	קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים		שוית
	ב' 16-14;	104	ד"ר א. חפץ
	ה' 12-10;	208	

<u>קורסים חלופיים לכלכלת ישראל</u>

1011.3321.01	בנקאות בישראל - תאוריה ויישום		שוית
	ב' 10-8;	אולם אפטר	ד"ר י. בנימיני
1011.3470.01	סוגיות בכלכלת ישראל		שוית
	ב' 18-16;	101	ד"ר נ. מארק
1011.3479.01	פערים כלכליים בישראל		שוית
	ג' 20-18;	104	ד"ר מ. זהן

1011.3560	סמינריון רגיל	ס'
.01	שווקים פיננסים א' 16-18;	ד"ר ר. אלדור
.02	כלכלה מוניטרית ומערכת הבנקאות ב' 10-12;	ד"ר י. בנימיני
.03	כלכלת תקשורת יפורסם	ד"ר ע. לוי
.04	נושאים בכלכלת ישראל א' 17-19;	ד"ר ר. נתנזון
.05	חלוקת הכנסות וכלכלת עבודה יפורסם	ד"ר מ. דהן

1011.3562	סמינריון מורחב	ס'
.01	כלכלת עבודה ומיקרו כלכלה ב' 16-18;	פרופ' י. וייס
.02	כלכלה אורבנית ומימון ציבורי יפורסם	פרופ' ד. פינס
.03	ארגון תעשייתי ב' 15-17;	פרופ' ח. פרשטמן
.04	כלכלת ישראל וכלכלת שלום א' 14-16;	ד"ר א. שגיא
.05	תיאוריה כלכלית יפורסם	ד"ר א. בן-פורת
.06	מאקרו כלכלה ה' 14-16;	ד"ר ע. ישיב
.07	כלכלה בינלאומית ג' 13-15;	פרופ' א. רזין

ביה"ס לכלכלה

סמסטר ב'

קורסי חובה

1009.1000		הדרכה בספרייה *יפורסם*		
1011.1102		יסודות הכלכלה		שו"ת
.01	שיעור:	ד' 10-12;	004	פרופי י. גלבוע
.02	תרגיל:	ב' 14-16;	107	נ. ערד
		ג' 10-12;	107	
.03	תרגיל:	יפורסם		
1011.1104		מבוא למאקרו כלכלה		שו"ת
.03		ג' 10-13;	יפורסם	ג. עפר
.04		ג' 16-19;	110 דן דוד	ק. רייזל
.05		ד' 12-15;	104	ד"ר נ. מארק
.06		א' 16-19;	208	ש. כהן
.07		ב' 11-14;	110 דן דוד	ש. כהן
1011.1108		מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'		ש+ת'
.13	שיעור:	ג' 14-16;	110 דן דוד	ד"ר א. רביב
.14	תרגיל:	א' 10-12;	108	נ. בק-גוטמן
.15	שיעור:	ד' 8-10;	104	ד"ר ת. לויתן
.16	תרגיל:	ג' 12-14;	111 דן דוד	ד. יקותיאלי
1011.1109		מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'		ש+ת'
.05	שיעור:	א' 14-16;	210	נ. מושקוביץ
.06	תרגיל:	ב' 9-11;	111 דן דוד	ס. לוי
.07	תרגיל:	ב' 14-16;	111 דן דוד	ס. לוי
.08	שיעור:	ד' 10-12;	104	ד"ר א. רביב
.09	תרגיל:	ה' 10-12;	110 דן דוד	ד. יקותיאלי
.10	תרגיל:	ה' 12-14;	110 דן דוד	ד. יקותיאלי
.11	שיעור:	ד' 16-18;	110	ד"ר פ. אברמוביץ
.12	תרגיל:	ב' 14-16;	110 דן דוד	ט. קולוסובה
.13	תרגיל:	ב' 16-18;	110 דן דוד	ט. קולוסובה
1011.1110.06		מתמטיקה לכלכלנים א'		שו"ת
		ב' 16-18;	104	א. ורטנברג
		ד' 16-18;	104	

ביה"ס לכלכלה

1011.1112	מתמטיקה לכלכלנים בי		שוית
.03	בי 18-20;	104	א. ורטנברג
	די 18-20;	104	
.04	גי 8-10;	003	י. כהן
	הי 8-10;	003	
.05	גי 14-16;	111 דן דוד	ע. בר לב
	הי 16-18;	110 דן דוד	
.06	אי 16-18;	104	ס. קוסטיוקובסקי
	גי 16-18;	יפורסם	
1011.2103	מיקרו כלכלה אי		שוית
.04	אי 8-11;	003	פרופ' א. צדקה
.05	הי 15-18;	204	דיר ע. פוזנר
.06	יפורסם		
1011.2500	חשבונאות לכלכלנים		שוית
.03	אי 12-14;	110 דן דוד	דיר י. אינגבר
.04	גי 12-14;	110 דן דוד	דיר י. אינגבר
1011.2102	מאקרו כלכלה אי		שוית
.04	בי 8-11;	210	דיר ח. לובין
.05	הי 10-13;	110	פרופ' צ. הרקוביץ
1011.2104	מיקרו כלכלה בי		שוית
.04	אי 10-12;	004	דיר ע. יושע
	גי 10-12;	111 דן דוד	
.05	גי 11-13;	204	דיר ע. פוזנר
	די 11-13;	204	
1011.2105	מאקרו כלכלה בי		שוית
.03	די 8-11;	110	דיר ח. לובין
.04	אי 9-12;	210	דיר ע. ישיב
.05	הי 13-16;	110	דיר ד. בן דוד
1011.2106	מבוא לאקונומטריקה		שוית
.03	בי 8-10;	003	דיר א. שוורץ
	די 8-10;	003	
.04	אי 16-18;	210	פרופ' מ. טרכטנברג
	גי 16-18;	210	
.05	בי 11-13;	210	דיר ר. שחר
	די 11-13;	110	
1011.2109	מיקרו כלכלה גי		שוית
.03	גי 11-14;	210	דיר ד. וטשטיין
.04	בי 9-12;	004	פרופ' ע. דקל
.05	בי 15-18;	210	פרופ' ע. דקל

קורסי בחירה

קבוצה א'

1082.4094.01	ארגון תעשייתי ופיקוח ג' 10-12; 108	שו"ת ד"ר נ. נגדל
1011.3360.02	בעיות נבחרות במאקרו כלכלה ג' 10-12; 208	שו"ת פרופ' צ. הרקוביץ
1011.3468.01	בעיות נבחרות בתאוריה פיקרו כלכלה א' 14-17; 004	שו"ת פרופ' א. צדקה
1011.3114.01	כלכלה מוניטרית ה' 18-20; אולם אפטר	שו"ת פרופ' ל. ליידרמן פרופ' י. פרנקל
1011.3312.01	כלכלה מדינית ומדיניות כלכלית ג' 9-12; 207	שו"ת פרופ' א. צוקרמן
1011.3362.01	כלכלה בפרספקטיבה ב' 18-20; 004	שו"ת פרופ' א. רובינשטיין
1011.3333.02	כלכלה מוניטרית בינ"ל ה' 11-14; 210	שו"ת ד"ר ע. ישיב
1011.3316.01	כלכלת אי-ודאות ב' 16-19; 205	שו"ת פרופ' י. זילכה
1011.3351.02	מבוא לכלכלת עבודה ד' 13-16; 110	שו"ת ד"ר א. שוורץ
1011.3132.02	מבוא לתורת המשחקים ג' 9-12; 204	שו"ת פרופ' ע. דקל
1011.3116.01	צמיחה כלכלית ד' 10-12; 210	שו"ת ד"ר ד. בן דוד

ביה"ס לכלכלה

קבוצה ב'

1011.2804.01	אלגברה לינארית לכלכלה	שו"ת
	ד' 10-12; יפורסם	פרופי ו. הרן
1011.3469.01	כלכלת תקשורת	שו"ת
	ג' 18-20; 210	ד"ר ע. לוי
1011.3346.01	כלכלה ומשפט	שו"ת
	ד' 17-20; 103	א. בר-גיל
1011.3146.01	שווקים עתידיים ואופציות	שו"ת
	א' 17-20; אולם אפטר	ד"ר ר. אלחמ

קורסים חלופיים לכלכלת ישראל

1011.3321.02	בנקאות בישראל - תאוריה ויישום	שו"ת
	ב' 8-10; 201	ד"ר י. בנימיני
1011.3486.01	כלכלת השלום במזרח התיכון	שו"ת
	א' 17-19; 004	ד"ר א. שגיא
1011.3461.01	מדיניות כלכלית וחברתית בישראל	שו"ת
	ג' 14-16; 201	ד"ר י. שיינין
1011.3479.02	פערים כלכליים בישראל	שו"ת
	ג' 18-20; 004	ד"ר מ. דהן

1011.3560	<u>סמינריון רגיל</u>	ס'
.08	שווקים פיננסים א' 16-18;	ד"ר ר. אלדור
.09	כלכלת ישראל א' 17-19;	ד"ר ר. נתנזון
.10	חלוקת הכנסות וכלכלת עבודה יפורסם	ד"ר מ. דהן
.11	כלכלה מוניטרית ומערכת הבנקאות ב' 10-12;	ד"ר י. בנימיני
1011.3562	<u>סמינריון מורחב</u>	ס'
.10	תיאוריה כלכלית ב' 14-16;	פרופ' י. זילכה
.11	כלכלת עבודה ומיקרו כלכלה ב' 16-18;	פרופ' י. זייס
.12	תיאוריה כלכלית יפורסם	פרופ' ע. זקל
.13	מאקרו כלכלה א' 15-17;	פרופ' צ. הרקוביץ
.14	תיאוריה כלכלית יפורסם	ד"ר ע. פוזנר
.15	מאקרו כלכלה ה' 14-16;	ד"ר ע. ישוב
.16	תיאוריה כלכלית יפורסם	ד"ר א. בן-פורת
.17	מאקרו כלכלה ה' 14-16;	פרופ' ד. צידון
.18	שיווק ופרסום יפורסם	ד"ר ר. שחר

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס

תואר שני

סמסטר א'

קורסי חובה

1011.4111.01	**תאוריה מיקרו כלכלה אי**		שו"ת
	בי 18-20;	004	פרופי א. רובינשטיין
	הי 16-18;	004	
תרגיל[1]:	הי 18-20;	004	
1011.4107.01	**תאוריה מאקרו כלכלה אי**		שו"ת
	בי 16-18;	210	פרופי א. צוקרמן,
	הי 14-16;	210	פרופי א. רזין
תרגיל[2]:	יפורסם		
1011.4205.01	**אקונומטריקה אי**		שו"ת
	גי 9-12;	104	פרופי מ. טרכטנברג
תרגיל[2]:	גי 12-14;	מ-005	א. ליפשיץ

שעורי בחירה

1011.4352.01	**ארגון תעשייתי**		שו"ת
	אי 13-16;	425	פרופי ח. פרשטמן
1011.4365.01	**כלכלה מדינית ובחירת מדיניות**		שו"ת
	גי 9-12;	107	פרופי א. צוקרמן
1011.4351.01	**כלכלת עבודה**		שו"ת
	די 18-21;	107	פרופי י. וייס
1011.4391.01	**כלכלת תחבורה**		שו"ת
	די 13-16;	314	פרופי י. ברכמן
1011.4607.01	**נושאים בתורת המשחקים**		שו"ת
	בי 16-19;	108	ד"ר ע. פוזנר
1011.4606.01	**נושאים מתקדמים בתורת ההחלטות בתנאי אי-ודאות**		שו"ת
	אי 17-19;	420	פרופי י. גלבוע
1011.4559.01	**צמיחה כלכלית**		שו"ת
	בי 13-16;	107	פרופי ד. צידון

1 התרגיל אינו נכלל במניין השעות לתואר.
2 התרגיל יינתן אחת לשבועיים ואינו נכלל במניין השעות לתואר.

1011.4605.01	קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים בי 14-16; 104 הי 10-12; 208	שוית ד"ר א. חפץ
1011.4608.01	שוק העבודה בראייה מאקרו כלכלית הי 12-14; 208	שוית ד"ר ע. ישיב
1011.4345.01	שוקי הון וביטוח גי 18-21; 107	שוית ד"ר ע. יושע
1011.4378.01	תאוריות של צדק חברתי אי 18-20; 105	שוית ד"ר א. בן-פורת
	יישומי מחשב אקונומטריים[1] גי 12-14; מ-005	שוית א. ליפשיץ
1011.4406.01	Subjective State Spaces[2] יפורסם	שוית Prof. B. Lipman
1011.4407.01	Topics in Macroeconomics[2] יפורסם	שוית Prof. G. Barlevy

<u>סדנאות</u>

1011.5108.01	סדנה בתיאוריה כלכלית גי 16-18; 425	סדי ד"ר א. בן-פורת פרופי י. גלבוע פרופי ע. דקל ד"ר א. חפץ ד"ר ע. פוזנר פרופי א. רובינשטיין
1011.4257.01	סדנה במיקרו כלכלה יישומית די 16-18; 425	סדי פרופי מ. טרכטנברג פרופי ד. פינס פרופי ח. פרשטמן ד"ר ר. שחר
1011.5001.01	סדנה במאקרו - מסחר בינלאומי הי 16-18; 425	סדי פרופי צ. הרקוביץ ד"ר ע. יושע ד"ר ע. ישיב פרופי א. צוקרמן פרופי ד. צידון פרופי א. רזין

1 יינתן פעם בשבועיים כקורס שירות ואינו נכלל במניין השעות לתואר.

2 קורס מרוכז.

סמסטר ב'

קורסי חובה

1011.4101.01 **תאוריה מיקרו כלכלה ב'** שו"ת
א' 9-12; 208 ד"ר א. בן-פורת
ב' 16-18; 208
תרגיל[1]: ג' 18-20; 208 כ. אליעז

ביה"ס לכלכלה

1011.4108.01 **תאוריה מאקרו כלכלה ב'** שו"ת
ה' 14-16; 104 פרופ' ל. ליידרמן
תרגיל[1]: יפורסם א. בלזם

1011.4208.01 **אקונומטריקה ב'** שו"ת
ה' 11-14; 104 פרופ' צ. אקשטיין
תרגיל[1]: ב' 13-15; 318 א. ליפשיץ

קורסי בחירה

1011.4313.01 **בנקים מרכזיים ואמינות** שו"ת
ד' 18-21; 106 פרופ' א. צוקרמן

1011.4370.01 **דינמיקה של חלוקת הכנסות** שו"ת
ג' 18-20; 206 פרופ' ד. צידון

1011.4610.01 **כלכלה בפרספקטיבה** שו"ת
א' 18-20; 205 ד"ר א. בן-פורת

1011.4379.01 **כלכלה וסוציולוגיה** שו"ת
א' 16-18; 205 פרופ' ת. פרשטמן

1011.4395.01 **כלכלת משפחה** שו"ת
ד' 14-16; 207 פרופ' י. וייס

1011.4609.01 **נושאים בכלכלת אי-ודאות** שו"ת
א' 14-16; 107 פרופ' י. זילכה

1011.4382.01 **נושאים בשוקי הון** שו"ת
ב' 18-20; 106 ד"ר ע. יושע

1011.4323.01 **נושאים נבחרים בסחר חוץ** שו"ת
ה' 8-11; 107 פרופ' א. הלפמן

1011.4612.01 **סוגיות בכלכלת ישראל** שו"ת
ג' 16-18; 421 ד"ר א. שניא

1011.4401.01 **סמינר נושאים בתיאוריה** שו"ת
ה' 18-20; 420 פרופ' א. רובינשטיין

---

1 התרגיל יינתן אחת לשבועיים ואינו נכלל במניין השעות לתואר.

1011.4611.01	**International Monetary Economics: Theory & History in the 19th and 20th Centuries** ב' 13-16; 103	פרופ' ג. פלנדרס
1011.4327.01	כלכלה ואבולוציה[1]	שוית פרופ' א. שקד
1011.4408.01	המערכת הפיננסית ביפן: מודל חיקוי למשבר מתמשך[1]	שוית ד"ר י. יפה
1011.4409.01	**Discrete Choice and Aggregate Dynamics: Theory and Empirical Applications**[1]	שוית Prof. R. Cooper
1011.4410.01	**Stochastic Decision Processes: Theory, Computation and Empirical Application**[1]	שוית Prof. J. Rust
1011.4411.01	**Labor Markets and Macroeconomic Activity**[1]	שוית Prof. D. Snower

<u>סדנאות</u>

1011.5108.02	סדנה בתיאוריה כלכלית ג' 16-18; 425	סדי ד"ר א. בן-פורת פרופ' י. גלבוע פרופ' ע. זקל ד"ר א. חפץ ד"ר ע. פוזנר פרופ' א. רובינשטיין
1011.4252.01	סדנה בכלכלת עבודה ד' 16-18; 425	סדי פרופ' צ. אקשטיין פרופ' י. וייס ד"ר ע. ישיב ד"ר א. שוורץ
1011.5001.02	סדנה במאקרו - מסחר בינלאומי ה' 16-18; 425	סדי ד"ר ד. בן דוד פרופ' א. הלפמן פרופ' צ. הרקוביץ פרופ' י. זילכה ד"ר ע. יושע פרופ' ד. צידון

1 קורס מרוכז.

החוג למדע המדינה

ראש החוג: פרופ' עזר גת

תואר ראשון

יועצת: ד"ר דנה אריאלי-הורוביץ

החוג למדע המדינה

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים ידע, כלים ושיטות לניתוח תופעות פוליטיות. במסגרת הלימודים מציע החוג הדגשים שונים: פוליטיקה ישראלית; מינהל ומדיניות ציבורית; תורת המשטרים במערב ובעולם השלישי; התנהגות וכלכלה פוליטית; מחשבה מדינית; יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה.

ייעוץ בתכניות לימודים

ככלל חייב התלמיד להרכיב את תכנית לימודיו בעצמו.
תלמידים המבקשים לקבל ייעוץ בנושאים הקשורים לתכנית הלימודים יוכלו לפנות אל היועץ לתלמידי תואר ראשון. שעות הקבלה תתפרסמנה על לוחות המודעות ובמזכירות החוג, בניין נפתלי, קומה ה', חדר 512.

הרכב תכנית הלימודים

1. לימודי החוג:	מסלול לימוד מורחב	מסלול לימוד דו-חוגי
א. לימודי שנה א'	19 ש"ס	19 ש"ס
ב. מבואות כלליים	8 ש"ס	--
ג. לימודי שנה ב'	22 ש"ס	22 ש"ס
ד. לימודי שנה ג'	24 ש"ס	14 ש"ס
	73 ש"ס	55 ש"ס
2. לימודים מחוץ לחוג	32 ש"ס	לימודי חוג שני

לתלמידי חוגים אחרים מוצעות:

1. חטיבות במדע המדינה
   מצומצמת - 16 ש"ס
   מורחבת - 33 ש"ס

2. חטיבות בלימודי צבא ואסטרטגיה
   מצומצמת - 17 ש"ס
   מורחבת - 31 ש"ס

פירוט תכניות לימודי החטיבות מופיע בהמשך פרק זה.
תלמידים שאינם תלמידי החוג למדע המדינה או תלמידי חטיבה במדע המדינה יהיו רשאים ללמוד במסגרת החוג למדע המדינה קורסי מבוא בלבד.

תכנית הלימודים

שנה א'

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
המערכת הפוליטית בישראל	שי	3	סמי א/ב
	תי	1	
תולדות המחשבה המדינית[1]	שי	2	סמי א/ב
מבוא לממשל	שי	2	סמי א/ב
מבוא למינהל ומדיניות ציבורית	שי	2	סמי א/ב
מבוא ליחסים בינלאומיים	שי	2	סמי א/ב
מבוא לסטטיסטיקה[2]	שי	2	סמי א/ב
	תי	2	
יישומי מחשב למדעי החברה[3]	שו"ת	3	סמי א/ב
	סה"כ	19 ש"ס	

כל קורסי שנה א' לעיל ניתנים בכל אחד מהסמסטרים.

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.
ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.
ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.
ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.
על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.
לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

תנאי מעבר לשנה ב'-במסלול הלימוד המורחב ובמסלול הלימוד הדו-חוגי:

א. ציון 70 לפחות ב-5 הקורסים הראשונים המפורטים לעיל וממוצע 73 ביניהם.
ב. ציון 70 לפחות בקורס מבוא לסטטיסטיקה.
ג. ציון עובר בקורס יישומי מחשב למדעי החברה.

---

1 ייחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לפילוסופיה פוליטית הניתן בחוג לפילוסופיה.
2 ייחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לקורסי מבוא לסטטיסטיקה אי+בי בחוג לכלכלה, לקורסי מבוא לסטטיסטיקה בחוגים לפסיכולוגיה וגיאוגרפיה, וכן לקורס מתודולוגיה מחקרית אי+בי בצירוף קורס מתודולוגי נוסף בביה"ס לחינוך. תלמיד שחוג לימודיו השני הוא סוציולגיה ואנתרופולוגיה או תקשורת ילמד את הקורס מבוא לסטטיסטיקה בחוג למדע המדינה.
3 ייחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לקורסי מבוא באותו תחום (SPSS) ובאותו היקף הניתנים בחוגים אחרים באוניברסיטה.
דרישה מוקדמת לקורס: מבוא לסטטיסטיקה.

שנה ב'

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
מחשבה מדינית בת-זמננו	שי	2	סמי א/ב
	תי	1	
פוליטיקה השוואתית	שי	2	סמי א/ב
	תי	1	
קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית	שי	2	סמי א/ב
	תי	1	
אסטרטגיה בעידן המודרני	שי	2	סמי א/ב
	תי	1	
כלכלה פוליטית	שי	2	סמי א/ב
	תי	2	
שיטות מחקר[1]	שי	2	סמי א/ב
	תי	2	
פרוסמינר	שי	2	סמי א/ב
		22 ש"ס	

החוג למדע המדינה

פרוסמינר

מומלץ לתלמיד ללמוד את הפרוסמינר, בסמסטר השני של שנה ב', ולבחור פרוסמינר מהתחום שבו כבר למד את קורס החובה.

מבואות כלליים

כל תלמיד חד-חוגי ילמד 8 ש"ס מתוך רשימות הקורסים שלהלן.

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים[2,3]	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לסוציולוגיה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לפסיכולוגיה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
שיטת המשפט הישראלי	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא ללוגיקה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לאנתרופולוגיה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לארגוני עבודה - מאקרו	3	ש"ס	בחוג ללימודי עבודה

---

1 ייחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לשניים מתוך קורסי שיטות מחקר בחוג לסוציולוגיה, שיטות מחקר א' ופסיכולוגיה ניסויית בפסיכולוגיה, מתודולוגיה מחקרית א'+ב' בצרוף קורס מתודולוגי נוסף בביה"ס לחינוך ושיטות מחקר א' + ב' בחוג לתקשורת.

2 מבוא למיקרו כלכלה או מבוא למאקרו כלכלה (3 ש"ס) ייחשב כקורס חופף, לצורך דרישה זו. לתשומת לב, תלמיד המקבל פטור על סמך מבוא למאקרו כלכלה חייב בהשלמת 1 ש"ס בקורסי הבחירה בחוג.
תלמידים שלמדו את שני המבואות לכלכלה ולא עמדו בהצלחה בבחינות יהיו רשאים להיבחן במבוא לכלכלה ללא כלכלנים מבלי להירשם לקורס זה, אם עמדו בתנאים הבאים:
א. מלאו חובות הגשת תרגילים בשני המבואות והופיעו ברשימת היבאים להיבחן בקורסים אלה.
ב. עומד לרשותם מועד בחינה באחד משני הקורסים הנ"ל.

3 החל מסמסטר ב' תש"ס יסודות הכלכלה ייחשב כקורס חופף לצורך דרישה זו.

תנאי המעבר לשנה ג' - במסלול הלימוד המורחב והדו-חוגי:

ציון 'עובר' לפחות בכל קורסי שנה ב'.

שנה ג'

מורחב

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
4 קורסי בחירה	ש'	12	סמי א/ב
התנהגות פוליטית בישראל	ש'	2	סמי א/ב
פרויקט שטח[1]/[2]	ש'	4	סמי א+ב/סמי ב'+קיץ/סמי קיץ+אי
מדינאות ומדיניות מעשית	ש'	2	סמי א/ב
סמינר שנתי[1]	ס'	4	סמי א+ב/סמי ב'+קיץ/סמי קיץ+אי
	סה"כ	24 ש"ס	

דו-חוגי

2 קורסי בחירה	ש'	6	סמי א/ב
התנהגות פוליטית בישראל	ש'	2	סמי א/ב
מדינאות ומדיניות מעשית	ש'	2	סמי א/ב
סמינר שנתי[2]	ס'	4	סמי א+ב/סמי ב+קיץ/סמי קיץ+אי
	סה"כ	14 ש"ס	

<u>פרויקט שטח</u>[2] - הקורס מיועד לאמן את התלמיד בעבודה מעשית מחוץ לכותלי האוניברסיטה. במסגרת זו ישהה התלמיד יום אחד בשבוע, במהלך 16 שבועות במקום בו ישובץ. התלמיד יידרש להכין ולהגיש דו"ח תקופתי ועבודה מסכמת.

<u>מדינאות ומדיניות מעשית</u> - הרצאות של אנשי מדע המדינה מובילים, מדינאים ואנשי מינהל ציבורי בכירים.

---

1 בקורס המתקיים בסמסטר בי + קיץ ו/או קיץ + סמסטר אי, יידרש התלמיד לשלם שכר לימוד נפרד עבור עונת לימודי הקיץ.

2 תלמידים שהחלו לימודיהם לפני שנה"ל תשנ"ו חייבים ב-12 פגישות. הקורס נחשב - 2 ש"ס.

מסלול מיוחד לתואר שני לתלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון

החוג מציע למספר מצומצם של תלמידים בעלי הישגים גבוהים בלימודי שנים א' ו-בי בתואר ראשון, מסלול מיוחד לתואר שני. תנאי המינימום להצטרפות למסלול הם ממוצע 85 לפחות בתשעה מתוך הקורסים שלהלן וציון 80 לפחות בכל אחד מקורסי החוג. תלמידים העומדים בתנאים מתבקשים לפנות למזכירות החוג ולהגיש בקשה להצטרף למסלול המיוחד.

החוג למדע המדינה

רשימת הקורסים:

- המערכת הפוליטית בישראל
- מבוא לממשל
- מבוא ליחסים בינלאומיים
- תולדות המחשבה המדינית
- מבוא למינהל ומדיניות ציבורית
- פוליטיקה השוואתית
- אסטרטגיה בעידן המודרני
- קבלת החלטות במינהל
- מחשבה מדינית בת זמננו
- כלכלה פוליטית
- שיטות מחקר

לתלמידים שיתקבלו למסלול המיוחד תינתן האפשרות להתחיל בלימודי תואר שני במעמד של "תלמיד לא מן המניין", במקביל ללימוד שנה ג' בתואר ראשון. במהלך שנה זו על התלמידים לסיים את כל חובותיהם לתואר ראשון.

פרטי התכנית

תלמידי התכנית הלומדים במסלול המורחב יהיו פטורים במסגרת חובות הב.א. משלשה קורסי בחירה (סה"כ 9 ש"ס), במסלול הדו-חוגי - משני קורסי בחירה ומהקורס: מדיניות ומדינאות מעשית (סה"כ 8 ש"ס). במקום קורסים אלה ילמדו תלמידי המסלול בשנה ג' קורסים מתכנית התואר השני בהיקף של 9 ש"ס. הרכב תכנית הלימודים בשנה ג' יהיה כלהלן:

מורחב	דו-חוגי
מתכנית הב.א.	מתכנית הב.א.
קורס בחירה	התנהגות פוליטית בישראל
פרויקט שטח	סמינר שנתי
מדינאות ומדיניות מעשית	
התנהגות פוליטית בישראל	
סמינר שנתי	
מתכנית המ.א. - 9 ש"ס	מתכנית המ.א. - 9 ש"ס
א. שנים משלשת קורסי החובה:	א. שנים משלשת קורסי החובה:
- שיטות מחקר לתואר שני	- שיטות מחקר לתואר שני
- גישות ותיאוריות במדע המדינה	- גישות ותיאוריות במדע המדינה
- קורס החובה התחומי	- קורס החובה התחומי
ב. סדנה או סמינר סמסטריאלי	ב. סדנה או סמינר סמסטריאלי

תלמידי המסלול אשר ימשיכו בלימודי המ.א. בחוג, יהיו פטורים משיעורי התואר השני אותם לקחו בשנה ג' ללימודיהם לתואר ראשון. שיעורים אלה ייכללו במניין לצורך חישוב מכסת השעות בתואר שני, אך לא ייכללו בשקלול ציון הגמר לתואר שני. תלמידי המסלול חייבים ללמוד קורס נוסף מקורסי החובה בתחומי הלימוד (בהיקף של 3 ש"ס).

<u>תלמידים שיסיימו את לימודי התואר השני</u>
היקף שעות קורסי תואר שני אשר ישוקללו במסגרת חובות תואר ראשון יהיה: לתלמידי המסלול המורחב 9 ש"ס, לתלמידי המסלול הדו-חוגי 6 ש"ס.
<u>תלמידים שלא ימשיכו לתואר שני בחוג או שלא יסיימו אותו</u>, יקבלו ב.א. על סמך השיעורים שלמדו, כולל השיעורים מתואר שני, רק לאחר שעמדו בהיקף השעות הנדרש במסלול לימודיהם לתואר ראשון.
כל קורס מתכנית תואר שני, אשר ישוקלל במסגרת חובות התואר הראשון יקבל משקל של 1.5 נקודות.

<u>מסלול לימוד דו-חוגי מדע המדינה ופילוסופיה</u>

<u>מטרות התכנית</u>
להעניק הכשרה בין דיסציפלינרית במדע המדינה ופילוסופיה.

למקד את נקודות המפגש שבין לימודי הרעיונות המדיניים ולימודי פילוסופיה פוליטית ולהעמיק את הידע של התלמיד בתחומים אלה.

במסגרת לימודים אלה יעסקו התלמידים בהרחבה בלימודי נושאים ובעיות בתחומי הרעיון המדיני והפילוסופיה הפוליטית.

<u>תנאי קבלה</u>

תלמידים שלמדו בשני החוגים יהיו רשאים להצטרף לתכנית המשותפת רק לאחר שישלימו שנת לימודים מלאה בשני החוגים בציון "טוב" לפחות.
תלמיד שהשלים לימודי שנה א' באחד משני החוגים ומבקש להתקבל למסלול לימוד זה יוכל לעשות זאת אם עמד בתנאי הקבלה הרגילים לחוג השני או אם השיג ממוצע ציונים של 80 לפחות ב-30 ש"ס לפחות. (ראה הפסקה "החלפה/הוספה של חוג לימודים" בפרק "מידע כללי" בידיעון זה).

<u>ייעוץ ומעקב</u>

התלמידים ינחו באופן רצוף ואישי על ידי יועצי שני החוגים. תכנית הלימודים של התלמידים תורכב בהנחייתם ותהיה חייבת באישורם.
התלמידים יהיו כפופים לתקנוני החוגים למדע המדינה ופילוסופיה.

<u>תכנית הלימודים בחוג למדע המדינה</u>

קורסי שנה א'	19 ש"ס
קורסי שנה ב'	22 ש"ס
קורסי שנה ג'	8 ש"ס
קורס בחירה (בתחום ה"רעיון המדיני")	<u>3 ש"ס</u>
	52 ש"ס

<u>פרוסמינר וסמינר</u> - ילמדו התלמידים מתחום ה"רעיון המדיני".

תכנית לימודים משולבת לקראת שני תארים - בוגר במשפטים (L.L.B) ותואר ראשון במדע המדינה

שילוב זה יהיה פתוח לקבוצה מצומצמת של תלמידים בעלי נתונים גבוהים, אשר יתקבלו לפקולטה למשפטים ואשר יהיו מעוניינים לרכוש גם השכלה ברמה של תואר ראשון במדע המדינה. הבוגרים יוכלו להמשיך בלימודים גבוהים בכל אחת משתי הדיסציפלינות בנפרד. הרחבת הלימודים בתחום מדע המדינה משלימה את ההשכלה המשפטית, מקנה כלים אנליטיים להבנה פוליטית של מוסדות ציבור ומאפשרת התמודדות טובה יותר בשדה המעשה. השילוב יתרום במיוחד לאלה המייעדים עצמם למשרות בכירות במינהל הציבורי, בחברות ממשלתיות, ובפעילות פוליטית ברמה הלאומית והמקומית, וכן לאלה המייעדים עצמם לקריירה אקדמית.

החוג למדע המדינה

תלמידי התכנית ילמדו (במסלול הלימוד הדו-חוגי) בחוג למדע המדינה כמפורט בתכנית שלהלן, זאת בנוסף ללימודיהם הרגילים (בהיקף מלא) בפקולטה למשפטים. הדבר יוכל להתאפשר לאור העובדה שהחוג למדע המדינה מציע בעומס לימודי הקיץ את כל קורסי החובה וכן מבחר של קורסי בחירה. עפ"י התכנית המוצעת, ילמד התלמיד קורס אחד בחוג במדע המדינה בכל אחד משני הסמסטרים הרגילים (א' ו-ב'), בנוסף לתכנית הלימודים הרגילה לתואר ראשון בפקולטה למשפטים. יתרת השיעורים בחוג למדע המדינה יילמדו בעונות לימודי הקיץ. (ראה להלן הצעה לפריסה כזו של לימודים בחוג במדע המדינה).
עם תום לימודיהם בפקולטה למשפטים ובחוג למדע המדינה יהיו בוגרי התכנית זכאים לתואר "בוגר במשפטים" (L.L.B) ולתעודת תואר ראשון במדע המדינה כחוג לאחר תואר. קבלת התעודה על לימודי מדע המדינה מותנית בזכאות לתואר "בוגר במשפטים".

תכנית לימודים מוצעת לתלמידי משפטים ומדע המדינה

שנה א'

סמסטר א':	המערכת הפוליטית בישראל	4	ש"ס
סמסטר ב':	מבוא לסטטיסטיקה	4	ש"ס
עונת לימודי קיץ:	יישומי מחשב למדעי החברה	3	ש"ס
	תולדות המחשבה המדינית	2	ש"ס
	מבוא ליחסים בינלאומיים	2	ש"ס
	מבוא למינהל ומדיניות ציבורית	2	ש"ס
	מבוא לממשל	2	ש"ס
		19	ש"ס

שנה ב'

סמסטר א':	כלכלה פוליטית	4	ש"ס
סמסטר ב':	שיטות מחקר	4	ש"ס
עונת לימודי קיץ:	מחשבה מדינית בת זמננו	3	ש"ס
	פוליטיקה השוואתית	3	ש"ס
	קבלת החלטות במינהל הציבורי	3	ש"ס
	אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
	פרוסמינר	2	ש"ס
		22	ש"ס

שנה ג'

סמסטר א':	התנהגות פוליטית בישראל	2	ש"ס
סמסטר ב':	סמינר	2	ש"ס
	מדינאות ומדיניות מעשית	2	ש"ס
עונת לימודי קיץ:	המשך הסמינר	2	ש"ס
	2 קורסי בחירה	6	ש"ס
		14	ש"ס
	סה"כ	**55**	**ש"ס**

תקנות החוג

1. במסגרת שיעורי הבחירה אין ללמוד יותר מקורס אחד אצל אותו מורה אלא באישור המרצה.

2. תלמיד רשאי ללמוד קורסי בחירה רק לאחר שעמד בתנאי המעבר לשנה ג'.

3. תלמיד רשאי לערער על ציון בחוג תוך עשרה ימים מיום פרסום תוצאות הבחינה.

4. במהלך כל שנת לימוד רשאי התלמיד להגיש לכל היותר 2 עבודות (ולא יותר מ-6 עבודות בסה"כ במשך לימודיו לתואר ראשון).

5. מועד אחרון להגשת עבודות גמר (למעט עבודה סמינריונית) הוא היום האחרון בסמסטר. אי הגשת עבודה או תרגיל במועד תגרור דיווח ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240). ציון זה לא ייכלל בשקלול ציון הגמר, אך יירשם בגליון הציונים.

6. מועד אחרון להגשת עבודה סמינריונית הוא 5 שבועות מיום תום הסמינר. בקשה להגיש עבודה סמינריונית באיחור יש להגיש למרצה. בכל מקרה המועד האחרון להגשת העבודה יהיה לא יאוחר מן היום האחרון לסמסטר העוקב.
על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.

7. תלמיד רשאי להודיע על ביטול השתתפות בקורס עד תום שבועיים מיום תחילת הסמסטר. על התלמיד להגיש טופס ביטולים במועד המתפרסם על לוחות המודעות.

8. תלמיד שהחליט להפסיק את לימודיו חייב להודיע על כך למזכירות החוג, בנוסף להודעה למזכירות תלמידים כללית.

קורסים חופפים

תשומת לב התלמידים מופנית לאמור בנושא זה בפרק "תקנון".

9. כל תלמיד חד-חוגי חייב ללמוד 105 ש"ס. תלמיד שקיבל פטור ע"ס קורס חופף חייב להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבל את הפטור.

10. תלמיד דו-חוגי חייב ללמוד 55 ש"ס. תלמיד שקיבל פטור בגין קורסי תובה חופפים חייב להשלים במסגרת החוג מכסה של 53-51 ש"ס לפחות. למד התלמיד קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם.

שקלול ציון הגמר

המערכת הפוליטית בישראל	3	נקודות
מבואות החוג	2	נקודות כל מבוא
יישומי מחשב למדעי-החברה	1.5	נקודות
מבוא לסטטיסטיקה	1.5	נקודות
כל קורסי החובה	2.5	נקודות
פרוסמינר	2	נקודות
מבואות כלליים פקולטטיים	1	נקודה כל מבוא
קורסי בחירה	2	נקודות כל קורס
התנהגות פוליטית בישראל	2	נקודות
פרויקט שטח	4	נקודות
מדינאות מעשית	1.5	נקודות
סמינר שנתי	4	נקודות

החטיבות

החוג למדע המדינה מציע לתלמידי חוגים בפקולטה ומחוץ לה <u>חטיבות למדע המדינה וחטיבות בלימודי צבא ואסטרטגיה</u>.
על מנת להכיר את תחומי הלימוד בחוג ואת מרכיבי תכנית הלימודים מתבקש התלמיד לקרוא את תכנית הלימודים של החוג המתפרסמת בפרק זה.
על תלמיד חטיבה חלות כל תקנות הפקולטה למדעי החברה ותקנות החוג למדע המדינה.
ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בתוג.

החוג
למדע
המדינה

<u>תנאי קבלה לחטיבות:</u>

ציון "עובר" לפחות בשלושה קורסי מבוא הנלמדים בחוגים השונים בפקולטה.

<u>חטיבות במדע המדינה</u>

א. <u>חטיבה</u>

1.	המערכת הפוליטית בישראל	4 ש"ס
2.	3 ממבואות החוג (מבוא ליחסים בינלאומיים; תולדות המחשבה המדינית; מבוא לממשל ומבוא למינהל ומדיניות ציבורית)	6 ש"ס
3.	2 קורסי בחירה	6 ש"ס
	סה"כ	16 ש"ס

ב. <u>חטיבה מורחבת</u>

1.	המערכת הפוליטית בישראל	4 ש"ס
2.	ארבעת מבואות החוג (מבוא ליחסים בינלאומיים; תולדות המחשבה המדינית; מבוא לממשל ומבוא למינהל ומדיניות ציבורית)	8 ש"ס
3.	כלכלה פוליטית	4 ש"ס
4.	אסטרטגיה בעידן המודרני	3 ש"ס
5.	מחשבה מדינית בת-זמננו	3 ש"ס
6	פוליטיקה השוואתית	3 ש"ס
7.	קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית	3 ש"ס
8.	קורס בחירה	3 ש"ס
9.	פרוסמינר	2 ש"ס
	סה"כ	33 ש"ס

חטיבות בלימודי צבא ואסטרטגיה

מטרת החטיבה להקנות ידע ומושגי יסוד בכל הקשור לתהליכים ולגורמים המעצבים את מדיניות הביטחון של מדינות, במיוחד בהקשר הישראלי.
לימודי החטיבה מיועדים להקנות תשתית ידע והכנה לתלמידים אשר בכוונתם להמשיך לימודיהם בתכנית תואר שני ללימודי ביטחון.

א. חטיבה

1.	מבוא ליחסים בינלאומיים	2 ש"ס
2.	אסטרטגיה בעידן המודרני	3 ש"ס
	4 מקורסי בחירה בתחום של יחסים בינלאומיים, ביטחון ואסטרטגיה	12 ש"ס
	סה"כ	17 ש"ס

ב. חטיבה מורחבת

1.	מבוא ליחסים בינלאומיים	2 ש"ס
2.	אסטרטגיה בעידן המודרני	3 ש"ס
3.	8 קורסי בחירה בתחום של יחסים בינלאומיים, ביטחון ואסטרטגיה	24 ש"ס
4.	פרו"ס בתחום	2 ש"ס
	סה"כ	31 ש"ס

תיאור הקורסים

סמסטרים א'+ב'

שנה א'

יישומי מחשב למדעי-התנהגות
מטרת הקורס לערוך היכרות ראשונית עם המחשב האישי. חלקו הראשון של הקורס יתמקד בהכרת מערכת חלונות, שימוש במעבד התמלילים Word ושימוש במערכת Internet. החלק השני יוקדש ללמוד יישומים לניתוח נתונים באמצעות תכנת SPSS המותאמת לחלונות.

החוג למדע המדינה

המערכת הפוליטית בישראל
קורס יסוד זה מיועד להקנות מסגרות תיאורטיות וידע בהקשר לנושאים מגוונים בפוליטיקה ישראלית ביניהם: היסטוריה פוליטית של התפתחות מוסדות השלטון, יחסי אליטות וקבוצות בחברה, שסעים ומוקדי מתח חברתיים, ביטחון לאומי, הסכסוך הישראלי-פלסטיני-ערבי, שאלת גבולות הקבע, זהות לאומית, דת-מדינה, המיעוט הערבי בישראל, זכויות הפרט, פוליטיקה ומשפט, בית המשפט העליון בישראל.

מבוא לסטטיסטיקה
הקורס יעסוק במושגי יסוד בסטטיסטיקה תאורית, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, התפלגויות חד-מימדיות ודו-מימדיות, מתאם ורגרסיה. בחלקו השני יתמקד הקורס בבעיות אמידה, בדיקת השערות וביניים.

תולדות המחשבה המדינית
סקירה וקריאת טקסטים של הוגי דעות פוליטיים מרכזיים מאפלטון ועד ימינו, תוך עמידה על עיקרי תפיסותיהם על רקע המציאות ההיסטורית שכלפיה הגיבו.

מבוא לממשל - סמסטר א'
בשיעור יושם דגש על הכרת שלוש גישות בסיסיות הרווחות במדע המדינה, להבנת המושג "מדינה" ולניתוח היחסים שבין המדינה על מוסדותיה השונים, לבין החברה על מרכיביה. שלושת הגישות הן הגישה הפלורליסטית (או גישת הקבוצות), גישת האליטות והגישה המעמדית.

מבוא לממשל - סמסטר ב'
מטרת הקורס להקנות ידע בסיסי בגישות ובמושגים המרכזיים של מדע המדינה. בקורס יושם דגש על הכרת הגישות הרווחות במדע-המדינה, להבנת המושג "מדינה" ולניתוח היחסים שבין המדינה, על מוסדותיה השונים, לבין החברה על מרכיביה. הקורס ידון בסוגיות של דמוקרטיה, שוויון, עוצמה ולגיטימציה באמצעות הגישות התאורטיות הנלמדות.

מבוא למינהל ומדיניות ציבורית
מטרת הקורס הינה להקנות ידע בסיסי בהבנת המינהל הציבורי במישור התיאורטי ובמישור האמפירי. בחלקו הראשון של הקורס יידונו מאפיינים ארגוניים-מבניים של המינהל הציבורי. בחלקו השני של הקורס נדון במהותו של תהליך קביעת מדיניות ציבורית תוך שימת דגש על משתנים סביבתיים המעצבים תהליך זה.

מבוא ליחסים בינלאומיים
הגישות העיקריות ללימוד היחסים הבינלאומיים ובעיות היסוד של היחסים הבינלאומיים בעידן המודרני, כולל: התפתחות המערכת הבינלאומית, מדינות כשחקנים בינלאומיים, עיצוב מדיניות חוץ ויישומה, ארגונים בינלאומיים, חברות רב-לאומיות, שחקנים תת-מדיניים, כלכלה פוליטית בינלאומית, בעיות יסוד ביחסי המודרני: מלחמה ושלום בעידן הגרעין, קונפליקטים אתניים, בעיות מזון, איכות הסביבה, דמוגרפיה וטכנולוגיה.

שנה ב'

קורסי חובה

שיטות מחקר

הקניית ידע בסיסי בגישה המדעית לפוליטיקה. הנושאים העקריים: הגדרת בעיות מחקר, כניית מושגים, תיאוריות והשערות, בעיות מדידה, איסוף, עיבוד נתונים וניתוחים (כולל ניתוח טבלאות, מדדי קשר, רגרסיה, מבחנים סטטיסטיים). עבודת מחקר הדורשת עבוד במחשב תהווה חלק אינטגרלי של הקורס.

כלכלה פוליטית

הקורס סוקר את העקרונות הבסיסיים של הכלכלה הפוליטית ומקורותיה. יוצגו גישות שונות למפריד ולמשותף בין העולם הכלכלי לעולם הפוליטי. כמו כן ינותחו הגישות העיקריות בכלכלה פוליטית כולל הגישה הקלאסית, המרכסיסטית, הניאו קלאסית והקנזיאנית.

מחשבה מדינית בת-זמננו - סמסטר א'

במהלך הקורס נבחן כמה מן ההוגים הפוליטיים המרכזיים של *התקופה המודרנית*, תוך שימת דגש על האופן בו מוצג האדם המודרני בכלל ומבחינת יכולתו להתמודד עם מוסדות חברתיים ומערכות עוצמה האופיניות למודרניות בפרט. כמו כן, נעמוד על קווי ההתפתחות האופיינים להגות הפוליטית במהלך התקופה, ועל השאלות העומדות בפנייה כיום. הקורס יתמקד בלימוד כתביהם של רולס, קימליקה, פוקו וכו'.

מחשבה מדינית בת-זמננו -סמסטר ב'

קורס זה סוקר רעיונות מרכזיים בהגות ובספרות המאה ה-20 תוך קשירתם במאורעות המדיניים, החברתיים והמדעיים של המאה. בין ההוגים והסופרים הנסקרים: תומס מאן, פרנץ קפקא, ז'אן פול סארטר, מרטין בוכר, מישל פוקו ואחרים.

פוליטיקה השוואתית

מטרת הקורס להציג בפני הסטודנטים מגוון של תאוריות, שאלות מחקר, מושגים וסוגיות בפוליטיקה השוואתית. הקורס יתמקד בחמישה נושאים: התפתחות, דמוקרטיה, גבולות, זהות וגלובליזציה. *באמצעותם* נבחן את ההבדלים בין חברות ומדינות שונות ואת יכולת ההסבר של תאוריות ומודלים שונים. חלקו הראשון של הקורס יעסוק בהתפתחות כלכלית ובשאלה מדוע מדינות מסויימות הצליחו יותר מאחרות. חלקו השני יבחן את *התנאים להוצאתה של דמוקרטיה* ואת האתגרים העומדים בפניה. חלקו השלישי ינתח את גבולותיה המשתנים של המדינה כפי שהם משתקפים בשאלות הריבונות, האזרחות וההבחנה בין הפרטי לציבורי. חלקו הרביעי של הקורס יעסוק בשאלות של זהות ופעילות פוליטית וישאל *מדוע זהויות מסוימות אפקטיביות יותר מאחרות*. חלקו האחרון יתמקד בתופעת הגלובליזציה ובשאלת עתידה של המדינה וגבולותיה.

קבלת החלטות במינהל ובמדיניות ציבורית

הקורס מציג גישות, תהליכים ומודלים של קבלת החלטות, בקונטקסטים פוליטיים, חברתיים וארגוניים. שאלת הרציונליות: הטהורה או המוגבלת, *התהליכית או המהותית*, *עברת בחוט השני* במהלך הקורס. כל החלטה כרוכה במורכבות רבה ועל כן מוצגים דגמים שונים: מערכתיים וקיברנטיים, אופטימליים ואינקרמנטליים, תפיסתיים וחוץ רציונליים, ועוד.

אסטרטגיה בעידן המודרני

השיעור יעסוק בנושאים הבאים:

א. הלימודים האסטרטגיים - מבוא הגדרות ומיקומם במסגרת דיסציפלינת היחסים הבינלאומיים.

ב. הופעת הנשק הגרעיני והשפעתו על היחסים האסטרטגיים הבינלאומיים.

ג. תיאורית ההרתעה.

ד. הדקטרינה הגרעינית האמריקאית ותקופותיה.

ה. סוגיות באסטרטגית הביטחון של ישראל.

התוג
למדע
המדינה

<u>פרוסמינרים</u>

חברה ופוליטיקה בגדה המערבית

התפתחות היחסים בין ישראל לבין הגדה המערבית מאז 1948 ועד ימינו. הזרמים הפוליטיים, המגמות האידיאולוגיות, בעיות הזהות ויחסי העוצמה. שינוי והמשכיות מאז מלחמת ששת הימים.

מבוא לאידאולוגית הנציונל-סוציאליסטית

הקורס יבחן את יסודותיה של האידאולוגיה הנציונל-סוציאליסטית תוך התמקדות בסוגיות מרכזיות דוגמת עקרון המנהיג, עקרון ההאחדה, עקרון המנהיג ומרחב המחייה. מאפייניה של הדיקטטורה הנרמנית ייבחנו בהשוואה למשטרים טוטליטריים ולאידאולוגיות המזוהות עימם בתקופה שבין שתי מלחמות העולם. שאלת ההמשכיות או השינוי באידיאולוגיה הנאצית תיבחן בחלקו האחרון של הסמינר לאור מה שנודע כ"ויכוח ההיסטוריונים".

עיונים במקיאבלי

קריאה מודרכת ב"נסיך", ב"עיונים" וב"אומנות המלחמה".

מיעוטים והמדינה הלאומית: המקרה הישראלי

נקודת המוצא התיאורטית של הקורס היא מערכת היחסים בין מדינות לאום דמוקרטיות לבין מיעוטים אתניים, תרבותיים ולשוניים בתוכן. בתחילת הקורס ינבחן מספר מודלים תיאורטיים העוסקים ביחסי רוב - מיעוט במדינות לאום דמוקרטיות. לאחר מכן נתמקד במדינת ישראל ומערכת היחסים שלה עם אזרחיה הערבים. בקורס נתייחס גם להתפתחויות פוליטיות בקרב הערבים בישראל ונפנה תשומת לב לשינויים המתחוללים בקרבם ביחס לזהותם, התנהגותם הפוליטית ומערכת הקשרים שלהם עם הרוב היהודי בארץ.

שנה ג'

קורסי חובה

התנהגות פוליטית בישראל
הקורס יעסוק בהתנהגות פוליטית באמצעות סקירה וניתוח של מפלגות, קבוצות אינטרס וארגונים חוץ פרלמנטריים. כמו-כן, יערך דיון במושגים: סדר יום, דעת קהל והשתתפות פוליטית תוך בחינת השחקנים השונים המעצבים את ההתנהגות הפוליטית בישראל.
מתוך שאיפה לשרטט את מרכיבי ההתנהגות הפוליטית בישראל יבחנו בין השאר דפוסי השתתפות בבחירות, הפונקציות שממלאות מפלגות, פעילות חוץ פרלמנטרית, פעולת שדולות והשפעת אינטלקטואלים ומכוני מחקר.

מדינאות ומדיניות מעשית
הרצאות של אנשי מדע המדינה מובילים, מדיניים ואנשי מינהל עבודי בכירים.

פרויקט שטח
הקודש מיועד לאמן את הסטודנט בעבודה מעשית מחוץ לכותלי האוניברסיטה. במסגרת זו ישהה התלמיד כיום בשבוע, במהלך 16 שבועות במקום בו ישובץ.

קורסי בחירה

פוליטיקה ערבית
הקורס יעסוק בגורמים האידיאולוגיים והפוליטיים הקיימים בעולם הערבי ובדינמיקה של היחסים במערכת הבינערבית. בין הסוגיות שייבדונו: המתח בין לאומיות על-טריטוריאלית לבין לאומיות פרטיקולרית; פוליטיקה של *אחדות*; *פוליטיקה* של *ועידות פיסגה*; הקשר בין התפתחות פוליטית לבין התפתחות כלכלית-חברתית והסוגיה הפלסטינית במערכת הבין-ערבית.

מדיניות החוץ של ארה"ב
לארה"ב כיום מעמד מיוחד: הן במערכת הבינ"ל והן בישראל. לכן יש מקום לעיון במקורות הרעיוניים, ההיסטוריים והפוליטיים, של מדיניות-החוץ האמריקנית. וזאת בכל אחד משלגשת הפיזורים: הדו-צדדי (כלפי ישראל), האזורי (כלפי המזה"ת), והגלובלי (כלפי ידידיה ויריביה כמו עם מוסדות בינלאומיים). דגש יושם על המסורת הדיפלומטית בת מאתיים שניים ועל מיקומה הגיאופוליטי של ארה"ב בתור "תשומות" אשר מעצבות את האינטרס הלאומי ואת הדימוי-העצמי של *האמריקאיים*. נזדם שלישי לא פחות חשוב הוא עצם תהליך קבלת ההחלטות בחברה פתוחה ודמוקרטית. מדובר על השפעות כגון: אישיותם של נשיאי ארה"ב; יחסי מימשל-קונגרס; קבוצות לחץ; דעת הקהל ויריבויות בין-משרדיות (בית הלבן- מחלקת המדינה - הפנטגון-המועצה לבטחון לאומי, ועוד).
תהיה התייחסות בהמשך הסמסטר לסוגיות מרכזיות במדיניות-החוץ האמריקנית ובראשן: היחסים עם בריה"מ, ניאו-בדלנות מול מעורבות תלות-הדדית, המערכת הבלכלית, הטהנת מחנה "העולם החופשי", וכמובן העמדה האמריקנית לגבי הסכסוך הישראלי-ערבי ומגמות ביחסי וושינגטון-ירושלים.

תממשלות תקואליציוניות של ישראל
הקורס יעסוק במרכיבי היסוד של קואליציות *פרלמנטריות* בדמוקרטיות מערביות תוך שימת דגש תיאורטי והשוואתי. סוגיות מרכזיות בנושא תיושמנה למציאות הפוליטית בישראל.

מוסד האזרחות במדינה דמוקרטית

בחינה השוואתית של שתי המסורות העקריות של הדיון בנושא האזרחות במחשבה הפוליטית המערבית: המסורת הרפובליקנית והמסורת הליברלית. המסורת הרפובליקנית שמקורה באריסטו והמשכה בהוגים הנוצריים של ימי הבניים: מאקיבלי, רוסו, זכתה לתחיה מחודשת בעיקר בארה"ב בשנים האחרונות. תחיה זו נובעת מהאכזבה הגוברת והולכת מהליברליזם לנוכח עליתו של הימין החדש ופרוקה של מדינת הרווחה. בשעור יידונו ביתביהם של ההוגים הייצוגיים העיקריים של שתי המסורות הללו בעבר והיום, וכן ייבחנו השלכותיו של הוויכוח ביניהם לגבי מוסד האזרחות במדינת ישראל.

טרוריזם בינלאומי

הקורס יעסוק בטרור פוליטי ומשמעותו. נסקור נושאים, כגון: הפרופיל הפסיכולוגי של הטרוריסט, מבנה וטקטיקה של הארגון הטרוריסטי, תפקיד התקשורת, לוחמה בטרור, ועוד. כמו-כן, נדון בסכסוכים פוליטיים ברחבי העולם אשר כללו פעילות טרוריסטית נרחבת ונתייחס להשפעת הטרור על הסכסוכים הללו.

החוג למדע המדינה

סוציאליזם לאומי, פאשיזם וימין חדש

קריסתו של העולם הקומוניסטי והתגברות תהליכי דמוקרטיזציה פתחו פתח רחב ביותר להזרחה של האידיאולוגיה הפאשיסטית כאידיאולוגיה לגיטימית.

קבוצות פוליטיות ואינטלקטואלים שונים לא תמיד ניזענים ולא תמיד בעלי רעיונות טוטליטריים מנסים להתאים את עיקרי האידיאולוגיה הפאשיסטית לזמנים פוסט-מודרניים.

בסמינר זה ננסה לפענח את עקרי האידיולוגיה הפאשיסטית בעבר, ובהיתגלמותה הנוכחית. עיקר הדיון יתמקד על אינטלקטואלים וקבוצות פוליטיות אשר עיצבו בעבר "דרך שלישית" בין הדמוקרטיה הליבראלית למרקסיזם.

היום הפאשיזם הנוכחי מתגלם בצורה שונה באירופה המזרחית ובאירופה המערבית. כאשר במזרח הפאשיזם עדיין נושא אופי לאומני רדיקלי, במערב אירופה הוא מתפתח כאידיאולוגיה אירופאית אתנית, אולם אנטי מדינת לאום.

חובות הקורס: קריאה והשתתפות שבועית.

נשים בפוליטיקה הישראלית

הקורס יעסוק בניתוח מעמדן של הנשים בפוליטיקה הישראלית. בחלקו הראשון של הקורס יוצגו וייבחנו גישות תאורטיות שונות לניתוח תת-הייצוג הנשי בפוליטיקה הישראלית. חלקו השני של הקורס יעסוק בהיבטים מהותיים של מעמד הנשים בפוליטיקה הישראלית, פוליטיקה של נשים בתקופת היישוב, מפלגות נשים, נשים במפלגות והאליטה הפוליטית הנשית.

פוליטיקה ומנהל בשלטון המקומי

מטרת הקורס לברר את אופייה של דינמיקת היחסים שבין השלטון המקומי והמרכזי, ובין יחידות השלטון המקומי לבין עצמן. במסגרת הקורס תסקר המסגרת ההיסטורית שבתוכה התפתח השלטון המקומי בישראל, ותעשה השוואה עם אופנים שונים של התפתחות היחסים שבין שלטון מקומי ומרכזי. ייבחנו אופני התפקוד של המנהל המוניציפלי, לצד סוגיות כמו סיעתיות מקומית ובחירות. במהלך הקורס יבדקו גם המלצות לשינוי מערכת היחסים בין מוסדות השלטון השונים.

פוליטיקה וכלכלה של תקשורת המונים

מטרת הקורס להציג בפני התלמידים את ההגיון הפוליטי והכלכלי המנחה את החלטות מעצבי המדיניות בתחום התקשורת האלקטרונית ההמונית. בתוך כך יסקר המגוון הקיים של אמצעי ההולכה התקשורתיים והאפשרויות הנלומות בהם. ייבדקו השלבים והצמתיים השונים בהם התקבלו החלטות לגבי עיצוב מפות התקשורת השונות, ותוערך מידת ההשפעה החברתית-פוליטית של החלטות אלו.

מבוא ביקורתי לפילוסופיה פוליטית פלורליסטית

בשעור תיבחן התפיסה ה"פלורליסטית" של פוליטיקה כפי שהיא מתבטאת בעבודותיהם של הוגי דעות כגון: ישעיהו ברלין, סטיוארט האמפשיר, ברנרד ווילאמס, גיזף רז וגיון גריי מבריטניה, מייקל וולצר, רוברט דאהל, ווילאם גלסטון וסטיבן מאסדו מארה"ב, אבישי מרגלית ויעל תמיר מישראל. הפלורליסטים מדגישים את ריבוי הערכים וצורות החיים הקיימים בחברות מודרניות, ערכים וצורות חיים שלעיתים מעורבים במאבקים הדדיים. מודעות זו מביאה את הפלורליסטים לתמוך בהגדרות של צדק, דמוקרטיה, חוקתיות ורב-תרבותיות שרגישות, יחסית, להקשר החברתי-תרבותי. לאחר בחינת הגישה הפלורליסטית, תוך שימת דגש מיוחד על תפיסות הערכים והשיפוט הפוליטי/התבונה המעשית שלה, תיערך השוואה ביקורתית בין גישה זו לבין התפיסה ה"פטריוטית" של פעילות, כפי שזו מתבטאת בכתביהם של הוגי דעות כמו צ'רלס טיילור וברנרד קריק.

סמינר במחשבה מדינית א'[1]

הרצאות אורח של חוקרים ידועים בתחומים של פילוסופיה פוליטית ובתולדות המחשבה המדינית. בין הנושאים: ארדנט על משפט אייכמן, מחשבה פשיסטית, מחשבה בקורתית של העולם השלישי, ואפשרויות רפובליקניות בימינו.

השמאל בישראל מ-1967

הקורס יתמקד בנתוח הרקע החברתי, פוליטי ואידיאולוגי, לנסיונות להקים מסגרות פוליטיות מפלגתיות ולא מפלגתיות של השמאל העצמאי בישראל מאז 1967. (משותף לתלמידי תואר ראשון ושני).

<u>סמינרים שנתיים</u>

מהפכות טכנולוגיות במלחמה

מאז ראשית העידן התעשייתי משנה המלחמה את פניה מידי כמה דורות כתוצאה מהשפעותיהן הסותרות של מהפכות טכנולוגיות. הסמינר יתמקד בניתוח השפעתן של שלוש מהפכות מרכזיות כאלה: מהפכת הברזל והקיטור של המאה ה-19, מהפכת המינוע הכרוכה בהופעתו של מנוע הבעירה הפנימית בראשית המאה ה-20, ומהפיכת האלקטרוניקה בשדה הקרב של דורנו. תנותח מערכת הגורמים שמאחורי ההצלחות והכשלונות של צבאות בקליטה ובהטמעה התורתית, הארגונית וההומרית של מהפיכות אלו.

יחסי המינים במחשבה המדינית: סוג ספרותי, מגדר, ושלטון ייצוגי[2]

בקורס נבחן את מקומן של הנשים במסורת הרפובליקנית, ואת תפקידה של ספרות בשעתוק התרבות הפוליטית. נדון ברומנים, הצגות, וכקורת ספרותית יחד עם מקורות השייכים למחשבה המדינית בתפיסתה המקובלת.

אסטרטגית פוליטית של בחירות ובוחרים

במסגרת הסמינר ינותחו מערכות הבחירות השונות לכנסת, לראשות הממשלה, להסתדרות ולשלטון המקומי. הניתוח ייעשה משתי נקודות מבט: של המתמודדים ושל הבוחרים. הקורס יציג בפני התלמיד את הכלים העיוניים והמתודולוגיים המשמשים את האסטרטגים הפוליטיים אשר באמצעותם ניתן להעריך את האיכויות והאפקטיביות של מסעי בחירות.

---

1 משותף לתלמידי תואר ראשון ושני - תלמידי תואר ראשון, רשאים להרשם רק כאישור המרצה.

2 משותף לתלמידי תואר ראשון ושני. הסמינר בהיקף של 6 ש"ס. לתלמידי תואר ראשון ייחשב לסמינר בהיקף של 4 ש"ס.

זהות ואזרחות בישראל[1]

בסמינר נבחן את מבנה האזרחות בישראל, מבנה הירארכי ומשוכלל המעניק זכויות שונות לקבוצות חברתיות, ומטיל עליהן חובות שונות, על פי זהותן הלאומית, האתנית, הדתית וכו'. היסטורית, מבנה האזרחות בישראל זכה ללגיטימציה בעזרת השימוש הבו-זמני בשלוש מערכות מושגיות/ערכיות אותן נכנה "שיח אזרחות": שיח ליברלי, שיח רפובליקני ושיח אתנו-לאומי. בשנים האחרונות התבטאה הליברליזציה של החברה הישראלית, בין השאר, בירידת כוחו הלגיטימציוני של שיח האזרחות הרפובליקני, שהיה דומיננטי בתקופת הישוב ובשנותיה הראשונות של המדינה. תהליך זה הביא למאבק חריף בין קבוצות חברתיות התומכות בשיח האזרחות הליברלי לבין אלה התומכות בשיח האתנו-לאומי. מאבק זה הוא אחד הביטויים המרכזיים של המשבר בו שרויה עתה החברה הישראלית ותוצאותיו יקבעו במידה רבה את עתידה.

החוג למדע המדינה

ארה"ב וישראל: דינמיקה של השפעה

מטרת הסמינר היא לנתח את הגורמים והפרמטרים העיקריים, המעצבים את יחסי ארה"ב-ישראל ומשפיעים על מהלכם. במרכז הניתוח תעמוד האבחנה שבין "ציר היחסים המיוחדים" לבין "ציר היחסים האסטרטגיים", שתיבחן בהקשר דינמי של ארבעה עשורים.

חופש הביטוי במחשבה המדינית[2]

קורס זה סוקר התייחסויותיהם של הוגים מדיניים נבחרים לשאלת חופש הביטוי, מימי קדם ועד ימינו. בין ההוגים הנסקרים: אפלטון, מילטון, הובס, מיל, מרקוזה, טילס ואחרים.

<u>סמינר ב' + קיץ</u>

בחירות בישראל

הסמינר יתמקד בבחירות 1999 בישראל. נדון במערכת המפלגתית המשתנה, בתקשורת, במפלגות ובמועמדים במערכת הבחירות, בדפוסי הצבעה של קבוצות שונות בחברה, ובמשמעות הרחבה יותר של הבחירות במסגרת הדמוקרטיה הישראלית. הדיון ייערך מתוך פרספקטיבה תאורטית והשוואתית למדינות אחרות ולבחירות קודמות בארץ.

חובות הסמינר: קריאה שבועית והשתתפות פעילה, רפרט ועבודת מחקר אמפירית.

סוגיות בכלכלה הפוליטית הישראלית

מדיניות ההפרטה המצויה על סדר היום הציבורי במדינות רבות בעולם, ובכלל זה גם בישראל, מציבה אתגרים חדשים ביחס לשאלה הבסיסית "מי שולט?". בסמינר זה ננסה לענות על השאלה הישירה: "מי שולט בכלכלה הפוליטית הישראלית?". שאלה זו תידון תוך בחינת יחסי הגומלין בין המערכות הכלכליות, הפוליטיות והביורוקרטיות.

---

1 משותף לתלמידי תואר ראשון ושני. הסמינר בהיקף של 6 ש"ס. לתלמידי תואר ראשון יחשב לסמינר בהיקף של 4 ש"ס.

2 תלמידים שלמדו את הקורס במסגרת "כותרת" - אינם רשאים להירשם לקורס.

סמסטר ב'

שנה א'+ב'

קורסי מבוא וחובה

ראה פרוט בסמסטר א'.

פרוסמינרים

שחקנים רציונליים בפוליטיקה

לקורס שלוש מטרות עקריות:

1. להעניק לתלמידים ידע והבנה במרכיבים התאורטיים של המודל הרציונלי, כפי שהוא מופיע בתורת ההחלטות הפורמליות, ולהקנות מהימנות ביישומם בניתוח מצבי החלטה שונים.
2. הכרה והתמודדות עם מספר נסיונות בספרות לישם ולבקר את המודל הרציונלי ככלי ניתוח בזירה הפוליטית, תוך כדי הפנית תשומת-לב לליקויים אשר אופיינו חלק מנסיונות אלה.
3. נסיון להצביע על דרכים ליישם את הגישה של המודל הרציונלי להחלטות פוליטיות, הן ככלי ניתוח אמפירי והן ככלי שיש בו כדי לשפר את איכות תהליכי קבלת החלטות.

במהלך הקורס יעתחו מספר החלטות פוליטיות חשובות תוך כדי יישום אלמנטים שונים של המודל הרציונלי.

נשים בתקשורת

הפרוסמינר יעסוק בסוגיית השפעת התקשורת ובמיוחד זו הפוליטית על מעמד האשה בחברה הישראלית. סוגייה זו תיבחן לאורן של תאוריות שונות הלקוחות מעולמה של הפוליטיקה בכלל, והתקשורת הפוליטית בפרט. דגש מיוחד יושם על טיב ואיכות המסרים הנוגעים לנשים, והמועברים בצינורות השונים (טלוויזיה, עיתונות כללית, מקומונים, עיתוני נשים, דדיו, פירסום וכיוצ"ב). איך אלה מעצבים סטריאוטיפים ומשפיעים על התנהגות פוליטית של נשים וגברים?

מרחב ופוליטיקה: מבוא לגיאוגרפיה פוליטית

הקורס יעסוק בהבנת המציאות והתהליכים הפוליטיים, מבחינת ההיבט המרחבי. נעסוק בגישות ותיאוריות שונות בתחום הגיאוגרפיה הפוליטית, כגון: מרכז מול פריפריה, גבולות, חלוקה טריטוריאלית, "טריטוריאליות" וסוציאליזציה טריטוריאלית, התפיסה האקולוגית והפונקציונלית, וגיאופוליטיקה. השימוש בגישות ובמודלים ייעשה תוך התייחסות לדוגמאות היסטוריות ועכשוויות.

פוליטיקה בתנ"ך

מטרת הקורס לבדוק מספר תיאוריות מודרניות וידע עדכני שנצטבר במדע המדינה אודות התופעה הפוליטית ולאושש את תקפותן באמצעות הסיפורים המופיעים בתנ"ך. בתוך כך ייבדקו תיאוריות מתחום המשחקים, הבחירה החברתית, המיקוח הפוליטי, שלטון ומנהיגות, ניהול מערכת וכיו"ב. הטקסט המקראי ישמש כבסיס נתונים אמפירי וכאילוסטרציה של התיאוריות שיוצגו במהלך הקורס.

פוליטיקאים ושופטים

אירועים הקשורים לפוליטיקאים ולשופטים מגיעים לעיתים נדירות לתקשורת, ואלו המגיעים חושפים קצה קרחון בלבד. פרו-סמינר זה מיועד לנתח באופן קונטפטואלי, תיאורטי, אנאליטי והיסטורי את דפוסי יחסי הגומלין בין שופטים לבין פוליטיקאים בישראל ובמדינות אחרות. מוקד הקורס הוא ישראל, אך הסוגיות השונות תלמדנה תוך התבוננות משווה במדינות אחרות, במזה"ת, אירופה ואמריקה ולקראת המאה הבאה. פרו-סמינר זה יקנה לתלמידים, בנוסף, ידע בכתיבת עבודות סמינר ויכשירם לביצוע מחקרים עצמאיים. הפרו"ס אינו דורש ידע מוקדם במשפטים.

שנה ג'

קורסי חובה

ראה פירוט בסמסטר א'

קורסי בחירה

מבט דיפלומטי על המאה ה-20

החוג למדע המדינה

אובייקטיבית, לכל אורך תולדות הדיפלומטיה העולמית קשה להזכר בתקופה רוויה באירועים מעצבים ובתמורות מרחיקות לכת יותר מאשר המאה הנוכחית.
באמצעות (א) תהליכים חברתיים, מדיניים, כלכליים וטכנולוגיים תוספתיים; (ב) משברים בינלאומיים דרמטיים, (ג) אישים ומדינאים בולטים במיוחד, תוך שימוש בכליהם המדעיים הן של ההיסטוריון והן של חוקר היחביל, נשתדל לעמוד על דרך ההתחיתים בין שלום ויציבות מערכתיים, לבין מלחמה ואיום על עצם קיומה של המערכת במהלך המאה העשרים.

מחשבה מדינית: העת העתיקה

במסגרת הקורס נעיין במוליטיקה ובדמוקרטיה במופעיהן הקלאסיים, באמצעות כתבים פילוסופיים, היסטוריים וספרותיים של יוון ורומא. נעיין בכתביהם של הומרוס, הרודוטוס, תיקידידס, אפלטון, אריסטו, קיקרו ואחרים.

תפוליטיקה תבינלאומית של בעיות הסביבה

קורס זה בודק את התפתחות הסביבה כחלק מהפוליטיקה הבינלאומית. בשלב ראשון הקורס בוחן כיצד להות בעיות סביבתיות בהקשר הגלובאלי והאזורי. בשלב השני, נלמד את הגישות השונות ותיאוריות של שיתוף פעולה בין ארגונים שונים, כגון: ממשלות וארגונים חוץ ממשלתיים כתגובה לבעיות סביבתיות. נתמקד במיוחד באומנות משא ומתן בינלאומי להתמודדות עם בעיות סביבתיות גלובליות. הקורס בוחן נושאים כמו השפעה של מוסדות וארגונים בינלאומיים, גופים חוץ-ממשלתיים, קואליציות בין מדינות, השפעה של המשפט הבינלאומי, הגדרת פיתוח בר-קיימא וריכונות המדינה. בחלקו האחרון של הקורס נסקור מקרים מיוחדים כדי להבין את יעילות הארגונים הממשלתיים והחוץ-ממשלתיים בפתירת בעיות הסביבה.

שינויים מבניים במערכת המפלגתית בישראל

השיעור יעסוק בשינויים המבניים שחלו במערכת הרב-מפלגתית הישראלית, במעבר ממפלגה דומיננטית במרכז למשרכת דו-גושית בפועל.
המעבר התבטא בתהליכים צנטרופטאליים של אחוד מפלגות משמאל ומימין והקמת המערך והליכוד ובמקביל בתהליכים צנטרופוגאליים של יסוד מפלגות לויין חדשות לצדן של שתי הגדולות. מעבר זה השפיע על המהפך השלטוני ב-1977 ועל חילופי השלטון ב-1992, 1996 ו-1999 והביא לתופעת יציאת הדופן במשטרים דמוקרטיים-פרלמנטריים של ממשלת אחדות לאומית פריטטית רוטציונית נדו-ראשית.

מדיניות בריאות

מטרת הקורס להבין את הבעיות והדילמות הכרוכות בעיצוב ויישום מדיניות בריאות. דגש מיוחד יושם על האילוצים המבניים, תרבותיים, כלכליים ופוליטיים של מערכת הבריאות בישראל. הקורס יחולק לשניים. בחלק הראשון תוצג תורת המדיניות הציבורית הכללית ובחלק השני יתמקד הדיון במערכת הישראלית. בשני החלקים יודגש המימד ההשוואתי של מדיניות הבריאות.

האיחוד האירופי - גמבט העבר, התוות והעתיד

נושאים שייסקרו במהלך הקורס: המחנה הלאומי והפדרליזם, בדלנות ולאומנות מול אינטגרציה קהילתית, מוסדות האיחוד האירופי, הרחבת האיחוד האירופי, מדיניות המועד והאיחוד האירופי.

פילוסופיות פוליטיות ואידיאולוגיות פוליטיות

מהו ההבדל בין פילוסופיה פוליטית ואידיאולוגיה פוליטית? ביצד משפיע הבדל זה על הפוליטיקה הממשית? השעור בזהן כמה מהתשובות שניתנו לשאלות אלה, תוך ניתוח מספר פילוסופיות ואידיאולוגיות פוליטיות, עתיקות וחדשות.

סמינר במחשבה מדינית ב'[1]

הרצאות אורח של חוקרים ידועים בתחומים של פילוסופיה פוליטית ובתולדות המחשבה המדינית. בין הנושאים: ארדנט על משפט אייכמן, מחשבה פשיסטית, מחשבה בקורתית של העולם השלישי, ואפשרויות רפובליקניות בימינו.

---

1 ניתן ללמוד קורס זה, ללא הסמיטר במחשבה מדינית א'.
קורס משותף לתלמידי תואר ראשון ושני. תלמידי תואר ראשון רשאים להירשם רק באשור המרצה.

תואר שני

יועץ: ד"ר יואב פלד

מטרות הלימודים

להקנות לתלמידים ידע, כלי ניתוח וחשיבה מתקדמים בנושאים של פוליטיקה בינלאומית, לאומית ומקומית. דגש מיוחד ישם על הכשרת תלמידים למחקר והוראה עצמאיים. כמו-כן, יחשפו התלמידים לנושאים אשר ישמשו להם כבסיס לפעילות ציבורית.

החוג למדע המדינה

קיימות שתי תכניות לימודים לתואר שני:
1. ללא עבודת גמר.
2. עם עבודת גמר (תכנית זו מאפשרת בסיומה הגשת מועמדות ללימודי תואר שלישי).

תנאי קבלה

למסלול ללא עבודת גמר - רשאים להציג את מועמדותם תלמידים אשר סיימו את לימודי התואר הראשון בציון גמר של 80 לפחות.
למסלול עם עבודת גמר- רשאים להציג את מועמדותם:
1. תלמידים בעלי ציון גמר של 85 לפחות בלימודי התואר הראשון.
2. תלמידים שציון הגמר שלהם יהיה בין 80-85 והם בעלי פוטנציאל מחקרי. תלמידים אלה יוזמנו לראיון בפני ועדת הקבלה של החוג.

תלמידים שסיימו תואר ראשון בחוג שאינו מדע-המדינה, תייבים בלימודי השלמה מתואר ראשון.

מעבר ממסלול ללא עבודת גמר למסלול עם עבודת גמר

ממוצע של 85 לפחות בלימודים בתום השנה הראשונה בחוג, בקורסים:
שיטות מחקר למתקדמים במסלול עם עבודת גמר.
נישות ותיאוריות במדע המדינה.
קורס חובה בתחום ההתמחות.
2 סדנאות.

לימודי השלמה

במסגרת לימודי ההשלמה חייבים התלמידים ללמוד 5 קורסים מתוך 6 קורסי החובה לתלמידי שנה ב':
- כלכלה פוליטית - ש+ת
- אסטרטגיה בעידן המודרני - ש+ת
- מחשבה מדינית בת-זמננו - ש+ת
- פוליטיקה השוואתית - ש+ת
- קבלת החלטות במינהל ובמדיניות ציבורית - ש+ת
- שיטות מחקר - ש+ת

תלמידים שלא למדו קורס בתחום של שיטות מחקר חייבים לכלול את הקורס במסגרת לימודי ההשלמה שלהם.
תלמידים שיתקבלו ללימודי השלמה במסלול **ללא עבודת גמר** חייבים להשיג ממוצע של 75 לפחות בלימודי ההשלמה וציון 70 לפחות בכל אחד מהקורסים, כדי לעבור למעמד של תלמיד מן המניין. במסלול **עם עבודת גמר** התלמידים חייבים להשיג ממוצע של 80 לפחות בלימודי ההשלמה וציון 70 לפחות בכל אחד מהקורסים, כדי לעבור למעמד של תלמיד מן המניין. (פרט למתקבלים עפ"י "נוהל קבלת תלמידים בעלי תואר ראשון ממוסד אחר ללימודי תואר מוסמך באוניברסיטת ת"א" - ראה נוהלים אוניברסיטאיים בדפים הצהובים).

תחומי לימוד

א. מחשבה מדינית
ב. פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית
ג. משפט, חברה ופוליטיקה
ד. תקשורת פוליטית
ה. מינהל ומדיניות ציבורית
ו. יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה
ז. מתודולוגיה וכלכלה פוליטית

משך הלימודים

תלמידי שני המסלולים חייבים לסיים את כל חובות התואר עד תום השנה הרביעית ללימודיהם.
מתן אישור להמשך לימודים מעבר לשנה הרביעית ייעשה במקרים חריגים בלבד בסמכות ראש החוג והיועץ לתואר שני.
אישור להמשך לימודים מעבר לשנה החמישית הוא בסמכות ועדת ההוראה הפקולטטית ומחייב המלצה מנומקת של היועץ או ראש החוג.

תכניות לימודים

א. תכנית ללא עבודת גמר

מטרת התכנית להכשיר תלמידים למחקר והוראה בבתי-ספר על-יסודיים ומכללות, לציידם בכלים לחשיבה ולקרבם לנושאים שבתחומי מדע-המדינה, וזאת כבסיס לפעילות ציבורית. אופן לימוד זה יקנה תואר מ.א. ללא עבודת גמר, ומוסמכיו לא יוכלו להמשיך ללימודי תואר שלישי. מכסת שעות הלימוד באופן לימוד זה היא 46 שעות. על התלמידים לעמוד בבחינת גמר בתום התמחותם.

<u>קורסי חובה</u>

שיטות מחקר במסלול ללא עבודת גמר	3	ש"ס
סמינר מחלקתי	4	ש"ס
קורס חובה בתחום הלימוד (כמפורט בהמשך)	3	ש"ס

<u>קורסי בחירה</u>

8 סמינרים/סדנאות סמסטריאליות	24	ש"ס
2 סמינרים שנתיים (אחד בתחום הלימוד		
ואחד מחוץ לתחום הלימוד)	<u>12</u>	<u>ש"ס</u>
סה"כ לתואר במסלול ללא עבודת גמר	**46**	**ש"ס**

<u>תנאי המשך לימודים לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר</u>

חובה על התלמיד לסיים תוך שלושה סמסטרים מיום התחלת לימודיו לתואר שני בחוג, את הקורסים הבאים:

- קורס חובה בתחום הלימוד
- שיטות מחקר לתלמידי המסלול
- סמינר/סדנה סמסטריאלית

בממוצע של 80 לפחות ובתנאי שהציון בכל אחד מהקורסים יהיה 70 לפחות.
תלמידים שלא יעמדו בתנאי יופסקו לימודיהם בחוג. מקרים חריגים יובאו בפני ועדת החוג.

בחינת הגמר

הבחינה תהיה בתחום הלימוד של התלמיד.
התלמידים חייבים לגשת לבחינת הגמר בסמסטר האחרון ללימודיהם.
לרשות התלמידים יעמדו שני מועדים (מועד אחד בסמסטר א' ומועד נוסף בסמסטר ב') וציון המעבר יהיה 75 לפחות.
מידי סמסטר כחודש לפני הבחינה, תופץ רשימה ביבליוגרפית של ספרים ומאמרים בכל אחד מתחומי הלימוד.
תלמידים ילמדו לקראת הבחינה את כל המאמרים והספרים בתחום הלימוד בו הם מבקשים להבחן. בבחינה יתבקשו התלמידים לענות על 2 מתוך 3 שאלות בתחום הלימוד בו למדו.
ציון הבחינה מהווה 10% מציון הגמר.

תחום למדע המדינה

ב. תכנית עם עבודת גמר

מטרת התכנית להכשיר תלמידים למחקר עצמאי והוראה ברמה אוניברסיטאית בתחומי מדע-המדינה. הלימודים כוללים 38 שעות לימוד סמסטריאליות, עבודת גמר ובחינה על עבודת הגמר. למוסמכים שסיימו את לימודיהם בציון סופי של 85 לפחות תינתן האפשרות להמשיך לימודיהם בחוג לקראת תואר שלישי.

קורסי חובה

קורס חובה בתחום הלימוד (כמפורט בהמשך)	3	ש"ס
גישות ותאוריות במדע המדינה	3	ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.[1]	3	ש"ס
(לא ישוקלל בציון הגמר)		
שיטות מחקר במסלול עם עבודת גמר[2]	3	ש"ס
סמינר מחלקתי	4	ש"ס
סדנה מתודולוגית	3	ש"ס

קורסי בחירה

3 סמינרים/סדנאות סמסטריאליות	9	ש"ס
סמינר שנתי	6	ש"ס
עבודת גמר	4	ש"ס
סה"כ לתואר במסלול עם עבודת גמר	**38**	**ש"ס**

תנאי המשך לימודים לתלמיד המסלול עם עבודת גמר

חובה על התלמיד לסיים תוך שלושה סמסטרים מיום התחלת לימודיו לתואר שני בחוג, את הקורסים הבאים:

- קורס חובה בתחום הלימוד
- גישות ותיאוריות במדע המדינה
- שיטות מחקר לתלמידי המסלול
- סטטיסטיקה למ.א.
- סמינר סמסטריאלי/סדנה

בממוצע של 80 לפחות, ובתנאי שהציון בכל אחד מהקורסים יהיה 70 לפחות.
תלמידים שלא יעמדו בתנאי יופסקו לימודיהם בחוג. מקרים חריגים יובאו בפני וועדת החוג.

---

1 פטור מקורס זה ניתן לקבל ע"ס בחינה שתערך סמוך לתחילת שנת הלימודים. תלמידים שיקבלו פטור על-סמך בחינה זו, חייבים בסדנה/סמינר נוסף בהיקף של 3 ש"ס.
2 תלמידים רשאים ללמוד "שיטות מחקר במסלול עם עבודת גמר" במקביל או אחרי שהם למדו את הקורס "סטטיסטיקה למ.א.".

סדנה מתודולוגית
כל תלמידי המסלול חייבים להשתתף בסדנה שמטרתה להכשיר תלמידים לכתיבת עבודת התזה.
דרישות קדם לסדנה המתודולוגית: סיום קורסי החובה, סיום שני סמינרים ותאום עם מנחה נושא לכתיבת עבודת תזה.

עבודת גמר
תלמידי התואר השני במסלול חייבים בכתיבת עבודת גמר בהנחיית אחד מחברי הסגל הבכיר בחוג. תלמיד חייב להגיש הצעה לעבודת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל את אישור המנחה להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו בחוג או שיהיה עליו לעבור למסלול ללא עבודת גמר. ציון עבודת הגמר מהווה 40% מציון הגמר.

לתלמידי שתי התכניות

קורס חובה בתחום הלימוד
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה** ילמדו את הקורס: **המערכת הבינלאומית.**
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **מינהל ומדיניות ציבורית** ילמדו את הקורס: **מינהל ציבורי ומדיניות ציבורית.**
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **משפט, חברה ופוליטיקה** ילמדו את הקורס: **סוגיות במשפט ומדעי החברה.**
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **תקשורת פוליטית** ילמדו את הקורס: **תקשורת פוליטית.**
תלמידים שתחומי הלימוד שלהם **מחשבה מדינית; פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית; מתודולוגיה וכלכלה פוליטית** ילמדו את הקורס: **הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע המדינה בן-זמנו.**

סמינר מחלקתי
כל תלמידי תואר שני חייבים להשתתף במהלך לימודיהם בסמינר המחלקתי, במשך שני סמסטרים. התלמידים חייבים להשתתף בכל פגישות הסמינר. תלמידי הסמינר יחוייבו בכתיבת מספר עבודות.
הסמינר מתקיים אחת לשבועיים, בהשתתפות חברי הסגל של החוג, ומרצים אורחים.
הציון בסמינר יהיה עבר/נכשל.
הסמינר המחלקתי מתקיים בימי ב', בין השעות: 17.00-19.00.

קורסי בחירה

סדנא/ות סמינרים סמסטריאלים
סמינר סמסטריאלי - במסגרת זו תונשנה עבודות בתאום עם המרצה.
סדנה סמסטריאלית - בסדנאות ישולבו דיונים כלליים ותיאורטיים בסוגיות מרכזיות ואקטואליות. אם אופי הסוגיה יאפשר זאת, תכלול הסדנה גם עבודת שדה.
עבודות יש להגיש עד 5 שבועות מתום הסמסטר.

סמינרים שנתיים
הסמינרים השנתיים מאפשרים לתלמיד להתמודד עם סוגיה מורחבת.
עבודה סמינריונית שנתית יש להגיש עד תום הסמסטר העוקב.

בחינות
בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שרות מילואים. מועד מיוחד בגין סיבה אחרת, יהיה כפוף לאישור היועץ ופנייה לוועדת הוראה ומותנה בהמצאת אישורים מתאימים.

סיכום חובות התלמיד בשתי התכניות

	אופן לימוד עם עבודת גמר	אופן לימוד בלי עבודת גמר
חובה		
קורס בתחום הלימוד	3 ש"ס	3 ש"ס
גישות ותיאוריות במדע המדינה	3 ש"ס	----------
סטטיסטיקה למ.א.[1]	3 ש"ס	----------
שיטות מחקר למתקדמים	3 ש"ס	3 ש"ס
סמינר מחלקתי	4 ש"ס	4 ש"ס
סדנה מתודולוגית	3 ש"ס	----------
בחירה		
סמינרים שנתיים	1 (6 ש"ס)	2 (12 ש"ס)
סדנה/סמינרים סמסטריאליים	3 (9 ש"ס)	8 (24 ש"ס)
בחינת גמר	לא חייב	חייב
עבודת גמר	4 ש"ס	לא חייב
	38 ש"ס	46 ש"ס

החוג למדע המדינה

ציון גמר

רשאי להגיש בקשה לציון גמר בתכנית **ללא עבודת גמר** תלמיד אשר:
א. סיים את כל מכסת הקורסים הנדרשת ע"פ תכנית הלימודים.
ב. קיבל ציון 75 לפחות בבחינת הגמר.

שקלול ציון הגמר
90% ציוני קורסים
10% בחינת גמר

רשאי להגיש בקשה לציון גמר בתכנית **עם עבודת גמר** תלמיד אשר:
א. סיים את כל מכסת הקורסים הנדרשת ע"פ תכנית הלימודים.
ב. הגיש עבודת גמר והגן עליה בהצלחה.

שקלול ציון הגמר
60% ציוני קורסים
40% עבודת גמר

---

1 הציון בקורס סטטיסטיקה למ.א. לא ישוקלל בציון הגמר.

משפט חברה ופוליטיקה

תכנית העשרה משותפת: החוג למדע המדינה, הפקולטה למשפטים,
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה
מרכז התכנית: ד"ר גד ברזילי

תיאור התכנית

בשנים האחרונות חל גידול מרשים בהיקף ועומק המחקר האקדמי ובעניין הציבורי בהשלכות הפוליטיות, החברתיות והתרבותיות של המשפט. התפתחויות אלו באות לידי ביטוי בעניין הנובר במעמדו של בית המשפט העליון בישראל, במקורותיהם התרבותיים-משפטיים-פוליטיים של פסיקות ודברי חקיקה, בתוצאות החברתיות ובמשמעויות הנורמטיביות של הכרעות משפטיות ושל חוקי היסוד החדשים.

החוג למדע המדינה, הפקולטה למשפטים, והחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה חברו יחד בהקמתה של תכנית לימודים ייחודית במסגרת לימודי התואר השני. התכנית מיועדת לתלמידי המסלול עם עבודת גמר. תלמידי התכנית יכוונו להתמודד מחקרית עם שאלת הקשר בין משפט, חברה ופוליטיקה. התכנית מיועדת להקנות לתלמידים שישתתפו בה כלים תיאורטיים ומתודולוגיים, הנחוצים למחקר חברתי ופוליטי של המשפט בישראל. התכנית מציעה מגוון של שיעורים, שמטרתם להכין תלמידים לקראת כתיבתן של עבודות מחקר, שתעסוקנה בסוגיות כגון: התרבות המשפטית והפוליטית בישראל, ההיסטוריה של המשפט בישראל, המשפט כמדע חברתי, ההקשר החברתי והפוליטי של תורות וגישות במשפט, משפט ופמיניזם, ניתוח טכסטים משפטיים בכלים של מדעי החברה, משפט ורב-תרבותיות, ממשל ומשפט, פנדמנטליזם, קיצוניות פוליטית ושלטון החוק, וזכויות חוקתיות בהקשרן הפוליטי והחברתי.

על פי התכנית, ילמדו תלמידי מדע המדינה, לימודי העשרה, במסגרת הפקולטה למשפטים, שיכללו קורסי יסוד, מספר קורסי בחירה וסמינרים לתואר השני, הרלוונטים לתחומי העיסוק של התכנית. כל תלמידי התכנית ישתתפו בקורס ליבה משותף, שיהיה הקורס המרכזי של התכנית, ויועבר במשותף על ידי מורים מן החוג למדע המדינה, הפקולטה למשפטים, והחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

התכנית חברה, פוליטיקה ומשפט מיועדת לבעלי תואר ראשון במדעי החברה או משפטים, שהם בעלי הישגים גבוהים בתואר הראשון ובעלי אוריינטציה מחקרית, המבקשים לכתוב עבודת תיזה בתואר השני. תלמידים מצטיינים מחוגים אחרים יתקבלו לתכנית כפוף ללימודי השלמה. כל אחד מתלמידי התכנית יזכה לייעוץ אישי צמוד על ידי אחד ממורי התכנית.

במסגרת התכנית ילמדו התלמידים את הקורסים הבאים:

קורסי חובה

סוגיות במשפט ובמדעי החברה (קורס חובה בתחום הלימוד)	6 ש"ס
גישות ותיאוריות במדע המדינה	3 ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.	3 ש"ס
שיטות מחקר במסלול עם עבודת גמר	3 ש"ס
סמינר מחלקתי	6 ש"ס
סדנה מתודולוגית	3 ש"ס

קורסי בחירה

סדנאות/סמינרים		9 ש"ס
קורסים/סמינרים לתואר שני בפקולטה למשפטים		7 ש"ס
עבודת גמר		4 ש"ס
	סה"כ	42 ש"ס

תלמידי תואר שני בפקולטה למשפטים המשתתפים בתכנית יחוייבו בשני קורסים:
התנהגות פוליטית בישראל
ופוליטיקה השוואתית.

להלן רשימת הקורסים המוצעים לתלמידי התכנית

החוג
למדע
המדינה

קורסי חובה בתחום

סוגיות במשפט ובמדעי החברה - 6 ש"ס
ד"ר ג. ברזילי; פרופ' מ. מאוטנר; פרופ' ל. שלף, ד"ר א. גרוס, ד"ר ר. שמיר

סמינרים שנתיים

קהילה, חוק ומשטר פוליטי: ישראל ומדינות אחרות - 6 ש"ס
ד"ר ג. ברזילי

זהות ואזרחות בישראל - 6 ש"ס
ד"ר י. פלד

סדנאות/סמינרים סמסטריאלים

פוליטיקה, בתי משפט ותרבות - 3 ש"ס
ד"ר ג. ברזילי

צבא וביטחון לאומי, תקשורת, מוסר ואתיקה - 3 ש"ס
פרופ' א. כשר

לתלמידי שנה ב' בתכנית - תתקיים סדנת קריאה ומחקר.
המפגשים יתקיימו מספר פעמים בסמסטר, ביום א' בשעה 18.00, על מועדי המפגשים נודיע לתלמידי התכנית במהלך הסמסטר, הסדנה אינה נכללת במניין השעות.

תקשורת פוליטית

מרכז: פרופי מיכאל קרן

הלימודים במגרש הבינתחומי המיוחד לפוליטיקה ותקשורת נוגעים בעיסוקיהם של אנשי המדיה - עיתונות, רדיו, טלוויזיה וקולנוע - אל מול שאלות של אתיקה ומחשבה מדינית, קבוצות לחץ, פוליטיקאים, תנועות לאומיות, מוסדות שלטון בישראל, והמערכת הבינלאומית.

תכנית הלימודים

קורסי חובה

כמפורט במסגרת התכנית ללא עבודת גמר והתכנית עם עבודת גמר.
קורס החובה בתחום: תקשורת פוליטית - ד"ר ח. נוה.

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים לתלמידים הקורסים הבאים:

אספקטים ספרותיים ופוליטיים בשיח הפוליטי והספרותי - פרופי י. שן
בחירות והתנהגות כוחרים - *פרופי מ. שמיר*
מדיניות תקשורת בעידן של מהפיכת המידע - ד"ר י. כץ
ספרות, עיתונות ופוליטיקה - פרופי מ. קרן
הסרט הפוליטי בקולנוע הישראלי - פרופי ש. משעל, פרופי ג. נאמן
אידיאולוגיה, אמנות, תקשורת ופוליטיקה בגרמניה מראשית המאה ה-19 עד 1945 - ד"ר ד. אריאלי הורוביץ
ייצוג טלוויזיוני של תרבות ופוליטיקה - פרופי ת. הרצוג וד. ויצטום
תקשורת ותעמולה פוליטית בעת העתיקה - ד"ר ד. בהר"ל
כתוב בעיתון: תקשורת וחברה במבט חומסקיני - פרופי ט. ריינהרט
מניפולציות דטוריות בשיח הפוליטי - פרופי י. שן
נהול קמפיין פוליטי - ד"ר י. כץ
צבא וביטחון לאומי - תקשורת, מוסר ואתיקה - פרופי א. כשר
דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת: סוגיות נבחרות - *פרופי א. בן צבי וא. נהרי*
תקשורת, דמוקרטיה וביטחון לאומי - ד"ר ר. פדהצור
פולחני מדיה: כראייה מקומית וביגלאומית - ד"ר ש. כגן
פוליטיקה ותקשורת בישראל - ד"ר י. פרי
טלוויזיה ופוליטיקה - פרופי א. צוקרמן
תקשורת בינלאומית - ד"ר ח. נוה
תקשורת, פוליטיקה וזהות בחברה הפלסטינית - ד"ר א. גימאל
תקשורת, שפה ואכולוציה - ד"ר ת. יכלונקה וד"ר ד. דור
קולנוע נאצי וייצוג הנאציזם - ד"ר מ. פרידמן
מלחמה ואסטרטגיה בעידן המידע - ד"ר א. סובלמן
דעת קהל ועיצוב מדיניות חוץ וביטחון - ד"ר ת. הרמן

פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית

מרכז: ד"ר יואב פלד

התחום של פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית עוסק בנושאי הליבה של מחקר המדינה המודרנית. ריבונות, חוק, גבולות, משטר, תרבות פוליטית, תנועות חברתיות, זהות, תפקודי הביורוקרטיה והצבא יבחנו במבט משווה ומתוך התבוננות רחבה בשינויים הבינלאומיים בעשורים האחרונים. דגש מיוחד ישם על המציאות הישראלית.

לחזוג
למדע
המדינה

תכנית הלימודים

קורסי חובה

כמפורט במסגרת התכנית ללא עבודת גמר והתכנית עם עבודת גמר.
קורס החובה בתחום: הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע המדינה - ד"ר מ. קוצ'ין

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים להלמידים הקורסים הבאים:

מניפולציות רטוריות בשיח הפוליטי - פרופי י. שן
סוגיות בפסיכולוגיה פוליטית - פרופי ז. ברטל
זהות ואזרחות בישראל - ד"ר י. פלד
אומות, טריטוריות והקמת מדינות - ד"ר א. ווינטהל
קהל, חוק ומשטר פוליטי: ישראל ומדינות אחרות - ד"ר ג. ברזילי
בחירות והתנהגות בוחרים - פרופי מ. שמיר
פוליטיקה, בתי משפט ותרבות - ד"ר ג. ברזילי
אידאולוגיה, אמנות, תקשורת ופוליטיקה בגרמניה מראשית המאה ה-19 עד 1945 - ד"ר ד. אריאלי הורוביץ
מחשבה פוליטית ביקורתית בעולם השלישי - ד"ר א. גימאל
השמאל בישראל מ-1967 - ד"ר ב. טמקין
תקשורת, פוליטיקה וזהות בחברה הפלסטינית - ד"ר א. גימאל
החברה הישראלית בהשפעת המצב הבטחוני - ד"ר ת. לרנטל
פוליטיקה ותקשורת בישראל - ד"ר י. פרי
פוליטיקה יצירתית - ד"ר צ. בלטברג
המערכת הבינלאומית מהמלחמה הקרה ועד ימינו - פרופי נ. אורן
סוגיות במשפט ובמדעי החברה - ד"ר ג. ברזילי; פרופי מ. מאוטנר; פרופי ל. שלף; ד"ר א. גרוס וד"ר ר. שמיר
סמינר במחשבה מדינית - (יתקיימו 4 הרצאות בנושא זהות ישראלית) - ד"ר מ. קוצ'ין

מחשבה מדינית

מרכז: ד"ר מייקל קוציין

לתכנית ללימודים מתקדמים במחשבה מדינית שתי מטרות מרכזיות: ראשית, העמקת הידע של התלמידים במגוון נושאים של פילוסופיה פוליטית כללית, כגון: דילמות של זהות בחברה רב-תרבותית, יחסי מיגדר בהגות פוליטית של המערב, והזיקה בין אידיאולוגיות ותיאוריות פוליטיות לבין יצירה תרבותית בתחומי האומנות והספרות. שנית, בחינה בכלים פילוסופיים-פוליטיים סוגיות הקשורות בדמוקרטיה ובפוליטיקה בישראל, התנועה הלאומית הציונית והפלשתינאית, הניסיון היהודי בהיסטוריה, ועוד. מטרת התכנית היא, להעמיד תלמידים בעלי ידע מקיף ומעמיק במחשבה מדינית כללית, אשר יהיו מסוגלים לתרגם ידע זה באופן יצירתי לניתוח הוויתם הפרטיקולרית.

תכנית הלימודים

כמפורט במסגרת התכנית ללא עבודת גמר והתכנית עם עבודת גמר.

קורס חובה בתחום

הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע המדינה - ד"ר מ. קוציין

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים לתלמידים הקורסים הבאים:

קריאת מקורות במחשבה מדינית עכשווית - ד"ר צ. בלטברג
סמינר במחשבה מדינית א' - ד"ר מ. קוציין
אידאולוגיה ופוליטיקה - פרופ' צ. רוזן
מבוא לתאוריה חברתית מודרנית - ד"ר מ. צוקרמן
מידות ומדידות: ממדעי המוסר לאתיקה - ד"ר ע. אופיר
אידאולוגיה, אמנות, תקשורת ופוליטיקה בגרמניה מראשית המאה ה-19 ועד 1945 - ד"ר ד. אריאלי הורוביץ
פוליטיקה יצירתית - ד"ר צ. בלטברג
סמינר במחשבה מדינית ב' - ד"ר מ. קוציין
היגל: "הפילוסופיה של ההיסטוריה" - ד"ר צ. טאובר
הפוליטיקה של האבולוציה - הרברט ספנסר בתוך זמנו - ד"ר ח. יבלונקה וד"ר ס. ניסיס
לנוכח קטסטרופה - ד"ר ע. אופיר
סמכות ואוטונומיה במחשבת חז"ל - פרופ' מ. פיש
מקס הורקהיימר - ביקורת התרבות האינסטרומנטלית - ד"ר מ. צוקרמן
יחסי המינים במחשבה המדינית: סוג סיפרותי, מיגדר ושלטון ייצוגי - ד"ר מ. קוציין
מחשבה מדינית ביקורתית בעולם השלישי - ד"ר א. גימאל
ההשכלה והשכלה שכנגד - פרופ' ש. וולקוב וד"ר י. מאלי
דמוקרטיה עיון מחודש - פרופ' י. תמיר
תומסקי, שפה דיון וחברה - פרופ' א. כשר

יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה

מרכז: פרופי אברהם בן-צבי

הלימודים המתקדמים בתחום היחסים הבינלאומיים מיועדים לפתח בסטודנטים חשיבה ביקורתית, להקנות להם מיומנות מחקרית בסיסית, ולשפר את הבנת התהליכים הבינלאומיים ברמה תיאורטית גבוהה. הלימודים מאפשרים לסטודנטים להתמחות בתחומים ספציפיים של תיאוריה ומעשה, כגון: גישות מערכתיות ללמוד היחסים הבינלאומיים, קבלת החלטות, דיפלומטיה ותקשורת, מו"מ בינלאומי, פרקים היסטוריים בהתפתחות היחסים הבינלאומיים, ומערכת יחסי החוץ והביטחון של ישראל.

החוג
למדע
המדינה

תכנית הלימודים

קורסי חובה

כמפורט במסגרת התכנית ללא עבודת גמר והתכנית עם עבודת גמר.
קורס החובה בתחום: המערכת הבינלאומית - פרופי י. עברון

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים לתלמידים הקורסים הבאים:

הדיפלומטיה של מלחמת העולם השניה - פרופי נ. אורן
המערכת הבינלאומית מהמלחמה הקרה ועד ימינו - פרופי נ. אורן
תורת מאזן הכוחות - פרופי א. קליימן
מלחמה ושלום ביחסים הבינלאומיים - פרופי ז. מעוז
סוגיות בתפוצה גרעינית - פרופי י. עברון
תורת ההחלטה: גישות ומודלים - פרופי ז. מעוז
תיאוריות אסטרטגיות בתקופה המודרנית - פרופי ע. גת
בקרת נשק במזרח-התיכון - פרופי ש. פלדמן
סוגיות בלימודים אסטרטגיים - פרופי ז. מעוז
תקשורת, דמוקרטיה וביטחון לאומי - ד"ר ר. פדהצור
בקרת נשק במזה"ת - פרופי ש. פלדמן
דיקטטוריות והתפיעה - פרופי ש. פלדמן
דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת: סוגיות נבחרות - פרופי א. בן-צבי וא. נהרי
אפריקה השחורה ביחסים הבינלאומיים - פרופי ב. נויברגר
בעיות ביטחון המפרץ - פרופי י. קוסטינר

מתוך הרשימה שלהלן, יוכלו תלמידי המסלול עם עבודת גמר ללמוד קורס אחד ותלמידי המסלול ללא עבודת גמר 2 קורסים:
צבא וביטחון לאומי - תקשורת מוסר ואתיקה - פרופי א. כשר
מושגים אסטרטגיים בתפיסת הביטחון הלאומי של ישראל - ד. תמרי
מלחמה ואסטרטגיה בעידן המידע - ד"ר א. סובלמן
ביטחון ומים: ניתוח סוגיות הידרו-אסטרטגיות בסכסוך הישראלי-ערבי - ד"ר מ. שרמן
דעת קהל ועיצוב מדיניות חוץ וביטחון - ד"ר ת. הרמן

מומלץ לתלמידי התחום להשתתף בפורום הבינלאומי, בראשותו של פרופי אהרון קליימן, הפורום מארח שגרירים של מדינות העולם. הפורום יתכנס בימי רביעי בשעה 17.00.
תאריכים, שמות השגרירים שיתארחו מסגרת הפורום ונושאי ההרצאות יתפרסמו על לוח המודעות של החוג.

תכנית לימודים לתואר שלישי

יועץ: פרופ' זאב מעוז

מטרת הלימודים

להכשיר חוקרים עצמאיים בנושאי הפוליטיקה המקומית, הלאומית והבינלאומית, שהם בעלי פוטנציאל להשתלב במסגדות אקדמיות ולא אקדמיות באחד מתחומי ההוראה המחקר והביצוע.

מסלולי הלימוד ותנאי הקבלה

קיימים שני מסלולי לימוד לתואר השלישי: המסלול הרגיל והמסלול הישיר.
למסלול הרגיל רשאים להגיש מועמדותם תלמידים שקיבלו את התואר "מוסמך אוניברסיטה" במסלול המחקרי בציון משוקלל של 85 לפחות ושהכינו עבודת גמר שציונה 85 לפחות. אם לימודי התואר השני היו כתחום דיסציפלינרי אחד, יהיה על התלמידים למלא חובות השלמה על פי הנחיות הוועדה החוגית. במקרים מיוחדים תשקול הוועדה היחידתית מועמדים שציון הגמר בתואר השני שלהם נמוך מהנ"ל.

למסלול הישיר רשאים להגיש מועמדותם תלמידים מצטיינים:

א. בעלי תואר "בוגר" בציון משוקלל של 90 לפחות.
ב. עד תום השנה הראשונה ללימודי ה-מ.א., השתתפו בלפחות מחצית מכלל חובות השמיעה של לימודי ה-מ.א., וממוצע ציוניהם הוא 90 לפחות.

על המועמדים בשני המסלולים להגיש לוועדה החוגית תכנית מחקר ראשונית בהיקף של כ-5 עמודים, שבה יפורטו השערות המחקר, שיטות המחקר ושדה המחקר, ושאושרה ע"י המנחה המיועד.
הוועדת היחידתית לתלמידי התואר השלישי תדון במועמדים ותחליט אם לקבלם או לדחותם. אם הוועדה תאשר את הצעת המחקר היא תמליץ בפני הוועדה הפקולטטית על קבלת התלמיד לשלב א'.
תלמידים אשר סיימו תואר שני במדע המדינה באוניברסיטאות מוכרות בארץ ובעולם יהיו פטורים מקורסי השלמה ובחינת כשירות.

לימודי השלמה

מועמדים אשר סיימו תואר ראשון במדע המדינה ותואר שני בחוג שאינו מדע המדינה, יתבקשו להשלים את הקורסים הבאים:
מתואר שני
- גישות ותאוריות במדע המדינה.
- קורס הליבה בתחום בו הם מתכוונים לכתוב את עבודת הדוקטורט.
- סדנה מתודולוגית, או קורס אחר שייקבע ע"י הוועדה.

מועמדים אשר סיימו לימודי תואר ראשון ושני בחוגים שאינם מדע המדינה, יתבקשו להשלים את הקורסים הבאים:
מתואר שני
- גישות תיאוריות במדע המדינה.
- קורס הליבה בתחום בו הם מתכוונים לכתוב את עבודת הדוקטורט.
- סדנה מתודולוגית.
- קורס נוסף שייקבע ע"י הוועדה.

<u>מתואר ראשון</u>
- המערכת הפוליטית בישראל.
- פוליטיקה השוואתית.

הציון בכל אחד מקורסי ההשלמה חייב להיות 80 לפחות ועל התלמיד להשלימם תוך 3 סמסטרים מיום קבלתו כמועמד לתלמיד.

<u>בחינת כשירות</u> שתכלול רשימת ספרים ומאמרים בשלושה מתוך ארבעה תחומים:
- התנהגות פוליטית ומדיניות
- יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה
- פוליטיקה ישראלית והשוואתית
- מחשבה מדינית.

החוג למדע המדינה

הבחינה תתקיים פעמיים בשנה. הבחינה תהיה בחינת בית עם חומר פתוח ותימשך 24 שעות.
הציון בבחינה יהיה 'עבר', 'לא עבר'.

<u>בוגרי לימודי ביטחון</u> אשר עמדו בהצלחה בתנאי הקבלה, יידרשו לעבור בחינת כשירות בתחום אחד בלבד (שאינו יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה).
תלמידים שלא למדו מדע המדינה בתואר ראשון ישלימו את הקורסים הבאים:
- המערכת הפוליטית בישראל.
- פוליטיקה השוואתית.

הציון בכל אחד מקורסי ההשלמה צריך להיות 80 לפחות.

<u>בוגרי התכנית למדיניות ציבורית</u> אשר עמדו בהצלחה בתנאי הקבלה, יידרשו לעבור בחינת כשירות מתוך התחומים המצויינים לעיל.
מועמדים בוגרי התכנית, שסיימו תואר ראשון בחוג שאינו מדע המדינה יתבקשו להשלים את הקורסים הנדרשים מתלמידים שסיימו תואר ראשון בחוג שאינו מדע המדינה.
הציון בכל אחד מקורסי ההשלמה צריך להיות 80 לפחות.
באשר יסיימו המועמדים את חובות ההשלמה ובחינת הכשירות בהצלחה, ינישו לוועדה החוגית תכנית מחקר ראשונית בהיקף של 5 עמודים, שבה יפורטו השערות מחקר, שיטות המחקר ושדה המחקר ושאושרה ע"י המנחה המיועד. הוועדה היחידתית לתלמידי תואר שלישי תדון במועמדים ותחליט אם לקבלם או לדחותם. במידה והוועדה תאשר את הצעת המחקר היא תמליץ לקבל את המועמד כתלמיד שלב א'.

<u>חובות התלמידים בשלב מועמדות במסלול הרגיל</u>

לאחר שהתקבלו כמועמדים ללימודי התואר השלישי, יחויבו התלמידים במסלול הרגיל:

א. להשתתף ב-8 שי"ס במהלך שנת לימודיהם הראשונה. השיעורים יכללו סדנאות וסמינרים מתכנית המ.א. בחוג ובחוגים אחרים שיש להם זיקה לתחום מחקרו של המועמד.

ב. לעבור קורס בכתיבה מדעית באנגלית.

ג. להגיש - לאחר שסיימו את המטלות שהוטלו עליהם - תכנית מחקר מקיפה בתחימת המנחה המיועד.
תכנית זו תפרט בהרחבה את השערות המחקר המרכזיות, את הספרות המחקרית הקיימת, את תרומותיו הייחודיות התאורטיות המשוערות של המחקר, ואת שיטות המחקר שבאמצעותן ייבחנו הרעיונות המנחים והשערות המחקר. תכנית זו תוגש תוך 12 חודשים מיום קבלת התלמידים כמועמדים לתואר השלישי. במקרים מיוחדים תאושר אורכה לשנה נוספת ע"י הוועדה היחידתית בהמלצת הוועדה החוגית.

ד. כל הצעת המחקר יעברו שיפוט חוגי. הצעה שתאושר ע"י הוועדה החוגית תועבר לדיון בוועדה היחידתית. בעקבות המלצת הוועדה היחידתית תועבר ההצעה לאישור הוועדה האוניברסיטאית.

חובות התלמידים בשלב המועמדות במסלול הישיר

א. התלמידים שהתקבלו כמועמדים למסלול הישיר חייבים בכל לימודי התואר השני כמסלול "עם עבודת גמר", למעט עבודת הגמר. לקראת סוף השנה השניה ללימודיהם תבחן הוועדה החוגית את הישגיהם ובשירותם של התלמידים.

ב. תלמידים במסלול הישיר חייבים לסיים את תכנית ה-מ.א. תוך שנתיים ממועד תחילת לימודיהם.

ג. לאחר שיתקבלו כמועמדים יהיה על התלמידים במסלול הישיר להשתתף ב-8 ש"ס כנדרש ממועמדים במסלול הרגיל (ראה לעיל פירוט).

ד. לעבור קורס בכתיבה מדעית באנגלית.

ה. על המועמדים במסלול הישיר לעמוד בבחינת כשרות.

ו. לאחר שיעמדו בבחינת הכשרות, על המועמדים במסלול הישיר להגיש תכנית מחקר מקיפה בחתימת המנחה המיועד. תכנית זו תפרט בהרחבה את השערות המחקר המרכזיות, את הספרות המחקרית הקיימת, את תרומותיו הייחודיות התאורטיות המשוערות של המחקר, ואת שיטות המחקר שבאמצעותן ייבחנו הדעיונות המנחים והשערות המחקר. תכנית זו תוגש תוך 12 חודשים מיום קבלת התלמידים כמועמדים לתואר השלישי. במקרים מיוחדים תאושר אורכה לשנה נוספת ע"י הוועדה היחידתית ובהמלצת הוועדה החוגית.

ז. כל הצעות המחקר יעברו שיפוט חוגי. לאחר אישור ההצעה בוועדה החוגית, היא תועבר לדיון בוועדה היחידתית. בעקבות המלצת הוועדה החוגית, תועבר ההצעה לאישור הוועדה האוניברסיטאית.

בשלב אי חייבים התלמידים להשתתף בקורסים הבאים:
סמינר לדוקטורנטים (משותף עם החוג לסוציולוגיה) - במסגרת זו יציגו התלמידים את הצעת המחקר שלהם, בפני חברי הסגל של שני החוגים והדוקטורנטים.

חובות התלמידים לאחר שאושרה מועמדותם בשני המסלולים

א. התלמידים יגישו למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר הדו"ח בחתימתו ויעבירו לוועדה היחידתית.

ב. על התלמידים להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבלו כמועמדים. כל הרגינה מפרק זמן זה טעונה המלצת הוועדה היחידתית ואישור הוועדה האוניברסיטאית. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה הוועדה היחידתית אחרת והוועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.

ג. התלמידים יהיו רשאים באישור המנחה ובוועדה היחידתית לפרסם חלק מהמחקרם תוך כדי ביצוע עבודת המחקר.

ד. עבודת הדוקטור תוגש בשפה העברית ותכלול תקציר בשפה האנגלית, באורך של 5% מהיקפה. הוועדה היחידתית זכאית לאשר הגשת העבודה בשפה האנגלית. במקרה זה תכלול תקציר בשפה העברית, באורך של 5% מהיקפה.

תיאור הקורסים

סמסטר א/

קורסי חובה

סמינר מחלקתי

כל תלמידי תואר שני חייבים להשתתף במהלך לימודיהם בסמינר המחלקתי, במשך שני סמסטרים. התלמידים חייבים להשתתף בכל פגישות הסמינר. תלמידי הסמינר יחוייבו בכתיבת מספר עבודות.
הסמינר מתקיים אחת לשבועיים, בהשתתפות חברי הסגל של החוג, ומרצים אורחים.
הציון בסמינר יהיה השתתף/לא השתתף.
הסמינר המחלקתי מתקיים ביומי ב', בין השעות: 17.00-19.00.
רשימת המרצים, נושאי ההרצאות ומועדיהם מתפרסמים בתחילת כל סמסטר.

החוג למדע המדינה

סטטיסטיקה למ.א.

במסגרת הקורס ילמדו הנושאים הבאים:

1. סטטיסטיקה תאורית - אקלוסיה, סילמות מדידה, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, הצגות גרפיות.
2. מושגי יסוד בהסתברות - מרחב מדגם ומאורעות, משתנים מקריים. הסתברות מותנית ואי תלות בין מ"מ, קומבינטוריקה בסיסית, סדרות של אפשרויות, נוסחת ההסתברות השלמה ונוסחת בייס.
3. התפלגויות - ההתפלגות הבינומית, משפט הגבול המרכזי, ההתפלגות הנורמלית, ציוני תקן, שימוש בלוח ההתפלגות הנורמלית הסטנדרטית לחישוב הסתברויות.
4. הסקה סטטיסטית - ניסוח השערות, בדיקת מובהקות (p value), טעויות I ו-II, אמידה נקודתית ורווחי סמך.
5. בדיקת השערות - לגבי ממוצע והפרש הממוצעים ע"י מדגם אחד, שני מדגמים בת"ל, או מדגמים מזווגים (כגייל לגבי פרופורציות), במדגמים גדולים וקטנים וכאשר השונויות ידועות ואינן ידועות - מבחני Z, ו-t.
6. קשר בין משתנים - מתאם ורגרסיה לינארית פשוטה למשתנה מסביר יחיד.
7. ניתוח שונות - ברוק השונות למקורותיה השונים עפ"י מודל נתו"ש חד-כיווני פשוט והסקה סטטיסטית ע"י במבחן F.
8. מבחנים לא פרמטרים - בדיקת תלות בין משתנים נומינליים ע"י מבחן חי בריבוע ומבחנים אחרים.
9. SPSS for Windows - שימושים בסיסיים בתוכנה לצורך ביצוע העיבודים הסטטיסטיים שנלמדו, כולל מניפולציה של הנתונים, הפקת תרשימים שונים וניתוח הפלטים.

קורסי חובה בתחומי הלימוד

תקשורת פוליטית

הקורס נועד לסייע בהבנת מקומה של התקשורת בזירה הפוליטית. יוצגו תיאוריות מתחום התקשורת בכלל, ומודלים של תקשורת פוליטית בפרט. יובהר מקומה של התקשורת ביחס למערכות השונות הפועלות בתוך מדינה, ובעיקר המערכות הפוליטיות, ויבדק מקומה של התקשורת ככלי מתווך ברמת מוסדות ובלתי פורמליות. כמו כן, תבחן מידת יישומותם של תיאוריות ודגמים אלה להיום פוליטיים בתוך מדינה ובין מדינות, בין היתר כדי לאפשר מחקרים, ניתוחים והשוואות. יינתן דגש על משמעותה של התקשורת הפוליטית לקוגיה במדינת ישראל, ויוחד מקום לתפקידה של התקשורת הבינלאומית לגבי מקומה של מדינת ישראל במזרח התיכון.
דרישות הקורס: השתתפות בכל השיעורים, הצגת נושאים בהרצאה בכתה, בחינה בכתב בסיום הקורס.

הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע-המדינה בן-זמננו

הקורס יהיה משולב מדיון תאורטי בתפיסות פילוסופיות שונות למדעי-החברה, ומבחינת ההשלכות של תפיסות על לימוד תופעות פוליטיות. לאחר סקירה של התפתחות הספרות בנושאים אלו מתחילת המאה, נדון במסורתים הרעיוניים הרווח כיום בתחום, בהקשר זה ובחן גישות פוזיטיביסטיות, הרמנוטיות-פרשניות, פמיניסטיות, פוסט-מודרניסטיות ועוד.

קורס שנתי

סוגיות במשפט ובמדעי החברה

הקורס נלמד במתכונת שנתית (6 שעות סמסטריאליות). מטרת הקורס להקנות לתלמידים שליטה בגישות תיאורטיות ומחקריות הרווחות בתחום עיון זה, וזאת באמצעות הכרות עם כווני המחקר וההגות המעסיקים את מורי התכנית. בשנת הלימודים תש"ס יוקדש הקורס לחמש סדרות של ארבע הרצאות כל אחת שיינתנו על ידי מורים שונים של התכנית. בנוסף לכך, ישולבו במהלך הקורס פגישות משותפות לכל מורי התכנית וכן למרצים זמרצות שיוזמנו כאורחים.

מורי הקורס: ד"ר גד ברזילי, פרופ' מנחם מאוטנר, ד"ר איל נרנס, פרופ' ליאון שלף, ד"ר רזון שמיר.

סמינרים/סדנאות סמסטריאליות

קריאת מקורות במחשבה מדינית עכשווית

הסמינר יתבסס על סקירת מספר עבודות של פילוסופים פוליטיים עכשוויים, ביניהם ישעיהו ברלין, גיון רולס, מיכאל סנדל, צ'רלס טיילור ומיכאל וולצר. הנושאים שיודגשו יהיו, בין היתר, צדק חלוקתי, רב-תרבותיות, לאומיות, תפיסות של שפה ושל פוליטיקה וזכויות.

הסרט הפוליטי בקולנוע הישראלי

הסמינר יעסוק בהשוואה בין הדרכים והגישות המקובלות לכתיבת היסטוריה ולחקר החברה והפוליטיקה הישראלית לבין אלו שמציע הקולנוע העלילתי בישראל. הדיון ישלב שיח חברתי-פוליטי-הסטורי לצד ניתוח קולנועי של סרטים כטקסט "כותב" היסטוריה. בין הסרטים שיהיו במוקד הדיון: חירבת חיזעה, חמסין, אוונטי פופולו, בגלל המלחמה ההיא, רחובות האתמול, ירושלים ברלין.

תורת מאזן הכוחות

בתקופת רווית תהפוכות בפוליטיקה העולמית, תורת מאזן הכח משמשת לפחות עוגן אחד, המקשר בין עבר להווה; כמו גם כלי הסבר לתופעות בינ"ל כגון מעבר ממערכת דו-קוטבית לרב-קוטבית. אי לכך, יוקדש השיעור לעיון בתאוריה של מאזן הכח - הלכה למעשה וזאת בעזרת ספרות קלסית, המצדדת כמו גם הבקורתית. בין היתר יתנהל דיון מעמיק באמצעי איזון כח: חימוש, שטחים, בריתות, שיטת "הפרד ומשול", אזורי חיץ, דיפלומטיה וחלוקה.

סמינר במחשבה מדינית א'

הרצאות אורח של חוקרים ידועים בתחומים של פילוסופיה פוליטית ובתולדות המחשבה המדינית. בין הנושאים: ארנדט על משפט אייכמן, מחשבה פשיסטית, מחשבה בקורתית של העולם השלישי, ואפשרויות רפובליקניות בימינו.

הסטודנטים יתבקשו לכתוב עבודת מחקר ולהציג את עיקריה בפני משתתפי הסמינר.

הסמינר משותף לתלמידי תואר ראשון ושני. תלמידי תואר ראשון רשאים להרשם לסמינר רק באישור המרצה.

ניתן ללמוד את חלק א' בלבד, את חלק ב' בלבד ואת שני החלקים כסמינר שנתי.

השמאל בישראל מ-1967

הקורס יתמקד בנתוח הרקע החברתי, פוליטי ואידיאולוגי, לנסיונות להקים מסגרות פוליטיות מפלגתיות ולא מפלגתיות של השמאל העצמאי בישראל מאז 1967. (משותף לתלמידי תואר ראשון ושני).

מלחמה ושלום ביחסים הבינלאומיים

הקורס כולל סקירה ודיון מקיפים בתיאוריה ובמחקר האמפירי בתחום. בסמינר ידונו הנושאים הבאים: סוגי סכסוכים בינלאומיים ומלחמות, סיבות למלחמה, ניהול מלחמות, סיום מלחמות. כן נתמקד בהשלכות של מלחמות בינלאומיות על המשתתפים בהן ועל המערכת הבינלאומית. תלמידים יידרשו להכין עבודת מחקר באחד מנושאי הקורס.

סוגיות בתפוצה גרעינית

דיון במורמים לתפוצה גרעינית. דיון בסטטוס של "מדינות הסף". גורמים אסטרטגיים ומדיניים המעורבים בסוגיית התפוצה. בדיקת המשטר הבינלאומי למניעת תפוצה גרעינית.

הדיפלומטיה של מלחמת העולם השניה

בדיקה אנליטית של ההתפתחויות המדיניות העיקריות מפרוץ המלחמה בספטמבר 1939 ועד לסיומה באירופה ובמזרח הרחוק ב-1945. מבנה הקואליציות הלוחמות, אופי המדיניות, התיכנון האסטרטגי, ותיפקודם של מדינאים יבדקו ויונותחו לעומקם.

רפורמות במנהל הציבורי

הסמינר יעמוד על נושאים מרכזיים: עיצוב, יישום והערכה של מדיניות ציבורית והקשרים שבין מדיניות וביורוקרטיה. כל סטודנט יפתח בתיאום עם המרצה עבודת מחקר אמפירית.

מדיניות תקשורת בעידן של מהפכת המידע

הקורס עוסק במאפיינים הטכנולוגיים, הפוליטיים והתרבותיים של מהפכת התקשורת בישראל ובעולם. במהלך הקורס תסקר ההשפעה הטכנולוגית של אמצעי התקשורת האלקטרוניים וינותח הקשר בין תקשורת ופוליטיקה בעידן של אמצעי תקשורת חדשים ותקשורת חוצת גבולות שעוקפת את יכולת הפיקוח של ממשלים פוליטיים. בהמשך הקורס יבחנו יחסי הגומלין בין התקשורת והחברה, המעצבות אחת את רעותה באמצעות התרבות. הקורס יהיה השוואתי, ויסקור את מדיניות התקשורת במסגרת היבטים מקומיים וגלובליים של מהפכת התקשורת.

מניפולציות רטוריות בשיח הפוליטי

הקורס יעסוק בתפקידם של מטפורות אנלוגיות, וסוגים שונים של ארגון מושגי (ובעיקר קטגוריות וסכימות) בתקשורת הפוליטית.

פולחני מדיה: בראיה מקומית ובינלאומית

מבט אנתרופולוגי על הטיפול התקשורתי בארועים פוליטיים באור יחסי הגומלין בין העיתונות הכתובה, העיתונות האלקטרונית הקולנוע והתיאטרון האקטואלי. בחינת המבניזם של היווצרות "פולחני מדיה", כמופעים דרמטיים רב מערכתיים התואמים את מסגרות השידור השונות, סביבם "חוגגת" התקשורת על כוהניה, עורכיה ופטרוניה, לטובת זכות הציבור לדעת, לשמוע ולראות כמה שיותר, כולל "הרייטינג", ניתוח מקרים מויצגים.

תאוריות אסטרטגיות בתקופה המודרנית

מבוא לתולדות המלחמה ולמחשבה צבאית מן העת העתיקה ועד ימינו.

סמסטר ב'

קורסי חובה

שיטות מחקר לתלמידי המסלול עם עבודת גמר

הקורס נועד להקנות ידע מתקדם ומעמיק במחקר במדעי המדינה ובפרט בשיטות מחקר כמותיות. ידע זה יאפשר לתלמידים לקרוא בבקורתיות ספרות מקצועית בתחום וכן לתכנן ולבצע מחקרים אמפיריים משלהם.
הקורס מניח ידע בסיסי בשיטות מחקר וסטטיסטיקה. הדגש כאן מושם על חשיבה מתודולוגית ביקורתית ועל לימוד וישום שיטות מחקר וטכניקות סטטיסטיות מתקדמות הנפוצות במדע המדינה.

שיטות מחקר לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר

הקניית ידע מתקדם בשיטות מחקר המקובלות במדע המדינה דגש מונחד יושם על שיטות עיבוד וניתוח נתונים. דיון בבעיות מתודולוגיות וסטטיסטיות הנובעות מאופי נושא המחקר במדע המדינה.

סדנה מתודולוגית

הסדנה מיועדת לתלמידי המסלול עם עבודת גמר. מטרת הסדנה להכשיר תלמידים לכתיבת עבודת התיזה.
דרישות קדם לסדנה: סיום קורסי החובה, סיום שני סמינרים ותאום עם מנחה נושא לעבודת התיזה.

גישות ותיאוריות במדע-המדינה

כתיבה ביקורתית של *הגישות המחקריות העיקריות* העוסקות בשאלת יחסי חברה ומדינה בעידן התעשייתי ושל האופנים בהם מיושמות גישות אלו בניתוח תופעות פוליטיות ממשיות בעולם הראשון, השני והשלישי.

קורס בתחום ההתמחות

המערכת הבינלאומית

קורס מתקדם זה בוחן את היחסים הבינלאומיים *מנקודת מבט מערכתית*. מהות המערכת הבינלאומית נבחנת מנקודת מבט של גישות תאורטיות שונות בתחום היחסים הבינלאומיים.

מדיניות ציבורית ומינהל ציבורי

הקורס מתמקד בתהליכים של גיבוש מדיניות וישומה במגזר הציבורי, בקורס יזונו הנורמים המעצבים תהליכים אלה בארצות שונות, דגש יושם על המגזר הציבורי בישראל.

סמינרים/סדנאות סמסטריאליות

תורת ההחלטה: גישות ומודלים

הקורס יסקור גישות ומודלים שונים לתהליכי קבלת החלטות. היעד המרכזי הוא להציג את הלוגיקה הבסיסית של *גישות נורמאטיביות ותיאוריות* לקבלת החלטות, ולהביא את התלמידים לידי הכרת הכלים האנליטיים הבסיסיים, התיאוריות המרכזיות, והממצאים האמפיריים והניסויים בתחומי ידע שונים העוסקים בחקר החלטות. הכלים האנליטיים, התיאוריות והגישות הללו יוצגו תוך שימוש בדוגמאות מעשיות. הקורס כולל את *הנושאים האלה:* **1. תורת ההחלטה הרציונאלית** (Rational Choice Theory), עצי החלטה, הערכות הסתברותיות תעדכון, תורת התועלת, תועלת רב-ממדית, יסודות בתורת המשחקים. **2. תורות של רציונאליות מוגבלת** (Bounded Rationality Theory), אילוצים על החלטות רציונאליות, גישות קיברנטיות לקבלת החלטות, קבלת החלטות סדרתית. **3. גישות קוגניטיביות ותורת הפרוספקט** (Cognitive Approaches and Prospect Theory), עיוותי שיפוט ותפיסה, חטיות "קרות" והטיות "חמות" בקבלת החלטות, גישות לקסיקוגראפיות, גישות לקבלת סיכונים. בסיום הקורס ישתתפו התלמידים בסדרה של משחקי הדמייה בקבלת החלטות בתחומים של מדיניות חוץ וביטחון.

החוג למדע המדינה

סוגיות בפסיכולוגיה פוליטית

הקורס בראשיתו יציג את התחום של הפסיכולוגיה הפוליטית, והמשכו יתמקד במספר נושאים שלו. הוא יתח את תופעת האמונות המשותפות בהם מחזיקים חברי אותה חברה מנקודת מבט פוליטית. במסגרת ניתוח זה יוצגו אמונות קונפליקט באופן כללי ואמונות קונפליקט בלתי נשלט במיוחד. באופן ספציפי ינותחו אמונות אתוס הקונפליקט כמו בליגיטימציה, פטרוניטיזם, ביטחון ותחושת קורבן. בהמשך יטפל הקורס בדרכי פתרון קונפליקטים הדורשים שינוי אתוס הקונפליקט ובניית אתוס השלום.

אידיאולוגיה, אמנות, תקשורת ופוליטיקה בגרמניה מראשית המאה ה-19 ועד 1945

הסמינר יעסוק ביחסי הגומלין בין אידאולוגיה, אמנות ופוליטיקה בגרמניה מראשית המאה ה-19 ועד תום מלחמת העולם השנייה. במסגרת זו תבחן הרומנטיקה הגרמנית, הלכי רוח של מפנה המאה בגרמניה ואף תבדק השתקפות האידאולוגיות המתחרות במלחמת התרבות הויימארית ומקומן של תנועות אוונגארד באמנות במסגרת מאבק זה. דגש מיוחד ינתן לדיון בשנים שלאחר עליית הנאצים לשלטון. יבחנו הקשרים שבין אמנות, נזע ופוליטיקה כפי שבאו לידי ביטוי בכתביהם של אידאולוגים נאצים מובילים וכן יבחן המנגנון הטוטליטארי אשר הקימה ההנהגה הנאצית לצורך דיכוייה של האמנות המודרנית.

תקשורת, פוליטיקה וזהות לאומית בחברה הפלסטינית

הסמינר יעסוק בקשר שבין תקשורת ופוליטיקה. לאור תהליכי הגלובליזציה מקומה של התקשורת, בעיצוב תמונת העולם שלנו הולכת ומתעצמת. ישנם המכנים אותה זרוע ממשל רביעית ורואים בפעילותה החופשית, שרובה לקיומה של הדמוקרטיה. השאלות עמן נפגוש להתמודד במהלך הקורס: מהו אופי הקשר בין תקשורת לפוליטיקה והאם התקשורת משקפת תהליכים פוליטיים או מהווה חלק בלתי נפרד מעיצובם? להמחשת חשיבות התקשורת, יתמקד הסמינר בהתפתחויות בתקשורת הפלסטינית, על רקע תהליכי בינוי המדינה בגדה המערבית וברצועת עזה. נבחן את תפקידה של התקשורת בהתפתחויות הפוליטיות לאחר הסכם אוסלו ובמיוחד את חלקה כמעצבת זהות לאומית. במהלך הסמסטר יתקיים דיון בשאלות: מהי התקשורת הפלסטינית, מי שולט בה ומהו מרחב התמרון שלהו לצורך זה יוזמנו, במידת האפשר, אנשי תקשורת פלסטיניים על מנת לסייע במתן תשובות לשאלות המנחות את הסמינר. בסוף הקורס ידרשו הסטודנטים לכתוב עבודה סמינריונית.

תקשורת ותעמולה פוליטית בעת העתיקה

אין חולקים על כך שתעמולה פוליטית ואמצעי תקשורת המוניים להפצתה אינם המצאה של עידן ההתפתחות הטכנולוגית המודרנית ושל החברה בימינו.

מטרת הקורס היא לבחון את אחת התופעות ההשובות בעת העתיקה - מקומה ותפקידה של התעמולה בכלל ודפוסים של תעמולה פוליטית בפרט; הצורך ביצירה ובטיפוח תדמית ציבורית מקובלת בדעת הקהל, ובמאפייניהם ובהשפעתם של אמצעי התקשורת ההמוניים להפצתו של המסר התעמולתי בתקופה של טרום עיתון, רדיו וטלוויזיה.

פוליטיקה ותקשורת בישראל

בעשור האחרון חלו שינויים מרחיקי לכת במשרכת הפוליטית ובתקשורת הפוליטית בישראל. המערכת הפוליטית הישנה, הבירוקרטית והמפלגתית, התפוררה ובמקומה צמחה "פוליטיקה מתווכתי", או "פוליטיקה שהתקשורת ממרכזה". במסגרת הקורס ייסקרו המאפיינים של התקשורת הפוליטית הישנה ויושם דגש על השינויים שהביאו להיווצרות הפוליטיקה החדשה ובראש וראשונה - הטלה-טרפוליזם.

המערכת הבינלאומית מהמלחמה הקרה ועד ימינו

בדיקה אנליטית של אופי המערכת הבינלאומית בשנים שלאחר סיומה של מלחמת העולם השניה. האפיונים המיוחדים של המלחמה הקרה, המבנה של היריבות האמריקנית-סובייטית, משברי ברלין, מלחמות קוריאה וויטנם, והתפרקותה של האימפריה הסובייטית יבדקו ויונתחו לעומקם.

דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת: סוגיות נבחרות

הסדנה תעסוק בסוגיות נבחרות במיפגש שבין דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת, ותתמקד בפונקציות שממלאת התקשורת במערכת הבינלאומית בת-זמננו. בין הסוגיות שייבחנו: השפעת התקשורת על עיתוים וכיוונם של ארועים פוליטיים, התקשורת כיוצרת ומשווקת ארועים פוליטיים, ומקומן של מניפולציות תקשורתיות בסדר היום של הפוליטיקה הבינלאומית.

ייצוג טלוויזיוני של תרבות ופוליטיקה

הסמינר יעסוק בנתוח עיוני ואמפירי של סוגים שונים של משדרים בטלוויזיה. תידון שאלת מהותו, משמעותו ואופיו של ייצוג טלוויזיוני של תרבות. במהלך הסמינר נצפה בתכניות שונות ונתנתח.

חובות הקורס: השתתפות פעילה במהלך הסמינר, קריאת חומר ביבליוגרפי והגשת עבודה סמינריונית המבוססת על נתוח תיאורטי ואמפירי של טקסט טלוויזיוני.

טלוויזיה ופוליטיקה

במסגרת הקורס ייבחנו עקרונות ומודלים של שידורי טלוויזיה במדינות שונות ובישראל במגמה להבין את דרכי פעולתן של מערכות אלה בהקשרים פוליטיים ותרבותיים. נלמד ונתנתח את היחסים ההדדיים בין המודלים השונים של ארגוני השידור לבין המערכת הפוליטית: החוקים ודפוסי הפיקוח, מערכות הלחצים ודרכי המימון. הקורס יעסוק גם בהשפעות הפוליטיות והתרבותיות של הטלוויזיה הגלובאלית ובשינויים שחלו בטלוויזיה במעבר ממערכת מקומית-לאומית למערכת אזורית, בינלאומית וגלובאלית, במטרה ללמוד ולהבין את השינויים שהתחוללו בתעשיית הטלוויזיה בעשור האחרון בישראל ובעולם.

אומות, טריטוריות ותקמת מדינות

הקורס בוחן את הבסיס הרעיוני של המדינה המודרנית, מהווצרותה במאה ה-18 באירופה עד דמותה העכשווית בעולם *המתפתח*, במיוחד לאחר *התמוטטות כרית המגיעות*. נושאי הקורס כוללים: *(א)* יחסי גומלין בין יצירת מדינות ומלחמות, (ב) מגבלות לאומיות לעומת השפעות בינלאומיות על יצירה של מדינותבארצות מפותחות ומתפתחות, (ג) התפתחות כלכלית והשפעתה על כושר ויכולת המדינה, (ד) יחסי גומלין בין הקמת מדינות והקמת אומות, (ה) היחסים בין סוגי משטר ואופי המדינה.

תקשורת דמוקרטית וביטחון לאומי

הקורס עוסק בניתוח המאפיינים המיוחדים של הדמוקרטיה הישראלית, בתחום הביטחוני ("מדינת מבצר", "דמוקרטיה במדים", ועד) והשפעתם על שמירת הערכים והנורמות הדמוקרטיים.

הקורס מנתח את התיאוריות המרכזיות בתחום (לאסוול, האנטינגטון, פרלמוטר ואחרים) ובוחן לאורן את המקרה הישראלי.

נבחנת השפעת השליטה הישראלית בשטחים על נורמות שהתפתחו בישראל מאז 1967, כולל השפעת האינתיפאדה על חישוקיה של הדמוקרטיה הישראלית.

כמו כן, נבחן את מקומה, השפעתה ודרכי פעולתה של התקשורת בהקשר של שמירת הערכים הדמוקרטיים. ונתנתח את הדילמה של כלי התקשורת הישראלים בנושא זה.

הקורס עוסק באופן מיוחד בתיאור וניתוח של תחום הסיקור הבטחוני, תוך שילוב לימוד מבנה ופעולת מערכת הבטחון הישראלית.

הקורס עוסק בניתוח מעמיק של המגבלות הניצבות בפני העוסקים בתחום זה בתקשורת הישראלית. ובמיוחד נושא הצנזורה והשלכות "הסכם ועדת הערכים" על עבודתם של הכתבים הצבאיים.

כמו כן, נעשית השוואה בין מאפייני פעילות התקשורת הישראלית, העוסקת בנושאי בטחון, לבין מאפייניו במדינות אחרות, כשהדגש הוא על ארה"ב ובריטניה.

ניהול קמפיין פוליטי

הקורס בוחן את מערכת היחסים שבין המערכת הפוליטית לאמצעי התקשורת, בעידן של מהפכת התקשורת. במהלך הקורס תיבחן ההשפעה של שינויים טכנולוגיים, חברתיים, כלכליים, ותרבותיים על מערכת היחסים שבין הפוליטיקה והתקשורת, תוך בחינת דגמים מקובלים בעולם, אסטרטגיות של תקשורת פוליטית, פניה לקהלי יעד לשיווק פוליטי של מועמדים ומפלגות, ושינויים עתידיים באפשרויות השימוש של המערכת הפוליטית באמצעי התקשורת בכדי להעביר מסרים לקהלים אליהם פונים. חלק מרכזי בקורס יהיה ניתוח של ניהול קמפיינים פוליטיים במערכות בחירות בישראל תוך התמקדות במערכת הבחירות הנוכחית.

פוליטיקה יצירתית

החוג למדע המדינה

הסמינר בוחן את היחס בין תפיסות של יצירתיות ושל פוליטיקה. האם ניתן לומר ששחקנים פוליטיים מתבססים על יותר מאשר תבונה מעשית בקבלת החלטותיהם? אם כן, באיזה אופן ניתן להמשיג את היכולות האקסטרה-תבוניות הללו? מה יהיו השלכותיהם של מושגים כאלה על האנתרופולוגיה הפילוסופית שכל אחד מחזיק בה? ולבסוף, איזו תרומה יכולה להיות לפילוסופיה של האמנות ושל הדת להבנתנו את הפעולה הפוליטית היצירתית?

בחירות והתנהגות בוחרים

הסדנה תעסוק בתאוריות ובמחקר בתחום הבחירות והתנהגות בוחרים במדע המדינה, עם דגש מיוחד על בחירות 1999 בישראל.

אספקטים ספרותיים ופוליטיים בשיח הפוליטי והספרותי

הקורס יעסוק ביחסים שבין השיח הספרותי לשיח הפוליטי. במסגרת הקורס נעסוק בניתוח של תופעות "ספרותיות" ו"לשוניות" המופיעות בשיח הפוליטי (למשל השימוש במבנים טיפוריים שימוש באנלוגיות ועוד). מאידך נעסוק באופן כו מוצגות סוגיות פוליטיות בשיח הספרותי, במסגרת זו נדון בספרות טרום המדינה (עמוס עוז ואב.יהושע),בתופעת שירי המחאה סביב מלחמת לבנון, במחזות מחאה (תננ לוין), ובתופעת הסאטירה הפוליטית.

סמינר במחשבת מדינית ב'

ראה סמסטר א'.

פוליטיקה, בתי משפט ותרבות

האם בתי משפט נהנים מעצמאות שיפוטית כפי שטוענים ספרי חוק פורמאליים והלק מן הספרות של מדע המדינה? האם בתי משפט משפיעים על תודעתנו ועל חיינו בכלל, כפי שייתכן כי יש מקום לטעון? האם שופטים/ות משקפים תרבות פוליטית, כיצד הם משקפים אותה ועד כמה הם תורמים לשינוייה? מהו תפקידו של המשפט בעיצוב תרבויות? מהי מקומה של תרבות במשפט, האם יש למשפט זהות תרבותית והאם המשפט מעדיף סוג וסגנון תרבותי אחד על אחר. אלה אחדות מן הסוגיות בהן תעסוק סדנה זו . המקרה הישראלי יתפוס מקום מרכזי בדיונים. הדיונים יתבססו על חומר קריאה עשיר. התלמידים יקבלו הדרכה עשירה לביצוע מחקרים עצמאיים לקראת הגשת עבודות מחקר קצרה בסוגייה בה יבחרו במהלך הסדנה. הסדנה פתוחה לתלמידי התוכנית למשפט, חברה ופוליטיקה ולתלמידי תואר שני בכלל. ציון הגמר יתבסס על השתתפות בדיונים בכיתה (30%) ועבודת המחקר (70%).

סמינרים שנתיים

משטרי בטחון ואריכיטקטורה של בטחון עתידי במזרח התיכון

מטרת הקורס להפגיש את התלמידים עם סוגיית מישטרי הביטחון הבינלאומיים, תוך שימת דגש על אינטגרציה בין היבטים תאורטיים ומעשיים. במהלך הלימודים תינתח תופעת המישטרים הבינלאומיים בכלל ומישטרי הביטחון בפרט. בחלקו השני של הקורס, יבדקו מודלים שונים של מערכות ביטחון אזוריות אפשריות במזרח"ת תוך זיקה תאורטית לסוגיית משטרי בטחון בינלאומיים. בסיומו של הקורס, יגישו התלמידים עבודות אשר תיישמנה את אשר נלמד במהלך הקורס.

יחסי המינים במחשבה מדינית: סוג ספרותי, מגדר ושלטון ייצוגי

בקורס נבחן את מקומן של הנשים במסורת הרפובליקנית, ואת תפקיד של ספרות בשעתוק התרבות הפוליטית. נדון ברומנים, הצגות, ובקורת ספרותית יחד עם מקורות השייכים למחשבה המדינית בתפיסתה המקובלת.

זהות ואזרחות בישראל

בסמינר נבחן את מבנה האזרחות בישראל, מבנה היראר‌כי ומשוברר המעניק זכויות שונות לקבוצות חברתיות, ומטיל עליהן חובות שונות, על פי זהותן הלאומית, האתנית, הדתית, וכו'. היסטורית, מבנה האזרחות בישראל *זכה ללגיטימציה בעזרת השימוש הבו-זמני בשלוש מערכות מושגיות/ערכיות אותן* נכנה "שיחי אזרחות": שיח ליברלי, שיח רפובליקני ושיח אתנו-לאומי. בשנים האחרונות התבטאה הליברליזציה של החברה הישראלית, בין השאר, בירידת כוחו הלגיטימציוני של שיח האזרחות הרפובליקני, שהיה דומיננטי בתקופת הישוב ובשנותיה הראשונות של המדינה. תהליך זה הביא למאבק חריף בין קבוצות חברתיות התומכות בשיח האזרחות הליברלי לבין אלה התומכות בשיח האתנו-לאומי. מאבק זה הוא אחד הביטויים המרכזיים של המשבר בו שרויה עתה החברה הישראלית ותוצאותיו יקבעו במידה רבה את עתידה.

(הסמינר משותף לתלמידי תואר ראשון ושני).

ספרות, עיתונות ופוליטיקה

הסמינר בוחן את יחסי הגומלין בין טקסטים ספרותיים ועיתונאיים נבחרים לבין המציאות הפוליטית שבה נכתבו ושאליה הם מתייחסים. הסמינר כולל הכנת עבודה סמינריונית והצגתה בכיתה.

מחשבה מדינית בקורתית בעולם השלישי

הקורס עוסק בזרמי מחשבה ביקורתיים שצמחו בעולם השלישי בשלושת העשורים האחרונים. זרמים אלה עוסקים בביקורת התפיסות הפוליטיות ששלטו במדע המדינה ובתיאוריה הפוליטית במערב אירופה וצפון אמריקה. הקורס יעמוד על טיבן של תפיסות אלה ויבחן את מרכיביהן השונים. תהיה התייחסות לתיאוריות פוסטקולוניאליסטיות ופוסטסטרוקטורליות העוסקות בתרבות, חברה ופוליטיקה במדינה הקולוניאלית והפוסטקולוניאלית. הקורס יתמקד בהגותם של מספר חוקרים *המשקפים אוריינטציה שהולכת ומתרחבת בקרב* אינטלקטואלים מהעולם השלישי שמטרתם לחשוף את ההטיות הערכיות והמוסריות של תפיסות פוליטיות שהתפתחו במערב. בין האישים שהקורס יעסוק בהם יהיו פרנץ פאנון, אלבירט מימי, אדוארד סעיד, סימון הול, פול גילרוי, פארתה צ'יטרניי, הומי באבא וסמיר אמין.

קהילה, חוק ומשטר פוליטי: ישראל ומדינות אחרות

קשרי הגומלין בין זהויות של קהילות לבין זהויות פוליטיות של מדינות במסגרת המשפט וביחס אליו היו זה מכבר לאחת התופעות המודרניות הבולטות ביותר *בפוליטיקה העולמית והישראלית. סדנה זו מעניקה בראש* ובראשונה ידע תיאורטי ואנליטי על קהילות, משטרים פוליטיים, משפט ומדינות. במישור זה נעסוק בתרבויות פוליטיות, תרבויות משפטיות, זהויות, זכויות אדם ואזרח, ליברליזם, קומיונטריזם, ואסטרטגיות מאבק חברתיות ופוליטיות לרבות אלה הצפויות במאה הבאה. במישור הספציפי יותר נעסוק בסדנה זו בקהילות לאומיות, בנשים, בקהילות דתיות ובקהילות אתניות. המקרה הישראלי יתפוס מקום מרכזי בדיונים. הדיונים יתבססו על חומר קריאה עשיר. הסדנה פתוחה לתלמידי התוכנית משפט, חברה ופוליטיקה, ולתלמידי תואר שני בכלל. התלמידים יקבלו הדרכה מקיפה לביצוע מחקרים עצמאיים לקראת הגשת עבודת מחקר קצרה בסוגייה *בה יבחרו במהלך הסדנה. ציון הגמר יתבסס על השתתפות בדיונים בכיתה (30%) ועבודת המחקר (70%).*

תקשורת בינלאומית

הקורס יעסוק בלימוד מאפייני התקשורת הבינלאומית בשנות האלפיים, תוך הצגת המושגים ה"קלאסיים" בתחום זה וליבון הסוגיות החדשות הנובעות מן ההתפתחויות הטכנולוגיות, העסקיות והבינלאומיות האופייניות לתקופה. הקורס ישלב תפיסות מתחום לימוד היחב"ל שבאמצעותן ניתן לנתח את תהליכי התקשורת הבינלאומית כגון: גלובליזם ולימוד המשטרים הבינלאומיים, עם מושגים מרכזיים מתחום הקומוניקציה תוך *הדגשת התופעות הבינלאומיות בתחום התקשורת ובמיוחד האינטרנט.*

החוג למדע המדינה
תואר ראשון

סמסטר א'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000 **הדרכה בספרייה**
פירוט ראה בפרק הכלל-פקולטטי עמ' 55

1009.1105 **יישומי מחשב למדעי החברה**
פירוט ראה בפרק הכלל-פקולטטי עמ' 55

1031.1002	**המערכת הפוליטית בישראל**			ש'+ת'
.01	שיעור:	ב' 13-10;	אולם אפטר	דיר ג. ברזילי
	קבוצות תרגיל:			
.02		ג' 13-12;	210	ט. מנשס
.03		ג' 15-14;	205	ט. מנשס
.04		ד' 19-18;	206	א. שושני
.05		ד' 20-19;	206	א. שושני
.06		א' 14-13;	208	ק. לוין
.07		א' 16-15;	108	ק. לוין
.08		ב' 16-15;	207	מ. הדס

1031.1003	**מבוא לסטטיסטיקה**			ש'+ת'
.01	שיעור:	ב' 18-16;	אולם אפטר	נ. ריבק
.02	תרגיל:	א' 15-13;	111 דן דוד	ר. אופק
.03	תרגיל:	ד' 13-11;	314	מ. שומרוני
.04	תרגיל:	א' 17-15;	111 דן דוד	ר. אופק
.05	תרגיל:	ג' 16-14;	314	ר. אופק
.06	שיעור:	ב' 20-18;	אולם אפטר	נ. ריבק
.07	תרגיל:	ד' 12-10;	208	ט. קולוסובה
.08	תרגיל:	ג' 20-18;	208	נ. הלמן
.09	תרגיל:	ה' 11-9;	111 דן דוד	מ. שומרוני

1031.1200.01	**תולדות המחשבה המדינית**			ש'
	א' 13-11;	101		פרופ' מ. קרן

1031.1300.01	**מבוא לממשל**			ש'
	ג' 12-10;	201		דיר א. ספקטורווסקי

1031.1500.01	**מבוא למינהל ומדיניות ציבורית**			ש'
	ג' 10-8;	101		דיר ח. אופק

1031.1600.01	**מבוא ליחסים בינלאומיים**			ש'
	ה' 13-11;	101		פרופ' ז. מעוז

שנה ב' - קורסי חובה

1031.2102		שיטות מחקר		שי+תי
.01	שיעור:	גי 17-19;	101	מ. בן-חיים
		קבוצות תרגיל:		
.02		בי 14-16;	111 דן דוד	נ. אורן
.03		אי 14-16;	109 דן דוד	נ. אורן
.04		הי 16-18;	107 דן דוד	ד. סלע
.05		הי 18-20;	107 דן דוד	ד. סלע
.06		אי 16-18;	109 דן דוד	ש. ספנוב
1031.2103		כלכלה פוליטית		שי+תי
.01	שיעור:	די 16-18;	101	דייר מ. שרמן
		קבוצות תרגיל:		
.02		אי 8.30-10;	206	ד. אופק
.03		אי 10-12;	206	ד. אופק
.04		די 18-20;	314	א. הרמן
.05		אי 18-20;	107	א. הרמן
.06		יפורסם		
1031.2105		מחשבה מדינית בת-זמננו		שי+תי
.01	שיעור:	די 12-14;	201	דייר א. ספקטורוסקי
		קבוצות תרגיל:		
.02		די 10-11;	103	ב. ניר
.03		די 11-12;	103	ב. ניר
.04		בי 10-11;	208	ח. מסנברג
.05		בי 11-12;	208	ח. מסנברג
.06		אי 12-13;	110 דן דוד	ר. רותם
.07		אי 13-14;	110 דן דוד	ר. רותם
1031.2106		פוליטיקה השוואתית		שי+תי
.01	שיעור:	גי 14-16;	101	ג. בן פורת
		קבוצות תרגיל:		
.02		די 10-11;	425	ל. אירני
.03		די 11-12;	425	ל. אירני
.04		אי 18-19;	314	נ. הירשפלד
.05		אי 19-20;	314	נ. הירשפלד
.06		גי 8-9;	205	ע. הרבסט
.07		גי 12-13;	204	ע. הרבסט
1031.2107		קבלת החלטות במינהל ובמדיניות ציבורית		שי+תי
.01	שיעור:	די 14-16;	201	דייר י. כץ
		קבוצות תרגיל:		
.02		הי 19-20;	107	ש. ניניו
.03		הי 18-19;	107	ש. ניניו
.04		בי 8-9;	314	ו. ישולה
.05		בי 9-10;	314	ו. ישולה
.06		אי 17-18;	207	מ. רוזנטל

1031.2108	אסטרטגיה בעידן המודרני		ש'+ת'
.01 שיעור:	ב' 12-14;	101	פרופי א. בן-צבי
	קבוצות תרגיל:		
.02	ה' 11-12;	111 דן דוד	א. שבת
.03	ד' 10-11;	106	א. שבת
.04	ה' 18-19;	314	א. פרייזר
.05	ה' 19-20;	314	א. פרייזר
.06	ג' 10-11;	207	ב. מנדלזון
.07	ב' 14-15;	105	ר. בן-חורין

החוג למדע המדינה

<u>פרוסמינרים</u>

1031.3285.01	חברה ופוליטיקה בגדה המערבית		פרו"ס
	ג' 16-18;	422	פרופי ש. משעל
1031.3713.01	מבוא לאידאולוגיה הנציונל-סוציאליסטית		פרו"ס
	ד' 12.30-14;	425	ד"ר ד. אריאלי-הורוביץ
1031.3217.01	עיונים במקיאבלי		פרו"ס
	ה' 8-10;	422	פרופי ע. גת
1031.3726.01	מיעוטים והמדינה הלאומית: המקרה הישראלי		פרו"ס
	ד' 16-18;	206	ד"ר א. גימאל

<u>שנה ג'</u>

<u>קורסי חובה</u>

1031.3100.01	התנהגות פוליטית בישראל		שי'
	ב' 14-16;	110	ד"ר ד. אריאלי הורוביץ
1031.3102.01	מדיניות ומדינאות מעשית		שי'
	א' 16-18;	003	ד"ר א. קופמן
1031.3103.01	פרויקט שטח (קורס שנתי)		
	א' 14-16;	יפורסם	ד"ר א. קופמן

קורסי בחירה

1031.3228.01	פוליטיקה ערבית ד' 12-15; 205	שי פרופ' ש. משעל
1031.3609.01	מדיניות החוץ של ארה"ב ה' 13-16; 205	שי פרופ' א. קליימן
1031.2604.01	הממשלות הקואליציוניות של ישראל ג' 13-16; 210	שי ד"ר ד. קורן
1031.3292.01	מושג האזרחות במדינה הדמוקרטית ג' 16-19; 110 דן דוד	שי ד"ר י. פלד
1031.3725.01	טרוריזם בינלאומי ב' 17-20; 110 דן דוד	שי נ. מורג
1031.3672.01	סוציאליזם לאומי, פאשיזם וימין חדש ג' 16-19; 419	שי ד"ר א. ספקטורווסקי
1031.2719.01	נשים בפוליטיקה הישראלית ד' 11-14; 210	שי ד. שנקר
1031.3740.01	פוליטיקה ומנהל בשלטון המקומי א' 9-12; 004	שי פרופ' ג. דורון
1031.3741.01	פוליטיקה וכלכלה של תקשורת המונים א' 18-21; 003	שי פרופ' ג. דורון
1031.3742.01	מבוא ביקורתי לפילוסופיה פוליטית פלורליסטית ה' 13-16; יפורסם	שי ד"ר צ. בלטברג
1031.3749.01	סמינר במחשבה מדינית - א'[1] ד' 17-20; 420	שי ד"ר מ. קוצ'ין
1031.3149.01	השמאל בישראל משנת 1967[2] א' 11-14; 104	שי ד"ר ב. טמקין

1 משותף לתלמידי תואר ראשון ושני. הקבלה באישור המרצה בלבד.
2 הקורס משותף לתלמידי תואר ראשון ושני.

סמינרים שנתיים

1031.3318.01	מהפכות טכנולוגיות במלחמה ה' 12-10; 314	ס' פרופ' ע. גת
1031.3752.01	יחסי המינים במחשבה מדינית: סוג ספרותי, מגדר ושלטון ייצוגי[1] ד' 17-14; 426	ס' ד"ר מ. קוציין
1031.3743.01	אסטרטגיה פוליטית של בחירות ובוחרים א' 14-12; 206	ס' פרופ' ג. דהרון
1031.3515.01	זהות ואזרחות בישראל[1] ד' 18-13; סמי א': 104 סמי ב': 204	ס' ד"ר י. פלד
1031.3308.01	אהייב וישראל: דינמיקה של השפעה ב' 11-9.30; 206	ס' פרופ' א. בן-צבי
1031.2728.01	תופש הביטוי במחשבה המדינית[2] א' 16-14; 206	ס' פרופ' מ. קרן

סמינר ב' + קיץ

1031.3307.01	בחירות בישראל ג' 16-14; 208	ס' פרופ' מ. שמיר
1031.3738.02	סוגיות בכלכלה הפוליטית הישראלית ד' 19-17; 106	ס' ד"ר י. כץ

החוג למדע המדינה

1 הקורס משותף לתלמידי תואר ראשון ושני והוא בהיקף של 6 ש"ס. לתלמידי תואר ראשון יחשב 4 ש"ס.

2 תלמידים שלמדו את הקורס במסגרת כותרת - אינם רשאים להרשם לקורס.

סמסטר ב'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000	הדרכה בספרייה יפורסם		
1009.1105	יישומי מחשב למדעי התברה פירוט ראה בפרק הכלל-פקולטטי עמי 58		
1031.1002	המערכת הפוליטית בישראל		ש+ת'
.10 שיעור:	ד' 12-15;	אולם אפטר	ד"ר י. פלד
	קבוצות תרגיל:		
.11	ד' 9-10;	207	ג. דרוב
.12	ד' 10-11;	207	ג. דרוב
.13	ג' 15-16;	205	ט. מנשס
.14	ג' 16-17;	205	ט. מנשס
.15	א' 12-13;	207	ר. רותם
.16	א' 13-14;	207	ר. רותם
1031.1003	מבוא לסטטיסטיקה		ש+ת'
.10 שיעור:	ב' 16-18;	110	נ. ריבק
.11 תרגיל:	א' 18-20;	314	נ. הלמן
.12 תרגיל:	ב' 12-14;	111 דן דוד	ס. לוי
.13 תרגיל:	א' 13-15;	108	ר. אופק
1031.1200.02	תולדות המחשבה המדינית		ש'
	ג' 10-12;	101	פרופ' ע. גת
1031.1300.02	מבוא לממשל		ש'
	ד' 16-18;	אולם אפטר	ג. בן-פורת
1031.1500.02	מבוא למינהל ומדיניות ציבורית		ש'
	ג' 8-10;	101	ד"ר ח. אופק
1031.1600.02	מבוא ליחסים בינלאומיים		ש'
	ב' 14-16;	אולם אפטר	פרופ' א. קליימן

שנה ב' - קורסי חובה

1031.2102	שיטות מחקר			ש'+ת'
.07	שיעור:	ג'	16-18; 110	פרופי מ. שמיר
	קבוצות תרגיל:			
.08		ד'	10-12; 108	נ. אורן
.09		ה'	12-14; 111 דן דוד	נ. אורן
.10		ה'	14-16; 314	ד. סלע
.11		ה'	16-18; 107	ד. סלע
1031.2103	כלכלה פוליטית			ש'+ת'
.08	שיעור:	ד'	16-18; 101	ד"ר מ. שרמן
	קבוצות תרגיל:			
.09		ב'	8.30-10; 107	ד. אופק
.10		ב'	10-12; 107	ד. אופק
.11		א'	16-18; 109 דן דוד	א. הרמן
.12		א'	18-20; 109 דן דוד	א. הרמן
1031.2105	מחשבה מדינית בת זמננו			ש'+ת'
.08	שיעור:	א'	10-12; 201	פרופי מ. קרן
	קבוצות תרגיל:			
.09		א'	12-13; 314	ב. ניר
.10		א'	13-14; 314	ב. ניר
.11		ב'	10-11; 105	ח. מסנברג
.12		ב'	11-12; 105	ח. מסנברג
1031.2106	פוליטיקה השוואתית			ש'+ת'
.08	שיעור:	ג'	14-16; 101	ג. בן-פורת
	קבוצות תרגיל:			
.09		ד'	10-11; 208	ל. אירני
.10		ד'	11-12; 208	ל. אירני
.11		א'	18-19; 207	נ. הירשפלד
.12		א'	19-20; 207	נ. הרישפלד
.13		ג'	8-9; 206	ע. הרבסט
1031.2107	קבלת החלטות במינהל ובמדיניות ציבורית			ש'+ת'
.08	שיעור:	ד'	14-16; 101	ד"ר י. כץ
	קבוצות תרגיל:			
.09		ה'	18-19; 314	ש. ניניו
.10		ה'	19-20; 314	ש. ניניו
.11		ב'	8-9; 314	ו. ישולה
.12		ב'	9-10; 314	ו. ישולה
.13		יפורסם		

החוג למדע המדינה

1031.2108	אסטרטגיה בעידן המודרני		שי+תי
.08 שיעור:	בי 13-15	201	פרופי א. בן-צבי
	קבוצות תרגיל:		
.09	הי 12-13;	205	א. שבת
.10	הי 18-19;	105	א. פרייזר
.11	הי 19-20;	105	א. פרייזר
.12	גי 10-11;	205	ב. מנדלזון
.13	בי 15-16;	208	ר. בן-תורין

<u>פרוסמינרים</u>

1031.3718.01	שחקנים רציונליים בפוליטיקה		פרו"ס
	די 18-20;	425	ד"ר מ. שרמן
1031.3551.01	נשים בתקשורת		פרו"ס
	די 12-14;	419	ד. שנקר
1031.3744.01	מרחב ופוליטיקה: יסודות בגיאוגרפיה פוליטית		פרו"ס
	בי 17-19;	314	ג. מורג
1031.3745.01	פוליטיקה בתנ"ך		פרו"ס
	אי 14-16;	425	פרופי ג. דורון
1031.3751.01	פוליטיקאים ושופטים		פרו"ס
	אי 10-12;	419	ד"ר ג. ברזילי

<u>שנה ג'</u>

<u>קורסי חובה</u>

1031.3100.02	התנהגות פוליטית בישראל		שי
	בי 14-16;	110	ד"ר ד.אריאלי-הורוביץ
1031.3102.02	מדיניות ומדיניות מעשית		שי
	אי 16-18;	003	ד"ר א. קופמן
1031.3101.02	פרוייקט שטח (בי + קיץ)		
	אי 14-16;	יפורסם	ד"ר א. קופמן

קורסי בחירה

1031.3746.01	מבט דיפלומטי על המאה ה-20		שי
	ה' 10-13;	108	פרופי א. קליימן
1031.3647.01	מחשבה מדינית, העת העתיקה		שי
	ב' 10-13;	103	ד"ר מ. קוציין
1031.3737.01	הפוליטיקה הבינלאומית של בעיות הסביבה		
	ב' 10-13;	יפורסם	ד"ר א. וויינטל
1031.2750.01	שינויים מבניים במערכת המפלגתית בישראל		שי
	ג' 10-13;	104	ח. קריסטל
1031.3747.01	מדיניות בריאות		שי
	א' 18-21;	108	פרופי ג. דורון
1031.3732.01	האיחוד האירופי-במבט העבר, ההווה והעתיד		שי
	ה' 13-16;	207	ד"ר ע. סופר
1031.3748.01	פילוסופיות פוליטיות ואידאולוגיות פוליטיות		שי
	ד' 13-16;	107	ד"ר צ. בלטברג
1031.3750.01	סמינר במחשבה מדינית - ב'[1]		שי
	ד' 17-20;	420	ד"ר מ. קוציין

1 הקורס משותף לתלמידי תואר ראשון ושני. הקבלה באישור המרצה בלבד.

החוג למדע המדינה
תואר שני

סמסטר א'

קורסי חובה

1031.4104.01 **סמינר מחלקתי** סי'
בי 17-19; 003 מרכז: ד"ר א. גימאל

1031.4105 **סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'** שי+תי'
.01 שיעור: די 17-19; 110 י. שמשוני
.02 תרגיל: די 19-20; 110 י. שמשוני

קורסי חובה בתחומי הלימוד

1031.4112.01 **תקשורת פוליטית** שי'
בי 14-17; 004 ד"ר ח. נוה

1031.4114.01 **הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע המדינה** שי'
בי 14-17; 205 ד"ר מ. קוצין

קורס שנתי

1031.4375.01 **סוגיות במשפט ובמדעי החברה** שי'
אי 17-20; 202 טרובוביץ ד"ר ג. ברזילי
פרופי ל. שלף
ד"ר ר. שמיר
פרופי מ. מאוטנר
ד"ר א. גרוס

סמינרים/ סדנאות סמסטריאליים

1031.4430.01 **קריאת מקורות במחשבה מדינית עכשווית** סי'
די 14-17; 106 ד"ר צ. בלטברג

1031.4328.01 **הסרט הפוליטי בקולנוע הישראלי** סי'
גי 12-15; 207 פרופי ש. משעל
פרופי ג'. נאמן

1031.4227.01 **תורת מאזן הכוחות** סי'
הי 14-17; 314 פרופי א. קליימן

1031.4421.01 **סמינר במחשבה מדינית - א'**[1] סי'
די 17-20; 420 ד"ר מ. קוצין

---

1 פתוח לתלמידי תואר ראשון ושני.

1031.3149.01	**השמאל בישראל משנת 1967**[1]	סי'
	א' 11-14; יפורסם	ד"ר ב. טמקין
1031.4343.01	**מלחמה ושלום ביחסים בינלאומיים**	סי'
	ד' 12-15; 204	פרופי ז. מעוז
1031.4289.01	**סוגיות בתפוצה גרעינית**	סי'
	ה' 15-18; 207	פרופי י. עברון
1031.4422.01	**הדיפלומטיה של מלחמת העולם השניה**	סי'
	ה' 12-15; 308 ספריית מדה"ח	פרופי נ. אורן
1031.4284.01	**רפורמות במנהל ציבורי**	סי'
	א' 16-19; 419	פרופי ד. נחמיאס
1031.4399.01	**מדיניות תקשורת בעידן של מהפיכת המידע**	סי'
	ג' 13-16; 204	ד"ר י. כץ
1031.4403.01	**מניפולציות רטוריות בשיח הפוליטי**[2]	סי'
	ה' 14-17; 208	פרופי י. שן
1031.4394.01	**פולחני מדינה: בראיה מקומית ובינלאומית**	סי'
	ד' 12-15; יפורסם	ד"ר ש. כגן
1031.4424.01	**תיאוריות אסטרטגיות בתקופה המודרנית**	סי'
	ג' 16-19; יפורסם	פרופי ע. נת
0654.7170.01	**אפריקה השחורה ביחסים הבינלאומיים**	סי'
	ב' 16-18; 277 גילמן	פרופי ב. נויברגר
0618.4797.01	**אידאולוגיה ופוליטיקה**	סי'
	ב' 10-12; 324 גילמן	פרופי צ. רוזן
0659.5155.01	**מבוא לתאוריה חברתית מודרנית**	סי'
	ד' 14-16; 304 גילמן	ד"ר מ. צוקרמן
0659.6072.01	**מידות ומדידות: ממדעי המוסר לאתיקה**	סי'
	א' 16-20; 305 גילמן	ד"ר ע. אופיר

החוג למדע המדינה

1 פתוח לתלמידי תואר ראשון ושני.

2 לא רשאי להרשם לקורס מי שלמד את הקורס "אנלוגיות וארגון מושגי בתקשורת פוליטית".

0628.2658.01 כתוב בעיתון: תקשורת וחברה בגישה תומסקיאנית — שי
ג 14-16; 223 גילמן — פרופי ט. ריינהרט

0628.2660.01 תרגיל לנ"ל;[1]
א' 12-14; יפורסם — ר. הכהן

0659.6048.01 תקשורת שפה ואבולוציה — שי
א' 9-13; 02 שרמן — ד"ר ח. יבלונקה
ד"ר ד. דור

1052.0010.01 סוגיות בליימודים אסטרטגיים — ס'
ה' 17-20; 208 — פרופי ז. מעוז

1052.0020.01 מושגים אסטרטגיים בתפיסת הביטחון הלאומי של ישראל — ס'
א' 17-20; 205 — ד. תמרי

1052.0042.01 בעיות בטחון המפרץ — ס'
ג' 14-17; 206 — פרופי י. קוסטינר

1052.0043.01 ביטחון ומים: ניתוח סוגיות הידרו-אסטרטגיות בסכסוך הישראלי-ערבי — ס'
ג' 17-19; 205 — ד"ר מ. שרמן

1052.0033.01 בקרת נשק במזרח-התיכון — ס'
ד' 18-21; 205 — פרופי ש. פלדמן

1082.4041.01 חברות ממשלתיות — שו"ת
ג' 10-12; 103 — ד"ר ד. קורן

1082.4023.01 התקציב במנגנון הציבורי — שו"ת
ה' 8-10; 103 — ד"ר ח. אופק

1 ניתן לקחת את השיעור בלי התרגיל אך לא להיפך.

סמסטר ב'

קורסי חובה

1031.4109.01 **שיטות מחקר לתלמידי המסלול** שי'
עם עבודת גמר
בי' 14-17; 104 פרופי' מ. שמיר

1031.4101.01 **שיטות מחקר לתלמידי המסלול** שי'
ללא עבודת גמר
א' 16-19; 204 פרופי' ד. נחמיאס

החוג למדע המדינה

1031.4103.01 **סמינר מחלקתי** סי'
ב' 17-19; 003 מרכז: ד"ר א. גימאל

1031.4251.01 **סדנה מתודולוגית** סי'
ד' 11-14; 207 פרופי' ז. מעוז

1031.4100.01 **גישות ותיאוריות במדע המדינה** שי'
ג' 16-19; 204 ד"ר י. פלד

קורסי התמחות בתחום

1031.4100.01 **המערכת הבינלאומית** שי'
ה' 15-18; 206 פרופי' י. עברון

1031.4108.01 **מדיניות ציבורית ומינהל ציבורי** שי'
ג' 13-16; 204 ד"ר ד. קורן

סמינרים/ סדנאות סמסטריאליים

1031.4401.01 **תורת ההחלטה גישות ומודלים** סי'
ה' 11-14; 107 פרופי' ז. מעוז

1071.4627.01 **סוגיות בפסיכולוגיה פוליטית**[1] סי'
ד' 16-19; 107 דן דוד פרופי' ד. ברטל

1031.4392.01 **אידיאולוגיה, אמנות, תקשורת** סי'
ופוליטיקה בגרמניה מראשית המאה
ה-19 ועד 1945
ד' 12.30-15; 108 ד"ר ד. אריאלי-הורוביץ

1031.4412.01 **תקשורת, פוליטיקה וזהות בחברה** סי'
הפלשתינאית
בי' 14-17; 207 ד"ר א. גימאל

1 משותף עם החוג לפסיכולוגיה.

1031.4304.01	תקשורת ותעמולה פוליטית בעת העתיקה	סי
	ג' 11-14; יפורסם	ד"ר ד. בהר"ל
1031.4425.01	פוליטיקה ותקשורת בישראל	סי
	ג' 16-19; 420	ד"ר י. פרי
1031.4426.01	המערכת הבינלאומית מהמלחמה הקרה ועד ימינו	סי
	ה' 12-15; יפורסם	פרופי נ. אורן
1031.4389.01	דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת: סוגיות נבחרות	סי
	ג' 10-13; 105	פרופי א. כן-צבי א. נהרי
1031.4338.01	ייצוג טלוויזיוני של תרבות ופוליטיקה	סי
	ה' 14-17; 106	פרופי ח. הרצוג ד. ויצטום
1031.4393.01	טלוויזיה ופוליטיקה	סי
	א' 16-19; 419	פרופי א. צוקרמן
1031.4398.01	אומות, טריטוריות והקמת מדינות	סי
	ד' 14-17; 419	ד"ר א. וויינטל
1031.4408.01	תקשורת, דמוקרטיה וביטחון לאומי	סי
	ג' 17-20; יפורסם	ד"ר ר. פדהצור
1031.4418.01	נהול קמפיין פוליטי	סי
	ג' 13-16; 314	ד"ר י. כץ
1031.4427.01	פוליטיקה יצירתית	סי
	ה' 13-16; 108	ד"ר צ. בלטברג
1031.3381.01	בחירות והתנהגות בוחרים	סי
	ב' 9-12; 425	פרופי מ. שמיר
1031.4428.01	אספקטים ספרותיים ופוליטיים בשיח הפוליטי והספרותי	סי
	ה' 14-17; יפורסם	פרופי י. שן
1031.4431.01	סמינר במחשבה מדינית - בי[1]	סי
	ד' 17-20; 419	ד"ר מ. קוציין
1031.4429.01	פוליטיקה, בתי משפט ותרבות	סי
	א' 14-17; 207	ד"ר ג. ברזילי

1 פתוח לתלמידי תואר ראשון ושני באישור המרצה בלבד.

1031.4500.01	תהליכים דיפלומטיים בפתרון סכסוכים[1]		ס'
	ד' 16-18;	107	פרופ' א. נדלר פרופ' א. קליימן
0618.4798.01	היגל: "הפילוסופיה של ההיסטוריה"		ס'
	ג' 10-12;	262 גילמן	ד"ר צ.טאובר
	ה' 14-16;	277 גילמן	
0618.4801.01	דמוקרטיה: עיון מתודש		ס'
	ד' 10-14;	361 אי גילמן	פרופ' י. תמיר
0618.4803.01	חומסקי: שפה, רוח וחברה		ס'
	ד' 10-14;	261 גילמן	פרופ' א. כשר
0659.6080.01	הפוליטיקה של האבולוציה - הרברט ספנסר בתוך זמנו		ס'
	א' 12-16;	102 דן דוד	ד"ר ת. יבלונקה ד"ר ס. גיסיס
0659.6036.01	לנוכח קטסטרופה		ס'
	א' 16-20;	206 רוזנברג	ד"ר ע. אופיר
0659.6071.01	סמכות ואוטונומיה במחשבת חוייל		ס'
	א' 10-14;	319 גילמן	פרופ' מ. פיש
0659.5387.01	מקס הורקהיימר: ביקורת התרבות האינסטרומנטלית		ס'
	ה' 10-14;	222 גילמן	ד"ר מ. צוקרמן
1052.0039.01	דוקטרינות החתעה		ס'
	ב' 18-21;	207	פרופ' ש. פלדמן
1052.0047.01	התברה הישראלית בהשפעת המצב הבטחוני		ס'
	ג' 14-17;	108	ד"ר ת. לרנטל
1052.0041.01	מלחמה ואסטרטגיה בעידן המידע		ס'
	ג' 11-14;	103	ד"ר א. סובלמן
1052.0028.01	צבא וביטחון לאומי - תקשורת מוסר ופוליטיקה		ס'
	א' 12-15;	105	פרופ' א. כשר

תחום למדע המדינה

1 במסגרת מכון פרס לדיפלומטיה ושיתוף פעולה אזורי. תלמידים המעוניינים להרשם לקורס צריכים לקבל את אישורו של פרופ' אהרון קליימן.

1082.4046.02	משפט חוקתי ואתיקה ציבורית		שו"ת
	ג' 12-14;	004	פרופי ז. סגל
	ג' 16-18;	004	
1082.4057.01	תהליכי רפורמה ודה-רגולציה		ס'
	ג' 12-14;	108	פרופי י. ברכמן
1082.4002.01	חברה ישראלית		שו"ת
	ג' 14-16;	110	פרופי מ. סמיונוב
			ד"ר ת. לרנטל

<u>סמינרים שנתיים</u>

1031.4292.01	משטרי ביטחון וארכיטקטורה של ביטחון עתידי במזה"ת		ס'
	ב' 11-14;	207	פרופי י. עברון
1031.4341.01	יחסי המינים במחשבה המדינית: סוג ספרותי, מגדר ושלטון ייצוגי[1]		ס'
	ד' 14-17;	426	ד"ר מ. קוציין
1031.4407.01	זהות ואורחות בישראל[1]		ס'
	ד' 13-16;	סמי א': 104 סמי ב': 204	ד"ר י. פלד
1031.4404.01	ספרות, עיתונות ופוליטיקה		ס'
	ד' 16-19;	207	פרופי מ. קרן
1031.4406.01	מחשבה מדינית ביקורתית בעולם השלישי		ס'
	ב' 12-15;	425	ד"ר א. גימאל
1031.4423.01	קהילה, חוק ומשטר פוליטי: ישראל ומדינות אחרות		ס'
	ג' 16-19;	סמי א': 420 סמי ב': יפורסם	ד"ר ג. ברזילי
1031.4395.01	תקשורת בינלאומית		ס'
	ב' 11-14;	206	ד"ר ח. נוה
0659.5328.01	ההשכלה והשכלה שכנגד		ס'
	ב' 16-18;	362 א' גילמן	פרופי ש. וולקוב
			ד"ר י. מאלי

1 משותף לתואר ראשון ושני.

לימודי ביטחון

תואר שני

מטרת התכנית

התכנית משותפת לפקולטה למדעי החברה ולפקולטה למדעי הרוח.
מטרת התכנית - להקנות ידע וכלי ניתוח ברמה מתקדמת בתחומי האסטרטגיה, היחסים הבינלאומיים וההיסטוריה הצבאית, וכן בתחומים משיקים, כגון: קבלת החלטות ולימודי ארגון. בנוסף לקורסי הליבה בתחומי האסטרטגיה וההיסטוריה, יוצעו שיעורים מתחומים מגוונים, כגון: מחשבה מדינית, פסיכולוגיה, סוציולוגיה, היסטוריה של המזרח התיכון וכלכלת ביטחון.

לימודי ביטחון

תנאי הקבלה

רשאים להגיש מועמדותם, בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון גמר של 80 ומעלה.
התכנית מיועדת לתלמידים שתחום לימודיהם לתואר ראשון היה מדע המדינה ו/או היסטוריה, אך פתוחה גם לבוגרי חוגים אחרים, כפוף ללימודי השלמה.

לימודי השלמה

את לימודי ההשלמה יש לסיים עד תום שנת הלימודים הראשונה בציון עובר - 60 לפחות. ניתן ללמוד עד 5 קורסים מהתואר השני במקביל ללימודי ההשלמה.
תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוג להיסטוריה, ישלימו את הקורסים הבאים מהתואר הראשון במסגרת התוג למדע המדינה:

- מבוא ליחסים בינלאומיים	2	ש"ס
- אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
קורס/סמינר מתחום האסטרטגיה כגון:		
- הרתעה גרעינית וקונבנציונלית		
- תפיסת ההרתעה של ישראל		
- דוקטרינות אסטרטגיות גרעיניות	3	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוג למדע המדינה, ישלימו את הקורסים הבאים מהתואר הראשון במסגרת התוג להיסטוריה:

- מבוא למאה העשרים (חברה משטר ותרבות במאה העשרים)	4	ש"ס
- סמינר בהיסטוריה של העת החדשה	4	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בתוגים שאינם מדע המדינה ו/או היסטוריה ישלימו את הקורסים הבאים מהתואר הראשון:

מדע המדינה

- מבוא ליחסים בינלאומיים	2	ש"ס
- אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
קורס/סמינר מתחום האסטרטגיה כגון:		
- הרתעה גרעינית וקונבנציונלית		
- תפיסת ההרתעה של ישראל		
- דוקטרינות אסטרטגיות גרעיניות	3	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

היסטוריה

- מבוא למאה העשרים (חברה משטר ותרבות במאה העשרים)	4	ש"ס
- סמינר בהיסטוריה של העת החדשה	4	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

סה"כ 16 שעות סמסטריאליות

הקורס המתקדם מתחום האסטרטגיה במדע המדינה והסמינר בהיסטוריה יחשבו כבר במניין השעות לתואר השני, כל יתר ההשלמות אינן נחשבות במניין השעות לתואר שני.

תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוג היסטוריה של המזרח התיכון יהיו חייבים בכל ההשלמות במדע המדינה, ואילו בהיסטוריה יהיו חייבים רק בקורס ההשלמה "חברה משטר ותרבות במאה העשרים". השלמה זו תיחשב להם כבר במניין השעות לתואר שני.

מסלולי לימוד

כל התלמידים יתקבלו למסלול ללא עבודת גמר, ורק תלמידים שישיגו ציון ממוצע של 80 לפחות בקורסי התוכנית, יוכלו לעבור למסלול עם עבודת גמר.

מסלול עם עבודת גמר - אופן לימוד זה מקנה למסיימיו אפשרות להמשיך לימודיהם לתואר שלישי, בתנאי שציונם הסופי בתואר יהיה 85 לפחות. מכסת שעות הלימוד היא 36-37 ש"ס.

מסלול ללא עבודת גמר - אופן לימוד זה מקנה תואר שני ללא עבודת גמר, ומסיימיו לא יוכלו להמשיך ללימודי תואר שלישי. מכסת שעות הלימוד היא 45-46 ש"ס.

תכנית הלימודים

במסגרת לימודי חובה ילמדו תלמידי שני המסלולים את הנושאים הבאים:

סוגיות בלימודים אסטרטגיים	3	ש"ס
סמינר של בית הספר להיסטוריה - על סוגיה מונוגרפית[1]	4	ש"ס
קורס מתקדם על הוגי דעות צבאיים	3	ש"ס
קורס מתקדם בלימודי ארגון צבאי	3	ש"ס
סדנה - סוגיות בביטחון הלאומי של ישראל	3	ש"ס
יישומי מחשב מתואר ראשון[2]	3	ש"ס

תלמידי המסלול עם עבודת גמר יחוייבו ללמוד בנוסף לקורסים אלה גם קורס בשיטות מחקר.

לימודי ביטחון

באישור יועץ התכנית ניתן ללמוד עד 2 קורסי בחירה בתחום רלוונטי, מתואר שני, מכל חוג אחר באוניברסיטה.

מסלול עם עבודת גמר

תלמידי המסלול עם עבודת גמר ילמדו, בנוסף לקורסי החובה, 17-18 ש"ס קורסי בחירה עד להשלמת מכסה של 36-37 ש"ס.
תלמידים במסלול זה יהיו חייבים בכתיבת **שלוש עבודות סמינריוניות**, וכן רפרטים או חובות אחרות, כפי שיידרשו על ידי מורי הסמינרים והסדנאות האחרות.

עבודת גמר
תלמידי המסלול עם עבודת גמר, יחוייבו בכתיבת עבודת גמר המהווה 40% מציון הגמר.
תלמיד חייב להגיש הצעה לעבודת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל את אישור המנחה ואת אישור ראש התכנית להצעה, ולהירשם במזכירות. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית ללימודיו, יופסקו לימודיו בחוג.

מסלול ללא עבודת גמר

תלמידי המסלול ללא עבודת גמר ילמדו, בנוסף לקורסי החובה, 29-30 ש"ס קורסי בחירה עד להשלמת מכסה של 45-46 ש"ס.
תלמידים במסלול זה יהיו חייבים **בכתיבת ארבע עבודות סמינריוניות**, וכן ברפרטים או חובות אחרות כפי שיידרשו על ידי **המורים** בסמינרים או בסדנאות האחרות.

בחינת גמר
תלמיד המסלול ללא עבודת גמר יחוייב בבחינת גמר. ציון הבחינה מהווה 20% מציון הגמר. ציון המעבר בבחינה הוא 75 לפחות. לרשות התלמיד יעמדו שני מועדים. תלמיד יוכל לגשת לבחינה לא לפני הסמסטר האחרון ללימודיו.

---

1 ייתכן שינוי בנושאי הקורס משנה לשנה.
2 תלמיד שלמד שפה זרה או קורס מחשבים בתואר ראשון יוכל לקבל פטור מחובה זו. בכל מקרה שעות אלה לא ייחשבו במניין השעות לתואר שני.

משך הלימודים לתואר שני

תלמידים חייבים לסיים את כל חובות התואר עד תום השנה החמישית ללימודיהם.
מתן אישור להמשך לימודים, מעבר לשנה החמישית, הוא בסמכות ועדת ההוראה, ויותנה בהמלצה מנומקת של היועץ. אישור אורכה מעבר לשנה החמישית, יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות (התכנית רשאית לחייב את התלמידים בהיקף גדול יותר).

הרכב ציון הגמר

מסלול ללא עבודת גמר

ממוצע הציונים בקורסים (משוקלל עפ"י מספר ש"ס)	80%
ציון בחינת הגמר	20%

מסלול עם עבודת גמר

ממוצע הציונים בקורסים (משוקלל עפ"י מספר ש"ס)	60%
ציון עבודת הגמר	40%

השוואה בין מסלולי הלימוד

חובות הלימודים	אופן לימוד עם עבודת גמר	אופן לימוד ללא עבודת גמר
קורסי חובה		
- סוגיות בלימודים אסטרטגיים	3 ש"ס	3 ש"ס
- קורס מונוגרפי בהיסטוריה	4 ש"ס	4 ש"ס
- קורס מתקדם בהוגי דעות צבאיים	3 ש"ס	3 ש"ס
- קורס מתקדם בלימודי אירגון צבאי	3 ש"ס	3 ש"ס
- סדנה - בתחום הביטחון הלאומי	3 ש"ס	3 ש"ס
- שיטות מחקר	4 ש"ס	לא חייב
- יישומי מחשב מתואר ראשון[1]	חייב	חייב
סה"כ קורסי חובה	19 ש"ס	16 ש"ס
קורסי בחירה[2]	17-18 ש"ס	29-30 ש"ס
מינימום עבודות סמינריוניות	3	4
בחינת גמר	לא חייב	חייב
עבודת גמר	חייב	לא חייב
סה"כ	36-37 ש"ס	45-46 ש"ס

1 תלמיד שלמד שפה זרה או קורס מחשבים בתואר הראשון יוכל לקבל פטור מחובה זו. בכל מקרה שעות אלה לא ייחשבו במניין השעות לתואר שני.

2 תלמידים הלומדים קורסי השלמה מתקדמים בהיסטוריה ובמדע המדינה יחשיבו את מספר השעות הניל במניין שעות הבחירה.

תיאור הקורסים

תאורי הקורסים שניתנים במסגרת החוג למדע המדינה, ראה: החוג למדע המדינה, תואר שני.
תאורי הקורסים שניתנים במסגרת ביה"ס להיסטוריה, ניתן למצוא בידיעון של הפקולטה למדעי-הרוח.

סמסטר א'

קורסי חובה

סוגיות בארגון מערכות צבאיות
הקורס שטבע תיאורטי יתמקד בהבהרת התווך התודעתי שבין האסטרטגיה וההקשר המיכני של ניהול מלחמה. באמצעות אנלוגיה לתיאוריית המערכות הכללית תוצג בקורס מסגרת מדעית של מושגים להבנת מערכת צבאית ומערכה. כמו כן, תבורנה בקורס מערכת היקות של התחום האופרטיבי לתחומי הידע המסורתיים (אסטרטגיה וטקטיקה), תיבחן הלוגיקה של מערכות צבאיות ותידונה סוגיות נבחרות הנוגעות לתכנון, ארגון ותפעול מערכות צבאיות.

לימודי ביטחון

שיטות מחקר
הקורס נועד להקנות לתלמידי מוסמך בלימודי ביטחון כלים מחקריים לביצוע עצמאי של פרוייקט מחקר, כמו גם להקניית כלי עזר ביקורתיים להערכת מחקרים המתפרסמים בכתבי עת שונים בתחום לימודי הביטחון.

סוגיות בלימודים אסטרטגיים
הקורס נועד להפגיש את התלמידים עם המושגים, הגישות, ועקרונות התשיבה המרכזיים בלימודים אסטרטגיים. הקורס יתבסס על הרצאות ועל דיונים בכיתה. הציון הסופי יורכב מעבודה קצרה המיישמת נושא מתוך הנושאים בהם עוסק השיעור לסוגייה הסטורית או עתידית (40% מן הציון הסופי), ומבחינה מסכמת (60%).

קורסי בחירה

סכסוכים בעלי רמת אלימות מוגבלת
מטרת הקורס לכסות את רוב הנושאים והסוגיות שיש לקחת בחשבון כאשר מנסים להבין את התפתחותם של סכסוכים בעלי רמת אלימות נמוכה. הקורס יתייחס לממדים אידיאולוגיים, אסטרטגיים, מוסדיים, וביהמיזמלים, הקשורים לתופעות של סכסוכים בעלי אלימות מוגבלת מנקודת ההיבט של מדינות ריבוניות וארגונים ללא ריבונות מדינית.

מושגים אסטרטגיים בתפיסת הביטחון הלאומי של ישראל
הקורס יציג את תפיסת הביטחון הלאומי של ישראל כאשכול של מושגים לפיהם פירשו ההנהגות המדיניות והצבאיות של ישראל את המציאות ולפיהם עיצבו את המציאות המדינית והצבאית.

תפיסות ביטחון של מדינות ערב
הסמינר נועד לבחון את בעיות הביטחון של מדינות ערב. במסגרת זו הוא יעסוק במרכיבים העיקריים של תפיסות ביטחון בכלל, ובאלה של מדינות ערב העיקריות בפרט, תוך התמקדות בתפיסות האיום שלהן, ובמענה הביטחוני שהן מבקשות לבנות מול האיומים כלפיהן. הסמינר יעסוק הן בתפיסות המיוחדות למדינות ערב העיקריות, והן בתפיסות המשותפות לרובן, ובכלל זה את תפיסותיהן הבטחוניות את ישראל.

סוגיות נבחרות בכלכלת וביטחון
הקורס מתוכנן לעסוק בסוגיות נבחרות בתחום קשרי הגומלין בין הכלכלה והביטחון ולבחון כיצד יכולים להשפיע השיקולים הכלכליים על מדיניות הביטחון.

בעיות בטחון המפרץ

הקורס יבחן את הבעיות הגאופוליטיות, והכלכליות שעומדות ביסוד שאלת בטחון המפרץ, את גישות הביטחון ודרכי הפתרון שהועלו *כעשורים האחרונים, ואת הסביבות שנוצרה בשטח, בדמות מלחמות* ומשברי נפט.

ביטחון ומים: סוגיות הדרו-אסטרטגיות בסכסוך הישראלי-ערבי

הקורס שואף להקנות הבנה בסיסית של המציאות ההידרולוגית השוררת בישראל ובשכנותיה, ושל ההשלכות ההידרו-אסטרטגיות/מדיניות הנובעות מניתוח מציאות זו. דגש יושם על דיון במשמעות *התהליך המדיני*, עבור גיבוש מדיניות המים של ישראל, תוך בחינת ההיתכנות המעשית של חלופות שונות לפתרון וזיהוי גורמים החיוניים להבטחת אספקה עתידית של מימי המדינה.

מבפיל הכח הנעלם: הפתעה והונאה בעידן המודרני

הקורס ידון בהיבטים תאורטיים ובסוגיות היסטוריות של עקרון המלחמה "הפתעה" ושל יישומו על ידי הונאה. ייבדק מקומן של ההפתעה וההונאה בתפיסות הצבאיות ובתורות הלחימה של צבאות, בהשוואה לתוצאותיהן ולהשפעתן הממשיות במלחמות במאות ה-19 וה-20.

בקרת נשק במזרח התיכון

הקורס יפרוס בפני משתתפיו את מושגי היסוד והתפיסות העיקריות שעוצבו בתחום בקרת הנשק (בקיין) במחצית השניה של המאה העשרים והתפתחותם ההיסטורית עד ימינו. הקורס יבחן באופן מעשי ובצורה מעמיקה סוגיות בולטות בתחום הבקיין ובתחום פירוק הנשק (פריין) ובעיקר: בקיין בילטרלי, אזורי, בינמעצמתי, אמנות גלובליות - כולל מקרים לדוגמה, *בעיותיהם ופתרונותיהם. כמו כן יעסוק הקורס בסוגיות האימות של ההסכמים.*

הגרילה ותנועות גרילה באמריקה הלטינית 1954-1999

מנקודת המוצא של כשלון הליברליזם להביא להרחבת הבסיס החברתי והפוליטי של מבנה השלטון האוליגרכי, השמרני ולעיתים אף הגיזעני של מדינות אמל"ט, ידון הקורס בתהליכי הגיבוש הרעיוני והמעשי של הגרילה כאמצעי השינוי היחידי שנותר בתת-יבשת זו. לאחר דיון בתפיסות החתרנות האירופיות והאסיאתיות, יעבור הקורס לעסוק בתפיסות הגרילה באמל"ט מאז ייסודה של תנועת M26 של פידל קסטרו בקובה (1956) וכלה בתנועת הספטיסטית לשחרור לאומי הפועלת בימים אלה במכסיקו, תוך נסיון להבין את סוד קסמה של הגרילה בתודעה העממית באמל"ט ובעולם, ואת סוד חיוניותה למרות שלל הכשלונות שספגה מאז המהפכה הקובנית ב-1959.

<u>קורסים שנתיים</u>

טילים בליסטיים - האיום והמענה

הקורס יעסוק בנושא פיתוח הטילים הבליסטיים והשפעת ההצטיידות בהם על החשיבה האסטרטגית ועל פיתוח תורת ההרתעה הבין-מעצמתית. במהלך הקורס ינותח תהליך החשיבה שהוביל לפיתוח מערכות להגנה נגד טילים, החל ממערכות שפותחו בשנות החמישים ועד לתוכנית "מלחמת הכוכבים" של שנות השמונים והתשעים. דגש מיוחד יושם על ניתוח השפעת כניסתם של טילים בליסטיים למזרח התיכון. תיסקר תפוצת הטילים הבליסטיים באזור והמגמות הצפויות בתחום זה. *יתואר וינותח השימוש בטילים בליסטיים במלחמות השונות (מלחמת יום* הכיפורים, "מלחמת הערים" - אירן, עירק ומלחמת המפרץ). הקורס יעסוק גם בהרחבה בנושא ההגנה נגד טילים בליסטיים בגירסתה המזרח תיכונית, וינותחו כיווני החשיבה והפעולה השונים (חץ, BPI, תקיפת משגרים ועוד). כמו כן ינותחו התסריטים הצפויים בנושא ההתחמשות הלא-קונבנציונלית של מדינות האזור וההשפעה שתהיה לה על המדיניות הישראלית.

מודיעין והפתעה אסטרטגית: מלחמת יום הכיפורים

הסמינר בוחן את תופעת ההפתעה האסטרטגית מנקודת מבטם של היוזם והקרבן כאחד, כפי שבאה לידי ביטוי ערב מלחמת יום הכיפורים. על רקע התאוריות והניסיון ההיסטורי העולמי, הדיון יתמקד בקהילת המודיעין הישראלית, ביחסי מודיעין-קברניט ומודיעין-מבצעים, בהשפעת מרכיב ההתרעה המוקדמת על תפיסת הבטחון וההיערכות למלחמה ועל ועדת אגרנט ומסקנותיה.

סמסטר ב'

קורס חובה

שיטות מחקר - תכנה לכתיבת תזה

הקורס מיועד לתלמידים שמתכוונים לכתוב עבודת תזה. מטרת הקורס ללמד את הסטודנט על ההיבטים המחקריים של עבודה מסוג זה. במסגרת הקורס ילמד הסטודנט את השלבים השונים של התהליך המחקרי, את הבעיות הכרוכות בכל שלב, וכן ילמד לתכנן מחקר מלא (איכותי וכמותי) לנושא מחקרי ספציפי שייבחר.

קורסי בחירה

צבא וביטחון לאומי: תקשורת, מוסר ואתיקה

במסגרת שיעור זה ידונו הנושאים הבאים:

ליבודי ביטחון

1. שיקולים ערכיים, שיקולים מוסריים, שיקולים מקצועיים, שיקולים אחיים.
   דיון בסוגי השיקולים השונים יאפשר להבחין בתפקידים השונים של מערכות האתיקה המקצועית ובאמצעים השונים שעליהן לכלול.
2. צבא וביטחון לאומי והאתיקה המקצועית שלהם.
   דיון בנושא זה יקדש לזיקה בין תכונותיו העיקריות של המשטר הדמוקרטי לבין תכונות מרכזיות של גופים העוסקים בביטחון לאומי, במיוחד צבא, כגון - משמעת, אחריות ונציגות.
3. תקשורת והאתיקה המקצועית שלה.
   דיון בנושא זה יתרכז בתפקידיה העיקריים של התקשורת (מיטרש זכות הציבור לדעת, חופש הביטוי ושיקולי פרשנות וביקורת) ותכונותיה הבולטות (כגון עיסקיות ותחרותיות).
   גם כשמדובר בגופי הביטחון הלאומי וגם כשמדובר בתקשורת, יושם דגש על היכולת של השיקולים האתיים לשפר את הרמה המקצועית ואת הרמה המוסרית של הפעילות בכל אחד מהם.
4. יחסי צבא ותקשורת, לאור האתיקה המקצועית של כל אחד מהם.
   כאן יידונו ההשפעות האפשריות של הצנזורה הצבא בתקשורת החופשית והדרכים להימנע מן ההיבטים השליליים שלהן.

שש שנים מעצבות 1967-1973

שש השנים בין מלחמת ששת הימים ל67', לבין מלחמת יום הכיפורים, 73' היו שנים מעצבות בהויה הישראלית כולה: הביטחונית, המדינית והחברתית. בתקופה זו הוחרשו שלוש מלחמות, אם נכלול את מלחמת ההתשה 69'-70'. גבולות ישראל השתנו, ללכלתה השתנתה, התגלו זרמים סמויים וזרמים חדשים בביטחון הלאומי, שעיצבו את דראיזיה העצמית של ישראל כמדינה וחזקה.
הסמינר מנתח את השינויים המושגיים שחלו עקב, בין ואחרי שלוש המלחמות הללו ואת השפעתם על מנהיגות התקופה ועל החברה והצבא, את השבר שחל בעקבות מלחמת יום הכיפורים ואת השפעת התקופה כולה על ישראל עד לסוף המאה העכחית.

מדינות ערב במלחמת

הסמינר מיעד לבחון את התנהגותן של מדינות ערב במלחמות המזרח התיכון - ממלחמת 1948 ועד מלחמת המפרץ. במסגרת זו הוא יעסוק במערכות השיקולים והיעדים ובקבלת ההחלטות של מדינות ערב לקראת המלחמה, בתיפקודן במהלך המלחמה, ובלקחיהן בעקבות המלחמה. הסמינר יעסוק בהיבט הערבי, הן בחתך רוחב של המלחמות באזור בכלל, והן במגמות הנוגעות למלחמות העיקריות בפרט.

דעת קהל ועצוב מדיניות חוץ וביטחון לאומי

קורס זה יתאר וינתח את המעבר מן התפיסה המסורתית שגרסה כי תחומי עיצוב מדיניות החוץ והביטחון הלאומי הם כמעט חסינים להשפעות דעת קהל ואף המליצה על קיבוע מצב זה בהסתמך על סביבות הנושאים ועל האדישות, הבורות והנחמנות לכאורה של הציבור הרחב בשאלות אלה, לגישה הרווחת כיום, הן בעולם המחקר והן בעולם המעש הפוליטי, הגורסת כי דעת הקהל היא יציבה ומובנית למדי וכי השפעתה על עיצוב המדיניות בתחומים אלה היא רבה.

דוקטרינות הרתעה

רכישת הבנה לגבי מרכיביה השונים של סוגיית ההרתעה והגורמים השונים המקנים למדינה יכולת הרתעה אפקטיבית באמצעות סקירתן של דוקטרינות הרתעה של מדינות שונות בעולם.

מלחמה ואסטרטגיה בעידן המידע

הקורס יעסוק במגוון סוגיות הקשורות לחשיבה הצבאית המתפתחת כחלק מהמעבר לעידן המידע. בין השאר, הקורס יתמקד בבירור מושגים הקשורים במהפכה בעניינים הצבאיים (Revolution in Military Affairs) בכלל, ובתפיסת לוחמת המידע בפרט. במהלך הקורס, נברר מושגים הקשורים לרעיון עליונות המידע (Information Dominance) באחד ממרכיבי היסוד בתפיסת ה-RMA ואת תקנון השדה של צבא ארה"ב העוסק במבצעי מידע (Field Manual 100.6: Information Operations). נבחן את המשמעויות של רעיונות אלו על היכולת להקרין ולנייד אפקטים צבאיים בעידן המידע באמצעים ווירטואליים ואת ההשלכות שלהם על תפיסת מהלומת המידע (Cyber-Shock).

החברה הישראלית בהשפעת המצב הבטחוני

מטרת הקורס הינה, לבחון את מבנה אי השוויון בחברה הישראלית ואת הקשר שבין אי השוויון לבין מצבה הבטחוני של מדינת ישראל. החברה הישראלית כיום, היא חברה מקוטבת ושסועה מבחינה חברתית. מגוון גרסאות של זהות תרבותית קבוצתית קוראות כיום תיגר על האידאולוגיה שהייתה דומיננטית במשך שנים רבות.

- הדתיים המודרניים, אשר דוחים את החילוניות המופנת וטוענים כי בהם מפעמת ה"רוח" הישראלית ה"שורשית" של פעם בהיבטים של התיישבות, של ערכים חברתיים וכמובן בהקשר לשירות הצבאי.
- המזרחיים שאין להם כיום שום אמפטיה לדור המייסדים ובניו, נהפוך הוא, תחושות הקיפוח שחוו בתהליך הקליטה משמשות עבורן כמשאב לגיוס פוליטי.
- עולים, בעיקר מחבר העמים שהם כיום קבוצה שמבקשת לשמור על צביון תרבותי ייחודי.
- ערביי ישראל, אשר מהווים מקרה קיצוני של בעייתיות בהגדרת הזהות הישראלית לאור העובדה שהם פטורים מהשירות הצבאי (מלבד הדרוזים והבדואים).

המלחמה המתמדת בה מצויה מדינת ישראל מאז ראשית קיומה, יוצרת קשר בלתי נמנע בין הסיטואציה הביטחונית לבין מידת הקיטוב החברתי. קשר זה הוא דו כיווני. מחד גיסא, משפיע הקיטוב על כושר העמידה החברתי ועל מעמדו של הצבא בחברה. מאידך גיסא, משפיע המצב הביטחוני ובעיקר מעמדו של הצבא גם על מבנה ההזדמנויות ועל מבנה אי השוויון חברתי כלכלי, ופערים כלכליים וחברתיים הקיימים בין קבוצות חברתיות על כפיס מאפיינים שיוביים כגון: מוצא, לאום, דתיות או מין קשורים במידה רבה למצב הבטחוני ולשירות הצבאי. כל אלו אמורים להידון במהלך הקורס המוצע.

עיונים במודיעין אסטרטגי - בחינה מערכתית

הקורס יציג מסגרת תפיסתית לדיון במודיעין תוך שימוש בעולם הידע המערכתי ותוך ניצול מקורות מושגיים המבטאים גישות לא-מסורתיות לסוגיות של ידע וידיעה. הקורס יבחן את ההמשגות המודיעיניות הרווחות ויציע הסתכלות באשר לשחרשי הפרדיגמטיות המאפיינת את התחום.

"מסות במגמת התנגשות" - מהפכות פרדיגמטיות במבנה האסטרטגיה המודרנית והתפתחות רעיון (המושג) - המפגש המערכתי

הקורס יבחן את מהלך המהפכות הפרדיגמטיות העיקריות במבנה האסטרטגיה המודרנית מנקודת המבט האפיסטמולוגית של התפתחות המושג האופרטיבי של המפגש המערכתי.

בעיות אסטרטגיות - שיח מערכתי - אופרטורים: משחקים בעיצוב מרחבים מושגיים

הלוגיקה של מבנה הקורס ותכניו מבוססת על שלוש הבנות יסוד: (1) ידע אסטרטגי מתפתח דרך שיח דיאלקטי אשר משקף מתח קבוע בין מערכת המושגים (הממד האפיסטמולוגי) של קהילת הביטחון ובין פירוש ההיבטים הסובסטנטיביים של המציאות הפוליטית-אסטרטגית (הממד האונטולוגי). (2) בעיות אסטרטגיות מהוות תמיד השתקפות של רעיון סינגולרי, אשר נובע מפרשנותו של מתבונן מסוים להקשר נסיבתי ייחודי. (3) הנדדת הנבולות התפיסתיים של בעיה אסטרטגית ועיצוב מתודה אופרטיבית לפתרונה נעשים דרך בניה מערכתית של מרחב מושגי על ידי קבוצת שיח של אופרטורים. בשלב הראשון של הקורס יאומנו התלמידים ביסודות של חשיבה מערכתית וירכשו כלי שיח לעיצוב מרחבים או מבנים מושגיים. בחלק המתקדם של הקורס יתרגלו התלמידים בניה של מרחב מושגי על בסיס מתאר קונקרטי של נסיבות אסטרטגיות.

לימודי ביטחון

לימודי ביטחון
תואר שני

סמסטר א'

קורסי חובה

1052.0006.01 **סוגיות בארגון מערכות צבאיות** שי'
א' 17-20; 204 ד"ר ש. נוה

1052.0025.01 **שיטות מחקר** שי'
ג' 19-21; 205 מ. בן חיים

1052.0010.01 **סוגיות בלימודים אסטרטגיים** שי'
ה' 17-20; 208 פרופ' ז. מעוז

1031.4424.01 **תיאוריות אסטרטגיות בתקופה המודרנית** שי'
ג' 16-19; יפורסם פרופ' ע. גת

קורסי בחירה

1052.0051.01 **סכסוכים בעלי רמת אלימות מוגבלת** סי'
א' 14-17; 422 ד"ר ר. קופרמן

0654.7160.01 **הפעצמות והמזרח התיכון** סי'
א' 14-18; 221 גילמן פרופ' א. שמואלביץ

0659.5196.01 **מדע, פרדיגמה וריציונליות** סי'
א' 16-20; 103 רוזנברג ד"ר י. בן ישראל

1052.0020.01 **מושגים אסטרטגיים בתפיסת הביטחון הלאומי של ישראל** סי'
א' 17-20; 205 ד. תמרי

1052.0011.01 **תפיסת הביטחון של מדינות ערב** סי'
ב' 10-13; 205 ד"ר א. קם

0653.4277.01 **מאומה חמושה - למכונת מלחמה: המשגה פוליטית - תפיסות מרחב - מאבקים לשחרור לאומי** סי'
ב' 16-20; 305 גילמן ד"ר ש. נוה

0654.7170.01 **אפריקה השחורה ביחסים הבינלאומיים** סי'
ב' 16-18; 277 גילמן פרופ' ב. נויכרגר
ה' 16-18; 261 גילמן

1052.0004.01 סוגיות נבחרות בכלכלה וביטחון — סי
ב' 17-20; 205 — א. טוב

1052.0042.01 בעיות בטחון המפרץ — סי
ג' 14-17; 208 — פרופי י. קוסטיגר

0652.4367.01 היסטוריה דיפלומטית חדשה — סי
ג' 14-18; גילמן 450 — פרופי א. שי

1052.0043.01 ביטחון ומים: ניתוח סוגיות הדרו-אסטרטגיות בסכסוך הישראלי-ערבי — סי
ג' 17-19; 205 — ד"ר מ. שרמן

ליימודי ביטחון

1031.4343.01 מלחמה ושלום ביחסים הבינלאומיים — סי
ד' 12-15; 204 — פרופי ז. מעוז

1052.0007.01 מכפיל הכח הנעלם: הפתעה והונאה בעידן המודרני — סי
ד' 15-18; 205 — ד"ר י. שפי

0652.4362.01 תהליך ההשתלטות הקומוניסטית על מזרח אירופה 1944-1949 — סי
ד' 16-20; 323 גילמן — ד"ר ר. ואגו

1052.0033.01 בקרת נשק במזרח התיכון — סי
ד' 18-21; 205 — פרופי ש. פלדמן

1031.4422.01 דיפלומטיה של מלחמת העולם השניה — סי
ה' 12-15; 308 ספריית מדה"ח — פרופי נ. אורן

1031.4227.01 תורת מאזן הכוחות — סי
ה' 14-17; 314 — פרופי א. קליימן

1031.4346.01 סוגיות בתפוצה נרעינית — סי
ה' 15-18; 207 — פרופי י. עברון

0652.4364.01 קואליציות בעיתות מלחמה — שי
ה' 16-20; 277 גילמן — פרופי ג. גורודצקי

1052.0044.01 הגרילה ותנועות גרילה באמל"ט 1954-1999 — סי
ה' 18-21; 205 — ד"ר א. גינזברג

סמינר שנתי

1052.0027.01 טילים בליסטיים - האיום והמענה ס'
ג' 14-17; סמי אי; 108 דייר ר. פדהצור
סמי בי: יפורסם

1052.0032.01 מודיעין והפתעה אסטרטגית: מלחמת יום הכיפורים ס'
ג' 17-20; 308 ספריית מדה"ח דייר י. שפי

1031.3318.01 מהפכות טכנולוגיות במלחמה ס'
ה' 10-12; 314 פרופי ע. גת

1031.4292.01 משטרי ביטחון וארכיטקטורה של ביטחון עתידי במזה"ת ס'
ב' 11-14; 207 פרופי י. עברון

סמסטר ב/

קורסי חובה

1052.0050.01 שיטות מחקר - הכנה לכתיבת היזה — סדי
א' 15-17; 422 — מ. בן-חיים

1052.0038.01 מטות במגמת התנגשות - מהפכות פרדיגמטיות במבנה האסטרטגיה המודרנית והתפתחות רעיון (המושג) - המפגש המערכתי — סי
ד' 17-20; 004 — ד"ר ש. נוה

1052.0001.01 סוגיות בביטחון הלאומי של ישראל — סדי
ה' 16-19; 527 — פרופ' ש. פלדמן
פרופ' א. שי

לימודי ביטחון

קורסי בחירה

1052.0028.01 צבא וביטחון לאומי: תקשורת מוסר ואתיקה — סי
א' 12-15; 105 — פרופ' א. כשר

1052.0045.01 שש שנים מעצבות: 1967-1973 — סי
א' 17-20; 206 — ד. תמרי

1052.0037.01 מדינות ערב במלחמה — סי
ב' 10-13; 205 — ד"ר א. קם

0653.4276.01 מלחמה ושלום בעידן הגרעיני — סי
ב' 16-18; 277 גילמן — ד"ר ד. טל
ה' 16-18; 277 גילמן

1052.0039.01 דוקטרינות הרתעה — סי
ב' 18-21; 207 — פרופ' ש. פלדמן

1052.0041.01 מלחמה ואסטרטגיה בעידן המידע — סי
ג' 11-14; 103 — ד"ר א. סובלמן

1052.0047.01 החברה הישראלית בהשפעת המצב הביטחוני — סי
ג' 14-17; 108 — ד"ר ת. לרנטל

1052.0048.01 עיונים במודיעין אסטרטגי - בחינה מערכתית — סי
ג' 17-20; 205 — ד"ר ש. נוה
ע. גרנית

1031.4408.01 תקשורת דמוקרטיה וביטחון לאומי סי
גי 17-20; יפורסם ד"ר ר. פדהצור

1031.4426.01 המערכת הבינלאומית מהמלחמה הקרה ועד ימינו סי
הי 12-15; יפורסם פרופי נ. אורן

1031.4100.01 המערכת הבינלאומית סי
הי 15-18; 206 פרופי י. עברון

0654.7162.01 תהליך השלום הישראלי ערבי: מגזון המקורות והגדסאות סי
הי 16-20; 323 גילמן פרופי ש. שמיר

1052.0049.01 בעיות אסטרטגיות - שיח מערכתי - אופרטורים: משחקים בעיצוב מרחבים מושגיים סי
הי 17-20; 207 ד"ר ש. נוה

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

http://spirit.tau.ac.il/soc

ראש החוג: פרופ' חנה הרצוג

תואר ראשון

יועצת: פרופ' חנה איילון

מטרות הלימודים

- להרחיב את אופקיהם של התלמידים על-ידי הכרת העושר והגיוון של חיי חברה ותרבות לצורותיהן.
- להקנות לתלמידים את יסודות הדיסציפלינה הסוציולוגית על-ידי עיון שיטתי ביסודות המבנה והמוסדות החברתיים ועל-ידי לימוד שיטות העבודה המקובלות.
- לטעת בתלמידים הבנה וסובלנות לאורחות חיים, תפיסות וערכים שונים משלהם.
- להקנות לתלמידים ערכים של צדק ושוויון חברתי.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

תכנית הלימודים

	מסלול לימוד מורחב	מסלול לימוד דו-חוגי
קורסי חובה	37 ש"ס	34 ש"ס
מבואות כלליים	4 ש"ס	
קורס הרחבה - החברה הישראלית	4 ש"ס	קורס הרחבה- החברה הישראלית 2 ש"ס
קורסי תשתית	12 ש"ס	9 ש"ס
קורסי בחירה	9 ש"ס	6 ש"ס
סמינרים	7-8 ש"ס	3-4 ש"ס
	73-74 ש"ס	54-55 ש"ס
לימודים מחוץ לחוג	32 ש"ס	
	105-106 ש"ס	לימודי חוג שני

מבנה תכנית הלימודים[1]

שנה א'

קורסי חובה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
מבוא לסוציולוגיה	שי	2	סמי א/ב
	תי	2	
מבוא לאנתרופולוגיה	שי	2	סמי א/ב
	תי	2	
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה	שי	3	סמי א/ב
	תי	1	
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים[2]	שי	2	סמי א/ב
	תי	2	

קורסי תשתית

קורסים אלה יעסקו בשטחי עיון ומחקר מרכזיים בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה.
תלמידים רשאים ללמוד קורסים אלה לאחר שעמדו בהצלחה במבוא לסוציולוגיה, ובאחד מ-2 הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח.
תלמידים במסלול האחד חוגי חייבים ב-4 קורסים (12 ש"ס)
תלמידים במסלול הדו חוגי חייבים ב-3 קורסים (9 ש"ס)

רשימת הקורסים (היקף כל קורס 3 ש"ס)

	סמסטר
יסודות הפסיכולוגיה חברתית[3]	א'
מיגדר וחברה	א'
משפט וחברה	א'
תאוריות סוציולוגיות של ארגונים	א'
כלכלה וחברה	א'/ב'
תיעוץ ותכנון	ב'
משפחה וחברה	ב'
פוליטיקה וחברה	ב'
ריבוד ואי-שיוון	ב'
תרבות וחברה	ב'

---

1 הצעה לתכנית הלימודים עפ"י הסמסטרים בעמודים 201-200.
2 ייחשב כקורס חופף לקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א+ב" הניתן בביה"ס לכלכלה, "מתודולוגיה מחקרית ב'" הניתן בחוג לחינוך ולקורסי "מבוא לסטטיסטיקה" הניתנים בחוגים אחרים.
3 ייחשב כקורס חופף לקורס "פסיכולוגיה חברתית" הניתן בחוג לפסיכולוגיה. חובה לתלמידי המסלול הדו-חוגי סוציולוגיה-פסיכולוגיה.

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.

ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.

ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.

ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.

על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.

לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

מבואות כלליים וקורסי הרחבה

תלמידי המסלול החד-חוגי חייבים ב-4 ש"ס קורסי הרחבה בתחום החברה הישראלית המפורטים להלן וכן ב-4 ש"ס מבואות כלליים (רשימה בהמשך).

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

תלמידי המסלול הדו-חוגי חייבים ב-2 ש"ס מרשימת קורסי ההרחבה בתחום החברה הישראלית.

ניתן ללמוד קורסים אלו בכל אחד מהסמסטרים.

קורסי הרחבה בתחום החברה הישראלית:[1]

סוציולוגיה הסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה א"י: חברה וכלכלה[2]

סוציולוגיה הסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה א"י: חברה ופוליטיקה[3]

רשימת מבואות כלליים

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים[4]	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
שיטת המשפט הישראלי	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
מבוא ללוגיקה	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
מבוא למינהל ולמדיניות ציבורית	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
מבוא לממשל	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
תולדות המחשבה המדינית	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
מבוא ליחסים בינלאומיים	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
המדע בשירות האדם[5]	במסגרת הקורסים בחוג לפסיכולוגיה
כתוב בעיתון: תקשורת וחברה בגישה חומסקיאנית	במסגרת החוג לתורת הספרות הכללית

---

1 תלמידים יוכלו להמיר אחד מהקורסים באישור יועץ הב.א. בלבד.

2 חופף לקורס "קווי יסוד בהתפתחות הכלכלית של הישוב באי"י", שניתן בתשנ"ח.

3 חופף לקורס "החברה בפלסטינה (אי"י) בתקופת המנדט", שניתן בתשנ"ח.

4 מבוא למיקרו כלכלה או מבוא למאקרו כלכלה או יסודות הכלכלה בציון 60 לפחות יוכר כתחליף לקורס זה. בשום מקרה לא ניתן לכלול בתכנית הלימודים הן את מבוא לכלכלה ללא כלכלנים והן אחד מהמבואות לכלכלה מיקרו או מאקרו או יסודות הכלכלה. לתשומת לב, תלמידים המקבלים פטור על סמך מבוא למאקרו כלכלה חייבים בהשלמת 1 ש"ס בקורסי הבחירה בקורס.

5 לא יינתן בתש"ס.

תנאי מעבר לשנה ב':

ציון ממוצע 70 בקורסים הבאים: מבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה, ובתנאי שהציון בכל אחד מן הקורסים יהיה לפחות "עובר".

שנה ב'
קורסי חובה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	דרישות מוקדמות	סמי
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	שי	3		א/ב
	תי	1		
מבוא לשיטות מחקר[1]	שי	2	מבוא לסטטיסטיקה	א/ב
	תי	2	לסוציולוגים	
יישומי מחשב למדעי החברה[2]	שו"ת	3	מבוא לסטטיסטיקה ניתן ללמוד במקביל	א/ב

תנאי מעבר לשנה ג'

עמידה בהצלחה בכל קורסי החובה בשנים א' ו-ב', ובכל קורסי התשתית כנדרש ממסלול לימודיהם של התלמידים.

קורסי שנה ג' כוללים בנוסף לקורסי החובה גם את קורסי הבחירה והסמינרים.

שנה ג'
קורסי חובה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	דרישות מוקדמות	סמי
קורס אחד מבין שני הבאים:[3]				
שיטות מחקר כמותיות[4]	שי	2	שיטות מחקר	א'
	תי	1		
שיטות מחקר איכותניות	שי	2	שיטות מחקר	א'
	תי	1		
תאוריה סוציולוגית בת זמננו	שי	3	תאוריות סוציולוגיות	א/ב
	תי	1	קלאסיות	
סוציולוגיה של החברה הישראלית	שו"ת	3	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	א/ב

---

1 ייחשב ע"י החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה כקורס חופף לקורסים: "שיטות מחקר א'" הניתן בחוג לפסיכולוגיה, "שיטות מחקר" הניתן בחוג למדע המדינה, "מתודולוגיה מחקרית א'" הניתן בחוג לחינוך ו"שיטות מחקר" הניתן בחוג לניאוגרפיה.
תלמידי תקשורת חייבים ללמוד הקורס במסגרת סוציולוגיה.

2 קורס חובה לתלמידי המסלול החד-חוגי. תלמידי המסלול הדו-חוגי יוכלו לבחור קורס זה כקורס בחירה בתנאי שלא למדו את הקורס בחוג לימודיהם השני.
הקורס ניתן במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים.

3 תלמידי החוג לתקשורת ילמדו "שיטות מחקר בתקשורת ב'" במסגרת החוג לתקשורת.

4 ייחשב ע"י החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה כקורס חופף לקורס "פסיכולוגיה ניסויית" הניתן בחוג לפסיכולוגיה, וכחופף לקורס "ניתוח נתונים כמותיים במחקר החינוך" הניתן בביה"ס לחינוך.

קורסי בחירה

קורסים אלה יעסקו במגוון נושאים (היקף כל קורס 3 ש"ס)

	סמי
ארגוני עבודה ביפן	א'
דמוגרפיה חברתית: תהליכי אוכלוסיה ומשפחה	א'
היבטים סוציולוגים ואנתרופולוגים של הנירה	א'
מדיקליזציה ופיקוח חברתי	א'
מודרניות ופוסט-מודרניות	א'
סוגיות בהסטוריה החברתית-פוליטית של הפלסטינים	א'
סוציולוגיה סביבתית	א'
אמנות ופוליטיקה	ב'
אליטות ניהוליות: בעלים, מנהלים ודירקטורים	ב'
החברה הפלסטינית בישראל	ב'
הפוליטיקה של המיגדר	ב'
זהות ישראלית ורב תרבותיות	ב'
נושאים נבחרים בניהול מערכות ארגוניות	ב'
סוציולוגיה של הבריאות[1]	ב'
סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים[2]	ב'

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

סמינרים

סמינר שנתי = 2 ש"ש = 4 ש"ס; סמינר סמסטריאלי = 3 ש"ס.
רשימת הסמינרים המוצעים לתואר הראשון מופיעה בהמשך.
תלמידי המסלול החד-חוגי חייבים בשמיעת 7-8 ש"ס ובהגשת 2 עבודות סמינריוניות.
תלמידים רשאים להמיר סמינר שנתי ב-2 סמינרים סמסטריאליים. במקרה זה על התלמידים להגיש סה"כ 3 עבודות סמינריוניות.
תלמידי המסלול הדו-חוגי חייבים בשמיעת 3-4 ש"ס ובהגשת עבודה סמינריונית אחת.
באופן הלימוד החד-חוגי ניתן להגיש עבודה סמינריונית אחת במסגרת הדרכה אישית (במקום השתתפות באחד הסמינרים הסמסטריאליים).
תלמידים שיבחרו לכתוב עבודה סמינריונית במסגרת זו יתקשרו עם המנחה המתאים ותוך חודש מתחילת סמסטר א' יגובש בינם לבין המנחה נושא העבודה. תלמידים שלא יעמדו בכך, יבחרו סמינר נוסף בסמסטר ב' במקום מסגרת ההדרכה האישית.

עבודה בהדרכה אישית

ניתן לפנות למורים בחוג ובהסכמתם לתאם נושא לכתיבת עבודה סמינריונית בהדרכה אישית.

---

1 תופף לקורס סוציולוגיה של הרפואה שניתן בתשנ"ט.
2 ניתן במסגרת התמיכה ללימודי מיגדר.

רשימת הסמינרים השנתיים (2 ש"ש)

	דרישות מוקדמות/הערות
- אינטראקציה סימבולית	
- מוסיקה פופולרית וחברות ישראלית	תאוריה סוציולוגית בת זמננו (אפשרי במקביל)
- סוגיות נבחרות בסוציולוגיה הסטורית ופוליטית	שיטות מחקר כמותיות
- סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של הילדות	תאוריה סוציולוגית בת זמננו (אפשרי במקביל)

סמינרים סמסטריאליים (3 ש"ש)

סמסטר א'

- אהבה וזוגיות בחברה בת ימינו	משפחה וחברה; יישומי מחשב במדעי החברה
- אמת וצדק בחברה ובמשפט	
- פרוייקט המודרניות והמעמד החדש[1]	משותף עם תואר שני
- יהדות ישראלית	
- מנהיגות בארגוני חינוך	משותף עם תואר שני. ד"מ: שיטות מחקר כמותיות
- סוציולוגיה של המדע	תאוריה סוציולוגית בת זמננו (אפשרי במקביל)
- פוליטיקה ומשטרים עירוניים	

סמסטר ב'

- הגירה, אזרחות וזהות לאומית	
- התמכרויות בחברה	שיטות מחקר כמותיות או איכותיות
- מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני	משותף עם תואר שני. ד"מ: תאוריה סוציולוגית בת זמננו
- מוסדות כוללנים	שיטות מחקר איכותיות
- סביבה וחברה: סוגיות נבחרות	משותף עם תואר שני. ד"מ: סוציולוגיה סביבתית
- עמדות פוליטיות	משותף עם תואר שני. ד"מ: שיטות מחקר כמותיות ויישומי מחשב במדעי החברה
- פוליטיקה עדתית ועדתיות בפוליטיקה	שיטות מחקר איכותיות

1 חופף לסמינר המעמד החדש שניתן בשנים קודמות.

שקלול ציון הגמר (לתלמידים שהחלו לימודיהם בחוג מתשנ"ד ואילך)

החוג
לסוציולוגיה
ולאנתרופולוגיה

	משקל
מבוא לסוציולוגיה	2 נק'
מבוא לאנתרופולוגיה	2 נק'
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	2 נק'
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	2 נק'
מבואות כלליים	2 נק' (כל 4 ש"ס)
קורס הרחבה בחברה הישראלית	1 נק'
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	3 נק'
מבוא לשיטות מחקר	3 נק'
יישומי מחשב למדעי החברה	3 נק'
תאוריה סוציולוגית בת זמננו	3 נק'
שיטות מחקר כמותיות/ש"מ איכותיות	3 נק'
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 נק'
קורסי תשתית	3 נק' (כ"א)
קורסי בחירה	3 נק' (כ"א)
סמינרים	4 נק' (כ"א)

הצעה לתכנית לימודים ע"פ הסמסטרים

שנה א'

סמסטר ראשון:

	מסלול חד-חוגי
מבוא לסוציולוגיה	4
מבוא לאנתרופולוגיה	4
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	4
מבוא כללי[1]	4
	16

סמסטר שני:

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	4
3 קורסי תשתית	*9*
	13

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב':

- ציון עובר במבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה ומקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה, והשגת ממוצע ציונים של 70 לפחות.
- תלמידים זכאים להשתתף בקורסי התשתית לאחר שהשיגו ציון חיובי במבוא לסוציולוגיה ובאחד משני הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח.

שנה ב'

סמסטר שלישי:

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4
מבוא לשיטות מחקר	4
קורס תשתית	3
יישומי מחשב למדעי החברה	3
	14

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג'

השלמת כל הקורסים בשנים א'+ב':

מבוא לסוציולוגיה
מבוא לאנתרופולוגיה
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה
מבוא לסטטיסטיקה
מבוא לשיטות מחקר
יישומי מחשב למדעי החברה
4 קורסי תשתית
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

שנה ג'

סמסטר רביעי:

קורס הרחבה בחברה הישראלית[1]	2
תאוריה סוציולוגית בת-זמננו	4
2 קורסי בחירה	6
	12

סמסטר חמישי/שישי:

שיטות מחקר כמותיות/ש"מ איכותיות	3	
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3	
סמינרים	7-8	
קורס בחירה	3	
קורס הרחבה בחברה הישראלית[1]	2	18-19
סה"כ	73-74	

1 ניתן ללמוד בכל סמסטר.

מסלול דו-חוגי

שנה א'

סמסטר ראשון:

מבוא לסוציולוגיה	4
מבוא לאנתרופולוגיה	4
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	4
	12

סמסטר שני:

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	4
2 קורסי תשתית	6
	10

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב':

- ציון עובר במבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה ומקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה, והשגת ממוצע ציונים של 70 לפחות.
- תלמידים זכאים להשתתף בקורסי התשתית לאחר שהשיגו ציון חיובי במבוא לסוציולוגיה ובאחד משני הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח, לפי דרישת המורה.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

שנה ב'

סמסטר שלישי:

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4
מבוא שיטות מחקר	4
קורס תשתית	3
	11

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג':

השלמת כל הקורסים בשנים א'-ב':
מבוא לסוציולוגיה
מבוא לאנתרופולוגיה
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים
3 קורסי תשתית
שיטות מחקר
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

שנה ג'

סמסטר רביעי:

קורס הרחבה בחברה הישראלית[1]	2
תאוריה סוציולוגיות בת-זמננו	4
קורס בחירה	3
	9

סמסטר חמישי/שישי:

שיטות מחקר כמותיות/ש"מ איכותיות	3
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3
סמינר	3-4
קורס בחירה	3
	12-13

סה"כ 54-55

---

1 ניתן ללמוד בכל סמסטר.

מסלול מקוצר לקראת התואר השני לתלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון

מטרת המסלול הינה לעודד תלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון ללמוד קורסים לקראת התואר השני כבר בשנתם השלישית כך שמשך לימודיהם לקראת התואר השני יקוצר. בסוף השנה השלישית ללימודיהם בחוג, ובכפוף לתנאים המפורטים להלן, יהיו תלמידים אלו זכאים לתואר ראשון במקביל ללימודיהם לקראת התואר השני.

1. התלמידים ייכתרו בתום שנה ב' מתוך בעלי ממוצע הציונים הגבוה ביותר בקורסי החובה:
   מבוא לסוציולוגיה
   מבוא לאנתרופולוגיה
   מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה
   מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים
   מבוא לשיטות מחקר
   תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
   כן יופעל שיקול דעת ביחס להישגי התלמידים בקורסי התשתית.

2. א. התלמידים יהיו זכאים ללמוד 9 ש"ס מבין קורסי התואר השני כתחליף לקורסים הבאים מלימודי התואר הראשון (במסלול החד-חוגי והדו-חוגי):

2 קורסי בחירה	6	ש"ס
סמינר אחד	3	ש"ס

כתחליף לסמינר ב.א. ייחשב סמינר מ.א. בלבד או סמינר המשותף לתואר הראשון והשני.

הזכאות לתואר ראשון בסוף השנה השלישית, לתלמידים שיחליטו בשלב זה שלא להמשיך בלימודי התואר השני, מותנית בהשלמת מכסת השעות הנדרשת לקבלת התואר הראשון.

ב. לצורך קבלת תואר ראשון כאמור, יוכרו שעות שנלמדו במסגרת התואר השני כתחליף לשעות הפטור שניתנו לתלמידים עם הצטרפותם למסלול.

3. בכל מקרה, לימודי השנה השלישית יכללו השלמת קורסי החובה של שנה ג':
   תאוריה סוציולוגית בת-זמננו
   סוציולוגיה של החברה הישראלית
   שיטות מחקר מתקדמות
   יישומי מחשב במדעי-החברה
   סמינרים, קורסי בחירה (בהתאם למסלול הלימודים: חד-חוגי או דו-חוגי).
   בחירת קורסי התואר השני שיילמדו בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון תיעשה בתאום עם מנחי המסלול (ראה להלן) ותוך התחשבות בצרכי התלמיד ודרישות מוקדמות.

4. תלמידי המסלול יאותרו, ייבחרו ויילוו ע"י יועצי החוג לתואר ראשון ושני, שייחשבו לצורך זה כמלווי המסלול.

5. תלמידי המסלול המקוצר ישתתפו בשנה השניה של לימודי המ.א. בסדנה שתעסוק בביקורת הידע הסוציולוגי. ההשתתפות תזכה את תלמידי המסלול ב-3 ש"ס.
סדנה זו תהיה פתוחה גם בפני תלמידי מ.א., שלא נימנו על תלמידי המסלול המקוצר, אך השיגו ממוצע 85 לפחות, בשלושה שעורים או סמינרים בלימודי השנה הראשונה של המ.א. תלמידי המסלול המקוצר רשאים להמיר השתתפותם בסדנה זו בכל שעור או סמינר מ.א., אחר, לפי בחירתם.

6. מניין השעות לתואר מ.א. במסלול המקוצר למצטיינים הינו 28 ש"ס.

החטיבות בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה מציע לתלמידי חוגים אחרים בפקולטה ומחוצה לה שתי תכניות של לימודי חטיבה.
על-מנת להכיר את תחומי הלימוד בחוג ואת מרכיבי תכנית הלימודים, מתבקשים התלמידים לקרוא את תכנית הלימודים של החוג המתפרסמת בפרק זה. על תלמידי חטיבה חלות כל תקנות הפקולטה למדעי החברה ותקנות החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.
ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בחוג.

<u>תנאי קבלה לחטיבות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה</u>

ממוצע 70 בקורסים הבאים, ובתנאי שהציון בכי"א מהם "עובר" לפחות:
מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה (לא יחשב במניין שעות החטיבה) וכן - אחד מבין הקורסים:

- מבוא לכלכלה ללא כלכלנים
- מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח
- שיטת המשפט הישראלי
- מבוא ללוגיקה
- מבוא למינהל ולמדיניות ציבורית
- מבוא למימשל
- תולדות המחשבה המדינית
- מבוא ליחסים בינלאומיים

מספר המתקבלים לחטיבה המורחבת מוגבל. יתקבלו בעלי ההישגים הטובים ביותר מבין התלמידים שעמדו בדרישות המוקדמות לעיל.

א. **<u>חטיבה</u>** (היקף: 17 ש"ס, משך הלימוד: 3 סמסטרים לפחות)

<u>שלב אי</u>: השלמת המבוא הנוסף (מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה) — 4 ש"ס

<u>שלב בי</u>:
- תאוריות סוציולוגיות קלאסיות — 4 ש"ס — ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
- 2 קורסי תשתית — 6 ש"ס — ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה

<u>שלב גי</u>:
- סוציולוגיה של החברה הישראלית — 3 ש"ס — ד"מ: השלמת קורסי שלבים אי ו-בי

ב. **<u>חטיבה מורחבת</u>** (היקף: 33 ש"ס, משך הלימוד: 3 סמסטרים לפחות)

<u>שלב אי</u>: השלמת המבוא הנוסף (מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה) — 4 ש"ס

<u>שלב בי</u>:
- 3 קורסי תשתית — 9 ש"ס — ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
- תאוריות סוציולוגיות קלאסיות — 4 ש"ס — ד"מ: מבוא לסוציולוגיה מבוא לאנתרופולוגיה

<u>שלב גי</u>:
- סוציולוגיה של החברה הישראלית — 3 ש"ס — ד"מ: השלמת קורסי שלבים אי ו-בי
- תאוריה סוציולוגית בת זמננו — 4 ש"ס — ד"מ: השלמת קורסי שלבים אי ו-בי
- 3 קורסי בחירה — 9 ש"ס — ד"מ: השלמת קורסי שלבים אי ו-בי

תקנות החוג

1. יש להשלים את חובות שנה א' תוך שנתיים מיום תחילת הלימודים.

2. במהלך הלימודים לתואר ראשון, רשאים תלמידים להגיש 3 ערעורים על תוצאות בחינה. ערעור שיתקבל לא יימנה.

3. תלמידים רשאים לערער על ציון תוך שבועיים מיום פרסום תוצאות הבחינה. לפני הגשת ערעור על ציון בחינה, מומלץ לקבל צילום מחברת הבחינה באמצעות מזכירות הסטודנטים בקומה ג'.

4. מועד אחרון להגשת עבודות ותרגילים (למעט עבודות סמינריוניות) הנו היום האחרון לסמסטר. תלמידים אשר לא ימלאו חובות הקורס במועד ידווח להם ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240).

5. עבודות סמינריוניות יש להגיש לא יאוחר מחודש לפני תום סמסטר העוקב למתן הסמינר. קבלת עבודות לאחר מועד זה טעונה המלצת המורה ואישור ועדת ההוראה. על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

6. לא ניתן לשפר ציון לאחר שולמדו קורסים מתקדמים באותו תחום או בתחומים קרובים.

7. כל קורס בלימודי מבואות כלליים וקורסי הרחבה בחברה הישראלית ייחשב ל-4 ש"ס לכל היותר, גם אם מספר שעות הלימוד בפועל גדול יותר.

8. תנאי מוקדם להשתתפות תלמידים מתוך לחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה בקורסים בחוג, הינו עמידה בהצלחה במבוא לסוציולוגיה ובמבוא לאנתרופולוגיה. השתתפות בקורסים מתקדמים בחוג מותנית במלוי דרישות הקדם.

8. <u>קורסים חופפים</u>
תשומת לב התלמידים מופנית לאמור בנושא זה בפרק "תקנון".
תלמידי המסלול החד-חוגי חייבים ללמוד 105 ש"ס לפחות. תלמידים שקיבלו פטור ע"ס קורס חופף חייבים להשלים שעות לימוד במספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבלו את הפטור.
תלמידי המסלול הדו-חוגי שקיבלו פטור בגין קורסי תובה חופפים חייבים להשלים במסגרת החוג מכסה של 50 ש"ס לפחות, מתוך קורסי התשתית, הבחירה, הסמינרים או קורס הרחבה בחברה הישראלית.
לתלמידים שלמדו קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם.

<u>מועדי בי' מיוחדים בקורסים מבוא לסוציולוגיה ובקורס מבוא לשיטות מחקר</u>
ככלל, מועד בי' בקורס חובה הניתן מידי סמסטר מתקיים בתום הסמטר העוקב. באופן יוצא מן הכלל יתקיימו בסמסטר א' של שנה"ל תש"ס מועדי בי' בשיעורים מבוא לסוציולוגיה ומבוא לשיטות מחקר במהלך אותה עונת בחינות בה נערכו מועדי א'.
תלמידים הרשומים לשיעורים אלה בסמסטר א' תש"ס רשאים להיבחן בגין רישום זה במועדי א' הרגילים ו/או במועדי בי' המיוחדים ו/או במועדים שיתקיימו בתום סמסטר ב' תש"ס. בכל מקרה רשאים תלמידים להיבחן <u>רק</u> בשני מועדים מתוך שלושת המועדים המוצעים.

תיאור הקורסים

קורסי חובה

מבוא לסוציולוגיה

מטרתו של הקורס הינה להציג בפני הסטודנטים את מגוון המושגים, *הגישות התאורטיות* והסוגיות המחקריות מהם מורכבת הדיסציפלינה הסוציולוגית. הקורס מורכב משלושה פרקים: 1. כיתן "יהוה" ו"אחרות": פרק זה דן בשאלת היחס בין היחיד לחברה, ה"אחד" החברתי, והתנגדות וחתרנות; 2. מיסוד, רציונליזציה, ואֶרגונים. דן בשאלת המיסוד החברתי, הלגיטימציה והרציונליות; 3. אי שוויון וחברה: *פרק זה משווה* בין גישות תאורטיות שונות (מעמדית, אליטיסטית, פטריארכלית, ופונקציונליסטית) לשאלת הגורמים לאי שוויון בחברה המערבית המנדלטית.

מבוא לאנתרופולוגיה

הקורס יציג כמה מסוגיות היסוד של האנתרופולוגיה החברתית תוך בירור הדיונים השונים סביבן על רקעם ההיסטורי-חברתי-אינטלקטואלי. יידונו שאלות של ייצור, ייצוג וצריכת הידע האנתרופולוגי באמצעות מספר נושאים נבחרים מתוכו כגון האוניברסלי והתרבותי, דימויי אדם רווחים, גבולות חברתיים וגבולות תיאורטיים, זמן מקום והקשר, נקודות *תצפית* זקולוזתן של השדה, תהליכים מעברים וארגון חברתי, יחידות הניתוח האתנוגרפי, ביקורת הידע האנתרופולוגי.

חובות התלמיד: הגשת עבודות תרגיל ועמידה בהן כתנאי לגשת לבחינת סיום הקורס.

מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה

מטרתו של הקורס הינה להציג בפני התלמידים בעיות ודילמות מרכזיות, וכן סוגיות יסוד, העומדות בבסיס ההגות של מדעי החברה. דגש מיוחד ישם על הקשר בין הקונטקסט ההיסטורי-חברתי לבין התפתחותם של הרעיונות. יידונו סוגיות, כגון "חירות מול שוויון", "דימוי מול מציאות", "חברה מול יחיד" כפי שהן מתגלמות, לדוגמא, בהיסטוריה של הנאורות; בהתפתחות המדעים; במורשת המהפכה הצרפתית; ובכינון של חברת השוק והמדינה המודרנית.

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים

סטטיסטיקה תיאורית - *לוגיקת, הצגות גרפיות*, עדכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן, שימוש בלוחות והתפלגות הנורמלית. מקדם המתאם וקווי רגרסיה.

הסתברות - מושגים בסיסיים.

הסקה סטטיסטית - שיטות דגימה, משפט הגבול המרכזי לממוצע ולפרופורציה. רווחי סמך ובדיקת השערות סטטיסטיות לפי מדגם מקרי על הממוצע (שונות ידועה ושונות לא ידועה) ועל פרופורציה, ולפי שני מדגמים מקריים על הפרש ממוצעים (שונויות ידועות ולא ידועות) ועל הפרש פרופורציות. מבחן Xz לאי-תלות.

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

תורות עיקריות בחשיבה הסוציולוגית הקלאסית, לרבות אלה של קונט, מרקס, דורקהיים, ובר, זימל, פארטו, ומיד. הקורס יתמקד הן בתרומות לגיטימיות בעיות מהותיות כגון האבחונים של משברי המודרניזציה והדמוקרטיזציה (ובכלל זה תופעות הנכור, האנומיה, מלחמת המעמדות, כריזמה והביורוקרטיזציה) והן בבעיות המתודה הסוציולוגית, דהיינו, הגדרת מהותו של ההסבר הסוציולוגי (כגון התפישה של היחס בין היחיד והחברה; מהות הסדר החברתי; הקונפליקט; השינוי והמפנה *החברתיים*).

תאוריה סוציולוגית בת זמננו

הקורס יסקור את הגישות והאסכולות המרכזיות של התאוריה הסוציולוגית בימינו שהתפתחו בחצי השני של המאה ה-20 בארה"ב ובמערב אירופה. בין היתר יידונו: הגישה הפונקציונלית, תורת הפעולה הרציונלית, האינטראקציוניזם הסימבולי, ותאוריות מקרו דינמיות: נאו-מרקסיזם ונאו-ובריאניות, הסטרוקטורליזם הצרפתי ותורת השדה. חובות התלמידים: השתתפות פעילה בשיעור, הגשת תרגיל בכתב או בחינת ביניים (עייפ דרישת המרצה) ובחינה בסוף הקורס.

סוציולוגיה של החברה הישראלית

הקורס יבחן גישות שונות לחקר החברה הישראלית ויבחן מנקודות ראות סוציולוגיות-הסטורית, תהליכי צמיחה, התמסדות, ושינויים של מבנים והסדרים פוליטיים, ריבודיים וחברותיים. דגש מיוחד יושם על ניתוח המאבק בין קבוצות על הגדרת גבולות הקולקטיב וזהותו, וכן על בי'ור השפעת הקונפליקט הישראלי-ערבי על עיצובה של החברה הישראלית, כמו גם השינויים המתחוללים בה.

מבוא לשיטות מחקר

הקורס יעסוק ביסודות החשיבה המדעית הפוזיטיביסטית ובעקרונות הבסיסיים של מחקר במדעי החברה. הוא יכלול דיון במחקר ותאוריה, תכנון מערך מחקר, בנית כלי מחקר והדרך לבחינת יעילותם, קשר בין משתנים וניתוח סיבתיות, מערכת רב משתנית, דגימה, שיטות לאיסוף נתונים, ושימוש בספרייה לצרכי מחקר. הקורס יגסה גם לעמוד על ההבדלים בין תכנית החשיבה הפוזיטיביסטית וצורות חשיבה אלטרנטיביות.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

תנאי מוקדם להשתתפות בקורס: עמידה בחובות שנה א' ומבוא לסטטיסטיקה.

חובות התלמידים: השתתפות בשיעורים ובתרגילים, הגשת תרגילים ובחינה מסכמת.

שיטות מחקר כמותיות

הקורס יעסוק במספר שיטות בסיסיות לניתוח כמותי: מדדי קשר בין משתנים ברמות מדידה שונות; רגרסיה ומתאם; בדיקת השערות; ניתוח רב משתני- פקוח על משתנים בעזרת לוחות; מתאמים חלקיים ורגרסיה מרובה. במסגרת הקורס תינתן הדרכה לשימוש במחשב (SPSS);התלמידים יתרגלו את השיטות השונות בעזרת המחשב על מאגר נתונים קיים.

שיטות מחקר איכותיות

הקורס פותח דיון בשיח התיאורטי-מתודי העומד בבסיסה של עבודת השדה האתנוגרפית. יוצגו דילמות מפתח של התאמה בין מושגי מחקר לבין שפת הנחקרים, הדיאלקטיקה של האינטראקציה, מעורבותו של החוקר, רפלקסיביות גבולות השדה, קרבה ומרחק תרבותיים, אתיקה של מחקר ועוד. יוכהרו זירת המחקר כגון מצב, הקשר, סביבה, קהילה, קבוצה וכן הזיקה בין תהליכים למבנים. הקורס יציע מספר פרספקטיבות עיוניות למחקר אתנוגרפי ותיבחנה כמה דרכי פרשנות ופענוח.

רעבת התלמידים: הכנה שיטתית רב-שלבית של תרגיל אתנוגרפי.

קורסי תשתית

חינוך וחברה

לקורס שני מוקדים: (1) הזיקה שבין ארגוני חינוך והמבנה החברתי ובמיוחד מערכת הקשרים בין החינוך הפורמלי והריבוד החברתי. (2) היבטים חברתיים של תהליכים הקשורים בלמידה והמתמקדים בבתי-הספר. יסקרו גישות שונות להסבר תפקידיו של החינוך הפורמלי וזיקתו לריבוד החברתי; היבטים חברתיים של תכניות לימודים והוראה; מסגרות הזדמנות שניה; החינוך הדתי והשלכותיו החברתיות. דילמות הקשורות בקביעת מדיניות חינוך (כגון: אינטגרציה בחינוך, אוטונומיה בית-ספרית, בחירת בתי-ספר, התרחבות החינוך הגבוה) ינותחו מנקודת ראות סוציולוגית.

יסודות הפסיכולוגיה חברתית

הקורס יציג מספר מושגי יסוד העוסקים באינטראקציה בין בני אדם תוך הדגשת הקונטקסט הקבוצתי. הדיון יתמקד בהבדל בין התנהגות פרטנית להתנהגות בקבוצה, תוך הדגשת שאלות של ציות וקונפורמיות. לבסוף יוצגו מספר גישות תיאורטיות עיקריות ויבוררו השקפותיהן על טבע האדם והחברה.

כלכלה וחברה

קיימת ספרות ענפה בסוציולוגיה שמציעה ראיה שונה מזו של הכלכלנים אודות מוסדות ותהליכים כלכליים. הסוציולוגיה טוענת שלא ניתן לנתק חיי משק וכלכלה מיסודות ומשמעויות חברתיים, פוליטיים ותרבותיים. בקורס נלמד מבחר של כתבים "קלאסיים" וכן יישומים שונים של סוציולוגיה כלכלית בישראל. המוקד העיקרי יהיה גישות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות המרכזיות של דיסציפלינת הכלכלה: שווקים, פירמות, ומדיניות כלכלית. חובות התלמיד כוללות נוכחות בשיעור והשתתפות במבחן הסיום.

מגדר וחברה

הקורס יבחן היבטים חברתיים ותרבותיים של נושאי המגדר והמיניות מתוך הפרספקטיבה של מדעי החברה, תוך התייחסות לקשת תיאוריות וגישות מחקריות. תידון היחסיות התרבותית של תופעות הקשורות בנושאים אלה, באמצעות עמידה על מרכיביהם האוניברסליים והייחודיים. השיח החברתי והשיח האקדמי ייבחנו לנוכח הדינמיקה של שינויים בעולם, בחברה המערבית, ובישראל. מגוון סוגיות ילוו את הדיון בקורס, ביניהן: נשים בפוליטיקה, שוק העבודה, גבריות ונשיות במדיה, מגדר ושפה, חיברות לתפקידי מין ומיניות, אלימות מגדרית, פיקוח על מיניות וזוגיות.

משפחה וחברה

הקורס יפתח בסקירת נושאים הקשורים בחקר המשפחה על רקע מגמות מרכזיות בתיאוריה הסוציולוגית והאנתרופולוגית במאות ה-19 וה-20. השאלה המובילה, בהמשך, תהיה זו של תהליכי שינוי במבנה הכלכלי-חברתי-פוליטי של חברות והביטויים שאלת מקבלים בחלוקות עבודה תוך משפחתיות, במעמדן של נשים במשפחה, וביחסים הבין-דוריים. בין גורמי השינוי המרכזיים שיבחנו: תעוש; פרולטריזציה; הגירת כפר-עיר; התפשטות ההשכלה; עליית מדינת הרווחה והרחבת השרותים הציבוריים; תנועות, מהפכות ומדינות סוציאליסטיות; דה קולוניזציה ותת פיתוח; הגירת עבודה עולמית; הפרטות, קיצוצים ונסיגת השרותים החברתיים. בהקשר הישראלי-פלסטיני נבחן את מדיניות הרווחה הישראלית והשפעותיה על חיי משפחה במגזרים חברתיים שונים, ואת השפעותיהם של עקירה, פליטות וכיבוש מתמשך על חיי משפחות פלסטיניות.

משפט וחברה

הקורס יתמקד בניתוח המערכת המשפטית ואופי ההשיבה המשפטית, תוך העלאת סוגיות סוציולוגיות כגון: נגישותן של קבוצות שונות למערכת המשפט ולטובין משפטיים, אפשרות השימוש בחוק כאמצעי לשינוי חברתי מחד, וכמנגנון המנציח יחסי כח ואי-שוויון מאידך, והקשר בין חוק כמנגנון שליטה וכמערכת ידע מקצועי.
חובות התלמיד: השתתפות פעילה, הגשת תרגיל בכתב ובחינה סופית.

פוליטיקה וחברה

מטרת הקורס לאפשר למשתתפיו הכרות ראשונית ובסיסית עם תחום הסוציולוגיה הפוליטית, תחום העוסק בקשר שבין חברה ופוליטיקה. הקורס יבחן פרספקטיבות תאורטיות מרכזיות ומושגי יסוד בסיסיים. ידונו בו צורות בסיסיות של התארגנות פוליטית ומקומן של קבוצות שונות בעשיה הפוליטית.
חובות התלמידים: השתתפות פעילה בשיעור ובחינת סיום.

ריבוד ואי-שיוויון

קורס זה נועד להכיר לתלמידים מושגים ותאוריות אודות אי שוויון וריבוד חברתי. מטרתו המרכזית הינה להציג את מגוון הגישות ומסורות המחקר הסוציולוגי בנושא אי-שוויון בחברה מודרנית. חלק מגישות אלה ישמשו כמסגרת מושגית לדיון במימדים השונים של ריבוד בחברה הישראלית.

תיאוריות סוציולוגיות של ארגונים

לקורס שני חלקים. החלק הראשון יוקדש לסקירת התחום הקרוי "סוציולוגיה של ארגונים". הוא יתמקד בתיאוריות האדמיניסטרטיביות הראשונות, בתיאוריות פוליטיות, בתיאוריות המערכות, בתיאוריה המוסדית, בתאוריה האקולוגית ובתאוריה הדיבודית. מגוון הגישות יאפשר זויות ראיה אלטרנטיביות להבנת תופעות כמו מבנה ארגוני, חלוקת עבודה, הירכיה ובירוקרטיה. בחלקו השני יעסוק הקורס באופן ביקורתי בהתפתחותה של התיאוריה הארגונית תוך הבנת הקונטקסט ההיסטורי של צמיחתה. בחלק זה תשמש התיאוריה הסוציולוגית עצמה אובייקט לשיקוף של תהליכים חברתיים. יושם דגש על הבנת תפקידה במיתזורם של מיתוסים המהווים נכסי צאן ברזל של החשיבה הניהולית.

תרבות וחברת

קורס זה ערוך היכרות עם גישות סוציולוגיות לחקר התרבות תוך התמקדות בסוגיה אחת מרכזית: ההקשר החברתי של האמנות והתרבות הפופולרית. אופייה של האמנות כפעילות קולקטיבית, המוסדות וההקשר הקולקטיבי-ארגוני של היצור התרבותי, התפקיד החברתי של התרבות והאמנות, תרבויות טעם, בקורתיות, ובעיקר היחסים בין התרבות הפופולרית והתרבות הנכוחה הם הנושאים שיעמדו במרכז הקורס.

קורסי בחירה

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

אמנות ופוליטיקה

הקורס נועד לנתח מנקודת ראות סוציולוגית את הקשר בין אמנות לפוליטיקה. במהלך הקורס ידונו שאלות כגון: מהו אוונגארד אמנותי וכיצד הוא קשור לאוונגארד פוליטי? מהו קנון אמנותי, כיצד הוא נוצר ומדוע קנונים אמנותיים הם תולדה ליחסי כוחות פוליטיים; מהי תופעת ה-*statumania*, באילו תנאים חברתיים היא צומחת וכיצד היא קשורה לבניית הקהילה הלאומית המדומיינת? שאלות אלה ואחרות הדנות באפשרויות השונות לקשר בין אמנות לפוליטיקה יוסברו באמצעות מושגי יסוד וגישות תיאורטיות המתמקדות בתופעה התרבותית בכלל ובאמנותית בפרט.

אליטות ניהוליות: בעלים, מנהלים ודירקטורים

קורס זה יתמקד בפעילותם של המנהלים, הניצבים בחזית הפעילות הארגונית, וביחסי הגומלין ביניהם לבין בעלי המניות וחברי הדירקטוריון. בחלקו הראשון, יידונו בקורס גישות תאורטיות שונות העוסקות בתפקידם של מנהלים בכירים בחברות. כמו-כן, תבחן השפעתם על תחומים ארגוניים שונים, בכללם אסטרטגיה ארגונית ותוצאות עסקיות. במסגרת זו, יוצגו גם מחקרים אמפיריים העוסקים בקשר בין מאפיינים קוגניטיביים, דמוגרפיים וחברתיים של מנהלים לבין אסטרטגיה וביצועים ארגוניים. בחלקו השני, יעסוק הקורס במערכת היחסים שבין מנהלים, בעלים, וחברי דירקטוריון ובמצבי קונפליקט ושיתוף פעולה ביניהם. בהקשר זה, יידונו אידיאים ארגוניים שונים ותבחן משמעותם לאור מערכת היחסים בין האליטות הניהוליות הללו.

ארגוני עבודת ביפן

הקורס מציג ובוחן מחדש תפיסות סוציולוגיות ופופולריות לגבי ארגוני עבודה ביפן. לאחר הכרות עם ארגון העבודה ואיש הארגון ביבדקו מודלים כמו ה"מודל הקבוצתי" והגישה ה"הרמונית" להשוואה למודלים בקורתיים. ייבדקו קשרים בין חברות וכן מבנה פנימי של חברות מסוגים וגדלים שונים. דגש מיוחד יינתן ליחסים בין חברות גדולות וקטנות (זואליזם תעשייתי), ובעיקר אלו בין ה"חברת האם" (Parent company) לקבלני משנה (Subcontractors). בתוך חברות, ייבחנו הסדרי תעסוקה. בהקשר לכך יטופל בהרחבה הנושא של איש הארגון היפני (salaryman), נושא שזכה לעיסוק נרחב, הן אקדמי והן פופולרי. הגישה הביקורתית תתייחס לשימוש הנרחב בעובדים זמניים ותבדוק מחדש מושגים מקובלים כמו "תעסוקה לכל החיים" (lifetime employment). נושא נוסף שייבחן בצורה בקורתית הוא מקומו של "קונפליקט" בארגונים בפרט ובחברה היפנית בכלל. בנוסף לכך יוצגו בקורס שיטות ניהול יפניות ותבדק אפשרות העתקתן למערב.

דמוגרפיה חברתית: תהליכי אוכלוסיה ומשפחה

הקורס ידון במושגי היסוד ובנושאים המרכזיים המונחים בבסיס הדמוגרפיה החברתית. ידונו תהליכי אוכלוסיה כגון: תמותה, ילודה, הגירה עם הדגשת תהליכים הקשורים למשפחה. כמו כן ייסקרו דפוסי נשואין, גירושין ועבודה עם התמקדות בישראל בהשוואה למדינות אחרות.

החברה הפלסטינית בישראל

כדי להגיע להבנה טובה יותר של החברה הפלסטינית בישראל, יוקדש החלק הראשון של הקורס לתמורות שחלו בחברה זו מתחילת המאה הנוכחית. הקורס יכלול סקירה קצרה על הכפר והעיר, ההתגבשות הלאומית והשבר של 1948, התמורות הכלכליות והחברתיות שעברה החברה וכיצד השפיעו אלה על עיצובם של אספקטים חברתיים שונים. הקורס יעסוק גם בהשפעת המפגש בין גורמים חברתיים תרבותיים פנימיים וחיצוניים ובין מדיניות השלטון על עיצוב מעמדן של קבוצות שונות בתוך החברה הפלסטינית. כמו כן יעסוק הקורס בסוגיות שונות בתוך חברה זו כמו מצב הנשים הפלסטיניות בישראל ובמעמדם האזרחי של הפלסטינים.

היבטים סוציולוגים ואנתרופולוגים של הגירה

בקורס יוצגו תאוריות מרכזיות שמסבירות הגירה, וכן מחקרים אמפיריים שנערכו בנושא זה מתוך פרספקטיבה סוציולוגית ואנתרופולוגית. במהלך הקורס יידונו מגוון סוגיות הקשורות בהגירה מנקודת המבט של החברות הקולטות ומנקודת מבטם של מהגרים; כגון: גורמי הגירה ותנאי הגירה; יחסי גומלין בין קבוצות מהגרים שונות וכן בין מהגרים לבין ותיקים, והשפעתם על המבנה החברתי של החברה הקולטת; דפוסי קליטה, חבטים שונים של הסתגלויות מהגרים, שלבים ודרגות בתהליך ההסתגלות, קשיים ובעיות ביחס להסתגלות.

הפוליטיקה של המיגדר

המושג מיגדר מתייחס להיבטים החברתיים והתרבותיים של מין. פוליטיקה עוסקת בהסדרים של כוח ושליטה. למרות הנטייה הרווחת לחשוב שאין כל נגיעה בין שני התחומים, מיגדר ופוליטיקה קשורים באופן הדוק. הקשר טמון בכך שמערכת המיגדר - מכלול ההסדרים של היחסים בין המינים בחברה - היא כשלעצמה מנגנון של כוח ושליטה ויש לה, למעשה, השלכות ישירות על כל המוסדות החברתיים: פוליטיקה, כלכלה, דת, חינוך, משפחה וכן הלאה. הקורס יטפל, מנקודת ראות אנתרופולוגית, בסוגיות שונות מתחום הפוליטיקה של המיגדר, כגון: המדינה "הממוגדרת", ההדרה של נשים ממערכות השלטון, הקשר שבין האישי והפוליטי, הקשר שבין זהות מינית וזהות חברתית, וכדי.

זהות ישראלית ורב תרבותיות

בקורס נלמד על תרבויות המהגרים לישראל ממזרח אירופה, ארצות ערב והמערב, בשנים הראשונות לקיום המדינה. לשם כך נדון בנושאים הבאים: אסטרטגיה מזרחית וגרמנית בטיפול בקונפליקט בין דתיים ולא דתיים; הארגון הקהילתי ורמת ההתנדבות בקהילה העירקית; פילוסופית האינטגרציה בקרב יהודי גרמניה וצרפת; הזהות ה"ערבית-יהודית" של יהודי מרוקו; תפקידי המינים בגטו המזרח אירופי. מטרת הקורס הינה למצוא פתרונות חדשים לבעיות מודרניות נוכחיות של ישראל. הקורס יצריך ביקורתיות מעמיקה, לעתים יצירתית, בקריאה של טקסטים הסטוריים ואנתרופולוגיים סטנדרטים.

מדיקליזציה ופיקוח חברתי

הרפואה המודרנית ביססה מעמדה במאה ה-20 לאחד מהמוסדות החברתיים רבי העוצמה האמונים על הגדרת הגבול בין "בריאות" ו"חולי", "נורמליות" ו"אב-נורמליות", ועל הטיפול במגוון רחב של "ליקויי גוף ונפש". הקורס יתמקד בהיבטים הפוליטיים, מוסדיים, ארגוניים ומקצועיים של השיח הרפואי, תוך הצגת מושגי יסוד ודיון בסוגיות נבחרות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של הרפואה.

מודרניות ופוסט-מודרניות

מתוך נקודת המבט של התפישות הפוסט-מודרניות העכשוויות יועמדו במבחן מושגים עיקריים של המודרניות והמודרניזם. ייבדקו התחומים והגבולות של "המודרניות" כמושג אנליטי. השיעור יסקור תאוריות סוציולוגיות אודות החברה המודרנית. כמחצית השניה של הקורס ידונו התאוריות העכשוויות הבולטות כגון אלה של פוקו, ליוטר, דרידה, בודריאר ומפסולי.

נושאים נבחרים בניהול מערכות ארגוניות

הקורס יעסוק בשורת נושאים מרכזיים להבנת המערכת האירגונית. לאחר סקירה קצרה של התפתחות ההשיבה האירגונית, והצגת מאפייני האירגון כמערכת פתוחה, נעסוק בניתוח הסביבה האירגונית, מחזור החיים של האירגון, הסתגלות והתאמה אירגונית לסביבה דינמית, כניסה לפעילות בינלאומית, חדשנות ושינוי אירגוני, תרבות אירגונית ואפקטיביות אירגונית, נסיים בדיון ביעדים ובאסטרטגיה אירגונית.

סוגיות בהסטוריה החברתית-פוליטית של הפלסטינים

השלכותיה הישירות של מלחמת 48' עבור הפלסטינים - עקירה, פליטות, פיזור בגלויות - ישמשו נקודת מוצא עבור הקורס. בין הסוגיות והנושאים שידונו: (1) מעמדם הפוליטי-כלכלי-חברתי של הפלסטינים בארצות פזורתם - דיון השוואתי בשלשה מקרים (case studies): ירדן, לבנון כויות (עד 1991); (2) השינוי במאפייני ההשכלה של קהילות פליטים פלסטינים ומקומם של עובדים פלסטינים בכלכלה הפוליטית של מדינות הנפט ושל הגירת עבודה במזרח התיכון; (3) תהליכים של שינוי חברתי, תעסוקתי ומעמדי תחת הכלכלה הפוליטית של הכיבוש הישראלי; (4) מקורות ומגמות התפתחותה של תנועת השחרור הלאומית הפלסטינית בגלות ובשטחים הכבושים מראשית שנות ה-50 ועד ימינו: דגש עיקרי ייתן לניתוח השוואתי של תנאי ומאפייני הפעולה וההתארגנות הפוליטית-לאומית הפלסטינית בארצות הפזורה, בשטחים הכבושים, ולנוכח ההתפתחויות הפוליטיות במזרח התיכון.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

סוציולוגיה סביבתית

הקורס עוסק ביחסי הגומלין בין הסביבה הפיזית לבין הסביבה החברתית-היינו, בין מערכות אקולוגיות מחד, ותהליכים חברתיים והתנהגות חברתית מאידך. למשל, נבחן את השפעותיהם של צמיחה כלכלית, תיעוש ופיתוח טכנולוגי על מערכות אקולוגיות, ואת ההשלכות הסביבתיות הכרוכות במשק האנרגיה של החברה התעשייתית; נבדוק כיצד אנו נערכים לסיכונים אקולוגיים וכיצד אנו מתמודדים עמם; וננתח את התגובות החברתיות האופייניות לאיומים אקולוגיים, כפי שהן מתבטאות בעמדות ובהתנהגות הציבור, בהתהוותן ובפעילותן של תנועות חברתיות-סביבתיות, במדיניות סביבתית, וכיו"ב. חובות התלמידים: מבחן בית.

סוציולוגית של הבריאות

הקורס יציע לתלמידים דרך לבחון את תופעת הבריאות והחולי תוך ישום מושגים והשיבה תיאורטית שהוקנו במבואות לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה. בחלקו הראשון של הקורס יילמדו נושאים בסיסיים השייכים ל"קלאסיקה" של הסוציולוגיה של הרפואה כגון: (1) ההבניה החברתית של תופעות בריאות וחולי; (2) המודל הביו-פסיכו-סוציאלי של התחלואה; (3) יחסי מטפל-מטופל מנקודת ראות סטרוקטוראלית ואינטראקטיבית; (4) תפקודה של הרפואה כמוסד של פיקוח חברתי; (5) מתן טיפול רפואי במסגרת מוסדית ובעיות ייחודיות בניהולם של מוסדות אלה. בחלקו השני של הקורס ייבחנו באופן ביקורתי תמורות ביחסי רפואה - חברה בשלהי המאה ה-20. במסגרת זו יידונו הסוגיות הבאות: (1) פמיניזם ורפואה; (2) רפואה ורפואה אלטרנטיבית; (3) אמצעי התקשורת ובריאות הציבור; (4) כינונו של הגוף באמצעות המבט הרפואי.

סמינרים

אהבה וזוגיות בחברה בת ימינו

הסמינר יחולק לשני שלבים: (1) מבוא עיוני בו יוצגו בפני הכתה תיאוריות שונות להסברת תהליכי התאהבות, בחירת בן/בת זוג, פיתוח קשרים זוגיים קבועים ויציבים; קנאה, קונפליקטים ופירוק הזוגיות. פרק זה יכוסם בעזרת מבחן בית קצר בכתב. (2) חקירה אמפירית של בעיה נבחרת באמצעות ניתוח שניוני של תוצאות מחקר קודם או עיי איסוף נתונים חדשים וניתוחם.

אמת וצדק בחברה ובמשפט

אחת השאלות המרכזיות במערכת משפטית הנה היכולת לחשוף את האמת לגבי המקרה הנדון בבית המשפט. יש שיטות שונות, אמצעים שונים וקני-מידה שונים להשגת מטרה זו, ונבחון דוגמאות שונות. גם לגבי שאלות חברתיות, יש לעיתים דיונים באשר לקביעת האמת ההיסטורית. לפעמים מנסים לשכתב את תולדות העבר באמצעות ועדות חקירה או אפילו התדיינות משפטית. בקורס נדון בהבטים כלליים ועקרוניים ונעסוק גם במספר פרשיות שהתקיימו בישראל ובחו"ל - כולל מאבקים לתקן עיוותי-דין ומסיונות להשיג פיוס - במקום חשיפת האמת ומיצוי הדין - במישור הפוליטי.

אינטראקציה סימבולית

תיאוריית האינטראקציה הסימבולית תופסת מקום מרכזי בחשיבה הסוציולוגית והפסיכולוגית-חברתית. הסמינר נועד לסקור ולנתח את מקורות התנופה המחודשת של התאוריה בעשור האחרון, את מעמדה הנוכחי ואת תחומי הישום המרכזיים שלה.

חובות התלמידים: השתתפות פעילה, הגשת רפראט, עבודה סמיטריונית.

הגירה, אזרחות וזהות לאומית

הקורס דן בהיווצרותם של דפוסי הגירה חדשים שנוצרו בעולם במהלך 50 השנה האחרונות ובהשפעתם על תפישות מסורתיות של אזרחות וזהות במדינת הלאום. פרק מיוחד יוקדש לדיון בסוגיית ההגירה והגירת עבודה, והשלכותיה על תפישת האזרחות והזהות הלאומית בישראל. הקורס מחולק לשלוש סוגיות עיקריות: (1) דפוסי הגירה והתהוותם של מיעוטים אתניים חדשים בקרב מהגרים ומהגרי עבודה. (2) אזרחות בתיאוריה ובמעשה, אילו משטרי הכללה (inclusion) והדרה (exclusion) חדשים מיוצרים על-ידי מדינות בניסיונן להתמודד עם גלי הגירה המגיעים שחלקם בלתי רצוי; (3) זהות לאומית ואתגר הרב-תרבותיות שקבוצות מהגרים חדשות מעמידות בפני מדינת האימה.

התמכרויות בחברה

הסמינריון יעסוק בהיבטים חברתיים של התמכרויות. בין השאר יעמדו לדיון השאלות הבאות: מהי התמכרות ובמה היא שונה מהתנהגויות אחרות, מהן הגורמים להתמכרויות (על-פי גישות תיאורטיות שונות), וכיצד מגיבה החברה על התמכרויות. הסמינריון יפתח בהרצאת מבוא, ואחר יציגו המשתתפים כל אחד בתורו, נושאים שונים, על-פי מקורות שיקבלו לקריאה.

חובות התלמידים: השתתפות בדיונים בכתה, בכלל זה הצגת נושא ועבודה סמיטריונית (בדרך כלל תהיה עבודה זאת מבוססת על מחקר שיערוך התלמיד).

יהדות ישראלית

הסמינר יעסוק ביהדות בארץ. ננסה להבין את הטרנספורמציות האידיאולוגיות, הארגוניות, המנהיגותיות והפוליטיות שהתרחשו "ביהדות" בהקשר של חיים יהודיים בארץ ישראל מתקופת הישוב ועד ימינו. נעסוק בטרנספורמציה של רעיונות "גאולה" ותרגומן למציאות משתנה, ביחס למושג "ארץ" בהתייחסות ל"ארץ ישראלי", ביחס ל"מדינה" בהתייחסות לריבונות יהודית וביחס למושג "הזר" בהתייחסות ללא יהודים בארץ, וללא יהודים בעולם אחרי ריבונות יהודית. על רקע גלי ההגירה ויחסיהם יבחנו "צורות חיים יהודיות" בשונות שלהן כלפי מקבילותיהן בחו"ל מחד וביחסי הנומלין ביניהם בתוך המסגרת החברתית המתהווה בישראל מאידך. על רקע זה יבחנו מרכיבים שונים של השסעים: דתיים-חילוניים עדתיות-ודתיות, דת ופוליטיקה, יהודים וערבים.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני

הסמינר יעסוק בהשלכות העידן הפוסטמודרני על מדיניות החינוך בישראל. נדון בשלוש סוגיות עיקריות: השלכות אי-הודאות ופיתוח האני "הקר הגבולות" על הדגש הבית-ספרי במדיניות החינוך; השפעת השינויים במבנה המעמדי והתעסוקתי והקיטוב החברתי על סוגיות שוויון ההזדמנויות בחינוך; והשלכות הטראטיבים הקבוצתיים לגבי סוגיית הממלכתיות והפלורליזם בחינוך. המשתתפים יפתחו עבודות עצמאיות שתתמקדנה בהיבטים שונים של מדיניות החינוך בארץ הקשורים לסוגיות אלה.

הסמינר מיועד לתלמידי תואר ראשון ושני במשותף. תנאי מוקדם להשתתפות: תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות ותיאוריות סוציולוגיות בת-זמננו.

מוסדות כוללניים

הסמינר יעסוק באפיונם הסוציולוגי של ארגונים המרכזים עצמה ניהולית במסגרת חיים דמויית קהילה. יבחנו דגמים תאורטיים שונים לניתוח התופעה - גישה תרבותית מול גישה אינטראקציונית ויעשה נסיון להציבה בהקשרים סוציו-אנתרופולוגיים רחבים של חקר העצמי כינון זהות וטיבו של המבנה החברתי. חובות הסמינר: עבודת רפרט על ספרות ועבודה סמינריונית המבוססות על מחקר שדה.

מוסיקה פופולרית ותרבות ישראלית

סמינר זה בוחן את מהותה של המוסיקה הפופולרית כמסגרת מוסדית ותרבותית בת-זמננו, ואת תיפקודה החברתי בהקשר של זהויות קולקטיביות שונות: לאומיות, אתנית, דוריות, ג'נדריות, מעמדיות, תת-תרבותיות ועוד. דגש מיוחד ינתן למקרה של המוסיקה הפופולרית בישראל ומקומה בהמצאה של זהויות קולקטיביות מקומיות שונות ושל "ישראליות" נורפת אחת. בתהלך הסמסטר הראשון ינתנו שיעורים אודות מספר סוגיות מרכזיות בנושא (תרבות הרוק, גלובליזציה, מוסיקה ישראלית לסוגיה השונים, תעשיית המוסיקה וכו'); בסמסטר השני תהיה התמקדות בנושאים שיבחרו על ידי התלמידים לכתיבת עבודות.

מנהיגות בארגוני חינוך

לאחר טיפול בהגדרות שונות של מושג המנהיגות יעשה ניסיון להגדיר התנהגות הנהגתית בדרגים שונים של ארגונים חינוכיים באופן אופרטיבי. בחינה של דרכי הויהוי, הגיוס, ההכשרה והיעילות של מנהיגים חינוכיים תיעשה הן מתוך סקירת ספרות והן על ידי עיבוד סטאטיסטי של מאגר נתונים, אשר יעמוד לרשות התלמידים. תשומת לב מיוחדת תוקדש לאבחנה שבין סמכות פרופסיונלית ובין אישיות בעלת השפעה. דרישה מוקדמת מן התלמידים היא התמצאות בשיטות מחקר, בדרכי מדידה ובעיבוד נתונים ממוחשב (איתוח הגרסיה רבת משתנים).

סביבה וחברה: סוגיות נבחרות

בעיות הקשורות ב"איכות הסביבה" - מהתדלדלותם של משאבי טבע ועד לזיהום האויר והמים - הגיעו למימדים העלולים לטכן לא רק את איכות חיינו, אלא אף את עצם הישרדותנו. התשובה האפשרית לסכנות אלו כרוכה במונח "פיתוח בר קיימא" - כיוון חליפי של התפתחות חברתית, כלכלית, טכנולוגית ומדעית השאט אך מנע את התמוטטותן של מערכות אקולוגיות, וזאת מבלי לפגוע בהכרח בהמשך הצמיחה הכלכלית וברווחה החברתית. מהו פיתוח בר קיימא? אילו שינויים חברתיים, כלכליים ופוליטיים נחוצים, ואיזה מחיר יידרש על מנת להגשימו? מה תהיה צמיחה של חברה המבוססת על פיתוח בר-קיימא? אלה יהיו השאלות שיעסיקו אותנו בסמינר זה.

חובות התלמידים: השתתפות פעילה; הגשת רפראט; עבודה סמינריונית.

סוגיות בסוציולוגית ואנתרופולוגיה של הילדות

בסמינר נדון בהבניית ובהווית הילדות בהקשרים שונים, תוך ביצוע עבודת שדה אנתרופולוגית או לחליפין, ניתוח משני של טקסטים או ארועים חברתיים. בקורס תוצגנה גישות המסבירות את הווית הילדות מזוויות ראיה מגוונות: היסטורית, פמיניסטית ותרבותית. כמו כן, תוצג הפרדיגמה החדשה לחקר הילדות ומחקרים אנתרופולוגיים שנערכו בחברות שונות. מחקרים אלה מדגימים את השתנות ההגדרה החברתית של קטגוריה גילית זו ואת דרכי ההתייחסות השונות אליה. סוגיות המחקר המוצעות לתלמיד: מלחמה, תנועת שיחרור לאומי, לאום, מעמד, עדה, ג'נדר, טקסי מעבר, אלימות, עולים וותיקים, אמצעי התקשורת.

חובות התלמיד: השתתפות פעילה בשיעורים, הצגת רפראט ועבודה סמינריונית.

סוגיות נבחרות בסוציולוגיה הסטורית ופוליטית

הסמינר יסקור ספרות העוסקת בשאלות מרכזיות בסוציולוגיה פוליטית. ביניהן: מדינה וחברה, יחסי מעמדות, תפקיד האידיאולוגיה בשינוי חברתי ואליטות חברתיות ופוליטיות. כמו כן יידונו שאלות מתודולוגיות ותאורטיות בשאלת היחס בין שתי הדיסציפלינות, סוציולוגיה והסטוריה: מתי עדות הסטורית משמשת הוכחה לשאלה תאורטית סוציולוגית.

סוציולוגיה של המדע

החלק הראשון של הסמינר יהווה מבוא לסוציולוגיה של המדע, אשר יאורגן סביב המוטיב: "מהם התנאים החברתיים להתקדמות המדעו" חומר הקריאה ידגיש סוגיות בנות זמננו תוך תאור הקונסנזוס הרחב לפיו ידע מדעי מובנה באופן חברתי. תלמידים יבחרו מקרה של מחלוקת מדעית כמוקד לפרוייקט מחקר. בחלק השני יציגו התלמידים ספרות רלבנטית תוך דיון ותוך הצנת טיוטות של מחקריהם.

עמדות פוליטיות

מטרת סמינר אמפירי זה לנתח ניתוח כמותי ולקיים דיון תיאורטי ואמפירי של עמדות הציבור בנושא תהליך השלום, תוך שימת דגש על הבסיס החברתי של עמדות אלה ועל הקשר בינן להתנהגות פוליטית ואלקטורלית. לצורך הניתוח הכמותי יעמוד לרשות הסטודנטים בסיס נתונים שטתי, עקבי, איכותי וגדול במיוחד של "מרכז תמי שטיינמץ למחקרי שלום" (מכיל למעלה מ-50 סקרים שנערכו לאורך 4 שנים). בסיס הנתונים מאפשר מנוון רחב של ניתוחים (על פני זמן ומעבר לזמן) ומהווה הזדמנות מצוינת עבור סטודנטים במגמות מתודולוגיות ליישום אמפירי של שיטות מחקר שונות ולכתיבת תזה (בהרחבה של עבודת הסמינר).

* מומלץ מאוד לתלמידי מגמת החוג לסקרים ודעת-קהל ולכל מי שלקח את הקורס "ניתוח נתונים בעזרת מחשב".
* דרישות מוקדמות: יישומי מחשב למדעי החברה, שיטות מחקר כמותיות.

פוליטיקה ומשטרים עירוניים

הסמינר יעסוק בדגמי משטרים עירוניים וקואליציות ממשל עירוניות כגון משטרי צמיחה ופיתוח, משטרי רווחה. מקורות צמיחתם של דגמי משטרים עירוניים עכשווים ייבחנו על רקע התמורות המתחוללות בכלכלות עירוניות ועל רקע השינויים במדינת הרווחה והיחסים בין שלטון מרכזי ומקומי. יושוו הרטוריקה ודפוסי פעולה של משטרים עירוניים שונים, ויבחנו השלכותיהם על המרקם העירוני.

פוליטיקה עדתית ועדתיות בפוליטיקה

הסמינר יסקור את התיאוריות העוסקות באופיה ומהותה של זהות עדתית אתנית, ויבחן כיצד זהויות עדתיות מתכוננות ומכוננות גבולות חברתיים, מה מקומה של הפוליטיקה בכינון יחסים בין עדתיים, מהו אופיה ומשמעותה של פוליטיקה של זהויות עדתיות. הסטודנטים ידרשו לעבודת מחקר אמפירית שתעסוק בתופעת העדתיות הפוליטית בישראל.

פרוייקט המודרניות והמעמד החדש

הסמינר יעסוק בניתוח של פרוייקט המודרניות, באמצעות המושג "מעמד חדש". ה"מעמד החדש" מגדיר קטגוריה של אנשים שהינם אומני הייצוגים, אומני "העבודה האידיאולוגית" וכינון השיח החברתי. בתחילת הסמינר יוצג המושג, בהקשר של הפרובלמטיקה שייצרה אותו. הפרקטיקות החברתיות של "המעמד החדש" יינותחו כפרקטיקות מכוננות של "השיח המודרני". יש כאן כוונה למפות את הפרקטיקות הללו כחלק של שדה כוח וכביטוי של אוריינטציות של מעמד. לבסוף נדון בתהליכים "פוסטמודרניים" כתמורות וכחלופות של המבנה ושל הפרקטיקות של "המעמד החדש".

קורסי הרחבה מתחום החברה הישראלית

סוציולוגיה הסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י: חברה וכלכלה
הקורס יעסוק בהנחת היסודות למשק היהודי בתקופת הישוב. יבחן את התמורות הדמוגרפיות, החברתיות והכלכליות ואת גיבוש השיטה הכלכלית בתנועה הציונית. כמו כן יעסוק הקורס בעיצוב המשק הישראלי בעשור הראשון למדינה תוך התמקדות במדיניות הצנע ובמעבר למדיניות הכלכלית החדשה, במערבות הממשלה במשק ובקשר שבין כלכלה לבטחון.

סוציולוגיה הסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י: חברה ופוליטיקה
הקורס יעסוק, בנקודת מבט של סוציולוגיה הסטורית, בהתפתחות החברות: היהודית והערבית באייי-פלסטינה בתקופת המנדט. ייסקרו השינויים החברתיים, כלכליים ואדמיניסטרטיביים בפלסטינה במעבר מהתקופה העותומנית לכיבוש הבריטי.
מזון בהתפתחות הלאומיות היהודית והערבית. נסקור את גלי העליות הציוניות ואת תרומותיהן לבינוי המוסדי והפוליטי של היישובי. מצד שני נעקוב אחרי השפעת העליות על התפתחות הסכסוך הלאומי בפלסטינה. נעקוב אחרי התפתחות ההברה הקולקטיבית של שתי הקהילות בגורם מכוון לאומי. נדון גם בשינויים שחלו במדיניות בריטניה בפלסטינה-אייי כפועל יוצא משינויים במערכת העולמית, מירידתה של בריטניה כמעצמה ומהלחצים הלאומיים הסותרים במזרח התיכון. נשווה את מצבן של הקהילות היהודית והערבית, ערב כינונה של מדינת ישראל.

החוג
לסוציולוגיה
ולאנתרופולוגיה

תואר שני

יועץ: ד"ר רונן שמיר

מטרות הלימודים

1. להעמיק את ידיעות התלמידים בתאוריה ובשיטות המחקר והניתוח בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה. לפתח את יכולת הניתוח, החשיבה והמחקר בנושאים עיוניים ואמפיריים בעלי חשיבות דיסציפלינרית כללית; לטפח את הרגישות לבעיות החברתיות של החברה הישראלית על גוניה והיבטיה השונים.
2. להכשיר סוציולוגים המעוניינים להשתלב בעבודה פרופסיונלית בתחומים שונים ממדיניות חברתית ועד לחקר דעת קהל (ראה בהמשך).
3. החוג מציע בלימודי ה-מ.א. מספר תכניות התמחות: לימודי סביבה וחברה; חברה, פוליטיקה ומשפט; סקרים ומחקרי דעת קהל; סוציולוגיה ארגונית; תאוריה ותרבות; סוציולוגיה של החינוך. פירוט התכניות מופיע בהמשך.
התכניות מעניקות תואר "מוסמך בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה" להוציא התכנית בסוציולוגיה של החינוך המקנה תואר "מוסמך בסוציולוגיה של החינוך" והתכנית בלימודי סביבה וחברה המעניקה תואר "מוסמך בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה עם התמחות בלימודי סביבה וחברה".

תנאי קבלה

1. רשאים להגיש מועמדות מי שסיימו לימודיהם לתואר "בוגר" באוניברסיטה מוכרת בציון 85 ומעלה. הלימודים מכוונים בעיקר לבוגרי מדעי ההתנהגות ומדעי החברה, אך פתוחים גם לבוגרי פקולטות אחרות.
2. תלמידים, שסיימו את לימודי הבוגר שלהם מחוץ לחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה באוניברסיטת תל-אביב, ישתתפו - במידת הצורך - בלימודי השלמה על-פי הנחיות ועדת הקבלה.

מסלולי לימוד

החוג מציע שני מסלולי לימוד לתואר שני: מסלול עם עבודת גמר ומסלול ללא עבודת גמר.

א. <u>מסלול הלימודים ללא עבודת גמר</u>

הלימודים במסלול זה יהיו בהיקף של 44 ש"ס לפחות.
שיעורי חובה - 15-16 ש"ס
3 סמינרים - 8-9 ש"ס
שיעורי בחירה כ-19 ש"ס[1]
בחינת גמר
הבחינה תתבסס על רשימת ספרים שתפורסם מראש. הבחינה תינתן פעם בשנה, ויוכלו לגשת אליה תלמידים שסיימו את כל חובות השמיעה. ניתן להיבחן בבחינת הגמר פעמיים לכל היותר במהלך הלימודים. בשנת הלימודים תש"ס תתקיים הבחינה ב-24.10.2000.

---

1 תלמידים יהיו רשאים ללמוד מספר שיעורים במסגרת חוגים אחרים או מתוך שיעורי הב.א. של החוג באישור היועץ.

ב. <u>מסלול הלימודים עם עבודת גמר</u>
הלימודים במסלול זה יהיו בהיקף של 34 ש"ס לפחות.
שיעורי חובה - 15-16 ש"ס
3 סמינרים - 8-9 ש"ס
סדנת תזה למ.א. - 3 ש"ס
שיעורי בחירה - כפי שיידרש להשלמת מכסת השעות
תלמידים המבקשים להשתלב במסלול לימוד עם עבודת גמר יודיעו על כך בתום השנה הראשונה ללימודיהם, לאחר שהשלימו לפחות 12 ש"ס (כולל עבודה סמינריונית אחת לפחות) בציון ממוצע שאינו נופל מ-85.

תכנית הלימודים

<u>לימודי חובה</u>

התלמידים ישתתפו בקורסי החובה הבאים: תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות, סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל[1], סטטיסטיקה למ.א., שני קורסים בשיטות מחקר, סדנת תזה ל-מ.א.[2], סמינר סגל.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

<u>סמינריונים</u>

1. התלמידים ישתתפו במהלך הלימודים בשלושה סמינריונים ע"פ רשימה המוצעת מדי שנה.

2. ניתן להמיר סמינר <u>אחד</u> מתוך שלושת הסמינרים בעבודה בהדרכה אישית. המנחה בהדרכה אישית ילווה את העבודה ובסופה יעריך את העבודה שתונש לו ע"פ קריטריונים של עבודה סמינריונית.

3. תלמידים שלמדו 3 סמינרים ומשתתפים בסמינר נוסף (להשלמת מכסת השעות לתואר) רשאים לקבל הערכה בסמינר זה על בסיס רפרט או בחינה (כפוף להחלטת המרצה). סמינר זה ייחשב כשיעור בחירה לתואר.

<u>שעורי בחירה</u>

להשלמת מכסת השעות יבחרו התלמידים מתוך קורסי הבחירה.
ניתן לכלול במכסת השעות עד שני קורסים מתוך לימודי התואר הראשון, כפוף לאישור יועץ המ.א.

<u>תנאי מעבר משנה א' ל-ב'</u>

על מנת לעבור לשנה ב' חובה על התלמידים לעמוד עם תום שנת הלימודים הראשונה בחמישה קורסים מלימודי החוג. לימודים אלה יכללו בכל מקרה סמינר אחד ושני שיעורי חובה. התלמידים חייבים לעמוד בשיעורים אלו בממוצע של 75 לפחות.

---

1 הקורס ניתן אחת לשנתיים.
2 לתלמידים במסלול עם עבודת גמר.

עבודת גמר וסיום הלימודים

1. תלמידים במסלול עם עבודת גמר חייבים להגיש הצעת מחקר עד תום השנה השלישית ללימודים. תלמידים שלא יעמדו בדרישה זו יוכלו לעבור למסלול ללא עבודת גמר ויהיה עליהם לסיים את כל החובות עפ"י דרישות מסלול זה, תוך חמש שנים מתחילת הלימודים בחוג.
2. החוג מעונין שעבודת ה-מ.א. של התלמידים תהיה הרחבה של אחת מהעבודות הסמינריוניות. הרחבה כזאת היא רשות (וכאמור-מומלצת) אך אינה מחייבת.
3. בהסכמת מורה הסמינר יוכלו תלמידים להרחיב עבודה סמינריונית לעבודת מ.א.
4. לכל עבודת מ.א. יהיו 2 מנחים. המנחה הראשון יבחר ע"י התלמידים (והשני ע"י המנחה הראשון בהתייעצות עם התלמידים. שני המנחים אחראים על כל שלבי הכנת העבודה.
5. מומלץ שאורכה של עבודת הגמר לא יעלה על 60 עמ' קוורטו רווח כפול.
6. הנוסח הסופי של עבודת הגמר יוגש למזכירות ב-7 עותקים, לאחר אישורם של המנחים, במהלך שנת הלימודים התמישית לכל המאוחר, ערוך ע"פ תקנון לימודי מ.א.. עבודת הגמר הכרוכה תכלול תקצירים של עיקרי העבודה בשפה האנגלית ובשפה העברית. לעבודת הגמר יצורף מכתב מהמנחים המאשרים שהעבודה הושלמה סופית ומוערכת להערכה.
7. *עבודת הגמר תועדך ע"י שני המנחים ושני מודים נוספים מדרגת מרצה ומעלה. חוות* הדעת לעבודת הגמר תוגשנה תוך 4 שבועות מקבלת העבודה, ותהיינה חסויות.

שקלול ציון הגמר

מסלול עם עבודת גמר:
50% ציוני הקורסים (לכל הקורסים משקל שווה).
50% ציון עבודת הגמר (שקלול ציון שני המנחים ושני הקוראים הנוספים).

מסלול ללא עבודת גמר:
85% ציוני הקורסים (לכל הקורסים משקל שווה).
15% בחינת גמר.

תקנות פקולטטיות המתייחסות ללימודי התואר השני

1. יש להשלים את כל החובות לתואר שני תוך חמש שנים. המשך לימודים מעבר לשנה *החמישית מחייב אישור ועדת ההוראה של הפקולטה.*
הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד/ה אינה פוטרת מחובת סיום הלימודים בפרק הזמן הנדרש.
2. אישור אורכה לאחר השנה החמישית יינתן ע"י ועדת ההוראה רק במקרים חריגים, ויותנה בהמלצה מנומקת של היועץ לתואר שני.
אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב בכל מקרה הטלת קורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות (החוג רשאי להטיל היקף גדול יותר).
3. בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שרות מילואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור היועץ לתואר שני (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).
4. עבודות סמינריוניות יש להגיש לא יאוחר מתום הסמסטר העוקב למתן הסמינר. קבלת עבודות לאחר מועד זה, טעונה המלצת המורה ואישור ועדת ההוראה.

מבנה תכנית הלימודים

קורסי חובה

					הערות לקורסים/ דרישות מוקדמות
1.	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	שוי"ת	3	ש"ש	
2.	סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	שוי"ת	2	ש"ס	הקורס ניתן אחת לשנתיים.
3-4.	שיטות מחקר. יש לבחור שניים מהקורסים הבאים:				
	- שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א': רגרסיה ליניארית[1]	שוי"ת	2	ש"ס	ד"מ: שיטות מחקר כמותיות
	- שיטות מחקר כמותיות למתקדמים ב': משתנה תלוי נומינלי	שוי"ת	2	ש"ס	ד"מ: שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א'
	- סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע	שוי"ת	3	ש"ש	קורס הליבה ב"סקרים ומחקרי דעת קהל"
					ד"מ: שיטות מחקר כמותיות
	- מתודות אתנוגרפיות	שוי"ת	2	ש"ס	
	- פרקטיקום במחקרי שדה	שוי"ת	2	ש"ס	
	- מחקרי מעקב והערכה	שוי"ת	2	ש"ס	
	- מתודה ומחקר בהסטוריה	שוי"ת	3	ש"ס	ניתן במסגרת לימודי עבודה
	- מודלים היררכים	שוי"ת	2	ש"ס	ניתן במסגרת החוג לחינוך
5.	א. סטטיסטיקה ל-מ.א. - א'[2]	שי'	2	ש"ס	הקורס אינו נמנה במניין
		תי'	1	ש"ס	השעות לתואר
	ב. סטטיסטיקה ל-מ.א. - ב'	שי'	2	ש"ס	ד"מ: סטטיסטיקה ל-מ.א.-א'
		תי'	1	ש"ס	
6.	יישומי מחשב למדעי החברה[3] (ניתן במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים)	שוי"ת	3	ש"ס	חובה למי שלא למד קורס זה במסגרת תואר ראשון. הקורס אינו נמנה במניין השעות
7.	סדנת תזה ל-מ.א.	סדי'	1.5	ש"ש	3 ש"ס אחת לשבועיים
8.	סמינר סגל	סי'	2	ש"ש	אינו נמנה במניין השעות.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

---

1 חופף לקורס שיטות מחקר כמותיות למתקדמים שניתן במסגרת לימודי המ.א. בשנים קודמות.

2 ניתן לקבל פטור מהקורס ע"ס בחינה שתערך בשבוע השני ללימודים. הציון הנדרש לקבלת הפטור הוא 70 לפחות. תלמידים שסיימו מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים (במסגרת לימודי הב.א.) בציון 85 לפחות, יהיו רשאים לפנות ליועץ המ.א. לבקשת פטור מהקורס.

3 תלמידים שלמדו את הקורס "שיטות מחקר כמותיות" פטורים מקורס זה.

סמינרים

לחלן רשימת הסמינרים המוצעים לתואר השני. ניתן להשתתף בסמינר מהתואר הראשון בכפוף לאשור המרצה והיועץ לתואר שני.

	סמסטר			הערות לקורסים/ דרישות מוקדמות
אי שוויון בשוק העבודה	א'+ב'	2	ש"ש	ד"מ: שיטות מחקר כמותיות
דפוסי עבודה בחברה התעשייתית	א'+ב'	2	ש"ש	
פרקטיקום בביצוע סקרים	א'+ב'	1.5	ש"ש	ד"מ: סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע
סוגיות נבחרות בסוציולוגיה הסטורית ופוליטית[1]	א'+ב'	2	ש"ש	
אינטראקציה סימבולית[1]	א'+ב'	2	ש"ש	
התפשטות ההשכלה הגבוהה	א'+ב'	2	ש"ש	במסגרת ביה"ס לחינוך
אנתרופולוגיה של הגוף	א'	3	ש"ס	
מוסדות וארגונים[2]	א'	2	ש"ס	יינתן באנגלית במרוכז בין התאריכים 12.1.00-13.12.99
סוציולוגיה של הכביש	א'	3	ש"ס	
פרוייקט המודרניות והמעמד החדש[3]	א'	3	ש"ס	
אהבה וזוגיות בחברה בת ימינו[1]	א'	3	ש"ס	
מנהיגות בארגוני חינוך	א'	3	ש"ס	ד"מ: שיטות מחקר כמותיות
מחקרים השוואתיים בריבוד ובמוביליות	ב'	3	ש"ס	ד"מ: מומלץ קורס בתחום ריבוד
הון חברתי ארגוני	ב'	3	ש"ס	
סוציולוגיה של חברות קומוניסטיות ופוסט קומוניסטיות[2]	ב'	2	ש"ס	יינתן בין התאריכים 13.4.2000-6.3.2000
רפואה, תרבות וכח[2]	ב'	2	ש"ס	יינתן באנגלית במרוכז בין התאריכים 31.5.00-1.5.00
קולוניאליזם ומה שאחריו[2]	ב'	2	ש"ס	יינתן באנגלית במרוכז בין התאריכים 31.5.00-1.5.00
עמדות פוליטיות	ב'	3	ש"ס	ד"מ: ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית; שיטות מחקר כמותיות
סביבה וחברה: סוגיות נבחרות	ב'	3	ש"ס	ד"מ: סוציולוגיה סביבתית
מדיניות החינוך בעידן פוסט-מודרני	ב'	3	ש"ס	
תאוריות ארגוניות	א'	2	ש"ס	במסגרת מדיניות ציבורית

1 סמינר ב.א. פתוח למספר מוגבל של תלמידי מ.א.
2 ניתן ללמוד כקורס בחירה.
3 חופף לסמינר המעמד החדש שניתן בשנים קודמות.

קורסי בחירה

			הערות לקורסים/ דרישות מוקדמות
ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית	3	ש"ס	קורס ליבה ב"סקרים ומחקרי דעת קהל"
סוגיות בלימודי תרבות ותאוריה	2	ש"ש	קורס ליבה ב"תאוריה ותרבות"
סוגיות במשפט ובמדעי החברה	3	ש"ש	קורס ליבה ב"חברה, פוליטיקה ומשפט"
סוציולוגיה סביבתית	3	ש"ס	קורס ליבה ב"סביבה וחברה"
המבנה התעסוקתי וארגון העבודה בחברה	2	ש"ס	קורס ליבה ב"סוציולוגיה ארגונית". ד"מ: שיטות מחקר כמותיות
פרופסיות וארגונים פרופסיונליים	2	ש"ס	קורס ליבה ב"סוציולוגיה ארגונית"
מבנים ותהליכים בארגון	2	ש"ס	קורס ליבה ב"סוציולוגיה ארגונית"
סוגיות במדיניות חברתית	2	ש"ס	ייתן באנגלית במרוכז, בין התאריכים 21.1.2000-22.12.99
סוציולוגיה של הידע - בקורת הדעת הסוציולוגית	3	ש"ס	יינתן אחת לשבועיים
הפנומנולוגיה של הניהול בתנאי סביבה משתנים	3	ש"ס	
גישות תהליכיות לייעוץ ארגוני	2	ש"ס	
הגישה המערכתית בתיאוריה ובפרקטיקה הארגונית	3	ש"ס	
היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות	2	ש"ס	במסגרת מדיניות ציבורית
גישות תאורטיות להבנת המשפחה	3	ש"ס	במסגרת ביה"ס לעבודה סוציאלית

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

קולוקויום וסדנאות (אינן נחשבות במניין השעות)

סדנת תאוריה ותרבות
סדנה בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית
סדנה בריבוד ואי-שוויון
קולוקוויום סביבה וחברה
אנתרופולוגיה ויזואלית
סדנת התנסות בסוציולוגיה של החינוך

סקרים ומחקרי דעת קהל

מרכז: פרופי נח לוין-אפשטיין

מטרת התכנית להכשיר חוקרים בתחומי הסקרים ומחקרי דעת-הקהל.
התכנית תעמיד במרכזה את חקר דעת הקהל במספר תחומים כגון: תרבות פוליטית, התנהגות-צרכנית, הערכת יעילות ארגונית, חינוך ותקשורת. כל זאת, תוך פיתוח מיומנות מתודולוגית מעודכנת.

תכנית הלימודים

1. *התכנית תכלול את כל החובות הנדרשות בתכנית לתואר שני בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.*
2. התכנית מותאמת הן למסלול הכולל עבודת גמר והן למסלול ללא עבודת גמר.
3. היקף שעות הלימוד בתכנית יהיה: 36 ש"ס לפחות לתלמידי המסלול עם עבודת גמר ו-44 ש"ס לפחות לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר.
4. רשאים להצטרף לתחום התמחות זה תלמידים שהשלימו את הקורסים הבאים מתוך לימודי הב.א.: מבוא לסטטיסטיקה, שיטות מחקר, שיטות מחקר כמותיות (לשעבר הקורס "*עיתוח נתונים בעזרת המחשב*").
תלמידים שלא עומדים בתנאים אלו יוכלו להשלים את הדרישות בשנה הראשונה ללימודיהם במ.א.

א. <u>שיעורי חובה</u>

תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	6 ש"ס
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	2 ש"ס
שיטות מחקר: ראה פירוט והיקף שעות נדרש בסעיף ג'	-
סטטיסטיקה למ.א.	3 ש"ס
סדנת תזה (לתלמידים במסלול עם עבודת גמר)	3 ש"ס
סה"כ	14 ש"ס

ב. <u>שיעורי ליבה</u>

ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה מודרנית - שיעור חובה	3 ש"ס
סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע - שיעור חובה	3 ש"ש
סה"כ	9 ש"ס

ג. <u>שעורי בחירה</u>

מתוך רשימה זו יש ללמוד שני קורסים (או יותר) מתוכם לפחות אחד המופיע במסגרת שעורי שיטות מחקר.

שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א': רגרסיה ליניארית	2 ש"ס
שיטות מחקר כמותיות למתקדמים ב': משתנה תלוי נומינלי	2 ש"ס
מחקרי מעקב והערכה	2 ש"ס
דמוגרפיה חברתית: תהליכי אוכלוסיה ומשפחה	3 ש"ס
היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות	2 ש"ס במסגרת מדיניות ציבורית

שיעורים רלבנטים מחוגים אחרים בתאום עם מרכז התכנית

ד. <u>סמינרים</u>

פרקטיקום בכיצוע סקרים - חובה לתלמידי ההתמחות	*1.5 ש"ש*
ד"מ: סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע	
2 סמינרים מתכנית התוג[1]	5-6 ש"ס
סה"כ	8-9 ש"ס

1 מומלץ לתלמידי ההתמחות ללמוד את הסמינר עמדות פוליטיות.

סוציולוגיה ארגונית

מרכז: פרופי יהודה שנהב

מטרת התכנית הינה הכשרת חוקרים ואנשי מעשה בתחום הסוציולוגיה הארגונית. התכנית מקנה ידע בניתוח וייעוץ אירגוניים, התנהגות ארגונית, המבנה של פרופסיות, סוציולוגיה של תעסוקות ומקצועות. יושם דגש על התרומה הסוציולוגית הייחודית לניתוח והבנת תהליכים תוך ארגוניים - בהקשרם החברתי הרחב, הכולל התיחסות לסוגיות של שוק העבודה, כלכלה, פוליטיקה ותרבות.

תכנית הלימודים

1. התכנית תכלול את כל החובות הנדרשות בתכנית לתואר שני בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה.
2. התכנית מותאמת הן למסלול הכולל עבודת גמר והן למסלול ללא עבודת גמר.
3. היקף שעות הלימוד בתכנית יהיה: 34 ש"ס לפחות לתלמידי המסלול עם עבודת גמר ו- 44 ש"ס לפחות לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר.
4. רשאים להצטרף לתחום התמחות זה תלמידים שהשלימו את הקורס תאוריות סוציולוגיות של ארגונים. ניתן להשלים את הקורס בשנה הראשונה ללימודים בחוג.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

א. שיעורי חובה

תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	6 ש"ס
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	2 ש"ס
שני קורסים בשיטות מחקר	4 ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.	3 ש"ס
סדנת תזה (לתלמידים במסלול עם עבודת גמר)	3 ש"ס
סה"כ	18 ש"ס

ב. שיעורי ליבה

במסגרת זו יש ללמוד 3 מתוך 4 השיעורים הבאים:

מבנים ותהליכים בארגון	2 ש"ס
התיאוריה והפרקטיקה הניהולית: מבט סוציולוגי[1]	2 ש"ס
פרופסיות וארגונים פרופסיונלים	2 ש"ס
המבנה התעסוקתי וארגון העבודה בחברה	2 ש"ס
סה"כ	6 ש"ס

ג. סמינרים

במסגרת זו יש ללמוד 3 סמינרים, בהיקף של 8-9 ש"ס, מתוכם לפחות שניים השייכים לתכנית.

דפוסי עבודה בחברה התעשייתית	2 ש"ש
אי שוויון בשוק העבודה	2 ש"ש
הון חברתי ארגוני	3 ש"ס
מוסדות וארגונים	2 ש"ס
פרוייקט המודרניות והמעמד החדש	3 ש"ס
מנהיגות בארגוני חינוך	3 ש"ס

ד. שיעורי בחירה[2]

גישות תהליכיות לייעוץ ארגוני	2 ש"ס
הגישה המערכתית בתיאוריה ובפרקטיקה הארגונית	3 ש"ס
הפנומנולוגיה של הניהול בתנאי סביבה משתנים	3 ש"ס
מחקרי מעקב והערכה[3]	2 ש"ס
נושאים נבחרים בניהול מערכות ארגוניות	3 ש"ס
אליטות נהוליות: בעלים, מנהלים ודירקטורים	3 ש"ס
היבטיים חברתיים ופוליטיים של מדיניות	2 ש"ס במסגרת מדיניות ציבורית

1 יינתן בתש"ס במסגרת קורס המ.א. תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות.
2 ניתן לבחור גם בשעורי בחירה אחרים.
3 יכול להחשב כאחד מקורסי שיטות מחקר.

תאוריה ותרבות

מרכז: ד"ר אבי קורדובה

בשלהי המאה ה-20 אנו עדים להתרבות ולהתרחבות של שדות ייצור תרבות. במקביל לכך התפתח בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה מינוון של נישות תאורטיות ומתודולוגיות לחקר שדות אלו ומוצריהם.
בתכנית הלימוד המוצעת ייחשפו התלמידים לכל אלה באמצעות שיעורים, סמינרים, קבוצות דיון וסדנאות. בנוסף להכשרת התלמידים למחקר תצייד התכנית את אלה השוקלים להשתלב באחד משדות ייצור התרבות בכלים אנליטיים שיעזרו לחשוב על הנעשה בהם במקוריות, יצירתיות ותכליתיות.

תכנית הלימודים

1. התכנית תכלול את כל החובות הנדרשות בתכנית לתואר שני בחוג.
2. התכנית מותאמת הן למסלול עם עבודת גמר והן למסלול ללא עבודת גמר.
3. היקף שעות הלימוד הנדרש בתכנית הינו 34 ש"ס לפחות לתלמיד במסלול עם עבודת גמר ו-44 ש"ס לפחות לתלמיד במסלול ללא עבודת גמר.

א. שיעורי חובה

תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	6	ש"ס
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל[1]	2	ש"ס
שני קורסים בשיטות מחקר		
אשר לפחות אחד מהם מוצע ע"י החוג	4	ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.	3	ש"ס
סדנת תזה (לתלמידים במסלול עם עבודת גמר)	3	ש"ס
סה"כ	18	ש"ס

ב. שיעורי ליבה

סוגיות בלימודי תרבות ותאוריה - שיעור חובה	2	ש"ש

ג. סמינרים

שלושה סמינרים בהיקף 8-9 ש"ס לפחות, מתוכם שניים לפחות בנושא תרבות ושניים לפחות בחוג.
במסגרת החוג ינתנו בשנה"ל תש"ס הסמינרים הבאים:
אנתרופולוגיה של הגוף
פרוייקט המודרניות והמעמד החדש
אינטראקציה סימבולית
קולוניאליזם ומה שאחריו
רפואה, תרבות וכח
סוציולוגיה של המדע
התפשטות ההשכלה הגבוהה בישראל (ניתן במסגרת ביה"ס לחינוך).

ד. שיעורי בחירה

קורסים מתוך הרשימה החוגית וקורסים בתחומי התרבות מחוץ לחוג[2]	4	ש"ס

ה. סדנה

סדנת תאוריה ותרבות[3]

---

1 ניתן אחת לשנתיים.
2 באישור מרכז התכנית.
3 הסדנה אינה נכללת במניין השעות לתואר.

חברה פוליטיקה ומשפט

מרכז: ד"ר רונן שפיר

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה, החוג למדע המדינה והפקולטה למשפטים, חברו יחד בהקמתה של תכנית לימודים ייחודית במסגרת לימודי התואר השני. תכנית זו מכוונת להתמודדות מחקרית ראשונית ומעמיקה עם שאלת הקשר בין משפט, חברה ופוליטיקה. התכנית מיועדת להקנות לתלמידים שישתתפו בה כלים תיאורטיים ומתודולוגיים הנחוצים למחקר חברתי ופוליטי של המשפט בישראל. התכנית מציעה מגוון של שיעורים שמטרתם להבין תלמידים לקראת כתיבתן של עבודות מחקר שתעסוקנה בשאלות כגון התרבות המשפטית והפוליטית בישראל, ההסטוריה של המשפט בישראל, המשפט כמדע חברתי, ההקשר החברתי והפוליטי של תורות וגישות במשפט, משפט ופמיניזם, או נתוח טקסטים משפטיים בכלים של מדעי החברה.

תנאי קבלה

התכנית חברה, פוליטיקה ומשפט מיועדת לבעלי תואר ראשון במשפטים או במדעי החברה - בעלי הישגים גבוהים בתואר הראשון ובעלי אורינטציה מחקרית - המבקשים לכתוב עבודת תיזה בתואר השני. הקבלה לתכנית תתבסס על ציוני התואר הראשון (הממוצע הנדרש ייקבע ע"י כל חוג בנפרד) ועל ראיון אישי עם יועץ התכנית בחוג הרלבנטי.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

הרישום לתכנית יתבצע בכל אחד מן החוגים בנפרד והתואר יוענק מטעם החוג אליו נרשם התלמיד/ה. מספר המקומות בתכנית מוגבל.

תכנית הלימודים

1. התכנית תכלול את כל החובות הנדרשות בתכנית ה-מ.א. של החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.
2. בתכנית מתקיים רק המסלול הכולל עבודת גמר למ.א.
3. היקף שעות הלימוד הנדרש בתכנית הינו 37 ש"ס.

א. שעורי ליבה

סוגיות במשפט ובמדעי החברה	3	ש"ש

סדנת קריאה ומחקר. לא נכללת במניין השעות.
הסדנה תתקיים מספר פעמים במהלך כל סמסטר, בימי א', בשעה 18.00.
על המועדים המדוייקים יבואו הודעות בנפרד.

ב. שעורי חובה

תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	6	ש"ס
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	2	ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.	3	ש"ס
שני קורסים בשיטות מחקר	4	ש"ס
סדנת תזה למ.א.	3	ש"ס

ג. שעורי בחירה

שניים או שלושה קורסי בחירה (אחד לפחות מתוך התכנית המוצעת בפקולטה למשפטים)	4-6 ש"ס

ד. סמינרים

שלושה סמינרים בתיאום עם יועץ התכנית (1-2 מתוך התכנית המוצעת בפקולטה למשפטים)	8-9 ש"ס

בנוסף למפורט לעיל יהיה על תלמידי החוגים השונים למלא אחר דרישות החוגים לפעילויות שונות [למשל: השתתפות בסמינר מחלקתי] מבלי להביאן במניין השעות הנדרשות.

לימודי סביבה וחברה

בשיתוף עם החוג לגאוגרפיה

מרכז: ד"ר אבי גוטליב

מטרת התכנית בלימודי סביבה וחברה היא להקנות לתלמידים ידע תיאורטי ומעשי על מגוון ההיבטים הפסיכולוגיים, החברתיים, הכלכליים והפוליטיים הקשורים לסוגיות אקולוגיות וסביבתיות. בהיותה אינטרדיסציפלינרית, התכנית משלבת תחומי לימוד והכשרת המייצגים, בנוסף לשני החוגים השותפים בה באופן ישיר (סוציולוגיה ואנתרופולוגיה; גאוגרפיה), גם חוגים וביניהם התמחות אחרים, הן בפקולטה למדעי החברה והן בפקולטות אחרות.

למסיימי התכנית יוענק התואר: מוסמך לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה עם התמחות בנושא סביבה וחברה.

תכנית הלימודים המלאה ונושאי ההתמחות יפורסמו בחוברת נפרדת שתפורסם בסמוך לפתיחת שנת הלימודים. החוברת תמצא במזכירויות החוגים לסוציולוגיה או גיאוגרפיה.

תנאי קבלה ומסלול לימודים

תנאי הקבלה לתכנית בלימודי סביבה וחברה זהים לאלה הנהוגים בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה. במסגרת התכנית מוצע הן מסלול לימודים עם עבודת גמר, והן מסלול לימודים ללא עבודת גמר. התקנות החלות על שני המסלולים זהים לאלה הנהוגים בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

תכנית הלימודים

היקף שעות הלימוד בתכנית "לימודי סביבה וחברה" הוא: 37 ש"ס לפחות לתלמידים במסלול עם עבודת גמר ו-44 ש"ס לפחות לתלמידים במסלול ללא עבודת גמר.

תכנית הלימודים של תלמידי החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה הלומדים בתכנית בלימודי סביבה וחברה מורכבת משש יחידות:

- קורסי חובה בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.
- קורס השלמה במסגרת התכנית בלימודי סביבה וחברה. קורס זה אינו נכלל כמניין השעות לתואר.
- שיעורי ליבה במסגרת התכנית בלימודי סביבה וחברה.
- קורסי מתודולוגיה ומיומנות.
- שיעורי התמחות, ובכלל זה סמינרים שבחירתם תשקף הן את דרישות החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה, והן את תחומי התוכן הייחודיים לתכנית בלימודי סביבה וחברה.
- סדנאות: סמינר (קולוקויום) מורים-תלמידים, סמינר אינטגרטיבי ופרויקט יישומי.

קורסי חובה בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

- תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	3	ש"ש
- סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל[1]	2	ש"ס
- סטטיסטיקה ל-מ.א. - א'+ב'	3	ש"ס
- סדנת תזה למ.א.[2]	3	ש"ס

קורס השלמה במסגרת התכנית בלימודי סביבה וחברה

- מבוא לאקולוגיה	2 ש"ס	גיאוגרפיה

שיעורי ליבה בתכנית בלימודי סביבה וחברה - חמישה מבין הקורסים הבאים:

- סוציולוגיה סביבתית	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- מערכות סביבתיות	2 ש"ס	גיאוגרפיה
- תיאוריות בתכנון סביבתי	2 ש"ס	גיאוגרפיה
- איכות הסביבה בעולם ובישראל	2 ש"ס	גיאוגרפיה
- אתיקה סביבתית.	2 ש"ס	גיאוגרפיה
- בעיות נבחרות באיכות הסביבה	2 ש"ס	מדיניות ציבורית
- דיני איכות הסביבה (לא יינתן בתש"ס)	2 ש"ס	משפטים

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

קורסי מתודולוגיה ומיומנות - עוסקים בשיטות החקירה חברתית-סביבתית מנקודת מבט כמותית ואיכותית. יש לבחור שנים מבין הקורסים הבאים, מתוכם לפחות אחד מבין השיעורים המתודולוגיים המוצעים על-ידי החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה. ניתן ללמוד קורסים מעל המכסה כשעורי בחירה והתמחות.

- שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א'	2 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- שיטות מחקר כמותיות למתקדמים ב'	2 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע	3 ש"ש	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- מחקרי מעקב והערכה	2 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- פרקטיקום בביצוע סקרים[3]	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- פרקטיקום במחקרי שדה	2 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- מתודולוגיה של תכנון אקלימי	2 ש"ס	גיאוגרפיה
- חישה מרחוק א'	2 ש"ס	גיאוגרפיה
- חישה מרחוק ב'	2 ש"ס	גיאוגרפיה
- חישה מרחוק למתקדמים	2 ש"ס	גיאוגרפיה
- שרטוט ועריכת מפות בתמיכת תוכנת אוטוקד א'	2 ש"ס	גיאוגרפיה
- שרטוט ועריכת מפות בתמיכת תוכנת אוטוקד ב'	2 ש"ס	גיאוגרפיה
- שימוש במערכת GIS	2 ש"ס	גיאוגרפיה
- מערכות GIS ל-UNIX	2 ש"ס	גיאוגרפיה

---

1 ניתן אחת לשנתיים.
2 לתלמידים במסלול עם עבודת גמר.
3 ד"מ: סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע ובכפוף לאישור המרצים.

<u>שיעורי בחירה והתמחות</u> מאפשרים התמחות בהיבטים נבחרים הקשורים לנושא הסביבה, כגון: מידע סביבתי, תכנון סביבתי, כלכלה סביבתית, מדיניות סביבתית וכיו"ב. מלבד מבחר הקורסים של החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה ושל החוג לגיאוגרפיה, הרשומים מטה, ניתן לבחור קורסים רלבנטיים נוספים הניתנים במסגרת הפקולטות למדעי החברה והרוח. רשימת הקורסים המומלצים מצויה בחוברת מיוחדת אשר תפורסם לקראת תחילת שנת הלימודים.
שיעורי ההתמחות חייבים לכלול לפחות שלשה סמינרים, מתוכם לפחות שנים בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה. הפרויקט היישומי סביבה וחברה (ראה להלן) יכול להימנות *בדשימת הסמינרים*.

-	סביבה וחברה: סוגיות נבחרות	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	דמוגרפיה חברתית: תהליכי אוכלוסיה ומשפחה[1]	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	עמדות פוליטיות	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	כלכלה וחברה[1]	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	קולוניאליזם ומה שאחריו	2 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	ריבוד חברתי: שינויים בזמן ובמרחב	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	סוציולוגיה של הכביש	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	פנומנולוגיה של ניהול בתנאי סביבה משתנים	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	סוציולוגיה של המדע[1]	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	פוליטיקה ומשטרים עירוניים[1]	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	תאוריות ארגוניות	3 ש"ס	מדיניות ציבורית
-	סביבה קונניטיבית	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	גיאוגרפיה של אימפריליזם וקולוניאליזם	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	תכנון עיר, אזור וסביבה	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	יסודות הכימיה והפיזיקה של זיהום סביבתי	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	פרקים מתקדמים בקלימטולוגיה	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	קלימטולוגיה אורבנית	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	עיצוב ובניה באזורי אקלים שונים	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	תכנון ופיתוח חופים: היבטים סביבתיים	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	מים וסביבה	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	הקמת מערכות מידע גיאוגרפי	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	הדמיה ממוחשבת של מערכות סביבתיות וחברתיות	2 ש"ס	גיאוגרפיה

<u>קולוקוויום, סביבה וחברה והפרוייקט היישומי</u>

הקולוקוויום סביבה וחברה מתקיים אחת לשבועיים כחלק מהסמינר המתלקתי השבועי של החוג לגיאוגרפיה. הקולוקוויום הינו סמינר בין-תחומי בהשתתפות כל מורי ותלמידי התכנית. ההשתתפות בקולוקוויום היא חובה והוא אינו נכלל במניין השעות לתואר.

הפרוייקט היישומי סביבה וחברה (בהיקף 2 ש"ס) נועד לאפשר לתלמידים מתקדמים בתכנית מעורבות מעשית במחקר ופיתוח הקשורים לפרוייקט בעל השלכות סביבתיות-חברתיות הנמצא בסדר היום הפוליטי והחברתי בישראל. ההשתתפות בפרוייקט היא חובה לכל תלמידי שנה בי בתכנית ללימודי סביבה וחברה אשר סיימו את קורסי הליבה והמיומנות. בשנת הלימודים הנוכחית יעסוק הקורס בנוף העירוני של תל-אביב.
עבודת הגמר בפרוייקט יכולה להיחשב כעבודה סמינריונית.

---

1 קורס ב.א.; ההשתתפות באישור מרכז המגמה בלבד.

סוציולוגיה של החינוך

תכנית משותפת עם ביה"ס לחינוך

ראש המגמה: פרופ' חנה איילון

מטרות המגמה

1. להעמיק את ידיעות התלמידים בתאוריה ובמחקר בתחומי הדעת של הסוציולוגיה של החינוך. לפתח את יכולת הניתוח, החשיבה והמחקר בנושאים עיוניים ואמפיריים.
2. להעניק הכשרה מולטי-דיסציפלינרית בסוציולוגיה של החינוך כדי לענות על הביקוש לתפקידי ייעוץ וניהול בארגוני חינוך ובקהילות ולתפקידי חוקרים במחקר בסיסי ושימושי בתחום.

למסיימי המגמה יוענק התואר "מוסמך לסוציולוגיה של החינוך" מטעם שני החוגים - החוג למדיניות החינוך וארגונו והחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

המגמה מנוהלת ע"י ועדה משותפת לשני החוגים. חברי הוועדה לשנה"ל תש"ס הם: פרופ' חנה איילון (ראש המגמה), ד"ר רונן שמיר וד"ר אנדרה מזאוי.

תנאי קבלה

המגמה מיועדת לבעלי תואר ראשון באוניברסיטה מוכרת, שציונם הסופי "טוב" (83) ומעלה. הוועדה המשותפת המנהלת את המגמה פועלת כוועדת קבלה הממיינת את המועמדים ובוחרת את המתקבלים למגמה.

לתלמידים במסלול להוראת מדעי החברה בחוג למדיניות החינוך וארגונו, יש אפשרות לשלב את לימודיהם במסלול עם לימודים בתכנית לתואר השני בסוציולוגיה של החינוך. בדבר פרטים נא לפנות לראש המגמה.

תלמידים אשר חוגי לימודיהם לתואר ראשון, לא היו בתחום מדעי ההתנהגות, יתקבלו ל"שנת נסיון" ויחוייבו בלימודי השלמה. הלימודים בשנת ההשלמה יכללו עד 22 ש"ס משיעורי התואר הראשון בשני החוגים, כמפורט בהמשך.

תלמידים בעלי תואר ראשון השונה מהתואר "בוגר אוניברסיטה" (למשל, BEd) יחוייבו בתכנית לימודי השלמה בהיקף של 10 ש"ס לפחות. תלמידים אלו יתקבלו במעמד "מן המניין על תנאי". מעמדם ישתנה ל"מן המניין" עם סיום לימודי ההשלמה בזמן ובציון הנדרש. עמידה בשיעורים אלה בציון ממוצע 83 מהווה תנאי קבלה ללימודים סדירים בתכנית. תלמידים בשנת נסיון רשאים להשתתף בסדנת ההתנסות לתלמידי שנה א' במגמה, וכן בסמינר החוגי של החוג למדיניות החינוך וארגונו ובסמינר הסגל של החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

דרישות המגמה

1. ניתן לסיים את כל החובות לתואר השני תוך שנתיים, אך לא למעלה מחמש שנים (כולל עבודת הגמר). המשך הלימודים מעבר לשנה התמישית טעון אישור של ועדת הוראה של החוג למדיניות החינוך וארגונו. האישור יינתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה התמישית, יחייב את התלמידים בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות.
2. תלמידים חייבים ב-36 ש"ס על-מנת להיות זכאים לתואר שני בסוציולוגיה של החינוך. ניתן לכלול במכסת השעות עד שני קורסים מתוך לימודי התואר הראשון באישור מרכז המגמה. הלימודים כוללים שיעורי יסוד וכן סמינר חוגי בהשתתפות מורי החוג,

תלמידים לתארים מתקדמים ואורחים. במסגרת לימודי החובה במגמה, יינתנו שיעורי חובה מתודולוגים שהם אמצעי למחקר, שיעורי בחירה המהווים הזדמנות להעשרה בתחומי העניין השונים, שני סמינריונים להעמקה והרחבת הידע, סדנת התנסות כהכנה לעבודה בשדה וסמינר סגל המהווה מפגש עם חוקרים ואנשי שדה והינו חלק מלימודי החובה במגמה. ניתן לבחור בשיעורי בחירה ובסמינריונים מתוך תכנית הלימודים לתואר שני של שני החוגים.

3. ראש המגמה תייעץ לתלמידים בתחום האקדמי ותאשר את תכנית הלימודים. עם קביעת מנחה לעבודת הגמר, תמשיך ראש המגמה לייעץ לתלמידים מבחינה אקדמית.

עבודת הגמר וסיום הלימודים

נוהל ההגשה של עבודת הגמר ונוהל סיום הלימודים הם כדלהלן:
לעבודת הגמר יהיו שני מנחים מדרגת מרצה ומעלה המלמדים בלימודי התואר השני: האחד מהחוג לסוציולוגיה והשני מהחוג למדיניות החינוך וארגונו.
התלמידים יעבדו הצעה מפורטת לעבודת הגמר וינישו אותה לאחר אישור וחתימה של שני המנחים למזכירות התלמידים של בית הספר לחינוך. ההצעה תוגש ב-3 עותקים מודפסים, ותובא לידיעת ראשי החוגים בהתאם לנוהל המקובל של הגשת הצעת עבודה.
ההצעה תועבר על ידי מזכירות תלמידים לקוראים מאחד החוגים.
אישור ההצעה יהיה בהתאם לנוהל המקובל בתקנון לעבודות גמר בבית הספר לחינוך.
לאחר הגשת העבודה, היא תועבר לקריאה לשלושה קוראים (כולל מנחי העבודה).
דוגמה לשער עבודת הגמר מופיעה בעמי 233.

מבנה הלימודים

א.	שיעורי יסוד	13 ש"ס
ב.	שיעורי חובה מתודולוגים	8-7 ש"ס
ג.	שיעורי בחירה	8-3 ש"ס
ד.	סמינריונים	8-6 ש"ס
ה.	סדנת מחקר	2 ש"ס
ו.	סמינר סגל[1]	
		36 ש"ס

שקלול ציון הגמר

50% ציוני הקורסים (לכל הקורסים משקל שווה).
50% ציון עבודת הגמר (שקלול ציון שני המנחים והקוראים הנוספים).

לימודי ההשלמה (אינם נכללים במניין השעות לתואר).

מבוא לסוציולוגיה של החינוך	4 ש"ס (חינוך)
מבוא לאנתרופולוגיה	4 ש"ס (סוציולוגיה)
מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח	4 ש"ס (סוציולוגיה)
מבוא לשיטות מחקר	4 ש"ס (סוציולוגיה)
תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4 ש"ס (סוציולוגיה)
תאוריה סוציולוגית בנות-זמננו	4 ש"ס (סוציולוגיה)
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 ש"ס (סוציולוגיה)
שיטות מחקר כמותיות[2]	3 ש"ס (סוציולוגיה)
או	
ניתוח נתונים כמותיים במחקר חינוכי	3 ש"ס (חינוך)

1 אינו נכלל במניין השעות.
2 ציון הקורס לא ייכלל בציון הממוצע הנדרש לקבלה.

שיעורי יסוד - חובה (שניים מהם בשנה א') (13 ש"ס)

א.	תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	פרופי י. שנהב פרופי ל. שלף ד"ר ד. אלעזר פרופי י. פרס	3 ש"ש (סוציולוגיה)
ב.	סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל[1]	פרופי א. איכילוב	2 ש"ס (סוציולוגיה)
ג.	תיאוריות סוציולוגיות ויישומן בחינוך (ניתן אחת לשנתיים)	לא יינתן בתש"ס	3 ש"ס (חינוך)
ד.	סמינר חוגי[2] מרכז:	ד"ר י. דרור	2 ש"ש

שיעורים מתודולוגיים (7-8 ש"ס)

1.	סטטיסטיקה לתלמידי מ.א. - א'[3] (חובה בשנה א' למי שלא עמד בבחינת הפטור)		(סוציולוגיה)
2.	סטטיסטיקה לתלמידי מ.א. - ב' (חובה בשנה א')	מ. שטרן	3 ש"ס (סוציולוגיה)
3.	שניים מבין השיעורים הבאים:		
	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א' או	פרופי נ. לוין-אפשטיין	2 ש"ס (סוציולוגיה)
	ניתוח נתונים כמותיים למתקדמים	פרופי מ. בירנבוים	3 ש"ס (חינוך)
	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים ב'	פרופי י. שביט	2 ש"ס (סוציולוגיה)
	איסוף ועיבוד נתונים במחקרי סקר	לא יינתן בתש"ס	3 ש"ס (חינוך)
	מודלים היררכיים	פרופי ח. איילון	2 ש"ס (חינוך)
	שיטות מחקר הבנייתיות בחקר בתי"ס	ד"ר מ. אוריאלי	3 ש"ס (חינוך)
	פרקטיקום במחקרי שדה	ד"ר ד. ברסלאו	2 ש"ס (סוציולוגיה)
	סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע	פרופי י. פרס פרופי נ. לוין-אפשטיין פרופי י. שביט	3 ש"ש (סוציולוגיה)

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

שיעורי בחירה (3-8 ש"ס)[4]

מדיניות חינוך: משמעויות חברתיות ותינוכיות	פרופי א. איכילוב	3 ש"ס (חינוך)
מערכת החינוך - גישה כלכלית	ד"ר נ. מארק	2 ש"ס (חינוך)
משוב והערכה בבית הספר	פרופי א. לוי	3 ש"ס (חינוך)
חינוך לאזרחות בעולם משתנה	פרופי א. איכילוב	2 ש"ש (חינוך)
אינטגרציה, אוטונומיה ואפקטיביות בבתי ספר	פרופי מ. חן	2 ש"ס (חינוך)
למה לי פוליטיקה עכשיו?	ס. רדי בן-פורת	2 ש"ס (חינוך)

---

1 ניתן אחת לשנתיים.

2 הודעות על מועדי הפגישות יפורסמו על לוחות המודעות.

3 הקורס אינו נכלל במניין השעות לתואר.

4 ניתן לבחור בשיעורים נוספים מתכנית הלימודים לתואר שני של שני החוגים ובשיעור אחד מתכנית הלימודים לתואר שני של חוגים האחרים, באישור היועץ. ניתן לבחור בשיעורים מתודולוגיים שלא נבחרו כשיעורי חובה. נא לעיין בדרישות מוקדמות בפרק תאורי הקורסים.

מיגדר, חינוך ותרבות	ד"ר ד. לוצאטו	2 ש"ס (חינוך)
גישות יסוד בהסטוריה חברתית של החינוך	ד"ר י. דרור	2 ש"ס (חינוך)
ניהול ואיכות בבתי ספר	ד"ר ר. הנגבי	2 ש"ס (חינוך)
סוגיות בהערכה בקנה מידה גדול	ד"ר נ. גמני	3 ש"ס (חינוך)
בקורת החינוך: היבטים חברתיים ופוליטיים	ד"ר מ. אריאלי	2 ש"ס (חינוך)
צדק, חינוך וחברה	ד"ר י. תמיר	2 ש"ס (חינוך)
חינוך, חוק וחברה	ע. כהן	2 ש"ס (חינוך)
היבטים תעסוקתיים של מקצוע ההוראה	ד"ר א. אדי-רקח	2 ש"ס (חינוך)
היבטים הסטוריים וסוציולוגים של החינוך בחברה הפלסטינית	ד"ר א. מזאוי	3 ש"ס (חינוך)
ההוראה כשליחות, כמקצוע, כתפקיד וכפעילות גומלין	ד"ר מ. אריאלי	2 ש"ס (חינוך)
החינוך הגבוה: החיבט האקדמי והפרופסיונלי	פרופי מ. חן	2 ש"ס (חינוך)

סמינריונים (8-6 ש"ס) נא לעיין בדרישות מקדימות בפרק תאורי הקורסים
יש ללמוד לפחות אחד מבין הסמינריונים מתוך הרשימה שלהלן:

חינוך לאזרחות בעולם משתנה	פרופי א. איכילוב	2 ש"ש (חינוך)
מנהלים בחינוך: מקצועים או מנהיגים	פרופי מ. חן	2 ש"ש (חינוך)
מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני	פרופי א. יוגב	3 ש"ס (סוציולוגיה)
מנהיגות בארגוני חינוך	פרופי מ. חן	3 ש"ס (סוציולוגיה)
שוויון בהזדמנות חינוכיות בתאוריה ובמחקר הסוציולוגי	ד"ר א. מזאוי	2 ש"ש (חינוך)
מדיניות חינוך: משמעויות חברתיות וחינוכיות	פרופי א. איכילוב	3 ש"ס (חינוך)
התפשטות ההשכלה הגבוהה	פרופי ח. איילון פרופי א. יוגב	2 ש"ש (חינוך)

ניתן לבחור אחד מהסמינריונים מתוך הרשימה שלהלן[1]:

החינוך הבלתי פורמלי בישראל מעבר להווה	ד"ר י. דרור	2 ש"ש (חינוך)
"תקרי מקרקי" היסטוריים של מוסדות חינוך	ד"ר י. דרור	2 ש"ש (חינוך)
חקיקה ומדיניות חינוך	ד"ר ד. גבתון	2 ש"ש (חינוך)
מחקרים השוואתיים בריבוד ומוביליות	פרופי י. שביט	3 ש"ס (סוציולוגיה)

סדנת מחקר לא ייתן בתש"ס 2 ש"ס (חינוך)
מסגרת זו תשמש פורום לדיון על עבודות תיזה או הצעות מחקר לתיזה. חובה לתלמידי שנה ב', תלמידי שנה ג' רשאים להשתתף.

סמינר סגל[2] מרכזים: פרופי י. שנהב 2 ש"ש (סוציולוגיה)
פרופי י. כהן

סדנת תזה[3] בתיאום מראש פרופי ח. איילון 2 ש"ש (חינוך)
פרופי א. יוגב

---

1 ניתן לבחור סמינריון מהחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.
2 לא נכלל במניין השעות לתואר.
3 סדנת התזה מיועדת אך ורק לתלמידי תואר שני ושלישי המונחים על ידי המרצה ואינה נכללת במניין השעות לתואר.

שער העבודה יהיה כדלהלן:

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי החברה
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

הפקולטה למדעי הרוח
בית הספר לחינוך
החוג למדיניות החינוך וארגונו

החוג
לסוציולוגיה
ולאנתרופולוגיה

שם העבודה

חיבור זה הוגש כעבודת גמר לקראת התואר
"מוסמך למדעי החברה (הרוח (M.A.) בסוציולוגיה של החינוך"

על ידי
(שם המחבר/ת)

העבודה בוצעה בהדרכתו של.....(שם המנחה)

קורא שני:.....

תאריך (חודש ושנה)

נוהל קבלת תלמידי מחקר

1. המבקשים להתקבל ללימודי תואר שלישי בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה יגישו לוועדת הדוקטורנטים של החוג, באמצעות מזכירות החוג, את המסמכים הבאים:
   א. ציוני ה-ב.א וה-מ.א.
   ב. עבודת הגמר ל-מ.א.
   ג. 3 מכתבי המלצה.
   ד. קורות חיים.
   ה. הצהרת כוונות (בהיקף של כ-3 עמ') שתפרט ביוגרפיה אינטלקטואלית, תחומי מחקר מועדפים ומדוע מגלה המועמד/ת עניין מיוחד בסוציולוגיה בכלל ובתל-אביב בפרט.
   ו. עבודות נוספות (במידה ויש).

2. ועדת הדוקטורנטים תדון בבקשות פעמיים בשנה במועדים קבועים. הוועדה תתכנס כמהלך חודש ינואר וכמהלך חודש ספטמבר.
   כמו כן תראיין הוועדה, במידת הצורך, את המועמדים.

3. <u>מסלול הלימודים</u>

   א. קורסים בהיקף של 8 ש"ס שיש להם זיקה לתחום מחקרו של התלמיד. הקורסים יהיו מתוך תכנית ה-מ.א. של החוג וחוגים אחרים, באישור המנחה או היועץ.

   ב. קורס בכתיבה מדעית באנגלית.

   ג. תלמידים שהתקבלו כתלמידי מחקר - שלב א' יהיו חייבים, תוך שנה, להתקשר עם מנחה ולהגיש לוועדת הדוקטורנטים התוכנית הצעת מחקר מאושרת ע"י המנחה. עד לאישור הצעת המחקר על התלמידים להשתתף בסדנת הדוקטורנטים ולהציג במסגרתה את ההצעה בשלביה השונים. אישור ההצעה מותנה גם בהצגת ההצעה ע"י התלמיד/ה בפני פורום רחב של המורים ותלמידי התארים המתקדמים של החוג.
   הסדנה אינה נחשבת במניין החובות לתואר השלישי.

   ד. לאחר אישור הצעת המחקר ע"י מוסדות האוניברסיטה, יעברו התלמידים למעמד של "תלמיד מחקר שלב ב'". על התלמידים להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבלו לשלב א'. כל חריגה מפרק זמן זה טעונה אישור.
   עבודת הדוקטורט תוגש בשפה העברית.

4. החוג מצפה מתלמידי המחקר להשתתף בסמינרים המחלקתיים, ובסדנאות בריבוד ואי שוויון, בסוציולוגיה הסטורית ופוליטית ובתאוריה ותרבות, ובכל פעילות אקדמית אחרת שמתקיימת בחוג.

תיאור הקורסים

תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות

הקורס יינתן מודולרית ע"י ארבעה מרצים ויציג את הגישות הבאות: (1) ההרצאות תעסוקנה בהסטוריוגרפיה של הפרקטיקה והתיאוריה הניהולית תוך הפעלת כלים מתחום הסוציולוגיה של הידע. (2) שלושה מייסדי הסוציולוגים העקריים - דורקהיים, וובר ומארקס נקטו בעמדות שונות בגישותיהם. נבחון את המשותף ואת השוני בעבודותיהם, השפעתם על הסוציולוגיה במאה הזאת, הביקורת המושמעת כלפיהם, התרומה להבנת החברה, והטעיות הבולטות בעבודתם של כל אחד מהם. (3) ההרצאות תצענה את הגישה ה"אורתודוקסית", מרקסיסטית/ובריאנית בסוציולוגיה פוליטית והיסטורית. יידון סוגיות מרכזיות בשאלת היחס בין כלכלה וחברה, מקורותיה החברתיים של העצמה ושינוי חברתי והיסטורי. דגש מיוחד יינתן לפרובלמטיקות מתודולוגיות ספציפיות לגישה האמורה: היחס בין תיאוריה סוציולוגית וספציפיות היסטורית, בעיית הפריודיזציה, והשימוש בניתוח השוואתי-היסטורי. (4) מושגי יסוד בסוציוביאולוגיה: הפרידיגמה הדרקהיימית בסוציולוגיה וביקורתה, מיקסום הכשירות הכוללת כבסיס ההתנהגות של יצורים חיים, אנוכיות וזולתנות, מיניות ווגיות, תוקפנות וחברתיות תרבות, מוסר וסטיה. דיון ביקורתי בסוציוביאולוגיה.

סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

הקורס יינתן ע"י 3 מרצים ויציג את הנושאים הבאים: (1) מאפיינים דמוגרפיים של ישראל והשלכות של תהליכים דמוגרפיים כמו ילודה, נישואין, תמותה והגירה לנושאים של ריבוד חברתי ומדיניות חברתית. (2) בשנים האחרונות מתנהל דיון ערכי למדי באשר לאופיה של החברה הישראלית, שחלק ניכר הימנו מתמקד בהגדרתה (על פי חוק יסוד) של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית. שני המרכיבים הללו, של הדמוקרטיה ושל היהדות, ייבדקו, מתוך מגמה לבחון את היכולת לקשור ביניהם. רוב משתתפי הדיון עד כה היו משפטנים (והם בודקים את משמעותו של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו); אולם יש חשיבות שאנשי מדעי החברה יתרמו לדיון פתוח מחקריהם ועבודתם התיאורטית. (3) חלק זה של הקורס יתמקד בניתוח ספרות סוציולוגית קיימת אודות הייבורגנטי" הישראלית ותפקידה הכלכלי, הפוליטי והחברתי.

שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א': רגרסיה ליניארית

מטרת הקורס להקנות לסטודנט ידע, הבנה ומיומנות בשיטות מחקר כמותיות במחקר חברתי. הקורס יתמקד כמודל הלינארי לניתוח נתונים רב משתני. במהלך הקורס יבוצעו התרגילים השונים במחשב על מאגר נתונים.
חובות התלמידים: שבעה תרגילי ניתוח נתונים.
תנאי להשתתפות בקורס ציון עובר בקורס שיטות מחקר כמותיות.

שיטות מחקר כמותיות למתקדמים ב': משתנה תלוי נומינלי

לעיתים החוקר מעוניין לאמוד את ההשפעה של משתנים רציפים על הסיכוי שהנחקר ישתייך לקטגוריה זו או אחרת של משתנה תלוי נומינלי. למשל, את השפעת היכולת השכלית על מסלול הלימודים בתיכון או את השפעת ההכנסה על שכונת המגורים של משפחות. רגרסיות לוגיסטיות מאפשרות לאמוד השפעות שכאלה. בקורס נלמד כיצד לנסח משוואות אלו, כיצד לאמוד את מקדמיהן וכיצד לפרש את הממצאים.

מתודות אתנוגרפיות

דיון בנושאים הרלוונטיים לכתיבת עבודת-מחקר אנתרופולוגית: מהי חברה? כיצד עושים מחקר אנתרופולוגי? איך מגבשים שאלת מחקר? מה מקום הכלכלה באנתרופולוגיה? מהו כתב ואורגון? איך מתאימים מתודות למחקר? מהו מצב (situation)? כיצד בונים פרשה (case study)? טכניקות של ריאיון, עיבוד וכתיבה; כיצד מקנים למחקר ממד היסטורי? שימוש בסתודות כמותיות; מה מקומו של החוקר במחקר? דילמות אתיות.
חובות התלמיד: הערכה של מאמר אנתרופולוגי לפי הקריטריונים שנידונו בשיעור.

פרקטיקום במחקרי שדה

קורס זה הוא מבוא מעשי למערך שיטות מחקר הכוללות, בין השאר, צפייה-תוך-השתתפות (Participant observation), ראיון, צפייה פסיבית, סוציולוגיה חזותית, ותוח ממצאים איכותיים. כולן מאפיינות במגע ישיר בין הצופה לנצפה, בו על החוקר להיות כלי מחקר ממושמע ורגיש. אחרי כמה הרצאות כלליות, הקורס יהיה מורכב ממשימות מחקר שדה, שתוצאותיהן יוצגו בכיתה כבסיס לדיון. משימות השדה יהוו יחדיו פרוייקט משותף - "אתנוגרפיה של האוניברסיטה".

סקרים: יסודות מתודולוגיים וזרכי ביצוע

הקורס יכיל 3 חלקים.

החלק הראשון יעסוק בתכנון סקר ובניית כלי מחקר.

נושאי הדיון יהיו: הגדרת סקר ואיתור תפקודיו, השוואת יתרונותיו וחסרונותיו לאלה של שיטות מחקר אחרות (תצפית אתנוגרפולוגית, ניתוח מקרה, ניסויים, ניתוחי תוכן). תיאוריה של מדידה. בניית כלי מחקר ושכלולם: תוקף מהימנות ורגישות כתבחינים לטיב כלי המחקר. שימושים מדעיים, מסחריים ופוליטיים של הסקר, שיקולים אתיים ופרגמטיים.

בחלקו השני של הקורס יידונו הנושאים הבאים: בניית מדדים, בחינת מהימנות של מדדים, טיפול בנתונים חסרים ובניית מודלים לאבחנה בין משיבים לבין מי שאינם משיבים על שאלות, טעויות אמידה בסקרים ומקורותיהם, ושיטות לזיהוי דפוסים חברתיים הקשורים בעמדות בעזרת ניתוח התפלגויות.

החלק האחרון של הקורס יעסוק בתכנון מערכי דגימה. דגן בשיטות דגימה שונות, בשקלול מדגמים, בחישובי גודל המדגם הנדרש ובדרכים לתקן הטיות של מדגמים.

מחקרי מעקב והערכה

נושאים עיקריים בקורס: (א) הפוליטיקה והאתיקה של הערכה - הערכה לשם מהו תכנון, ביצוע, הערכה כשלבים בפעולה חברתית ראציונלית. הערכה כמנגנון לשיפור מיומנים. היזום, המממן, אוכלוסיית המטרה, המעריך והיחסים ביניהם. קני מידה להערכה: חשיבות, יעילות, הוגנות. (ב) המתודולוגיה של מעקב והערכה: - ניסויי מעבדה וניסויי שדה. - ניתוח סדרות עתיות. - ניתוחי עלות-תועלת (ג) מהערכה לשיפור: תרגום מסקנות ההערכה להמלצות והמאבק על יישומן.

חובות התלמיד: להגיש שני תרגילים.

סטטיסטיקה ל-מ.א.

חזרה על מושגים מבוא לסטטיסטיקה - אוכלוסיה, משתנים, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן והתפלגות נורמלית; דווח בר-סמך ובדיקת השערות - לפי מדגם אחד: על ממוצע ועל פרופורציה. לפי שני מדגמים: על הפרש ממוצעים ועל הפרש פרופורציות; ניתוח קשר בין שני משתנים - ניתוח לוחות אחוזים, מבחן X2 לאי תלות, מדדי קשר למשתנים נומינליים, אורדינליים, ואינטרוולים; ניתוח רב-משתני - מתאם חלקי, מתאם מרובה, רגרסיה מרובה. משתני דמה, רגרסיה בשלבים ומבחני מוסכמות; ניתוח שונות - חד-כיווני והשוואות מרובות; דו-כיווני עם אינטרקציה; מבחנים א-פרמטריים. בכל הנושאים ניתוח פלטי מחשב מ-SPSS-X.

סדנת תזה ל-מ.א.

מטרת הסדנה לשמש פורום לדיון, כתיבה ובקורת קולגיאלית של עבודות תזה או הצעות מחקר לתזה. חובת התלמידים הן הצגה בעייפ ובכתב של הצעת מחקר או עבודת הגמר (פרקים נבחרים או עבודה שלמה) והגשת חוות דעת על עבודות שהוצגו. הסדנה היתה חובה החל משנה בי לכל תלמידי ה-מ.א. בחוג אשר עדיין לא הגישו את עבודתם והינה רב שנתית. היינו, תלמידים ישתתפו בסדנה כל עוד הינם תלמידים בחוג.

סמינר סגל

במסגרת הסמינר יוזמנו מרצים מבין מורי החוג ותלמידיו או מחוץ לחוג, שידווחו על עבודותיהם. הסמינר הינו חובה לכל תלמידי התואר השני.

ערבים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית
בקורס יידונו, בין השאר, הנושאים הבאים: עיונים הסטוריים במקומה של דעת הקהל בחברה; מקומה של דעת הקהל בחברה המודרנית: תיאוריה ומציאות; היבטים מתודולוגיים בחקר דעת קהל.

שוגיות בלימודי תרבות ותאוריה
זהו קורס הליבה של התכנית "תרבות ותאוריה" אך הוא יהיה פתוח בפני תלמידי תואר שני ושלישי ותלמידים מצטיינים בתואר ראשון. הקורס יעסוק בארבעה תחומים בתחום הסוציולוגיה של התרבות, שלהם נגיעה מובהקת לסוגיות תאורטיות מרכזיות, וינתן על ידי ארבעה ממרצי החוג. הנושאים יהיו: (א) עבודת האמנות כפעולה חברתית; (ב) הפרובלמטיזציה של מושג התרבות בשיח האנתרופולוגי; (ג) תמורות ומשקעים במושג האידאולוגיה ושאלת הזיקה שבין בקורת האידיאולוגיה ונתוח שיח; (ד) ניתוח השדה התרבותי בישראל בת זמנו.

שוגיות במשפט ובמדעי החברה
הקורס נלמד במתכונת שנתית (3 ש"ש) ויינתן ע"י מספר מרצים מהחוגים למדע המדינה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ומהפקולטה למשפטים. מטרתו של הקורס היא להקנות לתלמידים שליטה בנישות תיאורטיות ומחקריות הרווחות בתחום עיון זה, וזאת באמצעות הכרות עם כמה מחקר ההגות המעסיקים את מורי התכנית. בשנה זו (תש"ס) יוקדש הקורס לחמש סדרות של ארבע הרצאות כל אחת שיינתנו ע"י מורים שונים של התכנית. בנוסף, ישולבו במהלך הקורס פגישות משותפות לכל מורי התכנית וכן למרצים ומרצות שיוזמנו כאורחים.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

סוציולוגית סביבתית
הקורס עוסק ביחסי הגומלין בין הסביבה הפיזית לבין הסביבה החברתית-היינו, בין מערכות אקולוגיות מחד, ותהליכים חברתיים ותהנהגות חברתית מאידך. למשל, נבחן את השפעותיהם של צמיחה כלכלית, תיעוש ופיתוח טכנולוגי על מערכות אקולוגיות, ואת ההשלכות הסביבתיות הכרוכות במשק האנרגיה של החברה התעשייתית; נבדוק כיצד אנו נערכים לסיכונים אקולוגיים וכיצד אנו מתמודדים עמם; ונתח את התנועות החברתיות האופייניות לאיומים אקולוגיים, כפי שהן מתבטאות בעמדות ובהתנהגות הציבור, בהתהוותן ובפעילותן של תנועות חברתיות-סביבתיות, במדיניות סביבתית, וכיו"ב. חובות התלמידים: מבחן בית.

תמבנת התעסוקתי וארגון העבודה בחברה
מטרת הקורס לבחון את מקומה של העבודה ואת המאפיינים העיקריים של מבנה המקצועות בחברה התעשייתית המתקדמת, תוך שימת דגש על נישות תיאורטיות להמשגת המקצוע כיחידת ניתוח סוציולוגית ועל גישות מתודולוגיות בבניית סולמות מקצועיים. נושאים אלה יבחנו בהקשר של מקום העבודה כמקור לתגמולים בדמות הפרט, ובהקשר של המבנה הריבודי ותהליכי המוביליות בחברה.

פרופסיות וארגונים פרופסיונלים
הקורס ידון בגישות תיאורטיות ומחקריות עיקריות לגבי פרופסיות המבוססות על ידע.
הנושאים שיכללו הם: התפתחות הסטורית של פרופסיות ופרופסיונליזם; הדינמיקה של ידע וכח חברתי; פרופסיות והמדינה; כח פרופסיונלי בפרספקטיבה גלובלית.

מבנים ותהליכים בארגון
מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים כלים תאורטיים ומתודולוגיים להבנת רשתות חברתיות במסגרת ניתוח ארגונים מורכבים. הקורס בנוי על בסיס שני חלקים מקבילים: תאורטי-פרדיגמטי ואמפירי-מעשי. החלק האחד יכלול סקירת השיח המדעי בתחום הרשתות החברתיות בכלל ורשתות חברתיות בהקשר הארגוני בפרט. החלק השני יכלול ניתוח אמפירי של רשתות חברתיות במישור הפנים ארגוני. סוגיות שיבחנו בקורס יכללו - טיפולוגיה של רשתות חברתיות - החל ברמת היחיד ועד לרמת המבנה החברתי הכולל. הדיון יכלול הבנה של תהליכים חברתיים פוליטיים בארגון, תהליכי קבלת החלטות והבניית אסטרטגיה ארגונית בתחומי השיווק, מחקר ופיתוח, קבוצות ידע, יזמות פנימית, שינוי ארגוני ופיתוח ארגוני.

סוגיות במדיניות חברתית

The course will develop five main points about the issue that goes to the heart of all modern welfare states: namely the question of the appropriate mix in the spheres of social life identified as public, private and market. (1) There has always been historically a mix of spheres in social policy. (2) Social welfare reforms are constituted largely by a periodic reassessment of how the spheres fit together and the relative priority of each. (3) The focus on the mix makes the regulatory and mandating role of the state even more important since the state cannot be a passive bystander when the mix gets in trouble. (4) Understanding the linkage or interdependencies of these domains or spheres is a key empirival and conceptual question on which the design of *social reform rests. (5) How the mix is structures has consequences, not only for the role of the state,* but also for the realization of equity objectives in reducing poverty and inequality.

סוציולוגיה של הידע: בקורת הידע הסוציולוגית

הקורס פתוח לתלמידי תואר שני ושלישי. מטרת הקורס לשמש בימה לדיון בסוגיות הבוערות ביותר בתחום הסוציולוגיה של הידע. בעוד שתחום זה של הסוציולוגיה עסק בידע כפרקטיקה חברתית הכפופה לכללי הניתוח הסוציולוגים, יעסוק הקורס בסוציולוגיה עצמה כמושא לניתוח כזה. הקורס ידגים אופני ייצור שונים של ידע סוציולוגי ויקשור בין מנגנוני ייצור אלה ועולמות חברתיים, כלכליים, פוליטיים ותרבותיים. הדוגמאות יובאו מהקשרים שונים, מקומיים ואוניברסליים וממוסדות חברתיים שונים.
חובות התלמיד: ביקורת טקסטים תוך שימוש בפרספקטיבות של סוציולוגיה של הידע.

תמנומנולוגיה של הניהול בתנאי סביבה משתנים

הסמינר יעסוק בפנומנולוגיה של "הניהול כמקצוע", בפתח המאה עשרים ואחת. מושג "הניהול" יבחן לאור השינויים הדרמטיים בסביבה החברתית, הטכנולוגית, הכלכלית, ועל רקע משבר התעשייה המחייב התאמת המערכות, הארגונים, ותפישת הניהול בארגונים גמישים. הניהול המודרני, כמקצוע, נוצר לפני כמאתיים שנה עם "הגל הראשון" בהתפתחות התעשייה - "המהפכה התעשייתית" - כשליבת היצור עברה מסדנאות האומן-המומחה, לאולמות היצור במפעלי התעשייה. מתחילת המאה העשרים, מעמד המנהלים הלך והתחזק. לקראת שנות השישים והשבעים "הגל השני" של "היצור ההמוני" הגיע לשיאו במסגרת הקונגלומרטים התעשייתיים, ובעלי ההון נדחקו ממוקדי השפעתם על ידי המנהלים המקצועיים. "הגל השלישי" בהתפתחות התעשייה, תוצר מהפכת הטכנולוגיה והתקשורת, יצר משבר חריף בתעשייה. תהליך התגבשות הניהול כמקצוע, ומשברים בתעשייה, בפתחו של "הגל השלישי", ישמשו רקע לבחינה מחודשת של תפקיד הניהול בארגון, והגדרת מעמדו המקצועי של המנהל.

גישות תהליכיות לייעוץ ארגוני

הקורס יציג גישות שונות לתהליך היעוץ ארגוני ביניהן: גישות פסיכו-דינמיות מטוויסטוק ועד קטס דה-פריז ושיין, גישות מתחום הפסיכולוגיה החברתית מקורט לוין ועד ארגיריס ושון, וגישות קונסטרוקטיביסטיות ופרגמטיסטיות כגון אלה של גרגורי בייטסון, קרל וויק ומורגן. יוצגו מקורותיהם התיאורטיים ויישומיהם של הגישות השונות. בתחום התיאורטי יעסוק הקורס ביחסן של הגישות השונות לסוגיות של ייצוג ומציאות, חשיבה ופעולה, האני האחר והלא-מודע. בתחום היישומי יעסוק הקורס ביחסן של הגישות השונות לעקרונות של איבחון ארגוני ושל שינוי ארגוני, לתפקידו ולמיקומו של היועץ, ולמאפייני האינטראקציה היעוצית. כמו כן, תוצגנה טכניקות יעוץ מרכזיות. הקורס יסתיים בבחינה סוציולוגית ביקורתית של השיח היעוצי.

תגישה המערכתית בתיאוריה ובפרקטיקה הארגונית

הקורס יציג את הגישה המערכתית בתיאוריה הארגונית החל ממקורותיה בגישת הניהול המדעי, דרך התיאוריה של ציסטר ברנרד, גישת התלויות (contingency), גישת המערכת הפתוחה של כץ וקאהן, ועד לשימושיה העכשוויים בתיאוריות המנהיגות, התרבות הארגונית והלמידה הארגונית, ובפרקטיקות של שינוי ארגוני כגון RE-ENGINEERING וחשיבה אסטרטגית. הגישה המערכתית תבחן משתי פרספקטיבות: פרספקטיבת התיאוריה הארגונית, ופרספקטיבה סוציולוגית ביקורתית. יוצגו השימושים הנעשים בשיח הארגוני במטפורות ובפרקטיקות מערכתיות מתחום ההנדסה, הקיברנטיקה, הסוציולוגיה, האנתרופולוגיה והפסיכולוגיה. ינותחו פרויקטים מערכתיים של שינוי ארגוני כגון פיתוח מנהיגות, TQM. כמו כן יידונו סוגיות כגון מקומו של האדם בשיח המערכתי, גבולות מערכתיים בעידן של פריצת גבולות, השיח המערכתי בראי התיאוריה המוסדית והשיח המערכתי ככח ידע.

גישות תיאורטיות להגנת המשפחה

מטרות הקורס לתת בסיס תאורטי רחב לתלמידי מוסמך המתמחים בנושא המשפחה. אחד מקוי האפיון החשובים ביותר של המשפחה הוא היותה צומת של דיסציפלינות אקדמיות שונות. עובדה זו מתבטאת לא רק בדרכי העיון בנושא מין, גיל ושוציאליזציה אלא גם בשיטות הטיפול המעשי. שיטות הטיפול המודרניות מבקשות ליישם תאוריות וממצאים מתחומי הפסיכולוגיה האינדיבידואלית והחברתית, תורת הארגון, הסוציולוגיה ההשוואתית, הביולוגיה, הכלכלה ועוד. מן הראוי שיילמדו תאוריות אלה ותרומתן להבנת המשפחה, בעיותיה ודרכי ההתערבות בה.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

סמינרים

אי שוויון בשוק העבודה

הסמינר יעסוק בבחינת תאוריות ריבודיות והסברים לאי-שוויון חברתי-כלכלי בשוק העבודה. הדגשים מיוחדים יושמו על אי-שוויון על בסיס מין, מוצא ולאום בחברה הישראלית, ובפרספקטיבה השוואתית. עבודות המחקר תתבססנה על ניתוח נתונים אמפיריים.

אתבת ווזגיות בחברה בת ימינו

הסמינר יחולק לשני שלבים: (1) מבוא עיוני בו יוצגו בפני הכתה תיאוריות שונות להסברת תהליכי התאהבות, בחירת בן/בת זוג, פיתוח קשרים זוגיים קבועים ויציבים; קנאה, קונפליקטים ופירוק הזוגיות. פרק זה יסוכם בעזרת מבחן בית קצר בכתב. (2) חקירה אמפירית של בעיה נבחרת באמצעות ניתוח שניוני של תוצאות מחקר קודם או עיי איסוף נתונים חדשים וניתוחם.

אינטראקציה סימבולית

תיאוריית האינטראקציה הסימבולית תופסת מקום מרכזי בחשיבה הסוציולוגית והפסיכולוגית-חברתית. הסמינר נועד לסקור ולנתח את מקורות התנופה המחודשת של התאוריה בעשור האחרון, את מעמדה הנוכחי ואת תחומי היישום המרכזיים שלה.

חובות התלמידים: השתתפות פעילה, הגשת רפראט, עבודה סמינריונית.

אנתרופולוגיה של הגוף

הסמינר יעסוק במעמדו התרבותי של הגוף כמערכת סמלית באמצעותה מובנות משמעויות חברתיות. תסקרנה גישות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות לחקר הגוף ויועשה נסיון לנבש מסגרת למערך מחקר על מקומו הסמלי של הגוף בחברה הישראלית.

דפוסי עבודה בחברת התעשייתית

הסמינר יעסוק בתופעת העבודה בשלהי המאה ה-20. בין הנושאים שיידונו: מרכזיות העבודה, שינויים בהסדרי עבודה, פולריזציה של המבנה התעסוקתי ואפיוני תעסוקת, ערכי עבודה, עבודה ופנאי, והעדר עבודה. הסמינר יתמקד בחברה הישראלית אך יכלול גם ממד השוואתי רחב. משתתפי הסמינר ידרשו להכין עבודת מחקר אמפירית. לשם כך יועמדו לרשות המשתתפים קבצי נתונים ממחקר בינלאומי חדש בנושא אוריינטציה לעבודה.

הון חברתי ארגוני

הון חברתי ארגוני - (CSC) Corporate Social Capital - מבוסס על רשתות חברתיות בין ארגונים ובתוך ארגונים - היוצרות יתרון בשוק בלכלי תחרותי. הסמינר מתמקד בעבודה תאורטית ואמפירית של הסטודנטים. החלק הראשון של הסמינר יסקור את המתודולוגיות המקובלות בניתוח רשתות חברתיות - Social Network Analysis החלק השני של הסמינר יתמקד בעבודת הסטודנטים בתחום הרשתות החברתיות במסגרת הבנת ארגונים מורכבים. הסטודנטים ידרשו להגיש עבודה הכוללת דיון תאורטי רלוונטי מתוך המסגרת התיאורטית שתיבחן בסמינר והשלכתו על ניתוח רשתות חברתיות בקונטקסט הארגוני שנבחר.

התפשטות ההשכלה הגבוהה בישראל

בעשור האחרון התפשטה ההשכלה הגבוהה בישראל ובעולם למוסדות חוץ-אוניברסיטאיים (מכללות לסוגיהן) ולתהליך זה הייתה השפעה גם על האוניברסיטאות עצמן. הסמינר יעסוק בחלקו הראשון בניתוח התופעות החברתיות והחינוכיות הקשורות לתופעה זו. בחלקו השני יעסקו התלמידים בניתוח סוגיות ספציפיות ממחקר אמפירי על תלמידי המכללות והאוניברסיטאות בישראל.
דרישות קדם: שיעור מתודולוגי כמותי ברמת התואר השני, כולל ידע ב-SPSS.

מחקרים חשוואתיים בריבוד ומוביליות

המערכת הריבודית מהווה ציר חשוב של כל מבנה חברתי, יחד עם זאת הברות נבדלות אלו מאלו במידת אי השוויון החברתי-כלכלי ואופיו. במסגרת הסמינר נקרא ספרות השוואתית על ריבוד בארצות שונות במטרה להבין כיצד הוא מושפע מאפיוניהן הפוליטיים, מבניים והתרבותיים. השנה נתמקד בעיקר באופן שבו תהליכי גלובליזציה משפיעים על ריבוד ומוביליות. ננסה לברר אלו מעמדות מרוויחים מגלובליזציה למשל, אלו מעמדות נהנים מהאיחוד הכלכלי של אירופה

Institutions and Organizations

This seminar examines contemporary sociological approaches to organizations, with an emphasis on institutional accounts of organizational models and change movements. We also look at how ideas about institutions can be combined with ecological, evolutionary, and ethnographic approaches. Organizations include business corporations, profession based groups in fields like health care, and state organizations. The course will seek to connect themes in the literature with student research projects and plans.

מנהיגות בארגוני חינוך

לאחר טיפול בהגדרות שונות של מושג המנהיגות יעשה ניסיון להגדיר התנהגות הנהגתית בדרגים שונים של ארגונים חינוכיים באופן אופרטיבי. בחינה של דרכי הזיהוי, הגיוס, ההכשרה והיעילות של מנהיגים חינוכיים תיעשה הן מתוך סקירת ספרות והן על ידי עיבוד סטאטיסטי של מאגר נתונים, אשר יעמוד לרשות התלמידים. תשומת לב מיוחדת תוקדש לאבחנה שבין סמכות פרופסיונלית ובין אישיות בעלת השפעה. דרישה מוקדמת מן התלמידים היא התמצאות בשיטות מחקר, בדרכי מדידה ובעיבוד נתונים ממוחשב (ניתוח רגרסיה רבת משתנים).

החוג
לסוציולוגיה
ולאנתרופולוגיה

מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני

הסמינר יעסוק בהשלכות העידן הפוסטמודרני על מדיניות החינוך בישראל. נדון בשלוש סוגיות עיקריות: השלכות אי-הודאות ופיתוח האני "יחסר הגבולות" על הדגש הבית-ספרי במדיניות החינוך; השפעת השינויים במבנה המעמדי והתעסוקתי והקיטוב החברתי על סוגיות שוויון ההזדמנויות בחינוך; והשלכות הנאראטיבים הקבוצתיים לגבי סוגיית הממלכתיות והפלורליזם בחינוך. המשתתפים יפתחו עבודות עצמאיות שתתמקדנה בהיבטים שונים של מדיניות החינוך בארץ הקשורים לסוגיות אלה.

הסמינר מיועד לתלמידי תואר ראשון ושני כמשותף. תנאי מוקדם להשתתפות: תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות ותיאוריה סוציולוגית בת זמננו.

סוציולוגיה של הכביש

מטרת הסמינר לסקור את הספרות הקיימת בנושא של התנהגות חברתית בדרכים, ושל הנהיגה כהתנהגות חברתית. כמו כן נשאף לבנות סדר יום מחקרי שיתרום לעיצוב מדיניות הקשורה בבטיחות בדרכים ובמניעת תאונות דרכים. בין הנושאים שיוצעו לבחינה: הקשר בין תרבות כללית ותרבות נהיגה, מאפייניה של תרבות הנהיגה, דפוסי האינטראקציה המתרחשים בכביש, הקשר בין גורמים פיזיים וגורמים חברתיים, הבדלים בדפוסי נהיגה של אוכלוסיות שונות, עמדות של האוכלוסייה ושל גופים שונים בסוגיה של התנהגות בכביש, דפוסי רכישת הרגלי נהיגה ודרכים לשינוי דפוסי נהיגה, הקשר בין חוקי תנועה, הציות להם ואכיפתן על תרבות הנהיגה, תפיסת הסיכון הקשורה בנהיגה והתנהגות בכביש, הערכה של גופים העוסקים במניעת תאונות דרכים, חינוך להורות וכדי.

חובות הסטודנטים: השתתפות פעילה בלימוד הספרות, ניסוח שאלות מחקר והגשת עבודת מחקר אמפירית או הצעת מחקר מפורטת בתחומי הסמינר.

סוציולוגיה של חברות קומוניסטיות ופוסט קומוניסטיות

הקורס יתמקד במעבר מקומוניזם לקאפיטליזם במזרח אירופה. הטענה העיקרית שתוצג היא, כי על מנת להבין את טיבה של המערכת שמתהווה כעת במזרח אירופה, יש לבחון את המאבקים שהתרחשו ב"שדה הכוח" של הקומוניזם המאוחר, אשר קדמו לנפילתו. לשם כך נדרש פיתוחו של תיאור אנליטי של הקומוניזם כמערכת ריבודית וכאופן של לגיטימציה לכוח. בין הנושאים שיידונו יהיו התפקיד של האינטליגנציה בחברות קומוניסטיות ופוסט-קומוניסטיות והפולמוס והמאבק אודות ההטרטה, ואופני קנין וכוח מנהלי שנבעו מאלה.

סוגיות נבחרות בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית

הסמינר יסקור ספרות העוסקת בשאלות מרכזיות בסוציולוגיה פוליטית. ביניהן: מדינה וחברה, יחסי מעמדות, תפקיד האידיאולוגיה בשינוי חברתי ואליטות חברתיות ופוליטיות. כמו כן יידונו שאלות מתודולוגיות ותאורטיות בשאלת היחס בין שתי הדיסציפלינות, סוציולוגיה והסטוריה: מתי עדות הסטורית משמשת הוכחה לשאלה תאורטית סוציולוגית.

סביבה וחברה: סוגיות נבחרות

בעיות הקשורות ב"איכות הסביבה" - מהתדלדלותם של משאבי טבע ועד לזיהום האויר והמים - הניעו לימודים העלולים לסבך לא רק את איכות חיינו, אלא אף את עצם הישרדותנו. התשובה האפשרית לסכנות אלו כרוכה במונח "פיתוח בר קיימא" - כיוון חליפי של התפתחות חברתית, כלכלית, טכנולוגית ומדעית המאט או אף מונע את התמוטטותן של מערכות אקולוגיות, וזאת מבלי לפגוע בהכרח בהמשך הצמיחה הכלכלית וברווחה החברתית. מהו פיתוח בר קיימא? אילו שינויים חברתיים, כלכליים ופוליטיים נדרשים, ואיזה מחיר יידרש על מנת להגשימו? מה תהיה צמיחת של חברה המבוססת על פיתוח בר-קיימא? אלה יהיו השאלות שיעסיקו אותנו בסמינר זה.

חובות התלמידים: השתתפות פעילה; הגשת רפראט; עבודה סמינריונית.

עמדות פוליטיות

מטרת סמינר אמפירי זה לנתח ניתוח כמותי ולקיים דיון תיאורטי ואמפירי של עמדות הציבור בנושא תהליך השלום, תוך שימת דגש על הבסיס החברתי של עמדות אלה ועל הקשר ביון להתנהגות פוליטית ואלקטורלית. לצורך הניתוח הכמותי יעמד לרשות הסטודנטים בסיס נתונים שכתי, עקבי, איכותי וגדול במיוחד של "מרכז תמי שטיינמץ למחקרי שלום" (מכיל למעלה מ-50 סקרים שנערכו לאורך 4 שנים). בסיס הנתונים מאפשר מגוון רחב של ניתוחים (על פני זמן ומעבר לזמן) ומהווה הזדמנות מצוינת עבור סטודנטים במגמות מתודולוגיות ליישום אמפירי של שיטות מחקר שונות ולכתיבת תזה (כהרחבה של עבודת הסמינר).

- מומלץ מאוד לתלמידי מגמת החוג לסקרים ודעת-קהל ולכל מי שלקח את הקורס "ניתוח נתונים בעזרת מחשב".
- דרישות מוקדמות: "ישומי מחשב למדעי החברה, סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע.

פרוייקט המודרניות והמעמד החדש

הסמינר יעסוק בניתוח של פרוייקט המודרניות, באמצעות המושג "מעמד חדש". ה"מעמד החדש" מגדיר קטגוריה של אנשים שהינם אומני הייצוגים, אומני ה"עבודה האידיאולוגית" וכינון השיח החברתי. בתחילת הסמינר יוצג המושג, בהקשר של הפרובלמטיקה שייצרה אותו. הפרקטיקות החברתיות של "המעמד ההדש" יינותחו כפרקטיקות מכוננות של "השיח המודרני". יש כאן כוונה למפות את הפרקטיקות הללו כחלק של שדה כוח וכביטוי של אוריינטציות של מעמד. לבסוף נדון בתהליכים "פוסטמודרניים" כתמורות ובהלופות של המבנה ושל הפרקטיקות של "המעמד החדש".

פרקטיקום בביצוע סקרים

הסדנה מיועדת לתלמידי שנה בי במגמת סקרים ומחקרי דעת קהל. היא תשמש למסגרת ליישום הידע התיאורטי, המתודולוגי והסטטיסטי אשר נרכש בקורסים קודמים. במהלך הסדנה נבצע פרויקט משותף של סקר טלפוני על כל מרכיביו, החל מבניית כלים, דרך הדגימה, עבודת השדה וניתוח הנתונים, וכלה בדיווח הממצאים.

חובות התלמידים: השתתפות פעילה בכל שלבי המחקר; עבודת גמר.

Colonialism and its Aftermath

This course will address, critically, the ways in which colonialism--especially modern European colonialism--has been theorized and analyzed in the social sciences. It will explore various dimensions of the colonial encounter, drawing its primary examples from Africa, and will interrogate (i) the impact of colonial capitalism, the civilizing mission, and the colonial state on "others" abroad; (ii) the effect on Europe of its engagement with "natives" overseas; and (iii) the forms of resistance to which colonization gave rise. Finally, it will ask the question: What, in the aftermath of colonialism, is postcoloniality?

Medicine, Culture, and Power

This course seeks to explore the place of bodiliness, affliction, and healing in the workings of society and history, especially in respect of the priviledged place of biomedicine in the making of Euro-modernity, processes of colonization, and the evolution of the current global order. We will engage with key classical works in the anthropology of the body, ritual, and healing and relate them to critical studies in science and sexuality; and we will work with a set of detailed cases (African healing systems; AIDS in the West) to explore how medicine might be seen to mediate the production of modern subjects and polities--both colonial and metropolitan. The class will combine lectures with discussion.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה
תואר ראשון

סמסטר א'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000 **הדרכה בספרייה**
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 55

1041.1101 **מבוא לאנתרופולוגיה** ש'+ת'

.01	שיעור:	ד'	16-18; 201	פרופי ח. חזן
		קבוצות תרגיל:		
.02		ב'	14-16; 106	ש. דותן, ע. דקל, ד. חיות
.03		ב'	18-20; 419	ג. נסים, ק. פרידמן
.04		א'	13-15; 103	
.05		ב'	14-16; 122 שאפל	
.06		ג'	8.30-10; 206	
.07		ג'	10-12; 206	
.08		א'	11-13; 314	
.09		ב'	10-12; 105	

1041.1102 **מבוא לסוציולוגיה** ש'+ת'

.01	שיעור:	א'	11-9; 101	ד"ר ד. אלעזר
		קבוצות תרגיל:		
.02		ד'	8-10; 108	מ. אהרון, א. ג'רבי,
.03		ד'	12-14; 208	ד. הקר, י. השילוני-דולב,
.04		ב'	10-12; 107	נ. ניר, ת. רחמים-אנגל
.05		ב'	12-14; 111 דן דוד	
.06		ה'	16-18; 105 דן דוד	
.07		ד'	10-12; 206	
.08		ב'	16-18; 109 דן דוד	
.09		ג'	12-14; 206	

1041.1104 **מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים** ש'+ת'

.01	שיעור:	ה'	8.00-9.30; 110	ד"ר ד. בורשטיין
		קבוצות תרגיל:		
.02		ה'	9.30-11.30; 104	ד"ר ד. בורשטיין
.03		ה'	11.30-13.00; 104	ד"ר ד. בורשטיין

1041.1105	מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה			ש'+ת'
.01 שיעור:	ה'	13-16;	אולם אפטר	פרופ' י. שנהב
	קבוצות תרגיל:			
.02	א'	15-16;	208	ח. בועז, נ. גבאי,
.03	א'	16-17;	208	ש. מלמד, ע. שובל
.04	ב'	9-10;	205	
.05	ה'	18-19;	207	
.06	ב'	17-18;	004	
.07	ב'	10-11;	207	
.08	ב'	16-17;	106	

קורס הרחבה בחברה הישראלית[1]

1041.3414.01	סוציולוגיה הסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י: חברה וכלכלה			שו"ת
	א'	17-19;	210	ד"ר י. גרינברג

קורסי תשתית

1041.2605.01	יסודות הפסיכולוגיה החברתית			שו"ת
	א'	*9-12;*	*110*	*פרופ' ג. דהב*
1041.2601.01	כלכלה וחברה			שו"ת
	א'	12-15;	110	ד"ר מ. שלו
1041.2611.01	מיגדר וחברה			שו"ת
	ה'	10-13;	אולם אפטר	פרופ' ח. הרצוג
				ד"ר ד. לנצאטו
1041.2606.01	משפט וחברה			שו"ת
	ד'	12-15;	אולם אפטר	ד"ר ר. שמיר
1041.2608.01	תאוריות סוציולוגיות של ארגונים			שו"ת
	ד'	17-20;	אולם אפטר	פרופ' י. שנהב

1 חופף לקורס "קווי יסוד בהתפתחות הכלכלית של היישוב באי"י" שניתן בתשנ"ח.

שנה ב' - קורסי חובה

1000.1105 **יישומי מחשב למדעי החברה**
ראה בטרק הכלל פקולטטי עמ' 55

1041.2191 **תאוריות סוציולוגיות קלאסיות** ש'+ת'

.01	שיעור:	ב' 8-11;	201	ד"ר ר. שמיר
		קבוצות תרגיל:		
.02		א' 11-12;	204	מ. אהרון, ס. שרון
.03		א' 12-13;	204	
.04		ב' 13-14;	205	
.05		ה' 13-14;	205	
.06		ה' 15-16;	206	

1041.2209 **מבוא לשיטות מחקר** ש'+ת'

.01	שיעור:	ב' 14-16;	אולם אפטר	פרופי י. שביט
		קבוצות תרגיל:		
.02		ג' 8-10;	419	א. אדלר, ד.כספי-דרור,
.03		ב' 12-14;	409 רקנאטי	ע. קפלן
.04		ד' 12-14;	103	
.05		ד' 12-14;	יפורסם	

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

שנה ג' - קורסי חובה

1041.3100 **תאוריה סוציולוגית בת זמננו** ש'+ת'

.01	שיעור:	ב' 11-14;	201	ד"ר א. קורדובה
		קבוצות תרגיל:		
.02		ג' 9-10;	207	ח. בועז, ש. מלמד
.03		ה' 17-18;	314	
.04		א' 9-10;	207	
.05		א' 10-11;	207	

1041.3102.01 **סוציולוגיה של החברה הישראלית** שו"ת

		ד' 8-11;	אולם אפטר	פרופי ח. הרצוג

1041.3389 **שיטות מחקר כמותיות** ש'+ת'

.01	שיעור:	ג' 14-16;	104	פרופי ח. איילון
		קבוצות תרגיל:		
.02		ה' 17-18;	318	ע. יום טוב, נ. לוין
.03		ה' 18-19;	318	
.04		ה' 10-11;	315	
.05		ה' 11-12;	315	

1041.2188	שיטות מחקר איכותניות		ש*ת'
.01 שיעור:	בי 16-18;	110	פרופי ח. חזן, ס. גולדין
	קבוצות תרגיל:		
.02	אי 15-16;	106	מ. אהרון, ע. דקל
.03	אי 17-18;	208	
.04	אי 18-19;	208	
.05	הי 10-11;	103	
.06	הי 11-12;	103	

<u>קורסי בחירה</u>

1041.3523.01	ארגוני עבודה ביפן		שו"ת
	הי 14-17;	108	ד"ר ע. גולדשטיין-גדעוני
1041.3510.01	דמוגרפיה חברתית: תהליכי אוכלוסיה ומשפחה		שו"ת
	גי 16-19;	106	ד"ר ח. שטייר
1041.3518.01	היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים של הגירה		שו"ת
	די 11-14;	105	ד"ר ר. נאמן
1041.3544.01	מדיקליזציה ופיקוח חברתי		שו"ת
	אי 10-13;	105	ד"ר נ. מזרחי
1041.3521.01	מודרניות ופרסט מודרניות		שו"ת
	די 11-14;	106	ד"ר א. קורדובה
1041.3545.01	סוגיות בהסטוריה החברתית - פוליטית של הפלסטינים		שו"ת
	די 17-20;	106	ד"ר מ. רוזנפלד
1041.3502.01	סוציולוגיה סביבתית		שו"ת
	די 14-17;	108	ד"ר א. גוטליב

<u>סמינרים</u>

1041.3763.01	אהבה וזוגיות בחברה בת-ימינו		ס'
	גי 11-14;	105	פרופי י. פרס
1041.3769.01	אמת וצדק בחברה ובמשפט		ס'
	אי 13-16;	420	פרופי ל. שלף
1041.3715.01	פרוייקט המודרניות והמעמד החדש[1]		ס'
	גי 11-14;	425	ד"ר א. קורדובה

1 חופף לסמינר המעמד החדש שניתן בשנים קודמות.

1041.3770.01 יהדות ישראלית — סי'
ה' 16-19; 206 — ד"ר א. ארליך

1041.3755.01 מנהיגות בארגוני חינוך — סי'
א' 14-17; 319 שרת — פרופ' מ. חן

1041.3718.01 סוציולוגיה של המדע — סי'
א' 9-12; 420 — ד"ר ד. ברסלאו

1041.3753.01 פוליטיקה ומשטרים עירוניים — סי'
ד' 16-19; 419 — ד"ר נ. מנחם

<u>סמינרים שנתיים</u>

1041.3707.01 אינטראקציה סימבולית — סי'
ג' 16-18; 314 — ד"ר א. גוטליב

1041.3772.01 מוסיקה פופולרית ותרבות ישראלית — סי'
ב' 14-16; 419 — ד"ר מ. רגב

1041.3771.01 סוגיות בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה של הילדות — סי'
ה' 14-16; 107 — ד"ר מ. פורמן

1041.3733.01 סוגיות נבחרות בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית — סי'
א' 11-13; 425 — ד"ר ד. אלעזר

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

סמסטר ב'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000		**הדרכה בספרייה**		
		יפורסם		
1041.1101		**מבוא לאנתרופולוגיה**		ש'+ת'
.10	שיעור:	הי 14-16;	203	ד"ר ע. גולדשטיין-גדעוני
		קבוצות תרגיל:		
.11		א' 10-12;	205	ג. נסים, ק. פרידמן
.12		א' 12-14;	205	
1041.1102		**מבוא לסוציולוגיה**		ש'+ת'
.10	שיעור:	הי 12-14;	201	מ. פרנקל
		קבוצות תרגיל:		
.11		ג' 11-13;	יפורסם	מ. אהרון, נ. נייר
.12		ב' 9-11;	207	
1041.1104		**מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים**		ש'+ת'
.04	שיעור:	ד' 8-10;	210	ד"ר ד. בורשטיין
		קבוצות תרגיל:		
.05		ד' 10-12;	103	ד"ר ד. בורשטיין
.06		ד' 12-14;	103	ד"ר ד. בורשטיין
1041.1105		**מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה**		ש'+ת'
.09	שיעור:	ב' 11-14;	101	ד"ר א. קורדובה
		קבוצות תרגיל:		
.10		ב' 15-16;	105	ח. בועז, ש. מלמד,
.11		ג' 13-14;	105	ע. קורציין
.12		א' 14-15;	419	
.13		א' 15-16;	419	

קורס הרחבה בחברה הישראלית

1041.3413.01		**סוציולוגיה הסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י, חברה ופוליטיקה**[1]		שו"ת
		הי 16-18;	210	ד"ר א. ארליך

קורסי תשתית

1041.2610.01		**חינוך וחברה**		שו"ת
		ד' 11-14;	003	פרופ' ח. איילון
1041.2601.02		**כלכלה וחברה**		שו"ת
		א' 14-17;	201	ד"ר ד. ברסלאו

1 תופף לקורס "החברה בפלסטינה (א"י) בתקופת המנדט" שניתן בשנת תשנ"ח.

1041.2604.01 **משפחה ותברה** שו"ת
ד' 14-17; 003 ד"ר מ. רוזנפלד

1041.2602.01 **פוליטיקה ותברה** שו"ת
ד' 8-11; 201 פרופי ח. הרצוג

1041.2607.01 **ריבוד ואי-שוויון** שו"ת
ב' 9-12; 110 פרופי נ. לוין-אפשטיין

1041.2603.01 **תרבות ותברה** שו"ת
ד' 17-20; 003 ד"ר מ. רגב

שנה ב' - קורסי חובה

1009.1105 **יישומי מחשב למדעי החברה**
ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 58

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

1041.2191 **תאוריות סוציולוגיות קלאסיות** ש"ת
.07 שיעור: ג' 10-13; 201 ד"ר ד. אלעזר
קבוצות תרגיל:
.08 ד' 10-11; 105 מ. אהרון, י. השילוני-דולב
.09 ד' 11-12; 105
.10 ב' 8-9; 419
.11 ב' 9-10; 419

1041.2209 **מבוא לשיטות מחקר** ש"ת
.06 שיעור: ב' 12-14; 004 ד"ר ח. שטייר
קבוצות תרגיל:
.07 ג' 8-10; 419 א. אדלר, ד. כספי-דרור ,
.08 ה' 10-12; 109 דן דוד ע. קפלן
.09 ד' 12-14; 205

שנה ג' - קורסי חובה

1041.3100 **תאוריה סוציולוגית בת-זמננו** ש"ת
.06 שיעור: ג' 12-15; אולם אפטר ד"ר א. קורדובה
קבוצות תרגיל:
.07 ד' 11-12; 106 ח. בועז, ש. מלמד
.08 ד' 12-13; 106
.09 ב' 11-12; 106
.10 ב' 12-13; 106
.11 ב' 9-10; 205

1041.3102.02 **סוציולוגיה של החברה הישראלית** שו"ת
ב' 16-19; 101 פרופי א. יער

קורסי בחירה

1041.3546.01	אמנות ופוליטיקה		שו"ת
	א' 17-20;	106	ג. טרינין-טרכטנברג
1041.3549.01	אליטות ניהוליות: בעלים, מנהלים ודירקטורים		שו"ת
	א' 13-16;	204	א. לוי
1041.3528.01	החברה הפלסטינית בישראל		שו"ת
	ג' 15-18;	104	מ. חסן
1041.3547.01	הפוליטיקה של המיגדר		שו"ת
	ה' 9-12;	204	ע. סער
1041.3543.01	זהות ישראלית ורב-תרבותיות		שו"ת
	ד' 12-15;	208	ד"ר ע. כוזם
1041.3548.01	נושאים נבחרים בניהול מערכות ארגוניות		שו"ת
	ב' 10-13;	208	ד"ר א. יחזקאל
1041.3511.01	סוציולוגיה של הבריאות[1]		שו"ת
	ד' 17-20;	206	ג'. פדלון
1007.1004.01	סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים[2]		שו"ת
	ה' 16-19;	003	ד"ר ד. לוצאטו

סמינרים

1041.3773.01	הגירה, אזרחות וזהות לאומית		ס'
	א' 17-20;	425	ד"ר א. קמפ
1041.3774.01	התמכרויות בחברה		ס'
	ד' 9-12;	419	פרופ' ג. רהב
1041.3757.01	מדיניות החינוך בעידן פוסט-מודרני		ס'
	ה' 9-12;	327 שרת	פרופ' א. יוגב
1041.3760.01	מוסדות כוללנים		ס'
	ה' 16-19;	205	פרופ' ח. חזן
1041.3720.01	סביבה וחברה: סוגיות נבחרות		ס'
	ד' 15-18;	314	ד"ר א. גוטליב
1041.3764.01	עמדות פוליטיות		ס'
	ג' 15-18;	419	פרופ' א. יער
1041.3775.01	פוליטיקה עדתית ועדתיות בפוליטיקה		ס'
	ג' 9-12;	421	פרופ' ח. הרצוג

---

1 חופף לקורס "סוציולוגיה של הרפואה" שניתן בשנת תשנ"ט.
2 ניתן במסגרת החטיבה ללימודי מיגדר.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה
תואר שני

סמסטר א'

1041.4111.01 שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א': רגרסיה לינארית[1] — שו"ת
ב' 12-14; 106 — פרופ' ג. לוין-אפשטיין

1041.4218.01 פרקטיקום במחקרי שדה — שו"ת
ד' 13-15; 107 — ד"ר ד. ברסלאו

1041.4472.01 מתודות אתנוגרפיות — שו"ת
ב' 17-18.30; 314 — פרופ' ע. מרקס

1051.4004.01 מתודה ומחקר בהסטוריה[2] — שו"ת
א' 13-16; 419 — ד"ר ד. דה-פריס

1041.4130 סטטיסטיקה למ.א. - א' — ש'+ת'
.01 שיעור: ה' 8-10; 108 — מ. שטרן
.02 תרגיל: א' 17-18; 422 — א. לוין
.03 תרגיל: א' 18-19; 422 — א. לוין

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

1041.4247.01 ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית — שו"ת
ב' 17-20; 106 — פרופ' א. יער, פרופ' י. פרס

1041.4421.01 מבנים ותהליכים בארגון — שו"ת
א' 15-17; 207 — ד"ר ש. גבאי

1041.4466.01 המבנה התעסוקתי וארגון העבודה בחברה — שו"ת
ג' 15-17; 207 — פרופ' א. יער

1041.3502.01 סוציולוגיה סביבתית — שו"ת
ד' 14-17; 108 — ד"ר א. גוטליב

1041.4470.01 הגישה המערכתית בתאוריה ובפרקטיקה הארגונית — שו"ת
ג' 17-20; 206 — א. לנדאו

1082.4092.01 סוגיות במדיניות חברתית[3] — שו"ת
ב' 18.30-21; יפורסם — פרופ' מ. ריין
ד' 18-21; יפורסם

1082.4026.01 היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות[4] — שו"ת
ג' 10-12; 210 — ד"ר ג. מנחם

---

1 חופף לקורס שיטות מחקר כמותיות למתקדמים שניתן בשנים קודמות.
2 ניתן במסגרת החוג ללימודי עבודה. מספר המקומות מוגבל.
3 יינתן באנגלית, במרוכז, בין התאריכים 21.1.00-22.12.99.
4 ניתן במסגרת התכנית למדיניות ציבורית.

סמינרים

1041.4432.01	אנתרופולוגיה של הגוף		סי'
	ד' 10-13;	420	פרופ' ח. חזן
1041.4473.01	מוסדות וארגונים[1]		סי'
	ב' 9-12;	יפורסם	פרופ' ד. סטרנג
	ד' 10-13;	יפורסם	
1041.4474.01	סוציולוגיה של הכביש		סי'
	ג' 12-15;	308 ספריית מדה"ח	פרופ' ח. הרצוג
			פרופ' י. שביט
1041.3763.01	אהבה וזוגיות בחברה בת ימינו		סי'
	ג' 11-14;	105	פרופ' י. פרס
1041.3715.01	פרוייקט המודרניות והמעמד החדש[2]		סי'
	ג' 11-14;	425	ד"ר א. קורדובה
1041.3755.01	מגמינות באמנות תימנך		סי'
	א' 14-17;	319 שרת	פרופ' מ. תן
1082.4051.01	תאוריות ארגוניות[3]		סי'
	ה' 16-18;	107	ד"ר ג. מנחם

סמסטר א'+ב'

1041.4102.01	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות		שי'
	ה' 16-19;	210	פרופ' י. שנהב
			פרופ' ל. שלף
			ד"ר ד. אלעזר
			פרופ' י. פרס
1041.4457.01	סוגיות במשפט ובמדעי החברה		שו"ת
	א' 17-20;	202 טרובוביץ	פרופ' ל. שלף
			ד"ר ר. שמיר
			ד"ר ג. ברזילי
1041.4453.01	סוגיות בלימודי תרבות ותאוריה		שו"ת
	א' 12-14;	106	ד"ר ד. ברסלאו
			פרופ' ח. חזן
			ד"ר א. קורדובה
			ד"ר מ. רגב

1 יינתן באנגלית במרוכז בין התאריכים 12.1.00-13.12.99.
2 חופף לסמינר המעמד החדש שניתן בשנים קודמות.
3 ניתן במסגרת התכנית למדיניות ציבורית.

1041.4455.01	סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע		שו"ת
	ב' 14-17;	314	פרופי י. פרס פרופי נ. לוין-אפשטיין פרופי י. שביט
1041.4122.01	סדנת תזה למ.א.		סד'
	ד' 15-18;	425	פרופי ג. רהב ד"ר ר. שמיר
1041.4129.01	סמינר סגל		ס'
	ה' 19-21;	210	סמי א': פרופי י. שנהב סמי ב': פרופי י. כהן

<u>סמינרים שנתיים</u>

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

1041.4427.01	אי שוויון בשוק העבודה		ס'
	א' 17-19;	426	פרופי מ. סמיונוב
1041.4431.01	דפוסי עבודה בחברה התעשייתית		ס'
	א' 12-14;	426	פרופי נ. לוין-אפשטיין
1041.4456.01	פרקטיקום בביצוע סקרים		ס'
	ג' 18-21;	426	ד"ר א. גוטליב ד. גולדברג-ענבי
1041.3733.01	סוגיות נבחרות בסוציולוגיה הסטורית ופוליטית		ס'
	א' 11-13;	425	ד"ר ד. אלעזר
1041.3707.01	אינטראקציה סימבולית		ס'
	ג' 16-18;	314	ד"ר א. גוטליב
0715.4114.01	התפשטות ההשכלה הגבוהה בישראל[1]		ס'
	ג' 10-12;	322 שרת	פרופי ח. איילון פרופי א. יוגב

1 ניתן במסגרת ביה"ס לחינוך.

סמסטר ב'

1041.4118.01	סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל		שו"ת
	ד' 13-15;	101	ד"ר ח. שטייר פרופי ל. שלף ד"ר ר. שמיר
1041.4469.01	מחקרי מעקב והערכה		שו"ת
	ג' 11-13;	205	פרופי י. פרס
1041.4444.01	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים ב': משתנה תלוי טרמינלי		שו"ת
	ג' 13-15;	205	פרופי י. שביט
1041.4131	סטטיסטיקה למ.א. - ב'		שו"ת
.01 שיעור:	ה' 8-10;	108	מ. שטרן
.02 תרגיל:	א' 17-18;	314	א. לוין
.03 תרגיל:	א' 18-19;	104	א. לוין
1041.4468.01	פרופסיות וארגונים פרופסיונלים		שו"ת
	ג' 18-20;	107	ד"ר ד. ברסלאו ד"ר ר. שמיר
1041.4423.01	גישות תהליכיות לייעוץ ארגוני[1]		שו"ת
	ג' 16-18;	206	א. לנדאו
1041.4467.01	הפנומנולוגיה של הניהול בתנאי סביבה משתנים		שו"ת
	ד' 18-21;	107	ד"ר ב. תמיר
1041.4219.01	סוציולוגיה של הידע: בקורת הדעת הסוציולוגית		שו"ת
	ד' 10-13;	107	ד"ר ד. ברסלאו פרופי ח. תזן ד"ר א. קורדובה פרופי י. שביט
1110.4295.01	גישות תאורטיות להבנת המשפחה[2]		שו"ת
	ד' 9-12;	שאפל	פרופי י. פרס

---

1 חופף לקורס "סגנונות בייעוץ ארגוני" שניתן בתשנ"ט.

2 ניתן במסגרת ביה"ס לעבודה סוציאלית.

סמינרים

1041.4475.01	הון חברתי ארגוני א' 14-17; 426	סי דייר ש. גבאי
1041.4476.01	מחקרים השוואתיים בריבוד ומוביליות ג' 16-19; 422	סי פרופי י. שביט
1041.4477.01	סוציולוגיה של חברות קומוניסטיות ופוסט קומוניסטיות[1] ב' 11-14; יפורסם	סי דייר ג. איל
1041.4478.01	קולוניאליזם ומה שאחרין[2] ב' 17-20; יפורסם ג' 9-12; יפורסם	סי פרופי גיון קומרוף
1041.4479.01	רפואה, תרבות וכח[2] ב' 11-14; יפורסם ה' 9-12; יפורסם	סי פרופי ניין קומרוף
1041.3764.01	עמדות פוליטיות ג' 15-18; 419	סי פרופי א. יער
1041.3720.01	סביבה וחברה: סוגיות נבחרות ד' 15-18; 314	סי דייר א. גוטליב
1041.3757.01	מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני ה' 9-12; 327 שרת	סי פרופי א. יוגב

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

1 יינתן בין התאריכים 6.3.00-13.4.00.

2 יינתן באנגלית ובמרוכז בין התאריכים 1.5.00-31.5.00.

תואר שלישי

סמסטר א'+ב'

1041.4126.01 סדנת דוקטורנטים — סדי
ה' 12-14; 420 — פרופי ח. הרצוג
פרופי נ. לוין-אפשטיין
ד"ר ר. שמיר

סדנאות וקולוקויום[1]

סמסטר א'+ב'

1041.4300.01 סדנה תאוריה ותרבות — סדי
ה' 19-21; 527 — ד"ר א. אילוז בן-פורת
פרופי א. בן-רפאל
ד"ר ד. ברסלאו
פרופי ח. הרצוג
ד"ר ס. וייטמן
פרופי ח. חזן
ד"ר א. קורדובה
פרופי י. שביט
פרופי מ. שוקד
ד"ר ר. שמיר
פרופי י. שנהב

1041.4301.01 סדנה בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית — סדי
ה' 19-21; 527 — ד"ר א. אילוז בן-פורת
ד"ר ד. אלעזר
ד"ר א. ארליך
ד"ר א. גוטליב
פרופי ח. הרצוג
ד"ר ס. וייטמן
פרופי י. פרס
ד"ר א. קורדובה
ד"ר ר. שמיר

1041.4302.01 סדנה בריבוד ואי-שוויון — סדי
ה' 14-16; 425 — פרופי ח. איילון
פרופי א. יונב
פרופי י. כהן
פרופי נ. לוין-אפשטיין
פרופי מ. סמיונוב
פרופי י. פרס
פרופי י. שביט
ד"ר ח. שטייר

1041.4304.01 סדנה באנתרופולוגיה ויזואלית — סדי
ב' 18-20; 425 — ד"ר ע. גולדשטיין-גדעוני
פרופי ח. חזן
פרופי מ. שוקד
מרכז: א. ברוך

1041.4303.01 קולוקויום חברה וסביבה — סדי
ג' 12-14; 115 בניין יד אבנר — ד"ר א. גוטליב
פרופי י. פורטוגלי

---

1 אינן נחשבות במניין השעות לתואר.

החוג לפסיכולוגיה

ראש החוג: פרופ' תלמה ליבל

תואר ראשון

מרכז לימודי הב.א.: ד"ר יונתן גושן-גוטשטיין
יועצת לימודי הב.א.: ד"ר מישל סלואן

מטרת הלימודים

להקנות לתלמידים ידע בסיסי בתאוריה ובמחקר של הפסיכולוגיה בתחומיה השונים. לימודי התואר הראשון אינם מקנים לתלמיד הכשרה לעבודה מעשית כפסיכולוג/ית. הכשרה כזו ניתנת במסגרת לימודי התואר השני.

קבלה

מועמד, שהתקבל לחוג ואיננו מתחיל בלימודים, ומעוניין לדחות את תחילת לימודיו, חייב לפנות ליו"ר ועדת הקבלה ולנמק זאת. בכל מקרה לא יישמר למועמד מקום יותר משנה אחת.

ייעוץ וטיפול בפניות תלמידים

מרכז לימודי הב.א. הינו אתראי אקדמי לתכנית הלימודים ולפניות תלמידים בנושאים עקרוניים הקשורים לתכנית הלימודים.
יועצת לימודי הב.א. מטפלת בבירורים מיוחדים הקשורים לתלמידים עם נסיבות ובקשות חריגות. כמו-כן מטפלת היועצת בבירורים וקובלנות לגבי צוות ההוראה בחוג.
פנייה ליועצת לימודי הב.א. תיעשה דרך גבי רבקה ויזן, במזכירות הסטודנטים בחוג לפסיכולוגיה.
ניתן לפנות ליועצת, באופן אישי, תוך שמירת סודיות, גם בקשר לקשיים אישיים בהם נתקלים התלמידים.

מסלולי לימוד

בחוג שני מסלולי לימוד:

1. מסלול לימוד דו-חוגי, שבו לומד התלמיד שני חוגים, שמהם אחד הוא פסיכולוגיה.
2. מסלול לימוד חד-חוגי (מורחב), שבו לומד התלמיד מספר שעות רב יותר בפסיכולוגיה, ובנוסף שתי חטיבות לימודים בתחומים אחרים. ניתן לעבור למסלול הלימוד החד-חוגי רק עם סיום שנה א' בחוג.
3. תכנית הלימודים הר"מ נכונה רק לתלמידים שהחלו את לימודיהם בשנה"ל תשנ"ט ואילך. לתלמידים אחרים תקפה תכנית הלימודים המופיעה בידיעון בשנה בה החלו לימודיהם.

תכנית הלימודים

מכסת חובות התלמיד	מסלול לימוד מורחב	מסלול לימוד דו-חוגי
1. לימודי החוג		
קורסי שנה א'	23 ש"ס	23 ש"ס
קורסי שנה ב'	31 ש"ס	27 ש"ס
קורסי שנה ג'	20 ש"ס	16 ש"ס
קורסי בחירה	10 ש"ס	4 ש"ס
סה"כ	84 ש"ס	70 ש"ס
2. לימודים מחוץ לחוג	32 ש"ס	לימודי חוג שני

מבנה תכנית הלימודים[1]

קורסי שנה א'

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמ'
מבוא לפסיכולוגיה	ש'	2	א'
	ת'	2	
סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'+ב'[2]	ש'	2+2	א'+ב'
	ת'	2+2	א'+ב'
יישומי מחשב למדעי-החברה[3]	שו"ת	3	ב'
פסיכולוגיה פיזיולוגית א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
תורת האישיות א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
שיעור בחירה	ש'	2	א' או ב'

1 חל על תלמידים שהחלו לימודיהם משנת הלימודים תשנ"ט ואילך.
2 תלמידי מדעי החיים ותלמידי ניהול ילמדו את הקורס בחוג לפסיכולוגיה.
3 תלמידים דו-חוגיים סוציולוגיה-פסיכולוגיה ילמדו את הקורס בחוג לפסיכולוגיה.

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
קורסי שנה ב'[1]			
שיטות מחקר א'[2]	ש'	2	א'
	ת'	2	א'
פסיכולוגיה ניסויית[2]	ש'	2	ב'
	ת'	2	ב'
ניתוח שונות ויישומי מחשב[2]	ש'	2	א'
	ת'	1	א'
פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	ש'	2	א'
פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן[3]	ש'	2	ב'
פסיכולוגיה חברתית א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
4 מתוך 6 הקורסים: (תלמידי המסלול המורחב חייבים בכל ששת המבואות)			
פסיכולוגיה קוגניטיבית א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
פסיכולוגיה של התפיסה א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
פסיכולוגיה של הלמידה א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'

החוג לפסיכולוגיה

קורסי שנה ג'

לקורסי שנה ג' רשאי להירשם מי שסיים את כל חובות הלימוד של שנה א' ושנה ב'.

מבחנים והערכה א'[4]	ש'	2	א'
פסיכופתולוגיה א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
לימודי שדה	ת'	2+2	א'+ב'
גישות ושיטות בפסיכולוגיה	ש'	2	ב'
סמינריון אמפירי	ס'	2+2	א'+ב'
קורס בחירה[5]	ש'	2	א' או ב'

תלמידי המסלול המורחב חייבים ללמוד 6 ש"ס נוספים מתוך קורסי הבחירה וכן סמינר אמפירי נוסף.

---

1 דרישה מוקדמת לכל קורסי שנה ב': מבוא לפסיכולוגיה.
2 דרישות מוקדמות: סטטיסטיקה ויישומי מחשב.
3 דרישה מוקדמת: פסיכולוגיה התפתחותית של הילד.
4 תלמידים שהתחלו לפני תשנ"ט חייבים ללמוד מבחנים והערכה ב'.
5 מתוך קורסי הבחירה המיועדים לשנה ג' בלבד. או קורס נוסף מ-3 המבואות: קוגניטיבית, תפיסה, למידה שלא נלמדו כחובה בשנה ב' - תקף רק לתלמידים שהחלו בתשנ"ט. תקף לתלמידים שהחלו לימודיהם בשנת הלימודים תשנ"ט ואילך.

מסלול הלימוד המורחב

למסלול הלימוד המורחב ניתן להתקבל רק בשנה בי ללימודיו של התלמיד. בקשות להתקבל למסלול זה רשאים להגיש תלמידים שלמדו בשנה א' תכנית מלאה בשני החוגים, והשיגו ממוצע 90 לפחות בחוג לפסיכולוגיה ו-85 לפחות בחוג השני בתום שנת הלימודים הראשונה.
חובות התלמיד במסלול המורחב: 83 ש"ס בפסיכולוגיה ובכלל זה סמינריון נוסף, כל ששת הקורסים הכוללים קוגניטיבית, תפיסה ולמידה, 6 ש"ס בחירה נוספים, וכן שתי חטיבות בהיקף 16 ש"ס כל אחת, בשני חוגים אחרים (ראה רשימת החטיבות בפרק "תכניות לימודים").
הקבלה למסלול המורחב טעונה אישור של הוועדה החוגית לתואר ראשון. לימודי השנה הראשונה זהים בשני המסלולים. לתלמיד המתקבל למסלול המורחב ייחשבו לימודיו בשנה הראשונה בחוג האחר לחלק מהדרישות של אחת החטיבות (בתאום עם יועצת הב.א.).

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.
ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.
ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.
ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.
על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.
לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

מעבדה

תלמיד בחוג לפסיכולוגיה חייב להשתתף כנבדק במעבדות החוג במשך 15 שעות בשנה הראשונה. פרטים על נוהל ההשתתפות יימסרו לתלמידים בתחילת השנה. יש למלא חובה זו עד היום האחרון ללימודים בשנה"ל תש"ס.
מטרת ההשתתפות היא:

א. לשמש לתלמיד חוויה לימודית תוך כדי התנסות ישירה במחקרים הנעשים בחוג.
ב. לקדם מחקרים הנעשים על ידי אנשי סגל החוג והתלמידים לפסיכולוגיה מהשנים המתקדמות.

השלמת 15 שעות המעבדה בשנה א' היא תנאי לקבלת ציון בקורס מבוא לפסיכולוגיה (או לקבלת פטור ממנו) ולרישום לקורסי שנה ב'.
לא יהיה רשאי התלמיד להמשיך לימודיו בחוג, עד להשלמת חובה זו.

סמינריונים

כל תלמיד בחוג במסלול הלימוד הדו-חוגי חייב להשתתף באורח פעיל ולהגיש עבודה בסמינריון אמפירי.
הסמינריון מיועד רק לתלמידי שנה ג' שמילאו את כל הדרישות המוקדמות של שנים א' ו-ב' בלימודיהם. התלמידים יחוייבו להגיש במהלך סמסטר א' הצעת מחקר כתובה או כל עבודה אחרת שתידרש ע"י המורה. עבודה זו יש להגיש עד היום האחרון של סמסטר א' בשנה"ל תש"ס. ציון הסמינר יהווה 25% מהציון הסופי. את העבודה הסמינריונית יש להדפיס ולצרף את כל חומר השאלונים וההסתכלויות הקשורים בעבודה. כל שאלון שהוכן לשם עבודה סמינריונית חייב לקבל תחילה אישור בחתימת המרצה המדריך בעבודה הסמינריונית. בלי רשות מורה הסמינריון אין תלמיד רשאי לפרסם בכל צורה שהיא את העבודה הסמינריונית שלו.
כל תלמיד יחוייב להגיש בנפרד עבודה סמינריונית עצמאית. *המחקר יוכל להתבצע בצוות,* באישורו ועל פי שיקול דעתו של מורה הסמינר.
המועד האחרון להגשת העבודה הסמינריונית: עד שלושה חדשים מהיום האחרון לסמסטר ב'.
אם מתעורר צורך באורכה בעבודה הסמינריונית יש לקבל אישור המורה לכך. האורכה המירבית היא עד היום האחרון של סמסטר א' של השנה העוקבת. האורכה היא אקדמית בלבד, אך *גוררת בעקבותיה תשלום שכר לימוד בשנה העוקבת.*
מועדים אלה הינם סופיים. במקרים יוצאים מהכלל ניתן לפנות בבקשה מיוחדת מלווה בהמלצת המורה לוועדת ההוראה של הפקולטה למדעי החברה. העבודה הסמינריונית תוגש למזכירות ויירשם מועד הגשתה. התלמיד מתבקש לשמור עותק נוסף של העבודה הסמינריונית אצלו.

תקנות החוג

1. מועדי בחינות

א. מוצעים שני מועדי בחינה, מועד א' ומועד ב'. החוג ממליץ לכל התלמידים לגשת למועד א'.

ב. מועד ב'

רשאי לגשת למועד ב' מי שלא ניגש למועד א', מי שנכשל במועד א', או מי שרוצה לשפר ציון חיובי של מועד א'. בכל מקרה הציון האחרון הוא הציון הקובע. אין הגבלה במספר הקורסים בהם אפשר לגשת למועד ב'.

ג. מועד נוסף בגין שירות מלואים

תלמיד הזכאי למועד נוסף/מיוחד בגין שירות מילואים יגיש את הבקשה למועד זה למזכירות החוג, לגב' נדיבה קרקובר.

2. חזרה על קורסים

א. תלמיד שנכשל בקורס חובה חייב לחזור על הקורס בשנה העוקבת.

ב. תלמיד שלומד שנית קורס חובה המהווה דרישה מוקדמת לקורסים מתקדמים לא יוכל ללמוד באותה שנה את הקורסים המתקדמים.

ג. אין חזרה על קורסים לצורך שיפור ציון חיובי.

3. נהלי הגשת עבודות למעט עבודות סמינריוניות

א. עבודות המוטלות במהלך קורס יש להגיש עד היום האחרון של הסמסטר בו נערך הקורס.

ב. עבודות סיום קורס יש להגיש תוך שלושה חודשים מהיום האחרון לסמסטר בו נערך הקורס, אלא אם כן קבע המורה תאריך מוקדם יותר.

במקרים חריגים ניתן לקבל אורכה של חודש לכל היותר, וזאת באישור מראש ובכתב, של המורה.

4. הפסקת לימודים אקדמית

א. תלמיד שקיבל ציון סופי שלילי בקורס חובה, חזר על הקורס, וקבל ציון סופי שלילי גם בפעם השניה - יופסקו לימודיו בחוג.

ב. תלמיד שנכשל (קבל ציון סופי שלילי) ב-3 קורסי חובה שונים במהלך לימודיו יופסקו לימודיו בחוג (כל הכשלונות נחשבים, כולל כשלונות בקורסים שהתלמיד חזר עליהם בהצלחה). הערה: מדובר על כשלון סופי בקורס, ולא על כשלון במועד א' שתוקן במועד ב'.

5. פטור על סמך קורס חופף

תלמיד דו-חוגי בחוג לפסיכולוגיה, אשר קיבל פטור מקורסי חובה על סמך קורסים חופפים בהיקף עד 8 ש"ס, אינו חייב בהשלמת שעות בחוג לפסיכולוגיה. תלמיד אשר קיבל פטור בהיקף העולה על 8 ש"ס חייב בהשלמת שעות בקורסי בחירה בחוג. תלמיד כזה חייב ללמוד בחוג מכסה של 62 ש"ס לפחות.

א. תלמידי המסלול הדו חוגי בפסיכולוגיה ובניהול ילמדו בחוג לפסיכולוגיה את הקורסים: סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'+ב', ניתוח שונות ויישומי מחשב. התלמידים יהיו פטורים מסטטיסטיקה לניהול בחוג לניהול ויהיו חייבים בקורס מבוא לסטטיסטיקה בחוג לניהול.

ב. תלמידים שסיימו את הקורס מבוא לפסיכולוגיה חברתית בחוג לסוציולוגיה פטורים מהקורס מבוא לפסיכולוגיה חברתית בחוג לפסיכולוגיה.

6. שקלול ציון הגמר

א. שקלול ציון הגמר במסלול הלימוד הדו-תוגי:

ממוצע משוקלל בקורסים	85%
סמינריון אמפירי	15%

ב. שקלול ציון במסלול הלימוד המורחב:

קורסי החוג	60%	
2 סמינרים	20%	(10% כל סמינר)
2 חטיבות	20%	

מפתח חישוב ממוצע הקורסים

החוג לפסיכולוגיה

מסלול הלימוד הדו-חוגי

מבוא לפסיכולוגיה	2
סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'+ב'	6
יישומי מחשב למדה"ח	2
פסיכולוגיה פיזיולוגית א'+ב'	4
תורת האישיות א'+ב'	4
שיטות מחקר א'	4
פסיכולוגיה ניסויית	4
ניתוח שונות ויישומי מחשב	3
פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	2
פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן	2
פסיכולוגיה חברתית א'+ב'	4

4 מתוך 6 הקורסים:

פסיכולוגיה קוגניטיבית א'+ב'	
פסיכולוגיה של התפיסה א'+ב'	8
פסיכולוגיה של הלמידה א'+ב'	
מבחנים והערכה א'	2
פסיכופתולוגיה א'+ב'	6
גישות ושיטות	2
שני קורסי בחירה	4
סמינריון אמפירי	10.24

מסלול הלימוד המורחב

מפתח החישוב זהה למפתח בתכנית הדו-חוגית, עם השינויים הבאים:

פסיכולוגיה קוגניטיבית א'+ב'	4
תפיסה א'+ב'	4
למידה א'+ב'	4
6 ש"ס שיעורי בחירה נוספים	6
סמינריון אמפירי ראשון	8.5
סמינריון אמפירי שני	8.5

החטיבה בפסיכולוגיה

תכנית הלימודים:

שנה א'

מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח (שו"ת, 4 ש"ס).

הקורס ניתן במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים ומחייב השתתפות ב-5 שעות ניסוי. תלמיד אשר לא ישלים את חובת שעות הניסוי עד תום הסמסטר בו הוא לומד את הקורס, לא יהיה זכאי לקבלת ציון בקורס (גם אם נבחן בו).

תנאי מעבר לשנה ב': ציון 60 ומעלה במבוא לפסיכולוגיה למדה"ח.

שנה ב'

התלמיד יבחר קורסים בהיקף של 12 ש"ס, מהם שני קורסים שנתיים (סה"כ 8 ש"ס) ושני קורסים סמסטריאליים (סה"כ 4 ש"ס).

שני הקורסים השנתיים (הניתנים בסמסטרים א' ו-ב') ייבחרו מתוך הארבעה האלה:
תורת האישיות (א'+ב')
פסיכולוגיה פיזיולוגית (א'+ב')
פסיכולוגיה חברתית (א'+ב')[1]
פסיכולוגיה התפתחותית של הילד
פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן[2]

שני הקורסים הסמסטריאליים ייבחרו מתוך רשימת שיעורי הבחירה.

שיעורי הבחירה המוצעים בתש"ס:
- יחסים בינאישיים בקבוצה
- שיפוטי זמן והסתברות
- התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת
- תאוריות פסיכודינמיות ויישומן בתהליך הטיפולי
- יחסים אסורים ומותרים במשפחה בספרות הישראלית העכשווית
- מח והתנהגות[3]
- היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של כאב[3]
- *הפסיכולוגיה של השקר*

קורסי שנה ב' ניתנים במסגרת החוג לפסיכולוגיה. מספר המקומות בכל קורס מוגבל. במקרים הדורשים ייעוץ מיוחד תפנה מזכירות הפקולטה את התלמידים הנוגעים בדבר ליועץ החטיבה בחוג לפסיכולוגיה.
תלמידי חטיבת העשרה יוכלו להירשם לקורסי בחירה בלבד, אם יוותרו בהם מקומות פנויים.

---

1 תלמידי החוג לסוציולוגיה אינם רשאים ללמוד קורס זה במסגרת החטיבה.
2 דרישה מוקדמת: התפתחותית של הילד.
3 דרישה מוקדמת: פסיכולוגיה פיזיולוגית א' ו-ב'.

תיאור הקורסים

מבוא לפסיכולוגית
הקורס מהווה מבוא לתחומי הפסיכולוגיה השונים, וכולל התמקדות על מושגי היסוד, הגישות התיאורטיות והמחקריות הרווחות בפסיכולוגיה, ותאור עקרוני של כלי המחקר.

סטטיסטיקת לפסיכולוגים א'
סטטיסטיקה ומחקר בפסיכולוגיה, קומבינטוריקה והסתברות, התפלגות הבינים ובדיקת השערות, מצבי מרכז ופיזור, טבלאות ערפים ומדדי קשר (מתאמים).

סטטיסטיקת לפסיכולוגים ב'
התפלגות הדגימה ובדיקת השערות, מבחני z, מבחני t, מבחן F, מובהקות מתאמים, רגרסיה וניבוי, מתאם חלקי ומרובה, מבחנים לא פרמטרים.

פסיכולוגיה פיזיולוגית - א'
הקורס עוסק ביסודות העצביים והבין-כימיים להתנהגות בני אדם ובעלי חיים אחרים, יסקרו: הולכה עצבית והעברה סינפטית, נוירואנטומיה בסיסית, שיטות מחקר בפסיכוביולוגיה ותהליכים פסיכופיזיולוגיים של מוטיבציה, תחושה.

החוג לפסיכולוגיה

פסיכולוגיה פיזיולוגית - ב'
הקורס מיועד לדון בבסיס הביולוגי של התנהגויות כגון עוררות ושינה ופעילות מינית, אספקטים של למידה כגון חיזוק, רכישה של אינפורמציה וויכדון, סיגנון קוגניטיבי הפרעות בתחום הפסיכופתולוגיה והשפעת לחץ ומצבי נפש על מערכות פיזיולוגיות כגון המערכת החיסונית ותחושת כאב. מעורבות מערכת עצבים מרכזית בהתנהגויות אלו תידון ברמה אנטומית, פיזיולוגית, ביוכימית ופרמקולוגית.

תורת האישיות - א'
הקורס דן בתיאוריות השונות של האישיות ומדגיש את ההיבטים ההשוואתיים בין הגישות השונות, התיאוריות הנלמדות הן של פרויד, יונג, אריקסון וסליבן.

תורת האישיות ב'
קורס זה הוא המשך ישיר של הקורס תיאוריות אישיות א', התאוריות הנלמדות בחלק זה של הקורס הן: רוגרס, מסלאו; קלי, אדלר, אולפורט, סקינר ובנדורה.

שיטות מחקר - א'
קורס שנתי המיועד להציג ללומד משגי יסוד במתודולוגיה של מחקר ובתכנון מחקרים. הסמסטר הראשון כולל מבוא קצר לפילוסופיה של המדעים ודיון מפורט בבדיקת השערות ותאוריות, דגימה, מדידה ותכנון מחקרים נסויים וכעין-נסויים. לקורס מלווה תרגיל המתרכז בסמסטר זה בתכנון ניסוי, בלימוד כתיבה של מאמרים ובפיתוח והעברת שאלון.

פסיכולוגיה ניסויית
הסמסטר השני מוקדש כולו למודלים של עבוד נתונים ולתהליך הסקת המסקנות על סמך ניתוחים סטטיסטיים. התרגיל בסמסטר זה עוסק בביקורת מאמרים, ביישום של מערכי מחקר ובפיתוח הצעת מחקר עצמאית.

ניתוח שונות ויישומי מחשב

הקורס יעסוק במודלים לניתוח מערכי מחקר נסויים, בהם החוקר מתפעל מספר משתנים. ההבחנה בין מערכי מחקר עם משתנים בין-נבדקים לעומת משתנים תוך-נבדקים תוביל לבניית מודלים תאורטיים שונים. בתרגיל יושם דגש על ניתוח מערכי המחקר בעזרת תוכנות סטטיסטיות.

פסיכולוגיה חברתית - א'

שיעור זה יציג את הגישות והתאוריות העיקריות בתחום הפסיכולוגיה החברתית וכן את המחקרים שהתפתחו במסגרת גישות אלה. בסמסטר א' יסקרו שיטות המחקר והבעיות הנלוות. לאחר מכן ייסקר התחום של תהליכים תוך אישיים כולל יהוס, האני, עמדות ותפיסה בין אישית.

פסיכולוגיה חברתית - ב'

סמסטר זה מהווה המשך לסמסטר א' ויכסה את תחום התהליכים הבין אישיים והקבוצתיים כולל מתן עזרה, תוקפנות, מנהיגות, ותחרות בשתוף פעולה.

פסיכולוגיה התפתחותית של הילד

תיאוריות מרכזיות בפסיכולוגיה התפתחותית עם דגש על הגישה הקונסטרוקטיביסטית של פיאז'ה, וגישות עיבוד מידע להתפתחות קוגניטיבית.

פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן

הקורס יתמקד על המשך תהליכי ההתפתחות לאחר גיל ההתבגרות. לצד גישת הפסיכולוגיה ההתפתחותית של טווח החיים יסקרו בקורס התיאוריות והתהליכים הביולוגיים האישיים, הבין אישיים, המשפחתיים הקוגניטיביים הפסיכו-חברתיים והפסיכופתולוגיים - כפי שהם משתקפים בשלבים שונים בחיי המבוגר והזקן. הקורס יכלול בעבודות תרגיל.

פסיכולוגיה קוגניטיבית א'

הקורס עוסק בתיאוריות יסודיות, שיטות מחקר וממצאים בסיסיים בתחומי תהליך מידע, מובן ומשמעות דימויים ודימיון, אחסון ושליפה מהזכרון ושפה.

פסיכולוגיה קוגניטיבית ב'

הקורס עוסק בתיאוריות יסודיות, שיטות מחקר או ממצאים בסיסיים בתחומי אסוציאציות, שיפוטים, יצירת מושגים, חשיבה, פתרון בעיות יצירתיות, והשפעת הקוגניציה בתחומי התנהגות ואישיות שונים.

תפיסה א'

בשיעור יידונו תהליכי עיבוד אינפורמציה בתפיסה. הסטודנטים ידרשו לעמוד במבחן הכולל את החומר המוצג בשיעור בתוספת חומר קריאה.

תפיסה ב'

הקורס יעסוק בשני התחומים המרכזיים הבאים:

א. תפיסה כארגון מרחבי ב. תפיסה כארגון קוגניטיבי. בתחום הראשון יידונו הנושאים הבאים: סכמות של תפיסה, מבנה וארגון תפיסתי, תפיסה מרחבית, התפתחות תפיסתית, אשליות חזותיות ותפיסת צורות. בתחום השני יידונו הנושאים הבאים: מערכת עיבוד המידע, השפעות תפיסה מאוחרות, דימויים חזותיים ותהליכי קשב.

למידה א'

הקורס סוקר עקרונות ותאוריות למידה בסיסיים המתייחסים למחקר עם חיות ועם בני אדם. הוא יתמקד בהתניה אופרנטית בסיסית.

למידה ב'

יסקור בהמשך התניה קלאסית והתניה אופרנטית מורכבת.

פסיכופתולוגיה א'

מבוא לפסיכולוגיה אבנורמלית על כל היבטיה - סקר הסטורי, מושגי ההפרעה הנפשית, דיאגנוזה ומגבלותיה, אטיולוגיה של מחלות ותופעות נפשיות, עקרונות טיפול.

פסיכופתולוגיה ב'

בשיעור יסקרו היבטים תיאורטיים ואמפיריים של מספר הפרעות נפשיות. כמו כן יובאו ניתוחי מקרים ויוצגו סרטים הקשורים בהפרעות אלו.

מבחנים והערכה א'

הקורס עוסק במושגים ובתאוריה בסיסיים של מדידה ומבחנים פסיכולוגיים הדגש בקורס הוא על השימוש במבחנים בהערכת היכולת השיכלית.

מבחנים והערכה ב'

הקורס עוסק במדידה ובמבחנים פסיכולוגיים המתייחסים לתכונות אישיות ולאיפיונים פסיכולוגיים שונים של הפרט, בהערכה ואיבחון אישיותיים.

גישות ושיטות

הקורס יעסוק בסקירה הסטורית של הרעיונות שהביאו לפיתוחה של הפסיכולוגיה המדעית המודרנית. אחרי עיון בשאלות של "הפילוסופיה של מדע" בפסיכולוגיה, ובהשלכות של גישות פילוסופיות מהעת העתיקה לפסיכולוגיה המודרנית יתמקד הקורס בכיוונים הבאים: (א) מקורות המחקר הפסיכופיזיולוגי (ב) מקורות הפסיכולוגיה הניסויית ו-(ג) מקורות הגישות הדינמיות. בקורס יושם דגש על חשיבתם של חוקרים והוגים מרכזיים (כמו ג'יימס וונדט) וזאת בהתייחס לשאלות המדעיות העכשויות בפסיכולוגיה.

החוג לפסיכולוגיה

<u>סמינריונים אמפירים</u>

קשב ופסיכופתולוגיה

בחינת תאוריות קשב להסבר הסכיזופרניה, תוך שימת דגש מיוחד על תפקידי קשב והקשר בזכרון לטווח קצר.

פסיכולוגיה רפואית

הסמינריון עוסק במחקרים, שיטות מחקר ותיאוריות לגבי נושאים פסיכולוגיים תקשורתיים בבריאות ומחלה גופניים, כגון, גורמים פסיכולוגיים למחלות, השפעות פסיכולוגיות של מחלות, התמודדות עם מחלות כרוניות, תפקיד ("רולי") החולה, קומוניקציה בין חולים לרופאים, השפעות פסיכולוגיות על המערכת החיסונית וכו'. נדרשת עבודה סמינריונית אמפירית.

הגדלת אזעקות שוא במבחני זכרון

אזעקות שווא (false alarms) מבטאות סוג מעניין של טעויות במבחני זכרון. בקורס נסקור מערכי מחקר המניבים אזעקות שווא בכמויות גדולות. ננסה להבין בעזרת מערכים אלו כיצד ניתן להכשיל את ה"זכרון".

גבריות ונשיות ואנדרוגניות פסיכולוגית והשפעתם על התנהגות ילדים ומבוגרים

במסגרת הקורס נדון בתאוריות המרכזיות להתפתחות זהות מינית. כן נעסוק במחקרים העוסקים בקשר בין אורינטצית תפקידי מין וסכמטיות מינית לבין הסבות ושרותים הקשורים למין.

התפתחות מוטורית

יסקרו תאוריות ההתפתחות המוטורית העיקריות (פרויד, פיאז'ה, קולברג, למידה, חברתית, יהוס) וכן תחומי המחקר הרלבנטיים (דחית סיפוק, עמידה בפיתוי, סוציאליזציה).

התמודדות עם אי-ודאות - ייחוסי מזל ומקריות

בני אדם עומדים תדיר במצבים שתוצאותיהם אינן ודאיות וניתנות להגדרה במונחים שהם לכל היותר הסתברותיים (הסיכוי לזכות בפיס, הסתברות הצלחתו של ניתוח וכיו"ב). הסמינר יעסוק באופן בו מפרשים בני אדם תוצאות מצבים כאלה ובאופן בו משפיע סגנון הפרוש על החלטותיהם. כנקודת מוצא למחקרי הסמינר ישמשו ממצאים המלמדים שבני אדם נוטים להבחין הבחנה, שנראית בעיניהם משמעותית, בין מזל למקריות (שהם *נוטים ליחס תוצאות מסויימות למזל ואחרות למקריות*. שאלה מרכזית אחת שתחקר בסמינר נוגעת בגורמים ובמשתנים שמביאים בני אדם ליחס תוצאות מקריות למזל או למקריות. הבחנה נוספת שתשמש בסמינר היא בין בני אדם שנוטים, בדרך כלל, ליחס תוצאות למזל לאלה שנוטים, לרוב, ליחס תוצאות למקריות. הבדלים בינאישיים בנטייה זו עשויים להשפיע על אופן התמודדותם של בני אדם עם החלטות שתוצאותיהן הסתברותיות. השפעה אפשרית זו תחקר בסמינר.

תושיה נלמדת ופתיחות להתנסויות

המושג "תושיה נלמדת" מתייחס לאוצר ההתנהגויות של שליטה עצמית שאדם רכש ולמד במשך שנות חייו והמאפשרים לו להתמודד עם מצבי לחץ פנימיים וחיצוניים. עד כה נחקרו בעיקר שליטה עצמית מתקנת ומשפרת המתמקדות בתהליכים שבעזרתם משנה הפרט בכוחות עצמו התנהגויות, מחשבות, ואמוציות אשר מפריעות לו בתפקודיו היום-יומיים. בסמינר זה נכלול גם מחקרים על שליטה עצמית חוויתית המאפשרת לאדם להפתח להתנסויות חדשות. התנסויות אלה מחייבות לעיתים ויתור מודע על שליטה עצמית והחשפות למצבים עמומים. מה מאפיין אנשים המוכנים להתנסות בחוויות חדשות? האם נדרשים לשם כך מיומנויות ספציפיות או צורת חשיבה מיוחדת?

להיות הורה

הסמינר יעסוק בשאלות הקשורות ביחסי הורים וילדים, השפעות ילדים על הורים, שאלות הקשורות בסיפוק והנאה מגידול ילדים וכן שאלות שונות הקשורות בכניסה לתפקיד הורה, חלוקת תפקידים בין ההורים. כמו כן יבחנו תכניות הדרכת הורים, מקורות למידע הורי וכן תכניות תמיכה וסיוע להורים.

סוגיות בהתפתחות קוגניטיבית

בסמינריון נבחן כיצד *מתפתחות* אצל ילדים בגיל הרך ההבנה של מצבו המנטלי ומצבו האמוציונלי של האחר.

חשיבה יומיומית

כדי להתמצא בעולם בו אנו חיים, בני אדם חייבים ליצור השערות לגבי המציאות (ולגבי עצמם) ולבחון השערות אלו. הקורס יעסוק באסטרטגיות של בדיקת השערות יומיומיות. בין הנושאים: שימוש באישוש ובהפרכה, חשיבה *הסתברותית*, *עשיית השוואות חברתיות*. הזירה היא *פסיכולוגית-חברתית-קוגניטיבית*.

מודלים של סכיזופרניה בבעלי-חיים

הסמינר יעסוק בהיבטיו ההתנהגותיים, הפרמקולוגיים והאנטומיים של מודל הדופמין של סכיזופרניה. יושם דגש על הפרעות בתהליכי למידה וקוגניציה של בעלי חיים תחת הסם, אמפטמין וההשוואה בין המודל בבעלי חיים והסינדרום הקליני. כמו כן ייסקרו השפעות של *תרופות אנטי-פסיכוטיות במודל בבעלי-חיים זבקלוניקה*.

התנהגות כפרדיגמה לבניית סימולציה ממוחשבת
אחת ממטרות המחקר ברובוטיקה היא פיתוח של רובוט המאופיין ברמות שונות של התנהגות אוטונומית. אוטונומיה נדרשת בתפקידים הדורשים מניפולציה ותנועתיות במצבים בהם מעורבות האדם - המפעיל הנה קשה או אף בלתי אפשרית. כיצד ניתן לפתח רובוט אשר יציג התנהגות אוטונומית במגוון רחב של סביבות משתנות? בסמינר יוצגו מספר הנחות יסוד לגבי פיתוח מערכות אוטונומיות. נצא מתוך הנחה שהתנהגות אוטונומית דורשת הרכבים משתנים של התנהגויות בסיסיות. נבדוק את ההנחה שהאינטראקציה עם הסביבה קובעת את ההרכב האופטימלי של ההתנהגויות הבסיסיות.
הסמינר מיועד לתלמידים המתעניינים בהתנהגות בעלי יכולת תכנות בסיסית (לימודים במדעי מחשבים או פריקים של מחשבים). בסיום הסמינר התלמידים יגישו מאמר המבוסס על סימולציה של התנהגות מרחבית.

מח, התנהגות, והמערכת החיסונית: השפעות לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן
הסמינר יסקור את העדויות לקשר שבין המח והמערכת החיסונית, המנגנונים הפיזיולוגיים, וההשפעות הפסיכולוגיות על קשר זה ועל פגיעות למחלות. הסמינר יכלול בנוסף מבוא למערכת החיסונית וטכניקות מעבדה *לרישום ומחקר מדדים חיסוניים.*

התמודדות עם לחצים
הסמינר יתמקד בהיבטים תיאורטיים ואמפירים הקשורים בתחום ההתמודדות עם לחצים. כמו כן יובאו הדגמות של טכניקות שונות של Stress Management. המשתתפים יתבקשו לבצע מחקר עצמאי הקשור בתחום הנלמד.

השפעות ארוכות טווח על השואה - משתנים התפתחותיים, אישיותיים ובריאותיים
הקורס יעסוק בהשפעות ארוכות טווח של השואה ושינויים בגיל המבוגר והמידה שבה הם משפיעים על תפיסות בריאות, חולי ותהליכי הזדקנות.

החוג לפסיכולוגיה

המעגלים של גרעיני הבסיס עם האונות הפרונטליות: מתתנהגות נורמלית לאבנורמלית
הסמינר יעסוק בארגון הקשרים בין גרעיני הבסיס לאונות הפרונטליות ברמות שונות; בקשר של ארגון זה להתנהגות מכוונת למטרה; ובהפרעות השונות בתפקוד גרעיני הבסיס במצבים פתולוגיים כגון מחלת פרקינסון, סכיזופרניה והפרעת כפייתיות. ההשערות שיועלו ייבחנו בבעלי חיים.

ייצוגים קוגניטיביים של בריאות וחולי
הסמינר יעסוק באמונות ותפיסות של אנשים על בריאות ומחלה, ובגורמים אישיים ומצביים המשפיעים על תפיסות אלו. יוצגו גישות תיאורטיות ושיטות מחקר מיוחדות לתחום. ייבחנו השפעות של הייצוגים הללו על התנהגויות בריאות כמו בדיקות מניעתיות, דיווח סימפטומים, פניה לרופא, תקשורת רופא-חולה, הענות להוראות רופא, והתמודדות עם מחלה.

קשב חזותי
הסמינר יעסוק בתאוריות וממצאים עכשוויים בתחום הקשב החזותי.

<u>קורסי בחירה כ.א.</u>

ספרות בעיני הפסיכותרפיסט
הקורס יעסוק ביצירות ספרות קלאסיות (שייקספיר, פרוסט, יורסנר ועוד) ותרומתם לפסיכותרפיסט. בשונה מנתוחי ספרות פסיכולוגיים נפוצים אין הכוונה לעסוק בפרוש פסיכולוגי של היצירות הנידונות אלא בהעשרת הידע הפסיכולוגי על ידן.

יחסים בין אישיים בקבוצה

קורס ביחסים אישיים בקבוצה יועבר בצורת מעבדה התנסותית שבה המשתתפים ילמדו על תהליכים של תקשורת ושל השפעה קבוצתית, תוך כדי הגברת המודעות לעצמם וחידוד רגישותם לשני.

התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת

בשיעור יוצגו גישות תיאורטיות שונות וממצאים אמפיריים הנוגעים להתפתחות החשיבה, הילדות המוקדמת, ובמיוחד בתקופת טרום בית הספר.

גורמים קוגניטיביים בהתנהגות צרכנית

השיעור יעסוק בישומי הפסיכולוגיה הקוגניטיבית לתחומי התנהגות צרכנית.

התפתחות ייצוגים מנטליים בגיל הרך

נדון בגישות שונות להתפתחות ייצוגים מנטליים והקשר בין התפתחות ייצוגים לפתרון בעיות.

מוח והתנהגות

הקורס מתמקד בחקר המוח ומיועד לתלמידים בעלי ידע מוקדם בתחום. הקורס יעסוק בהבנת הבסיס העצבי של ההתנהגות, החל במערכת המוטורית וכלה במערכות שאחראיות על דחפים, מוטיבציה ורגשות.
תנאי הכרחי לרישום לקורס למודי פיזיולוגיה א'-ב' או קורסים מקבילים.

הפסיכולוגיה הקלינית אל מול מבקריה

הקורס יעסוק בביקורות העיקריות כלפי העשייה והחשיבה הקלינית ובאפשרויות העומדות בפני הפסיכולוגיה הקלינית להתמודד עם ביקורות אלו, הן על ידי הגנה על דרכיה והן על ידי שנויים. נושאי הבקורת העיקריים שיידונו: (א) בעיות בכלים הפסיכודיאגנוסטיים (ב) הנזקים של הפסיכותרפיה (ג) השפעות שליליות של עמדות הפסיכולוגיה הקלינית על הציבור (ד) שיטות ההגנה העצמית הבעייתיות של הפסיכולוגיה הקלינית.

שיפוטי זמן והסתברות

הקורס יסקור את התופעות השונות המאפיינות אמדני זמנים ואת המודלים השונים המוצעים להסבר התופעות יסקרו היבטים קוגניטיביים, חברתיים ותרבותיים הקשורים בזמן פסיכולוגי. על הסטודנטים תוטלנה חובות קריאה והגשת עבודה.

מיגדר זהות וקשר

הקורס יעסוק בהתפתחות הזהות המינית של בנים ובנות על רקע חלוקת תפקידים וחלוקת כח בלתי שוויונית של המינים בחברה. מתוך נקודת ראות זו יבחנו דפוסים גבריים ונשיים בנושאים כגון, התפתחות מוסרית, אוטונומיה, קומוניקציה, דפוסי כח ויחסים אינטימיים וחברתיים בתוך ובין המינים.

תאוריות פסיכודינמיות ויישומן בתהליך הטיפולי

מטרת הקורס להעמיק את הידע התאורטי בגישות פסיכודינמיות תוך קרוב הסטודנטיות/ים להתנסות הטיפולית, וזאת ע"י הכרות עם מושגים תאורטיים מרכזיים ועם האופן בו מיישם אותם המטפל בהדר הטיפול. במהלך הקורס יוצגו מושגים‌שונים כגון התנגדות, טרנספרנס, קאונטר-טרנספרנס, הזדהות השלכתית ועוד, ויידונו היישומים שהם בקונטקסט הטיפולי.

יחסים אסורים ומותרים במשפחה בספרות תישראלית העכשווית

ייבחנו יצירות ישראליות עכשוויות לאור תאוריות מתחום הפסיכולוגיה ההתפתחותית והמשפחתית.

תיבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של כאב

תופעת הכאב תוצג בקורס כתוצר וביטוי משולב של תהליכים ברמה הפיזיולוגית וברמה הפסיכולוגית. הקורס יעסוק בנושאים הבאים: הגדרות, משמעויות, סיווגים ומדידה של כאב; מסילות הכאב מהקולטן ועד לתודעה תהליכי למידה של כאב; והוי, פרוש, ביטוי והתנהגות כאב; היבטים התפתחותיים בכאב; כאב ואישיות; גישות פסיכודינמיות לכאב; השפעות סביבתיות על תפיסת כאב - תרבות וכאב; השפעת יצונים קוגניטיביים, ציפיות ואמונות על תפיסת כאב, תופעת הפלסבו; כאב נוירופטי; מנגנונים פסיכו-פיזיולוגיים של שיכוך כאבים; מנגנונים קוגניטיביים להתמודדות עם כאב, הסחה וקשב, גישות טיפוליות לכאב.

בסיום הקורס תהיה בחינה.

החוג
לפסיכולוגיה

תואר שני

ראש המגמה הקלינית - ד"ר דב שמוטקין
ראש המגמה הקלינית של הילד - ד"ר אבי שדה
ראש המגמה הייעוצית - פרופ' אלחנן מאיר
ראש המגמה החברתית - ד"ר יחיאל קלר
ראש המגמה הקוגניטיבית - ד"ר תמר צלניקר
ראש המגמה הפסיכוביולוגית - פרופ' שמגר בן-אליהו

מטרות הלימודים

א. להקנות לתלמיד התמחות בתחום אחד של המקצוע (שייקרא להלן "מגמה").
ב. להעמיק את הידע הכללי של התלמיד בתחומי הפסיכולוגיה החשובים. השילוב בין התמחות ובין הקניית ידע כללי ברמה מתקדמת מתבטא בתכנית הלימודים של לימודי התואר השני בכך שבכל מגמה מוצעים לתלמיד שיעורי חובה, שיעורי בחירה, ועבודת שדה מעשית בתחום ההתמחות של המגמה.

המגמות המוצעות

א. פסיכולוגיה קלינית
ב. פסיכולוגיה ייעוצית
ג. פסיכולוגיה קלינית של הילד
ד. פסיכולוגיה חברתית
ה. פסיכולוגיה קוגניטיבית
ו. פסיכוביולוגית

תנאי קבלה

רשאים להירשם מועמדים, שסיימו את לימודיהם לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה" בפסיכולוגיה כדלהלן: למגמות הקלינית, קלינית ילד והייעוצית בציון 88 לפחות, למגמות הקוגניטיבית והחברתית בציון 85 לפחות, והפסיכוביולוגית בציון 80 לפחות.
מספר המתקבלים מצומצם. הקבלה מותנית הן בהישגים בלימודים והן בהתאמת המועמד ללימודי התואר השני בפסיכולוגיה שתיקבע על סמך ראיון אישי ומבחן המיון. הזימון לראיון אישי הוא עפ"י שיקולי כל מגמה, בהתאם לנתוני המועמד.

תנאי להגשת מועמדות

אחד מתנאי הקבלה למ.א. הוא מעבר מבחן מיון ארצי בפסיכולוגיה שיערך ע"י המרכז הארצי לבחינות. המבחן הראשון ייערך באפריל 2000.
המתכוונים להירשם לשנה"ל תשס"א חייבים לעבור מבחן באפריל 2000.

מועמדים בעלי תואר אקדמי בתחומים אחרים, המעוניינים ללמוד לתואר השני בפסיכולוגיה חייבים, כתנאי מוקדם, להשלים לימודים מתכנית התואר הראשון בחוג לפסיכולוגיה. על מועמדים אלה להירשם ללימודי התואר הראשון וקבלתם תישקל עפ"י דרישות הקבלה הרגילות לתואר הראשון בפסיכולוגיה (כולל הבחינה הפסיכומטרית).

מתקבלים, אשר במסגרת לימודיהם הקודמים לא למדו קורסים מתחום הפסיכולוגיה, ילמדו בתכנית הנקראת "חוג לאחר תואר". היקף לימודים אלה שווה להיקף הנדרש מתלמיד המסלול הדו-חוגי בחוג לפסיכולוגיה, דהיינו 70 ש"ס. בסיום לימודים אלה ניתנת תעודה שוות-ערך מבחינה אקדמית לתואר ב"א.

מתקבלים, אשר למדו קורסים בפסיכולוגיה, במסגרת לימודיהם הקודמים, לרבות אלה שסיימו לימודי חטיבה בפסיכולוגיה, ילמדו בתכנית ההשלמות. מתקבלים אלה מתבקשים לפנות, לאחר קבלת ההודעה על ההתקבלות, ליועץ החוג ולהמציא אישור המפרט את לימודיהם הקודמים. היועץ יקבע לכל תלמיד את הרכב תכנית ההשלמות והיקפה.

סיום תכנית השלמות אינו מזכה בתעודה או בתואר אקדמי, אך מקנה זכות להגשת מועמדות לתואר שני. סיום תכנית ההשלמות אינו מבטיח קבלה אוטומטית. בשיקולי הקבלה לתואר השני יובא בחשבון הציון המשוקלל בלימודי ההשלמה בחוג לפסיכולוגיה.

<u>קבלת תלמידים בעלי תואר אקדמי בתחומים אחרים למגמות המתקריות</u>
במקרים מיוחדים ועל פי החלטה מיוחדת של ראש המגמה הרלוונטית, יתאפשר למי שאינו בעל ב.א. בפסיכולוגיה, להתקבל ללימודי מ.א. במגמות החברתית, הקוגניטיבית או הפסיכוביולוגית במעמד "על תנאי". למגמות החברתית והקוגניטיבית רשאי להגיש מועמדות בעל תואר ראשון במוסד מוכר להשכלה גבוהה בציון "טוב מאוד" (85) לפחות, למגמה הפסיכוביולוגית בציון גמר "טוב" (80) לפחות. מועמד כזה יחויב בקורסי השלמה מתכנית התואר הראשון (פירוט להלן). התנאי לקבלתו כתלמיד מן המניין לתואר שני הוא סיום כל אחד מקורסי ההשלמות בציון המשייך אותו לאחוזון 75 ומעלה בין הנבחנים באותו קורס. קורסי ההשלמה אינם נכללים במניין השעות לתואר שני ואינם משתקללים בציון הגמר.

החוג לפסיכולוגיה

<u>קורסי ההשלמה הם:</u>
<u>חובה</u>
א. סטטיסטיקה לפסיכולוגים
ב. שיטות מחקר/פסיכולוגיה ניסויית/ניתוח שונות/יישומי מחשב
ג סמינר אמפירי

<u>בחירה</u> - 3 מתוך הקורסים שלהלן עפ"י קביעת ראש המגמה:
פסיכולוגיה פיזיולוגית, תפיסה, פסיכולוגיה קוגניטיבית, למידה, פסיכולוגיה התפתחותית, אישיות, פסיכולוגיה חברתית ופסיכופתולוגיה.

התלמיד לא יעבור למעמד מן המניין בטרם יסיים את כל ההשלמות שהוטלו עליו. עם זאת על פי שיקול ראש המגמה יוכל התלמיד, באישור, לקחת קורסים מתכנית המ.א. במקביל לתקופת ההשלמות. במקרה זה יחתום התלמיד על הצהרה כי ידוע לו שהשתתפותו בשיעורי התואר השני היא על תנאי סיום חובות ההשלמה בכפוף לתנאי קבלתו.
עפ"י תקנון האוניברסיטה ניתן להיות במעמד על תנאי במשך שנה מתחילת הלימודים לכל היותר.
כל מגמה רשאית להחמיר בתנאי הקבלה מעבר למפורט בפסקה זו. יודגש שוב כי הקבלה לתואר שני ללא תואר ראשון בפסיכולוגיה הינה אך ורק במקרים מיוחדים ויוצאי דופן המצדיקים זאת.

חובות התלמיד בלימודי התואר השני

פירוט החובות:

1. קורסי חובה - א. קורסים מתודולוגיים וסטטיסטיים
   ב. קורסי חובה ע"פ המפורט בתכנית כל אחת מהמגמות
2. קורסי בחירה מתוך רשימת שיעורי בחירה להשלמת מכסת השעות הנדרשת
3. שתי עבודות סמינריוניות
4. עבודת גמר
5. בחינת גמר
6. עבודה מעשית[1]
7. עיבודים סטטיסטיים במחשב[1]

משך הלימודים

משך הלימודים לתואר שני הוא חמש שנים לכל היותר. בפרק זמן זה על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר. המשך הלימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת ההוראה. האישור יינתן רק במקרים חריגים לאחר קבלת המלצה מנומקת, ויותנה באישור של יו"ר ועדת ה-מ.א.. אישור הארכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף 6 ש"ס *לפחות (החוג רשאי לחייב בהיקף גדול יותר).*

לתשומת לב התלמידים: על התלמיד לשלם שכר לימוד עד הגשת הגרסה הסופית של עבודת הגמר, או סיום יתר החובות (לפי המאוחר יותר).

סיום חובות שמיעה

במגמות הקלינית, קלינית-ילד והייעוצית, כל תלמיד חייב לסיים את חובות השמיעה - כמוגדר ע"י המגמה, כולל פרקטיקום - עד תום השנה השניה ללימודיו. תלמיד אשר לא יעמוד בדרישה זו במועד, לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו לתואר.

מילוי חובות קורס

כל הלימודים ניתנים במסגרת שיעורים ותרגילים. סיום קורס כרוך במילוי חובות שוטפים, כגון: הכנת הרצאות לשיעור ו/או התרגיל המצורף לו, השתתפות בבחינה אם היא נדרשת וכו'. על כל שיעור, מכל סוג, מקבל התלמיד ציון. (לא יוכר ציון "עבר" או "השתתף" אלא באישור מיוחד של כל מגמה שניתן מראש).
תלמיד אשר לא ימלא את חובות הקורס במועד, ידווח לו ציון 250 שמשמעותו "לא מלא חובות קורס". ציון זה אינו ניתן לביטול.

נהלי הגשת עבודות בקורסים:

א. עבודות המוטלות במהלך הקורס יש להגיש עד היום האחרון של הסמסטר בו נערך הקורס.

ב. עבודות סיום קורס יש להגיש תוך שלושה חודשים מהיום האחרון לסמסטר, אלא אם קבע המורה תאריך מוקדם יותר.
הארכה של חודש ימים לכל היותר תינתן רק באישור מראש ובכתב ע"י המרצה.

ג. הגשת עבודות סמינריוניות - ראה בהמשך.

---

1 לא משוקלל בציון הגמר.

בחינות

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שידות מלואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור ע"ר ועדת תואר שני (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).

עבודות סמינריוניות

כל תלמיד חייב להגיש שתי עבודות סמינריוניות נוסף על דרישות ההשתתפות בקורסים. עבודה אחת לפחות חייבת להיות אמפירית. העבודות הסמינריוניות חייבות להיות מוגשות בעבודה אישית שאינה חופפת כל עבודה אחרת של התלמיד ואינה חלק ממנה.
תלמיד אשר סיכם עם מרצה על הכנת עבודה סמינריונית בהנחייתו, יודיע על כך למזכירות בכתב בתחילת המרצה עם תחילת ההתקשרות.
ניתן להגיש את שתי העבודות הסמינריוניות למרצה אחד, או עבודה סמינריונית אחת ועבודת הגמר למרצה אחד. אין להגיש שתי עבודות סמינריוניות ועבודת גמר לאותו מרצה.
הגשת העבודות הסמינריוניות מהווה אחד התנאים לרישום לבחינות הגמר לתואר שני. ראה סעיף בחינות גמר - בהמשך.

סדנאות מחקר

החוג לפסיכולוגיה

בנוסף לעבודות הסמינריוניות, רשאית כל מגמה לחייב השתתפות בסדנת מחקר בחלק משיעורי החובה. מטרת סדנת המחקר היא לאפשר לתלמיד אימון במחקר, בהדרכה ובשיתוף של מרצה החוקר באותו תחום מלבד הקניית ידע מחקרי והכרת תחום מסוים.

עבודת גמר (תזת מ.א.)

עבודת הגמר צריכה להיות עבודת מחקר אמפירית שהתלמיד מבצע בפיקוח ובהדרכה. המטרה היא לפתח את יכולתו של התלמיד לנהל מחקר, משלב התכנון ועד לדיווח הסופי. את האישור הסופי לנושא ולתכנית יכול התלמיד לקבל החל מתום שנת לימודיו הראשונה לתואר שני.
תלמיד חייב להגיש הצעת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו, ולקבל אישור להצעה.
תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו.
תלמיד המעוניין להתחיל בעבודת גמר, יבחר מדריך מקרב מורי החוג, יסכם עימו בכלית את הנושא ויקבל את אישור ראש המגמה. התכנית טעונה אישור מדריך וקורא שני המוסמכים לכך עפ"י תקנון הפקולטה.
ההדרכה והפיקוח על ביצוע העבודה יתנהלו על ידי המדריך, ובמידת הצורך ייוועץ עם הקורא האחר. המדריך ינהל רישום של פגישותיו עם התלמיד החל בשלב האישור של העבודה.
התלמיד ימסור למדריך ולקורא השני טיוטה של עבודתו. בסמכותם לבקש תיקונים ושינויים בעבודה, אותם על התלמיד לבצע לפני הגשת הנוסח הסופי. על התלמיד להגיש את העבודה בהתאם לנדרש בתקנון הפקולטה.

בחינות הגמר

מתכונת בחינת הגמר שונה בכל אחת ממגמות המ.א. פרטים ניתן לקבל במזכירות תלמידי מ.א.

עבודה מעשית

תלמיד תואר שני חייב בעבודה מעשית מודרכת בהתאם לתחום המגמה שלו. במגמות הקלינית, הקלינית של הילד והייעוצית, עבודה זו צמודה לקורסים השונים ומתבצעת במרפאות, בתחנות לבריאות הנפש, בבתי-ספר, במכוני ייעוץ ו/או מיון עובדים ומועמדים. במגמות החברתית, הפסיכוביולוגית והקוגניטיבית יידרש מכל תלמיד לבצע מחקר במסגרת אחד השיעורים שבהם הוא משתתף בשנה א'. סיום חובות אלו בהצלחה הוא תנאי להמשך הלימודים.

שקלול ציון הגמר

להלן המשקל היחסי של מרכיבי ציון הגמר לתואר שני בכל אחת מהמגמות.

במגמות החברתית ופסיכוביולוגית:

ציוני קורסים	20%
ציוני סמינריונים	20%
ציון בחינת גמר	20%
ציון תזה	40%

במגמות הקלינית של הילד, ייעוצית וקלינית:

ציוני קורסים	40%
ציוני סמינריונים	20%
ציון תזה	40%

במגמה הקוגניטיבית:

שיעורי חובה	15%
שיעורי בחירה	15%
שיטות מחקר	5%
ציוני סמינרים	15%
הגנה על תזה	10%
ציון תזה	40%

מסלול ישיר לדוקטורט

תלמידי התואר השני בחוג יכולים להגיש מועמדותם למסלול הישיר לדוקטורט בסוף השנה הראשונה ללימודיהם.

תנאי קבלה

תלמיד יתקבל על תנאי בסוף השנה הראשונה ללימודי התואר השני אם ציונו הסופי לתואר בוגר הוא 90 לפחות (למעט מקרים לגביהם תחליט הוועדה אחרת) וממוצע ציוני הקורסים שלו בשנה הראשונה של לימודי התואר השני גם הוא 90 לפחות. במהלך שנה זו על התלמיד לבצע עבודה סמינריונית אמפירית בציון 90 לפחות. התלמיד יתקבל בכפוף להמלצות מורים בתחום התמחותו ולראיון ממצה ע"י הוועדה היחידתית.

פירוט תכנית הלימודים ניתן לקבל במזכירות התלמידים בחוג.

המגמה הקלינית

המטרה המרכזית של המגמה היא להכשיר פסיכולוג קליני בעל אתיקה מקצועית גבוהה אשר יהיה פתוח באופן בקורתי לגישות ולמגמות חדשות בפסיכולוגיה קלינית, ושיהיה מסוגל לתרגם את הידע שנרכש בפסיכולוגיה הכללית לטיפול ולהבנת האדם הסובל מהפרעות נפשיות. המגמה שוקדת על הקניית בסיס תיאורטי ויישומי להבנת ההתנהגות האנושית ותהליכי שינוי. השאיפה היא להקנות ללומד כלים ומושגים מחקריים, גישות טיפוליות וטכניקות התורמות לשינוי בפרט ובמערכות רחבות יותר.

תכנית הלימודים מתמקדת בארבעה תחומים מרכזיים: (1) תאוריה; (2) מחקר; (3) אבחון והערכה; (4) התערבויות פסיכותראפויטיות. בנוסף ללימודים העיוניים כוללת התכנית גם פרקטיקום קליני. הפרקטיקום הקליני מתקיים בבתי חולים פסיכיאטרים ובמרפאות בריאות הנפש במשך יומיים בשבוע. סיום הלימודים מותנה בעמידה בחובות הקורסים, הפרקטיקום ובעבודת תזה. מורי המגמה מייצגים קשת רחבה של אסכולות טיפוליות ושל שטחי התעניינות מגוונים בפסיכולוגיה קלינית. קורסי החובה והבחירה המוצעים מכוונים להקנות לתלמידים ידע והבנה בסיסיים במגוון רחב של גישות טיפוליות לאוכלוסיית מבוגרים בטווחי גיל שונים עם בעיות פסיכולוגיות הנעות מקשיים בהתמודדות עם מצבי לחץ יומיומיים ועד לתופעות פסיכוטיות חריפות.

מכסת השעות במגמה הקלינית 68 ש"ס

המגמה הקלינית של הילד

תכנית הלימודים במגמה הקלינית של הילד מכוונת להכשרת פסיכולוגים להתמודדות עם צורכי הילד הנורמאלי, החריג והחולה, בתפיסה כוללנית של עבודה טיפולית ומניעתית במסגרות השונות שבהן מתפתח ומתפקד הילד: משפחה, מוסדות חינוך, קהילה וסוכנויות טיפול.

החוג לפסיכולוגיה

בנוסף להשתתפותו של התלמיד בקורסים, בשנה הראשונה ללימודיו יעבוד בשירות פסיכולוגי חינוכי, וישתתף בעבודה מעשית באוריינטציה טיפולית, חינוכית וקהילתית. בשנה השנייה יוקדשו יומיים לעבודה מעשית במסגרת מוסדות ובתייח לבריאות הנפש. כמו כן מציעה המגמה לתלמידיה אפשרות להשתתף בקורסים מתקדמים לטיפול.

בכל השלבים יש נסיון להדגיש בעיות בעלות רלוואנטיות מיוחדות לישראל ולעודד מחקר בסיסי ויישומי בתחום.

מכסת השעות במגמה הקלינית של הילד 66 ש"ס

המגמה החברתית

מטרת לימודי המגמה בפסיכולוגיה חברתית היא להרחיב ולהעמיק את הידע העיוני והיכולת המחקרית של תלמידי המגמה בתחומי הפסיכולוגיה החברתית. במבט כולל מדגישה המגמה החברתית את המחקר והחשיבה הבסיסיים בתחום ומציעה לתלמידיה מעורבות עיונית ומחקרית בתחומים אלה. המגמה אינה מציעה כיוון התמחות והכשרה שיטתיים בתחומי היישום של הפסיכולוגיה החברתית (דהיינו: פסיכולוגיה חברתית-אירגונית, פסיכולוגיה חברתית-חינוכית), אם כי כמה מחברי סגל המגמה עוסקים בפסיכולוגיה חברתית יישומית ומתקיימים מספר קטן של קורסים ישומיים-מקצועיים בתכנית הלימודים. כמו כן, ניתן לשמוע שיעורים בתחומים יישומיים במסגרת מגמות ופקולטות אחרות. תחומי ההתעניינות של אנשי סגל המגמה מתפרשים על נושאים שונים בתחומי הפסיכולוגיה-החברתית: פסיכולוגיה חברתית של הבדלי מין, תחרות ושיתוף פעולה, חקר יחסים קרובים, דינמיקה קבוצתית, תהליכי השפעה חברתית, תהליכי משא ומתן, פסיכולוגיה חברתית קוגניטיבית, עיונים במתודולוגיה של המחקר הפסיכו-חברתית, פסיכולוגיה חברתית-התפתחותית, התפתחות מוסרית, התנהגות פרו-חברתית, האישיות וההתנהגות החברתית. לימודי המגמה החברתית בשנה הראשונה מדגישים את היסודות המחקריים שעליה מושתתת הפסיכולוגיה החברתית, וחוץ ממבוא לפסיכולוגיה חברתית, כוללים בעיקר שיעורים בסטטיסטיקה, שיטות מחקר וסדנת מחקר. את הידע העיוני בפסיכולוגיה חברתית ירכוש התלמיד בשיעורי בחירה אשר יינתנו על ידי מורי המגמה.

מכסת השעות במגמה החברתית 50 ש"ס

המגמה לפסיכולוגיה ייעוצית

המגמה לפסיכולוגיה ייעוצית מתמקדת בהעמקת הידע התאורטי והאמפירי בתחומי תיפקוד והתמודדות של אנשים בריאים בנפשם עם דרישות הסביבה ונסיבות החיים. כמו כן, נותנת המגמה הכשרה בתהליכי האבחון והסיוע הפסיכולוגי הקשורים בהתערבויות מניעה ושינוי ביחס לקשיים בתחומים אלו.

המגמה הייעוצית מכשירה פסיכולוגים לתפקידי הערכה וייעוץ לאוכלוסיות נורמליות (לא פאתולוגיות) מבחינה נפשית, הנזקקות לסיוע בהתמודדות ובהסתגלות בתחומי תיפקוד מגוונים בחברה, בעבודה ובמשפחה. בכך נכללות, לדוגמה, בעיות מהתחום הלימודי-חינוכי, בחירת מקצוע והסתגלות לעבודה, קשיים במשפחה וביחסי זוג, מעברי חיים (דוגמת עליה, גיוס, פרישה), התמודדות עם בעיות בריאות, שינוי בסגנון ובהרגלי חיים. המגמה שמה דגש בהכשרה על התערבויות מניעה, במקביל להכשרה בהתערבויות שינוי, ובמיומנויות ההערכה והמחקר הנלווים.

שנת הלימודים הראשונה כוללת קורסי חובה המקנים לסטודנט ידע תאורטי ואמפירי מקיף ומיומנויות בסיסיות בייעוץ פסיכולוגי כללי. בין השאר, כוללים קורסים אלו: "תאוריות וגישות לייעוץ", "סדנה בריאיון ובפיתוח מיומנויות ייעוץ", "הערכת אישיות על-פי מבחנים", קורסים בסיסיים בתחומי תוכן שונים (חינוכי, תעסוקתי, בריאותי, אישי-זוגי), בנוסף לקורסי החובה התוגיים בסטטיסטיקה ושיטות מחקר. כמו כן, מתקיים פרקטיקום מעשי של יום בשבוע לאורך כל שנת הלימודים, המלווה בפגישת הנחייה קבוצתית אחת לשבועיים, ובסדנת הכנה בסמוך לפתיחת שנת הלימודים. הפרקטיקום מתבצע במוסדות התינוך של השירות הפסיכולוגי במרחב תל-אביב.

שנת הלימודים השניה כוללת גם היא מספר קורסי חובה מתקדמים יותר (כגון: "ייעוץ קבוצתי", "התמודדות עם מצבי לחץ"), וכן קורסי בחירה (כגון: "פסיכולוגיה תעסוקתית למתקדמים", "ייעוץ זוגי", "פסיכולוגיה שיקומית"), בהתאם למסלול בו בחר הסטודנט להתמחות. חלק מהקורסים האלו ישמשו גם כסדנאות לבצוע מודרך של עבודות סמינריוניות עיוניות ואמפיריות. בנוסף לחובות לימוד אלו, הסטודנט לומד בפרקטיקום מעשי בהיקף של יום בשבוע באחד מהמוסדות הקשורים עם המגמה לצורך זה, ובהדרכה אישית של איש מקצוע בכיר ומוסמך במוסד.

מכסת השעות במגמה לפסיכולוגיה ייעוצית 65 ש"ס.

המגמה הקוגניטיבית

המגמה הקוגניטיבית מקנה ידע בתחום הקוגניטיבי תוך התמקדות על תהליכים בסיסיים המאפיינים מערכות של עיבוד מידע בתחומי תפיסה, קשב, למידה, זיכרון, שפה, חשיבה, פתרון בעיות, תקשורת, קבלת החלטות והתפתחות קוגניטיבית, תוך לימוד תכנון וביצוע מחקר בתחום הקוגניטיבי.

חובות המגמה, החל משנת תשנ"ו, כוללים השלמת 46 ש"ס בשיעורים הבאים: 5 מתוך 7 שיעורי חובה אי (10 ש"ס), 3 מתוך 7 שיעורי ההמשך בי לשיעורי החובה (6 ש"ס), 6 שיעורי בחירה במסגרת המגמה (12 ש"ס). 6 שיעורי בחירה נוספים (12 ש"ס) ניתן להשלים במגמה, או במגמות אחרות בחוג או בחוגים אחרים, בתאום עם המנחה, ובאישורו. בנוסף, כוללים החובות שיעור בשיטות המחקר וסטטיסטיקה (אי+בי: 4 ש"ס), שיעור בסיסי בעיבודים סטטיסטיים במחשב 2 ש"ס, שתי עבודות סמינריוניות (לפחות אחת אמפירית), השתתפות בקולוקויום של המגמה, עבודת תזה, והגנה על התזה.

בשנת הלימודים הראשונה על התלמידים לסיים לפחות 3 מתוך 5 שיעורי החובה אי של המגמה, ואת השיעור בשיטות מחקר וסטטיסטיקה. תלמיד אשר יקבל בשניים מתוך כלל שיעורי החובה, הכוללים שיעורי חובה אי, שיעורי ההמשך בי, ושיטות מחקר וסטטיסטיקה, ציון נמוך מ-80, המשך לימודיו יישקל מחדש. תלמידי המגמה ירכשו ידע בסיסי בשימושי המחשב בשיעור בעיבודים סטטיסטיים במחשב, אותו עליהם להשלים בשנת הלימודים הראשונה במגמה, אלא אם ניתן לתלמיד פטור על ידי מורה הקורס על סמך ידע מקביל

שרכש בקורס אחר ובאישור ראש המגמה. את העבודות הסמינריוניות ניתן לבצע ולהגיש גם בשיעורי הבחירה וגם בשיעורי החובה של המגמה.
התלמידים יבצעו לפחות עבודה סמינריונית אחת במסגרת המגמה. עבודה סמינריונית שניה, ניתן לבצע גם במסגרת מגמה אחרת באישור המנחה.
תלמידי המגמה (שנה א' ושנה ב') ישתתפו בסמינר המגמה (קולוקוויום) שיתקיים אחת לשבועיים ביום ג' 12:15-13:45 בבניין שרת חדר 111. התלמידים ישתתפו לפחות ב-2/3 מהמפגשים בסמינר. הודעות מפורטות על מועד ההרצאות, שמות מרצים ונושאים יפורסמו על לוח המודעות. סמינר זה אינו מקנה נקודות זכות לקראת תואר.
תלמידי המגמה הקוגניטיבית יבצעו את התזה במסגרת המגמה בהנחיית אחד ממורי המגמה.
כל תלמיד יבחר אחד ממורי המגמה להיות מנחה לעבודת התזה עד תום שנת הלימודים הראשונה, ויודיע על בחירתו בכתב למזכירות לימודים לתואר שני בצרוף אישור בחתימת המנחה. לפני הגשת התזה יבחר התלמיד, תוך התייעצות עם המנחה, קורא נוסף לעבודת התזה ויודיע על בחירתו בכתב למזכירות לימודים לתואר שני, בצרוף אישור בחתימת הקורא השני.
הגנה על התזה - לאחר שיקבל התלמיד ציון על עבודת התזה, יציג את התזה לפני מורי המגמה ותלמידי המגמה.
בתום שנה א' יכולים התלמידים להגיש מועמדותם להמשך ישיר ללימודי הדוקטורט, בהתאם לנוהלי החוג בנושא. (פרטים בפרק "מסלול ישיר לדוקטורט").
מכסת השעות במגמה הקוגניטיבית 46 ש"ס.

החוג לפסיכולוגיה

המגמה הפסיכוביולוגית

מטרת הפסיכוביולוגיה הינה חקר הבסיס הביולוגי של ההתנהגות. לפיכך, נושאי ההתעניינות של הפסיכוביולוגיה הן החידות המסורתיות המעסיקות את הפסיכולוגיה על ענפיה השונים אגב קישורן לתהליכים מוחיים ספציפיים. מחקר התהליכים המוחיים מתמצה בעיקרו בלימוד שפות ביולוגיות, כגון: אנטומיה, ביוכימיה ופיזיולוגיה, והכרת טכניקות מחקריות המבוססות על טכנולוגיה מודרנית.
אם כי הפסיכוביולוגיה היתה ועודנה ענף מחקר של ה-NEUROSCIENCES, אפשר להשתמש בשיטות העבודה ובידע שנצבר בתחומה - והדבר אכן נעשה - לפתרון בעיות רבות בפסיכיאטריה, בנוירולוגיה, בפסיכופרמקולוגיה, בפסיכולוגיה קלינית, בפסיכולוגיה חברתית ובקרימינולוגיה.
תלמידי המגמה יציגו את נושא המחקר לאחר גמר העבודה בפני חברי המגמה והתלמידים.
מכסת השעות במגמה הפסיכוביולוגית 52 ש"ס.

תנאי מעבר לשנה ב': ממוצע 80 בקורסי החובה בלבד. עד תום שנה ב' חייב התלמיד להתקשר עם מנחה לעבודת הגמר.

תיאור הקורסים

המגמה הקלינית

תורת הסטטיסטיקה

הקורס יסקור וירענן את כל תורות הסטטיסטיקה הנלמדת במסגרת תואר ראשון.

עיבודים סטטיסטיים במחשב

זה קורס בשיטי *בניתוח נתונים* שבו ניתן להכיר מקרוב אספקטים תאורטיים ואמפיריים שונים של סטטיסטיקה תאורית, ניתוח נתונים השוואתי, בדיקת מודלים וניתוח נתונים אקספלורטיבי, תוך שימוש בתוכנה סטטיסטית סטנדרטית (SPSS ו-BMDP) וייתכן SAS.

שיטות סטטיסטיקה מתקדמת לחוקרים

הקורס *עוסק במודלים וטכניקות של ניתוחים קורלטיביים*. דגש מיוחד מושם על מודלים של רגרסיה מרובה ועל שמוש במתאמים לשם בקרה על שונות. חלקו האחרון של הקורס מוקדש לנושאים נבחרים כגון ניתוח נתיבים ובדיקת מודלים.

אבחון והערכה 1

יסודות תהליך האבחון הקליני וההערכה הפסיכולוגית. הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית, שיטות אבחון והערכה, הצגה תיאורטית ועבודה מעשית מודרכת עם מבחני אינטליגנציה, מבחני אישיות ומבחנים השלכתיים. ישום קליני, הדויח הפסיכולוגי, הדינמיקה הבינאישית במסגרת הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית.

פסיכופתולוגיה

הקורס ידון בתפיסות ההפרעה הנפשית, הפסיכוזה והנוירוזה תוך פריסה של הגישות הרפואית, הפסיכודינמית, ההתנהגות הקוגניטיבית ועוד. יודגשו הקשרים בין הקליניקה, למחקר והטיפול.

הראיון הקליני

בקורס תסקר בפני הסטודנטים ספרות בנושא הראיון הקליני ותילמדנה מיומנויות ראיון שונות. בנוסף, יתרגלו הסטודנטים ראיונות הן באוניברסיטה והן בשדה.

אבחון והערכה 2

העמקה והרחבה של הידע התיאורטי והמעשי שנרכש בשנת הלימודים הראשונה על השימוש הקליני במבחנים פסיכולוגיים ובשיטות אבחון אחרות. הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית כתהליך של אינטגרציה דינמית. ספרות מקצועית עיונית, הצגות מקרים, ניתוחם ועיבודם לפי גישות שונות.

מבוא לטיפול פסיכודינמי א': תקשר הטיפולי

הקורס יתמקד במרשני יסוד של טיפול פסיכודינמי עם מיקוד במהות הקשר הטיפולי: העברה, העברה נגדית, ברית עבודה, נויטרליות טיפולית ואמפתיה. מושגים אלה יידונו מנקודת ראות פסיכואנליטית, אינטר-סובייקטיביסטית ואקזיסטנציאלוסטית.

הדרכה בפסיכותרפיה - א'

הקורס מיועד למשתתפים בפרקטיקום קליני של שנה א'. כל משתתף יביא מקרים הנמצאים בטיפולו להדרכה בקבוצה. נושאים שונים הקשורים בתהליך הפסיכותרפטיטי כגון, תכנון טיפול, יחסי מטפל-מטופל וכו'. יובאו לדיון גם כן.

פתיחות וסגירות להתנסויות

הקורס יתמקד על הדרך בה אנשים מווסתים את תגובותיהם לחוויות האישיות שלהם בין שהן כואבות ולא נעימות ובין שהן נעימות ומרחיבות את הדעת. פתיחות להתנסויות אישיות היא היכולת של *האדם לקבל את* החוויה האישית "כמות שהיא" תוך כדי שימת לב מרבית לגירויים המיידיים מבלי לפרש אותם עפ"י סכמות חשיבה קיימות. זו גם היכולת להפתח להתנסויות חדשות ולהיות מעורב בהן באופן רגשי. מצד שני, סגירות להתנסויות מאפשרת לאדם ליצור מרחק קוגניטיבי מחוויה המיידית עפ"י שמוש בטכניקות קוגניטיביות *כמו* חפוש משמעות, מתן הסברים מתוך התיאוריה האישית ודחיקת המחשבות הכרוכות בחוויה. במסגרת הקורס נתכנן מחקרים הבודקים את הגורמים המצבים והאישיים המכוונים את הפרט לפתיחות או לסגירות לחוויה האישית.

הדרכה בפסיכותרפיה - ב'

הקורס מיועד למשתתפים בפרקטיקום קליני של שנה ב'. כל משתתף יביא מקרים העמצאים בטיפול להדרכה בקבוצה. נושאים שונים הקשורים בתהליך הפסיכותרפויטי כגון תכנון טיפול, יחסי מטפל-מטופל וכו'. יובאו לדיון גם כן.

אובססיות וקומפולסיות מנקודת מבט קוגניטיבית

במסגרת הסדנא ילמדו הסטודנטים להכיר מקרוב את מאפייני ההפרעה האובססיבית-קומפולסיבית ויפתחו מחקר עצמאי על אספקטים קוגניטיביים של אובססיות והתנהגות כפיתית.

יסודות תיאורטיים של טיפול פסיכודינמי

החוג לפסיכולוגיה

הקורס ידון בתיאוריות יחסי אובייקט ופיתוחיהם העכשוויים של ויניקוט, קירנברן, פרנברג, אוגדן ובולס. הנושאים שיידונו: סביבה מוקדמת ואובייקטים מופנמים. העצמי האמיתי והעצמי השקרי, מושאי מעבר ומרחב פוטנציאלי, Splitting, הזדהות השלכתית ואינטרצית האישיות.

מבוא לטפול קוגניטיבי-התנהגותי

המטרה המרכזית של טפול קוגניטיבי-התנהגותי היא לתת למטופל את היכולות לשנות בכוחות עצמו את מחשבותיו, התנהגותו ורגשותיו. בקורס יוצגו העקרונות המרכזיים של הטפול הקוגניטיבי-התנהגותי וכיצד הם מיושמים בטפול עם אנשים עם בעיות פסיכולוגיות. הקורס יתמקד על הטפול הקוגניטיבי-התנהגותי כפי שהוא מיושם בסוף שנות התשעים תוך אזכור התיאוריות שפותחו ע"י אנשים מרכזיים בתחום (וולפה, בק, אליס, מיקנבאום וקנפר). לבסוף יצוין שמתוך הטפול הקוגניטיבי-התנהגותי צומחת היום הגישה האינטרטיבית לטפול.

המגמה הייעוצית

מבחנים פסיכומטריים - תאוריה ויישום

מהו "מבחן"; סקירת עולם המבחנים - "ניר ועפרון" ואחרים; מדדים לבחינת טיבם של מבחנים ושאלונים. בניית *מבחנים; נתוני פריטים*, בדיקות מהימנות ותוקף; מעקבים וקריטריונים; השימוש במבחנים - היקף, תועלת ומגבלות; כללי אתיקה ושיקולים מסריים בשימוש במבחנים.

***זהות ומומחיות מקצועית של הפסיכולוג הייעוצי* -סדנה**

איש המקצוע הוא יכלי העבודה העיקרי והחשוב בעבודה פסיכולוגית עם אנשים. הרגשות שלו, העמדות והאמונות הן שבונות את גישתו לחיים ואת התקשורת שהוא יוצר עם אנשים. את המטען העצום הזה חשוב מאד להכיר, *ועמו לנוע בתוך מסגרת שמציבים* התפקיד והייעוד. הסדנה תוביל את המשתתפים להגביר את המודעות אל הכוחות הקיימים בהם וללמוד להשתמש בהם באופן שיועיל להסתגלותם המקצועית ולהכשרתם כמוטחים, ערים למשמעות עשייתם ולאחריות שבידיהם.

מבוא לעבודה פסיכולוגית במסגרות חינוכיות

הקורס יכלול ידע והדגמות לגישות, סגנונות וכלים מרכזיים, בעבודת הפסיכולוג במערכות החינוכיות, שבמרכזן, קידום בריאותו הנפשית של הילד וסביבתו. כן ידון בקורס מקומו של הפסיכולוג כחבר בצוות בין-מקצועי וכיועץ למורים ולגורמים השונים במערכת.

ייעוץ לקבלת החלטות

הקורס יציג מודלים נורמטיביים והתנהגותיים של קבלת החלטות ואפשרויות יישומן בתהליכי ייעוץ. ידונו סוגיות ספציפיות כגון: עקרונות ניתוח החלטות, שיפוט והערכה של תועלות ואי-וודאיות, קונפליקטים, הבדלים בינאישיים בסגנונות החלטה, אימון במיומנויות החלטה.

מבוא לפסיכולוגיה תעסוקתית

מקצוע וקריירה, הקשיים בבחירת קריירה מקצועית, טיפולוגיה של בעיות בייעוץ תעסוקתי, מידע תעסוקתי. שאלוני נטיות: סקירה ביקורתית, מדידת הנטיות המקצועיות באמצעות שאלונים על פי גישות רוא ו-הולנד. מחקרים על הקשר בין הלימה של נטיות עם העיסוק ועם הסביבה לבין משתני רווחה, שילוב של כושר ונטיות בייעוץ התעסוקתי. ניתוחי מיקרים.

מבוא לפסיכולוגיה של הבריאות

הקורס יתאר את הרקע להתפתחות הפסיכולוגיה של הבריאות המעוגנת במודל הביו-פסיכו-חברתי של הרפואה. יוצגו היבטים שונים לקשרים גוף-נפש, מצבי לחץ, כאב, רפואה התנהגותית, אישיות ובריאות, קוגניציות מחלה ובריאות.

התפתחות תפרט והמשפחה בבגרות ובזיקנה

הקורס יקנה ידע תיאורטי בהתפתחות הפסיכולוגית של הפרט ושל המשפחה בבגרות הצעירה, בבגרות המאוחרת ובזיקנה. יידונו בו תיאוריות ההתפתחות הפסיכולוגית לאורך מרחב החיים, התפתחות רגשית וקוגניטיבית, התפתחות מעגל המשפחה, מערכת היחסים הבינדורית במשפחה המבוגרת, יחסי אחים בוגרים, בשלות פיליאלית, מערכת היחסים בין הורים, זקנים וילדים בוגרים וכן דרכי ההתמודדות עם שינויים, אובדנים, ומעות בבגרות ובזיקנה.
סיום הקורס שתתבסס על ניתוח הראיון לאור החומר התיאורטי שנילמד בקורס.

ריאיון ופיתוח מיומנויות ייעוץ

קורס זה מהווה סדנה התנסותית ותווייתית אשר מטרתה לפתח אצל המשתתפים מיומנויות ייעוץ בסיסיות (כגון: קבלת נועץ חדש, הקשבה, רגישות לזולת, שאילה ותחקור, הבהרת מסרים וסיכומם, התמודדות עם מצבים קשים מגוונים, וכדי) וכן לתרגל באורח מעשי בסימולציות ובמשחקי-תפקידים גישות וטכניקות אשר נלמדות תאורטית בקורסים העיוניים.

הערכת אישיות לפי מבחנים

בקורס יילמדו דרכי השימוש והאינטרפרטציה של המבחנים הבאים: וקסלר, בנדר, מבחני ציור, טאייט, השלמת משפטים, ו-MMPI. ייסקרו עקרונות של הערכת אישיות, והתלמידים ינישו דוחויית פסיכולוגיים לפי מבחנים שהעבירו.

ייעוץ קבוצתי

הקורס מציג אפשרויות של ייעוץ במסגרות קבוצתיות. במהלך חלקו הראשון של הקורס יתנסו המשתתפים בקבוצת ייעוץ. במסגרת זו יחוו המשתתפים את הראיון האישי ובניית הקבוצה ואת שלבי התפתחות הקבוצה. במהלך חלקו השני של הקורס יוצג מודל אינטגרטיבי לייעוץ קבוצתי: במסגרת התאורטית תוצג הגישה הפסיכודינמית כבסיס להבנת תהליכים קבוצתיים ונישות נוספות לעבודה בקבוצה. באופן מעשי יתרגמו המשתתפים מודלים של הנחייה ונושאים ייעוציים שונים לתכנון ובניית סדנאות בשדה.

תיאוריות וגישות לייעוץ א' ו-ב'
הקורס יעסוק בתיאוריות העיקריות בפסיכולוגיה ייעוצית: ייעוץ פסיכודינמי, הומניסטי, קוגניטיבי, גשטאלט, התנהגותי ומשפחתי.

לחץ והתמודדות
הקורס יעסוק במודלים תיאורטיים שונים של לחץ ובדרכים להתמודדות, מניעה וטיפול אצל הפרט, המשפחה והקהילה.

המגמה הקלינית של הילד

אבחון והערכה א'
לימוד מטרות ושיטות באבחון והערכה של אישיות ושימוש במבחנים פסיכולוגיים למטרה זו. הקורס כולל תהליך והעברת המבחנים, הערכה, אינטרפרטציה שלהם ושילוב בין תוצאות המבחנים השונים. המבחנים שילמדו: וכסלר, בנדר, ציור אדם, ט.א.ט. רורשך.

עבודת הפסיכולוג בביה"ס ובקהילה עבודת עם הפרט והמערכת
הקורס יקנה ידע עיוני ומעשי על מקומו של פסיכולוג ביהיס ותפקידו, תוך הצגת גישות המדגישות את תפקידו הפעיל והרב-גוני של הפסיכולוג במערך השלם של ביהיס והקהילה שבו הוא ממוקם.

ייעוץ למורים בתחומי בריאות הנפש
במסגרת של דיון קבוצתי יובנו ארועים מתוך ההתנסות בעבודה המעשית של הסטודנטים ותנתן הדרכה על פעולות הייעוץ שהם מבצעים. יבחן תפקידו במשרבת החינוכית והאינטראקציות שלו עם בעלי תפקידים אחרים במערכת.

החוג לפסיכולוגיה

ראיון ילדים
קורס ישומי הכולל ראיונות עם ילדים בשלבי התפתחות שונים. יילמדו טכניקות של ראיון המשחק ככלי בראיון ילדים תוך ניתוח האינטראקציות בין הסראיין לסרואיין. המיקוד יהיה בפיתוח יכולת לחוש את הילד, להבין את שפתו ודרכי התקשורת שלו. לכל סטודנט תהיה הזדמנות לראיין ילד. בתום כל ראיון ייערך דיון בכיתה על מה שהתרחש בחדר המשחקים. כמו-כן יינתן משוב אישי ע"י המרצה.

התפתחות תפקודי למידה, קשב וריכוז בילדות וההפרעות התפתחותיות הקשורות
הקורס יעסוק בתאור ההתפתחות של המערכות הקשורות בלמידה ותפקודי קשב וריכוז, יתאר מספר הפרעות התפתחותיות הקשורות במערכות אלה (במיוחד ADHD וליקויי למידה) ויתאר את הסיבות הקיימים להפרעות אלה באמצעות המודלים הנוירוקוגנטיביים שילמדו תוך הכרות עם שיטות המדידה והבדיקה בתחום.

גישות ושיטות בפסיכותרפיה בילדים
הקורס יעסוק בגישות השונות בפסיכותרפיה של הילד החל בגישות אנתרופולוגיות והיסטוריות, של כיצד המבוגר מסתכל על הילד בהקשרים הסטוריים ותרבותיים שונים. הקורס גם יעסוק בילד כפי שמשתקף בטפרות ילדים ומבוגרים. נשקה להבין את עבודת הפסיכותרפיאט עם ילדים לאור אסכולות פסיכואנליטיות שונות וזרך גישות הומניסטיות, אקזיסטנציאליסטיות, קוגניטיביות והתנהגותיות.

התפתחות ופסיכופתולוגיה
הקורס יתמקד בסקירה של הפרעות התפתחותיות ופסיכופתולוגיה מתרספקטיבה התפתחותית. בין הנושאים שיידונו: כיצד מתבטאות הפרעות שונות בתחומי תפקוד שונים (כגון: תפקוד קוגניטיבי, רמשות, תחיית העצמי, יחסים בינאישיים והיחסים בין הגוף לנפש), וכיצד צורות הביטוי קשורות לגיל ולשלבי התפתחות.

אבחון ותערכת ב'

הדרכה קבוצתית (10 איש) בדיאגנוסטיקה - עיבוד וניתוח מערכת מבחני אינטליגנציה ואישיות בעיקר של ילדים ונוער. לשיעור מתלווה תרגיל המשלב הדרכה אינדיבידואלית כקבוצה קטנה. (למסיימי קורס א').

תגובות ילדים ללחץ חברתי-פוליטי

הסדנא תעסוק בקשר בין לחץ חברתי-פוליטי ודרכי ההסתגלות של ילדים. דגש יושם על גורמים המתווכים קשר זה, כגון משתני אישיות, משתני תרבות ועמדות, והגורמים המשפיעים על הסינותם של ילדים. הסדנא תהווה תשתית לעריכת מחקר בתחום.

מבוא לפסיכותרפיה

היבט היסטורי על פסיכותרפיה, הפסיכוטרפויסט כבן אדם, תיפקודו ומיומנותו, הראיון הראשון, אבחנה, תכנית טיפול - העמדה והגישה של הפסיכוטרפואים מול מצבים מיוחדים. דיון על נושאים תיאורטיים בפסיכותרפיה, הצנתם דרך הדגמות בסרטים על פסיכותרפיה.

פסיכופתולוגיה התפתחותית בגיל הרך

הקורס פורש את מלוא היריעה של הסימפטומטולוגיה הפסיכופתולוגית תוך כדי התמקדות באפיונים המיוחדים של ביטוייה בקרב ילדים, ומתבונן בה הן ממימד העומק של האבחנה הפסיכודינמית המיועדת לחשוף את האטיולוגיה העומדת מאחורי התסמונות והן מתוך הבנת המשימות ההתפתחותיות הנורמטיביות האופייניות לכל שלב בהתפתחות. כמו כן, נרכשת השפה האוניברסלית של הקלסיפיקציה של הפסיכופתולוגיה ותהליכי האבחון הנדרשים לתסמונות השונות.

דפוסי שינה וערות - התפתחות תקינה ופתולוגיה

הסדנא תתמקד בנושאים הקשורים להתפתחות דפוסי השינה-ערות. בילדות, כהפרעות השינה השכיחות מגילאים השונים והקשר שבין הפרעות שינה ופסיכופתולוגיה. מטרת הסדנא תהיה לעודד סטודנטים ליזום ולערוך מחקר בתחום.

תפיסה חברתית ואינפורמציה תלוית מין

הסדנה תעסוק בנושא הסקות מאינפורמציה תלוית מין. בנוסף לכך תעסוק הסדנה בקשר בין הסקות לבין אורינטצית תפקיד מין ותתמקד במיוחד בייחודיות של גברים נשים.

הערכה של דימויים אתניים אצל ילדים

הסדנה תעסוק בפיתוח שיטת הערכה לתפיסות אתניות אצל ילדים החל מגיל הגן ועד להתבגרות. שיטת ההערכה מבוססת על צירי אדם. השיטה יושמה במחקר קודם והעבודה הנוספת תתמקד במיצוי ועדכון נתונים.

הסתמכות על מקורות למידע הורי

יושם דגש על מידע הורי וסמכויות שונות על ידע, הכוונה לבדוק על מי מסתמכים ולמי פונים הורים לבקש מידע בקשר לגידול ילדיהם וכן שאלות הקשורות בנכונות של אנשים להסתמך על אינפורמציה ממקורות שונים.

שיעורים מתקדמים - ראה במגמה הקלינית

שיעורי בחירה משותפים למגמות הקליניות, והמגמה הייעוצית

פסיכופתולוגיה וטיפולים בפסיכיאטריה

מטרת הסמינר להעמיק את ההכרות עם ההפרעות ומחלות נפש. האמצעים יהיו ע"י תורת הסימנים הקליניים (סמיולוגיה), קלאסיפיקציה, אטיולוגיה, והטיפולים הספציפיים למחלות אלו. תנתן אפשרות לחשיפה קלינית לפסיכופתולוגיות אשר יידונו, בסמינר.

תנחיה קבוצתית

הקורס יוקדש ללמידה בנושא הנחיה קבוצתית. הוא יועבר בצורה התנסותית שבה המשתתפים יתנסו בהנחיה ויערך ניתוח של התהליך ושל הדפוסים האישיים של המנחים.

מבוא לנוירופסיכולוגיה

הקורס יעסוק בהפרעות ההתנהגותיות השונות שמקורן בפגיעה מוחית אצל מבוגרים: אמנזיה אנגיזיה, אפרקסיה ואפזיה. הפרעות אלה יידונו מבחינת הנילויים הקליניים כמו גם ההשלמות התאורטיות ביחס לתפקוד נורמלי.

תהליכים קבוצתיים - יסודות בטיפול קבוצתי

במהלך חלקו הראשון של הקורס יתנסו המשתתפים בעבודה קבוצתית. במסגרת זו יחוו המשתתפים את שלבי התפתחות הקבוצה, את הבנת מושג - הקונטקסט הקבוצתי והתהליך שעובר הפרט בקבוצה.
בחלקו השני של הקורס יוצגו מודל התפתחותי לפסיכותרפיה קבוצתית ומושגים בסיסיים של פוקס ביוון וגרוטזין. דגש ינתן למושג ההתנגדות ולתהליכים של העברה - על היבטיהם השונים בהקשר הקבוצתי.

החוג לפסיכולוגיה

נושאים שנויים במחלוקת בפסיכולוגיה קלינית

הקורס ידון במאמרים נבחרים העוסקים בקשר שבין המחקר, התיאוריה והפרקטיקה בתחום הפסיכותרפיה והפסיכודיאגנוסטיקה. נושאים לדוגמא: "קורלציות מזומנות" במבחנים השלכתיים, והבעייתיות שבזכרונות מודחקים של טראומות ילדות.

תיאורית של טיפול משפחתי ותערכת ממשפחה

מטרת הקורס להקנות למשתתפים מושגים ורקע תיאורטי בתחום הטיפול המשפחתי והערכת המשפחה. תידונה בעיות הקשורות לרקע התפתחותו של הטיפול המשפחתי ויישומו לטיפול בהפרעות שונות. תיסקרנה האסכולות הקיימות בתחום זה ונושאים כלליים כגון: יחסי הורים וילדים והפרעות נפשיות. קומוניקציה במשפחה, טיפול במתבגרים, בדכאון בסכיזופרניה ובמשפחות ממעמד נמוך ובעיות המאפיינות את המשפחה המודרנית.

ספרות בעיני הפסיכותרפיסט

הקורס יעסוק ביצירות ספרות קלאסיות (שייקספיר, פרוסט, יורסנר ועוד) ותרומתם לפסיכותרפיסט. בשונה מנתוחי ספרות פסיכולוגיים נפוצים אין הכוונה לעסוק בפרוש פסיכולוגי של היצירות הנידונות אלא בהעשרת הידע הפסיכולוגי על ידן.

אתיקה מקצועית בפסיכולוגיה

מטרת הקורס לקדם הבנה מעמיקה של האתיקה המקצועית בפסיכולוגיה, מקורותיה ההברתיים-תרבותיים והפסיכולוגיים והקשר שלה לעבודה מקצועית נכונה בכל תחומי הפסיכולוגיה.
נכיר את החוקים, הסטנדרטים והקודים האתיים הרלוונטיים לעבודת הפסיכולוג, תוך דיון במקרים שיוצגו על ידי המרצה או באלה שיובאו מתוך ההתנסות של הסטודנטים. כמו כן נעסוק בחשיבה האתית המתפתחת בשרותי הבריאות ומקצועות העזרה האחרים.

מבוא לטיפולים קוגניטיביים - התנהגותיים: חיבטים ישומיים
המטרה המרכזית של הקורס היא להעניק מיומנויות בסיסיות בטיפול קוגניטיבי-התנהגותי. נושאים מרכזיים: קביעת מטרות טיפוליות, מיומנויות בין-אישיות, *ניהול רגשות (הרדות, דיכאון, מצבי לחץ)*, התמודדות וגשיה וקוגניטיבית, ושליטה עצמית. ההוראה תהיה בחלקה דרך הצגת מקרים, משחק תפקידים, והתנסויות אישיות.

חוויה ושפת בטיפול
הקורס יועבר בתור סדנה המשלבת קריאת טקסטים עם דיון בפרקטיקה טיפולית שבמרכזה שני אנשים או יותר המשוחחים ביניהם. יידונו מושגים כמו אמפטיה, האזנה, אינטרפרטציה, אינטימיות וכו'. דרך טקסטים של לקן, דרידה, דלוז, לויטון ועוד, *טקסטים העוסקים בתורת היצוג והפירוש כפי שהינה מתבטאת בשיח אנושי* ובספרות. בסדנה יבוחנו דיאלוגים בין מטפלים לפציינטים.

אבחון וטיפול במסגרת שינת ילדים
קורס זה מוצע במתכונת של הדרכה אישית למספר מונבל של סטודנטים שיתנסו בעבודה קלינית במעבדת השינה של החוג לפסיכולוגיה מספר שעות שבועיות ויקבלו הדרכה אישית על עבודתם.
ההדרכה תכלול הכרות עם הפרעות השינה *בילדות, שיטות האבחון והגורמים האפשריים להפרעות* השינה. כמו כן ההדרכה תכשיר את הסטודנט לעבודה בטיפולים קצרים וממוקדים המשלבים גישות טיפול דינמיות, גישות לעבודה עם משפחות והדרכת הורים בשיטות התערבות התנהגותיות.
תנתן עדיפות לסטודנטים בשנת השניה או השלישית של לימודי *התואר השני. תהדשמה לקורס בתיאום עם* המרצה.

תסמונת הפוסט-טראומטית - מסיפסטומים ועד פילוסופית חיים
הקורס יתאר את התסמונת הפוסט-טראומטית וידון בקשת התפיסות הקיימות כיום לגבי הבנת התסמונת. יידונו התפיסה הפסיכיאטרית-רפואית, התפיסה הפסיכודינמית עם דגש על תאוריות הפסיכואנליזה, יחסי אובייקט, הגישה האקזיסטנציאליסטית-הומניסטית *והגישה הקוגניטיבית-התנהגותית - תוך הדגשת ההנחות הפילוסופיות* השונות ביחס לטראומה עצמה. כמו-כן, תוצגנה שיטות הטיפול הנובעות מכל תפיסה תוך הבאת דוגמאות קליניות.

התפתחות זהות מינית וסטראוטיפים מיניים אצל ילדים
הקורס ידון בתאוריות העקריות של התפתחות זהות מינית כולל תאורית הלמידה ההברתית, התפתחות קוגניטיבית ותאוריות סכמות המין. במסגרת הקורס נדון בתפיסת ילדים את תפקידי המין ותפיסתם *התנהגויות* שאינן תואמות את הנורמה. נדון בשאלה האם ניתן והאם רצוי לשנות התנהגויות תואמות מין.

מיון והערכת מועמדים לתפקיד באמצעות שאלונים פסיכולוגיים
בקורס יועמק הידע שנרכש בקורס "הערכת אישיות ע"י מבחנים" הניתן בשנה א'. דגש מיוחד יושם על אינטגרציה בין המקורות השונים להערכת האישיות וכתיבת חוות דעת מסכמת. המשתתפים בקורס יתבקשו להציג "מקרים" שילקחו מהמקומות בהם הם מבצעים את הפרקטיקום.

פסיכולוגיה שיקומית
לאחר האבדן והמשבר בעקבות מחלה או פגיעה כא תהליך ההתגלות *נפשית, חברתית ותעסוקתית*. בקורס נכיר תהליך ההתגלות זה, גורמים המעכבים אותו, והתערבויות שיקומיות שונות. נושאים נוספים שיכוסו בקורס: השלכות פסיכולוגיות תיפקודיות ותעסוקתיות של קבוצות מחלה עיקריות, אישיות והסתגלות, פסיכופתולוגיה של העבודה, הגדרת הצלחת השיקום הרפואי והפסיכו-חברתי.

ייעוץ להורים

חלק משמעותי בעבודת הפסיכולוג עם ילדים ועם מסגרות חינוכיות, נוגע למפגש עם הורים - כמבוגרים המשמעותיים לילד.

בקורס יידונו נושאים ושאלות הקשורים בהורות, במפגש שבין הפסיכולוג להורה ובדרכי ייעוץ להורים, מותאמות לגיל ולצרכים היחודיים של הילד וההורה.

הפסיכולוגיה הקלינית אל מול מבקריה

הקורס יעסוק בבקורות העיקריות כלפי העשייה והחשיבה הקלינית ובאפשרויות העומדות בפני הפסיכולוגיה הקלינית להתמודד עם ביקורות אלו, הן על ידי הגנה על דרכיה והן על ידי שנויים. נושאי הבקורת העיקריים שיידונו: (א) בעיות בכלים הפסיכודיאגנוסטיים (ב) הנזקים של הפסיכותרפיה (ג) השפעות שליליות של עמדות הפסיכולוגיה הקלינית על הציבור (ד) שיטות החנטה העצמית הבעיתיות של הפסיכולוגיה הקלינית.

התפתחות הזהות המקצועית

בשעור זה יוצגו תאוריות מרכזיות בתחום התפתחות הזהות המקצועית. כמו כן, יסקרו מאמרים עדכניים בתחום זה, המדגישים את התפתחות הזהות המקצועית כבר בילדות המוקדמת, ואפשרויות ההתערבות והגברת המודעות.

התערבות הפסיכולוג תייעוצי בטיפול בהפרעות למידה

הקורס סוקר הפרעות למידה שכיחות, תוך דגש מיוחד על הקונספציה הייעוצית והכלים הספציפיים בהתערבות היועץ החינוכי בטיפול בהפרעות קשב, היפראקטיביות ואימפולסיביות. תינתן אפשרות להתנסות בשדה וישם דגש על ניתוח מקרים.

החוג לפסיכולוגיה

התערבות ייעוצית במצבי משבר אצל המתבגר

הקורס יתמקד בהבהרת מצבי משבר התפתחותיים ומצביים בתקופת גיל ההתבגרות. יידונו הסיבות להיווצרות מצב המשבר, תוך התייחסות למשימותיו ההתפתחותיות של המתבגר, ויוצגו דרכי ייעוץ מומלצות שמטרתן לעזור למתבגר ולמשפחתו, הן במסגרת בית הספר והן במשפחה.

הפסיכולוג תייעוצי והמורת

הקורס יתמקד בהבנת תיפקודו של המורה במערכת הכיתתית והבית-סיפרית. תיבחן חשיבותו כסוכן סוציאליזציה בחייו של הילד והמתבגר. יידונו דרכים לחיזוק דימויו, ודרכים מומלצות לשיפור הקשר מורה-תלמיד, הן בהיבט האישי והן בהיבט הכיתתי, תוך חיזוק מסוגלותו העצמית.

היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגים של כאב: סוגיות תאורטיות אמפיריות וטיפוליות

תופעת הכאב תוצג בקורס כתוצר וביטוי משולב של תהליכים ברמה הפיזיולוגית וברמה הפסיכולוגית. הקורס יעסוק בנושאים הבאים: הגדרות, משמעויות, סיווגים ומדידה של כאב; מסילות הכאב מהקולטן ועד לתודעה; תהליכי למידה של כאב: זרוז, פרוש, ביטוי והתנהגות כאב; היבטים התפתחותיים בכאב; כאב ואישיות; גישות פסיכודינמיות לכאב; השפעות סביבתיות על תפיסות כאב - תרבות וכאב; השפעת יצוגים קוגניטיביים, ציפיות ואמונות על תפיסת כאב, תופעת הפלסבו; כאב נוירופטי; מנגנונים פסיכו-פיזיולוגיים של שיכוך כאבים; מנגנונים קוגניטיביים להתמודדות עם כאב; הסחה וקשב, גישות טיפוליות לכאב.

הקורס יהיה פתוח גם לתלמידי ב.א. שנה ג' כקורס בחירה.

בסיום הקורס תהיה בחינה.

מבחני אישיות אובייקטיביים

מדידה אובייקטיבית של איפיוני אישיות נורמליים ואבנורמליים. גישות שונות לבניית כלי מדידה. שני הכלים הפופולריים ביותר: ה-MMPI/MMPI-2 וה-NEO-PI-R. המשמעויות של סקלות התוקף, הקליניות, המשלימות, התוכן, והסרעות אישיות של ה-MMPI/MMPI-2. פרופילים וקודים. המשמעויות של סקלות ה-"יתחום" וה-"שטחות" של ה-NEO-PI-R. נתוני מהימנות ותוקף של הגירסאות העבריות. מודל חמשת הנורמים בפרספקטיבות תאורטיות שונות. התמיכה הרבה מחד והשקפות מנגדות וביקורתיות מאידך. תכונות כנטיות בסיסיות המתבטאות בייאדפטציות אופייניות". כלים חלופיים למדידת נטיות פסיכופתולוגיות ואיפיוני אישיות. הקשרים בין אישיות ופסיכופתולוגיה, רלבנטיות האישיות לפסיכולוגיה תעסוקתית. מגבלות מבחני האישיות ומקומם בין יתר האמצעים להערכת האדם.

פסיכולוגיה של האשה

הקורס ידון בתאוריות חדשות על הפסיכולוגיה של האישה בנושאי התפתחות הזהות המינית וההשלכות של התפתחות זו על יחסים בין אישיים, על יחסים קרובים, על התפתחות המוסריות, השניות וכח, על הפרעות נפשיות וטיפול פסיכולוגי.

סדנה בפסיכולוגיה חינוכית

הסטודנטים יקבלו הדרכה מעשית בהדרכת הורים לילדים עם קשיי קשב והתנהגות על פי המודלים של ברקלי, פטרסון, מקמהון ופורהנד. ההשתתפות בקורס "התערבות הפסיכולוג בהפרעות למידה" היוה תנאי הכרחי להשתתפות בסדנה.

התנהגות בריאותית

בקורס יידונו נושאים שונים הקשורים בהתנהגות הקשורה בשמירה על הבריאות, בפגיעה בבריאות, ובהיענות להוראות רפואיות. יוצגו מודלים בין-רפואיים, תקשורתיים, קוגניטיביים והתנהגותיים המסבירים התנהגויות אלו. כמו כן יועלו נושאים אישיים וחברתיים הקשורים ברפואה מונעת.

התמודדות עם חולי

בקורס יידונו ההיבטים הפסיכולוגיים של חולי גופני ומודלים שונים על דרכי תגובה והתמודדות עם מחלות, עם טיפולים רפואיים וסביבה רפואית. יוצגו סוגיות הקשורות בטכנולוגיות רפואיות חדישות והמצוקות המיוחדות הכרוכות בהן. מקומה של הפסיכולוגיה הרפואית בהקשרים אלו יוצג בטפגשים עם מטפלים מאסכולות שונות.

פסיכולוגיה תעסוקתית למתקדמים

בסמינר יידונו סוגיות שונות בפסיכולוגיה תעסוקתית, בינהן על הקשר בין משתני הליבה (לעיסוק ולסביבה) לבין משתני רווחה; הליבה בתוך מקצועות; ניתוח מקצועות; משמעות הפנאי כמקור לסיפוק; סוגים שונים של הליבה ושל התאמה אדם-סביבה. במסגרת הסמינר יידונו הצעות התלמידים לעבודת גמר ("תיזה"). הצעת תיזה מאושרת עד לסוף הקורס היא חובה.

שלבים בפיתוח הקריירה תייעוצית של הפסיכולוג המתחיל

המשתתף יפתח תוכנה להתפתחות התעסוקתית שלו כפסיכולוג וישפר כישוריו להתמודדות עם נושאים שונים באוכלוסיות שונות.
בקורס יישרך עיבוד ומשוב על התנסויות המשתתפים בפרקטיקום שלהם.

פרמקולוגיה לפסיכולוגים

מטרת הקורס להקנות ידע בסיסי בנושאים הבאים: מנגנוני הפעולה של תרופות, תופעות לוואי, עקרונות של התערבות פרמקולוגית יעילה במצבים קליניים שונים.

מיתוס, אמנות, פסיכולוגיה

הקורס מבוסס על ההשקפה הסימבוליסטית כי במעמקי הנפש, מתמזגת הביוגרפיה האישית עם ההסטוריה הכלל אנושית. על סמך הנחה זו ייבחנו המיתוסים הקדומים ואגדות העם כביטוי לדינמיקה של כוחות הנפש. התורות המיסטיות הקלאסיות מתעדות את גילוייה של הרמה הגבוהה של החברה, המבקשת לחדור באמצעות הסמל אל נבכי הלא-מודע. טקסטים מיסטיים, במיוחד מן המיסטיקה היהודית, יבחנו בקורס כמשקפים חוכמת נפש שנצברה במשך הדורות. כמו כן יידונו יצירות אומנות כמשקפות את רבדי הנפש השונים.

מבוא לפסיכופתולוגיה של הילד

הקורס פורש את מלוא הירייעה של הסימפטומטולוגיה הפסיכופתולוגית תוך כדי התמקדות באפיונים המיוחדים של ביטוייה בקרב ילדים, ומתבונן בה הן מימד העומק של האבחנה הפסיכודינמית המיועדת לחשוף את האטיולוגיה העומדת מאחורי הסתמונות והן מתוך הבנת המשימות ההתפתחויות הנורמטיביות האופייניות לכל שלב בהתפתחות. כמו כן, נרכשת השפה האוניברסלית של הקלסיפיקציה של הפסיכופתולוגיה ותהליכי האבחון הנדרשים לתסמונות השונות.

המגמה החברתית

מועדון כתבי העת

במסגרת שעור זה נקרא כל שבוע מאמר במשותף. כל משתתף יגיש סדרה של שאלות על כל מאמר שיקרא ועל אחת מהן יענה בכתב ויציג את תשובתו בשעור.

החוג
לפסיכולוגיה

סוגיות בפסיכולוגיה פוליטית

הקורס בראשיתו יציג את התחום של הפסיכולוגיה הפוליטית; ובהמשכו יתמקד במספר נושאים שלו. הוא ינתח את תופעת האמונות המשותפות בהם מחזיקים חברי חברה מנקודת מבט פוליטית. במסגרת ניתוח זה יוצגו אמונות קונפליקט באופן כללי ואמונות קונפליקט בלתי נשלט במיוחד. באופן ספציפי ינותחו אמונות אתוס הקונפליקט כמו דה-לגיטימציה, פטריוטיזם, בטחון ותחושת קורבן.
בהמשך, הקורס יטפל בדרכי פתרון קונפליקטים הדורשים שינוי אתוס הקונפליקט ובניית אתוס השלום.

בעיות נבחרות בפסיכולוגיה חברתית

הסטודנט/ית יבצע מחקר אישי, בהנחית מורה מן המגמה, בנושא שיתואם ביניהם/ן.

הנחיה קבוצתית

הקורס יוקדש ללמידה בנושאי הנחיה קבוצתית. הוא יועבר בצורה התנסותית שבה המשתתפים יתנסו בהנחיה ויערך ניתוח של התהליך ושל הדפוסים האישיים של המנחים.

תהליכי קבלת החלטות א'

בשיעור יידונו - תורת ההחלטות, לקיחת סיכונים, החלטות בתנאי לחץ, אימון והדרכה לקבלת החלטות אופטימליות.

עמדות ושכנוע

בקורס יסוקרו תאוריות וגישות מרכזיות בפסיכולוגיה חברתית בתחום יצירת העמדות ופיגוי עמדות, גישות לשכנוע בין אישי ויישומים של גישות אלו בתחומים שונים.

התפתחות חברתית

ייסקרו התאוריות המרכזיות על התפתחות חברתית (פרויד, פיאזיה, קולברג ולמידה חברתית), ותחומי מחקר כגון: שליטה עצמית, תוקפנות, אלטרואיזם, התפתחות מוסרית.

קונפליקט יהודי-ערבי בראי תיאורית על קונפליקטים בין קבוצות - סמינר התנסותי

סמינר מיוחד כמשלב התנסות ותיאוריה בהתמודדות והבנת קונפליקטים בין קבוצות תוך התייחסות ספציפית לקונפליקט הערבי-יהודי. הקבוצה תורכב מסטודנטים יהודים וערבים ממחלקות שונות שיעבדו כקבוצת התנסות ולימוד. הקורס יכלול התנסות בתהליך בין קבוצתי מתמשך והרצאות בנושאים הבאים: קונפליקטים בין קבוצות, שתי עמדות וסטריאוטיפים, ציבור אינפורמציה, תהליכים אמוציונליים וקוגניטיביים של קונפליקט.
הקורס יועבר ע"י צוות מרצים מהחוג לפסיכולוגיה וצמד מנחים - יהודי וערבי מנוה שלום.

פסיכולוגיה חברתית למתקדמים א'+ב'
הקורס סוקר תאוריות עכשוויות ומחקר בפסיכולוגיה חברתית.

סמינר מגמה
הקורס יעסוק בנושאים הקשורים לתזת המג'. כגון, פיתוח רעיונות מחקריים, מתודולוגיה, כלי מחקר וכתיבה.

תהליכים קוגניטיביים של שיפוטי זמן - סדנת המחקר
במסגרת הסדנה תוצגנה תאוריות קוגניטיביות המסבירות את התהליך הקוגניטיבי של שיפוט משכים קצרים. מתודולוגית המחקר בתחום תידון והמשתתפים יתבקשו לתכנן ולבצע מחקרים בהתאם.

המגמה הקוגניטיבית

ארגון קוגניטיבי בתפיסה וזיכרון א'
הקורס יתמקד ביכולת האנושית להתעלם מגרוי ומאינפורמציה לא רלבנטיים לתפקיד. הקורס יסקור את התנאים בהם קשב סלקטיבי לגרוי הרלבנטי מצליח ונכשל.

ארגון קוגניסיבי בתפיסה וזיכרון ב'
אחד התפקידים השכיחים ביותר בחיי יום יום הוא בחירה השוואתית בין שני גרויים. נעסוק באתור התהליכים הקוגניטיביים המסתתרים בשפוטים השוואתיים אלה ובהשלכותיהם התאורטיות והמעשיות.

נושאים נבחרים בהתפתחות קוגניטיבית
נעסוק בחקר התפתחות החשיבה עם דגש על "תאוריות השכל" בגיל הרך.

התפתחות קוגניטיבית א'
בשיעור זה נעסוק בתיאוריות בהתפתחות קוגניטיבית ובשאלות תיאורטיות ומחקרים בנושא: תפיסה, ייצוג-ידע, קומוניקציה, חשיבה-לוגית וקוגניציה חברתית.

חשיבה ויצירתיות - א'
בעיות, תיאוריות, מימצאים ושיטות מחקר בנושאי חשיבה ויצירתיות, כולל פתרון בעיות, תובנה והארה, מומן ומשמעות, אינדוקציה, דדוקציה, סיבתיות, אינטואיציה, ומודעות.

חשיבה ויצירתיות - ב'
הקורס יעסוק בנושאי קוגניציה: אישיות והתנהגות, כולל דיון והדרכה ישומית בנושאים כגון: סגנונות קוגניטיביים, הכוונת התנהגות, גיבוי ושינוי התנהגות, קוגניציות ואמוציות. בקורס יושם דגש על מעורבות תהליכים קוגניטיביים בתחומים שונים, כגון: התנהגות, אמוציות, בריאות ומחלה.

רשתות נוירונים

יסודות תיאורטיים ומעשיים במידול תופעות קוגניטיביות באמצעות רשתות נוירונים. הקורס כולל ניתוח מפורט ברמה החישובית והפונקציונלית של ארכיטקטורות הרשת ותהליכי הלמידה המרכזיים בתחום, תוך שימוש בכלי תוכנה והרצת הדמיות מחשב. בין התחומים שייסקרו: קשב (סטרופ, חיפוש חזותי), מודלים של מערכות הזיכרון, מודלים סמנטיים, למידה, זיהוי פנים וניתוח ייצוגים פנימיים. כל הרקע הנדרש, מתמטי ותכנותי, יינתן במסגרת שיעורי התרגול של הקורס.

מבוא לנוירופסיכולוגיה

הקורס יעסוק בהפרעות ההתנהגותיות השונות שמקורן בפגיעה מוחית אצל מבוגרים: אמנזיה אנטרוגרדית, אפזיה ואפרקסיה. הפרעות אלה וידוע מבחינת הגילויים הקליניים כמו גם ההשלמות התיאורטיות ביחס לתפקוד נורמלי.

נושאים נבחרים בסכיזופרניה

הסמינר יתמקד בבעיות נבחרות במחקר הסכיזופרניה. הסמינר יעסוק בתחומים הבאים: ליקויים קשביים אצל נבדקים סכיזופרנים ונורמלים - סכיזוטיפים, עכבה סמויה, הסימה, איתחול שלילי, חיפוש חזותי, זכרון אקספליציטי ואימפליציטי.
עבודות מחקר יתבצעו באחד או יותר מהתחומים הבאים.

התפתחות קוגניטיבית בגיל הרך - סדנת מחקר

נעסוק בחקר התפתחות החשיבה בגיל הרך עם דגש על התפתחות ייצוג ההבנת מצבים מנטליים.

תחום
לפסיכולוגיה

תהליכים קוגניטיביים של שיפוטי זמן - סדנת מחקר

במסגרת הסדנא תוצגנה תאוריות קוגניטיביות המסבירות את התהליך הקוגניטיבי של שיפוט משכים קצרים.
מתודולוגית המחקר בתחום תידון והמשתתפים יתבקשו לתכנן ולבצע מחקרים בהתאם.

שחזור זכרון שגוי

הקורס יסקור מספר פרדיגמות ניסויות המדגימות תהליכי שליפה אוטומטיים מהזיכרון. בין השאר, ננתח באופן ביקורתי את פרדיגמת הדיסוציאציה הקלאסית ואת פרוצדורת הפרדת התהליכים. הקורס יהיה מחקרי במהותו, תוך הצגה של מחקרים שותפים של משתתפי הקורס, וניתוחם בהתייחס לפרדיגמות ולהשלכותיהם. השתתפות בקורס - תוך תאום עם המרצה.

פסיכולוגיה קוגניטיבית יישומית

הסמינר יעסוק ביישומי הפסיכולוגיה הקוגניטיבית באחד או יותר מהתחומים הבאים: הנדסת אנוש, התנהגות צרכנים, פרסום, הבדלים אינדיבידואליים, לחץ, וזיהוי שקרים.

זיכרון אנושי

הידע הנוכחי בהבנת תהליכי זיכרון נרכש דרך תאור ביצועיו של נבדקים במספר יחסית קטן של מטלות זיכרון. מטלות אלו, המהוות את גרעין המחקר בתחום הזיכרון האנושי, יסקרו בקורס, תוך שימת דגש על ניתוח המודלים התיאורטיים שפותחו לתיאור הביצועים במטלות. הקורס יעסוק בחלק מהנושאים הבאים: זיכרון אימפליציטי, זיכרון לטווח קצר ולטווח ארוך, יציבות הזיכרון, אפקט האופנות, אפקט ספציפיות הקידוד, ואפקט ההזרה.

תפישה וקשב

הקורס יעסוק בהבנת תהליכים הקוגניטיביים הבסיסיים במספר תחומים מרכזיים בתפיסה וקשב. הקורס יתמקד במיוחד בתאוריות עכשוויות וממצאים חדשניים בתחום הקשב החזותי.

תהליכי קבלת החלטות

בשעור יידון תורת ההחלטות, לקיחת סיכונים, החלטות בתנאי לחץ, איתון והדרכה לקבלת החלטות אופטימליות.

עיבוד משפטים: תיבטים בלשניים, נוירולוגיים והתנהגותיים
הקורס יעסוק בעיבוד משפטים הכוללים תנועה תחבירית, במבנים תחביריים רבים ומגוונים, תוך שימת דגש מיוחד על פרדיגמות מחקריות כתהום הפסיכולינגויסטיקה שהן ייעודיות לתחום זה. תיבדקנה תופעות של קושי עיבודי ספציפי בבוגרים, ילדים, ופציינטים נוירולוגיים.

המגמה הפסיכוביולוגית

גת, התנהגות, והמערכת החיסונית: השפעות לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות טרטן
הסמינר יסקור את העדויות לקשר שבין המח והמערכת החיסונית, המנגנונים הפיזיולוגיים, וההשפעות הפסיכולוגיות על קשר זה ועל פגיעות למחלות. הסמינר יכלול בנוסף מבוא למערכת החיסונית וטכניקות מעבדה לדישום וחקר מדדים חיסוניים.

תהליכים קוגניטיביים בהתניה קלאסית
הסמינר יעסוק בנישות התאורטיות המדגישות את ההיבטים הקוגניטיביים של התניה קלאסית.

מודלים של סכיזופרניה בבעלי-חיים
הסמינר יעסוק בהיבטי ההתנהגותיים, הפרמקולוגיים והנאורוכימיים של מודל הדופמין של סכיזופרניה. יושם דגש על הפרעות בתהליכי למידה וקוגניציה של בעלי חיים תחת הסם, אמפטמין והשוואה בין המודל בבעלי חיים והסינדרום הקליני. כמו כן ייסקרו השפעות של תרופות אנטי-פסיכוטיות במודל בבעלי-חיים ובקליניקה.

תיבטים פסיכולוגיים ופיזיולוגיים של כאב: סוגיות תאורטיות, אמפיריות וטיפוליות
בסמסטר הראשון יוצגו הנושאים המפורטים בתכנית הקורס "כאב: היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים". בסמסטר בי ייבחנו ביתר פירוט סוגיות בחקר הכאב על פי מחקרים ספציפיים מהפרספקטיבות הפיזיולוגית והפסיכולוגית. הסטודנטים יידרשו להגיש עבודה סמינרונית אמפירית או עיונית.

מערכת לימבית בהתניה קלאסית
התניה קלאסית מאפשרת לחקור באופן פרדיגמאלי אינטראקציה בין מערכות מוחיות שונות. תגובות אמוציונאליות מותנות מהר תוך מעורבות של מערכת לימבית. תגובות מוטוריות נרכשות רק אחרי תרגול נוסף תוך מעורבות של המוח הקטן. נבדוק את הטענה שהתניה אמוציונאלית במערכת הלימבית מזרזת את ההתניה המוטורית במוחין הקטן ואת הטענה שרכישה של תגובות מוטוריות במוחין מכחידה את התגובתיות האמוציונאליות במערכת הלימבית.

הערך התקשורתי של אותות מצוקה
מה לומדים מסימני מצוקה של אחרים? האם ניתן לרכוש תגובות אמוציונאליות בעקבות מסר מצוקה? שאלות אלו ייבחנו במודל של התניה קלאסית.

שיטות מחקר בפסיכולוגיה פיזיולוגית
לימוד של טכניקות מעבדה למחקר, ושיטות מדידה של מדדים פיזיולוגיים, והתנהגותיים. הקורס כולל עבודה ידנית עם בעלי חיים וביצוע ערים ומורדמים כגון הזרקות, ניתוחים שונים, והיסטולוגיה.

עישון
הסמינר יסה לענות על שאלות שעומדות במחלוקת עד עצם היום הזה. האם העישון מהנה? האם העישון ממכר? האם כדי להפסיק לעשן דרוש, טיפול או זה ענין של מוטיבציה בלבד?

מח, גוף ונפש: סוגיות מתקדמות בביופסיכוביולוגיה

שעור זה, הניתן ע"י כ-4 מחברי הסגל של המגמה הפסיכוביולוגית, נועד לסקור באופן ביקורתי את תחומי הענין והמחקר בהם עוסקים החוקרים. הנושאים יכללו: התפתחות כאב, שיכוך כאב וטולרנטיות לחומרים אופיאטים; מודלים לנירו-פסיכו-פתולוגיה בבעלי חיים; בסיס פיזיולוגי ללמידה אוסרנטית ואפקטיבית; יחסי הגומלין בין המח ומצבי נפש לבין פעילות המערכת החיסונית ופגיעות לסרטן; מודלים אנטומים-פונקציונלים של מבנה המח בהקשרי התנהגות נורמלית ואבנורמלית; נירו-פסיכאטריה אקספרמינטלית והשפעות פרי-נאטליות על התפתחות פתולוגיות מוחיות. מבחן מסכם יתן בסוף הסמסטר.

שאלות עדכניות במדעי העצב ובפסיכוביולוגיה

סמינר זה יעסוק במגוון נושאים עדכניים אשר ייבחרו ע"י התלמידים ומנחי הסמינר. הנושאים השונים יועברו ע"י תלמידי הסמינר לאחר לימוד עצמי בהדרכת המנחים. מטרת הסמינר היא חשיפה למגוון נושאים תוך דגש על חדשנות וביקורתיות.

תכנית לימודי תעודה בפסיכולוגיה רפואית

תכנית הלימודים עוסקת בסוגיות מרכזיות בפסיכולוגיה הרפואית ברמה התאורטית, המחקרית והיישומית. התכנית מקנה למשתתפים בה ידע עדכני בתחום חדש ומתפתח זה ומגוון של טכניקות טיפוליות המייצגות זרמים מרכזיים בפסיכולוגיה הרפואית.

קהל היעד: פסיכולוגים, רופאים, עובדים סוציאליים (תואר שני ומעלה).

הליכי הקבלה: ועדת הקבלה של התכנית תחליט על קבלת התלמידים על פי ראיון אישי ורקע מקצועי.

רכזת אקדמית: פרופי אינה וינר.

ראש התכנית: ד"ר רבקה יעקובי.

המרצים המשתתפים בתכנית: ד"ר חגי אורן (פסיכופרמקולוגיה לפסיכולוגים), ד"ר יהודית אכמון (אתיקה, פסיכוסומטיקה בהתפתחות האישה), פרופי שמגר כן-אליהו (פסיכו-נוירואימונולוגיה), ד"ר אילנה ברגר (מיניות האדם), ד"ר גבי גולן (היפנוזה), ד"ר נילי הילמן (פסיכותרפיה), פרופי אינה וינר (חקר המנגנונים המוחיים המעורבים בהתפתחות פסיכו ונוירופתולוגיה), סוזי וולך (פסיכוסומטיקה בגישה האנליטית), ד"ר רבקה יעקובי (מצבי דחק רפואיים - התמודדות וטיפול), מרתה לכסן (התערבויות פסיכולוגיות בעבודת הרופא), ד"ר יאיר מימון (רפואה פינית), ד"ר דליה מרדי (פסיכוסומטיקה בהתפתחות האישה), פרופי חנן פרנק (כאב), עמוס צור (שימוש במטפורות), אביגיל צימרמניסקי (הפרעות אכילה), פרופי שולמית קרייטלר (פסיכואונקולוגיה), אמיר רז (מוח והתנהגות), ד"ר אבי שדה (הפרעות שינה), ד"ר דפני שה-ערמון (שיטות מחקר בפסיכולוגיה רפואית), ד"ר שושנה שילה (התנהגות בריאותית, קבלת החלטות בתחום הרפואי), ד"ר איתי שילוני (התמכרויות, פסיכותרפיה).

הערה: בנוסף למרצים הנ"ל כולל סגל ההוראה של התכנית אנשי מחקר ואנשי שדה ממקצועות הרפואה, מן השורה הראשונה בתחומם.

משך התכנית: *שנתיים.*

שעות הלימוד: 12 ש"ש (8 ש"ש קורסי חובה ו-8 ש"ס קורסי בחירה).

המועד: ימי שני וחמישי בין השעות 14:00-20:00 (יום חמישי - שנה א', יום שני - שנה ב'). מספר קורסי בחירה יינתנו ביום ד'.

חובות התלמידים: השתתפות בשיעורים, התנסות בטכניקות הטיפוליות, הגשת תרגילים ועבודת גמר.

תכנית הלימודים

שנה א' - קורסי חובה:

שם הקורס: סוגיות מרכזיות בפסיכולוגיה רפואית - תאוריה ומחקר - 2 ש"ש

תאור הקורס: הקורס יעסוק בסוגיות המרכזיות של הפסיכולוגיה הרפואית תוך הצגת עקרונות, גישות תאורטיות, דילמות ומחלוקות, במטרה לאפשר למשתתפי הקורס ליישם את החומר הנלמד בעבודתם המעשית במסגרת הרפואית.

נושאי הקורס: גוף ונפש, דחק (הגדרות, פרמטרים מרכזיים, מערכות מתווכות, התמודדות והסתגלות), דחק ומחלות, דחק והמערכת החיסונית, טראומה, גורמי חוסן, התמודדות עם מחלה ואישפוז, הכנה נפשית מוקדמת לפרוצדורות רפואיות, התנהגות בריאותית ומניעה, קבלת החלטות בתחום הרפואי, תקשורת רופא-חולה, מערכות תמיכה חברתית, מחלות כרוניות, מוות ותהליכי פרידה, רפואה מסורתית עממית.

שם הקורס: גישות וטכניקות טיפוליות בפסיכולוגיה רפואית א'+ב' - 2 ש"ש

תאור הקורס: הקורס יעסוק בגישות טיפוליות אופייניות בתחום הפסיכולוגיה הרפואית: גישות פסיכופיזיולוגיות, דינמיות, התנהגותיות, קוגניטיביות, והיפנוטיות. יושם דגש על תירגול מעשי בטכניקות קצרות מועד ושילובן בתכנית טיפולית בבעיות כגון: כאב, לחץ דם, בעיות עיכול, בעיות נשימה, לחץ וחרדה, הכנה לפרוצדורות רפואיות והתמודדות עם מחלות קשות.

החוג לפסיכולוגיה

נושאי הקורס: הרפייה, משוב ביולוגי, היפנוזה, טיפול קוגניטיבי והתנהגותי, דמיון מודרך ושימוש במטאפורות.

שם הקורס: מושגי יסוד בגוף והתנהגות - 2 ש"ש

תאור הקורס: הקורס יעסוק בהקניית מושגים והבנת תהליכים הקשורים ליסודות הנוירואנטומיה, נוירופיזיולוגיה ונוירופרמקולוגיה. דגש מיוחד יושם על הבנת הקשר בין המוח וההתנהגות האנושית.

נושאי הקורס: מבוא (היבטים היסטוריים ופילוסופים של המושגים: מוח, נפש והתנהגות); מבנה ופונקציה של תאי מערכת העצבים (סוגי נוירונים, תפקוד תא בודד, תקשורת סינפטית, תבניות של מעגלים עצביים); מבנה מערכת העצבים (נוירואנטומיה פונקציונלית ומושגים מרכזיים מתחום חקר המוח וההתנהגות); הבסיס המוחי לתפיסה; הבסיס המוחי לתנועה; הומאוסטזיס (המערכת האוטונומית והמערכת האנדוקרינית, נקודות ויסות פיזיולוגיות וכו'); הבסיס המוחי לרגשות (הסברים אבולוציוניים להתפתחות הרגשות, תיאוריות של אמוציות ומוטיבציות, מבנים מוחיים המתווכים רגשות, כאב, ענג, דחק, פתולוגיות); שינה ועוררות (מקצבים ביולוגיים, שעונים ביולוגיים, מנגנוני עוררות ושינה); פונקציות גבוהות (שפה, חשיבה, זיכרון); תסמונות אונתיות.

הערה: הקורס מיועד לפסיכולוגים ועו"ס.

שם הקורס: התערבות פסיכולוגית במצבים רפואיים אי: מושגים, עקרונות וגישות פסיכותראפויטיות - 2 ש"ש

תאור הקורס: מטרת הקורס היא הקניית ידע בתחום הפסיכולוגיה והפסיכותרפיה שיסייע בפיתוח הבנה פסיכולוגית של מצבים רפואיים ויאפשר יישום מעשי. ההיבט התאורטי של הקורס מבוסס על תיאוריות ומגמות המכבדות את הביונרפיה האישית של המטופל ומעמידות במקום מרכזי את הקשר מטפל-מטופל. הלימוד התיאורטי ישולב עם ניתוח מקרים הלקוחים מהעבודה הרפואית. משתתפי הקורס יתבקשו להביא חומר לדיון הקשור להתנסותם המקצועית.

נושאי הקורס: מבוא, רקע תיאורטי, מושגי יסוד, עקרונות הפסיכולוגיה הדינמית, זרמים בפסיכולוגיה הדינמית, ההערכה הפסיכולוגית של המטופל, התיאוריה הקוגניטיבית-התנהגותית בפסיכולוגיה רפואית, פסיכותרפיה, ניתוח מקרים.

הערה: הקורס מיועד לרופאים.

סדנה: שימוש במטאפורות כאמצעי בטיפול - לא כלול במניין השעות לתעודה.

שנה ב' - קורסי חובה:

שם הקורס: היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של מחלות שונות וקשרי הגומלין ביניהם - 2 ש"ס

תאור הקורס: הקורס יעסוק באספקטים השונים של מחלות גופניות שונות כגון: מיגרנות, מחלות לב, סרטן, טרשת נפוצה, מחלות עור ואחרות, כדי להבין את קשרי הגומלין בין המרכיבים הפיזיולוגיים והפסיכולוגיים של כל אחת מהמחלות שיידונו ובניסיון לגבש גישות טיפוליות המשלבות ידע עדכני בתחום.

נושאי הקורס: מיגרנות, מחלות לב, מחלות סרטן, מחלות של מערכת העיכול, מחלות עור, מחלות אוטואימוניות.

הערה: הקורס מיועד לפסיכולוגים ועו"ס.

שם הקורס: התערבות פסיכולוגית במצבים רפואיים ב': עקרונות, ניתוח והבנת השיח - 2 ש"ש

תאור הקורס: בקורס זה נדון בעקרונות תאורטיים, ניתוח והבנת השיח רופא-חולה, תוך התייחסות לקומוניקציה ורבלית ונון-ורבלית באינטראקציות טיפוליות שונות. מטרת הקורס להעשיר את יכולת ההסתכלות והאבחון ברמה הפסיכולוגית, תוך התייחסות לשפה ומרכיביה. הקורס יכלול ניתוח סיטואציות הלקוחות מחדר הטיפולים תוך התייחסות למושגים ועקרונות אשר ילמדו בקורס א'.

הערה: הקורס מיועד לרופאים.

שם הקורס: פסיכופרמקולוגיה לפסיכולוגים - 2 ש"ס

תאור הקורס: הקורס מהווה מבוא להכרת המנגנונים הביוכימיים שבבסיס מצבי בריאות וחולי. מערכת העצבים (המרכזית והאוטונומית) נסקרת ברמה האנטומו-פתולוגית (מבנית ותיפקודית), ברמת התא (פיזיולוגיה), תוך הדגשת מנגנוני בקרה עצמית והיזון חוזר (פידבק). מנגנוני הפעולה של תרופות נלמדים הן ברמה הבסיסית (פרמקו-קינטיקה ופרמקו-דינמיקה) והן ברמה הקלינית - טיפול במצבי חולי נפשי ונפשי.

נושאי הקורס:

1. מבוא לפרמקולוגיה קלינית
2. הורמונים גבריים ונשיים/מחזור הווסת/פוריות/גיל המעבר.
3. בלוטת המגן/המערכת הסימפטטית/פאראסימפטטית.
4. קורטיזון ונגזרותיו/פרולקטין.
5. אסטמה וטיפול תרופתי/סוכר וטיפול תרופתי/הפרעות בתפקוד הלב וכלי הדם.
6. המערכת הדופמינרגית: מחלת פרקינסון, פסיכוזות והטיפול התרופתי.
7. הפרעות של מצב הרוח - דכאון: המערכת הסרוטונרגית, המערכת הנוראדרנרגית.
8. הפרעות של מצב הרוח - תסמונות ביפולריות.
   תרופות מייצבות מצב-רוח - מקומן של התרופות האנטי אפילפטיות - אפילפסיה "בראשי פרקים".
9. הפרעות חרדה - המערכת הגאבארגית. סוגי התרופות דמויות "וליום" (בנזודיאזפינים).
   תרופות נוגדות חרדה שאינן משתייכות לקבוצת הבנזודיאזפינים.
10. הפרעות שינה - מקומו של הטיפול התרופתי.
11. תסמונת הפרעה בקשב/היפראקטיביות - פתולוגיה וטיפול תרופתי (הניל הדך וגיל ההתבגרות).
12. תסמונות דמנטיביות והטיפול בהן (הפרעות פסיכו גריאטריות).
13. מבוא לקבוצות סמים, התמכרות ותופעות גמילה.
14. הפרעות פסיכו פיזיולוגיות (גוף ונפש).
    תופעות קונברסיביות ודיסוציאטיביות, התחזות.
15. "סגנון חיים", הרגלים (קפה, עישון, תזונה), רגישויות, ויטמינים.

הקורס מיועד לפסיכולוגים ועו"ס.

החוג לפסיכולוגיה

קורסי בחירה:

הערות:

1. משך כל קורס, למעט אלו שיצוין אחרת, הוא 2 ש"ס.
2. אחז'ים מקורסי הבחירה עשויים להיפתח אחת לשנתיים.
3. הרשמה לאחדים מקורסי הבחירה תתאפשר גם למועמדים שאינם תלמידי התכנית ואשר יעמדו בדרישות הקבלה.

רשימת הקורסים ותאורם:

פסיכוסומטיקה: כשהגוף מדבר ללא מילים

בקורס נציג השקפות וגישות תאורטיות שונות, המשתייכות לשדה הפסיכואנליטי, במגמה להבין באמצעותן את תהליכי ההתפתחות בשנים הראשונות של החיים תוך מתן דגש על התפתחות ההפרעות הפסיכוסומטיות בתקופה זו. מטרת הקורס: שילוב בין תאוריה לקליניקה כדי לאפשר אינטגרציה של החומר הנלמד.

הפרעות אכילה

הקדמה - הסטוריה של הפרעות אכילה, היבטים תאורטיים. פסיכופתולוגיה של הפרעות אכילה.

אבחנות והגדרות - אבחנה לפי DSM-IV ולפי ICD - 10.

אנורקסיה, בולימיה, הצד האפל של הדיאטה.

תאור מקרה של אכילה כפייתית ומחלת נפש (מהספרות).

אנורקסיה - טיפולים פרטניים דגש על היבטים רפואיים ואבדנות.

בולימיה - דגש על היבטים של דינמיקה משפחתית.

הטיפול הפסיכואנליטי - גישות שונות. טיפול קבוצתי - פסיכודרמה, גשטלט, טיפול באמנות ובתנועה, טיפול משפחתי.

הגישה האינטרדיסציפלינרית: טיפול התנהגותי, קוגניטיבי, פרמקולוגי ואישפוז (בארץ ובחו"ל).

התמכרות כמחלה וכסימפטום: היבטים עיוניים וטיפוליים

הקורס יעסוק בנושא ההתמכרות בכלל על מרכיביו החברתיים, הפיזיולוגיים והנפשיים. ייחודה של ההתמכרות לחומרים שונים (סמים, אלכוהול, מזון וכו') ולהתנהגויות שונות ייסקר תוך מתן דגש לאופן שבו התמכרות שזורה לתוך מבנה האישיות, המצב המשפחתי, החברתי ועוד. הקורס יעסוק באיבחון ובטיפול בנפגעי התמכרויות שונות ברמה הפרטנית, הקבוצתית והמוסדית.

מיניות האדם: היבטים חברתיים וטיפוליים

מטרת הקורס לפתח ולהעשיר את הידע בתחום מיניות האדם, לחדד את רגישותו ומודעותו של איש המקצוע לסוגיות פיסיולוגיות, חברתיות, תרבותיות ופסיכולוגיות בתחום הטיפול המיני, אוריינטציה מינית (Sexual Orientation) וזהות מינית (Gender Identity).

הקורס מתבסס על גישה אינטגרטיבית (פסיכודינמית, קוגניטיבית-התנהגותית ומערכתית) בטיפול מיני עם בודדים וזוגות. הקורס יתמקד בהצגת שיטות התערבות ייחודיות בטיפול בהפרעות בתפקוד מיני, לאורך מעגל התגובה המיני. כמו גם, יסייע למטפל לפתח רגישות, רמת נוחות וידע בסיסי באבחון והתערבות.

שלבים ומעברים בחיי נשים: היבטים סוציו-פסיכו-פיזיולוגיים
הקורס יעסוק בשלבים השונים של התפתחות האישה: מהשלב העוברי, דרך הילדות המוקדמת, גיל ההתבגרות, תקופת הפוריון, הריון ולידה, גיל הבינייס והוקנה. בכל שלב יוצג המימד הביולוגי, הפסיכולוגי והחברתי-תרבותי, בהתייחס להתפתחות הנורמלית ולקשיים אפשריים. דגש מיוחד יושם על האספקטים הפסיכוסומטיים.

פסיכואונקולוגיה א: בעיות המחלה, האבחנה והטיפולים
הקורס יעסוק בבעיות פסיכוסוציאליות מיוחדות של חולי סרטן בעלי אבחנות שונות (שד, ריאות, מעי גס וכו'), מבחינת גורמי המחלה (חשיפה לגורמי סיכון, "האישיות הנוטה לסרטן"), השפעות המחלה והטיפולים (ניתוח, כימותרפיה, קרינה) והתמודדות עם בעיות מיוחדות כגון: כאבים, בידוד, הקאות, נשירת שיער וכו'. כן יידונו בעיות של בדיקות לאיכחון מוקדם של המחלה ותקשורת בין הפציינטים לצוות הרפואי והסיעודי.

פסיכואונקולוגיה ב: התמודדות
הקורס יעסוק בהתמודדות של חולי סרטן עם הבעיות המיוחדות של המחלה בשלביה השונים (האבחנה והטיפולים). יושם דגש על נושאים כגון: חרדה, זעם, דכאון, שחיקה, כרוניות המצב, משאלות התאבדות, התמודדות והסתגלות בתחומי חיים שונים (חברה, עבודה, משפחה וכו'), איבות חיים, תגובות פסיכיאטריות ואינטרבנציות פסיכותראפויטיות שונות.

היפנוזה ושימושיה בפסיכולוגיה רפואית (בהתאם למתכונת חוק ההיפנוזה)
החוג לפסיכולוגיה
הקורס יקנה ידע תאורטי בסיסי והתנסות בטכניקות היפנוטיות. הקורס יכשיר את המשתתפים בו לגשת לבחינות הממשלתיות ולהשתמש בהיפנוזה ככלי טיפולי בתחום הפסיכולוגיה הרפואית.
הקורס נחלק לשניים: (ניתן להירשם לכל חלק בנפרד).
חלק א' - בסיס תאורטי, תרגול והתנסות (קורס בן 36 שעות)
חלק ב' - הדרכה על טיפולים בהיפנוזה (קורס בן 20 שעות)
הקורסים בהיפנוזה מיועדים לפסיכולוגים ורופאים בלבד.

קשרי גוף-נפש בראי הרפואה הסינית
מטרת הקורס לאפשר למשתתפים בו להכיר ערוץ נוסף להקשבה ולהבנת האדם, יחסי הגומלין שלו עם סביבתו וההשלכות הנובעות מכך למצב בריאותו. המשתתפים בקורס ירכשו בנוסף לידע התאורטי גם ידע בעל ערך יישומי לעבודתם הטיפולית.
<u>חבניית הקורס:</u>
1. מבוא לפילוסופיה של הרפואה הסינית.
2. הצגת מודל של קשרי גוף ונפש. (תוצג מערכת הקשרים בין סימפטומים, העדפות ודחיות של: צבעים, טעמים, עונות השנה, שעות יום ולילה והקשר שלהם לתופעות סומטיות והתפתחות מחלות, זאת על פי התפיסה של הרפואה הסינית).
3. הצגת מקרים קליניים.

הדרכה על התערבויות פסיכולוגיות בתחום הרפואי
בקורס תינתן הדרכה על מקרים שיציגו המשתתפים תוך התייחסות לנושאים רלבנטיים הקשורים לתהליך הטיפול כגון: תכנון משך ושיטת ההתערבות, משתנים מתערבים, יחסי מטפל - מטופל, קשר עם הצוות הרפואי ובו'.

שיטות מחקר בפסיכולוגיה רפואית

Course Objectives:

* To aid students in the evaluation and appreciation of the role of research methods in medical psychology

*To critically evaluate medical psychological research in terms of ethical, internal and external validity.

*To examine the role of research in diagnosis and clinical application.

*To enhance students' research skills in experimental design and using appropriate psychometric measures.

תלמידי התכנית יוכלו להשתתף בקורסים הבאים הניתנים במסגרת לימודי תואר שני ולימודי המשך של החוג לפסיכולוגיה. ההרשמה לקורסים אלה מותנית בהסכמת המרצה.

מח, התנהגות, והמערכת החיסונית: השפעות לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן
ראה עמ' 292.

היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגים של כאב: סוגיות תאורטיות אמפיריות וטיפוליות
ראה עמ' 292.

אבחון וטיפול בהפרעות שינה בילדים
ראה עמ' 286.

התנהגות בריאותית
ראה עמ' 288.

פסיכולוגיה שיקומית
ראה עמ' 286.

אתיקה מקצועית בפסיכולוגיה
ראה עמ' 285.

החוג לפסיכולוגיה
תואר ראשון

				סמסטר
שנה א' - שיעורי חובה				
1009.1000	**הדרכה בספרייה** פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ'			א'
1009.1105	**יישומי מחשב למדעי החברה** פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ'			ב'
1071.1102	**מבוא לפסיכולוגיה**		ש'+תי	א'
.01	ד' 8-10;	201	פרופי ת. ליבל	
	<u>תרגיל לנ"ל</u>			
.02	ד' 10-12;	יפורסם	ה. גינדי-כוכבי	
.03	ד' 12-14;	יפורסם	ה. גינדי-כוכבי	
.04	ה' 8-10;	206	מ. עמיאל	
.05	ה' 10-12;	206	מ. עמיאל	
.06	ד' 10-12;	409 רקנאטי	ג. בן שפר	
.07	ד' 14-16;	יפורסם	ג. בן שפר	
.08	ה' 10-12;	109 דן דוד	נ. שני חמי	
.09	ב' 18-20;	109 דן דוד	נ. שני חמי	
1071.1116	**סטטיסטיקה לפסיכולוגים אי**		ש'	א'
.01	ב' 8-10;	101	פרופי ש. בן-אליהו	
	<u>תרגיל לנ"ל</u>[1]			
.02	ד' 12-14;	109 דן דוד	ד.יוגב	
.03	ד' 10-12;	109 דן דוד	ד. יוגב	
.04	ג' 12-14;	107	ק. דוד	
.05	ג' 14-16;	107	ק. דוד	
.06	ג' 18-20;	107 דן דוד	פ. בלומנפלד	
.07	ד' 14-16;	103	א. יקר	
.08	ה' 16-18;	109 דן דוד	ט. ויסמן	
.09	ד' 14-16;	109 דן דוד	ט. ויסמן	
.10	ד' 16-18;	109 דן דוד	ל. צוקרמן	
.11	ג' 14-16;	109 דן דוד	ע. גרין	

החוג לפסיכולוגיה

1 לא ניתן להחליף קבוצות בין הסמסטרים.

1071.1117	**סטטיסטיקה לפסיכולוגים בי**		שי	בי
.01	בי 10-8;	101	פרופי ש. בן-אליהו	
	<u>תרגיל לנ"ל</u>			
.02	די 14-12;	109 דן דוד	ד. יוגב	
.03	די 12-10;	109 דן דוד	ד. יוגב	
.04	גי 14-12;	107	ק. דוד	
.05	גי 16-14;	107	ק. דוד	
.06	גי 20-18;	107 דן דוד	ב. בלומנפלד	
.07	די 16-14;	206	א. יקר	
.08	הי 18-16;	109 דן דוד	ט. ויסמן	
.09	די 16-14;	109 דן דוד	ט. ויסמן	
.10	די 18-16;	109 דן דוד	ל. צוקרמן	
.11	גי 16-14;	109 דן דוד	ע. גרין	
1071.1121.01	**פסיכולוגיה פיזיולוגית אי**		שי	אי
	גי 12-10;	אולם אפטר	פרופי ת. פרנק	
	תרגיל[1]:			
	גי 13-12;	יפורסם		
1071.1122.01	**פסיכולוגיה פיזיולוגית בי**		שי	בי
	גי 18-16;	201	פרופי ש. בן-אליהו	
	תרגיל[1]:			
	גי 13-12;			
1071.1123.01	**תורת האישיות אי**		שי	אי
	בי 16-14;	101	פרופי י. טיכמן	
1071.1124.01	**תורת האישיות בי**		שי	בי
	בי 16-14;	101	פרופי י. טיכמן	

<u>שנה ב' - שיעורי חובה</u>

1071.2103	**שיטות מחקר אי**		שי	אי
.01	די 14-12;	101	פרופי ד. אלגום	
	<u>תרגיל לנ"ל</u>[2]			
.02	גי 20-18;	109 דן דוד	א. אשכנזי	
.03	בי 12-10;	314	ע. אידליס	
.04	בי 14-12;	314	ע. אידליס	
.05	גי 12-10;	419	צ. גנאל	
.06	גי 12-10;	109 דן דוד	ע. לוי	
.07	גי 14-12;	109 דן דוד	ע. לוי	
.08	הי 14-12;	109 דן דוד	ש. שאקי	
.09	גי 14-12;	409 רקנאטי	ש. שאקי	
.10	הי 14-12;	419	א. יקר	
.11	גי 12-10;	314	ד. פלטי	
.12	הי 14-12;	105	ד. פלטי	

1 התרגיל יינתן עפ"י הצורך ולא באופן קבוע. אינו נכלל במניין השעות ואינו מצריך רישום.
2 לא ניתן להחליף קבוצות בין הסמסטרים.

1071.2113	**פסיכולוגיה ניסויית**		שי	בי
.01	ד' 12-14;	101	פרופי ד. אלגום	
	<u>תרגיל לניל</u>			
.02	ג' 18-20;	109 דן דוד	א. אשכנזי	
.03	ב' 10-12;	314	ע. אידליס	
.04	ב' 12-14;	314	ע. אידליס	
.05	ג' 10-12;	419	צ. גנאל	
.06	ג' 10-12;	109 דן דוד	ע. לוי	
.07	ג' 12-14;	109 דן דוד	ע. לוי	
.08	ה' 12-14;	109 דן דוד	ש. שאקי	
.09	ג' 12-14;	יפורסם	ש. שאקי	
.10	ה' 12-14;	419	א. יקר	
.11	ג' 10-12;	314	ד. פלטי	
.12	ה' 12-14;	208	ד.פלטי	
1071.2114	**ניתוח שונות ויישומי מתשב**		שי	אי
.01	ד' 10-12;	101	ד"ר י. גושן	
	<u>תרגיל לניל</u>			
.02	ב' 8-9.30;	318	צ. גנאל	
.03	ב' 9.30-11	318	צ. גנאל	
.04	ב' 11-12.30;	318	ע. לוי	
.05	ב' 12.30-14;	318	ע. לוי	
1071.2815.01	**פסיכולוגיה חברתית א'**		שי	אי
	ג' 8-10;	201	פרופי א. נדלר	
1071.2816.01	**פסיכולוגיה חברתית ב'**		שי	בי
	ד' 10-12;	101	פרופי ר. קרניול	
1071.2904.01	**פסיכולוגיה התפתחותית של הילד**		שי	אי
	ה' 8-10;	אולם אפטר	פרופי ס. שטראוס	
1071.2905.01	**פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן**[1]		שי	בי
	ה' 10-12;	אולם אפטר	ד"ר ד. שמוטקין	

<u>4 מתוך 6 הקורסים הבאים</u>

1071.2907.01	**פסיכולוגיה קוגניטיבית א'**		שי	אי
	ה' 14-16;	101	פרופי ש. קרייטלר	
1071.2908.01	**פסיכולוגיה קוגניטיבית ב'**		שי	בי
	ה' 14-16;	101	פרופי ש. קרייטלר	

החוג לפסיכולוגיה

1 דרישה מוקדמת: התפתחותית של הילד.

1071.2909.01	תפיסה אי		שי	אי
	בי 14-16;	201	פרופי ד. אלנוס	
1071.2910	תפיסה בי		שי	בי
.01	בי 16-18;	אולם אפטר	פרופי י. צאל	
.02	גי 16-18;	אולם אפטר	פרופי י. צאל	
1071.2911.01	למידה אי		שי	אי
	די 8-10;	004	ד"ר ד. יואל	
1071.2912.01	למידה בי[1]		שי	בי
	די 8-10;	004	ד"ר ד. יואל	

<u>שנה ג' - שיעורי חובה</u>

1071.3109.01	פסיכופתולוגיה אי		שי	אי
	גי 10-12;	101	פרופי ג. קינן	
1071.3108	לימודי שדה		תי	אי+בי
	יפורסם			
1071.3112.01	פסיכופתולוגיה בי		שי	בי
	גי 10-12;	אולם אפטר	פרופי י. גמפל	
1071.3111.01	מבחנים והערכה אי		שי	אי
	גי 8-10;	אולם אפטר	ד"ר י. כהן	
1071.3119.01	מבחנים והערכה בי		שי	בי
	בי 18-20;	אולם אפטר	ע.שדך	
1071.3118.01	גישות ושיטות בפסיכולוגיה		שי	בי
	גי 8-10;	אולם אפטר	פרופי א. נדלר	

<u>סמינרים אמפיריים</u>

1071.3557.01	מח, התנהגות ומעי חיסונית: השפעת לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן[2]		סי	אי+בי
	בי 16-18;	420	פרופי ש. בן-אליהו	
1071.3601.01	הגדלת אוערות שוא במבחני זכרון		סי	אי+בי
	די 12-14;	308 ספריית מדה"ח	ד"ר י. נושן	

---

1 דרישה מוקדמת: למידה אי.

2 משותף למ.א.

1071.3497.01	מודלים לסכיזופרניה בבעי"ח[1] ד' 16-18; 118 שרת	ס' פרופי א. וינר	א'+ב'
1071.4647.01	המעגלים של גרעיני הבסיס עם האונות הפרונטליות מהתנהגות נורמלית לאב נורמלית[1] ד' 10-12; 308 ספריית מדה"ח ד"ר ד. יואל	ס'	א'+ב'
1071.3451.01	קשב ופסיכופתולוגיה[1] ג' 14-16; 155 שרת	ס' פרופי ר. לובוב	א'+ב'
1071.3587.01	השפעות ארוכות טווח על השואה - משתנים התפתחותיים, אישיותיים ובריאותיים ה' 10-12; סמי א': 409 רקנאטי סמי ב': יפורסם	ס' פרופי י. לומרנץ	א'+ב'
1071.3453.01	גבריות ונשיות, אנדרוגניות פסיכולוגית והשפעתם על התנהגות ילדים ומבוגרים ב' 8-10; 420	ס' פרופי ת. ליבל	א'+ב'
1071.3596.01	התנהגות כפרדיגמה לבניית סימולציה ממוחשבת ג' 16-18; 109 שרת	ס' פרופי מ. מינץ פרופי י. פורטוגלי	א'+ב'
1071.3577.01	התמודדות עם אי-ודאות - ייחוסי מזל ומקריות ג' 12-14; 422	ס' פרופי נ. פרידלנד	א'+ב'
1071.3562.01	קשב חזותי ד' 14-16; 422	ס' פרופי י. צאל	א'+ב'
1071.3471.01	סוגיות בהתפתחות קוגניטיבית ג' 14-16; 426	ס' ד"ר ת. צלניקר	א'+ב'
1071.3139.01	התמודדות עם לחצים ה' 12-14; 422	ס' פרופי ג. קינן	א'+ב'
1071.3411.01	חשיבה יום יומית ג' 14-16; 422	ס' ד"ר י. קלר	א'+ב'
1071.3457.01	פסיכולוגיה רפואית[1] ב' 16-18; 421	ס' פרופי ש. קרייטלר	א'+ב'

1 משותף למ.א.

החוג לפסיכולוגיה

1071.3289.01	התפתחות מוסרית	סי	אי+בי
	ה' 10-12; 426	פרופי ר. קרניול	
1071.3477.01	להיות הורה	סי	אי+בי
	ד' 10-12; 421	פרופי ע. רביב	
1071.3459.01	תושיה נלמדת ופתיחות להתנסות	סי	אי+בי
	ד' 10-12; 422	פרופי מ. רוזנבאום	
1071.3597.01	ייצוגים קוגנטיביים של בריאות וחולי	סי	אי+בי
	ד' 8-10; 426	ד"ר ש. שילה	

<u>קורסי בחירה לתלמידי שנים א' ו-ב' בחוג ולתלמידי החטיבה</u>

1071.3598.01	תאוריות פסיכודינמיות ויישומן בתהליך הטיפולי	שי	אי
	ג' 16-18; 004	ע. שדך	
1071.3599.01	שיפוטי זמן והסתברות	שי	אי
	ב' 16-18; 419	פרופי ד. זכאי	
1071.3594.01	יחסים אסורים ומותרים במשפחה בספרות הישראלית העכשווית	שי	בי
	יפורסם	ר. גרובר	
1071.3553.01	התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת	שי	אי
	ד' 14-16; 419	ד"ר ת. צלניקר	
1071.3580.01	היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגים של כאב[1]	שי	אי
	ג' 12-14; 419	פרופי ח. פרנק ד"ר ש. שילה	
1071.3603.01	פסיכולוגיה של השקר	שי	בי
	ד' 16-18; 106	ד"ר ע. פיין	
1071.3234	יחסים בין אישיים בקבוצה	שי	
		מרכזת: פרופי א. פרידמן	
	<u>קבוצות תרגיל:</u>		
.03	ד' 12-14; 426		בי
.04	ד' 12-14; 422		בי
.05	ב' 16-18; 111 שרת[2]		בי

1 דרישה מוקדמת: פסיכולוגיה פיזיולוגית אי+בי.

2 בקבוצה זו תתקיים תצפית ע"י משתתפי קורס מנחי קבוצות.

קורסי בחירה לתלמידי שנה ג' בלבד

1071.4555.01	ספרות בעיני הפסיכותרפיסט[1]	שי	בי
	בי 16-18; 103	פרופי ח. עומר	
1071.3234	יחסים בין אישיים בקבוצה	שי	
		מרכזת: פרופי א. פרידמן	
	קבוצות תרגיל:		
.01	די 12-14; 426		אי
.02	די 12-14; 422		
1071.3564.01	גורמים קוגניטיביים בהתנהגות צרכנים[2]	שי	אי
	גי 16-18; 104	פרופי י. צאל	
1071.3579.01	התפתחות ייצוגים מנטליים בגיל הרך[2]	שי	בי
	הי 10-12; יפורסם	דייר ת. צלניקר	
1071.3574.01	שיפוט וקבלת החלטות[2]	שי	בי
	הי 12-14; יפורסם	דייר י. קלר	
1071.4638.01	הפסיכולוגיה הקלינית אל מול מבקריה[1]	שי	אי
	בי 16-18; 107	פרופי ח. עומר	
1071.3578.01	מיגדר זהות וקשר[1]	שי	בי
	בי 10-12; 104	פרופי א. פרידמן	
1071.4641.01	מת והתנהגות[4,3,1]	שי	אי
	די 12-14; 419	דייר ד. יואל	

החוג לפסיכולוגיה

1 משותף למ.א.
2 בקורס הניייל מטלת סוף הקורס תהיה עבודה.
3 בקורס הניייל מטלת סוף הקורס - בחינה.
4 תנאי קדם פיזיולוגיה אי+בי.

החטיבה בפסיכולוגיה

שנה א'

1009.1820	**מבוא לפסיכולוגיה למדעי החברה**			
.01	ב' 18-20;	210	פרופ' מ. מינץ	א'
	ד' 18-20;	103		
.02	ג' 14-16;	103	פרופ' מ. מינץ, ד"ר ד. יואלי	ב'
	ה' 14-16;	210		

שנה ב'

שני קורסים שנתיים לבחירה[1]

1071.1121.01	**פסיכולוגיה פיזיולוגית א'**		ש'	א'
	ג' 10-12;	אולם אפטר	פרופ' ח. פרנק	
1071.1122.01	**פסיכולוגיה פיזיולוגית ב'**		ש'	ב'
	ג' 16-18;	201	פרופ' ש. בן-אליהו	
1071.1123.01	**תורת האישיות א'**		ש'	א'
	ב' 14-16;	101	פרופ' י. טיכמן	
1071.1124.01	**תורת האישיות ב'**		ש'	ב'
	ב' 14-16;	101	פרופ' י. טיכמן	
1071.2815.01	**פסיכולוגיה חברתית א'**		ש'	א'
	ג' 8-10;	201	פרופ' א. נדלר	
1071.2816.01	**פסיכולוגיה חברתית ב'**		ש'	ב'
	ד' 10-12;	101	פרופ' ר.קרניול	
1071.2904.01	**פסיכולוגיה התפתחותית של הילד**		ש'	א'
	ה' 8-10;	אולם אפטר	פרופ' ס. שטראוס	
1071.2905.01	**פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן**[2]		ש'	ב'
	ה' 10-12;	אולם אפטר	ד"ר ד. שמוטקין	

1 במקרה של אי התאמה בשעות השיעור ניתן יהיה לדחות את אחד משני הקורסים השנתיים לשנה ג'.

2 דרישה מוקדמת: התפתחותית של הילד.

שני קורסים סמסטריאליים לבחירה

1071.3234	יחסים בין אישיים בקבוצה מרכזת: פרופ' א. פרידמן	שי	
	קבוצות תרגיל:		
.03	ד' 12-14; 426		בי
.04	ד' 12-14; 422		בי
.05	ב' 16-18; 111 שרת[1]		בי
1071.3553.01	התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת ד' 14-16; 419	שי ד"ר ת. צלניקר	אי
1071.3598.01	תאוריות פסיכודינמיות ויישומן בתהליך הטיפולי ג' 16-18; 004	שי ע. שדך	אי
1071.3599.01	שיפוטי זמן והסתברות ב' 16-18; 419	שי פרופ' ד. זכאי	אי
1071.3594.01	יחסים אסורים ומותרים במשפחה בספרות הישראלית העכשווית יפורסם	שי ר. גרובר	בי
1071.4641.01	מת והתנהגות[3,2] ד' 12-14; 419	שי ד"ר ד. יואל	אי
1071.3580.01	היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של כאב[2] ג' 12-14; 419	שי פרופ' ח. פרנק ד"ר ש. שילה	אי
1071.3603.01	פסיכולוגיה של השקר ד' 16-18; 106	שי ד"ר ע. פיין	ב

החוג לפסיכולוגיה

1 בקבוצה זו תתקיים תצפית ע"י משתתפי קורס מנחי קבוצות.
2 דרישה מוקדמת: פסיכולוגיה פיזיולוגית א'+ב'.
3 מטלת סוף הקורס - בחינה.

החוג לפסיכולוגיה
תואר שני

סמסטר

המגמה הקלינית

שנה א' - שיעורי חובה

1071.4202		אבחון והערכה 1	ש'	א'+ב'
.01	ה' 14-16;	422	ד"ר ש. תיבון	
	תרגיל לנ"ל:			
.02	ה' 12-14;	יפורסם	א. גור	
.03	ה' 12-14;	426	א. הורוביץ	
.04	ג' 16-18;	426	י. שחר	
1071.4568.01		מבוא לטיפול פסיכו-דינמי א'	ש'	א'
	ג' 12-14;	421	ד"ר ק. שטרנגר	
1071.4212.01		פסיכופתולוגיה	ש'	א'+ב'
	ג' 8-10;	109 דן דוד	פרופ' א. הדר	א'
	ג' 8-10;	109 דן דוד	ד"ר ר. דר	ב'
1071.4380.01		הראיון הקליני א'	ש'	א'
	ה' 8-10.15;	111 שרת	פרופ' ג. קינן	
1071.4618.01		מבחני אישיות אוביקטיביים א'[1]	ש'	א'
	ג' 16-18;	יפורסם	ד"ר ד. שה-ערמון	
1071.4593.01		טיפולים קוגניטיביים התנהגותיים: היבטים תיאורטיים	ש'	א'
	ה' 10-12;	422	פרופ' מ. רוזנבאום	
1071.4135		הדרכה בפסיכותרפיה א'	ש'	א'+ב'
		השיעור יינתן ב-4 קבוצות וילווה בפרקטיקום		
.01	ג' 14-16;	138 שרת	פרופ' א. הדר	
.02	ג' 14-16;	136 שרת	ד"ר ר. דר	
.03	ג' 14-16;	102א' שרת	פרופ' ג. קינן	
.04	ג' 14-16;	111 שרת	ד"ר ד. שמוטקין	
1071.4505.01		פרקטיקום שנה א' קלינית[1]		א'+ב'

---

1 יינתן בשפה האנגלית.

2 לא נכלל במניין השעות לתואר.

שיעורי חובה - שנה א' או ב'

1071.4346.01	תורת הסטטיסטיקה	ש'	א'
	ג' 10-12; 110 דן דוד	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות סטטיסטיקה מתקדמות לחוקרים	ש'	ב'
	ג' 10-12; 110 דן דוד	פרופי נ. פרידלנד	
1071.4348.01	עיבודים סטטיסטיים במחשב	ש'	ב'
	ב' 12-14; מ-005	ר. טרש	

סמינר אמפירי

1071.4570.01	אובססיות וקומפולסיות מנקודת מבט קוגניטיבית	ס'	א'+ב'
	ה' 12-14; 136 שרת	ד"ר ר. דר	
1071.4613.01	פתיחות וסגירות להתנסויות	ס'	א'+ב'
	ה' 12-14; 151 שרת	פרופי מ. רוזנבאום	
1071.4629.01	מחקרים בתחום האישיות א-אינטגרציה	ס'	א'+ב'
	ה' 12-14; 113ב' שרת	פרופי י. לומרנץ	

החוג לפסיכולוגיה

שנה ב' - שיעורי חובה

1071.4121	הדרכה בפסיכותרפיה ב' השיעור יינתן ב-4 קבוצות וילווה בפרקטיקום	ש'	א'+ב'
.01	ה' 14-16; 113ב' שרת	פרופי י. לומרנץ	
.02	ה' 14-16; 111ג' שרת	ד"ר ד. שמוטקין	
.03	ה' 14-16; 151 שרת	פרופי מ. רוזנבאום	
.04	ה' 14-16; 136 שרת	פרופי ת. עומר	

אבחון והערכה 3 - השיעור יינתן ב-3 קבוצות מקבילות. וילווה בפרקטיקום

1071.5205	אבחון והערכה 2	ש'	א'+ב'
.01	ה' 16-18; 426	ד"ר ש. תיבון	
.02	ג' 12-14; 420	ד"ר ד. שמוטקין	
.03	ג' 12-14; 106	ת. קרייזלר	

1071.4507.01	יסודות תיאורטים של טיפול פסיכודינמי		שי	א+בי
	ג'	14-16; 421	ד"ר ק. שטרנגר	
1071.4515.01	פרקטיקום שנה ב' קלינית[1]			א+בי

קורסי בחירה - להשלמת מכסת 64 ש"ס יש לבחור קורסים מתוך רשימת קורסי הבחירה המשותפים, ראה בהמשך.

1 לא נכלל במניין השעות לתואר.

המגמה הייעוצית			סמסטר
שנה א' - שיעורי חובה			
1071.4346.01	תורת הסטטיסטיקה	ש'	א'
	ג' 10-12; 110 דן דוד	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות סטטיסטיקה מתקדמות לחוקרים	ש'	ב'
	ג' 10-12; 110 דן דוד	פרופי נ. פרידלנד	
1071.4348.01	עיבודים סטטיסטיים במחשב	ש'	ב'
	ב' 12-14; מ-005	ר. טרש	
1071.4183.01	ייעוץ לקבלת החלטות	ש'	א'+ב'
	ג' 8-10; 421	ד"ר ש. שילה	
1071.4471.01	מבחנים פסיכומטרים: תאוריה ויישום	ש'	א'
	ג' 14-16; 419	פרופי א. מאיר	
1071.4780.01	מבוא לעבודה פסיכולוגית במסגרות חינוכיות	ש'	א'
	ג' 12-14; 103	ב. שילה	
1071.4473.01	מבוא לפסיכולוגיה תעסוקתית	ש'	א'
	ב' 16-18; 207	פרופי א. מאיר	
1071.4474.01	מבוא לפסיכולוגיה של הבריאות	ש'	ב'
	ג' 12-14; 425	ד"ר ש. שילה	
1071.4475.01	תאוריות וגישות לייעוץ	ש'	א'+ב'
	ב' 14-16; 420	פרופי ח. עומר	
	ב' 8-10; 422	ד"ר ח. בראונשטיין	
1071.5501.01	ראיון ופיתוח מיומנויות ייעוץ	ש'	א'+ב'
	ד' 12-14; 111 שרת	ד"ר ד. שמוטקין	
	תרגיל לניל:		
.02	ד' 8-10; 111 שרת	ש. אורון	
.03	ד' 10-12; 111 שרת	ש. אורון	
1071.5511.01	הערכת אישיות עפ"י מבחנים	ש'	א'+ב'
	ב' 10-12; 422	ד"ר ח. בראונשטיין	
	תרגיל לניל:		
.02	ד' 8-10; 422	ד"ר ח. בראונשטיין	
.03	ד' 10-12; 426	מ. וינטר	

החוג לפסיכולוגיה

1071.4465.01	התפתחות הפרט והמשפחה בבגרות ובזיקנה ד' 14-16; 420	ש' ד"ר ל. בר-טור	בי
1071.4505.02	פרקטיקום שנה א' ייעוצית[1]		

<u>שנה ב' - שיעורי חובה</u>

1071.4312.01	טיפול קצר מועד מערכתי ד' 16-19; 107 דן דוד	ש' ד"ר נ. לויתן	אי
1071.4437.01	לחץ והתמודדות ד' 10-12; 420	ש' ד"ר ר. יעקבי	בי
1071.4344.01	ייעוץ קבוצתי ד' 14-16; 421	ש' י. טריאסט	אי+בי
1071.4637.01	זהות ומומחיות מקצועית בפסיכולוגיה ייעוצית ד' 8-10; 421	ש' ש. מגיר	אי+בי
1071.4515.02	פרקטיקום שנה בי ייעוצית[1]		אי+בי

<u>שיעורי בחירה:</u> בחירת 16 ש"ס לפחות מתוך רשימה רחבה המשותפת למגמות הקליניות.

---

1 לא נכלל במניין השעות לתואר.

המגמה הקלינית של הילד

שנה א' - שיעורי חובה

1071.4346.01	תורת הסטטיסטיקה		שי	א'
	ג' 10-12;	110 דן דוד	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות סטטיסטיקה מתקדמות לחוקרים		שי	ב'
	ג' 10-12;	110 דן דוד	פרופי נ. פרידלנד	
1071.4348.01	עיבודים סטטיסטיים במחשב		שי	ב'
	ב' 12-14;	מ-005	ר. טרש	
1071.4268.01	עבודת הפסיכולוג בביה"ס ובקהילה: עבודה עם הפרט והמערכת		שי	א'+ב'
	ג' 12-14;	208	פרופי ע. רביב	
1071.4269	ייעוץ למורים בתחום בריאות הנפש		שי	א'+ב'
.01	ג' 14-15;	425	פרופי ע. רביב	
.02	ג' 15-16;	425	פרופי ע. רביב	
1071.4303.01	התפתחות ופסיכופתולוגיה		שי	א'+ב'
	ה' 10-12;	419	ד"ר א. שדה	
1071.4304.01	אבחון והערכה 1		שי	א'+ב'
	א' 10-12;	421	פרופי י. טיכמן	
	תרגיל לנ"ל			
.02	א' 12-14;	421	י. גבעון	
.03	א' 12-14;	422	ד. זיו	
.04	א' 12-14;	107	א. מסציאנו	
1071.4306.01	ראיון ילדים		שי+תי	א'+ב'
	ה' 14-16;	111 שרת	ד"ר מ. סלואן	
1071.6101.01	גישות ושיטות בפסיכותרפיה בילדים א'		שי	א'
	ה' 12-14;	314	פרופי י. גמפל	
1071.6103.01	גישות ושיטות בפסיכותרפיה בילדים ב'		שי	ב'
	ה' 12-14;	314	פרופי י. טיכמן ד"ר א. שדה	
	תרגיל לנ"ל:			
.02	א' 14-16;	421	ד"ר א. שדה	
.03	א' 14-16;	420	פרופי י. טיכמן	
1071.4505.03	פרקטיקום שנה א' קלינית ילד[1]			א'+ב'

החוג לפסיכולוגיה

שנה ב' - שיעורי חובה

1071.4279.01	פסיכופתולוגיה התפתחותית בגיל הרך		שו"ת	א'+ב'
	ה' 12-14;	421	ד"ר מ. סלואן	
1071.4397.01	מבוא לפסיכותרפיה		שי	א'+ב'
	ה' 14-16;	421	פרופ' י. גמפל	
	תרגיל לנ"ל:			
.02	ה' 16-18;	422	ש. דרורי	
.03	ה' 16-18;	421	צ. אייזן	
1071.5302	אבחון והערכה 2[1]		שי	א'+ב'
.01 שיעור:			ד"ר מ. סלואן	
	תרגיל לנ"ל			
.02	ב' 10-14;	426	א. שרוף	
.03	ב' 10-14;	420	מ. וולך	
.04	ב' 10-14;	419	מ. דנון	
1071.4515.03	פרקטיקום שנה ב' קלינית ילד[2]			א'+ב'

סמינר אמפירי

1071.4448.01	**תפיסה חברתית ואינפורמציה תלוית מין**		ס'	א'+ב'
	ב' 14-16;	148 שרת	פרופ' ת. ליבל	
1071.4489.01	**דפוסי שינה וערות - התפתחות תקינה ופתולוגיה**		ס'	א'+ב'
	ב' 14-16;	102 שרת	ד"ר א. שדה	
1071.4451.01	**הסתמכות על מקורות למידע הורי**		ס'	א'+ב'
	ב' 14-16;	147 שרת	פרופ' ע. רביב	
1071.4458.01	**תגובת ילדים ללחץ**		ס'	א'+ב'
	ב' 14-16;	105א' שרת	ד"ר מ. סלואן	
1071.4648.01	**הערכה של דימויים אתניים אצל ילדים**		ס'	א'+ב'
	יפורסם		פרופ' י. טיכמן	

קורסי בחירה - להשלמת מכסת 66 ש"ס יש לבחור קורסים מתוך רשימת קורסי הבחירה המשותפים בהמשך.

---

1 דרישה מוקדמת: אבחון והערכה 1.

2 לא נכלל במניין השעות לתואר.

קורסי בחירה משותפים לתלמידי המגמות הקלינית, קלינית של הילד והייעוצית

תלמידי המגמות הנ"ל יבחרו קורסים להשלמת מכסת השעות למ.א. באישור המגמה, מודגש כי ניתן לבחור בשיעורים מבין המבחר המוצע ע"י כל המגמות עם זאת עדיפות ברישום תינתן לתלמידי מגמת האם. תלמיד הנרשם לשיעור בחירה ממגמה שאינה שלו יקבל הסכמת המרצה להשתתפותו.

1071.4617.01	אתיקה מקצועית בפסיכולוגיה[1] ה' 18-20; 422	שי ד"ר י. אכמון	בי
1071.4369.01	הנחייה קבוצתית[1] א' 15-19; 111 שרת	שי פרופי א. פרידמן, ד"ר ד. יואל	אי+בי
1071.4287.01	מבוא לנוירופסיכולוגיה[1] ה' 8.30-10; 421	שי פרופי א. הדר	אי+בי
1071.4493.01	חוויה ושפה בטיפול[1] ה' 10-12; 207	שי פרופי א. הדר	אי+בי
1071.3578.01	מיגדר זהות וקשר[1] ב' 10-12; 104	שי פרופי א. פרידמן	בי
1071.4554.01	פסיכופתולוגיה וטיפולים בפסיכיאטריה[1] ה' 10-12; יפורסם	שי פרופי א. שלוסברג	אי+בי
1071.4619.01	מבחני אישיות אוביקטיביים בי'[1] ג' 16-18; יפורסם	שי ד"ר ד. שה-ערמון	בי
1072.2101.01	פסיכופרמקולוגיה לפסיכולוגים[1] ב' 18-20; 421	שי ד"ר ח. אורן	אי
1071.4543.01	תהליכים קבוצתיים - יסודות בטיפול קבוצתי[1] ה' 16-18; 420	שי י. טריאסט, ע. שריג	אי+בי
1071.4581.01	גישות נארטיביות בטיפול[1] ה' 10-12; 425	שי פרופי ח. עומר	אי+בי
1071.4555.01	ספרות בעיני הפסיכותרפיסט[1] ב' 16-18; 103	שי פרופי ח. עומר	בי
1071.4638.01	הפסיכולוגיה הקלינית אל מול מבקריה[2] ב' 16-18; 107	שי פרופי ח. עומר	אי

החוג לפסיכולוגיה

1 עדיפות לתלמידי המגמה הקלינית.

2 עדיפות לתלמידי ב.א.

1071.4582.01	נושאים שנויים במחלוקת בפסיכולוגיה קלינית[1] ה' 10-12; 206	ש' ד"ר ר. דר	ב'
1071.4594.01	מבוא לפסיכופתולוגיה של הילד[1] ג' 8.30-10; 420	ש' ד"ר ח. שיקלר	א'+ב'
1071.4587.01	טיפולים קוגניטיביים התנהגותיים: היבטים יישומיים[1] ה' 10-12; 205	ש' פרופ' מ. רוזנבאום	ב'
1701.4614.01	מבוא לטיפול פסיכודינמי ב'[1] ג' 12-14; 421	ש' ד"ר ק. שטרנגר	ב'
1071.4615.01	הראיון הקליני ב'[1] ה' 8-10.15; 111 שרת	ש' פרופ' ג. קינן	ב'
1071.4635.01	ש"מ בפסיכולוגיה רפואית[1] ב' 16-18; 426	ש' ד"ר ד. שה-ערמון	א'
1071.4636.01	ש"מ בפסיכולוגיה רפואית[1] ב' 16-18; 422	ש' ד"ר ד. שה-ערמון	ב'
1071.4634.01	טיפול קבוצתי לילדים ומתבגרים[2] ה' 8-10; 426	ש' ד"ר מ. סלואן	א'+ב'
1071.4560.01	אבחון וטיפול בהפרעות שינה בילדים[2] ג' 14-16; יפורסם	ש' ד"ר א. שדה	א'+ב'
1071.4584.01	עבודה עם הגיל הרך[2] ב' 16-18; 308 ספריית מדה"ח	ש' ד"ר י. גמפל	ב'
1071.4585.01	התסמונת הפוסט-טראומטית- מסימפטומים ועד פילוסופית חיים[2] ה' 18-20; 421	ש' ד"ר ר. קישון-ברש	ב'
1071.4623.01	התפתחות תפקודי למידה, קשב וריכוז בילדות והפרעות התפתחותיות הקשורות[2] א' 16-18; 421	ש' ר. גרובר	א'+ב'

1 עדיפות לתלמידי המגמה הקלינית.
2 עדיפות לתלמידי המגמה קלינית ילד.

1071.4321.01	**תאוריה של טיפול משפחתי והערכת המשפחה**[1] ה' 10-12; 308 ספריית מדה"ח פרופי י. טיכמן	שי	א'+ב'
1071.4595.01	**היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של כאב: סוגיות תיאורטיות, אמפיריות וטיפוליות**[2] ג' 12-14; 419 פרופי ח. פרנק דיר ש. שילה	שי	א'+ב'
1071.4579.01	**פסיכופתולוגיה: יסודות ובעיות**[3] ג' 16-18; 208 פרופי ח. עומר דיר ר. קישון-ברש	שי	א'+ב'
1071.4375.01	**פסיכולוגיה שיקומית**[3] ד' 16-18; 420 דיר ש. מלמד	שי	ב'
1071.4531.01	**התנהגות בריאותית**[3] ד' 12-14; 206 דיר ש. שילה	שי	א'
1071.4565.01	**התמודדות עם בעיות בריאות**[3] ד' 12-14; 206 דיר ש. שילה	שי	ב'
1071.5516.01	**פסיכולוגיה תעסוקתית למתקדמים**[3] ג' 10-12; 420 פרופי א. מאיר	שי	א'
1071.4596.01	**התערבות הפסיכולוג הייעוצי בהפרעות למידה**[3] ג' 12-14; יפורסם דיר ש. מילך-רייך	שי	א'
1071.4640.01	**סדנה בפסיכולוגיה חינוכית**[3] ג' 12-14; 308 ספריית מדה"ח דיר ש. מילך-רייך	שי	ב'
1071.4597.01	**הפסיכולוג במערכת ביה"ס**[3] ג' 14-16; 420 דיר ש. שדה	שי	ב'
1071.4598.01	**התערבות ייעוצית במצב משבר אצל המתבגר**[3] ג' 10-12; 422 דיר ש. שדה	שי	ב'
1071.4374.01	**מיון והערכת מועמדים לתפקיד באמצעות מבחנים פסיכולוגיים**[3] ג' 8-10; 422 י. הד	שי	א'+ב'

התוג לפסיכולוגיה

1 עדיפות לתלמידי המגמה קלינית ילד.
2 קורס בחירה לכל תלמידי תואר שני.
3 עדיפות לתלמידי המגמה הייעוצית.

1071.4639.01	**התפתחות הזהות המקצועית**[1] ד׳ 10-12; יפורסם	שי ד״ר ח. בראונשטיין	אי
1071.4641.01	**מח והתנהגות**[2] ד׳ 12-14; 419	שי ד״ר ד. יואל	אי
1071.4423.01	**מיתוס, אמנות, פסיכולוגיה**[3]	שי ד״ר מ. אנקורי	אי

1 עדיפות לתלמידי המגמה הייעוצית.
2 קורס בחירה לכל תלמידי תואר שני.
3 לא יינתן בתש״ס.

המגמה החברתית

שנה א' - שיעורי חובה

1071.4346.01	תורת הסטטיסטיקה		ש'	א'
	ג' 10-12;	110 דן דוד	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות סטטיסטיקה מתקדמות לחוקרים		ש'	ב'
	ג' 10-12;	110 דן דוד	פרופ' נ. פרידלנד	
1071.4348.01	עיבודים סטטיסטיים במחשב		ש'	ב'
	ב' 12-14;	מ-005	ר. טרש	
1071.4102.01	פסיכולוגיה חברתית למתקדמים א'		ש'	א'
	ג' 8.30-10;	426	ד"ר י. קלר	
1071.4410.01	פסיכולוגיה חברתית למתקדמים ב'		ש'	ב'
	ג' 14-16;	308 ספריית מדה"ית	פרופ' א. נדלר	
1071.4431	בעיות נבחרות בפסיכולוגיה חברתית		סד'	א'+ב'
.01	ב' 16-18;	151א' שרת	פרופ' נ. פרידלנד	
.02	ב' 16-18;	152 שרת	פרופ' א. נדלר	
.03	ב' 18-20;	133א' שרת	ד"ר י. קלר	
.04	ב' 16-18;	127 שרת	פרופ' ר. קרניול	
1071.4470.01	שיטות מחקר בפסיכולוגיה חברתית		ש'	א'
	ב' 8.30-10;	426	פרופ' נ. פרידלנד	

החוג לפסיכולוגיה

שיעור חובה - שנה ב'

1071.4276.01	סמינר מגמה		ש'	א'+ב'
	ב' 16-18;	סמ' א': 111 שרת סמ' ב': 222 שרת	ד"ר י. קלר	

שיעורי בחירה

1071.4369.01	**הנחייה קבוצתית**[1] א' 15-19; 111 שרת	שי פרופי א. פרידמן ד"ר ד. יואל	א'+ב'
1071.4600.01	**השוואות ושיפוטים חברתיים** ג' 8.30-10; 314	שי ד"ר י. קלר	ב'
1071.4370.01	**יחסים בין קבוצות** ג' 14-16; 105	שי פרופי נ. פרידלנד	ב'
1110.4568.01	**עבודה קבוצתית עם נשים** ב' 14-16; *308 ספרייית מדה"ח ד"ר מ. גולן,* פרופי א. פרידמן	שי	ב'
1071.4482.01	**הקונפליקט היהודי-ערבי בראי התאוריה על הקונפליקטים בין קבוצות - סמינר התנסות**[2] ג' 16-19; 111 שרת	סי פרופי א. נדלר	א'+ב'
1071.5500.01	**תהליכים דיפלומטיים של פתרון סכסוכים** ד' 16-18; 107	סדי פרופי א. נדלר, פרופי א. קליימן	ב'
1071.4642.01	**תהליכי קבלת החלטות ב'**[3] ב' 18-20; *420*	שי פרופי ד. זבאי	א'
1071.4611.01	**מחשבות על עבר ועתיד** ד' 10-12; 419	שי פרופי ר. קרניול	א'
1071.4626.01	**מועדון כתבי עת** ב' 14-16; 109 דן דוד	שי פרופי ר. קרניול	א'
1071.4627.01	**סוגיות בפסיכולוגיה פוליטית**[1] ד' 16-19; 107 דן דוד	שי פרופי ד. בר-טל	ב'

---

1 בשקלול הסופי ייחשב 3 ש"ס.

2 בשקלול הסופי ייחשב 4 ש"ס.

3 הקורס פתוח גם לתלמידים שלא לקחו עדיין תהליכי קבלת החלטות א'.

המגמה הקוגניטיבית

שיעורי חובה

1071.4346.01	תורת הסטטיסטיקה[1]	שי	אי
	ג׳ 10-12; 110 דן דוד	ד״ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות סטטיסטיקה מתקדמות לחוקרים[1]	שי	בי
	ג׳ 10-12; 110 דן דוד	פרופ׳ נ. פרידלנד	
1071.4348.01	עיבודים סטטיסטיים במחשב	שי	בי
	ב׳ 12-14; מ-005	ר. טרש	

קורסי חובה של המגמה (לפחות 5)

1071.4705.01	ארגון קוגניטיבי בתפיסה ובזיכרון אי	שי	אי
	ה׳ 10-12; 105	פרופ׳ ד. אלגום	
1071.4343.01	התפתחות קוגניטיבית אי	שי	אי
	ד׳ 12-14; 130 שרת	ד״ר ת. צלניקר	
1071.4390.01	תפיסה וקשב אי	שי	אי
	ה׳ 12-14; 207	פרופ׳ י. צאל	
1071.4421.01	חשיבה ויצירתיות אי	שי	אי
	ה׳ 16-18; 308 ספרית מדה״ח	פרופ׳ ש. קרייטלר	
1071.5519.01	זיכרון אנושי אי	שי	אי
	ג׳ 14-16; יפורסם	ד״ר י. גושן-גוטשטיין	

החוג לפסיכולוגיה

בשנה א׳ ו-ב׳ יש תובת השתתפות בקולוקויום מגמה המתקיים אחת לשבועיים ביומי ג׳ 12-14 בחדר 111 שרת.

שיעורי בחירה (לפחות 3 שיעורי המשך (ב׳) לשיעורי חובה א׳ של המגמה)

1071.4706.01	ארגון קוגניטיבי בתפיסה ובזיכרון בי	שי	בי
	ה׳ 10-12; 422	פרופ׳ ד. אלגום	
1071.5025.01	התפתחות קוגניטיבית בי	שי	בי
	ד׳ 12-14; 130 שרת	ד״ר ת. צלניקר	

1 חובה לסיים עד סוף שנה אי.

1071.4414.01	תפיסה וקשב בי	שי	בי
	הי 12-14; 308 ספריית מדה"ח פרופי י. צאל		
1071.4422.01	חשיבה ויצירתיות בי	שי	בי
	הי 16-18; 308 ספריית מדה"ח פרופי ש. קרייטלר		
1071.5521.01	זיכרון - סדנת מחקר	שי	בי
	די 8-10; 420	ד"ר י. גושן-גוטשטיין	
1071.4701.01	שיטות מחקר בפסיכולוגיה קוגניטיבית	שי	אי
	גי 18-20; 422	פרופי ד. זכאי	
1071.4287.01	מבוא לנוירופסיכולוגיה	שי	אי+בי
	הי 8.30-10; 421	פרופי א. הדר	
1071.4628.01	שחזור זיכרון שגוי	שי	בי
	בי 14-18; יפורסם	ד"ר י. גושן-גוטשטיין	
1071.4642.01	תהליכי קבלת החלטות בי[1]	שי	אי
	בי 18-20; 420	פרופי ד. זכאי	
1071.4227.01	נושאים נבחרים בסכיזופרניה	שי	אי+בי
	אי 12-14; 155 שרת	פרופי ר. לובוב	
1071.4700.01	פסיכולוגיה קוגניטיבית יישומית	שי	אי+בי
	בי 14-16; 155 שרת	פרופי ר. לובוב	
1071.3451.01	קשב ופסיכופתולוגיה	שי	אי+בי
	גי 14-16; 155 שרת	פרופי ר. לובוב	
1071.4477.01	נושאים נבחרים בהתפתחות קוגניטיבית	שי	אי+בי
	גי 16-18; 130 שרת	ד"ר ת. צלניקר	
1071.4712	רשתות נוירונים	שי	בי
.01	די 10-12; 314	א. כהן	
	תרגיל לניל		
.02	בי 15-16; 315	א. כהן	

1 הקורס פתוח גם לתלמידים שלא לקחו עדיין תהליכי קבלת החלטות אי.

המגמה הפסיכוביולוגית

1071.4346.01	**תורת הסטטיסטיקה**	ש'	א'
	ג' 12-10; 110 דן דוד	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	**שיטות סטטיסטיקה מתקדמות לתוקרים**	ש'	ב'
	ג' 12-10; 110 דן דוד	פרופ' נ. פרידלנד	
1071.4348.01	**עיבודים סטטיסטיים במחשב**	ש'	ב'
	ב' 14-12; מ-005	ר. טרש	
1071.4480.01	**שיטות מחקר בפסיכולוגיה פיזיולוגית**	ש'	א'+ב'
	ג' 14-12; 426	פרופ' ש. בן-אליהו	א'
	ג' 14-12; 426	פרופ' מ. מינץ	ב'
1071.4644.01	**מח ופסיכוסומטיקה: סוגיות מתקדמות בביופסיכולוגיה**	ש'	א'
	ב' 16-14; 426	סגל המגמה	
1071.4645.01	**שאלות עדכניות במדעי העצב ובפסיכוביולוגיה**	ס'	ב'
	ד' 14-12; 420	פרופ' ח. פרנק	

החוג לפסיכולוגיה

שיעורי חובה - שנה ג'

תלמידי המגמה הפסיכוביולוגית יופנו לביה"ס לרפואה להשתתף בקורסים:

116.5204	מדעי העצבים חלק א'
116.5205	מדעי העצבים חלק ב'
116.5206	מדעי העצבים חלק ג'

ההרשמה דרך מזכירות ביה"ס לרפואה. משקל הקורסים סה"כ 10 ש"ס.

שיעורי בחירה

10771.4540.01	**מח, התנהגות ומעי חיסונית: השפעת לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן**	ס'	א'+ב'
	בתאום עם המרצה	פרופ' ש. בן-אליהו	
1071.4646.01	**למידה אמוציונלית**	ס'	א'+ב'
	בתאום עם המרצה	פרופ' מ. מינץ	
1071.4449.01	**תהליכים קוגניטיביים בהתניה קלאסית**	ס'	א'+ב'
	ד' 20-18; 118 שרת	פרופ' א.ויגר	

1071.4179.01	מודלים לסכיזופרניה בבעלי חיים		סי'	א+ב'
	ד' 16-18;	118 שרת	פרופ' א. וינר	
1071.4647.01	המעגלים של גרעיני הבסיס עם האונות הפרונטליות מהתנהגות נורמלית לאב נורמלית		סי'	א+ב'
	ד' 10-12;	308 ספרייה מדה"ח ד"ר ד. יואל		
1071.4633.01	עישון		סי'	א+ב'
	ה' 10-12;	421	פרופ' ח. פרנק	
1071.4712	רשתות נוירונים		שי'	ב'
.01	ד' 10-12;	314	א. כהן	
	תרגיל לנ"ל			
.02	ב' 15-16;	315	א. כהן	

תלמידי המגמה הפסיכוביולוגית בשנה א' יופנו לחוג לביולוגיה ולחוג לביולוגיה של התא.

<u>שיעורי בחירה נוספים:</u>

קורסי בחירה של תואר שני בחוג לפסיכולוגיה.
קורסים מביה"ס לרפואה ומהחוג לביולוגיה בהתאם לרשימת המגמה בתאום עם המנחה.

פסיכולוגיה רפואית

סמסטר

שנה א' - שיעורי חובה

1072.1101.01	מושגי יסוד בפת והתנהגות ה' 14-16; 419	ש' א. רז	א'+ב'
1072.1102.01	התערבות פסיכולוגית במצבים רפואיים א'[1] ה' 14-16; 420	ש' מ. לכסן	א'+ב'
1072.1103.01	סוגיות מרכזיות בפסיכולוגיה רפואית ה' 16-18; סמ' א': 419 סמ' ב': 314	ש' ד"ר ר. יעקובי	א'+ב'
1072.1104.01	גישות וטכניקות טיפוליות בפסיכולוגיה רפואית א' ה' 18-20; 111 שרת	ש' ד"ר נ. הילמן	א'
1072.1105.01	גישות וטכניקות טיפוליות בפסיכולוגיה רפואית ב' ה' 18-20; 111 שרת	ש' ד"ר א. שילוני	ב'
1072.1106.01	שימוש במטאפורות כאמצעי בטיפול[2]	סד' יפורסם	

החוג לפסיכולוגיה

שנה ב' - שיעורי חובה

1072.2101.01	פסיכופרמקולוגיה לפסיכולוגים ב' 18-20; 420	ש' ד"ר ח. אורן	א'
1072.2102.01	היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של מחלות ב' 18-20; 419	ש' מרכזת: ד"ר ר. יעקובי	ב'
1072.2103.01	התערבות פסיכולוגית במצבים רפואיים ב'[1] ב' 18-20; 422	ש' ד"ר ר. יעקובי	א'+ב'

1 לרופאים.

2 הסדנה תתקיים בחופשת סמסטר א' ובחופשת הפסח במרוכז. ייחשב 1 ש"ס.

שיעורי בחירה

1072.3101.01	פסיכוסומטיקה	שי	בי
	בי 14-16; 111 שרת	ס. וולך	
1072.3102.01	הפרעות אכילה	שי	אי
	בי 16-18; 422	א. צימרינסקי	
1072.3103.01	התמכרות כמחלה וכסימפטום	שי	אי
	בי 14-16; 111 שרת	ד"ר א. שילוני	
1072.3104.01	שלבים ומעברים בחיי נשים: היבטים סוציו-פסיכו-פיזיולוגיים	שי	בי
	בי 16-18; 419	מרכזת: ד"ר י. אכמון	
1072.3105.01	פסיכואונקולוגיה אי	שי	אי
	בי 14-16; 422	פרופי ש. קרייטלר	
1072.3106.01	פסיכואונקולוגיה בי	שי	בי
	בי 14-16; 422	פרופי ש. קרייטלר	
1072.3107.01	היפנוזה ושימושיה בפסיכולוגיה רפואית[1]	סדי	
	די 17.30-21; 111 שרת	ד"ר ג. גולן	
1072.3108.01	הדרכה על טיפולים בהיפנוזה[2]	סדי	בי
	די 17.30-21; 111 שרת	ד"ר ג. גולן	
1072.3109.01	קשרי גוף ונפש בראי הרפואה הסינית[3]	שי	בי
	די 14.30-18.30; יפורסם	ד"ר י. מימון	
1072.3110.01	הדרכה על התערבויות פסיכולוגיות בתחום הרפואי	שי	אי
	בי 16-18; 107 דן דוד	ד"ר א. שילוני	
1072.3110.02	הדרכה על התערבויות פסיכולוגיות בתחום הרפואי	שי	בי
	בי 16-18; 107 דן דוד	ד"ר נ. הילמן	

1 מיועד לפסיכולוגים ולרופאים בלבד.
יינתן בתאריכים: 5.4; 22.3; 8.3; 23.2; 9.2; 26.1; 12.1.00.
2 מיועד לפסיכלוגים ולרופאים בלבד.
יינתן בתאריכים: 31.5; 17.5; 3.5; 12.4.00.
3 יינתן בתאריכים: 7.6; 24.5; 29.3; 15.3; 1.3.00.

1072.3112.01 מינעות האדם: היבטים תברתיים וטיפוליים שי אי
בי 16-14; 308 ספריית מדה"ח ד"ר א. ברגר

1071.4635.01 ש"מ בפסיכולוגיה רפואית אי שי אי
בי 18-16; 426 ד"ר ד. שה-ערמון

החוג לתקשורת

ראש החוג: פרופ' עקיבא כהן

תואר ראשון

יועצים: מר יחיאל לימור - סמסטר א'
ד"ר עמית שכטר - סמסטר ב'

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים ידע, הבנה וכלי ניתוח של תהליכי התקשורת בכלל ותקשורת ההמונים בפרט בחברה המודרנית, בהקשריה השונים: החברתיים, המשפטיים, הפסיכולוגיים, הכלכליים, הפוליטיים והתרבותיים תוך התמקדות על מוסדות, תכני וקהלי התקשורת.

מסגרות הלימוד

התוג מציע לימודים במתכונת דו-חוגית בלבד. החוג השני יכול להיות בכל פקולטה, להוציא חוגים רב-תחומיים.

תכנית הלימודים

היקף הלימודים בחוג הינו 68 ש"ס:

החוג לתקשורת

א. לימודי תשתית - 36 ש"ס
מטרת לימודי התשתית - להקנות לתלמידים את היסודות התאורטיים, המתודיים והמחקריים בתחום התקשורת. לימודים אלה הם חובה לכל תלמידי החוג לתקשורת. עם זאת, ניתן לקבל פטור מקורס חובה (עד 4 ש"ס) על סמך קורסי חובה חופפים בתוכנם בחוג השני (למשל: מבוא לסטטיסטיקה)[1].

לימודי תשתית הם:
מבוא לתקשורת המונים
קריאת טקסטים בתקשורת
היסטוריה של אמצעי התקשורת
תקשורת, לשון וחברה
שימוש במאגרי מידע
יסודות הטכנולוניה בתקשורת
מוסדות התקשורת
מבוא לתקשורת חזותית
מבוא לסטטיסטיקה
יישומי מחשב למדעי החברה
שיטות מחקר בתקשורת
תקשורת המונים בישראל
דיני תקשורת

---

1 תלמיד החייב בהשלמת שעות בגין פטורים שקיבל יעשה זאת במסגרת לימודי בחירה.

ב. לימודי העשרה - 6 ש"ס

על מנת להרחיב את השכלתם הכללית, תוך התחשבות בתוג הלימודים השני שלהם, ילמדו התלמידים קורסי העשרה ברמת מבוא בהיקף של 6 ש"ס. קורסים אלו נועדים לתת ביטוי לאופיו האינטרדיסציפלינרי של תחום התקשורת. תלמידים אשר החוג השני שלהם הוא בפקולטה למדעי החברה יהיו חייבים בקורס העשרה אחד לפחות בפקולטה למדעי הרוח או בפקולטה לאמנויות. תלמידים אשר החוג השני שלהם הוא בפקולטה אחרת ילמדו קורס/י העשרה בכל פקולטה שיבחרו.

דוגמאות לקורסי העשרה: מבוא לסוציולוגיה, מבוא לכלכלה ללא-כלכלנים, מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה, מבוא ליחסים בינלאומיים, מבוא לבלשנות, מבוא לפילוסופיה, מבוא לתורת הספרות, מבוא למזרח התיכון.

ניתן ללמוד שפה זרה (פרט לאנגלית) במסגרת לימודי העשרה, בתנאי שהתלמיד ילמד לפחות 8 ש"ס באותה שפה. ואולם, במניין שעות העשרה יוכרו 4 ש"ס בלבד.

לימודי העשרה יילמדו במהלך שנה א' ו-ב'.

ג. לימודי בחירה - 8 ש"ס

במסגרת הלימודים ילמד כל תלמיד עפ"י בחירתו ארבעה קורסים תחת הכותרת של לימודי בחירה. הקורסים יהיו בשלושה תחומים: (א) מוסדות התקשורת, (ב) קהלי התקשורת, (ג) תכני התקשורת. על מנת להתחיל בלימודי הבחירה על התלמיד לסיים בהצלחה את כל לימודי שנה א' ושיטות מחקר א'.

לימודי הבחירה יילמדו בסמסטר השני של שנה ב' ובסמסטר הראשון של שנה ג'.

ד. לימודים אינטגרטיביים - 12 ש"ס

שיאם של הלימודים לתואר הראשון הם הלימודים האינטגרטיביים. בשנת הלימודים השלישית ילמדו התלמידים חמישה קורסים אשר מטרתם לנבש תמונה מסכמת של כל הלימודים עד אותו שלב. קורסים אלה יכללו סמינר מחקרי, סמינר עיוני, קורס המוקדש לסוגיות תיאורטיות בתקשורת, קורס העוסק בסוגיות אקטואליות של תקשורת המונים בישראל וקורס בנושא אתיקה בתקשורת.

ה. סדנאות - 6 ש"ס

בנוסף ללימודים העיוניים בחוג, ישתתפו התלמידים בשלוש סדנאות מקצועיות מתוך מבחר שיוצע בתחומים שונים, כגון: עיתונאות (כתובה ומשודרת), פרסום, יחסי ציבור, דוברות ותקשורת בינאישית. מטרת הסדנאות לאפשר לתלמידים התנסות בהיבטים מעשיים של התקשורת. יתקיימו סדנאות למתחילים וכן סדנאות למתקדמים המבוססות על הסדנאות למתחילים.

מבנה תכנית הלימודים

להלן מבנה תכנית הלימודים כולל דרישות מוקדמות.

	דרישות מוקדמות	ש"ס
שנה א'		
<u>סמסטר א'</u>		
מבוא לתקשורת המונים א'		2
קריאת טקסטים בתקשורת		1
היסטוריה של אמצעי התקשורת		2
מבוא לסטטיסטיקה[1]		4
שימוש במאגרי מידע		1
תקשורת לשון וחברה (סמסטר א' או ב')		2
יישומי מחשב למדעי החברה (סמסטר א' או ב')[2]		3
קורס העשרה (סמסטר א' ו/או ב')		
<u>סמסטר ב'</u>		
מבוא לתקשורת המונים ב'	מבוא לתקשורת המונים א', קריאת	2
מוסדות התקשורת	טקסטים בתקשורת והיסטוריה של אמצעי התקשורת	2
יסודות הטכנולוגיה בתקשורת	שימוש במאגרי מידע	2
מבוא לתקשורת חוזתית		2
תקשורת, לשון וחברה		
סדנה		2
שנה ב'		
<u>סמסטר א'</u>		
שיטות מחקר בתקשורת א'[3]	מבוא לסטטיסטיקה, יישומי מחשב	4
תקשורת המונים בישראל	מוסדות התקשורת	2
דיני תקשורת		3
קורס העשרה (סמסטר א' ו/או ב')		
סדנה (סמסטר א' ו/או ב')		2

החוג לתקשורת

1 תלמידי פסיכולוגיה וכלכלה ילמדו מבוא לסטטיסטיקה (א+ב) בחוג לימודיהם השני; תלמידי מדע המדינה ילמדו מבוא לסטטיסטיקה בחוג למדע המדינה; תלמידי ניהול וחשבונאות ילמדו מבוא לסטטיסטיקה בחוג לניהול; תלמידי סוציולוגיה ואנתרופולוגיה רשאים ללמוד מבוא לסטטיסטיקה בחוג לתקשורת או בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

2 דרישה מוקדמת: מבוא לסטטיסטיקה או לימוד מבוא לסטטיסטיקה במקביל.

3 תלמידי מדע המדינה ילמדו חלקים א' ו-ב' בחוג לתקשורת ופטורים מהקורס במדע המדינה; תלמידי סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ילמדו שיטות מחקר בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוניה ורק שיטות מחקר ב' בחוג לתקשורת.

	דרישות מוקדמות	ש"ס
<u>סמסטר ב'</u>		
שיטות מחקר בתקשורת ב'	שיטות מחקר בתקשורת א'	4
לימודי בחירה	סיום כל קורסי התשתית של שנה א', וכן שיטות מחקר א'	4
שנה ג'		
<u>סמסטר א'</u>		
לימודי בחירה		4
אתיקה בתקשורת		2
סמינר עיוני	סיום כל קורסי התשתית וההעשרה	2
סמינר מחקר (שנתי)	סיום כל קורסי התשתית וההעשרה	4
סדנה		2
<u>סמסטר ב'</u>		
סמינר מחקר (המשך)		
סוגיות בתקשורת המונים בישראל	סיום כל קורסי התשתית והעשרה	2
סוגיות תאורטיות בתקשורת	סיום כל קורסי התשתית, העשרה וסמינר עיוני	2

<u>הדרכה בספרייה</u>

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע <u>בסמסטר הראשון</u> ללימודים.
<u>ההדרכה כוללת</u>: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.
ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.
ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.
על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.
<u>לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל</u>. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

<u>המשך לימודים בחוג</u>

1. על מנת להמשיך בלימודים בחוג, חייב הממוצע המצטבר של ציוני התלמיד בחוג להיות 75 לפחות בתום כל שנת לימודים קלנדרית (לא כולל לימודי העשרה וסדנאות).
2. תלמיד לא יוכל להמשיך בלימודיו אם קיבל יותר משני ציונים הנמוכים מ-65 מכלל לימודי התשתית, הסדנאות ולימודי הבחירה (לא כולל: מבוא לסטטיסטיקה, יישומי מחשב, שימוש במאגרי מידע).

<u>שקלול ציון הגמר</u>

1. בשקלול ציון הגמר ישוקללו כל הקורסים למעט הקורס יישומי מחשב למדעי החברה.
2. כל הקורסים ישוקללו עפ"י מספר השעות שלהם, למעט הסמינרים אשר יקבלו משקל כפול.

תקנות החוג

1. בהתאם לתקנון הפקולטה, יש להשלים את כל הקורסים המוגדרים כלימודי שנה א' בפרק "מבנה תכנית הלימודים" של החוג, תוך שנתיים ממועד תחילת הלימודים בחוג (כולל הפסקת לימודים). למרות האמור לעיל, תלמיד חייב ללמוד את הקורס "מבוא לתקשורת המונים א'+ב'" בשנת הלימודים הראשונה בחוג.

2. מוצעים שני מועדי בחינה, מועד א' ומועד ב'. החוג ממליץ לכל התלמידים לגשת למועד א'. רשאי לגשת למועד ב' מי שלא ניגש למועד א', מי שנכשל במועד א', או מי שרוצה לשפר ציון חיובי של מועד א'. בכל מקרה הציון האחרון הוא הציון הקובע. אין הגבלה במספר הקורסים בהם אפשר לגשת למועד ב'.

3. תלמיד רשאי לערער על ציון תוך שבועיים מיום פרסום הציונים.

4. תלמיד רשאי לחזור על קורס לצורך שיפור ציון חיובי אולם יהיה חייב לעמוד בכל המטלות והדרישות של הקורס כפי שיהיו בתוקף בעת הלימוד החוזר. עפ"י כללי האוניברסיטה, הציון האחרון הוא הקובע. עם זאת, תלמיד אינו רשאי ללמוד קורס כלשהו יותר מפעמיים.

5. א. המועד האחרון להגשת עבודה סמינריונית עיונית הוא ה-30 בספטמבר בשנה בה נסתיים הסמינר.
   ב. המועד האחרון להגשת עבודה סמינריונית מחקרית הוא היום האחרון לפני תחילת שנת הלימודים העוקבת. ניתן יהיה לקבל הארכה, עד ה-31 בדצמבר של אותה שנה עפ"י אישור מורה הסמינר. קבלת הארכה כאמור תחייב בתוספת תשלום שכר לימוד כפי שנקבע ע"י האוניברסיטה.

החוג לתקשורת

על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.

6. תלמיד החוג אשר קיבל פטור מקורסי חובה על סמך קורסים חופפים בהיקף של עד 4 ש"ס, אינו חייב בהשלמת שעות בחוג לתקשורת. תלמיד אשר קיבל פטור בהיקף העולה על 4 ש"ס חייב בהשלמת שעות בקורסי בחירה בחוג. במקרה זה על התלמיד ללמוד בחוג 64 ש"ס לפחות.

סדר הרישום

משנת הלימודים תש"ס, הרישום לקורסים **לשני הסמסטרים** יתקיים לקראת פתיחת שנת הלימודים.

לתלמידי שנה א' יישלח בדואר זימון לכנס ולרישום לקורסים.

לתלמידי שנים ב', ג' התור לרישום לקורסים יתפרסם על לוח המודעות החוגי.

רישום מאוחר

רישום מאוחר יתקיים בשבוע השני של כל סמסטר. כל תלמיד רשאי לבצע שינויים פעם אחת בלבד בתורו. התור ברישום המאוחר יהיה זהה לתור הרישום הרגיל.

תיאור הקורסים

מבוא לתקשורת המונים א'+ב'

כבסיס להמשך הלימודים מעניק הקורס מושגי יסוד ומציג מודלים ותיאוריות בתחום תקשורת ההמונים מנקודות ראות שונות ומתחרות: התיאוריה של חברת המונים, התיאוריה הניאו-מרכסיסטית, התיאוריה הטכנולוגית-דטרמיניסטית והתיאוריה המבנית-תפקודית.

הקורס יבחן את מסורות המחקר השונות בתחום השפעות התקשורת על הפרט והחברה. יועלו שאלות כגון: האם התקשורת משפיעה על התנהגותנו בתחום הפוליטי, הצרכני, ביחסים בין-אישיים, בקביעות סדר-היום, או בהגברת האלימות? האם התקשורת משפיעה על תפיסת העולם שלנו, על מערכת הערכים והנורמות החברתיות ועל פערי הידע בחברה? הקורס יתמודד עם שאלות אלה ואחרות ויפתח מיומנויות לניתוח ולביקורת תוך בחינת גישות אלטרנטיביות לבדיקתן.

קריאת טקסטים בתקשורת

הקורס יעסוק בפיתוח מיומנויות לקריאה וניתוח של טקסטים אקדמיים, עיוניים ומחקריים, בתקשורת. הסטודנטים יבצעו מטלות קריאה וידונו בהן במהלך המפגשים תוך הנחייה מבוקרת.

חיסטוריה של אמצעי התקשורת

הקורס יתמקד בתהליכים המרכזיים של התפתחות העיתונות הכתובה והמשודרת מייעיתוני הקיר" של רומא ועד ימינו. זאת, תוך דיון במכלול הגורמים שהשפיעו על התפתחות העיתונות וזיהוי הסוגים השונים שלה. פרק מיוחד יוקדש גם לראשיתה של העיתונות היהודית.

תקשורת, לשון וחברת

היכולת לתקשר באמצעות השפה היא תכונתו היחודית ביותר של המין האנושי, ותכונה זו היא העומדת בבסיס יכולתו של האדם לפתח מערכות תקשורת מורכבות. בקורס נערוך הכרות עם תכונותיה הבסיסיות ביותר של התקשורת הלשונית, בהקשר קוגניטיבי וחברתי, ונעסוק בקשרים בין שפה וחשיבה, בין שפה ותרבות, ובין שפה ומבנה חברתי.

שימוש במאגרי מידע

לקורס שתי מטרות: (א) להפגיש את התלמידים עם מקורות מידע העומדים לרשות חוקרים ואנשי הפרופסיות התקשורתיות; (ב) ללמוד כיצד להשתמש במקורות אלה במסגרת לימודים אקדמיים. בנוסף לאסטרטגיות חיפוש מידע בספריות ממוחשבות על טווי החומרים המצויים בהן (ספרים, כתבי-עת, עיתונים והקלטות), ייבחנו מקורות נוספים כגון ארכיבים עיתונאיים (מודפסים ומשודרים) ומאגרי מידע אלקטרוניים. כמו כן ילמדו התלמידים עקרונות של שימוש וציטוט מקורות מידע במסגרות אקדמיות ומקצועיות.

יישומי מחשב למדעי התחברת

מטרת הקורס לערוך היכרות ראשונית עם המחשב האישי. חלקו הראשון של הקורס יתמקד בהכרת מערכת חלונות, שימוש במעבד התמלילים Word ושימוש במערכת Internet. החלק השני יוקדש ללמוד יישומים לניתוח נתונים באמצעות תכנת SPSS המותאמת לחלונות.

מבוא לסטטיסטיקה

הקורס כולל שלושה מרכיבים עיקריים: סטטיסטיקה תיאורית - לוחות, הצגות גרפיות, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן, שימוש בלוחות ההתפלגות הנורמלית, מקדם המתאם וקווי רגרסיה; הסתברות - מושגים בסיסיים; הסקה סטטיסטית - שיטות דגימה, משפט הגבול המרכזי למוצע ולפרופורציה. רווחי סמך ובדיקת השערות סטטיסטיות לפי מדגם מקרי על הממוצע (שונות ידועה ושונות לא ידועה) ועל פרופורציה, ולפי שני מדגמים מקריים על הפרש ממוצעים ומבחן χ^2 לאי-תלות.

מוסדות התקשורת

הקורס עוסק בהיבטים המוסדיים של אמצעי תקשורת ההמונים, *מעמדן של מוסד התקשורת בחברה* דמוקרטית ויחסי הגומלין שביניו לבין מוסדות אחרים בחברה. הנושאים שייבחנו הם: מאפיינים ומיונים של ארגוני התקשורת, כיצד הם פועלים ובעיקר כיצד מתקבלות החלטות מה וכיצד לשדר ולפרסם. כמו כן תידון מערכת הפיקוח על מוסדות התקשורת.

מבוא לתקשורת חזותיות

לקורס ארבעה חלקים. בחלק הראשון נדון בשאלה התיאורטית בדבר הקשר בין תמונה לשפה. נתוודע למושגי יסוד בסמיוטיקה ונציג ניתוח של תמונות (באקטואליה, בפרסומת, וכדומה). בחלק השני נסווג ונאפיין סוגים שונים של תמונות עפ"י אמצעי התקשורת, הטכנולוגיה, הפונקציה, ועוד. בחלק השלישי נציג אבני דרך בהסטוריה של התקשורת הויזואלית כדי להבחין ביחידויות של התקופה הנוכחית. בחלק הרביעי והאחרון נשוב לדון במספר "דעות קדומות" ביחס לתמונה.

יסודות הטכנולוגיה בתקשורת

מטרת הקורס להקנות ידע והבנה בתחום הטכנולוגיה של מערכות תקשורת ברמה שאיננה מחייבת ידע הנדסי-טכני. הקורס יעסוק בטכנולוגיה של רדיו, טלויזיה, טלפוניה, מחשבים, לויינים וכבלים. בקורס ינתח מערכות תקשורת קיימות ועתידיות וישומיהן במגזרים שונים של החברה.

שיטות מחקר בתקשורת - א'

הקורס עוסק בגישות שונות לחקר התקשורת תוך הדגשת אופיו האינטרדיסיפלינרי של התחום. בחלק הראשון יושם דגש על גישות פוזיטיביסטיות הנהוגות במדעי החברה, כולל מקומם של תיאוריות, מודלים והשערות במערכי המחקר השונים. הקורס יטפל גם ביסודות המדידה החברתית, חקר הסיבתיות, דגימה, מערכי ניסוי מעבדתיים, ניסויי-שדה וניתוח תוכן כמותי. הקורס ישלב יישום עיבודים סטטיסטיים על בסיס הנלמד במבוא לסטטיסטיקה ומבוא ל-SPSS.

החוג לתקשורת

שיטות מחקר בתקשורת - ב'

הקורס ממשיך את הצגת הגישות השונות לחקר התקשורת תוך הדגשת אופיו האינטדיסיפלינרי של התחום. בחלק השני יושם הדגש על גישות לא כמותיות (כדוגמת אתנוגרפיה, ניתוח טקסטים וניתוח השיח), הנהוגות במדעי החברה והרוח. ייבנו השיטות המתאימות לניתוח ממצאים ולהסקת מסקנות במחקרים מסוג זה. לקראת סיום הקורס יבצעו התלמידים פרוייקט מחקרי המשלב את החומר מן החלק הראשון של הקורס עם החומר של החלק השני.

תקשורת המונים בישראל

הקורס יתמקד בשרטוט מפת התקשורת בישראל תוך זיהוי התהליכים המרכזיים שעברו עליה מאז הקמת המדינה. הדיון יתמקד ביחסי הגומלין המתפתחים שבין אמצעי תקשורת ההמונים לבין מוסדות שונים בחברה, ובעיקר המוסד הפוליטי.

דיני תקשורת

הקורס עוסק במעמדם של כלי התקשורת בחברה דמוקרטית, ומבהיר את העקרונות המשפטיים הנוגעים בכך. חופש הביטוי והעיתונות ייבחנו למול אינטרסים אחרים של החברה ושל הפרט: ביטחון המדינה ושלום הציבור, שמירת שמו הטוב של אדם, הגנת הפרטיות, הבטחת משפט הוגן, שמירת המוסר ומניעת פגיעה ברגשות הציבור ומניעת הסתה לגזענות. דיני תקשורת ייבחנו גם תוך הבחנת סוגיות מיוחדות כחסיונם של מקורות עיתונאיים, הזכות לקבלת מידע בעניינים ציבוריים, חופש הביטוי של עובדי ציבור ועוד.

סוגיות בתקשורת המונים בישראל

קורס זה מטפל במספר סוגיות אקטואליות בתחום תקשורת ההמונים בישראל. לקראת כל סוגיה יקיימו התלמידים דיון בהיבטים תיאורטיים ומחקריים של הסוגיה ולאחר מכן ייערך מפגש עם אורחים מן האוניברסיטה ומחוצה לה הקשורים בה.

בכל סמסטר יתקיימו 8 פגישות הימים והשעות יפורטו בתחילת השנה.

סוגיות תיאורטיות בתקשורת

העמקת ההיכרות עם גישות ותיאוריות המאפשרות מבט אחר ורב צדדי בתקשורת ותפקידה בחברה. הרחבת העיון בתיאוריות ביקורתיות, לימודי תרבות, פוסט מודרניזם, תיאוריות הבניה, ותיאוריות חברתיות אחרות תוך בחינת הקשר שבינן לבין תופעות בתקשורת בהן אנו נתקלים יום-יום.

לימודי בחירה

אתיקה בתקשורת המונים

הקורס יתמקד באחד הנושאים המרכזיים שיש להם השלכה יומיומית על העשייה התקשורתית. הנושא ייבחן מהיבטים שונים - פילוסופיים, חוקיים, פרופסיונליים ויישומים - תוך ניתוח סוגיות מעשיות הנוגעות לתפקודם של אמצעי תקשורת ההמונים בישראל ובעולם.

דימוי של מקומות בתקשורת

הקורס יעסוק בסוגיות מרכזיות בתחום הדימוי של מדינות, קבוצות ישוב, ערים ושכונות בתקשורת הכתובה והאלקטרונית. תוך כדי כך תבחן השפעתם של גורמים שונים על דפוסי הסיקור של מקום באמצעי התקשורת: מאפייני המקום והתושבים הגרים בו, הסביבה החברתית-פוליטית, האליטות והממסד, מדיניות ארגוני התקשורת ועוד. בקורס יוצגו ממצאי מחקרים בתחום וכן מודלים ותיאוריות לחקר התופעה, שיטות מחקר בחקר הדימוי, השלכות הדימוי, רמות מחקר ועוד. כמו כן נבחן אסטרטניות דוברות ויחסי ציבור שבוחרות ערים בישראל ומדינות בעולם כדי לשפר את דימויין בתקשורת הלאומית והבינלאומית.

האמריקניזציה של התרבות התקשורת והשפה בישראל

הקורס יעסוק במספר סוגיות הקשורות במהותה ובהיקפה של תופעת האמריקניזציה בישראל ובהשפעתה על התרבות והתקשורת, כולל השפה. נתבונן במקרים ספציפיים במספר תחומים כגון: פוליטיקה, שיווק, בילויים, וצרכים חברתיים. נדון על שאלות כגון: מהי המשיכה לתרבות ארה"ב בקרב ישראלים והאם מצב זה ובאיזה מידה שונה הדבר מהמצב השורר במדינות אחרות! מתי "אמריקניזציה" היא ביטוי של הערצה ומתי של גנאי עבור ישראלים, ומדוע! האם מדובר באימפריאליזם תרבותי מכוון או בהתפתחות טבעית! האם ניתן להפריד בין מצבים של העתקה אמריקנית לבין קבלת השראה מתופעות אמריקניות!

המחשב ככלי תקשורת המונים

בעשור האחרון הולך המחשב וממלא תפקיד מכריע באגירה, עיבוד, והפצה של מידע. עקב כך הופך המחשב לכלי או תווך תקשורתי חדש, שלו גם מאפיינים של כלי תקשורת המונים. בשיעור זה נבחן את המחשב ובמיוחד את רשת האינטרנט כמדיום תקשורת המונים, תוך השוואתו לכלי תקשורת אחרים; בפרט, נדון בהיבטים טכניים שונים של טכנולוגיות החישוב והידע ובהשלכותיהם החברתיות, הפוליטיות, והתרבותיות.

המרחב הציבורי, תקשורת ופוליטיקה

מדינות דמוקרטיות נדרשות למרחבים ציבוריים המאפשרים לאזרחים לעסוק בדיון הקשור לענייני הציבור. הדיון מתרחש הן בין האזרחים לבין עצמם הן בין האזרחים לבין המוסדות החברתיים השונים בעיקר המוסד הפוליטי. כיום, מקובל לראות את המדיה השונים ובעיקר את המדיה האלקטרונים כבמות המרכזיות שבהן מתרחשים הדיונים השונים. במסגרת השיעור נבדוק את יחסי הגומלין בין המדיה והמרחב הציבורי, נבדוק את גישותן של קבוצות שונות לבמות השונות המהוות את המרחב הציבורי, ונבחן את הבמות המרכזיות שבהן מתרחש הדיון הציבורי.

תשבץ טקסטים ממדיום למדיום ומתרבות לתרבות
על רקע התהדקות הקשרים בין תרבויות שונות, וריבוי סוגי המדיה העומדים לרשותן בימינו, מתבלטת התופעה, ש"טקסטים" מסוגים שונים (ספרים, סרטי קולנוע, סדרות טלוויזיה, משחקי מחשב), והמודלים שעל בסיסם נוצרו הטקסטים האלה, נודדים בין תרבויות ובין מדיה שונים. הקורס יציע מסגרת תאורטית לדיון בתופעה זו ויבחן גילויים שונים שלה.

העיתון והארון - תפקידה של התקשורת בתבניית תזהות החומו-לסבית
לאחר סקירת התפתחויות היסטוריות, חברתיות ותרבותיות, אשר הכחידו את קיומם של הומוסקסואלים ולסביות מן המרחבים הציבורי והאישי; נתמקד בתהליכים תקשורתיים בשלוש רמות, דהיינו - הבינאישית, הקהילתית וההמונית, שבאמצעותם לסביות והומוסקסואלים מבוננים זהות פרטנית וקהילתית. נראה כיצד תהליכים תקשורתיים אלו כרוכים בהיבטים פסיכולוגיים, סוציולוגיים ותרבותיים בישראל ובעולם המערבי. הקורס מבוסס על סוגיות תיאורטיות ותובנות אמפיריות מדיסציפלינות מגוונות, התורמות להבנת העולם כתוצר של הבנייה חברתית. בין נושאיו: אסטרטגיות להצגת העצמי והיציאה מהארון, ייצוגים ודימויים, תקשורת מרחבונית, צרכן התקשורת, Queer Theory, פורנוגרפיה, ועוד.

ביצד חושבים העיתונאים וקהליהם
מה מקוריותיהן של טעויות והטיות בעיתונות? מה הנטיות וההטיות הקוגניטיביות, התהליכים הפסיכולוגיים של תפיסה, שיפוט והיסק, אשר משפיעים על דיווחי עיתונאים ועל קריאתם, צפייתם והאזנתם של קהליהם? בקורס נדון בתאוריות של האדם כמדען חובב, נתח דוגמאות מהעיתונות ונעסוק בשאלות הקשורות באתיקה ובאחריות של העיתונאי.

לראות ולהאמין? צילום, בתרבות, ובתקשורת המונים
הקורס יבחון את המשמעות של הצילום בחברה המודרנית ממספר היבטים. ובניהם: צילום ואמת דוקומנטרית; זכרון היסטורי ודמויות מיתולוגיות; צילומים בחדשות; הסטטוס האומנותי של הצילום; צילומי התא המשפחתי וזהות אישית; התייר ומצלמתו; צילום וג'נדר; צילום, אופנה ופרסום; צילום בעידן הדיגיטלי.

החוג לתקשורת

מוסיקה פופולרית, תקשורת, תרבות עכשווית - ומה שביניהן
המוסיקה הפופולרית לסוגיה - רוק, פופ, דאנס אלקטרוני, ראפ, מוסיקה אתנית ועוד - מצויה בכל אמצעי התקשורת העכשוויים: וידאו קליפים בטלוויזיה; שדורי רדיו לסוגיהם; בקורות, סקירות ורכילויות בעתונות; ותצלומים ופוסטרים בשערי מגזינים ובפרסומות. בתוך כך, מהווה המוסיקה הפופולרית מוצר מרכזי של תעשיית התרבות והתקשורת וכלי תרבותי מרכזי לבנייתן ולהגדרתן של זהויות קולקטיביות שונות: לאומיות, נועמדיות, דוריות, מיניות ועוד. קורס זה מציע היכרות עם הדיון האקדמי במכלול זה וניתוח של רכיביו העקריים בהקשר הגלובלי ובהקשר הישראלי.

מין, מיניות ותקשורת
הקורס יעסוק בנושאים הקשורים למין ומיניות כפי שהם מתבטאים בתקשורת ביחסים בינאישיים, במסגרות שונות, בקבוצות גיל ובתת-תרבויות שונות. הקורס יבחן גם את התייחסות כלי התקשורת ההמונית למין ולהתנהגות מינית עם השלכות לנושאים כגון "מין בטוח", "מין רצוי" ותסריטים שונים.

מעבר ל-E.R: עד כמה בריאה התקשורת?
נושאים הקשורים לבריאות מכבשים בכלי התקשורת ההמונית והופכים יותר ויותר לחלק מרכזי בחיי הפרט ובמדיניות ציבורית. הקורס ידון במסרים שחלקם לכאורה אינם נוגעים בבריאות, אך למעשה יש קשר ביניהם באופן ישיר או עקיף לפניעה או קידום בריאות הפרט או קהלים מיוחדים. הקורס ידון, תוך התייחסות לתחומי התקשורת השונים, באופן שבו מוצגים נושאים הקשורים לבריאות בעיתונות, בתכניות בידור, ובפירסומת מסחרית, ובנושאים נבחרים בתקשורת בקונטקסט הרפואי וכן בתכניות לקידום בריאות המסתמכות על מודלים של שינוי התנהגות, יחסי ציבור, שיווק חברתי, תקשורת המונים וטכנולוגיות מחשב.

מתרבות המונים לרב-תרבותיות?

קורס זה יעסוק בהסטוריה ובמצב העכשווי של הדיון על תרבות ותקשורת המונים. מאז פריחת העיתונות המודפסת במאה התשע-עשרה בעולם המערבי, עולה שאלת השפעתן של התקשורת על הי"קולטורה", התרבות ההומניסטית של האליטות. האם "תרבות ההמונים", תוצר התקשורת, היא שחיתות או פופולריזציה של התרבות האליטיסטית? בימינו, מתפתח הדיון לכיוון השאלה של רב-תרבותיות בקונטקסט של קבוצות חברתיות שונות המוצגת ע"י אלמנטים תרבותיים ויוצרים שונים.

נשים עיתונאיות

הקורס יתמקד בהיבטים היסטוריים, סוציולוגיים ומוסדיים של השתתפות נשים במקצוע העיתונאות. בקורס ידונו נושאים כגון: מאפייני השתתפות נשים במקצועות המדיה השונים ובעיתונאות בפרט, בעולם ובארץ, הבדלים מגדריים בתהליך העבודה העיתונאית ובמוצרים הסופיים, הקשר שבין השתתפות נשים במדיה והאופן שבו מוצגות נשים במדיה ודימוי של נשים עיתונאיות בספרות ובקולנוע.

סוציולוגיה וסוציליוציה של מקצועות התקשורת

עבור הקהל, העיסוק בתקשורת הוא בראש ובראשונה מקצוע של מנחי בידור, מגישי חדשות וכוכבי קולנוע. למעשה מהווה התקשורת פעילות קולקטיבית מורכבת של מקצועות רבים. באמצעות כלים שפותחו ע"י הסוציולוגיה של המקצועות והפרופסיות, נדון בניוס, הכשרה וסוציליוציה של מקצועות התקשורת, בייחודן וביחסים ביניהן. כמו כן נברר כיצד משפיעים שינויים טכנולוגיים, קשרים עם הקהל ויחסים עם פוליטיקאים על הפעילות המקצועית של העוסקים בתקשורת.

פרסום ומציאות

הקורס בוחן אמפירית כמה מהשאלות החשובות בחקר הפרסום: הקשר בין תמונת העולם המוצגת בפרסומות למציאות, שינויים שחלו בפרסומות ובמוצרים לאורך השנים בהשוואה לתמורות חברתיות, ייצוג של נשים ומיעוטים בפרסומות ובתעשיית הפרסום, ערכים בפרסומות, עמדות של צרכנים כלפי פרסומות, פרסום בראיה בין-תרבותית.

תולדות הטלוויזיה באירופה המערבית

הטלוויזיה באירופה המערבית שונה במובנים רבים מזו שבמדינות אחרות, כמו ארה"ב, מחד, ומדינות הגוש המזרחי, לשעבר, מאידך. בקורס זה נדון בהתפתחות הטלוויזיה באירופה המערבית בחמישים השנים האחרונות, תוך בחינת הדינמיקה שבין שידורים ציבוריים המספקים בעיקר מידע, לבין שידורים מסחריים שמטרתם העיקרית בידור. כמו כן נדון בשאלות הנובעות מן המעבר משידורים במסגרות לאומיות ייחודיות במדינות השונות לבין שידורים המשקפים את המסגרות הפוליטיות-חברתיות הכלל-אירופאיות המאפיינות את השנים האחרונות.

תקשוב בקהילות וירטואליות

הקורס יסקור טכנולוגיות תקשוב שונות, כולל דואר אלקטרוני (e-mail), חדשות (News), אתרים וירטואליים (Virtual Places) וכו' Netmeetings. בצורה זו ניתן יהיה לנתח את תופעות התקשוב ברמת הפרט והקהילה ולבחון את השפעותיהן על התנהגות מקוונת. כמו כן יעסוק הקורס בסוגיות חברתיות רחבות יותר הקשורות בהתפתחות ללא גבול של השימוש בתקשוב בקרב הקהל הרחב, למשל, בחינת המטרות, ההישגים והכישלונות של ה-Community Networking Movement והקישור שבין האינטרנט עם אמצעי תקשורת ההמוניים המסורתיים.

תקשורת בין-תרבותית

הקורס עוסק בקשר שבין תרבות, קהילה וחברה. ייעשה ניתוח ההבדלים התרבותיים, הקהילתיים, הלאומיים והבינלאומיים דרך בחינת האני, הקולקטיב והאחר תוך שימוש בשיטות מחקר אתנוגרפיות. לימידים אלה מהווים הזדמנות לבוא במגע עם תרבויות פחות מוכרות. הקורס יספק גם כלים לבחינת התרבות הדומיננטית בה אנו חיים כפרטים, וכן הקהילות הייחודיות בחברה הרחבה.

תקשורת ודעת קהל

כיצד מתרחשים שינויים בדעת הקהל, מה תפקיד התקשורת בשינויים אלה ומהי בכלל דעת קהל? באיזו מידה מובילים הפוליטיקאים את דעת הקהל ועד כמה מבין הציבור את התהליכים הפוליטיים הקובעים את גורלו? אלה הן כמה מן השאלות שבהן יעסוק הקורס בייתקשורת ודעת קהלי. במוקד הקורס יתקיים דיון בדעת קהל כמושג תיאורטי, בחלקם של כלי התקשורת בעיצוב דעת הקהל, בתיאוריות ותהליכים דינמיים של דעת קהל, וכמגמות בדעת הקהל בישראל. כמו כן יסקרו גישות ושיטות שונות לחקר דעת הקהל וסוגיות מתודולוגיות של סקרי דעת קהל.

תקשורת, שפה ואבולוציה

הקורס עוסק באחת השאלות המעניינות והפתוחות באבולוציה ובמדעים הקוגניטיביים: כיצד התרחשה האבולוציה של השפה האנושית? כיצד ניתן לאפיין את ההבדלים בינינו לבין קרובינו האבולוציוניים, קרוי העל, שאינם מסוגלים לדבר? בחלקו הראשון של הקורס נציג מישגים בסיסיים באבולוציה, תוך התמקדות באבולוציה של מורכבות, למידה חברתית והתנהגות חברתית. בחלקו השני של הקורס נעסוק ביכולת הלשונית בהקשר הקוגניטיבי: מהו ידע לשוני? האם הוא מולד או נלמד? כיצד הוא קשור ביכולות קוגניטיביות אחרות? כיצד הוא מתפתח? בחלק השלישי נבחן באופן ביקורתי שתי תיאוריות של אבולוציה לשונית, ובחלק האחרון נעסה בכוחות משיתפים לבנות תיאוריה חליפית, המבוססת על גישות חדשניות לאבולוציה ולשפה.

Social Meanings of News

Research in mass communication has suggested that news is not the objective presentation of what is "out there" but instead the product of many social forces, unrelated to journalists' beliefs about the nature of news, and stemming from the processes of everyday work, from running a profit-making organization, and from the interface of an organization with society. The course therefore focuses on news content and its creation by media workers and media organizations from social and cultural perspectives. The first part organizes the literature of newsmaking; the second looks at news as social production; and the final part considers news as social text and points to larger social forces that influence the news.

החוג לתקשורת

סמינרים מחקריים

אסטרטגיות של עובדתיות

כלי-תקשורת שונים מאמצים אסטרטגיות שונות, לשוניות וסמיוטיות, לסימון רמת העובדתיות - לכאורה של דיווחים הדשותיים. האסטרטגיות מאפשרות לכלי-התקשורת ליצר מיגון של דיווחים מסוגים שונים - ולהצמיד לכל דיווח רמת עובדתיות מסוימת: זו עובדה, זו טענה, זו השערה. בין האסטרטגיות: שימוש במילים ובמבנים לשוניים שונים, הנושאים קדם-הנחות של עובדתיות (Factuality), שימושים שונים בציטוטים, טיפול במבנה כותרות וכותרות-משנה, ושימוש סמיוטי בתרפיקה וחוסר ויזואלי. בסמינר נבדוק את האסטרטגיות השונות האלה ואת המניפולציות שהן מאפשרות לעשות ברומר חדשותי נתון.

זוכרים טלוויזיה: זיכרון קולקטיבי ותקשורת

בקורס זה ננתח כיצד אמצעי התקשורת מעצבים את הזיכרון הקולקטיבי של חברות מודרניות בכלל ושל החברה הישראלית בפרט, במנזריה השונים. נתמקד בזיכרון של צופי טלוויזיה: האם מדובר בתופעה משפחתית, לאומית, יכיום יותר גלובלית או, להפך, מקומית? באילו שיטות ראוי להשתמש כדי לחקור את תופעת הזיכרון? מה מייחד את הטלוויזיה (לעומת אמצעי תקשורת אחרים) מבחינת הבניית הזיכרון הקולקטיבי?

טלוויזיה וסוציאליזציה של צופים צעירים

סמינר מחקרי זה יעסוק במקומה של הטלוויזיה בחייהם של צופים צעירים ותיפקודה כסוכן סוציאליזציה מרכזי. הסמינר יבחון את מאפייניהם הייחודיים של צופים צעירים, את השימושים שהם עושים בטלוויזיה, ההנאות והמשמעויות שיש לה בחייהם ואת תרומתה לתפיסת המציאות החברתית הסובבת.

ימינה, ימינה, שמאלה, שמאל: נישות לבדיקת איזון בחדשות

הסמינר יעסוק בסוגיית האיזון בדיווחי החדשות בכלי התקשורת. ייבחנו השיטות הנקוטות ע"י ארגונים שונים, בישראל ובעולם, אשר מטרתם לבקר את ולפקח על אמצעי התקשורת באופן כללי ועל איזון בדיווחים חדשותיים בפרט. נערוך בסמינר הערכה ביקורתית לגבי שיטות העבודה ופרסומי הארגונים הישראלים וכן נפתח וניישם מדדים לבחינה של האיזון בדיווחי החדשות תוך השוואה בין מדיה שונים ותקופות שונות.

סוגיות במדיניות תקשורת בחברת המידע

השינוי הטכנולוגי, הכלכלי והחברתי הידוע כ"עידן המידע" משליך יותר מכל על המדיניות הלאומית בתחום התקשורת. ההכרעות בתחום זה מחייבות להתייחס לאתגרים החברתיים השונים של עידן זה כמו גם להזדמנויות הנפתחות עתה לסגירת פערים חברתיים וביטול עיוותים. בסמינר מחקר זה יתבקשו התלמידים לבחור סוגיה מסוגיות עידן המידע (כגון: דיגיטציה, ריבוי ערוצים, שירות אוניברסלי) ולבחון את הדרכים המוצעות לפתור אותה כנגד הבעיות החברתיות שהיא מעלה וסולם הערכים של החברה בפתרון בעיות אלה.

תכניות ומסרים לשינוי התנהגות

הסמינר יעסוק בחקר תכניות שיעדן להביא לשינוי התנהגות של פרטים או קבוצות תוך התבססות על תיאוריות ומודלים של שכנוע, השפעה והעצמה. מבחר תכניות ההתערבות שייחקרו יכולות להתבצע במסגרות וברמות התערבות שונות כולל פרטים, קבוצות, קהילה או מסעות הסברה ציבוריים. בין התכניות שיחקרו תינתן לתלמידים ההזדמנות להשתלב בפרויקטים בשלבי תכנון וביצוע.

סמינרים עיוניים

אידיאולוגיה וערכים בפרסומת

הסמינר עוסק בניתוח ביקורתי, כמותי וסמיוטי, של פרסומות וחשיפת ההיבטים האידיאולוגיים והערכיים הטמונים בהם. בדיון יועלו סוגיות כגון זהות מיגדרית, לאומיות, רב-תרבותיות, קפיטליזם וכדומה והאופנים באמצעותם הן באות לידי ביטוי. ייבחנו היחסים בין פרסומת ובין מציאות חברתית ומקומה של הפרסומת בתהליכי שינוי חברתי או מניעתו.

דימויי נשים בתקשורת

הסמינר יתמקד ביישום תיאוריות פמיניסטיות לחקר דימויי נשים בתקשורת המשודרת והכתובה והקשר ביניהם ובין ממדים שונים של מעמד האישה בישראל. ייבחנו ז'אנרים שונים כדוגמת פרסומות, חדשות, סדרות, תעמולת בחירות, תכניות אירוח וכדומה בכלים תיאורטיים.

ח"פראייר" כמושג מפתח בתרבות הישראלית

מטרת הסמינר היא להבין כיצד ביטוי סלנג שיגרתי יכול להציג השקפת עולם. נלמד על ביטויים ישראליים ייחודיים, כגון "פרוטקציה", "דוגרי" ו"פראייר". יושם דגש על האחרון, כאשר נחקור כיצד מונח זה בא לידי ביטוי בתקשורת ההמונים וכן במגעים בינאישיים, ואף הפך להיות אמצעי לתאר דרך של תקשורת בארץ. נדון בתופעת ה"פראייר" תוך ניתוחה מכמה זוויות: הגדרת מהות משמעותה, תאור היקפה בתרבות, והשערת השלכותיה והשפעותיה בחברה, החל מחיי היום-יום בארץ ועד למדיניות החוץ של ישראל.

ז'אנרים (סוגות) בטלוויזיה

המושג "ז'אנר" בלימודי טלוויזיה בא בעקבות התחום העתיק של חקר הפואטיקה ותחום מודרני יותר של לימודי קולנוע. תורת הז'אנרים עוסקת בניתוח טקסטים כדי להבחין בין סוגים שונים של תכניות או של קטעים (sequences) בטלוויזיה. היא מסייעת לנו להבין, בין השאר, את המורכבות של הטלוויזיה כסוג של "שפה" מיוחדת. בסמינר נדון במספר ז'אנרים, כגון: טלוויזיה בשידור חי, שעשועונים, חדשות ואקטואליה.

מסעות הסברה ציבוריים: אסטרטגיות וערכים

מסעות הסברה ציבוריים, בין אם הם עוסקים בנושאים הקשורים להתנרנות אינטימית ביותר, בטיחות בדרכים, או מניעת לכלוך במקומות ציבוריים, הנם עיסוק תקשורתי מתפתח. הקורס יסקור תיאוריות ומודלים המשמשים כבסיס לפיתוח והערכת מסעות הסברה בסקטור הציבורי ויישומם במסעות עצמם, תוך שימוש בתהליכי ואמצעי תקשורת שונים ואימוץ שיטות של שיווק חברתי. דוגמאות מהספרות המקצועית וממסעות הסברה שנעשו בארץ ישמשו לניתוח ודיון וישולבו בחומר הלימוד.

תרבות ותקשורת תמונים כסוגיה במדיניות חברתית

השאיפה לעשות שימוש באמצעי תקשורת ההמונים לסוגיהם על מנת להגיע לתוצאות חברתיות רצויות ולעיצוב פניה התרבותיים של המדינה הינה שאיפה אוניברסלית. סמינר זה ינסה להבין את השורשים הרעיוניים למגמה זו ויכרוך כיצד מתמודדות מדינות שונות ובכללן ישראל עם סוגיה זו תוך שימוש בפתרונות כגון מכסות שידור, עידוד ההפקה המקורית, שידוד מערכות בשידור הציבורי ועוד.

סדנאות

בניית אתרי WEB

המושג "בניית אתרי WEB" הפך ל-Buzz Word שנור בפי רבים וטובים, לריב, ללא ידיעה אמיתית של האמצעים, השלבים והמאמצים הנדרשים לכך. למעשה, מדובר בתהליך טורכב ומתמשך המערב מומחים ואנשי מקצוע בתחומים שונים. הסדנה תתמקד בהכרה בסיסית של תהליך בניית אתרי אינטרנט החל משלבי התכנון הראשוני (מטרות, קהל יעד, תכנים, מבנה), דרך שלבי תכנון מתקדמים (טכנולוניה, עיצוב, ממשק), בניית האתר בפועל, יכלה בפעולות ההטמעה (פרסום, הדרכה, תמיכה) והתחזוקה (עדכון, תיקון, היזון וסטטיסטיקה), הנדרשות להבטחת המשך קיומו של האתר. במהלך המפגשים יוקנו מושגים וכלים בסיסיים להבנת התחומים השונים הקשורים לבניית אתרים ב-WEB, תוך כדי התנסות פעילה בבניית אתרים כאלו.

החוג לתקשורת

דוברות ויחסי ציבור בשלטון המקומי

הסדנה תעסוק במכלול היחסים בין רשויות מקומיות לבין אמצעי התקשורת, ובמיוחד בעיתונות המקומית, תוך שימוש באמצעי התקשורת כגורם מתווך בין הרשות לבין התושבים.

דוברות ציבורית ופוליטית

הסדנה תתמקד בטכניקות שונות שמשמשות דוברים ואנשי יחסי ציבור, במיגזר הפוליטי והציבורי, לקדם רעיונות, אירגונים ואישים. בסדנה יילמד כיצד לבצע ניתוח תדמיתי של גופים ציבוריים ואישים פוליטיים, כיצד לבנות מסרים רעיוניים ואישיים וכיצד לנבש דרכי פעולה תקשורתיות הנדרשים להעברת המסר. במסגרת זו יתורגלו, באופן מעשי, האמצעים להעברת המסר לכלי התקשורת והכנת אישים לראיונות בעיתונות, ברדיו ובטלוויזיה. כמו כן, יודגמו ויוראלית עימותים טלויזיוניים פוליטיים והמתודות התקשורתיות שנקבעו בעקבותיהם.

דיבור מול קהל

מטרת הסדנה להקנות כלים באמצעות התנסות ותיאוריה להבנת תהליך תקשורת המתבצע על-ידי התבטאות בציבור. במהלך הסדנה ילמדו הסטודנטים לעצב ולשאת נאומים ולכוון אותם לקהלים ספציפיים. יושם דגש על פיתוח היכולת להעביר מסרים יעילים תוך זמן קצוב וכיצד להתמודד בפחד טפני קהל. הסדנה תעסוק בהבדלים בין תקשורת בעל-פה ותקשורת בכתב, ברטוריקה, במיון נאומים, בנאומי מידע, ובנאומי שכנוע

הוצאה לאור מעשית

ליטוד תהליכי הוצאה לאור של ספרים, על היבטיהם המערכתיים, המשפטיים, המסחריים והטכנולוגיים, תוך תרגול מעשי של חלק מן התהליכים. בין השלבים שיילמדו: תהליכי קבלת החלטות בבית הוצאה, דינמיקות משא ומתן והתקשרות רוזית עם מחברים, עריכה, עיצוב, הפקה, יחסי ציבור והפצה.

יחסי ציבור ודוברות עסקית

הסדנה תעסוק בשאלת הבאות: כיצד מסייעים אמצעי יחסי הציבור לתהליך השיווק של חברות מסחריות במשק; כיצד באים לידי ביטוי שיתוף ויחסי הגומלין בין המדיה, לקוחות החברה ועובדיה וכן קשריה העסקיים; איך מסתייעים בתקשורת עת נקלעת החברה למשבר; וכיצד אסטרטגיה נכונה של קשרי קהילה ודגש על נושאי איכות הסביבה מסייעת לחברה לבניית מוניטין ודימוי חיובי.

יסודות תכתיבה תעיתונאית

הסדנה תעסוק בעקרונות ניסוח ידיעות ובכתבות לסוגיהן השונים, מאפייניהן ודרכי איסוף המידע ואימותו. הסדנה תעסוק, בין היתר, בקשר עם מקורות המידע וזיהויים; התגברות על פערי מידע בין הכותב לקורא; מבנה הידיעה והכתבה; פתיחים, צבע וציטוטים. במהלך הסדנה יוטלו על התלמידים עבודות מעשיות בתחום איסוף המידע והכתיבה.

יסודות הפרסום

מטרת הסדנה להקנות את עקרונות העבודה בתחום הפרסום. הסדנה תשלב לימוד תיאורטי, לצד התנסות מעשית עם תהליכי החשיבה, התכנון והביצוע המקובלים במשרדי פרסום בארץ ובשלם. הסדנה תעסוק במספר נושאים: (א) מבוא לפרסום - הלכה למעשה; (ב) מותגים; (ג) תהליך יצירת האסטרטגיה הפרסומית; (ד) תרגום האסטרטגיה הפרסומית לקונספט פרסומי; (ה) אסטרטגיית המדיה; (ו) זיורים בפרסום; (ז) אתיקה בפרסום.

מיומנויות תקשורת בינאישית

הסדנה תעסוק בשיפור מיומנויות התקשורת הבינאישית של המשתתפים. במהלכה יוצגו עקרונות וכלים בתקשורת בינאישית. תתאפשר התנסות של כל אחד מן המשתתפים בתרגילי סימולציה. בין היתר יטופלו הנושאים הבאים: הצגת נושא, הקשבה פעילה, אמנות השכנוע, ראיון, ניהול מויים, אמנות המכירה.

ניהול בארגוני תקשורת

מטרת הסדנה היכרות עם תהליכי הניהול בארגוני תקשורת. הסדנה תשלב לימוד עיוני ומעשי של הנושאים הבאים: מבנים ארגוניים, תקשורת פורמלית ובלתי פורמלית, ניהול ידע, עבודת צוות, תהליכי קבלת החלטות, ניהול קונפליקטים, ניהול שינויים. כל תלמיד ישתלב בפרוייקט קבוצתי מעשי באחד מארגוני התקשורת: עיתון, רדיו, טלוויזיה, משרד פרסום.

עריכת מוסיקה ברדיו

הסדנה מיועדת להכיר את יסודות העריכה המוסיקלית לצורותיה השונות: תוכניות מוסיקה, בלוקים מוסיקליים ומוסיקה לתוכניות שונות, כולל משדרי חדשות ואקטואליה. יידונו שני נושאים מרכזיים: בחירת המוסיקה והתאמתה לתכני השידור וטכניקות שונות לשילוב קטעי המוסיקה.

צילום

מהם "יהכלים" של הצלם: איך משפיעות החלטותיו על משמעות הצילום? איך עורכים תצלום? בין נושאי הסדנה: שפת הצילום, צילום תיעודי (כולל צילום עיתונות) וצילום לא-תיעודי. במסגרת הסדנה ישולבו צילומים של הסטודנטים וביקורת עבודות עם צפייה בשקופיות ודיונים בכיתה.

צילום למתקדמים

עסוק ב"שפת" הצילום, על אפשרויותיה השונות: האם צילום רוא העתק של מציאות קיימת או המצאה של מציאות? צילום מתוך שליטה, צילום מתוך אי-שליטה. איך "עורכים" צילומים: מה בוחרים, מה מניחים בצד. מתי צילום הופך לפרובוקציה.

רדיו: עריכה והגשה בחדשות

הסדנה תשמש כמבוא להכרת מדיום הרדיו, על הזיאנרים השונים שלו. הנושאים שיידונו כוללים: דמותו של איש הרדיו, הכלים העומדים לרשותו, השימוש בשפת הרדיו, בנית הייאנייי הרדיופוני, עיצוב קולי וסגנון אישי באומר ובצליל. כמו כן ייידונו תפקידי הרדיו לאמצעי המפיג מתח ובדידות ומסירת מידע חדשותי. במסגרת הסדנה יבצעו התלמידים תרגילים באולפן רדיו.

תחקירנות

הקורס מיועד לאפשר לסטודנטים להתוודע לאחד ממכשירי העבודה המרכזיים בעשייה התקשורתית: התחקיר. במסגרת הסדנה יתורגלו טכניקות שונות לתחקיר, לאיסוף מידע ולאימות מידע לעיתונות הכתובה המשודרת, תוך שימוש במקורות מגוונים.

החוג
לתקשורת

החטיבה בתקשורת

החוג לתקשורת מציע לתלמידי המסלול החד-חוגי בפקולטה לימודי חטיבה מצומצמת. על תלמיד החטיבה חלות כל תקנות הפקולטה ותקנות החוג לתקשורת.

ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי שעות הלימוד המקובלות בשקלול ציון הגמר בחוג.

תנאי קבלה לחטיבה בתקשורת

א. ממוצע 80 לפחות בשלושה מתוך שבעת הקורסים הבאים ובתנאי שהציון בכל אחד מהם "עובר" לפחות:
מבוא לפסיכולוגיה
מבוא לסוציולוגיה
מבוא לאנתרופולוגיה
מבוא למיקרו כלכלה או מבוא לכלכלה ללא כלכלנים
המערכת הפוליטית בישראל
מבוא ללוגיקה
שיטת המשפט הישראלי

ב. מספר המתקבלים לחטיבה מוגבל. יתקבלו בעלי ההישגים הטובים ביותר מבין התלמידים שעמדו בתנאי אי לעיל.

לימודי חטיבה[1]

א. הלימודים בחטיבה יימשכו שנתיים ויכללו 18-17 ש"ס.

ב. לימודי השנה הראשונה:

מבוא לתקשורת המונים א' + ב'	4	ש"ס
מוסדות התקשורת	2	ש"ס
קריאת טקסטים	1	ש"ס

ואחד מן הקורסים הבאים:

תקשורת, לשון וחברה	2	ש"ס
היסטוריה של אמצעי התקשורת	2	ש"ס
יסודות הטכנולוגיה בתקשורת	2	ש"ס
דיני תקשורת	3	ש"ס
סה"כ	10-9	ש"ס

ג. לימודי השנה השניה:

תקשורת המונים בישראל	2	ש"ס
שני קורסים מכלל לימודי הבחירה	4	ש"ס
סדנה מתוך רשימת הסדנאות	2	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

---

1. תנאי מעבר לשנה ב' בלימודי החטיבה הוא סיום כל החובות של השנה הראשונה.

החוג לתקשורת

סמסטר א'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000 הדרכה בספרייה
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 55

1009.1105 יישומי מחשב למדעי החברה
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 55

1085.1000	**מבוא לתקשורת המונים א'**[1]			ש'
.01	ד'	14-16;	004	ד"ר ד. למיש
.02	ה'	14-16;	004	ד"ר ע. שכטר
1085.1001	**שימוש במאגרי מידע**[2]			ש'
.01	ג'	10-12;	318	ר. קמפף
.02	ג'	10-12;	318	ר. קמפף
.03	ג'	12-14;	318	ר. קמפף
.04	ג'	12-14;	318	ר. קמפף
.05	ד'	12-14;	318	נ. אליאס
.06	ד'	12-14;	318	נ. אליאס
.07	ה'	10-12;	318	ר. קמפף
.08	ה'	10-12;	318	ר. קמפף
1085.1002.01	**היסטוריה של אמצעי התקשורת**			ש'
	ב'	16-18;	201	י. לימור
1085.1003.01	**תקשורת לשון וחברה**			ש'
	ב'	10-12;	004	ד"ר ד. דור
1085.1010	**קריאת טקסטים בתקשורת**[3]			ת'
.01	ב'	12-14;	109 דן דוד	ו. זיידמן, נ. זיסקינד,
.02	ג'	8-10;	106	א. חצרוני
.03	ג'	12-14;	יפורסם	
.04	ד'	12-14;	יפורסם	
1085.1009	**מבוא לסטטיסטיקה**			ש+ת'
.01 שיעור:	ד'	8-10;	107	ש. להב
.02 תרגיל:	ד'	10-12;	107	ד. יקותיאלי

החוג לתקשורת

---

1 יש להירשם לאותה קבוצה בסמסטר ב'.

2 קבוצות: 07, 05, 03, 01 יינתנו בין התאריכים: 3.12.99-17.10.99.
קבוצות: 08, 06, 04, 02 יינתנו בין התאריכים 21.1.2000-5.12.99.

3 השיעורים יחלו ב-5.12.99.

שנה ב' - קורסי חובה

1085.2200	**שיטות מחקר בתקשורת**	אי		שי+תי
.01 שיעור:	בי 12-10;	101		פרופ' ע. כהן
.02 תרגיל:	גי 14-12;	110 דן דוד		א. חצרוני, ע. לחובר
.03 תרגיל:	גי 16-14;	110 דן דוד		
.04 תרגיל:	די 18-16;	105		
.05 תרגיל:	די 20-18;	105		
1085.2201	**תקשורת המונים בישראל**			שי
.01	בי 14-12;	004		י. לימור
.02	די 12-10;	004		י. לימור
1085.1007.01	**דיני תקשורת**			שי
	חי 14-11;	003		פרופ' ז. סגל

קורסי בחירה

0659.6048.01	**תקשורת, שפה ואבולוציה**			שי
	אי 13-9;	02 שרמן		ד"ר ד. דור
				ד"ר ח. יבלונקה
1085.2512.01	**לראות ולהאמין: צילום בתרבות ובתקשורת המונים**			שי
	בי 14-12;	105		פ. פרוש
1085.2554.01	**Social Meanings of News**[1]			שי
	גי 12-10;	205		פרופ' ד. ברקוביץ
1085.2510.01	**מעבר ל-E.R: עד כמה בריאה התקשורת?**			שי
	גי 12-10;	106		ד"ר נ. גוטמן
1085.2555.01	**תקשוב בקהילות וירטואליות**			שי
	גי 16-14;	318		ג. גיונס
1085.2556.01	**העיתון והארון: תפקידיה של התקשורת בבניית הזהות ההומו-לסבית**			
	גי 18-16;	109 דן דוד		ע. קמה
1085.2511.01	**סוציולוגיה וסוציאליזציה של מקצועות התקשורת**			שי
	די 10-8.30;	205		ד"ר ז'. בורדון

1 הקורס יינתן בשפה האנגלית.

1085.3103.01 האמריקניזציה של התרבות, התקשורת והשפה בישראל — ש'
ד' 10-12; 205 — ד"ר ל. בלוך

1085.3002.01 אתיקה בתקשורת המונים — ש'
ד' 14-16; 105 — י. לימור

1085.2504.01 המרחב הציבורי, תקשורת ופוליטיקה — ש'
ה' 8.30-10; 106 — ד"ר ע. פירסט

1085.2557.01 דימוי של מקומות בתקשורת — ש'
ה' 14-16; 105 — ד"ר א. אברהם

<u>סמינר עיוני</u>

1085.3052.01 אידאולוגיה וערכים בפרסומת — ס'
א' 14-16; 421 — ד"ר ד. למיש

1085.3054.01 ז'אנרים (סוגות) בטלוויזיה — ס'
ב' 8.30-10; 421 — ד"ר ז'. בורדון

1085.3060.01 דימויי נשים בתקשורת — ס'
ב' 10-12; 421 — ד"ר ד. למיש

החוג לתקשורת

1085.2517.01 מסעות הסברה ציבוריים: אסטרטגיות וערכים — ס'
ג' 14-16; 420 — ד"ר נ. גוטמן

1085.3062.01 תרבות ותקשורת המונים כסוגיה במדיניות חברתית — ס'
ג' 16-18; 421 — ד"ר ע. שכטר

1085.3061.01 ה"פראייר" כמושג מפתח בתרבות הישראלית — ס'
ד' 14-16; 420 — ד"ר ל. בלוך

<u>סמינר מחקר שנתי</u>

1085.3112.01 אסטרטגיות של עובדתיות — ס'
ב' 12-14; 421 — ד"ר ד. דור

1085.3109.01 ימינה, ימינה שמאלה שמאל: גישות לבדיקת איזון בחדשות — ס'
ב' 14-16; 421 — פרופ' ע. כהן

1085.3110.01	טלוויזיה וסוציאליזציה של צופים צעירים		סי'
	ד' 8.30-10;	425	ד"ר ד. למיש
1085.3105.01	זוכרים טלוויזיה, זיכרון קולקטיבי ותקשורת		סי'
	ד' 12-14;	421	ד"ר ז. בורדען
1085.3106.01	תכניות ומסרים לשינוי התנהגות		סי'
	ד' 16-18;	422	ד"ר נ. גוטמן
1085.3111.01	סוגיות במדיניות תקשורת בחברת המידע		סי'
	ה' 10-12;	420	ד"ר ע. שכטר

סדנאות

1085.2016	יסודות הפרסום		סדי'
.01	ב' 8.30-10;	422	ע. עירון
.02	ב' 12-14;	422	ד. ערב
1085.2010.01	עריכת מוסיקה ברדיו		סדי'
	ג' 10-12;	421	א. מן
1085.2018 .01	תחקירנות		סדי'
	ג' 12-14;	205	א. מן
1085.2006.01	דוברות ציבורית ופוליטית		סדי'
	ג' 18-20;	207	ב. לשם
1085.2025.01	הוצאה לאור מעשית		סדי'
	ד' 12-14;	409 רקנאטי	צ. רייך
1085.2000.01	מיומנויות תקשורת בינאישית		סדי'
	ד' 16-18;	421	ד"ר ע. פשר
1085.2011.01	יחסי ציבור ודוברות עסקית		סדי'
	ד' 18-20;	422	מ. ורסס
1085.2020.01	צילום		סדי'
	ה' 8.30-10;	425	ר. שני
1085.2001.01	יסודות הכתיבה העיתונאית		סדי'
	ה' 14-16;	426	ל. גלילי

סמסטר ב'

שנה א' - קורסי חובה

1085.1011	מבוא לתקשורת המונים ב'			שי
.01		ד' 14-16;	004	ד"ר ד. למיש
.02		ה' 14-16;	004	ד"ר ע. שכטר
1085.1003.02	תקשורת לשון וחברה			שי
		ב' 14-16;	004	ד"ר ד. דור
1085.1008.01	יסודות הטכנולוגיה בתקשורת			שי
		ג' 10-12;	110	ד"ר י. בעל-שם
1085.1006.01	מוסדות התקשורת			שי
		ג' 12-14;	101	ד"ר ע. שכטר
1085.1005.01	מבוא לתקשורת חזותית			שי
		ד' 8.30-10;	101	ד"ר ז'. בורדון
1085.1001	שימוש במאגרי מידע[1]			שי
.09		ד' 16-18;	318	נ. אליאס
.10		ד' 16-18;	318	נ. אליאס
.11		ה' 10-12;	318	ר. קמפף
.12		ה' 10-12;	318	ר. קמפף

החוג לתקשורת

שנה ב' - קורסי חובה

1085.2202	שיטות מחקר בתקשורת ב'			שי+תי
.01 שיעור:		ב' 10-12;	201	ד"ר ד. למיש
.02 תרגיל:		ג' 12-14;	206	ו. זידמן, ע. לחובר
.03 תרגיל:		ג' 14-16;	206	
.04 תרגיל:		ד' 12-14;	105	
.05 תרגיל:		ד' 16-18;	105	

שנה ג'

1085.3000.01	סוגיות בתקשורת המונים בישראל			שי
		ב' 16-18;	201	פרופ' ע. כהן ד"ר נ. נוטמן
1085.3001.01	סוגיות תאורטיות בתקשורת			שי
		ג' 16-18;	101	ד"ר ע. שכטר ד"ר נ. נוטמן

---

1 קבוצות 09;11 יינתנו בין התאריכים 20.2.00-31.3.00.
קבוצות 10;12 יינתנו בין התאריכים 2.4.00 - 7.6.00.

קורסי בחירה

1085.2519.01	**נשים עיתונאיות**		ש'
	ב' 8.30-10;	105	ע. לחובר
1085.2535.01	**מתרגמת המנוים לרב תרבותיות**		ש'
	ג' 8.30-10;	106	ד"ר ז. בורדון
1085.2558.01	**הסבת טקסטים ממדיום למדיום**		ש'
	ג' 10-12;	106	ד"ר ר. ויסברוד
1085.2518.01	**מין, מיניות ותקשורת**		ש'
	ג' 12-14;	207	ד"ר כ. גוטמן
1085.2506.01	**תולדות הטלוויזיה באירופה המערבית**		ש'
	ג' 14-16;	207	ד"ר ז. בורדון
1085.2513.01	**מוסיקה פופולרית, תקשורת, תרבות** עכשווית - ומה שביניהן		ש'
	ג' 16-18;	207	ד"ר מ. רגב
1085.2550.01	**תקשורת בין תרבותית**		ש'
	ד' 14-16;	105	ד"ר ל. בלוך
1085.2559.01	**פרסום ומציאות**		ש'
	ד' 18-20;	105	א. חצרוני
1085.2560.01	**המחשב ככלי תקשורת המונים**		ש'
	ה' 10-12;	105	ד"ר א. דרזנר
1085.2536.01	**כיצד חושבים העיתונאים וקהליהם**		ש'
	ה' 14-16;	105	ד"ר ב. רסלר
1085.2561.01	**תקשורת ודעת קהל**		ש'
	ה' 16-18;	105	ד"ר י. שמיר

סדנאות

1085.2022.01	דוברות ויחסי ציבור בשלטון המקומי		סד'
	ב' 8.30-10;	421	י. גורן
1085.2016	יסודות הפרסום		סד'
.03	ב' 12-14;	107	ד. ערב
.04	ג' 8.30-10;	425	ע. עירון
1085.2006.02	דוברות ציבורית ופוליטית		סד'
	ג' 18-20;	207	ב. לשם
1085.2004.01	דיבור מול קהל		סד'
	ד' 10-12;	425	ד"ר ל. בלוך
1085.2024.01	רדיו: עריכה והגשה בחדשות		סד'
	ד' 12-14;	425	נ. מרדור-בירן
1085.2021.01	ניהול בארגוני תקשורת		סד'
	ד' 16-18;	421	ד"ר ע. פשר
1085.2000.02	מיומנויות תקשורת בינאישית		סד'
	ד' 18-20;	421	ד"ר ע. פשר
1085.2027.01	צילום למתקדמים[1]		סד'
	ה' 8.30-10;	425	ר. שני
1085.2001.02	יסודות הכתיבה העיתונאית		סד'
	ה' 12-14;	105	ר. מן
1085.2026.01	בניית אתרי WEB		סד'
	ה' 16-18;	315	א. בן הרוש

החוג לתקשורת

1 דרישה מוקדמת: סדנת צילום.

החוג ללימודי עבודה

ראש החוג: פרופ' יצחק הברפלד

תואר שני

לימודי התואר השני בחוג ללימודי עבודה נועדו להקנות לתלמידים ידע ומיומנויות למילוי תפקידים בתחומי יחסי עבודה וניהול משאבי אנוש בארגונים ולעריכת מחקרים בתחומים אלו. מטרה משולבת זו מוצאת ביטוי במבנה הלימודים בחוג המורכב משלשה שלבים עיקריים: (א) בנית תשתית תיאורטית בנושאי הלימוד העיקריים; (ב) רכישת מיומנויות וכלים בתחומי הלימוד; (ג) פיתוח כישורים מתודולוגיים ויכולת שימוש בשיטות מחקר כמותיות, הסטוריות ואיכותיות, הבאים לכלל ביטוי בעבודת הגמר.

הגשת מועמדות

רשאים להציג את מועמדותם ללימודי תואר שני בחוג ללימודי עבודה בעלי תואר ראשון, שציון הגמר שלהם בב.א. הוא 87 לפחות. מועמדים הלומדים בשנת הלימודים הנוכחית יירשמו במועד הרגיל וימציאו עם הרשמתם גיליון ציונים, המסכם לימודים של חמישה סמסטרים מלאים בציון ממוצע 87 לפחות. יש לצרף אישור החוג/הפקולטה הרלוונטי/ת שבו יצויין הממוצע המצטבר בחמשת הסמסטרים.

עדיפות תינתן ל-:

1. בוגרי החוגים הבאים: כלכלה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, פסיכולוגיה, מדע המדינה ומשפטים.
2. פונים לחוג בעדיפות ראשונה ובמועד ההרשמה הרגיל.

החוג ללימודי עבודה

מועמדים שבחרו בחוג ללימודי עבודה בעדיפות שנייה או שלישית - הדיון במועמדותם ייערך רק לאחר קבלת החלטה בעדיפויותיהם הקודמות ובתנאי שיהיו מקומות פנויים בחוג ללימודי עבודה. המועד האחרון להגשת אישור הזכאות לתואר הוא יום פתיחת שנת הלימודים. מועמד שיתקבל ולא ימציא אישור זכאות לתואר במועד, קבלתו תבוטל.

תלמיד מתקבל לשנת לימודים מסוימת בלבד ומחייבת אותו תכנית הלימודים לשנה בה התקבל. התקבל, אך לא ניצל זכותו באותה שנה, יהיה חייב לעבור שוב הליכי קבלה בשנה בה יגיש את מועמדותו מחדש.

תלמיד החייב בלימודי השלמה יתקבל במעמד "מן המניין על תנאי". במעמד זה ניתן להיות שנה לכל היותר, כלומר, על התלמיד לסיים בהצלחה את כל חובות ההשלמה שבהם יחויב עד תום השנה הראשונה ללימודיו, כולל עונת לימודי קיץ.

את לימודי התואר השני ניתן להתחיל בסמסטר א' בלבד.

לימודי השלמה

במגמה להגיע לבסיס ידע התחלתי שווה נקבעו מספר קורסי השלמה מתוך תכנית הלימודים של חוגי הפקולטה למדעי-החברה (או קורסים שווי ערך שנלמדו במוסדות אחרים), ומתוך תכנית לימודי החטיבה בלימודי עבודה. קורסי ההשלמה אינם כלולים במניין השעות לתואר.

<u>קורסי ההשלמה</u> הינם: מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, מבוא לסוציולוגיה או מבוא לפסיכולוגיה, שיטות מחקר במדעי ההתנהגות, מבוא ליחסי עבודה, מבוא לארגוני עבודה-מאקרו, מבוא לארגוני עבודה-מיקרו, סטטיסטיקה למ.א. ויישומי מחשב. קורסים אלה מהווים תשתית ללימודי התואר השני. תלמידים ששמעו קורסים מקבילים במסגרת לימודיהם הקודמים, יהיו פטורים מקורסי השלמה באישור הייעץ המתאים.

<u>משך הלימודים</u>

על התלמידים לסיים את כל חובותיהם לתואר שני תוך חמש שנים. המשך לימודים מעבר לשנה החמישית מחייב את אישור ועדת ההוראה של הפקולטה. אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמידים בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות. הפסקת לימודים ביוזמת התלמידים אינה פוטרת מחובת סיום הלימודים בפרק הזמן הנדרש.

<u>תכנית הלימודים</u>

התלמיד תייב ב-36 ש"ס לפחות מתוך תכנית תואר שני (לא כולל קורסי ההשלמה).
שעות ההוראה בחוג פזורות על פני כל היום. יחד עם זאת ייעשה מאמץ להציע קורסים בשעות אחר הצהריים והערב.

החובות המפורטים להלן יחולו על תלמידים שיחלו לימודיהם בחוג.

א. סטטיסטיקה למ.א.
<u>הקורס סטטיסטיקה למ.א.</u> חובה על כל התלמידים בסמסטר הראשון ללימודיהם. עמידה בדרישות קורס זה הינה דרישה מוקדמת לקורסים המתודולוגיים. שלוש הפגישות הראשונות בקורס יוקדשו לסקירת הנושאים הנלמדים בו ובשבוע השלישי ללימודים תערך בחינת פטור.

ב. יישומי מחשב. חובה על כל התלמידים בסמסטר הראשון ללימודיהם. עמידה בדרישות קורס זה הינה דרישה מוקדמת לקורסים המתודולוגיים. בתחילת הקורס תיערך בחינת פטור.

ג. קורסי חובה עפייי המפורט בתכנית הלימודים.

ד. שני סמינרים לפחות.
ניתן להשתתף בסמינרים במקביל לשמיעת הקורסים המתודולוגיים.

ה. קורסי בחירה
מספר קורסי בחירה מתוך רשימת הקורסים המפורטת בהמשך, לשם השלמת מכסת השעות הנדרשת. התלמידים רשאים לבחור גם בסמינרים או בקורסים מתכנית לימודי מ.א. של חוגים מתאימים אחרים, באישור היועץ.

ו. סמינר סגל
במהלך שנת הלימודים מקיים החוג סמינרי סגל. מומלץ לתלמידי המחקר בחוג להשתתף באופן פעיל בסמינרים כחלק מחובות הלימודים בחוג.

ז. עבודת גמר
בעבודת הגמר יבואו לכלל ביטוי הישגי התלמידים ורמתם בנושא המחקר שבחרו, כושר יישום של תיאוריות, שיטות מחקר וכתיבה מדעית.

תנאי המעבר לשנה ב':

א. כל התלמידים חייבים לסיים בהצלחה עד תום שנת הלימודים הראשונה את חמשת הקורסים הבאים: מבוא ליחסי עבודה, מבוא לארגוני עבודה-מאקרו, מבוא לארגוני עבודה - מיקרו, שוק העבודה, סטטיסטיקה למ.א. ויישומי מחשב.

ב. הציון הממוצע בחמשת הקורסים לעיל יהיה 80 לפחות.

ג. תלמידים אשר סיימו חלק מן הקורסים הרשומים לעיל במסגרת אחרת (כגון: במסגרת לימודי החטיבה), אינם חייבים ללמדם בשנית. הציונים שקבלו בקורסים אלה יילקחו בחשבון בחישוב הממוצע. תלמידים המעוניינים ללמוד קורסים אלה, או חלקם במהלך השנה הראשונה ללימודיהם בחוג, במגמה לשפר את ציוניהם, רשאים לעשות כן.

בחינות, עבודות סמינריוניות והצעת מחקר

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שירות מילואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור יועץ תואר שני בחוג (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).
מועד הגשת עבודה סמינריונית - לא יאוחר מתום הסמסטר העוקב לסמסטר בו נלמד הסמינר.
התלמידים חייבים להגיש הצעת מחקר לעבודת הגמר עד תום השנה השלישית ללימודיהם ולקבל אישור להצעה. תלמידים שלא יעמדו בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - לא יהיו זכאים להמשך לימודים בחוג.

שקלול ציון גמר

- 40% - ציון עבודת גמר, כולל הערכת התלמיד ע"י קוראי העבודה בדיון המסכם.
- 60% - ציוני הקורסים (למעט לימודי ההשלמה).

לכל הקורסים משקל שווה (1 נ.ז), פרט לסמינריונים, להם משקל כפול (2 נ.ז.).

החוג ללימודי עבודה

תכנית הלימודים

קורסי חובה

	דרישות מוקדמות	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
א. סטטיסטיקה למ.א.[1]		שיעור	2+2	אי
		תרגיל	1	אי
סדנת SPSS - יישומי מחשב[1]		שו"ת	3	אי
ב. 2 מ-3 הקורסים המתודולוגיים[2]:				
- מתודה ומחקר בהיסטוריה	סטטיסטיקה למ.א.	שו"ת	3	אי
- שיטות מחקר איכותניות	סטטיסטיקה למ.א.	שו"ת	3	אי
- שיטות מחקר כמותיות	סטטיסטיקה למ.א.	שו"ת	3	בי
ג. שוק העבודה	מבוא לכלכלה	שו"ת	3	אי
ד. ניהול משאבי אנוש	שוק העבודה	שו"ת	3	בי
ה. דיני עבודה[3]	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	3	בי
ו. תאוריה ומחקר בארגונים	ארגוני עבודה מיקרו+ מאקרו	שו"ת	3	בי

קורסי בחירה

סדנה בניהול משאבי אנוש	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	2	אי+בי
יסודות בפיתוח ארגוני	ארגוני עבודה מאקרו + מיקרו	שו"ת	3	אי
הערכת עובדים[4]	שיטות מחקר כמותיות	שו"ת	2	אי
מבנה השכר בישראל	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	3	אי
ניהול קריירות ארגוניות	מיקרו + מאקרו + ניהול משאבי אנוש	שו"ת	2	בי

---

1 חובה ללמוד קורס זה בשנה"ל הראשונה ללימודים. הקורס אינו נכלל במניין השעות לתואר. סדנת SPSS - יישומי מחשב תינתן במסגרת הפקולטה.

2 ניתן ללמוד את הקורס השלישי כקורס בחירה.

3 תלמיד שלמד קורס זה במסגרת לימודי החטיבה אינו רשאי ללמוד קורס זה ויהיה עליו לקחת קורס אחר במקומו.

4 סמסטר אי ייחשב כקורס בחירה, לממשיכים בסמסטר בי ייחשב לסמינר.

	דרישות מוקדמות	אופן הוראה	מס' ש"ש	סמי
הדרכה ופיתוח מנהלים	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	3	בי
תעסוקה בסקטור הלא-יהודי	מאקרו+מיקרו	שו"ת	3	אי
ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה - ההיבט היישומי	מאקרו+מיקרו	שו"ת	2	בי
היבטים יישומים בניהול משאבי אנוש	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	2	א'+בי

סמינרים

משברים ארגוניים, פיטורים, אבטלה ופרישה	ניהול משאבי אנוש	סי	2+2	א'+בי
סדנה בניתוח ארגונים[1]	יישומים בפיתוח ארגוני	שו"ת	2+2	א'+בי
התנהגות לא קונבנציונלית בארגונים	שיטות מחקר כמותיות	סי	2+2	א'+בי
אי שוויון בשוק העבודה[2]	שיטות מחקר כמותיות	סי	2+2	א'+בי
הערכת עובדים	שיטות מחקר כמותיות	סי	2+2	א'+בי
ארגונים, אידאולוגיה וסביבה	מאקרו + שיטות מחקר כמותיות	סי	2+2	א'+בי
אפליה בתעסוקה	דיני עבודה, שוק עבודה ניהול משאבי אנוש	סי	2+2	א'+בי
שביתות בהסטוריה		סי	2+2	א'+בי
משפחה ועבודה בעולם ההיי-טק		סי	2+2	א'+בי

החוג ללימודי עבודה

---

1 הקבלה לסמינר הינה באישור המרצה בלבד.
2 משותף עם החוג לסוציולוגיה.

סדנאות מחקר[1]

תואר שני

	מס' ש"ס	סמי
עבודה והגירה	1+1	א'+ב'
ארגונים	2+2	א'+ב'
נשים בשוק העבודה	1+1	א'+ב'
שוק העבודה	2+2	א'+ב'
סוגיות בקריירות ארגוניות	2+2	א'+ב'
מעברים תפקידיים	2+2	א'+ב'
שינוי ועיצוב ארגוני	1+1	א'+ב'
ארגון ותרבות	2+2	א'+ב'
היבטים משפטיים בתעסוקה	1	ב'
סמינר סגל	1+1	א'+ב'

תלמידי מחקר

סדנת דוקטורנטים	2+2	א'+ב'

---

1 הקבלה לסדנה באישור המרצה בלבד. הסדנה אינה נכללת במניין השעות לתואר.

תיאור הקורסים

סטטיסטיקה ל-מ.א.

חזרה על מושגים ממבוא לסטטיסטיקה - א. סטטיסטיקה תיאורית - אוכלוסיה, מדגם, משתנים, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן והתפלגות נורמלית. ב. סטטיסטיקה היסקית ובדיקת השערות - לפי מדגם אחד: על ממוצע ועל פרופורציה. לפי שני מדגמים: על הפרש ממוצעים ועל הפרש פרופורציות; ניתוח קשר בין שני משתנים - מבחן χ^2 לאי תלות, מדדי קשר למשתנים נומינליים, אורדינליים ואנטרוולים, כולל רגרסיה פשוטה. ניתוח רב משתני - מתאם חלקי, מתאם מרובה, רגרסיה מרובה, משתני דמה ואנטראקציות. ניתוח שונות - חד כווני ודו-כווני עם אנטראקציה. חלק מנושאי הקורס יכלול ניתוח פלטי מחשב מ-SPSS. קורס זה מהווה הכנה לקורס שיטות מחקר כמותיות.

סדנת SPSS - יישומי מחשב

מטרת הסדנה להביא את הסטודנטים להכרת חבילת התוכנה הסטטיסטית SPSSX ככלי לעבודה מחקרית. בין הנושאים שילמדו: הכרת מערכת ההפעלה, שמוש ב-Editor, טיפול במשתנים (טרנספורמציות), שמוש בפרוצדורות סטטיסטיות כמו: התפלגויות, מיתאמים, ניתוח שונות ורגרסיה.
חובות התלמיד: הגשת תרגילים.

שיטות מחקר איכותיות

הקורס יעסוק בגישות המרכזיות למחקר איכותי בנושאים הקשורים בעבודה וארגון. הקורס יתמקד בשלבים השונים של מחקר איכותי: תכנון, אסוף נתונים, ניתוח נתונים, וכתיבה. השיטות לאסוף נתונים שיסקרו כוללים עריכת תצפיות, ראיון ופרשנות טכסטים.
במסגרת הקורס יקראו התלמידים חומר רלבנטי ויבצעו עבודה במסגרתה יתנסו באופן מעשי במחקר איכותי.

שיטות מחקר כמותיות

מטרתו של שיעור זה היא לספק לתלמיד כלים הנחוצים לשם הערכת מחקר הנעשה בידי אחרים. השיעור יפתח בחזרה על נושא הרגרסיה. לאחר מכן יידונו בהרחבה הנושאים הבאים: משתנים וסולמות מדידה, אוכלוסיות, מדגמים והסקת מסקנות בהתבסס על מדגמים; תקפות ומהימנות; מערכי מחקר; איסוף נתונים; ניתוח נתונים; הצגת נתונים.

החוג ללימודי עבודה

שוק העבודה

מטרתו של שיעור זה לאפשר לתלמיד להבין תהליכים בסיסיים המתרחשים בשוק העבודה. תהליכים אלו כוללים: ביקוש לעבודה; היצע עבודה; קביעת שכר; הון אנושי; סגרגציה מקצועית; אפליה; הגירה; אבטלה. יעשה שימוש הן בתאוריות ניאו-קלאסיות והן בתאוריות מוסדיות להבנתם של התהליכים הללו.

ניהול משאבי אנוש

מטרתו של שיעור זה הינה להקנות לתלמידים ידע בסיסי וסקירה ראשונית של הנושאים המרכזיים הנכללים בניהול משאבי אנוש. השיעור יפתח בסביבתו הכלכלית, חוקית ודימוגרפית של ניהול משאבי אנוש. לאחר מכן ידונו המטרות אותן מנסה ניהול זה להשיג, ואילו חלקו העיקרי של השיעור יוקדש לאמצעים בהם עושה ניהול משאבי אנוש שימוש לשם השגתן של מטרות אלו. אמצעים אלו כוללים, בין השאר, מיון קיבוצי, מדיניות שכר, גיוס עובדים וכו'. חלקם הגדול של נושאים אלו נדון בהרחבה בקורסים מתקדמים במסגרת התכנית.

דיני עבודה למ.א.

מטרת הקורס היא להעניק תמונה כללית לגבי משפט העבודה בישראל, תוך התמקדות במספר סוגיות בהן ניכרת אחריותו של הכלל המשפטי בעיצוב חיי העבודה, לרבות: הסדרת-שוק מול הסדרה חברתית של שוק העבודה, היחס בין זכויות אדם ומסגרת חיי העבודה, הגנה על קניין רוחני, מבנה ואימון פועלו של האיגוד המקצועי בישראל, השביתה, בטחון תעסוקתי, "יחוזים אישיים", והשימוש באמצעים לגון חברות כוח אדם להגמשת יחסי העבודה. הקריאה תתבסס על טקסטים משפטיים (ובעיקר חקיקה ופסקי דין), אך מטרת הקורס איננה למצות את הדיון המשפטי כי אם להשתמש בו להעמקת ההבנה של מערכת יחסי העבודה בישראל ויחסי הגומלין שבין משפט והחברה.

תאוריה ומחקר בארגונים

לארגונים תפקיד מרכזי בעולם המודרני. ארגונים משפיעים על כל תחומי החיים וכמעלה הם מהווים נושא מחקר ולימוד מרתק. בקורס זה נסקור תיאוריות שמסבירות מבנים ותהליכים ארגוניים מרכזיים ונראה כיצד הן עומדות במבחן המחקר האמפירי. לדוגמא, כיצד גודל הארגון, והטכנולוגיה שלו משפיעים על המבנה שלו; איך חלוקת הכוח בתוך הארגון, ותהליכי קבלת ההחלטות בו משפיעים על המבנה הארגוני ועל תפקוד הארגון; ואיך בעיות שליטה ותיאום נפתרות באמצעות מבנים ארגוניים שונים.

ארגונים לא מתפקדים בריק ולכן הבנת יחסי הגומלין בין הארגון וסביבתו הכרחית כחלק מלימודם. סביבת הארגון כוללת בין השאר ספקים, לקוחות, מוסדות ממשלתיים, ארגונים תרבותיים והתנדבותיים, וארגונים כלכליים אחרים. הארגון מושפע מסביבתו ומשפיע עליה ואנו ננסה, בעזרת תיאוריות קיימות, להבין את יחסי הגומלין הללו. נראה במהלך הקורס כיצד המחקר של ארגונים שאל ויישם מונחים ורעיונות מתחומים אחרים כמו כלכלה, מדע המדינה, ביולוגיה ואחרים.

יסודות בפיתוח ארגוני

בקורס תיסקר ההיסטוריה של תחום הפיתוח הארגוני ויוצגו אופן הצמיחה וההתפתחות של התחום. כמו כן יוותרו הערכים וההנחות של הפיתוח הארגוני וכן תוצגנה הגישות המרכזיות והמודלים לשינוי ארגוני. אבחון ארגוני יתתערבויות ארגוניות. נעסוק גם בסוגיות כמו החוזה הפסיכולוגי, קשר יועץ-לקוח, התנגדות לשינוי ועוד.

הערכת עובדים

הקורס יעסוק בהערכת עובדים ובהקשר הארגוני בו היא מבוצעת. במסגרת זו יטופלו הן נושאים טכניים (טופסי הערכה, שיטות תיקוף, טעויות הערכה ודרכים לטיפול בטעויות) והן נושאים ארגוניים (מקום ההערכה בארגון והשפעות הארגוניות והסביבתיות עליה). הגישה להערכת עובדים תהיה מערכתית, ויושם דגש על היבטים יישומיים. חובות הסמינר כחובות הקורס ובנוסף עבודה סמינריונית.

מבנת השכר בישראל

קורס זה יעסוק בעיקר בתהליכים שהתרחשו במערכות השכר בישראל לאחר התכנית לייצוב המשק משנת 1985. ייבחנו הסכמי המסגרת שנחתמו בתקופה זו, ותיבדק השפעת רוק שכר מינימום, תשמ"ו-1987 על מבנה השכר במיגזר הציבורי והעיסקי. סוגיית אי השוויון בהתפלגות שכר העבודה בישראל תיבחן תוך השוואות בינלאומיות. כמו-כן, תידון תופעת פערי השכר בין המינים, ויעותרו הסכמי השכר הענפיים שנחתמו בשנים 1993 ו-1994.

סדנה בניתול משאבי אנוש

סדנה לתלמידים מתקדמים המבקשים להתנסות, הלכה למעשה, בתירגול שיקולי ניהול משאבי אנוש ברמה האיסטרטגית והפונקציונאלית. הסדנה מורכבת מסידרה של משחקי סימולציה ותרגילים צוותיים ואינדיבידואליים על בסיס הכנה ביבליוגרפית מוקדמת. ההשתתפות בסדנה מחייבת בקיאות בחומר הקריאה הרלוונטי, מעורבות פעילה ואינטנסיבית במפגשים הכיתתיים וביניהם, והגשה שוטפת של ניירות עמדה ותרגילים.

תדרכה ופיתוח מנהלים

במהלך הקורס יוצגו תפיסות שונות לפיתוח מנהלים במשק הישראלי. המשתתפים ידרשו לבחון לעומק את העשיה באחד מארגונים אלו, ולנתחה לאור האסטרטגיה הארגונית ומרכי הארגון.

תעסוקה בסקטור הלא-יהודי

הכרת המאפיינים התרבותיים של האוכלוסיה הערבית בישראל, וניתוח תהליכי השינוי והתמורות שהתחוללו בקרבה בתחום הכלכלה, התעסוקה והתפתחות ארגוני עבודה חדשים. הקורס יעסוק בהיבטים התיאורטיים של מודרניזציה, שינוי בערכים, נורמות ודפוסי התנהגות, תרבות ארגונית ומחוייבות לארגון לעומת מחוייבות לערכי הקהילה/הכפר.

בנוסף, יכלול הקורס היבטים יישומים ופרקטיים באמצעות התנסות, תרגול והרצאות-אורח של אנשים המתמודדים הלכה - למעשה עם יומות, תעסוקה ועולם התוכן של העבודה.

ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה - מהיבט היישומי

בקורס תוצגנה תפיסות יישומיות מתקדמות לניהול משאבי אנוש בארגוני עבודה. כן יוצגו הקשרים בין האסטרטגיה העסקית, האסטרטגיה הארגונית ותכנית משאבי אנוש על היבטיה השונים כגון שינויים טכנולוגיים; צמיחה; משבר; גלובליזציה; מיזוגים וירכישות וכו'.

משברים ארגוניים, פיטורים, אבטלה ופרישה

סמינר זה עוסק במעברים תפקידיים בעלי זיקה למצבי משבר ושפל ארגוני. המעבר התפקידי, בין אם הוא כפוי ובין אם הוא וולנטארי, כרוך עפ"י רוב בלחצים עבור הפרט המתנסה בו, עבור בעלי תפקידים משלימים, עבור המערכת הארגונית וסביבתה וכן עבור משפחתו של הנוגע ישירות בדבר ובקהילה בה הוא חי. בפתיחת הסמינר יוצג מידל המוזה תהליכים פסיכו-חברתיים שניתן להחילו על כל סוגי המעברים התפקידיים במערכת הארגונית. לאחר מכן, יתמקד הדיון באיפיון מצבי משבר ושפל ארגוני, זיהוי אסטרטגיות ניהול משאבי אנוש חילופיות המובילות לקיטון ארגוני ולהיחלצות מהמשבר, ובחינת אסטרטגיות אלו מבחינת השלכותיהן על הנפשות הפועלות ודפוסי ההתמודדות עם תוצאותיהן - מצבי אי ביטחון תעסוקתי, פיטורין, אבטלה ופרישה מן העבודה.

בסמינר ישולבו הרצאות תלמידים שיתמקדו בסוגיות ספציפיות תוך התבססות על ביבליוגרפיה רלוונטית. סמסטר בי יוקדש ברובו להדרכה אישית בהכנת העבודות הסמינריוניות מתוך כוונה שאלו ישמשו תשתית להכנת תיזות מ.א.

סדנת בניתוח ארגונים

מוקד הסדנה ביישום גישות שונות בתאוריה ארגונית לניתוח ארגונים ספציפיים בסקטור הפרטי והציבורי. כל תלמיד יתמחה בגישה תיאורטית ספציפית ויעשה בה שימוש לניתוח ארגון קיים. ביצוע העבודה המעשית ילווה בהדרכה של מרי הסדנה.

החוג ללימודי עבודה

התנהגות בלתי קונבנציונאלית בארגונים

סמינר מתקדם המיועד להסב את תשומת לב הסטודנט לדפוסי התנהגות בארגונים הסוטים מנורמות ארגוניות ו/או חברתיות מקובלות. המטרה העיקרית היגה לזהות את סיבותיהן ותוצאותיהן של התנהגויות כאלו, ולהציע מסגרות מושגיות מסבירות.

המשתתפים יתבקשו לערוך מחקר זוטא על התנהגות סוטה בארגון עבודה.

אי שוויון בשוק העבודה

הסמינר יעסוק בבחינת תאוריות ריבודיות והסברים לאי-שוויון החברתי-כלכלי בשוק העבודה. הדגשים מיוחדים יושמו על אי-שוויון על בסיס מין, מוצא ולאום בחברה הישראלית, ובפרספקטיבה השוואתית. עבודות המחקר תתבססנה על ניתוח נתונים אמפיריים.

ארגונים, אידאולוגיה וסביבה

בסמינר נבחן (בעיקר) את הקיבוצים באמצעות תיאוריות ומושגים בהם נעשה שימוש רווח בחקר ארגונים כיום. נתמקד בהשפעתה של אידיאולוגיה על נושאים כגון מבנה, פעילות, אפקטיביות, ושינוי ארגוני. נבחן האם ישנם ארגונים אחרים בהם משחקת האידיאולוגיה תפקיד דומה. הדיונים בחלקו הראשון של הסמינר יתבססו על חומר הקריאה ויכללו הצגתו על ידי המשתתפים. הסמסטר השני יוקדש ברובו להדרכה אישית בהכנת העבודות הסמינריונית (הצגתן).

אפליה בתעסוקה

הסמינר ידון בנושאים הבאים: הסברים שונים לאפליה (טעמים, אפליה סטטיסטית, פטריארכליות), מדידת אפליה, מנגנונים משפטיים להתערבות, דיון בקבוצות מופלות בתעסוקה: נשים, ערבים, מזרחים, מבוגרים, ילדים, נכים, והומוסקסואלים. תוכנת התלמידים: *השתתפות פעילה בסמינר, הצגת דפרט במהלך השנה*, והגשת עבודה סמינריונית. דרישות מוקדמות: שוק העבודה, דיני עבודה, שיטות מחקר כמותיות.

תיבטים יישומיים בניהול משאבי אנוש

היעד העיקרי של הקורס הינו לאפשר לסטודנטים להתנסות בהתמודדות מעשית תחת הנחייה עם נושאים ובחרים מתרום משאבי אנוש בארגון. נושאי הלימוד העיקריים כוללים בין השאר: מתודולוגיות של תכנון ועיצוב אסטרטגיה במשאבי אנוש, הכרת תחום המוייפ של משאבי אנוש, גישות יישומיות כדוגמת: "יכולות הליבה" ו"גיליון הישגים מאוזן", מערכות בקרה במשאבי אנוש כדוגמת: חשבונאות, פיתוח מדדים כמותיים ומחקר יישומי. הסמסטר הראשון של הקורס מתרכז בנושאים וכלים מעשיים בניהול משאבי אנוש ובעיקר במוייפ משאבי אנוש. הסמסטר השני מתמקד בעבודה מעשית הכוללת הצבה בארגון והתמודדות עם בעיה נבחרת בתחום. ליווי *העבודה המעשית יתבצע* על ידי מורי הקורס בשיתוף נציג הארגון. מטלות הקורס כוללות: בסמסטר אי - דפרט ותרגיל מוריחב המתייחס לתכנון מערכת באחד מנושאי משאבי אנוש. סמסטר בי - דיווחות התקדמות, ועבודה המסכמת את ההתנסות היישומית (בהיקף של עבודה סמינריונית).

שביתות בהיסטוריה

מטרת הסמינר לתת את תופעת השביתה בהיסטוריה מודרנית, נורמה, מהלכיה ותוצאותיה. הסמינר יכלול ניתוח של ההיסטוריוגרפיה של שביתות, בחינה של שביתות בהיסטוריה של ארצות שונות, ניתוח של תדריות-שביתה, ומבט-עומק של בייתות בהיסטוריה של החברה הישראלית. יושם דגש על שיטות החקירה ההיסטוריות של שביתות, על ניתוח מקורות ראשוניים ועל סיגנונות כתיבה אודות שביתות. במחצית הראשונה של הסמינר ייבחנו ההיסטוריוגראפיה והמקרים ההיסטוריים; במחצית השניה ינותחו מקורות ראשוניים ויידונו עבודות המחקר של הסטודנטים.

סדנת מחקר: ארגונים

הסדנה מיועדת לתלמידים שכותבים את עבודת הגמר שלהם בנושאים הקשורים ביחסי ארגון-סביבה. דגש מיוחד של הסדנה הוא על שינויים במבנה של ארגונים ובהרכב *של קבוצות ארגונים כתוצאה מלחצים* ו/או שינויים סביבתיים. הדרכים השונות באמצעותן ארגונים בוחרים להתמודד עם המגבלות והזדרישות שהסביבה מציבה בפניהם, ומזוע בוחרים ארגונים שונים אסטרטגיות שונות גם תו שאלות רלוונטיות לסדנה זו.

סדנת מחקר: נשים בשוק העבודה

הסדנה מיועדת לתלמידים הכותבים את עבודת הגמר בנושאי נשים בשוק העבודה.
בסדנה יידונו נושאים הקשורים לעבודה בשכר של נשים: הסיבות ליציאתן לשוק העבודה, דפוס ההשתתפות בכח העבודה לאורך מעגל החיים, דפוסי עבודה המאפיינים נשים, ותגמולים בשוק העבודה.

סדנת מחקר: שוק העבודה

במסגרת הסדנה יבצעו התלמידים מחקר אמפירי מקיף בנושא מסוים שייבחר ע"י המורה.
דרישות מוקדמות: שוק העבודה; שיטות מחקר כמותיות; סמינר בנושאי שוק העבודה; אישור מרצה.

סדנת מחקר: סוגיות בקריירות ארגוניות

הסדנה מיועדת לתלמידים אשר תחום עבודת המחקר שלהם עוסק בנושא הקריירות הארגוניות. במסגרת הסדנה יציגו התלמידים את הגישות הספציפיות ששימשו כבסיס לעבודתם האמפירית ולאחר מכן את מערכי המחקר והמימצאים של עבודתם.

סדנת מחקר: מעברים תפקידיים

סדנה זו מיועדת לתלמידים מתקדמים המתכננים את מחקר התיזה או מצויים כבר בעיצומו. עולם התוכן של הסדנה, מעברים תפקידיים, מתייחס להתנסויות רבות אותן עשוי אדם לחוות במהלך חייו ואשר יש להן קשר לעולם העבודה כמו החלפת מקום עבודה, חילופי מקצוע וקריירה, קליטה תעסוקתית בארץ חדשה, פיטורין, אבטלה ופרישה מן העבודה.

סדנת מחקר: סוגיות בהתנהגות ארגונית

הסדנה מיועדת לתלמידי מ.א. מתקדמים המתכננים מחקרים בסוגיות נבחרות בהתנהגות ארגונית ברמת הפרט: מחויבות ארגונית, שביעות רצון, מוטיבציה, התנתקות מאיתה ובלתי נאותה בעבודה.

סדנת מחקר: שינוי ועיצוב ארגוני

הסדנה מיועדת לתלמידים מתקדמים אשר תחום עבודת המחקר שלהם עוסק בנושאי שינוי ועיצוב ארגוני.

סדנת מחקר: עבודה והגירת

הסדנה מיועדת לתלמידים הכותבים את עבודת הגמר בנושאי הגירה ושוק העבודה. הסדנה תתמקד בהבנת תהליכי הסלקציה בארץ המוצא המשפיעים על מאפייניהם הסוציו-כלכליים של המהגרים להגר, ובתהליכי האסימולציה הכלכלית אותה עוברים המהגרים בשוק העבודה של ארץ היעד.

סדנת מחקר: היבטים משפטיים בתעסוקה

הסמינר מיועדת לתלמידים מתקדמים הכותבים את עבודת הגמר על ההיבטים המשפטיים של עולם העבודה. דגש מיוחד יושם על נושאים של שיוויון הזדמנויות ואפליה בתעסוקה.

סמינר שגל

במסגרת הסמינר יוזמנו מרצים מבין מורי החוג ותלמידיו או מחוץ לחוג שידווחו על עבודותיהם.

החוג
ללימודי
עבודה

החטיבה בלימודי עבודה

לימודי החטיבה במסגרת החוג ללימודי עבודה נועדו להקנות לתלמידים ידע בסיסי ביחסי עבודה, התאגדות מקצועית וניהול משאבי אנוש בארגונים. התכנית מעוגנת ביסודות המושגיים של לימודי עבודה, אך משלבת ומשלימה חלקים ולוונטים של מדעי החברה האחרים.
שקלול ציון הגמר בחטיבה: לכל קורס יינתן משקל על-פי מספר שעות הקורס.
החוג מציע חטיבה בהיקף 16 ש"ס.

תנאי קבלה

יתקבלו תלמידים אשר סיימו בהצלחה שניים מהקורסים הבאים ובלבד שהציון בכל אחד מהם "עובר":

1. מבוא לסוציולוגיה.
2. מבוא למיקרו כלכלה או מבוא למקרו כלכלה.
3. מבוא לפסיכולוגיה.

ניתן להתחיל בלימודי החטיבה גם בסמסטר ב' וגם בעונת לימודי הקיץ.

תנאי מעבר לשנה ב'

ציון 60 ומעלה במבוא ליחסי עבודה ולפחות באחד משני הקורסים הבאים: מבוא לארגוני עבודה מאקרו, או מבוא לארגוני עבודה מיקרו. תלמיד שלא יסיים בהצלחה קורסים אלה עד תום הסמסטר השני ללימודיו בחטיבה, לא יוכל להמשיך בלימודי החטיבה.

תכנית הלימודים

דרישות מוקדמות	אופן ההוראה	מס' ש"ס	סמ'

תכנית לימודי החטיבה (16 ש"ס)

א. שלושת המבואות הראשונים הינם חובה:

1. מבוא ליחסי עבודה[1]	שו"ת	3	א/ב
2. מבוא לארגוני עבודה מאקרו[1]	שו"ת	3	א/ב
3. מבוא לארגוני עבודה מיקרו[1]	שו"ת	3	א/ב
- תעסוקה בסקטור הלא-יהודי[2] מאקרו+מיקרו	שו"ת	3	א'

סמסטר ב'

- דיני עבודה[2]	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	3	ב'

החוג ללימודי עבודה

---

1 תלמיד שלמד שיעור דומה בחוג אחר רשאי לפנות למורה המלמד שיעור זה לשם קבלת פטור וילמד במקומו שיעור בחירה אחר מתכנית החטיבה.

2 ניתן גם לתלמידי מ.א.

תיאור הקורסים

מבוא ליחסי עבודה

בשיעור נדון במושגים בסיסיים של המחקר המדעי ביחסי עבודה ובתיאוריות המשמשות את התחום; נגתח את התנהגותם של המרכיבים העיקריים במערכת יחסי העבודה בישראל - עובדים, מעסיקים וממשלה, ונתמקד בתהליכי המויים הקיבוצי ובסכסוכי עבודה.

מבוא לארגוני עבודה - מאקרו

מטרת הקורס הינה להקנות לתלמיד הכרות עם האירגון והבנה של מופעיו העיקריים, עיצובו והשתנותו. בשיעור מבוא הוא מיועד להקנות כלים לניתוח וניאגנוזה, ולשמש נקודת מוצא למגוון שיעורים מתקדמים. הקורס יוקדש לסקירת רוחב של *תאוריות ארגוניות עיקריות זלחבנת הקשר* בין ארגונים לבין נושאים כגון סביבה, משאבים, תרבות, כח, מבנה, קבלת החלטות ועוד.

מבוא לארגוני עבודה - מיקרו

מטרת קורס מבוא זה הנה להקנות לתלמיד הכרות עם ההתנהגות של פרטים וקבוצות בארגון, והבנה של הגורמים להתנהגות ושל תוצאותיה.

הקורס יוקדש להבנת מאפייני הפרט ומניעי התנהגותו כיחיד וכחבר בקבוצות שונות בארגון. יכללו בו נושאים כגון: הבדלים בין אישיים, תפיסה, מוטיבציה ושביעות רצון, תקשורת, קבוצות ומנהיגות.

דיני עבודה

הקורס נועד להקנות ידע בסיסי במשפט העבודה הקיבוצי והאינדיבידואלי ולהגדיר את המסגרת המשפטית לסכסוכי עבודה והדרכים ליישובם. בין הנושאים שיידונו בשיעור: *מקורות דיני העבודה; בית הדין לעבודה*; מיהו עובד; החוזה האישי וההסכם הקיבוצי; פיהותו, תוכנו ותחולתו; קביעת תנאי עבודה לפי חוק; שעות עבודה ומנוחה, חופשה שנתית, דמי מחלה, עבודת נשים, הגנת שכר ופיצויי פיטורין; ביטחון תעסוקתי; מושגי יסוד בסכסוכי עבודה; כלים וזדרכים ליישוב סכסוכי עבודה.

תעסוקה בסקטור הלא-יהודי

הכרת המאפיינים התרבותיים של האוכלוסיה הערבית בישראל, וניתוח תהליכי השינוי והתמורות שהתחוללו בקרבה בתחום הכלכלה, התעסוקה והתפתחות ארגוני עבודה חדשים. הקורס יעסוק בהיבטים התיאורטיים של מודרניזציה, שינוי בערכים, נורמות ודפוסי התנהגות, תרבות ארגונית ומחוייבות לארגון לעומת מחוייבות לקהילה/חמולה.

בנוסף, יכלול הקורס היבטים יישומים ופרקטיים באמצעות התנסות, תרגול והרצאות-אורח של אנשים המתמודדים הלכה - למעשה עם יזמות, תעסוקה ועולם התוכן של העבודה.

החוג ללימודי עבודה

תואר שני

סמסטר א'

קורסי חובה

1051.4000	**סטטיסטיקה למ.א.**[1]		ש'+ת'
.01 שיעור:	ב' 15-18;	208	ר. נדיב-אברהם
.02 תרגיל:	ד' 14-16;	208	
1051.4005.01	**שיטות מחקר איכותניות**		שו"ת
	ג' 16-18;	204	ד"ר ג. קונדה
1051.4009.01	**שוק העבודה**		שו"ת
	ה' 15-18;	205	פרופ' י. כהן
1051.4004.01	**מתודה ומחקר בהיסטוריה**		שו"ת
	א' 13-16;	419	ד"ר ד. דה-פריס

קורסי בחירה

1051.4415.01	**הערכת עובדים**		שו"ת
	ג' 14-16;	106	ד"ר ע. ספקטור
1051.4340.01	**מבנה השכר בישראל**		שו"ת
	א' 16-19;	206	ד"ר כ. עפרוני
1051.4387.01	**יסודות בפיתוח ארגוני**		שו"ת
.02	**עבודת שדה**		
	ב' 14-17;	206	ד"ר א. וייץ
1051.4388.01	**תעסוקה בסקטור הלא-יהודי**		שו"ת
	ד' 15-18;	107	ד"ר ר. חלבי

החוג ללימודי עבודה

קורסי בחירה שנתיים

1051.4357.01	**סדנה בניהול משאבי אנוש**		שו"ת
	ג' 18-20;	421	פרופ' ד. יעקבסון
1051.4361.01	**היבטים יישומים בניהול משאבי אנוש**		שו"ת
	ה' 18-20;	425	ד"ר ש. קמינקא

1 הקורס אינו נכלל במניין השעות לתואר.

סמינרים שנתיים

1051.4379.01	משברים ארגוניים, פיטורים, אבטלה ופרישה א' 19-21; 420	ס' פרופ' ד. יעקבסון
1051.4531.01	משפחה ועבודה בעולם ההיי-טק ב' 19-21; 206	ס' פרופ' נ. קונדה
1051.4430.01	אפליה בתעסוקה סמי א': כי 17-19; 206 סמי ב': בי 15-17; 206	ס' ד"ר ח. שטייר, ד"ר ג. מונדלק
1051.4405.01	הערכת עובדים גי 14-16; 106	ס' ד"ר ע. ספקטור
1051.4429.01	ארגונים, אידאולוגיה וסביבה[1] גי 16-18; 107	ס' ד"ר ט. סימונס
1051.4431.01	שביתות בהסטוריה גי 18-20; 314	ס' ד"ר ד. דה-פריס
1051.4327.01 .02	סדנה בניתוח ארגונים עבודת שדה די 18-20; 426	שרית ד"ר א. וייץ
1051.4353.01	התנהגות בלתי קונבנציונלית בארגונים הי 16-18; 104	ס' ד"ר י. ורדי
1041.4427.01	אי שוויון בשוק העבודה אי 17-19; 426	ס' פרופ' מ. סמיונוב

תלמידי מחקר

1051.4523.01	סדנת דוקטורנטים גי 14-16; 412	ס' ד"ר ג. קונדה פרופ' י. כהן ד"ר ח. שטייר ד"ר ג. קונדה פרופ' י. הברפלד ד"ר ד. דה-פריס

1 חופף לקורס קיבוצים כארגונים שניתן כשנים קודמות.

סמסטר ב'

קורסי חובה

1051.4002.01	**שיטות מחקר כמותיות** ב' 13-16; 205	שו"ת פרופ' י. הברפלד	
1051.4040.02	**דיני עבודה למ.א.** א' 16-19; 103	שו"ת עו"ד א. לין	
1051.4030.01	**ניהול משאבי אנוש** ה' 13-16; 205	שו"ת פרופ' י. הברפלד	
1051.4010.01	**תיאוריה ומחקר בארגונים** ד' 15-18; 208	שו"ת ד"ר ט. סימונס	

קורסי בחירה

1051.4364.01 1051.4364.02	**הדרכה ופיתוח מנהלים** **עבודת שדה** ה' 13-16; 103	שו"ת ד"ר א. וייץ	
1051.4389.01	**ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה - ההיבט היישומי** א' 14-16; 205	שו"ת ח. בן-ימיני	
1051.4137.01	**ניהול קריירות ארגוניות** ב' 17-19; 426	שו"ת ד"ר י. ורדי	
1051.4426.01	**עובדי צווארון לבן בהסטוריה ובתיאוריה** ד' 12-15; 314	שו"ת ד"ר ד. דה-פריס	

החוג ללימודי עבודה

סדנאות מחקר

1051.4504.01	**עבודה והצירה** א' 12-13; 412	סד' פרופ' י. כהן	
1051.4505.01	**סוגיות בקריירות ארגוניות** א' 19-21; 412	סד' ד"ר י. ורדי	
1051.4510.01	**היסטוריה השוואתית של עובדים** ד' 15-17; 412	סד' ד"ר ד. דה-פריס	
1051.4528.01	**שינוי ועיצוב ארגוני** א' 14-16; 412	סד' ד"ר א. וייץ	
1051.4507.01	**נשים בשוק העבודה** ב' 16-17; 412	סד' ד"ר ח. שטייר	

1051.4512.01	מעברים תפקידיים		סדי
	א' 17-19;	412	פרופי ד. יעקבסון
1051.4525.01	ארגונים		סדי
	ג' 14-16;	412	דייר ט. סימונס
1051.4522.01	שוק העבודה		סדי
	ה' 16-18;	412	פרופי י. הברפלד
1051.4506.01	ארגון ותרבות		סדי
	ב' 16-18;	412	דייר ג. קונדה
1051.4530.01	היבטים משפטיים בשוק העבודה		סדי
	ב' 17-18;	סמי א' 412	דייר ג. מונדלק
1051.4600.01	סמינר סגל		סי
	ג' 12-14;	412	דייר ג. קונדה

החטיבה בלימודי עבודה

סמסטר א'

מבואות

1051.2100.01	מבוא ליחסי עבודה ב' 18-21; 208	שו"ת ד"ר ע. כרמי
1051.2113.01	מבוא לארגוני עבודה - מאקרו ה' 12-15; 206	שו"ת ג. אילון-סודאי
1051.2114.01	מבוא לארגוני עבודה - מיקרו ה' 9-12; 107	שו"ת א. סתר

קורס בחירה

1051.4388.01	תעסוקה בסקטור הלא רווחי ד' 15-18; 107	שו"ת ד"ר ר. חלבי

סמסטר ב'

1051.2100.02	מבוא ליחסי עבודה ב' 18-21; 108	שו"ת ד"ר ע. כרמי
1051.2113.02	מבוא לארגוני עבודה - מאקרו ה' 12-15; 206	שו"ת ג. אילון-סודאי
1051.2114.02	מבוא לארגוני עבודה - מיקרו ג' 9-12; 206	שו"ת ד"ר י. ורדי

החוג ללימודי עבודה

קורס בחירה

1051.4040.01	דיני עבודה א' 16-19; 103	שו"ת עו"ד א. לין

התכנית למדיניות ציבורית

ראש התכנית: פרופ' יוסי ברכמן

יועץ: ד"ר ישראל דרורי

תואר שני

א. מטרות התכנית

להקנות ידע תאורטי ומקצועי וכלים מתודולוגיים להבנת ההיבטים המדיניים, הכלכליים החברתיים והמשפטיים של מדיניות ציבורית ויחסי הגומלין שביניהם. הלימודים מיועדים לפתח כושר ניתוח בעיצוב, יישום והערכת מדיניות ולהכשיר את הבוגרים למילוי תפקידי מטה בכירים במגזר הציבורי.
התכנית כוללת שבעה מסלולי התמחות בתחומי המדיניות הציבורית: מינהל ציבורי, מדיניות עירונית ושלטון מקומי, מדיניות כלכלית בסקטור הציבורי, מדיניות חברתית, מדיניות הגירה וקליטה, ניהול מערכת אכיפת חוק, ביקורת והערכה במוסדות ציבוריים.

ב. הליכי קבלה

רשאים להגיש מועמדות בעלי תואר בוגר אוניברסיטה בציון גמר "טוב" (80) לפחות. התכנית מיועדת בעיקר לבוגרי מדעי החברה וההתנהגות, אך פתוחה גם לבוגרי דיסציפלינות אחרות. האחרונים יחוייבו בלימודי השלמה.
ההחלטה על קבלה ללימודים תתבסס על הישגים בלימודים קודמים בתחומים רלבנטיים, על נסיון בעבודה, ולפי הצורך על ראיון אישי.
תלמיד המתקבל לשנת השלמות יהיה במעמד מן המניין על תנאי, ורק לאחר עמידה בלימודי ההשלמה, יעבור למעמד תלמיד מן המניין. על התלמיד לסיים את לימודי ההשלמה במהלך השנה הראשונה ללימודיו.

ג. מסלולי לימוד

התכנית למדיניות ציבורית

מוצעים שני מסלולי לימוד:
1. מסלול ללא עבודת גמר
2. מסלול עם עבודת גמר

כל התלמידים יתקבלו למסלול ללא עבודת גמר. המעבר למסלול עם עבודת גמר מותנה ב:
א. ממוצע 85 לפחות בקורסי החובה.
ב. אישור ועדת ההוראה של התכנית (דף הנחיות מפורטות נמצא במזכירות התכנית).

ד. משך הלימודים

משך הלימודים לתואר הוא חמש שנים לכל היותר. בפרק זמן זה על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר. המשך לימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת ההוראה, הניתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף 6 ש"ס לפחות.

ה. מהלך הלימודים

על התלמיד לסיים את לימודי ההשלמה במהלך השנה הראשונה ללימודיו, ואת כל *לימודי החובה תוך שנתיים מתחילת לימודיו.*
השגת ממוצע 75 לפחות בלימודי החובה היא תנאי להמשך הלימודים בתכנית. תלמיד שלא ישיג ממוצע זה - יופסקו לימודיו.
תלמיד רשאי לחזור על קורס חובה לשם שיפור הממוצע רק באישור יועץ התכנית.

ו. לימודי השלמה[1]

תלמידים אשר לא למדו במסגרת תואר ראשון את הקורסים המפורטים להלן, חייבים להשלימם במשך שנת הלימודים הראשונה. דרישה זו מהווה תנאי להמשך הלימודים בתכנית.

יסודות הכלכלה	4 ש"ס
חשבונאות	2 ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה	4 ש"ס במסגרת החוג למדע המדינה

1. פטור מהקורס "יסודות הכלכלה" ניתן רק לבוגרי החוג לכלכלה או לתלמידים שסיימו בהצלחה קודם מבוא לכלכלה (לכלכלנים) (תורת המחירים).

2. תלמיד אשר סיים את לימודי ה-ב.א. 7 שנים ומעלה לפני התקבלותו לתכנית, חייב בלימודי ההשלמה, גם אם למד את הקורסים המתאימים במסגרת לימודיו הקודמים.

3. תלמיד יוכל להירשם לשיעור המחייב כדרישה מוקדמת שיעור השלמה, רק אם סיים בהצלחה את קורס ההשלמה או קיבל פטור ממנו. כלל זה חל על כל הקורסים בתכנית הלימודים.

4. בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שירות מילואים. בגין סיבה אחרת יינתן מועד נוסף רק באישור היועץ לתואר שני (כפוף להמצאת *אישורים מתאימים).*

5. עבודה סמינריונית יש להגיש לא יאוחר מתום הסמסטר העוקב למתן הסמינר.

6. פטור מהקורס "מיקרו כלכלה" יינתן על בסיס ציון 75 ומעלה למי שלמד קורס זה במוסדות אחרים.

---

1 תלמידים שיתקבלו לתכנית ואינם מתחום מדעי החברה יחוייבו בלימודי השלמה נוספים וזה על פי שיקולו של היועץ.

תכנית הלימודים

1. מסלול לימודים ללא עבודת גמר

מטרת מסלול לימודים זה להבשיר את הבוגרים למילוי תפקידים בכירים במגזר הציבורי ולהקנות את הידע המקצועי והכישורים הדרושים למשרות אלה.

היקף הלימודים הוא 47 שעות סמסטריאליות (לא כולל לימודי השלמה).

תלמיד שלמד לימודי תואר שני וזכאי על סמך קורסים חופפים שלמד לפטור מקורסים הנלולים בתכנית, חייב ב-2/3 לפחות מהיקף הלימודים בתכנית, כלומר ב-31 ש"ס.

חובות התלמיד

לימודי השלמה	-
קורסי חובה	22 ש"ס
סמינרים	4 ש"ס
לימודי התמחות	16 ש"ס
סדנה בניתוח אירועי מדיניות	5 ש"ס
בחינת גמר	

קורסי חובה, 22 ש"ס

לימודי חובה בסיסיים (22 ש"ס): על התלמיד ללמוד את כל הקורסים המפורטים ברשימה.

שיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית	4 ש"ס
משפט חוקתי ואתיקה ציבורית	4 ש"ס
עלות תועלת והערכת פרויקטים ציבוריים	3 ש"ס
מיקרו כלכלה ומדיניות ציבורית[1]	4 ש"ס
היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות[2]	2 ש"ס
תיאוריות ארגוניות וניהוליות[3]	2 ש"ס
מבוא למדיניות ציבורית	3 ש"ס
סה"כ	22 ש"ס

התכנית למדיניות ציבורית

---

1 תלמיד אשר הינו בוגר ביה"ס לכלכלה אינו רשאי ללמוד קורס זה. עליו להשלים את השעות במסגרת התכנית.

2 חופף לקורס מדיניות חברתית שניתן בשנים קודמות.

3 חופף לקורס מינהל ומדיניות ציבורית שניתן בשנים קודמות.

לימודי התמחות, 16 ש"ס

מוצעים שבעה תחומי התמחות:

א. מינהל ציבורי
ב. מדיניות כלכלית בסקטור הציבורי
ג. מדיניות חברתית
ד. מדיניות עירונית ושלטון מקומי
ה. מדיניות הגירה וקליטה
ו. ניהול מערכת אכיפת חוק (לא יינתן בתש"ס)
ז. ביקורת והערכה במוסדות ציבוריים (לא יינתן בתש"ס)

בחירת קורסי ההתמחות תעשה מתוך הקורסים המוצעים בתחומי ההתמחות. תלמיד רשאי ללמוד עד 6 ש"ס של קורסים המוצעים במסלולי ההתמחות האחרים. בתום שנת הלימודים הראשונה, על התלמיד לבחור תחום התמחות ולהודיע על כך למזכירות התכנית.

מינהל ציבורי - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:

הקורסים במסלול זה מציגים את מגוון הבעיות והסוגיות המתעוררות במנהל הציבורי - ומיועדים להקנות כלים לניתוח הבעיות ולגיבוש פתרונות.

חובה

יישום מדיניות: גישות ושיטות	2	ש"ס

בחירה

גישות ניהול בשירות הציבורי	2	ש"ס
התקציב במגזר הציבורי	2	ש"ס
חברות ממשלתיות	2	ש"ס
תקצוב ובקרה אי-בי	2	ש"ס
קבלת החלטות בסקטור הציבורי	2	ש"ס
מימון ציבורי	2	ש"ס
הערכת עובדים בסקטור הציבורי	2	ש"ס במסגרת החוג ללימודי עבודה

מדיניות חברתית - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:

הקורסים במסלול זה בוחנים היבטים של *מדיניות בתחומי הרווחה*, בריאות, חינוך ותעסוקה.

חובה

החברה הישראלית	2	ש"ס

בחירה

מדיניות ומערכות שירותים בזירת הרווחה	2	ש"ס
היבטים חוקיים, אתיים ומשפטיים של מדיניות ושירותי רווחה	2	ש"ס במסגרת ביה"ס לע. סוציאלית
מבוא למערכות בריאות/כלכלת בריאות (ד"מ מיקרו כלכלה)	2	ש"ס במסגרת הפקולטה לניהול
מערכות חינוך- גישה כלכלית	2	ש"ס במסגרת החוג לחינוך
סוגיות במדיניות חברתית	2	ש"ס

מדיניות כלכלית בסקטור הציבורי - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:
הקורסים במסלול זה מתייחסים למדיניות הכלכלית בסקטור הציבורי כולל פיקוח ותהליכי דה-רגולציה.

חובה

מימון ציבורי	2	ש"ס

בחירה

ארגון תעשייתי ופיקוח	2	ש"ס
כלכלת תחבורה	2	ש"ס במסגרת ביה"ס לכלכלה
כלכלה ניהולית	3	ש"ס
כלכלת ישראל	2	ש"ס
מבוא למערכות בריאות/כלכלת בריאות (ד"מ מיקרו כלכלה)	2	ש"ס במסגרת הפקולטה לניהול
שיטות מחקר למתקדמים	2	ש"ס

מדיניות עירונית ושלטון מקומי - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:
ההתמחות מתמקדת במכלול הבעיות והסוגיות המתעוררות בשלטון המקומי ובמשרדים הממשלתיים הנוגעים לבעיות עירוניות.

חובה

מדיניות עירונית ואזורית	2	ש"ס

בחירה

בעיות איכות הסביבה	2	ש"ס
השלטון המקומי ומגמות ביזור	2	ש"ס
מדיניות קרקע ותכנון	2	ש"ס
מינהל כספים ושלטון מקומי	2	ש"ס
כלכלה אורבנית	2	ש"ס במסגרת ביה"ס לכלכלה
סוציולוגיה סביבתית	3	ש"ס במסגרת החוג לסוציולוגיה
תאוריות בתכנון סביבתי	2	ש"ס במסגרת החוג לגיאוגרפיה

התכנית למדיניות ציבורית

מדיניות הגירה וקליטה - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:

חובה

מדיניות עליה וקליטה	2	ש"ס

בחירה

שוק העבודה	3	ש"ס במסגרת החוג ללימודי עבודה
דיני עבודה	3	ש"ס במסגרת החוג ללימודי עבודה
כלכלת עבודה	3	ש"ס במסגרת ביה"ס לכלכלה
קליטת עליה במישור המוניציפלי	2	ש"ס
היבטים סוציולוגיים של הגירה	3	ש"ס במסגרת החוג לסוציולוגיה
יזמות כלכלית וחברתית בחברה הישראלית	2	ש"ס

סמינרים

על התלמיד לבחור 2 סמינרים. סמינר אחד לפחות מתחום ההתמחות שלו.

מינהל ציבורי	מדיניות כלכלית בסקטור הציבורי	מדיניות חברתית	מדיניות עירונית ושלטון מקומי	מדיניות הגירה וקליטה
תאוריות ארגוניות 2 ש"ס	מינהל תקצוב והערכת פרוייקטים ציבוריים 4 ש"ס	שינוי חברתי מתוכנן 2 ש"ס	מדיניות דיור 2 ש"ס	עובדים זרים בישראל 2 ש"ס
יישום במדיניות ציבורית 2 ש"ס	תהליכי רפורמה ודה-רגולציה 2 ש"ס	זכויות הפרט 3 ש"ס	סוגיות במדיניות עירונית 2 ש"ס	
סוגיות במדיניות לאומית 2 ש"ס			מדיניות תחבורה 2 ש"ס	
		אי שוויון בשוק העבודה[1]		

<u>סמינר מחלקתי</u> - מיועד להפגיש את קובעי המדיניות הבכירים בחברה ובמשק עם תלמידי התכנית ומוריה. הסמינר יתקיים בימי ה' בין השעות 14.00-1600 בחדר 527 בבניין נפתלי. תאריכי הפגישות יפורסמו על לוח המודעות של התכנית למדיניות ציבורית. חובה על תלמידי התכנית להשתתף בסמינר.

1 במסגרת החוג לסוציולוגיה.

סדנה בניתוח אירועי מדיניות

הסדנה בניתוח אירועי מדיניות הינה בהיקף 5 ש"ס. זכאים להירשם לסדנה רק תלמידים העומדים באחד משני התנאים הבאים:

1. סיימו את כל חובותיהם, כולל קורסי חובה והתמחות.
2. הם משלימים באותו הסמסטר במקביל להכנת הסדנה את יתרת חובותיהם לתואר.

הזמן המוקצב להכנת הסדנה הינו סמסטר אחד.

בחינת גמר

לבחינה זכאי לגשת אך ורק תלמיד אשר סיים את כל חובותיו בתכנית. סיום חובות משמעו עמידה בהצלחה בכל הבחינות ובכל העבודות הסמינריוניות.

בחינת הגמר נועדה לבחון את ידיעותיו של התלמיד בנושאי מדיניות שונים ולהפגין יכולת בהבנת תאוריות וגישות בתחומים הקשורים לניבוש מדיניות ישומה והערכתה.

לרשות התלמיד יעמדו שני מועדים וציון המעבר יהיה 75 לפחות.

ציון הבחינה מהווה 10% מציון הגמר.

מתכונת הבחינה מפורטת בדף מידע בנושא.

ציון גמר

על תלמיד שהשלים את כל חובותיו לתואר להגיש בקשה לציון גמר (טפסים נמצאים במזכירות התכנית).

הרכב ציון הגמר

קורסי חובה	35%
לימודי התמחות	25%
סמינרים (2 סמינרים)	15%
סדנה בניתוח אירועי מדיניות	15%
בחינת גמר	10%

2. מסלול לימודים עם עבודת גמר (עבודת מ.א.)

מטרת מסלול לימודים זה היא להקנות ידע על תהליך גיבושה של המדיניות הציבורית, יישומה והערכתה, להכשיר את התלמידים למחקר עצמאי בתחום המדיניות הציבורית ולציידם בכלים עיוניים ומתודולוגיים הדרושים בעבודתם. עבודת הגמר מהווה דרישת קדם ללימודי דוקטורט.

התכנית למדיניות ציבורית

מבנה תכנית הלימודים

היקף הלימודים במסלול הוא 38 שעות סמסטריאליות.

חובות התלמיד

1.	לימודי השלמה	-
2.	קורסי חובה	22 ש"ס
3.	לימודי התמחות	10 ש"ס
4.	סמינרים: שניים לפחות מתחום ההתמחות (סה"כ 3 סמינרים) + סדנת ותזה למ.א.	6 ש"ס
5.	עבודת גמר	-
		38 ש"ס

רשימת הקורסים המוצעים בכל אחת מן המסגרות הניל היא זו המופיעה בתכנית במסלול ללא עבודת גמר.

פטור על סמך לימודים קודמים

תלמיד שלמד לימודי תואר שני ומבקש פטור מקורסים הכלולים בתכנית על סמך קורסים חופפים, יגיש טופס בקשה לפטור. בכל מקרה חייב תלמיד במכסה שלא תפחת מ-2/3 מתכנית הלימודים הנדרשת. (לא פחות מ-25 ש"ס, תכנית הלימודים תיקבע על ידי יועץ התכנית).

מגמות התמחות

מוצעים שבעה תחומי התמחות:

א. מינהל ציבורי
ב. מדיניות כלכלית בסקטור הציבורי
ג. מדיניות חברתית
ד. מדיניות עירונית בשלטון מקומי
ה. מדיניות הגירה וקליטה
ו. ניהול מערכת אכיפת חוק (לא ינתן בתש"ס)
ז. ביקורת והערכה במוסדות ציבוריים (לא ינתן בתש"ס)

על כל תלמיד שהתקבל למסלול עם עבודת גמר לבחור בתחום התמחות וללמוד 10 ש"ס בתחום זה. שני קורסים חייבים להיות בעלי אופי מתודולוגי. תחום ההתמחות להיות תואם את נושא עבודת הגמר.

עבודת גמר (מ.א.)

על כל תלמיד להגיש עבודת גמר בהתכוונת של חיבור מדעי. העבודה תתמקד בדרך כלל בסוגיה אמפירית של מדיניות ציבורית ותחקור באופן מקיף את היבטיה השונים, תוך שימוש בתאוריה הרלוונטית, ובשיטות המחקר המתאימות. התלמיד יזכים את יבולתו בכל שלבי עבודת הגמר, כולל הגדרת הבעיה, הבנה ותאור הרקע העיוני הנדון בספרות, פיתוח מתודולוגיה ויישומה, איסוף נתונים וניתוחם ובדיקת ההשערות. עיקר הדגש בעבודת הגמר יהיה בהרומתה לפיתרון בעיות יישומיות בתחום המדיניות הציבורית. חלק מחובות עבודת הגמר הינה הגנה על התזה בפני המפורט בדף ההנחיות.

העבודה תכוצע בהנחיית שני מורים. הצעת העבודה תוגש ליועץ התכנית ותאושר על ידי ועדת ההוראה החוגית. דף הנחיות לכתיבת עבודת גמר ניתן לקבל במזכירות התוכנית.

הרכב ציון הגמר

ציון הגמר יחושב כדלהלן:

קורסי חובה	35%
לימודי התמחות	15%
סמינרים	15%
עבודת גמר	25%
בחינה גמר	10%
	100%

תיאור הקורסים

קורסי חובה

שיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית

שיטות מחקר, מדידה, מערכי מחקר, שיטות איסוף נתונים, עיבוד נתונים, רגרסיה, ניתוח כמותי רב משתני, מבחנים פרמטריים, דגימה, בדיקת השערות.
דרישה מוקדמת: מבוא לסטטיסטיקה.

עלות תועלת

בעיות פוליטיות בחישוב עלות תועלת, שקולי יעילות בהקצאת משאבים ופרויקטים ציבוריים, שיטות להערכת כדאיות פרויקטים ציבוריים גדולים. נושאים עיקריים שידונו בקורס כוללים: הקצאת משאבים מנקודת מבט המשק הלאומי, טכניקות למותיות - כלכליות להערכת הכדאיות של פרויקטים, שיקולים דינמיים בהערכת כדאיות ותכנון פרויקטים, סיכון ואי ודאות בפרויקטים גדולים, אספקטים לא כמותיים בתהליך ההערכה הכולל.
דרישות מוקדמות: יסודות השיטות הכמותיות בכלכלה, מבוא לסטטיסטיקה, מיקרו כלכלה.

מיקרו כלכלה ומדיניות ציבורית

הקורס נועד לתקנות לתלמיד את כלי הניתוח הבסיסיים של התאוריה המיקרו-כלכלית תוך הדגשת יישומם לבעיות החלטה איפיניות בסקטור הציבורי. דרישת קדם יסודות הכלכלה ושיטות כמותיות (קורס זה אינו מיועד לתלמידים בעלי חיתוך כלכלני).

חיבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות

הקורס עוסק בזיקה בין ידע מדעי ומדיניות ציבורית. בין נושאי הקורס: הגדרת בעיות במדיניות ציבורית, ידע מדעי כבסיס לניתוח מדיניות ואמצעי להערכה. נבחנות תכניות התערבות ומדיניות ציבורית בתחום חינוך, רווחה, עבריינות והכנסן עירוני.

מבוא למדיניות ציבורית

הקורס יסקור את המושגים המרכזיים והתאוריות במדיניות ציבורית.
נושאי הדיון יתמקדו על שלושת המרכיבים הבסיסיים בתהליכי מדיניות: ניתוב, יישום והערכה.

משפט חוקתי ואתיקה ציבורית

הקורס יסקור את עיקרי המשפט הציבורי (חוקתי ומינהלי) בשיטת המשפט בישראל. בין הנושאים שיידונו: רשויות המדינה והיחסים ביניהן; זכויות הפרט וחובות המינהל הציבורי. הקורס יעסוק גם בהארת עקרונות האתיקה הציבורית החלים על נבחרי ציבור ועל עובדי המינהל הציבורי. הקורס יבחן בהקשר רחב את היחס שבין משפט לאתיקה בתחום המיושם והמינהל הציבורי.

התכנית למדיניות ציבורית

תיאוריות ניתוליות וארגוניות

מטרת הקורס לסקור באופן ביקורתי את התיאוריות הביורוקרטיות והארגוניות. הדגש העיקרי הוא להציג בפני הסטודנטים את תפקיד הביורוקרטיה וארגונים בעיצוב, תכנון ויישום מדיניות. כמו כן, הקורס יציג היבטים עיקריים במנהל ציבורי כגון מבנה ארגוני וביורוקרטי, תרבות, שינוי, סביבה, וכד'. הקורס יבחן את יחסי הגומלין בין מדיניות למנהל, במיוחד למנהלים בשירות הציבורי.

לימודי התמחות

יזמות כלכלית חברתית

מטרת הקורס לבחון הגדרת רחבה של יזמות כלכלית וחברתית ולנסות להתבונן ביחסי הגומלין שבין יזמות עסקית לבין הסקטור הציבורי. הקורס יבחן יזמות במגוון תחומים. בסקטור הציבורי בתחומים כגון: קליטת עלייה, חינוך, בריאות, שלטון מקומי, איכות סביבה וכדי ובסקטור הפרטי יזמות של קבוצות אוכלוסיה כגון: עולים, נשים וכדי. הקורס ידון ביזמות הן כאסטרטגיה של קבוצות חלשות והן כאמצעי להפיכה של בירוקרטיות נוקשות לארגונים גמישים יצירתיים ומניבים לסביבתם.

קבלת החלטות בסקטור הציבורי

מודלים בסיסיים של תהליך קבלת-החלטות. (ברמת היחיד, הקבוצה והמערכת הארגונית). קבלת-החלטות אסטרטגית במגזר הציבורי: אילוצים והזדמנויות.
קבלת החלטות במערכת קניות-מדיניות-הציבור הישראלי: מאפיינים עיקריים.

תחברת תישראלית

גישות מאקרו סוציולוגיות יונחו את הדיונים בקורס אשר יתמקד בניתוח הגורמים המעצבים את המערכת הפוליטית, מבנה שוק העבודה, המבנה המעמדי, מערכת החינוך, המבנה האורבני, מתחים עדתיים- מעמדיים, ויחסי רוב מיעוט.

מימון ציבורי

מושגי יסוד הדרושים להבנת ההשלכות הכלכליות של פעילות הסקטור הציבורי. מוצרים ציבוריים פונקציות העדפה חברתית מושגי יסוד בכלכלת רווחה, מיסוי וסעד. נדון גם בקונפליקטים שבין יעילות כלכלית ותפקידו של המתכנן הכלכלי בקבלת החלטות בתחומים אלה. כמו כן, יידונו בבעית כשל שוק והתערבות ממשלתית.
דרישות קדם: מיקרו כלכלה.

תערכת תכניות: מערכי מחקר

הקורס יעסוק במתדולוגיה של הערכת תכניות והערכת מדיניות. הנושאים שיילמדו: מערכי מחקר, הערכת התוקף של מערכי מחקר. כלי מדידה וגישות כמותיות ואיכותיות להערכת ממצאים. בסיום הקורס יידרשו התלמידים לבצע תכנון של מחקר הערכה.
דרישה מוקדמת: מבוא לסטטיסטיקה.

חברות ממשלתיות בישראל

מטרת הקורס לבחון את יחסי הגומלין בין התחום הפוליטי לבין ההתנהגות הכלכלית של חברות ממשלתיות בכלכלה הפוליטית בישראל. בשלב שני נעסוק בסוגיות הפעולה של מקבלי ההחלטות בזירה הפוליטית וחברות ממשלתיות כמו שרי ממשלה, עובדי מדינה, דירקטורים, מנהלים ונציגי עובדים. במהלך הקורס וינותחו החלטות בנושאים הקשורים להחזק פעילותן של חברות ממשלתיות וננסה להבין את מקומם של השיקולים הפוליטיים בפעילות זו (פרויקט הלביא, תעלת הימים, חיפושי נפט וכיוצ'ב).

התקציב במגזר הציבורי

בקורס יושם דגש על הבנתם של הגורמים העיקריים בתהליך גיבושו של התקציב הציבורי.
נעסוק בניתוח מרכיבי, שימושיו והשלכותיו של התקציב הציבורי, ואת לאור גישות ותפיסות שונות המצויות בספרות המדעית.

מינהל בסמים בשלטון המקומי

הקורס עוסק במערכת הכספית של השלטון המקומי: מקורות ההכנסה, שיטות תקצוב ודרכי בניית תקציב, סוגי ההוצאה הכספית ודרכי הבקרה עליהם.

כל זאת לאור מערכות היחסים שבין השלטון המרכזי לשלטון המקומי ובין נבחרי הציבור לפקידי הרשות המקומית.

מדיניות עירונית ואזורית

הקורס מהווה מבוא כללי למדיניות עירונית ואזורית. מטרתו היא להקנות ידע בסיסי בתחום על-ידי סקירות היסטוריה ודיון בבעיות מדיניות מובחרות. נושאי הקורס מתחלקים לארבע קבוצות: (א) תהליך העיור: נורמים, השלכות ומדיניות; (ב) תהליכי שינוי במבנה העיר ובמדיניות הפיתוח העירוני; (ג) השלטון המקומי: מבנה, מימון, תכנון; (ד) בעיית השלטון המקומי בספק שירותים וחשיבות.

מדיניות קרקע ותכנון

בקורס יזונו סוגיות מרכזיות במדיניות קרקע ובתכנון העירוני, שההחלטות לגביהן יעצבו את הדמות הפיסית של המדינה לקראת המאה הבאה. נכיר את התפיסות התיאורטיות המרכזיות ואת אמצעי המדיניות המוצעים לפתרון הבעיות. במהלך הסמסטר נדיחס לנושאים הבאים: מדיניות קרקע, תכנון סטאטוטורי, והפתרונות התכנוניים לבעיות הפיתוח בישראל.

גישות ניהול בשירות הציבורי

הצורך בהכשרה והתמקצעות הרובד הניהולי בארגונים בכלל ובארגונים ציבוריים בפרט, הינו הכרחי יותר למען שיפור התהליך השפקתם של הייטובין הציבוריים" והעלאת רמת איכותם של המוצרים המופקים במסגרת הארגונים הציבוריים.

בקורס נדון בנקודות הבאות: שלבים בהתפתחות החשיבה הניהולית, קיברנטיקה וניהול, סגנונות ניהול ואבחון מצבי מנהיגות בארגונים, ניהול ארגונים ציבוריים מהות וייחודיות יישום גישות ניהול חדשניות בשירות הציבורי.

כלכלה ניהולית

הקורס יעסוק בניתוח כדאיות השקעות: בדיקת קריטריונים לכדאיות השקעות והערכות השקעות בתנאי סיכון, את יסודות התמחיר, בדיקת חוק עדוד השקעות והשפעותיו, סקירת צורות האשראי המקובלות, חישובים מסחריים, וניהול נכון של מדיניות בטחונית. בסיום הקורס יגישו התלמידים תרגיל מסכם באמצעות גליון אלקטרוני.

התכנית למדיניות ציבורית

יישום מדיניות: גישות ושיטות

הקורס יציג את הגישות העיקריות ליישום מדיניות ותכניות ציבוריות. כמו כן יונחו הגורמים העיקריים אשר להם השפעה על יישום מוצלח כגון: תקשורת, משאבים, טבנה בירוקרטי, ואיפיוני המדיניות.

תקצוב ובקרת א'+ב'

הקורס יעסוק בבניית סוגי התמחור השונים לפעילויות שונות בארגונים בכלל ובמוסדות ציבוריים בפרט. יושם דגש על העמסת העלויות של מחלקות השרות השונות על מרכזי הרווח והעלויות במוסדות השונים. בחלקו השני של הקורס יושם דגש על בניית תקציב ומשמעותו למוסד הציבורי.

השלטון המקומי ומגמות ביזור

בעשור האחרון הולכת ומתעצמת מגמת הביזור תוך שינוי משמעת היחסים בין שלטון מרכזי ושלטון מקומי. מגמה זו מחזקת את האוטונומיה היחסית של השלטון המקומי ועמה יתר דמוקרטיזציה בתהליכי קבלת החלטות והלימה רגישה יותר בין שירותים ציבוריים לבין צרכים מקומיים. במקביל, מגמת הביזור מעמידה דילמות שונות מבחינת מדיניות ציבורית כוללת (יעילות, אפקטיביות, צדק חברתי). הקורס ייבחן, בחלקו הראשון, את מגמת הביזור כחלק מתהליכי שינוי עולמיים. בחלקו השני, יתמקד הקורס במגמת הביזור בישראל ושאלות מדיניות הנגזרות ממנה.

תאוריות מתקדמות בקרימינולוגיה

הקורס יעסוק בסקירה ולימוד המסגרות התיאורטיות הרלבנטיות לתופעת הפשיעה העבדינית והפשיעה, הסיבות לתופעות אלו, והתמודדות מנגנוני הפיקוח החברתי עמהן. דגש מיוחד יושם על גזירה מהתיאוריות של המשמעויות הישומיות למערכת אכיפת החוק.

בעיות איכות הסביבה

הנושאים שידונו בשיעור כוללים: מהות איכות הסביבה, כלכלת הסביבה, גישות חברתיות שונות לאיכות הסביבה, הבסיס המשפטי למאבק נגד הזיהום, אפשרויות של מדיניות סביבתית. כמו כן ידונו צורות שונות של זיהום סביבתי: זיהום אויר, זיהום מים, רעש וזיהום על ידי פסולת מוצקה, קרינה וכו"ב.

שיטות מחקר למתקדמים

קורס מתקדם בשיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית. הקורס יתמקד במודלים של רגרסיה לינארית, כמו כן במודלים יותר מורכבים, כולל משוואות סימולטניות לניתוח כמותי במחקרים במדיניות ציבורית.
דרישות מוקדמות: שיטות מחקר וסטטיסטיקה.

Issues in Social Policy

The course will develop five main points about the issue that goes to the heart of all modern welfare states: namely the question of the appropriate mix in the spheres of social life identified as public, private and market. (1) There has always been historically a mix of spheres in social policy. (2) Social welfare reforms are constituted largely by a periodic reassessment of how the spheres fit together and the relative priority of each. (3) The focus on the mix makes the regulatory and mandating role of the state even more important since the state cannot be a passive bystander when the mix gets in trouble. (4) Understanding the linkage or interdependencies of these domains or spheres is a key empirival and conceptual question on which the design of social reform rests. (5) How the mix is structures has consequences, not only for the role of the state, but also for the realization of equity objectives in reducing poverty and inequality.

ארגון תעשייתי ופיקוח

הקורס הוא בעיקרו שילוב של תיאוריות ארגון תעשייתי ותצפיות על מבנה הפירמה, שווקים, והתנהגות פירמות שאינן מתחרות. המודלים הבסיסים כוללים תחרות כמויות, תחרות מחירים ומודלים של מניעת כניסה. הקורס יספק מבוא לפיקוח והנבלים ויכסה מחקרים ממוקדים בשטחים אלה.
דרישה מוקדמת: מיקרו-כלכלה.

מדיניות עליה וקליטת

הקורס יעסוק במספר סוגיות מרכזיות של מדיניות העלות ויתמקד בהיבטים המדיניים, הכלכליים והחברתיים השונים של קליטת העליה בשנות ה-90, מבעד לעיניהם של קובעי המדיניות בתחום זה.

כלכלת ישראל ומדיניות ציבורית

הקורס עוסק בהשלכות של מדיניות ציבורית על המשק הכלכלי בכללותו, עם דגש מיוחד על המשק הישראלי. יעשה שימוש במודלים מאקרו-כלכליים וכן בנתונים אמפיריים כדי לבחון את מידת האפקטיביות של מדיניות בתחומים של צמיחה, אינפלציה, אבטלה, גלובליזציה של המשק, ובנושאים נוספים.

מדיניות ומערכות שרותים בזירת הרווחה

השיעור יוקדש לדיון במספר נושאים מרכזיים הקשורים למדינת הרווחה: תמורות בהתפתחות מדינת הרווחה, גישות אידיאולוגיות שונות למדינת הרווחה. מקומם של הסקטור הממשלתי, הציבורי, הפילנטרופי והפרטי בהספקת שירותי רווחה. מגמות ריכוז וביזור בקביעת מדיניות ובניהול והספקת שירותי רווחה; מקומה של הקהילה המקומית בספקת שירותים. אוניברסליות לעומת סלקטיביות בהקצאת שירותים; שיתוף לקוחות וציבור בקביעת מדיניות וניהול תכניות. פרופסיונליזציה של שירותי רווחה.

סמינרים

תהליכי רפורמה ודה רגולציה

סמינר זה דן בתאוריות ובתהליכים של רפורמות בסקטור הציבורי ובעיקר בתהליכי דהרגורלציה והפרטה.
דרישות מוקדמות: עלות תועלת ומיקרו-כלכלה.

סדנה בניתוח אירועי מדיניות

הסדנה תתמקד על ההיבטים המתודולוגיים בלימודי מדיניות ציבורית בנושאים הקשורים לעיצוב יישום והערכת מדיניות. במסגרת הסדנה יכתוב כל סטודנט עבודה מסכמת.
דרישות מוקדמות: סיום כל חובות השמיעה.

מינהל תקצוב והערכת פרוייקטים ציבוריים

הסמינריון יתמקד בניתוח פרוייקטים אשר בוצעו בעולם השלישי בסיוע מוסדות בנייל. הניתוח יכלול את היבטי המינהל והתקצוב, תאורית בחירת המוצר הציבורי ותכנון אוכלוסית המטרה הנהנית ואופן החלוקה. במסגרת הקורס ינותחו מספר פרויקטים גדולים בתחומי התעוש, האורבניזציה, החקלאות והמים תבוצע הערכת הפרויקטים והפקת לקחים בתחום הגדרת המוצרים, צורת הפתרון הטכני, התקצובי והניהולי.
כו נועד הסמינר להקנות ידע בסיסי למחקר וקריאה ביקורתית של עבודות מדעיות העוסקות בהערכת מדיניות ציבורית. בקורס יושם דגש על ניתוח מחקרים בנושא הערכת מדיניות ציבורית של מוסדות מחקר בקורת ומימון בארץ ובעולם. נושאים אחרים שילמדו במהלך הקורס. ניתוחי עלות-תועלת, החיפוש אחר סטנדרטים של הערכה, הפוליטיקה של הערכת מדיניות ציבורית.
דרישות מוקדמות: יסודות בשיטות כמותיות, מבוא לש"מ וסטטיסטיקה (רצוי תלמידי שנה ב').

יישום במדיניות ציבורית (סמינר)

מחקרי היישום מתמקדים בהדגשת חלקם של עושי המדיניות ותורמים להבנה טובה יותר של המדיניות הציבורית והתהליכים והגורמים למימושה. הסמינר יתמקד בשלושה היבטים: סקירה של התחום וכיווני מחקר שונים, ניתוח דוגמאות מקרה מהספרות וניתוח דוגמאות מקרה שיובאו ע"י הסטודנטים.
דרישה מוקדמת: יישום מדיניות - גישות ושיטות.

תיאוריות ארגוניות וביורוקרטיות ציבוריות

הסמינר יעסוק במאפייני ביורוקרטיות ציבוריות וטיפוסים שונים של ביורקטיות ציבוריות. יסקרו גישות מרכזיות רלבנטיות בתחום הארגונים. מוקדי מחקר: ביורוקרטיות ציבוריות והמערכת הפוליטית ביורוקרטיות ציבוריות והצרכנים, מאפיינים מבניים של ביורוקרטיות ציבוריות ודפוסי עיצוב יישום והערכת מדיניות.

התכנית
למדיניות
ציבורית

שינוי חברתי מתוכנן

תכניות מדיניות ציבורית רבות הינן למעשה נסיון ליצור שינוי חברתי מתוכנן. הסמינר יעסוק בגישות שונות לשינוי מתוכנן ברמת הארגון וברמת הפרט. ייבחנו באופן בקורתי הנחות היסוד בדבר שינוי העומדות בבסיס תכניות מדיניות שונות.

סמינר במדיניות עירונית

מטרת הסמינר היא בחינה מעמיקה וביקורתית של הסוגיות המרכזיות במדיניות העירונית העומדות על הפרק בישראל ובעולם. הנושאים שידונו במהלך הסמסטר ובעבודות הסמינר יכללו, בין היתר: יחסי שלטון מקומי ממשלה, תכנית ישראל 2010, התפקיד המשתנה של השלטון המקומי כספק שירותים ויזם פיתוח, הרשות המקומית בחברה המורכבת ממיעוטים, רפורמה בשלטון המקומי, וכו'.
דרישה מוקדמת: מדיניות עירונית ואוורות או אישור המרצה.

מדיניות דיור

הסמינר יעסוק בבעיות המרכזיות של מדיניות הדיור בישראל על בסיס המחקרים התאורטיים ותוך השוואה עם הגישות המקובלות בחו"ל. עבודות הסטודנטים יעסקו בנושאים נבחרים כולל: מדיניות משרד השיכון, שיקום שכונות מצוקה, תהליך הפילטרינג, אשראי מסובסד, חלופות לחוק הגנת הדייר וכיו"ב.

סוגיות במדיניות לאומית בישראל

מטרת הסמינר: הקניית ידע ויכולת ניתוח של מדיניות ציבורית בעזרתה מבקשת הממשלה להשיג יעדים לאומיים. הנושא ייבחן בשני מימדים, התיאורי: הכולל רקע וגורמים לקבלת ההחלטות, תהליכי הכיצוע, ותוצאות. המימד השני, ההערכתי כולל ניתוח הנחת היסוד, הפער בין יעדים מוצהרים לתוצאות, השלכות מעבר לתוצאות וחלופות אפשריות.

הסמינר נוקט גישה תיאורטית במשולב עם ניתוח ספציפי של יעדים כגון: פיזור אוכלוסין, ייהוד הגליל, המאבק בתאונות הדרכים, ההתנחלות בשטחים, קליטת העליה הישירה, שיקום השכונות, פרויקט הלביא, ביזור סמכויות לשלטון המקומי, הפרטת חברות ממשלתיות, שינוי המאזן הדמוגרפי בירושלים, המאבק בנגע הסמים וכד'.

התלמידים יתחלקו לצוותים וכל צוות יבחן ויציג בכתה אחד מהנושאים לדיון משותף.

סמינר בניתוח ארועים

סמינר שבו ידונו ארועים בתחומי ההתמחות תוך התיחסות לספרות המקצועית, ניתוח, הערכה והסקת מסקנות הקשורים במערכת המנהל הציבורי הישראלי.

דרישות מוקדמות: מילוי כל חובות השמיעה.

מדינת הרווחה: תאוריה ומציאות

הסמינר מתמקד במדינת הרווחה כפי שהתפתחה במאה הנוכחית ומצויה בפרשת דרכים וספקנות רבה קיימת לגבי עתידה. הסמינר דן ברקע לצמיחתה של מדינת הרווחה ובוחן את ההנחות הפוליטיות, המוסריות והכלכליות שהיו בבסיס הרעיון. כמו כן, ייבחנו המגדלים והגישות של מדינת הרווחה כפי שיושמו בפועל והתמורות שחלו בהם. הסטודנטים בסמינר יתבקשו לבחון סוגיות עקרוניות הנגזרות ממדינת הרווחה המודרנית על סמך הניסיון שהצטבר במדינות שונות כולל במדינת ישראל.

זכויות הפרט - סמינר

הסמינר יעסוק במדיניות הציבורית-המשפטית הנוגעת לזכויות הפרט ויחסיו עם רשויות השלטון. בין הנושאים שידונו: ביקורת שיפוטית וחוץ שיפוטית על הרשויות הציבוריות; זכויות הפרט - *בזכות לחירות אישית ולהליך* הוגן בפני רשויות המינהל והמשפט; חופש העיסוק, חופש הביטוי והעתונות, חופש ההתאגדות ועוד.

דרישה מוקדמת: משפט חוקתי ומנהלי.

סוגיות במדיניות אזורית ועירונית

התכנון הלאומי בישראל מנסה לעצב *את דמות המרחב בהתאם לערכים "אידיאולוגיים"*. שיקולים "פוליטיים" נוברים על שיקולים "אוניברסליים", דיפרנציאציה במשאבים משמשת את השלטון להשיג יעדים עירוניים ואזוריים. בירושלים בולטים הניגודים בין יעדי מדיניות במרחב ובעיר, בין שלטון מקומי למרכזי, בין דמוגרפיה וגיאוגרפיה, בין שיקולים פוליטיים לאוניברסליים. עד כמה *תואמים התהליכים הגיאו-פוליטיים בעיר הבירה* ובמרחב מסביבה את יעדי המדיניות הממשלתית! האם השיגה המדיניות את יעדיה הדמוגרפיים והגיאוגרפיים *בעיר ובמרחב?*

סוגיות כגון "השגת שליטה טיריטוריאלית" "הגדלת הרוב הדמוגרפי" "שוויון *או אוטונומיה למיעוט אתני*", ייבחנו בהיבט תיאורי וניתוחי במקרה של ירושלים העיר והמרחב הסובב אותה.

עובדים זרים בישראל

הסמינר יבחן את תופעת העובדים הזרים מהיבטיים חברתיים, כלכליים ותרבותיים. התופעה תיבחן הן בישראל והן בעולם, יוצגו הדילמות *והבעיתיות של התופעה על החברה המארחת והמשמעויות הנילוות.*

סדנת תזה ל-מ.א.

מטרת הסדנה היא לקייע לתלמידים בהכנת הצעות המחקר ובשלבי כתיבת עבודות הגמר. הסדנה מיועדת לסיים לתלמידים שטרם גיבשו הצעה, לגבש הצעת מחקר, ולתלמידים המצויים כבר בשלב כתיבת העבודה לקדם ולגבש את עבודתם.

חובות התלמידים: הצגה בעל פה ובכתב של הצעת המחקר או עבודת התיזה (או פרקים מתוכן). הגשת חוות דעת של עבודות /הצעות שהוצגו. השתתפות בדיונים.

ההשתתפות בסדנה היא שנתית.

ההשתתפות היא חובה לכל התלמידים המבקשים להכין עבודת מ.א. אך איננה נחשבת במניין השעות.

התכנית למדיניות ציבורית

סמסטר א'

1082.4053.01	מבוא למדיניות ציבורית		שוית
	א' 14-17;	אולם אפטר	פרופ' ד. נחמיאס
1082.4049.01	יישום מדיניות גישות ושיטות		שוית
	א' 14-16;	004	ד"ר י. דרורי
1082.4038.01	מיקרו כלכלה		שוית
	א' 16-18;	106	ד"ר נ. גנדל
	ה' 16-18;	106	
1082.4101.01	עובדים זרים בישראל		סי
	א' 16-18;	107	ד"ר י. דרורי
1082.4015.01	יסודות הכלכלה		שוית
	א' 16-18;	004	י. גזית
	ג' 18-20;	004	
1082.4039.01	חשבונאות		שוית
	א' 18-20;	004	י. גזית
1082.4070.01	תקצוב ובקרה אי		שוית
	א' 18-20;	110	ש. אביטוב
1082.4036.01	מדיניות עירונית ואזורית		שוית
	ג' 8-10;	103	פרופ' א. זדצברגר
1082.4018.01	עלות תועלת		שוית
	ג' 8-11;	105	פרופ י. כרכמן
1082.4041.01	חברות ממשלתיות		שוית
	ג' 10-12;	103	ד"ר ד. קורן
1082.4026.01	היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות		שוית
	ג' 10-12;	210	ד"ר ג. מנחם
1082.4046.01	משפט חקתי ואתיקה ציבורית		שוית
	ג' 12-14;	003	פרופי ז. סגל
	ג' 16-18;	003	
1082.4009.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה		ש+ת'
שיעור:	ה' 18-20;	104	פרופי כ. מבורך
תרגיל:	א' 18-20;	318	

1082.4083.01	סוגיות במדיניות לאומית		סי'
	ג' 14-16;	103	ד"ר מ. עמירב
1082.4051.01	תאוריות אירגוניות		סי'
	ה' 16-18;	107	ד"ר ג. מנחם
1082.4102.01	סוגיות במדיניות עירונית ואזורית		סי'
	ג' 16-18;	103	ד"ר מ. עמירב
1082.4097.01	מינהל תקציב והערכת פרוייקטים - סמינר שנתי		סי'
	ג' 18-20;	425	ד"ר י. בולס
1082.4043.01	מדיניות דיור		סי'
	ה' 8-10;	420	פרופ' א. ורצברגר
1082.4023.01	התקציב במגזר הציבורי		שו"ת
	ה' 8-10;	103	ד"ר ת. אופק
1082.4001.01	תאוריות אירגוניות וניהוליות		שו"ת
	ה' 10-12;	210	ד"ר י. דרורי
1082.4079.01	שיטות מחקר למתקדמים		שו"ת
	ה' 10-12;	106	ד"ר נ. גנדל
1082.4077.01	סדנה בניתוח ארועי מדיניות		סד'
	ה' 12-15;	106	פרופ' א. ורצברגר, ד"ר נ. גנדל
1082.4098.01	יזמות כלכלית וחברתית		שו"ת
	ה' 12-14;	004	ד"ר ת. לרנטל
1082.4092.01	סוגיות במדיניות חברתית[1]		שו"ת
	ב' 18.30-21;	יפורסם	פרופ' מ. ריין
	ד' 18-21;	יפורסם	
1082.4100.01	סדנה לס.א.		סד'
	ג' 14-16;	060	ד"ר ג. מנחם
1082.4074.01	השלטון המקומי ומגמות ביזור		שו"ת
	ה' 18-20;	108	ד"ר נ. בן אליא
1082.4099.01	מדיניות עליה וקליטה		שו"ת
	ג' 14-16;	208	י. צבן
1082.4106.01	מדיניות ומערכות שירותים בזירת הרווחה		שו"ת
	ג' 12-14;	004	פרופ' י. קטן

התכנית למדיניות ציבורית

1 קורס מרוכז, יינתן באנגלית בתאריכים 21.1.00-21.12.99.

סמסטר ב'

1082.4053.02	מבוא למדיניות ציבורית		שו"ת
	א' 14-17;	אולם אפטר	פרופ' ד. נחמיאס
1082.4009.02	שיטות מחקר וסטטיסטיקה		ש+ת'
	שיעור: ה' 18-20;	104	פרופ' ב. מבורך
	תרגיל: א' 18-20;	318	
1082.4087.01	תקצוב ובקרה כי		שו"ת
	א' 18-20;	210	ש. אביטוב
1081.5001.01	בעיות איכות הסביבה		שו"ת
	ג' 8-10;	105	פרופ' א. ורצברגר
1082.4089.01	מינהל כספים בשלטון מקומי		שו"ת
	ג' 8-10;	108	ע. קינן
1082.4041.02	חברות ממשלתיות		שו"ת
	ג' 10-12;	004	ד"ר ד. קורן
1082.4094.01	אירגון תעשייתי		שו"ת
	ג' 10-12;	108	ד"ר נ. גנדל
1082.4077.02	סדנה בניתוח ארועי מדיניות		סד'
	ג' 10-13;	003	ד"ר י. דרורי
1082.4046.02	משפט חקתי ואתיקה ציבורית		שו"ת
	ג' 12-14;	004	פרופ' ז. סגל
	ג' 16-18;	004	
1082.4057.01	תהליכי רפורמה וזה-רגולציה		סי'
	ג' 12-14;	108	פרופ' י. ברכמן
1082.4002.01	חברה ישראלית		שו"ת
	ג' 14-16;	110	פרופ' מ. סמיונוב
			ד"ר ת. לרנטל
1082.4104.01	מדיניות קרקע ותכנון		שו"ת
	ג' 14-16;	יפורסם	פרופ' א. ורצברגר
1082.4038.02	מיקרו כלכלה		שו"ת
	ג' 14-16;	004	ד"ר נ. גנדל
	ה' 8-10;	004	
1082.4059.01	כלכלה ניהולית		שו"ת
	ג' 16-19;	103	י. גזית

1082.4097.01	מינהל תקציב והערכת פרויקטים ציבוריים - סמינר שנתי		ס'
	ג' 18-20;	425	ד"ר י. בולס
1082.4039.02	חשבונאות		שו"ת
	ג' 18-20;	103	י. גזית
1082.4100.02	סדנה למ.א.		סד'
	ג' 18-20;	060	ד"ר ג. מנחם
1082.4003.01	קבלת החלטות		שו"ת
	ה' 8-10;	110	פרופ' א. ורצברגר
1082.4054.01	גישות ניהול		שו"ת
	ה' 8-10;	101	ד"ר ת. אופק
1082.4018.02	עלות תועלת		שו"ת
	ה' 10-13;	103	פרופ' י. ברכמן
1082.4065.01	שיטות חברתי מתוכנן		ס'
	ה' 10-12;	106	ד"ר ג. מנחם
1082.4103.01	סמינר במדיניות עירונית		ס'
	ה' 12-14;	106	פרופ' א. ורצברגר
1082.4001.01	תאוריות אירגוניות וניהוליות		שו"ת
	ה' 12-14;	003	ד"ר י. דרורי
1082.4067.01	יישום מדיניות		ס'
	ה' 14-16;	208	ד"ר י. דרורי
1082.4076.01	זכויות הפרט		ס'
	ה' 16-19;	419	פרופ' ז. סגל
1082.4105.01	כלכלת ישראל ומדיניות ציבורית		שו"ת
	ה' 10-12;	208	ד"ר ד. בן-דוד
1082.4026.02	היבטים חברתיים ופוליטיים		שו"ת
	ה' 16-18;	208	ד"ר ג. מנחם

התכנית למדיניות ציבורית

התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין

ראש התכנית: פרופ' אליה ורצברגר

לימודי התעודה

א. מטרות התכנית

תכנית הלימודים מיועדת להקנות ידע תאורטי ומעשי בשמאות ובניהול מקרקעין. היא מכשירה את בוגריה לקראת עיסוק במקצועות אלה כיועצים עצמאיים, בחברות מסחריות ובמגזר הציבורי. תכנית הלימודים מהווה תשתית מקצועית כוללת לנושא. נלמדים בה קורסים במקצוע שמאות המקרקעין וכן קורסי רקע כמו: כלכלה, מימון, משפטים, תכנון ערים, הנדסה ומדידות.
התכנית ענה על דרישות הידע הבסיסיות הנדרשות משמאי מקרקעין. היא גובשה בשיתוף עם מועצת שמאי מקרקעין ואושרה ע"י האוניברסיטה.

ב. בחינות מועצת שמאי מקרקעין

בוגרי התכנית יקבלו מהאוניברסיטה תעודה בשמאות ובניהול מקרקעין. לפי החלטת מועצת השמאים בעלי התעודה יהיו פטורים מכל בחינות המועצה, למעט הבחינה ב"ישומה למעשה". לקבלת ההסמכה מטעם משרד המשפטים נדרשת, בנוסף, התמחות של שנתיים.

ג. הליכי קבלה

התכנית מיועדת בעיקר לבוגרי המקצועות הבאים: הנדסה אזרחית, אדריכלות, כלכלה, מנהל עסקים, משפטים, ראיית חשבון, כלכלה חקלאית והנדסת תעשיה וניהול. אך, ההרשמה פתוחה גם בפני בוגרי דיסציפלינות אחרות. רשאים להגיש מועמדות בעלי תואר ראשון בציון גמר "טוב" (75) לפחות. כתנאי לקבלה נדרש מבוא לכלכלה (או כלכלה ללא כלכלנים) בהיקף של לפחות 4 שעות בציון של 70 ויותר. מועמדים שאינם עומדים בדרישה זו יידרשו להשלים את חובם בקורס זה לפני התחלת שנת הלימודים תש"ס. כמו כן נדרש הקורס מבוא לסטטיסטיקה גם הוא בהיקף של 4 ש"ס ובציון 70 ויותר. קורס זה ניתן ללמוד בסמסטר א' במקביל לתכנית הלימודים. ציון 75 ב-ב.א. אינו מבטיח קבלה אוטומטית. ועדת הקבלה של התכנית תחליט על קבלת תלמידים לפי ההישגים בלימודים הקודמים, לפי הניסיון בעבודה, ובעת הצורך לפי ראיון אישי.

ד. מבנה תכנית הלימודים

	היקף	שנה א' א'	שנה א' ב'	שנה ב' א'	שנה ב' ב'
1. לימודי יסוד בכלכלה וניהול					
- חשבונאות לשמאים	2 ש"ס			2	
- סוגיות בכלכלה עירונית	3 ש"ס		3		
- יסודות המימון והשקעות	2 ש"ס	2			
- יישומי מחשב בשמאות	2 ש"ס				2
- מיקרו כלכלה	3 ש"ס	3			
	12 ש"ס				
2. מבנאות לתכנון והנדסה					
- יסודות במדידות ומיפוי	3 ש"ס	3			
- יסודות בהנדסת בניין	3 ש"ס		3		
- יסודות התכנון ובניין ערים	3 ש"ס	1.5	1.5		
- סדנה בתכנון עירוני[1]	2 ש"ס			2	
	11 ש"ס				
3. משפט ואתיקה					
- יסודות המשפט ומשפט מסחרי	2 ש"ס	2			
- חוקי תכנון והפקעת מקרקעין	3 ש"ס	1.5	1.5		
- מיסוי במקרקעין	3 ש"ס			3	
- זכויות ועסקאות במקרקעין א'+ב'	4 ש"ס	2	2	2	
- אתיקה מקצועית וחוק השמאים	1 ש"ס			1	
	13 ש"ס				
4. ניהול מקרקעין					
- יסודות השיווק ומחקרי שוק במקרקעין	2 ש"ס		2		
- מדיניות מקרקעין בישראל	2 ש"ס			2	
- פיתוח מקרקעין ופרויקטים	2 ש"ס				2
- מימון מתקדם במקרקעין	2 ש"ס				2
- ניהול ופיקוח בבניה	2 ש"ס			2	
	10 ש"ס				
5. שמאות מקרקעין					
- לוחות שומה	1 ש"ס	1			
- מבוא לתורת השמאות	3 ש"ס	3			
- יסודות בהערכת מקרקעין	3 ש"ס		3		
- גישות ועקרונות בשומת מקרקעין	3 ש"ס			3	
- יישומים בשומת מקרקעין א'	2 ש"ס				2
- יישומים בשומת מקרקעין ב'	2 ש"ס				2
- ניתוח אירועים בשמאות	2 ש"ס				2
- סדנה בשמאות ומיסוי[1]	2 ש"ס				2
- הערכת פרויקטים מיוחדים[1]	2 ש"ס				2
- סמינר בשומה למעשה	3 ש"ס				3
	23 ש"ס				
סה"כ לימודי תעודה	69 ש"ס	17	16	17	19
סה"כ כולל לימודי השלמה[2]	77 ש"ס				

1 הקורס לא יינתן בשנת הלימודים תש"ס ולא יידרש לקבלת התעודה.
2 לימודי השלמה: כלכלה ללא כלכלנים 4 ש"ס, מבוא לסטטיסטיקה 4 ש"ס.

ה. משך הלימודים ושעות ההוראה

משך הלימודים לקראת התעודה הינו שנתיים. הלימודים מתקיימים אחר הצהריים ובערב.

ו. חידוש לימודים

תלמיד שהפסיק לימודיו, יוכל להגיש בקשה לחידושם, תוך שנה מיום ההפסקה.
חידוש הלימודים טעון אישור ועדת ההוראה ומותנה בפתיחת שנת הלימודים הרלוונטית בסידרה.

ז. הרכב ציון הגמר

ממוצע ציוני הקורסים משוקלל לפי הפירוט להלן:

1. קורסים בלימודי יסוד, תכנון, והנדסה.	1	נקודה לכל ש"ס
2. קורסים בלימודי משפט	1.5	נקודות לכל ש"ס
3. קורסים בשמאות וניהול מקרקעין	2	נקודות לכל ש"ס

ח. פטור מקורסים

ניתן לקבל פטור מקורס/ים על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי מוכר, בכפוף לתקנון הפקולטה ולהחלטות ועדת ההוראה של התכנית (ניתן לעיון במזכירות התכנית). פטור ניתן רק על סמך קורס שנלמד בחמש השנים האחרונות והציון בו הוא 70 לפחות.

ט. שכר לימוד

שכר הלימוד בתכנית אינו זהה לזה של תכניות לימודים לקראת תואר באוניברסיטה.
קבלת פטור מקורסים מסויימים אינה מאפשרת הקטנת גובה שכר הלימוד.
יחד עם זאת, חלות על תלמידי התכנית כל תקנות שכר הלימוד, למעט גובה שכר הלימוד. מינימום שכר הלימוד המצטבר לקבלת התעודה הוא של שתי שנות לימוד.

תקנות התכנית

1. תלמיד שנכשל ב-3 קורסים שונים לאחר שמיצה את שני מועדי הבחינות, לימודיו בתכנית יופסקו.
2. תלמיד שנכשל גם במועד אי וגם במועד בי, חייב להירשם שנית לקורס.
3. תלמיד יוכל להירשם פעמיים בלבד לאותו הקורס.
4. תלמיד שנכשל בארבעה מועדים של אותו קורס, יופסקו לימודיו.
5. הדרישות המוקדמות לגבי כל קורס וקורס מצויינות בתאור תוכן השיעורים להלן.
   תלמיד שלא עמד בדרישות המוקדמות אינו רשאי להירשם לקורס המתקדם.
6. דרישה מוקדמת לקורסי סמסטר בי: תלמיד שלא השיג בתום סמסטר אי ציון עובר במבוא לתורת השמאות יהיה רשאי להירשם רק לקורסי סמסטר בי שלגביהם הקורס הנייל אינו מהווה דרישה מוקדמת.

שמאות וניהול מקרקעין

תיאור הקורסים

לימודי יסוד

יסודות המימון והשקעות - 2 ש"ס

מטרת הקורס: להקנות למשתתפים מושגי יסוד בשטח המימון ולתציג בפניהם את הבעיות המרכזיות בניהול פיננסי של הפירמה ולנתח שיטות שונות לפתרון בעיות אלה. בקורס מוצג הבסיס התאורטי של תורת המימון וטכניקות שונות לביצוע חישובים יסודיים הדרושים לקבלת החלטות פיננסיות. הקורס סוקר בעיות בתחום החלטות השקעה בפירמה בתנאי ודאות ובתנאי אי ודאות.

חשבונאות לשמאים - 2 ש"ס

מטרת הקורס: מדידת רווח כלכלי מול מדידת רווח חשבונאי, העקרונות החשבונאיים, הדוחיות החשבונאיים נדו"ח רו"י, ניעוד רווחים ומאזן), התאמת הדרוש מחשבונאי לתנאי האינפלציה, גילוי דעת 23 ו-36 החוק למיסוי בתנאי אינפלציה והשרכת שוני חברה בהתבסס על נתונים כלכליים וחשבונאיים. הערכת שוני נכסים בחשבונאות והגדרת הפחת, שיערוך נכסים, ניתוח דוחות פיננסיים, יחסים פיננסיים ודוח מקורות ושימושים.

סוגיות בכלכלה עירונית - 3 ש"ס

מטרת הקורס: הכרת העקרונות העיוניים והאמפיריים של הכלכלה העירונית הרלוונטיים לשמאות מקרקעין. בין היתר יידונו הנושאים הבאים: צד הביקוש: שוויים של נכסים - השיטה ההדונית; שוויה של קרקע עירונית; תורת המיקום של משק הבית; המבנה המרחבי של העיר. צד ההצע: הצפיפות האופטימלית; הצע קרקע לפיתוח; שוק הדיור ותפקיד הרשויות; שוק הדיור ומדיניות דיור; הרשות המקומית, ארנונה והיטל ההשבחה; רוק הגנת הדייר. התפתחות המערך העירוני: תהליך העיור; שקיעתן והחייאתו של שכונות.
דרישה מוקדמת: מיקרו כלכלה

יישומי מחשב בשמאות - 2 ש"ס

נושאי הקורס: המחשב האישי, תקשורת מקומית, רשתות, מערכות DOS ו-Windows, הכרת גליון אלקטרוני EXCEL יישומי שמאות ובדיקת כדאיות כלכלית באמצעות EXCEL.

מיקוד כלכלה - 3 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס יעסוק בהתנהגות האופטימלית של צרכנים ויצרנים בתנאי שוק שונים, ובהשלכה של תנאי השוק על רמת הרווחה במשק.
הקורס ידון במבני שוק של תחרות משוכללת ושל מונופולים, קרטלים ועוד. דגש מיוחד יושם בקורס על השיבות הקרקע בתהליך הייצור.

מבואות לתכנון, הנדסה ומדידות

יסודות במדידות ומיפוי - 3 ש"ס

מטרת הקורס: הגדרת הגיאודזיה - התפקיד של המקצוע. התיכילים הגיאודטיים השימושיים בארץ. מערכות קואורדינטות. רשתות בקרה. יסודות הגיאומטריה האנליטית. חישוב מרחקים, אזימוטים ושטחים. שיטות המדידה: מדידת זווית, מרחקים והפרשי הגובה. הגדרת נקודות בקרה חדשות. סוגי המפות השונים. מפות מצביות וטופוגרפיות. התמצאות במפות. המפות הטכסטיות. יסודות הפוטוגרמטריה. שימוש בתצלומי אויר. מדידות קדסטריות, רישום קרקעות. מדידות ומפות הנדסיות.

יסודות בהנדסת בניין - 3 ש"ס

מטרת הקורס: סוגי קרקעות, חומרי בניין, סיווג בניינים. אלמנטים של הבניין והערכת מידותיהם: שלד הבניין, קירות, וגימור. מערכות בניין. מבנים מקונסטרוקציות ברזל ועץ. נזקים בבניינים. הנדסה אזורית. סוגי תכניות, אומדן עלויות, שיטות מדידה לצורך תמחיר ואומדני עלויות. הגורמים המשפיעים על עלות הבנייה ואומדני שווי הנדסיים.

יסודות התכנון ובניין ערים - 3 ש"ס

מטרת הקורס: מוסדות התכנון, תכניות מתאר ותכניות מפורטות, תכניות מתאר ארציות והשפעתן על התכנון הסדיר, תכניות אחוד ותשריטי חלוקה, תכניות אחוד וחלוקה מחדש, תהליך הרישוי בתכנון ובבנייה, תהליך הפיקוח בבנייה, השימוש בתכנון סטטוטורי לקביעת מדיניות תכנון על ידי הרשויות המקומיות.

סדנה בתכנון עירוני - 2 ש"ס[1] (ראה הערת בעמ' 390)

מטרת הקורס: הקורס מקנה הכרה של מערכות עירוניות ותרגול יישומם של המרכיבים העיקריים של מהלך התכנון: קביעת יעדים, יצירת אלטרנטיבות והערכתן, והבנת תהליך הביצוע. עקרונות אלו יושמו בהכנת תכנית לעיר קיימת בגודל בינוני. כמו כן, יערך במסגרת הקורס תכנון פרויקט בדרג שכונתי שמטרתו להקנות למסמדנט הכרות עם הבעיות האופייניות לתכנון שכונה, עם המערכות העיקריות בדרג זה, ועם והשיטות המתאימות לתכנון. יושם דגש על תכנון פיסי בקנ"מ שכונתי, ועל ניתוח של תהליכים אורבניים.

משפט ואתיקה

יסודות המשפט ומשפט מסחרי - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס מיועד להקנות את עקרונות המשפט העסקי החל בישראל. הנושאים הנדונים בקורס מקיפים את יסודות דיני החיובים והתאגידים וכן את עיקרי המשפט הדיוני האזרחי, דיני חברות ושותפויות דיני חוזים ודיני שליחות והתיישנות.

חוקי תכנון והפקעת מקרקעין - 3 ש"ס

מטרת הקורס: חוקי התכנון והבניה, מוסדות התכנון במדינת ישראל, סוגי תכניות ורמותיהן, תהליכי התכנון ושיתוף הציבור, שימושים חורגים והקלות, עבירות, ענושין ואכיפה, פיצויים והיטל השבחה בעקבות אישורי תכניות. החיקוקים השונים העוסקים בהפקעות לצורכי ציבור. זכויות הניתנות להפקעה, סמכויות ונוהלי ההפקעה, הפקעת ללא פיצויים, והפקעת תוך תשלום פיצויים. העקרונות המשפטיים לקביעת הפיצויים, היקפם ושיעורם.

מיסוי במקרקעין - 3 ש"ס

מטרת הקורס: מס השבחה מקרקעין, מס רכישה, מס רווחי הון, מס ערך מוסף. יושם דגש על תחולת המס, טכניקת חישוב המס בחוקים השונים ומיסוי פרטים שותפויות וחברות. הקורס עוסק בבעיות המיסוי הרלבנטיות לשמאות.

שמאות וניהול מקרקעין

זכויות ועסקאות במקרקעין א' וב' - 4 ש"ס

מטרת הקורס: בשיעורים יידונו ההיבטים השונים של החוקים הבאים:
חוק מקרקעין תשכ"ט - 1969; הסדר הזכויות במקרקעין (נוסח חדש) תשכ"ט - 1969; חוק מקרקעי ישראל תש"כ - 1960; חוק השכירות השאילה, תשל"א - 1971; חוק הגנת הדייר (נוסח משולב) תשל"ג - 1972; חוק המכר, תשכ"ח - 1968; חוק שמאי מקרקעין, תשכ"ב - 1962.

אתיקה מקצועית וחוק השמאים - 1 ש"ס

מטרת הקורס: לעורר מודעות של העוסקים במקצוע השמאות לצורך באימוץ התנהגות עסקית המבטאת ריכון עצמי פנימי הנובע מתחושת אכפתיות ואחריות חברתית. הקורס עוסק בסוגיות של ניגודי אינטרסים וערכים ובדרכים להתמודדות עם דילמות העלולות לנבוע מנינודים אלו בהקשר לאתיקה מקצועית בדרך כלל ואתיקה במקצוע השמאות בפרט. הקורס יעסוק בהיבטים המשפטיים של סוגיות אלו ובהשתקפותם בחוק השמאים.

ניהול מקרקעין

מדיניות מקרקעין בישראל - 2 ש"ס[1]

מטרת הקורס: הקניית כלים וגישות לניהול נכסי מקרקעין החל משלב השיקולים שלפני רכישת הנכס, דרך ניהולו השוטף וכלה בשיקולי מכירתו, והכרת הגופים והמוסדות העסקיים הפועלים בשוק המקרקעין.

נושאי הקורס: סוגיות שונות בתחום ניהול נכסי מקרקעין, יזום וניהול פרויקטים; מנהל מקרקעי ישראל והבירות נכסים; וולקייח וקרקע חקלאית; חברות בניה ציבוריות ופרטיות; שכירות מקרקעין - חופשית ומוגנת; חברות נדליין בבורסה הישראלית.

הקורס יכלול בעיקר הרצאות אורח של ראשי משק הנדליין בישראל.

דרישה מוקדמת: מבוא לתורת השמאות.

מיתוג מקרקעין ופרוייקטים - 2 ש"ס[1]

מטרת הקורס: ראה מדיניות מקרקעין בישראל.

דרישה מוקדמת: מבוא לתורת השמאות.

ניהול ופיקוח על תביעה - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס עוסק בצדדים האדמיניים, הכלכליים, והפיננסיים של תהליך הבניה, ותפקודה של השמאות בשלבי היזמה, הביצוע, והפיקוח.

יסודות תשיווק ומחקרי שוק במקרקעין - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס עוסק במושגים, תיאוריות, וטכניקות של שווק, בדרך כלל, ושווק מקרקעין במיוחד. הנושאים שבהם יעסוק הקורס כוללים: תפיסה שיווקית, מערכת השיווק ותגובתה, התנהגות קונים, מערכת מידע ומחקרי שוק, שווק מטרה, תמהיל שווק, ובקרת שווק.

מימון מתקדם במקרקעין - 2 ש"ס

מטרת הקורס: להקנות לתלמידים כלי וידע בתחום המימון הרלבנטיים ביחס לעבודתו של שמאי המקרקעין ומנהל הנדליין היום ובעתיד.

הקורס מתייחס לנושאים הקשורים בשוק ההון כמקור למימון בישראל *יחד עם גישה המבוססת על שיקולי ניזס* מימון למעילות נדליין. כמו כן מתעתד הקורס להקנות למשתתפים ראייה מימונית לסוגיות נדליין שונות, תוך מתן דגש על היבטים ישראליים מיוחדים.

שמאות מקרקעין

מבוא לתורת השמאות - 3 ש"ס

מטרת הקורס: הקנית ידע בנושאי התיאוריה השמאית וישומה.

נושאי הקורס: השמאי ושוק המקרקעין, תיאורית השווי השמאית ושלביה בהתפתחותה. ההבחנה בין שווי ומחיר, תורת התועלת וישומה בשומת מקרקעין, בחינת פונקציית תועלת במקרקעין ומשמעותן, שוק המקרקעין: ייחודו משאר השווקים, ניתוח מצבי שוק, איפיון מקרקעין, מדידת הסיכון (תיאורית "סיכון תשואה" ומשמעותה במקרקעין), ניתוח גורמי הסביבה הרלוונטים בשומת מקרקעין, השימוש היעיל והטוב, תהליך השומה, גישות מקובלות לשומת מקרקעין: רקע תיאורטי, יתרונות, חסרונות, מתי וכיצד להשתמש בכל אחת מהן.

לוחות שומה - 1 ש"ס

מטרת הקורס: להקנות לתלמיד כלים *מתמטיים לביצוע פעולות היזון (מהשורש "יהון") על זרמי ערכים נסמנים* תוך הדגשה מיוחדת לתחום שמאות המקרקעין.

נושאי הקורס: כוללים את הבסיס המתמטי של נוסחאות ההיוון ושימוש בטבלאות מקדמים קיימות.

הלוחות שילמדו במסגרת הקורס כוללים: ערך עתידי וערך נוכחי של תשלום קבוע. ערך עתידי וערך נוכחי של סדרת תשלומים, קרן צבירה, תשלומים להחזר הלוואה, לוחות וטבלאות סיכויי חיים.

יסודות בהערכת מקרקעין - 3 ש"ס

מטרת הקורס: הקניית ידע בעקרונות תורת השמאות הכלליים וטיפוח בבעיות ספציפיות בשומת מקרקעין.
עקרונות אוניברסליים בתורת השמאות: ניתוח והבנת הכוחות המשפיעים על שווי מקרקעין, גישות לשומת מקרקעין (גישת השוק או גישת ההשוואה, גישת ההכנסה, גישת העלות), פרט במקרקעין לסוגיו, גישות לבחירת שערי הריבית להיוון. עיצוב השומה ושקילת הגישות.
עקרונות ספציפיים תוך התייחסות לנכסים שיעודם מגורים, מסחר, תעשיה. עיסקות קומבינציה ושינויי יעוד.
דרישה מוקדמת: הקורסים יסודות במדידות ומיפוי, מבוא לתורת השמאות, לוחות שומה, יסודות המימון והשקעות.

גישות ועקרונות בשומת מקרקעין - 3 ש"ס

מטרות הקורס: הבנת הגישות השונות לשומת מקרקעין וטיפול בבעיית ספציפיות בשומת מקרקעין.
נושאי הקורס עקרונות ייחודיים בתורת השמאות: במסגרת זו יושם הידע שנלמד בחלק הראשון של הקורס לפתרון בעיות מיוחדות בשומת מקרקעין כגון: שומר משכיר, חוכר ומחכיר, סיגיות בהגנת הדיור, שומת חלקים בנכס, הפקעות וביתור שטחים, קרקע חקלאית, וקווים מנחים לפתרון מטלות שומה מיוחדות.
דרישה מוקדמת: הקורסים יסודות בהערכת מקרקעין, יסודות המשפט ומשפט מסחרי, זכויות ועסקאות במקרקעין א', חוקי תכנון והפקעת מקרקעין ויסודות התכנון ובניין ערים.

יישומים בשומת מקרקעין א' - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס יעסוק ביישום החומר הנלמד בקורסים השונים לרבות אלה שנושאיהם הנדסיים, משפטיים או כלכליים תוך שימוש בעקרונות השמאות המקובלים.
נושאי הקורס: במסגרת הקורס יתמודדו התלמידים עם בעיות שונות בתחום שמאות המקרקעין בדרך של פתרון אירועים ובעיות אקסיאליות. במהלך הקורס תהיה התייחסות, בין היתר, לנושאים הבאים: שומת קרקעות בעסקאות אחוזים (קומבינציה), שומת קרקע לפרוייקטים גדולים, סוגיות בהיטל השבחה, פיצויי הפקעה, לוחות וכבלאות איזון, פיצויים לפי ס' 197 לחוק התכנון והבניה זכויות חכירה וכן פתרון בעיות מורכבות בשמאות מקרקעין.
דרישה מוקדמת: הקורסים מיסוי במקרקעין, זכויות ועסקאות במקרקעין א'+ב', גישות ועקרונות בשומת מקרקעין.

יישומים בשומת מקרקעין ב' - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס יעסוק ביישום החומר הנלמד בקורסים השונים לרבות אלה שנושאיהם הנדסיים, משפטיים או כלכליים, תוך שימוש בעקרונות השמאות המקובלים.
נושאי הקורס: במסגרת הקורס יתמודדו התלמידים עם בעיות שונות בתחום שמאות המקרקעין בדרך של פתרון אירועים ובעיות אקטואליות.
פרטים יפורסמו.
דרישה מוקדמת: ראה יישומים בשומת מקרקעין א'.

שמאות וניהול מקרקעין

ניתוח אירועים בשמאות - 2 ש"ס

מטרת קורס: זה ליישם את כל הנלמד בתכנית, עייי הכנת שומה מלאה הכוללת איסוף מידע תכנוני, משפטי, פיסי ונתוני שוק. גיבוש עקרונות, גורמים ושיקולים, עריכת תחשיבים, קביעת השווי. הכנת דו"ח שומה מלא והצגת השומה.
דרישה מוקדמת: ראה יישומים בשומת מקרקעין א'.

שומח למעשת - סמינר - 3 ש"ס

מטרת הקורס: טיפול וניתוח בעיות כלליות בשמאות מקרקעין תוך שילוב כל החומר הנלמד בתכנית.

נושאי הסמינר: ייבחרו על ידי התלמידים בתאום עם מרצי הסמינר. העבודה תישא אופי מחקרי ותבחן את ההיבטים הכלליים והספציפיים של הסוגיה הנחקרת והשפעתם על שוק המקרקעין.

נושא העבודה יתפלגו בין התחום התיאורטי של שמאות המקרקעין לבין עבודה בעלת אופי מעשי ומחקרי עם "עבודת שדה".

דרישה מוקדמת: ראה יישומים בשומת מקרקעין א'.

תערכת פרוייקטים מיוחדים - 2 ש"ס[1] (ראה הערה בעמ' 390)

מטרת הקורס: הקורס עוסק בנושא הערכת פרוייקטים מיוחדים, מעבר לנכסים סטנדרטיים. כגון הערכת בתי מלון, בתי אבות, בתי חולים אתרי נופש ונושאים שונים כפי שיוצגו בקורס.

דרישה מוקדמת: ראה יישומים בשומת מקרקעין א'.

סדנה בשמאות ומיסוי - 2 ש"ס [1] (ראה הערה בעמ' 390)

מטרת הקורס: הסדנה עוסקת במכלול נושאי השמאות הייחודיים למערכת מיסוי המקרקעין בישראל, תוך מתן דוגמאות מעשיות.

דרישה מוקדמת: ראה יישומים בשומת מקרקעין א'.

החטיבה בנדל"ן

התכנית לשמאות וניהול מקרקעין מציעה חטיבה בלימודי נדל"ן. החטיבה מיועדת לתלמידי ביה"ס לכלכלה. ניכולים ללמוד בחטיבה תלמידי חוגים אחרים בפקולטה, בתנאי שישלימו 38 ש"ס מלימודי ביה"ס לכלכלה המהווים דרישה מוקדמת או מקבילה).
על-מנת להכיר את תחומי הלימוד ואת מרכיבי תכנית הלימודים, מתבקש התלמיד לקרוא את תכנית הלימודים המתפרסמת בפרק זה. על תלמיד החטיבה חלות כל תקנות הפקולטה למדעי החברה ותקנות התכנית לשמאות וניהול מקרקעין, לרבות דרישות מוקדמות לקורסים. תלמידים שיסיימו את החטיבה ויתקבלו לתכנית לשמאות וניהול מקרקעין יהיו זכאים לפטורים ממספר קורסים על סמך לימודיהם בחטיבה, בתנאי שהציון בקורסים אלו יהיה 70 לפחות.
ציון הנמר בחטיבה יחושב על-פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בתכנית.

<u>דרישות מוקדמות ומקבילות</u>		
מבוא למיקרו כלכלה	4	ש"ס
מיקרו כלכלה א'+ב'+ג'	10	ש"ס
סטטיסטיקה לכלכלנים א'+ב'	8	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'+ב'	8	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה	4	ש"ס
חשבונאות לכלכלנים	2	ש"ס
יסודות המימון והשקעות[1]	2	ש"ס
סה"כ	38	ש"ס

קורסי חטיבה

<u>הנדסה ותכנון</u>		
מבוא לכלכלה אורבנית[2]	2	ש"ס
יסודות במדידות ומפוי	3	ש"ס
יסודות התכנון ובניין ערים	3	ש"ס
<u>היבטים משפטיים בנדל"ן</u>		
זכויות ועסקאות במקרקעין א'+ב'	4	ש"ס
יסודות המשפט ומשפט מסחרי	2	ש"ס
חוקי תכנון והפקעת מקרקעין	3	ש"ס
סה"כ חטיבה	17	ש"ס

שמאות וניהול מקרקעין

1 הקורס במימון והשקעות יינתן במסגרת התכנית לשמאות במקביל ללמודי החטיבה. קורס זה הוא עודף ולא נכלל במניין חובות התואר הראשון.
2 חלק מהקורסים המצויינים בסעיף דרישות מוקדמות ומקבילות מהווים דרישות מוקדמות לקורס "מבוא לכלכלה אורבנית".

התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין

שנה א' - סמסטר א'

1083.4012.01	יסודות התכנון ובניין ערים[1]	א' 16-19; 104	שוית ש. פן
1083.4013.01	חוקי תכנון והפקעת מקרקעין[1]	א' 16-19; 104	שוית עו"ד נ. מאיר
1083.4035.01	מיקרו כלכלה	א' 19-22; 206	שוית ד"ר מ. גוטליבובסקי
1083.4011.01	לוחות שומה[2]	ב' 16-19; 104	שוית ד"ר י. זימון
1083.4031.01	יסודות המימון והשקעות[3]	ב' 16-19; 104	שוית ד"ר י. זימון
1083.4006.01	מבוא לתורת השמאות	ד' 16-19; 208	שוית מ. מלובנא
1083.4001.01	יסודות במדידות ומיפוי	ה' 16-19; 103	שוית ד"ר י. פוראי
1083.4004.01	יסודות המשפט ומשפט מסחרי	ה' 19-21; 103	שוית יפורסם

שנה א' - סמסטר ב'

1083.4027.01	סוגיות בכלכלה עירונית	א' 16-19; 105	שוית פרופ' א. זדצברגר
1083.4036.01	יסודות השיווק ומחקרי שוק במקרקעין	א' 19-21; 105	שוית א. קפלן
1083.4002.01	יסודות בהנדסת בניין	ב' 16-19; 105	שוית ד"ר א. שקד
1083.4012.01	יסודות התכנון ובניין ערים[1]	ג' 16-19; 106	שוית ש. פן
1083.4013.01	חוקי תכנון והפקעת מקרקעין[1]	ג' 16-19; 106	שוית עו"ד נ. מאיר
1083.4010.01	זכויות ועסקאות במקרקעין א'	ג' 19-21; 108	שוית עו"ד א. וירניק
1083.4023.01	יסודות בהערכת מקרקעין	ד' 16-19; 108	שוית נ. בונין

---

1 הקורס יינתן בסמסטרים א'+ב' לסרוגין אחת לשבועיים.
2 הקורס יינתן במרוכז בין התאריכים 15.11.99-18.10.99.
3 הקורס יינתן במרוכז מה-22.11.99 ועד סוף הסמסטר.

שנה ב' - סמסטר א'

1083.4007.01	חשבונאות לשמאים		שו"ת
	א' 16-18;	105	ד"ר י. אינגבר
1083.4034.01	יישומי מחשב בשמאות		שו"ת
	א' 18-20;	מ-005	א. טנא
1083.4018.01	מיסוי במקרקעין		שו"ת
	ב' 16-19;	105	עו"ד ה. רוסטוביץ
1083.4041.01	מדיניות מקרקעין בישראל		שו"ת
	ב' 19-21;	105	י. שטיינמן
1083.4024.01	גישות ועקרונות בשומת מקרקעין		שו"ת
	ג' 16-19;	105	י. אלוני
1083.4017.01	זכויות ועסקאות במקרקעין ב'		שו"ת
	ג' 19-21;	105	עו"ד א. וירניק
1083.4040.01	ניהול ופיקוח בבנייה		שו"ת
	ה' 16-18;	105	ד"ר א. שקד
1083.4037.01	מימון מתקדם		שו"ת
	ה' 18-20;	105	יפורסם

שנה ב' - סמסטר ב'

1083.4028.01	יישומים בשומת מקרקעין ב'		שו"ת
	א' 16-18;	107	יפורסם
1083.4029.01	ניתוח ארועים		שו"ת
	א' 18-20;	107	א. כץ
			י. אלוני
1083.4026.01	יישומים בשומת מקרקעין א'		שו"ת
	ב' 16-18;	107	א. המאירי
1083.4042.01	פיתוח מקרקעין ופרוייקטים		שו"ת
	ב' 18-20;	107	י. שטיינמן
1083.4043.01	אתיקה וחוק השמאים		שו"ת
	ג' 18-18;	105	ד"ר ל. שילה
1083.4021.01	שמה למעשה - סמינר		שו"ת
	ג' 18-21;	105	א. כץ

שמאות וניהול מקרקעין

החטיבות

חטיבות רגילות

אנגלית
ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
גיאוגרפיה
היסטוריה כללית
היסטוריה של המזה"ת ואפריקה
מגמת אפריקה (החוג להיסטוריה של המזה"ת ואפריקה)
היסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל
חשבונאות
לימודי מיגדר (הבדלים בין המינים)[1]
לימודי עבודה[2]
לימודי צבא ואסטרטגיה[2] (החוג למדע המדינה)
מדע המדינה[2]
מתמטיקה
נדל"ן[2] (התכנית לשמאות וניהול מקרקעין)
ניהול
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה[2]
סטטיסטיקה
ספרות עברית
צרפתית
עבודה סוציאלית
תקשורת[2]
פילוסופיה
פילוסופיה יהודית
פסיכולוגיה[2]
שפה וספרות ערבית
תולדות האמנות
תלמוד

חטיבות מורחבות

כלכלה[3,2]
לימודי צבא ואסטרטגיה[3,2] (החוג למדע המדינה)
מדע המדינה[3,2]
מתמטיקה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה[3,2]
סטטיסטיקה[3]
תולדות האמנות

בשל מגבלות קליטה בחטיבות אין הפקולטה מתחייבת לקבל כל תלמיד לחטיבה בה בחר בעדיפות ראשונה.

החטיבות

1 ראה בפרק חטיבות פקולטטיות.
2 תכניות הלימודים בחטיבות הניל - ראה בפרק החוג המתאים.
3 החטיבה המורחבת ותאוזכר בתעודת ה-ב.א. של בוגרי הפקולטה למדעי החברה.

חטיבות פקולטטיות

חטיבה ללימודי מיגדר (הבדלים בין המינים)

מטרת החטיבה לאפשר לתלמידים המתעניינים בהיבטים החברתיים של הבדלים בין המינים ובמעמד האישה בחברה להרחיב ולהעמיק את הידע שלהם בתחום. החטיבה בת 16 ש"ס.

תנאי קבלה:

יתקבלו תלמידים אשר סיימו את הקורסים הבאים בציון "עובר" לפחות:

1. מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה.
2. אחד ממבואות שנה א' במדע המדינה או מהמבואות הכלל פקולטטיים הבאים: מבוא לפסיכולוגיה, שיטת המשפט הישראלי, מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, מבוא ללוגיקה.
3. סטטיסטיקה או שיטות מחקר באחד מחוגי הפקולטה.

יועצת החטיבה: פרופ' חנה הרצוג, החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

תכנית הלימודים

א. קורסי חובה 5-6 ש"ס מבין הקורסים הבאים:

1. תאוריות פסיכולוגיות על התפתחות האישה[1]
2. מיגדר וחברה[2]
3. סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים
4. מיגדר, זהות וקשר

ב. קורסי בחירה[3]

התלמידים ילמדו בשיעורי הבחירה קורסים בהיקף שישלים את המכסה הכוללת של לימודי החטיבה ל-16 ש"ס לפחות.

אפשר להשלים את מכסת שיעורי הבחירה גם עם שיעורי התוכנה בחטיבה.

1. משפט וחברה
2. *אהבה וזוגיות כתכרית בת ימינו (סמינר)*
3. נשים בפוליטיקה הישראלית
4. יחסי המינים במחשבה מדינית: סוג ספרותי, מיגדר ושלטון ייצוגי (סמינר)
5. "אני קלאודיה" - עולמה של האישה ברומא
6. בין המינים: קריאה בתאוריות פמיניסטיות עכשוויות
7. *האישה שבגבר והגבר שבאישה*[4]
8. "כתיבה נשית" - מהות ו(אי) מהות
9. *יחסי "אני-זולת": פרספקטיבות פמיניסטיות*
10. מסורת ושינוי באפריקה - נשים בחברות מוסלמיות
11. נשים בראייה רב-תרבותית[5]

---

1 חופף לקורס: הפסיכולוגיה של האישה.

2 חופף לקורס: *מיגדר, מיניות וחברה.*

3 קורסי בחירה נוספים יוצעו בסמוך למועד הרישום.

4 ד"מ: מבוא לפסיכולוגיה.

5 ד"מ: תאוריות פסיכולוגיות על התפתחות האישה.

12. הפוליטיקה של המיגדר
13. משפחה וחברה
14. החברה הפלסטינית בישראל
15. נשים בתקשורת (פרו סמינריון)
16. מין, מיניות ותקשורת
17. נשים עיתונאיות
18. זהות ומשפחה: השתקפויות בספרות ופסיכואנליזה
19. סימון דה-מבואר
20. הכל פוליטי: כוח וזהות נשית
21. אוטוביוגרפיה והקול הנשי: יוצרות ויצירות מהעת העתיקה ועד הרנסאנס
22. הרומן ההיסטורי הנשי
23. אהבה ראשונה: ספרות נשים ישראלית
24. לאה גולדברג: מונוגרפיה
25. דימויי נשיות בשירה העברית מביאליק ושטיינברג עד ויזלטיר ושבתאי

תיאור הקורסים

תאוריות פסיכולוגיות על התפתחות האישה

מטרות הקורס: (1) להתוודע אל סוגיות תיאורטיות בפסיכולוגיה של האישה, אל ביקורת פמיניסטית על מאגר הידע המסורתי בתחום הפסיכולוגיה של האישה, ואל נושאים ייחודיים לחוויה הנשית. (2) להעמיק ולבחון חוויות אישיות, חברתיות ומשפחתיות תוך דגש על האספקט היצירתי.

נושאי הקורס: הקדמה לפסיכולוגיה פמיניסטית של האישה; סוגיות בתיאוריות פסיכולוגיות אודות המינים: (א) מהות ההבדלים בין גברים ונשים (ב) מקור ההבדלים - ביולוגיה או סוציאליזציה; שוני בין נשים; אמהות, הגוף - מיניות, אלימות נגד נשים, פורנוגרפיה; נשים ופריצת הגבול.

סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים

הקורס מתעמק בנושאים ההופכים יותר ויותר בולטים בחקר החברתי של המינים, כגון: הבניית הזהות המינית והמגדרית (הטרוסקסואלית והומוסקסואלית), דימויי גוף, משמעות האלימות המינית, התפתחות תפיסות של מיניות בעידן הפוסט-מודרני, ועוד.

סוגיות אלו נבחנות תוך התייחסות לקשת רחבה של גישות תיאורטיות. בקורס יתארחו מספר מרצים המתמחים בתחומים הרלבנטיים.

נשים בראייה רב תרבותית

מטרות הקורס: (1) להתוודע אל סוגיות בתיאוריה פמיניסטית עכשווית ורב-תרבותית. (2) לעשות שימוש במצע התיאורטי על מנת לבחון סוגיות רלוונטיות למחקר ולעבודה סוציאלית.

הנושאים שיידונו: מפמיניזם לפמיניזמים - סקירה היסטורית של תיאוריה פמיניסטית; זהויות ושיח בראייה רב-תרבותית - זהות מינית, גזע, מעמד סוציואקונומי, דת, לאום; קואליציות פמיניסטיות - סוגיות תיאורטיות; המפגש עם שוני.

מערכת שעות

סמסטר א'

1005.01, 1007	תאוריות פסיכולוגיות על התפתחות האישה		שו"ת
	ה' 8.30-10;	230	א. זיו

קורסים הניתנים במסגרת החוג לסוציולוגיה

1041.2606.01	משפט וחברה		שו"ת
	ד' 12-15;	אולם אפטר	ד"ר ד. שמיר
1041.3763.01	אהבה וזוגיות בחברה בת-ימינו[1]		ס'
	ג' 11-14;	105	פרופ' י. פרס
1041.3526.01	מיגדר וחברת		שו"ת
	ה' 10-13;	אולם אפטר	ד"ר ד. לוצאטו פרופ' ח. הרצוג

קורסים הניתנים במסגרת החוג למדע המדינה

1031.2719.01	נשים בפוליטיקה הישראלית		שי
	ד' 11-14;	210	ד. שנקר

סמינר שנתי

1031.4341.01	יחסי המינים במחשבה מדינית: סוג ספרותי, מיגדר וישלטון ייצוגי		ס'
	ד' 14-17;	426	ד"ר מ. קוצ'ין

קורסים הניתנים מחוץ לפקולטה[2]

0621.1102.01	"אני קלאודיהי" - עולמה של האישה ברומא		שי
	ג' 16-18;	223 גילמן	ד"ר ר. וישניא
0662.1213.01	בין המינים: קריאת כתיאורית פמיניסטיות עכשוויות		שי
	ב' 14-16;	282 גילמן	ד"ר כ. פרידמן
0662.1242.01	האישה שבגבר והגבר שבאישה		שי
	ג' 16-18;	220 גילמן	ד"ר נ.ירום

1 הקבלה באישור המרצה.
2 מספר המקומות מוגבל.

0662.1220.01	"כתיבה נשית" - מהות ו(אי) מהות	שי
	ג' 16-18; 281 גילמן	ר. הלפרן
0618.2671.01	יחסי יאני-זולתי: פרספקטיבות פמיניסטיות	שי
	ג' 16-18; 278 גילמן	מ. רוזמרין
0639.2715.01	מסורת ושינוי באפריקה - נשים בחברות מוסלמיות	שי
	ב' 12-14; 456 גילמן	א. בק
	ה' 12-14; 361 גילמן	

<u>סמסטר ב'</u>

1007.1004.01	סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים	שו"ת
	ה' 16-19; 003	ד"ר ד. לוצאטו
1007.1006.01	נשים בראייה רב-תרבותית	שו"ת
	ב' 12-13.30; 104	א. ויו

<u>קורסים הניתנים במסגרת החוג לסוציולוגיה</u>

1041.3547.01	הפוליטיקה של המיגדר	שו"ת
	ה' 9-12; 204	ע. סער
1041.2604.01	משפחה וחברה	שו"ת
	ד' 14-17; 003	ד"ר מ. רוזנפלד
1041.3528.01	החברה הפלסטינית בישראל	שו"ת
	ג' 15-18; 104	מ. חסן

<u>קורס הניתן במסגרת החוג למדע המדינה</u>

1031.3551.01	נשים בתקשורת	פרו"ס
	ד' 12-14; 419	ד. שנקר

<u>קורס הניתן במסגרת החוג לפסיכולוגיה</u>

1071.3578.01	מיגדר, זהות וקשר	שי
	ב' 10-12; 104	פרופ' א. פרידמן

קורסים הניתנים במסגרת החוג לתקשורת

1085.2518.01	מין, מיניות ותקשורת		שי
	ג׳ 12-14;	207	ד״ר נ. גוטמן
1085.2519.01	נשים עתונאיות		שי
	ב׳ 8.30-10;	105	ע. לחובר

קורסים הניתנים מחוץ לפקולטה[1]

0662.1217.01	זהות ומשפחה: השוואות בספרות ובפסיכואנליזה		שי
	ב׳ 16-18;	320 גילמן	ד״ר ד. הופ
0662.1215.01	סימון דה-בובואר		שי
	ג׳ 14-16;	278 גילמן	ד״ר ל. פרידמן
0662.1244.01	הכל פוליטי כוח וזהות נשית		שי
	א׳ 10-12;	102 דן דוד	מ. רוזמרין
0662.1225.01	אוטוביוגרפיה והקול הנשי: יוצרות ויצירות מהעת העתיקה ועד הרנסאנס		שי
	א׳ 16-18;	318 גילמן	ד״ר ו. לב-כנען
0662.1235.01	הרומן ההיסטורי הנשי		שי
	ד׳ 16-18;	307 גילמן	ת. לזי
0615.1155.01	אהבה ראשונה: ספרות נשים ישראלית		שי
	ב׳ 12-14;	281 גילמן	ד״ר ל. רתוק
0615.2861.01	לאה גולדברג: מונוגרפיה		שי
	ג׳ 14-16;	02 רוזנברג	ד״ר ע. יגלין
0615.2852.01	דימויי נשיות בשירה העברית מביאליק ושטיינברג עד ויזלטיר ושבתאי		שי
	ד׳ 14-16;	02 רוזנברג	ד״ר י. אופנהיימר

1 מספר המקומות מוגבל.

חטיבות מחוץ לפקולטה

החטיבה באנגלית

הקבלה לחטיבה בסמסטר אי בלבד.

Social Sciences Minor in English

Below are examples of 16-hour "cube" for a Minor in English to be taken by Social Science students. Exact "cubes" should be constructed in consultation with an Adviser from the English Department who will advise according to department requirements and the needs of individual students. The numbers in parenthesis before the name of each course refer to the semester hour credit for each course.

Cube I

(4) Composition I
(4) Narrative Analysis
(4) Introduction to English Culture
(4) Advanced Course (English Fiction)

Cube II

(4) Composition I
(4) Narrative or Drama Analysis
(4) Introduction to American Culture
(4) Advanced Course (American Fiction)

החטיבות בארכיאולוגיה ובתרבויות המזרח הקדום

הקבלה לחטיבות בסמסטר אי בלבד.

<u>חטיבה בתחום ארכיאולוגיה של א"י - עם סמינריון</u>

- הארכיאולוגיה של ארץ ישראל משחר ההיסטוריה ועד חורבן ירושלים (שיעור חובה)	4	ש"ס
- ארכיאולוגיה מהי (שיעור חובה)	2	ש"ס
- שיעורי בחירה מתוך רשימת שיעורי החוג, עפ"י הנחיות היועץ. אפשרית בחירה גם מתחום תרבויות המזה"ק בהיקף שלא יעלה על 4 ש"ס	10	ש"ס
- סמינריון	4	ש"ס
סה"כ	20	ש"ס

<u>חטיבה בתחום תרבויות המזה"ק</u>

- מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום (חובה)	2	ש"ס
- מהלכירינט למלחמת טרויה: תרבויות יוון הקדם-קלאסית (חובה)	2	ש"ס
- אנטוליה ארץ החיתים וגשר תרבותי בין יבשות (חובה)	2	ש"ס
- שיעורי בחירה מתוך רשימת שיעורי החוג, עפ"י הנחיות היועץ. אפשרות בחירה גם מתחום ארכיאולוגיה של א"י, בהיקף שלא יעלה על 4 ש"ס	10	ש"ס
- סמינריון	4	ש"ס

<u>ללא השלמת קורסי החובה, לא ניתן להשתתף בסמינריון</u>

<u>חטיבה ללא סמינריון</u>

- ארכיאולוגיה מהי (חובה)	2	ש"ס
- הארכיאולוגיה של א"י משחר ההיסטוריה ועד חורבן ירושלים (חובה)	4	ש"ס
- מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום (חובה)	2	ש"ס
- שיעורי בחירה מתוך רשימת שיעורי החוג עפ"י הנחיות היועץ	8	ש"ס
סה"כ	16	ש"ס

החטיבה בגיאוגרפיה

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

<u>הגיאוגרפיה כחטיבת השלמה</u>

החוג לגיאוגרפיה מציע לימודי חטיבת השלמה בהיקף מצומצם (18-16 ש"ס). השיעורים הנושאיים בצוותים השונים חייבים להיות בתחום המבואות והתרגילים.

הרישום לחטיבה ייעשה במזכירות מדעי החברה.

הרישום לקורסים ייעשה בחוג לגיאוגרפיה, בבניין יד-אבנר.

<u>חטיבת השלמה</u>

צירוף א:	מבוא לגיאוגרפיה של האדם	4	ש"ס
	מבוא - מרחב, מקום וסביבה	4	ש"ס
	2 תרגילים מתקדמים בתחום האנושי	4	ש"ס
	שיעורים נושאיים מתחום האנושי	6-4	ש"ס
	סה"כ	18-16	ש"ס
צירוף ב:	מבוא לאקלים ובעיות הסובב	4	ש"ס
	מבוא לגיאומורפולוגיה	4	ש"ס
	2 תרגילים מתקדמים בתחום הפיזי	4	ש"ס
	שיעורים נושאיים בתחום הפיזי	6-4	ש"ס
	סה"כ	18-16	ש"ס
צירוף ג:	שני מבואות	8	ש"ס
	תרגיל מתקדם באחד מתחומי המבואות	2	ש"ס
	תולדות החשיבה הגיאוגרפית	2	ש"ס
	סמינריון בסיסי	2	ש"ס
	סמינריון (בתחום בו נלמד מבוא)	4	ש"ס
	סה"כ	18	ש"ס

החטיבה בהיסטוריה כללית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

<u>חטיבה</u>

2 תרגילים (ת')	8	ש"ס
2 שיעורים (ש')	4	ש"ס
1 סמינריון (ס')[1]	4	ש"ס

החטיבות

הערה: דרישה מוקדמת להשתתפות בסמינריון היא השתתפות בשני תרגילים, כאשר אחד מהם הוא באותה התקופה של הסמינר.

---

1 התלמיד בחטיבה יגיש בסמינריון שבחר עבודה סמינריונית.

החטיבה בהיסטוריה של המזה"ת ואפריקה

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

שנה א'

המזה"ת ואפריקה בעת החדשה: דת תרבות וחברה	ש'	2 ש"ס
תולדות הערבים והאיסלאם	ת'	4 ש"ס

שנה ב'

מבוא לתולדות האימפריה העותומאנית	שו"ת	4 ש"ס

שנים ב'/ג'

2 שיעורי בחירה		8 ש"ס
	סה"כ	18 ש"ס

החטיבה במגמת אפריקה

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

מבנה החטיבה

1.	שיעור חובה - מבוא להיסטוריה של אפריקה	4 ש"ס
2.	3 שיעורי בחירה	12 ש"ס
		16 ש"ס

ניתן ללמוד את שיעור החובה במקביל לשיעורי הבחירה.

החטיבה בהיסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

קבלה

יתקבלו עד 10 תלמידים בשנה

ההיסטוריה של עם ישראל נלמדת בשני חוגים:

א. תולדות עם ישראל
ב. תולדות ארץ ישראל

הלימודים מחולקים עפ"י תקופות:

תולדות עם ישראל	תולדות ארץ ישראל
1. *העת העתיקה*	1. *העת העתיקה*
2. *ימי הביניים*	2. *ימי הביניים*
3. *התקופה המודרנית*	3. *התקופה המודרנית*

חטיבה

מן הצירופים האפשריים של תקופות בחוג יכול התלמיד להרכיב את חטיבתו.

מבנה הלימודים (משותף לכל התכניות)

קורסים בני 4 ש"ס או 2 ש"ס כל אחד: שיעורים, תרגילים נושאיים.

החטיבה בחשבונאות

1. <u>תנאי הקבלה</u>

1.1 יורשו להגיש בקשה להתקבל לחטיבה תלמידים שהתקבלו לחוג לחשבונאות כתלמידים מן המניין לתכנית הדו-חוגית, בהליכי הקבלה הרגילים, ואשר הגישו בקשה להפסקת לימודיהם בחוג לחשבונאות והצהירו על ויתורם על המשך לימודיהם בחוג כתלמידים מן המניין (טפסי בקשה מצויים במזכירות החוג לחשבונאות).

1.2 תלמידי הפקולטה למדה"ח, העומדים בתנאי הקבלה של החוג לחשבונאות ואשר הודיעו מראש על כוונתם ללמוד לימודי חטיבה בלבד, תלמידים אלה יופנו באמצעות מזכירות הפקולטה למדה"ח.

2. <u>תקנון</u>

2.1 כל התקנות החלות על תלמידי החוג לחשבונאות, לרבות דרישות מוקדמות ומקבילות, ותקנון בחינות חלות גם על תלמידי החטיבה בחשבונאות.

2.2 על תלמיד החטיבה להשלים מכסת לימודים בהיקף 18 ש"ס לפחות (ר' סעיף 3 להלן). במסגרת מכסה זו לא ייכללו קורסים המהווים דרישות מוקדמות או מקבילות לקורסים הנדרשים, ואשר אינם חלק מתכנית החטיבה.

2.3 הרישום לקורסי החטיבה ייערך במזכירות החוג לחשבונאות.

2.4 תלמיד שעמד בדרישות החטיבה בחשבונאות כמפורט לעיל, יפנה למזכירות החוג לחשבונאות ויקבל אישור מתאים בחתימת ראש החוג.

2.5 בחישוב ציון הגמר בלימודי החטיבה בחשבונאות יילקחו בחשבון רק הקורסים הכלולים בתכנית החטיבה כמפורט בסעיף 3 להלן.
ציון הגמר ישוקלל ע"י סיכום מכפלות ציוני הקורסים בהיקפם מחולקים בסה"כ השס"ים.

2.6 את תקנון הלימודים בחוג לחשבונאות ופרטי השיעורים ימצא התלמיד בידיעון הפקולטה לניהול.

2.7 לתשומת לב תלמידי ביה"ס לכלכלה: תכנית החטיבה בחשבונאות גוררת שינויים בחובות הלימודים בכלכלה, פרוט השינויים ראה בפרק ביה"ס לכלכלה.

3. <u>תכנית הלימודים</u>

שם הקורס	ש"ס	דרישות מוקדמות ומקבילות
יסודות החשבונאות	4	בחינת מעבר בהנה"ח וחישובים מסחריים
חשבונאות ניהולית	2	יסודות החשבונאות[1], מבוא למיקרו כלכלה[1]
שיטות סטטיסטיות לחשבונאים	2	סטטיסטיקה לכלכלנים א'+ב' מבוא לאקונומטריקה[1]
יסודות תורת ההחלטות וחקר ביצועים	2	סטטיסטיקה לכלכלנים א', מתמטיקה לכלכלנים ב'
חשבונאות ניהולית מתקדמת	2	מבוא לטכנולוגיות מידע, חשבונאות ניהולית, יסודות המימון[1]
יסודות המשפט העסקי	2	יסודות המשפט
מבוא למיסים (מיסים א')	4	יסודות המשפט, יסודות החשבונאות, יסודות המשפט העסקי[1]
סה"כ	18	

החטיבות

1 דרישה במקביל.

החטיבות במתמטיקה

א. <u>חטיבות מצומצמות</u>

מוצעות ארבע תכניות

<u>תכנית א'-1</u>

שנה א'

חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1	שי' 4 + תי' 3 ש"ס
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2	שי' 4 + תי' 3 ש"ס

שנה ב'

אלגברה לינארית לכלכלנים	<u>שו"ת 4 ש"ס</u>
	סה"כ 18 ש"ס

<u>תקנות</u>

תלמיד ביה"ס לכלכלה חייב ללמוד את שני הקורסים הראשונים במסגרת החטיבה במתמטיקה ויהיה פטור מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א'" ו"מתמטיקה לכלכלנים ב'". על התלמיד להשלים 6 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.
הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" לא ייחשב במכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

<u>תכנית א'-2</u>

שנה א'

חשבון אינפיניטסימלי 1	שי' 4 + תי' 2 ש"ס
חשבון אינפיניטסימלי 2	שי' 4 + תי' 2 ש"ס

שנה ב'

אלגברה לינארית לכלכלנים	<u>שנ"ת 4 ש"ס</u>
	סה"כ 16 ש"ס

<u>תקנות</u>

תלמיד ביה"ס לכלכלה חייב ללמוד את שני הקורסים הראשונים במסגרת החטיבה ויהיה פטור מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א'", ו"מתמטיקה ב'". על התלמיד להשלים 8 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.
הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" לא ייחשב במכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

<u>תכנית ב'-1</u>

שנה א'

אלגברה לינארית 1	שי' 4 + תי' 3 ש"ס
אלגברה לינארית 2	שי' 4 + תי' 2 ש"ס

שנה ב'

מתמטיקה לכלכלנים ב'	<u>שנ"ת 4 ש"ס</u>
	סה"כ 17 ש"ס

<u>הקמת</u>

לתלמידי החוג לכלכלה ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה, על התלמיד להשלים 3 ש"ס מספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

<u>תכנית ב'-2</u>

שנה א'

מבוא לאלגברה 1	ש' 3 + ת' 1 ש"ס
מבוא לאלגברה 2	ש' 3 + ת' 1 ש"ס

שנה ב'

מתמטיקה לכלכלנים ב'	שו"ת 4 ש"ס
<u>ואחד מבין הקורסים הבאים:</u>	
משוואות דיפרנציאליות רגילות לדו-חוגי	ש' 3 + ת' 1 ש"ס
מבוא לחקר ביצועים	ש' 3 + ת' 1 ש"ס
	סה"כ 16 ש"ס

<u>תקנות</u>

לתלמידי ביה"ס לכלכלה ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד להשלים 4 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

ב. <u>חטיבות מורחבת</u>

תנאי קבלה:

ציון 8 ומעלה בבחינת בגרות במתמטיקה ברמת 4 נקודות ומעלה (או במגמה ראלית/ביולוגית).

מוצעות שתי תכניות:

<u>תכנית מורחבת א'</u>

שנה א':	חשבון דיפי ואינטגרלי 1 ו-2	14	ש"ס
	מתמטיקה בדידה	6	ש"ס
	מבוא להסתברות	5	ש"ס
שנה ב':	אלגברה לינארית לכלכלה	4	" (סמסטר א')
	משוואות דיפי רגילות 1	4	" (סמסטר ב')
	אחד מבין הקורסים:		
	תורת הפונקציות המורכבות 1	4	ש"ס
	פונקציות ממשיות	4	ש"ס
	מבוא למרחבי הילברט ותורת האופרטורים	4	ש"ס
	ס ה " כ	37	ש"ס

החטיבות

תקנות

על תלמידי תכנית חטיבה זו חלות התקנות המפורטות בתכנית א'-1 לעיל ובנוסף פטורים התלמידים מהקורס "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'" (על סמך הקורס מבוא להסתברות). מכסת ההשלמה הכוללת של תלמידי תכנית זו היא 8 ש"ס בקורסי הבחירה בכלכלה.

תכנית מורחבת בי

שנה א':	אלגברה לינארית 1 ו-2	13	ש"ס
	ניאומטריה אנליטית	3	"
	מתמטיקה לכלכלנים בי	4	"
שנה ב':	מבוא להסתברות	5	"
	אלגברה ב' 1	4	"
	קומבינטוריקה או תורת הקבוצות	3	"
	תולדות המתמטיקה או תודת המספרים	4	"
	ס ה " כ	36	ש"ס

תקנות

על תלמידי תכנית חטיבה זו חלות התקנות המפורטות בתכנית בי-1 לעיל ובנוסף פטורים התלמידים מהקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א'" (על סמך הקורס מבוא להסתברות). מכסת ההשלמה הכוללת של תלמידי תכנית זו היא 4 ש"ס בקורסי הבחירה בכלכלה.
תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביקיש לכלכלה.

החטיבה בניהול

1. **תנאי קבלה לחטיבה**

תלמידים הלומדים לקראת תואר ראשון בפקולטה למדעי החברה יוכלו להשתתף בלימודי חטיבה במסגרת לימודי התואר הראשון בניהול, בפקולטה לניהול. התכנית מיועדת בעיקר לתלמידי התכנית החד-חוגית בכלכלה. מספר התלמידים בחטיבה מוגבל ונקבע על ידי הפקולטה למדעי החברה. תנאי מינימום לקבלה לחטיבה בניהול הם סיום כל הקורסים המפורטים להלן בציון ממוצע משוקלל 75 לפחות: מבוא למיקרו-כלכלה; סטטיסטיקה לכלכלנים א'; מבוא למאקרו-כלכלה; סטטיסטיקה לכלכלנים ב'; מתמטיקה לכלכלנים א'.

2. **סדרי רישום**

2.1 על מנת לסיים את הלימודים בחטיבה יחד עם הלימודים בפקולטה למדעי התברה, מומלץ להתחיל את הלימודים בחטיבה בראשית שנה ב'.

2.2 תלמידים המעוניינים להצטרף ללימודי החטיבה בניהול יידשמו במזכירות הפקולטה למדעי החברה. מספר המקומות בחטיבה מוגבל.

הרישום לחטיבה יתקיים אחת לשנה לקראת סמסטר א'.

הפקולטה למדעי החברה תמיין את בקשות הפונים ותעביר למזכירות החוג לניהול את רשימת התלמידים העונים על תנאי הקבלה בכפוף למכסה שנקבעה.

2.3 הרישום לקורסים בסמסטר החטיבה בניהול יתקיים במזכירות החוג לניהול.

2.4 תלמידי החטיבה בניהול ישולבו ברישום לקורסים המתנהל לתלמידי החוג באמצעות "שיטת המכרז". פרטים על "שיטת המכרז" ולוח זמנים לרישום לקורסים לסמסטר א', מופיעים בפרק ג', סעיף ג -קורסים בידיעון הפקולטה לניהול.

2.5 כל התקנות החלות על תלמידי התכנית לניהול כפי שמתפרסמות בידיעון הפקולטה לניהול, לרבות מילוי הדרישות המוקדמות והמקבילות ותקנון הבחינות, חלות גם על תלמידי החטיבה בניהול.

3. **היקף הלימודים**
על תלמיד החטיבה בניהול להשלים מכסת לימודים בהיקף 15-17 ש"ס. במסגרת מכסה זו לא ייכללו קורסים המשמשים דרישות מוקדמות או מקבילות ואשר אינם חלק מתכנית החטיבה.

4. **תכנית לימודי החטיבה בניהול לתלמידי הפקולטה למדעי החברה: (15-17 ש"ס)**

א. על התלמיד לעמוד בדרישות שניים מהקורסים הבאים לפחות:

שם הקורס	היקף ש"ס	דרישות מוקדמות נדרש ציון עובר 60	דרישות מקבילות
יסודות החשבונאות[1]	4		
יסודות המימון	4	יסודות החשבונאות[2] מיקרו כלכלה א'	מבוא לאקונומטריקה יס' תורת ההחלטות או חקר ביצועים והחלטות
יסודות השיווק	3		מיקרו כלכלה א'

ב. את יתרת מכסת הקורסים יבחר התלמיד מתוך רשימת הקורסים האלה:

פסיכולוגיה חברתית וניהולית	3		
דיני עסקים	2		
מבוא לארגון ולניהול	3	פסיכולוגיה חב' וניהולית[3] סוציולוגיה ארגונית[4]	
יס' תורת ההחלטות[5]	3	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	
מבוא לחקר ביצועים[6]	4	סטטיסטיקה לכלכלנים ב' אלגברה לינארית לכלכלה	
חקר ביצועים והחלטות[7]	4	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	מבוא לחקר ביצועים או חקר ביצועים והחלטות
יסודות ניהול התפעול והייצור	3		
סה"כ ש"ס	15-17		

1 תלמיד שלמד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" בביה"ס לכלכלה מנוע מללמוד קורס זה. על תלמידים אלה ללמוד לפחות אחד משני הקורסים: יסודות המימון או יסודות השיווק.

2 או "חשבונאות לכלכלנים" במסגרת ביה"ס לכלכלה.

3 או "מבוא לפסיכולוגיה" בפקולטה למדעי החברה.

4 או "מבוא לסוציולוגיה" בפקולטה למדעי החברה.

5 תלמיד שבחר בקורס זה מנוע מללמוד את הקורסים "חקר ביצועים והחלטות" ואת הקורס "נושאים בתורת ההחלטות" במסגרת ביה"ס לכלכלה.

6 תלמיד שבחר בקורס זה מנוע מללמוד את הקורס "חקר ביצועים והחלטות".

7 תלמיד שבחר בקורס זה מנוע מללמוד את הקורסים: "מבוא לחקר ביצועים" ו"יסודות תורת ההחלטות".

החטיבות בסטטיסטיקה

<u>תנאי קבלה:</u> הקבלה לחטיבות בסטטיסטיקה מותנית בציון בחינת הבגרות במתמטיקה ובציון פסיכומטרי. יתקבלו תלמידים שלמדו מתמטיקה ברמה של 4 או 5 יחידות וקיבלו ציון 70 לפחות.

לימוד החטיבות בסטטיסטיקה דורש קורסים במתמטיקה:
חשבון אינפיניטסימלי 1 ו-2 (בביה"ס למדעי המתמטיקה) ומבוא לאלגברה 1 ו-2 (בביה"ס למדעי המתמטיקה)[1].
שעות קורסים אלה אינן נכללות במניין שעות החטיבה.
מומלץ שתלמידים יחליטו על בחירת החטיבה בסטטיסטיקה בסמסטר הראשון ללימודיהם כדי שיוכלו להירשם לקורסים המתאימים במתמטיקה. (הקורסים המתמטיים במדה"ח לא יוכרו כהכנה לחטיבה בסטטיסטיקה).

א. <u>חטיבה</u> (מצומצמת)

<u>תכנית לימודים:</u>	<u>ש"ס</u>	<u>דרישות מוקדמות</u>
1. מבוא להסתברות	2+3	
2. מבוא לסטטיסטיקה	1+3	מבוא להסתברות, חשבון אינפ. 1
3. הסתברות[2]	1+3	מבוא להסתברות, מבוא לסטטיסטיקה (במקביל) חשבון אינפ. 2
		מבוא לאלגברה 1 ו-2 (או אלגברה לינארית לכלכלנים) (במקביל)
4. תאוריה סטטיסטית	2+3	הסתברות, מבוא לסטטיסטיקה
סה"כ	18 ש"ס	

<u>חלוקה סמסטריאלית מוצעת:</u>

<u>סמסטר א'</u>	<u>סמסטר ב'</u>
1. מבוא להסתברות	1. מבוא לסטטיסטיקה
2. חשבון אינפיניטסימלי 1	2. חשבון אינפיניטסימלי 2
3. מבוא לאלגברה 1[1]	3. מבוא לאלגברה 2[1]
<u>סמסטר ג'</u>	**<u>סמסטר ד'</u>**
1. הסתברות[2]	1. תאוריה סטטיסטית

1 ניתן ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" בפקולטה למדעי החברה במקום הקודמים "מבוא לאלגברה 1 ו-2". לתלמידים אשר רוצים ידע מעמיק יותר, מומלץ מאוד להשתתף ב"מבוא לאלגברה 1 ו-2".

2 ניתן ללמוד את הקודם "הסתברות לדו חוגיי" בהיקף 5 ש"ס במקום הקורס "הסתברות". הקורס יזכה את התלמיד ב-4 ש"ס בלבד.

ב. חטיבה מורחבת

פרוט הלימודים:	ש"ס	דרישות מוקדמות
1. לימודי החטיבה המצומצמת	18	
2. רגרסיה[1]	3	תאוריה סטטיסטית
3. ניתוח שונות	3	תאוריה סטטיסטית
4. מבוא לחקר ביצועים	1+3	חשבון אינפ. 1 ו-2, מבוא להסתברות, מבוא לאלגברה 1 ו-2[2]
5. קורס בחירה	3	
סה"כ	31 ש"ס	

חלוקה סמסטריאלית מוצעת (כולל ההכנה המתמטית)

סמסטר א'	סמסטר ב'
1. מבוא להסתברות	1. מבוא לסטטיסטיקה
2. חשבון אינפיניטסימלי 1	2. חשבון אינפיניטסימלי 2
3. מבוא לאלגברה 1[2]	3. מבוא לאלגברה 2[1]

סמסטר ג'	סמסטר ד'
1. הסתברות[3]	1. תאוריה סטטיסטית
2. מבוא לחקר ביצועים	2. קורס בחירה

סמסטר הי או ו' (בהתאם להיצע הקורסים)

1. ניתוח שונות
2. רגרסיה[1]

תקנות הנוגעות לתלמידי החוג לכלכלה עם חטיבה מצומצמת בסטטיסטיקה

1. הציונים בקורסים חשבון אינפיניטסימלי 1 ו-2 ומבוא לאלגברה 1, אותם ילמד התלמיד במסגרת ביה"ס למדעי מתמטיקה ישוקללו בציון הגמר בביה"ס לכלכלה עפ"י המשקלות הניתנים בחוג זה לקורסים אלה (ראה פירוט בתקנות החוג).
2. תלמיד שיבחר ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלה" בביה"ס לכלכלה במקום מבוא לאלגברה 1 ו-2 תסתכם מכסת השלמותיו בקורסי מתמטיקה ב-12 ש"ס בלבד ויהיה עליו להשלים 4 ש"ס בקורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

החטיבות

1 תלמידים הלומדים את הקורס "מבוא לאקונומטריקה" במסגרת ביה"ס לכלכלה ילמדו במקום "רגרסיה" קורס בחירה בחטיבה בסטטיסטיקה בתאום עם יועץ החוג לסטטיסטיקה.

2 ניתן ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלה" בפקולטה למדעי החברה במקום הקורסים "מבוא לאלגברה 1 ו-2". לתלמידים אשר רוצים ידע מעמיק יותר, מומלץ מאוד להשתתף ב"מבוא לאלגברה 1 ו-2".

3 ניתן ללמוד את הקורס "הסתברות לדוגמנים" בהיקף 5 ש"ס במקום הקורס "הסתברות". הקורס יזכה את הסטודנט ב-4 ש"ס בלבד.

החטיבה בספרות עברית

הקבלה לחטיבה בסמסטר אי בלבד.

חטיבה מצומצמת (16 ש"ס)

א. שיעורי מבוא (4 ש"ס):

מבוא לסיפורת	2	ש"ס	(סמסטר אי או ב')
יסודות הסיפורת (תרגיל)	2	ש"ס	(בצמוד לשיעור המבוא)
מבוא לשירה	2	ש"ס	(סמסטר אי או ב')
יסודות השירה (תרגיל)	2	ש"ס	(בצמוד לשיעור המבוא)

הערה: ניתן ללמוד 4 ש"ס (שיעור ותרגיל) באחד מתוך שני התחומים (סיפורת או שירה) או מבוא של 2 ש"ס בכל אחד משני התחומים.

ב. שיעורים היסטוריים וכלליים (2-4 ש"ס)

קווי מיתאר לשירה העברית ב-200 השנים האחרונות	4	ש"ס
ממרכזים למרכז: הספרות העברית בראשית המאה ה-20	4	ש"ס
זרמים ואסכולות בשירה העברית המודרנית	2	ש"ס
דימויי נשיות בשירה העברית מביאליק ושטיינברג עד זיזלטיר ושבתאי	2	ש"ס
"השיר הנבון" וגלגולו - נוסח זך ומה שלאחריו	2	ש"ס
מגע הנפש בנעלם - סיפורת לירית עברית	2	ש"ס
ארון הספרים היהודי בספרות העברית החדשה	2	ש"ס
פרקים נבחרים במודרניזם האירופי	2	ש"ס

ג. שיעורים מונוגרפיים (2-4 ש"ס):

סיפורי ר' נחמן מברצלב: מבט חדש	2	ש"ס
התוודעות למשורר: יהודה עמיחי	2	ש"ס
לאה גולדברג: מונוגרפיה	2	ש"ס
אבא קובנר: עדות	2	ש"ס
יוצרים מרכזיים בתיאטרון הישראלי (אלוני, לוין, סובול)	2	ש"ס

ד. שיעורים כלליים - היבט חברתי (6 ש"ס)

ספרות מלחמת השחרור	2	ש"ס
ביוגרפיה משפחתית וזהות אישית בסיפורת הדור השני	2	ש"ס
מבוא לתרבות ישראלית	4	ש"ס
הוויכוח על הפוסטמודרניזם והשלכותיו על הספרות הישראלית בשנות התשעים	2	ש"ס
אהבה ראשונה: ספרות נשים ישראלית	2	ש"ס
לכתוב את השואה	2	ש"ס
ספרות וקולנוע: ההקשר הישראלי	2	ש"ס
ממשכר העולם לגאולת הלאום: אודי צבי גרינברג ואברהם שלונסקי בשנות העשרים	2	ש"ס
העיר הגדולה	2	ש"ס

החטיבות בצרפתית

במסגרת החוג לצרפתית פועלות שתי מגמות:

1. <u>שפה וספרות צרפתית</u>:
כל השיעורים ניתנים בשפה הצרפתית, בכלל עבודות ובחינות.
על התלמיד לבחור בשיעורים מתקדמים בין ספרות צרפתית לבין בלשנות צרפתית.
תלמידים בעלי תעודת בגרות בשפה הצרפתית (או מארץ דוברת צרפתית) יוכלו להרביב תבנית אישית של 16 ש"ס בתאום עם יועץ החטיבה.

2. <u>תרבות צרפת</u>:
השיעורים (כולל עבודות ובחינות) ניתנים בשפה העברית על בסיס קריאת טקסטים במקור הצרפתי, פרט למבוא לתרבות צרפת (שנה א'), שבו גם הטקסטים ניתנים בעברית. שיעורי השפה (מיומנויות) מיועדים להביא את התלמיד לרמה שתאפשר לו להבין טקסטים מן התרבות והספרות הצרפתית (ידיעה פאסיבית בלבד). הלימודים יביאו את התלמיד לרמה של הפטור הנדרש באותם החוגים המחייבים לימוד שפה זרה שניה ברמת מתקדמים.

<u>החלוקה לרמות בשיעורי שפה תיעשה על-פי בחינת מיון (ביום הייעוץ).</u>
לחטיבה בתרבות צרפת מתקבלים אך ורק תלמידים עם ידע מוקדם בשפה הצרפתית.

1. <u>שפה וספרות צרפתית</u>
<u>דרישה מוקדמת להמשך לימודים בחטיבה (שנה א')</u>

מבוא לספרות הצרפתית המודרנית[1]	שי	2	ש"ס
	תי	4	ש"ס
(בסמסטר ב' בלבד)	סה"כ	6	ש"ס

לימודי שפה בתאום עם יועץ המגמה.

מבוא ללשון + הבעה בכתב סמ' א'	4	ש"ס
או:		
הבעה צרפתית בעל-פה (סמ' א' ו-ב')	4	ש"ס
סה"כ דרישות מוקדמות שנה א'	10	ש"ס

<u>שנים ב' וג'</u>:

א. <u>ספרות צרפתית</u>

הבעה בכתב וחיבור סמ' א'	2	ש"ס
שיעורים מתקדמים בספרות צרפתית	4	ש"ס
סה"כ ללא סמינריון	6	ש"ס
או:		
הבעה בכתב וחיבור סמ' א'	2	ש"ס
שיעורים מתקדמים בספרות צרפתית	4	ש"ס
סמינריון	2	ש"ס
סה"כ עם סמינריון	8	ש"ס

סה"כ חטיבה בשפה וספרות צרפתית 16 ש"ס (10+6) ללא סמינריון.
סה"כ חטיבה בשפה וספרות צרפתית 18 ש"ס (10+8) עם סמינריון.

החטיבות

1 השיעור והתרגיל הם יחידה אחת.

ב. <u>בלשנות</u>

הבעה בכתב וחיבור סמי אי	2 ש"ס
מבוא לבלשנות	4 ש"ס
או:	
מבוא לסמנטיקה ולקסיקולוגיה	2 ש"ס
מבוא לבלשנות	4 ש"ס
	6 ש"ס

החטיבה בבלשנות צרפתית היא ללא סמינריון.
תלמידים עם רקע נוסף בבלשנות יוכלו לפנות ליועץ החוג כדי לבדוק אפשרות של חטיבת בלשנות צרפתית עם סמינריון.

2. <u>תרבות צרפת</u>

2א. <u>תרבות במתכונת הרגילה</u>
רק עבור תלמידים עם ידע בשפה הצרפתית

א. <u>מבוא</u>:
במגמה תרבות צרפת כל התלמידים ילמדו מבוא לתרבות צרפת (4 ש"ס, 2 ש"ס בכל סמסטר, שיעור <u>ללא</u> תרגיל) הניתנים בשפה העברית על בסיס טקסטים מתורגמים.

ב. <u>שיעורי שפה</u>:
התלמידים ילמדו בסמסטר א' או בסמסטר ב' של שנה א' 4 ש"ס שיעורי שפה במסגרת המיומנויות שייחשבו ל-2 ש"ס.

<u>לימודי שנה א'</u>

אימון בקריאה ודקדוק סמסטר א' או סמסטר ב'	4 ש"ס	
מבוא לתרבות צרפת סמסטר א'+סמסטר ב'	4 ש"ס	
סה"כ דרישות מוקדמות שנה א':	8 ש"ס	= 6 ש"ס

<u>שנה ב' וג'</u>:
כל השיעורים בחטיבה ניתנים בעברית על בסיס קריאת טקסטים במקור בשפה הצרפתית. ראה תכנית מפורטת בידיעון: החוג לצרפתית, מגמת תרבות צרפת.

1. איתור מבנים	2 ש"ס	
2. קריאה מודרכת בטקסטים מן הספרות או מן התרבות הצרפתית	2 ש"ס	
3. שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת	6 ש"ס	
סה"כ	10 ש"ס	

או

1. איתור מבנים	2 ש"ס	
2. קריאה מודרכת בטקסטים מן הספרות או מן התרבות הצרפתית	2 ש"ס	
3. שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת	4 ש"ס	
4. סמינריון	4 ש"ס	
סה"כ	12 ש"ס	

סה"כ חטיבה בתרבות צרפת 16 ש"ס (10+8 = 16 ש"ס) ללא סמינריון.
סה"כ חטיבה בתרבות צרפת 18 ש"ס (12+8 = 18 ש"ס) עם סמינריון.

החטיבה בעבודה סוציאלית

הקבלה לחטיבה בסמסטר אי בלבד.

מטרת החטיבה להרחיב ולהעמיק את הידע של התלמידים במדיניות חברתית, מבנה שירותי רווחה ובעיות חברתיות שונות בישראל.
התכנית מאפשרת עיון ומעורבות חברתית תוך התנסות ביחסי עזרה כתחומי בעיה שונים (קשישים, שכול, עבריינות, פנוור, בריאות נפש, עלייה וכו').

<u>דרישות</u>
התלמיד ישלים, לא יאוחר מתום שנת הלימודים הראשונה ללימודיו בחטיבה שני מבואות במדעי החברה.

<u>חובות התלמיד</u>
לפחות 16 שעות סמסטריאליות.

<u>תכנית הלימודים</u>

<u>שנה א' - לימודי חובה</u>

שנה א'	סוג השיעור	סמסטר	שעות
מבוא לרווחה חברתית ולעבודה סוציאלית	ש'	א'	2 ש"ס
מצוקה חברתית ומעורבות חברתית[1]	שו"ת	ב'	6 ש"ס

<u>שנים ב' או ג'</u>
שיעורי בחירה 8 ש"ס

<u>שיעורי בחירה</u> - על כל תלמיד ללמוד ארבעה שיעורים מתוך הרשימה שלהלן:

	סוג	שעות	סמסטר	דרישות מוקדמות
יחסים בין אישיים	ש'	2 ש"ס	א' או ב'	
מבוא למשפט	ש'	2 ש"ס	א'	
גדילה והתפתחות של האדם	ש'	2 ש"ס	ב'	
מבוא לסטייה חברתית	ש'	2 ש"ס	ב'	מבוא לפסיכולוגיה מבוא לסוציולוגיה
הקבוצה הקטנה בע"ס	ש'	2 ש"ס	ב'	
המערכות להבטחת הכנסה	ש'	2 ש"ס	א'	מבוא לרווחה חברתית ועבודה סוציאלית
המשפחה כמערכת	ש'	2 ש"ס	א'	
המסגרת המוסדית והחוקית של שירותי רווחה	שו"ת	3 ש"ס	ב'	מבוא לרווחה חברתית ועבודה סוציאלית
ההיבט הקהילתי בע"ס	ש'	2 ש"ס	א'	מבוא לרווחה חברתית ועבודה סוציאלית

החטיבות

1 השיעור כולל התנסות מעשית בשדה בלווי הדרכה מקצועית בהיקף של 3 שעות שבועיות. סדנת המה לציאה למעורבות בשדה תתקיים ביום שישי 14 בינואר 2000, בין השעות 13:00-8:00

2 לא יינתן בתש"ס

	סוג	שעות	סמסטר	דרישות מוקדמות
היבטים פסיכוחברתיים				
בעיות בריאותיים בעבודה	שי	2 ש"ס		
הוצאת ילדים בסיכון מהבית	שי	2 ש"ס	בי	
היחס אל הזר והאחר בפרט				
ובחברה	שי	2 ש"ס	אי	
מבנים ותפקודים בארגוני רווחה	שי	2 ש"ס	בי	

תלמידי החטיבה חייבים לעקוב אחר לוח הבחינות לשינויים במועדי א' ו-ב'.

החטיבה בפילוסופיה

הקבלה לחטיבה בסמסטר אי בלבד.

<u>חטיבה מצומצמת - 16 ש"ס</u>

אשנב לפילוסופיה	2 ש"ס סמי אי או בי
מבוא הסטורי לפילוסופיה (פילוסופיה יוונית או פילוסופיה חדשה)	2 ש"ס סמי אי או בי
3 שיעורי מבוא שלב אי	6 ש"ס סמי אי או בי
קריאה מודרכת שלב אי	2 ש"ס סמי אי או בי
שיעור המשך + תרגיל באחד מהתחומים בו למד מבוא שלב אי[1]	4 ש"ס סמי בי

החטיבה בפילוסופיה יהודית

הקבלה לחטיבה בסמסטר אי כלבד.

תלמידים המתקבלים לחטיבה יקבלו ייעוץ אצל יועץ החוג לפילוסופיה יהודית.

במסגרת לימודי החטיבה ניתן לבחור בין שני מסלולים:

א. <u>חטיבה מצומצמת</u> (16 ש"ס)
   1. שני שיעורי מבוא מתוך ארבעת המדורים, מהם מורכבים לימודי ההוג — 8 ש"ס
   2. שני תרגילים צמודים לנ"ל — <u>8 ש"ס</u>
   16 ש"ס

ב. <u>חטיבה מצומצמת</u>: (16 ש"ס)
   1. שני שיעורי מבוא מתוך ארבעת המדורים מהם מורכבים לימודי החוג — 8 ש"ס
   2. תרגיל צמוד לאחד משני המבואות שנלמדו + שוויה באותו מדור — <u>8 ש"ס</u>
   16 ש"ס

---

1 דרישה מוקדמת להשתתפות בשיעור המשך + תרגיל - ציון חיובי בשיעור המבוא.

החטיבה בשפה וספרות ערבית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

תנאי קבלה: ציון "טוב" בבחינת בגרות בערבית (4-5 יחידות) או עמידה בבחינת המיון של החוג לערבית.

סמסטר א'

קווים מאפיינים בספרות הערבית הקלאסית א'	2 ש"ס
תרגיל לנ"ל	2 ש"ס
תולדות הספרות הערבית המודרנית א'	2 ש"ס
תרגיל לנ"ל	2 ש"ס

סמסטר ב'

תולדות הספרות הערבית המודרנית ב'	2 ש"ס
שיעור העמקה	2 ש"ס
מושגי יסוד באסלאם	4 ש"ס
סה"כ	16 ש"ס

החטיבות בתולדות האמנות

הקבלה לחטיבות בסמסטר א' בלבד.

א. חטיבה

מבוא לאמנות יוונית	שיעור	2 שעות שנתיות
מבוא לאמנות ימי הביניים	שיעור	2 שעות שנתיות
מבוא לאמנות הרנסנס	שיעור	2 שעות שנתיות
מבוא לאמנות מודרנית	שיעור	2 שעות שנתיות
		8 שעות שנתיות

רצוי ללמוד בסדר כרונולוגי, כיוון שהמבואות המאוחרים מבוססים על המבואות המוקדמים ויש התפתחות ברמות ובדרישות של 4 היחידות המרכיבות.

ב חטיבה מורחבת:

הקבץ מבואות	8 שעות שנתיות
4 שיעורי בחירה	8 שעות שנתיות
	16 שעות שנתיות

החטיבה בתלמוד

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

<u>חטיבה מצומצמת</u> (16 ש"ס)

1.	מבוא לספרות התנאים	2	ש"ס
	אישות גירושין והמשפחה בהלכה ובאגדה	2	ש"ס
	מאגדי מידע והדרכה ביבליוגרפית (חלק א')	2	ש"ס
2.	קריאת טקסטים בתלמוד הבבלי למתחילים (סדרים זרעים מועד/סדרים נשים נזיקין)	8-4	ש"ס
3.	קורס(י) בחירה בתלמוד שנים ב' ו-ג'	8-4	ש"ס
	הלכה ומנהג	2	ש"ס
	ירושלמי פסחים (חלק א')	2	ש"ס
	מגילת תענית	2	ש"ס
	יחסם של חכמי ישראל בימי הביניים לאלימות	2	ש"ס
	סמינריון בהלכה: מוסר ומשפט אצל חז"ל (חלק א')	2	ש"ס

הספרייה למדעי החברה ולניהול ע"ש ברנדר-מוס

הספרייה משרתת את הפקולטות למדעי החברה ולניהול. בספרייה כ-250,000 ספרים וכתבי עת, מאגרי מידע וחיבור לרשת האינטרנט. הספרייה ממוחשבת במלואה במערכת "אלף" - הרשת הארצית של הספריות במוסדות להשכלה גבוהה בארץ.

אוספי הספרייה:
ספרים שמורים לקורסים
ספרים באוסף הכללי
כתבי עת וכתבי עת אלקטרוניים
עבודות מ.א. ודוקטורט
מבחנים פסיכולוגיים
קלטות וידאו
אוסף יעץ - אנציקלופדיות, שנתונים סטטיסטיים, מדריכים
מאגרי מידע

הדרכה: לשימוש בספרייה ובמערכת "אלף" באמצעות לומדה אינטראקטיבית, הדרכה לשימוש במאגרי מידע.

נוהלי השאלה:

לתלמידי ב.א.:	5 ספרים מהאוסף הכללי - לשבועיים 2 ספרים מהשאלה מוגבלת ליומיים
לתלמידי מ.א.:	7 ספרים מהאוסף הכללי - לחודש 3 ספרים מהשאלה מוגבלת - ליומיים
לתלמידי תואר שלישי:	10 ספרים מהאוסף הכללי - לחודש 3 ספרים מהשאלה מוגבלת - ל-3 ימים
החזרת ספרים:	עד שעה 17.00. המאחרים בהחזרת ספרים יחוייבו בקנס לפי התעריפים הנקבעים בספרייה. הקנס חל על כל ספר בנפרד.

אין השאלת כתבי עת, אנציקלופדיות וספרי עיון אחרים.
"תקנון השאלה" מפורט ניתן לקבל בדלפק ההשאלה.

השאלה בינספרייתית ובינלאומית - לתלמידי הפקולטות למדעי החברה ולניהול ולסגל ההוראה.

זמני פתיחת הספרייה: ימים א-ה 9:00-19:45.
ביום שישי וערבי חג 9:00-12:45.

טלפונים: יעץ	03-6407984
מענה קולי להארכת השאלה	03-6426211 (רב קווי)
כתובת באינטרנט:	http://www.tau.ac.il/soclib

צוות הספרייה:

מנהלת הספרייה	גבי הדסה רון
מנהלת מחי שירותי קוראים	גבי תהילה לבנת
מנהלת מדור אולמות קריאה	גבי חסיה קופמן
מנהלת מדור יעץ והדרכה	גבי נעמי גלור
מנהלת מדור דליית מידע	גבי אנית שוחט
מנהלת מדור השאלה	גבי עירית נאור

לוח בחינות
תואר ראשון

לתשומת לב

מועד ב' של בחינות בקורסים הניתנים רק באחד הסמסטרים מתקיים באמצע הסמסטר העוקב. לוח בחינות למועדים אלה מתפרסם על לוח המודעות, בלוח זה יכללו גם בחינות בקורסים הניתנים בסמסטר העוקב על-ידי מורה אחר.
פרטים על תאריכי בחינות לא יימסרו בטלפון!

סמסטר א'

היום	השעה	הקורס	החוג
20.1.00	9.00	יישומי מחשב למדעי החברה	כלל פקולטטי
21.1.00	8.30	אנגלית ברמת בינוני אנגלית ברמת מתקדמים	כלל אוניברסיטאי כלל אוניברסיטאי
24.1.00	9.00	מיקרו כלכלה א' תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות מבוא לסטטיסטיקה	כלכלה סוציולוגיה תקשורת
	14.00	מיקרו כלכלה ב' מתמטיקה לכלכלנים א'	כלכלה כלכלה
25.1.00	9.00	מבוא לכלכלה אורבנית שיטות מחקר מבוא לסוציולוגיה מבוא ליחסי עבודה	כלכלה מדע המדינה סוציולוגיה/ כלל פקולטטי חט. בלימודי עבודה
	14.00	פסיכופתולוגיה א' מעבר ל-E.R: עד כמה בריאה התקשורת? Social Meanings of News	פסיכולוגיה תקשורת תקשורת
26.1.00	9.00	המהפכה התעשייתית מודרניות ופוסט מודרנית תפיסה א'	כלכלה סוציולוגיה פסיכולוגיה
	14.00	מבוא לסטטיסטיקה סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'	מדע המדינה פסיכולוגיה

27.1.00	9.00	מתמטיקה לכלכלנים ב'	כלכלה
		סוציולוגיה סביבתית	סוציולוגיה
		שיטות מחקר בתקשורת א'	תקשורת
	14.00	מאקרו כלכלה ב'	כלכלה
		פוליטיקה וכלכלה של תקשורת המונים	מדע המדינה
		מבוא לתקשורת המונים א'	תקשורת
28.1.00	9.00	כלכלה מוניטרית בינ"ל	כלכלה
		מבוא למנהל ומדיניות ציבורית	מדע המדינה
		פוליטיקה השוואתית	מדע המדינה
		סוציולגיה של חברה ישראלית	סוציולוגיה
30.1.00	9.00	מבוא למיקרו כלכלה	כלכלה
		מסחר בינ"ל ריאלי	כלכלה
		היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגים של כאב	פסיכולוגיה
	14.00	מיקרו כלכלה ב'	כלכלה
		מדיניות ומדיניות מעשית	מדע המדינה
		מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	כלל פקולטטי
31.1.00	9.00	סוגיות בכלכלת ישראל	כלכלה
		מבוא לאנתרופולוגיה	סוציולוגיה/ כלל פקולטטי
		תקשוב בקהילות וירטואליות	תקשורת
	14.00	כלכלה פוליטית	מדע המדינה
		מבחנים והערכה א'	פסיכולוגיה
1.2.00	9.00	המערכת הפוליטית בישראל	מדע המדינה
		מבוא לשיטות מחקר	סוציולוגיה
		מח והתנהגות	פסיכולוגיה
	14.00	מבוא ביקורתי לפילוסופיה פוליטית	
		פלורליסטית	מדע המדינה
		שיטות מחקר איכותיות	סוציולוגיה
		שיטות מחקר א'	פסיכולוגיה
		מבוא לארגוני עבודה - מאקרו	חט. לימודי עבודה
2.2.00	9.00	מבוא לכלכלת עבודה	כלכלה
		סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	כלכלה
		תאוריות סוציולוגיות של ארגונים	סוציולוגיה
	14.00	מבוא לאקונומטריקה	כלכלה
		היסטוריה של אמצעי התקשורת	תקשורת

3.2.00	9.00	טרוריזם בינלאומי	מדע המדינה
		מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	סוציולוגיה
	14.00	תאוריה סוציולוגית בת זמננו	סוציולוגיה
		שיפוטי זמן והסתברות	פסיכולוגיה
4.2.00	9.00	בעיות נבחרות במאקרו כלכלה	כלכלה
		מבוא לממשל	מדע המדינה
		אסטרטגיה בעידן המודרני	מדע המדינה
		דמוגרפיה חברתית: תהליכי אוכלוסיה ומשפחה	סוציולוגיה
		תאוריות פסיכודינמיות ויישומן בתהליך הטיפולי	פסיכולוגיה
6.2.00	9.00	מבוא למאקרו כלכלה	כלכלה
		מאקרו כלכלה אי	כלכלה
		התנהגות פוליטית בישראל	מדע המדינה
	14.00	יסודות הפסיכולוגיה החברתית	סוציולוגיה
7.2.00	9.00	מבוא לתורת המשחקים	כלכלה
		מיגדר וחברה	סוציולוגיה
	14.00	תורת האישיות אי	פסיכולוגיה
		דיני תקשורת	תקשורת
		מבוא לארגוני עבודה - מיקרו	חט. לימודי עבודה
8.2.00	9.00	תולדות המחשבה המדינית	מדע המדינה
		סוגיות בהסטוריה החברתית - פוליטית של הפלסטינים	סוציולוגיה
	14.00	מחשבה מדינית בת-זמננו	מדע המדינה
		מבוא ללוגיקה	כלל פקולטטי
9.2.00	9.00	סטטיסטיקה לכלכלנים אי	כלכלה
		מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	סוציולוגיה
		תיאוריות פסיכולוגיות על התפתחות האישה	חט. לימודי מיגדר
	14.00	נשים בפוליטיקה הישראלית	מדע המדינה
		פוליטיקה ערבית	מדע המדינה
		פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	פסיכולוגיה

לוח בחינות

10.2.00	9.00	קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים	כלכלה
		מדיניות החוץ של ארה"ב	מדע המדינה
		תעסוקה בסקטור הלא יהודי	חט. בלימודי עבודה
	14.00	שיטות מחקר כמותיות	סוציולוגיה
		תקשורת לשון וחברה	תקשורת
		תקשורת המונים בישראל	תקשורת
11.2.00	9.00	מימון ציבורי	כלכלה
		מבוא ליחסים בינלאומיים	מדע המדינה
		קבלת החלטות במינהל ובמדיניות ציבורית	מדע המדינה
		כלכלה וחברה	סוציולוגיה
		פסיכולוגיה חברתית א'	פסיכולוגיה
13.2.00	9.00	חשבונאות לכלכלנים	כלכלה
		היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים של הנירה	סוציולוגיה
		פסיכולוגיה פיזיולוגית א'	פסיכולוגיה
	14.00	השמאל בישראל משנת 1967	מדע המדינה
		מבוא לפסיכולוגיה	כלל פקולטטי
14.2.00	9.00	פוליטיקה ומנהל בשלטון המקומי	מדע המדינה
		מדיקליזציה ופיקוח חברתי	סוציולוגיה
	14.00	למידה א'	פסיכולוגיה
		קריאת טקסטים בתקשורת	תקשורת
15.2.00	9.00	בנקאות בישראל - תאוריה ויישום	כלכלה
		סוציולוגיה היסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י: חברה וכלכלה	סוציולוגיה
	14.00	סוציאליזם לאומי: פאשיזם וימין חדש	מדע המדינה
		מושג האזרחות במדינה דמוקרטית	מדע המדינה
		המרחב הציבורי, תקשורת ופוליטיקה	תקשורת
16.2.00	9.00	משפט וחברה	סוציולוגיה
		פסיכולוגיה קוגניטיבית א'	פסיכולוגיה
	14.00	ארגוני עבודה ביפן	סוציולוגיה
		דימוי של מקומות בתקשורת	תקשורת

17.2.00	9.00	פערים כלכליים בישראל התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת	כלכלה פסיכולוגיה
	14.00	סוציולוגיה וסוציאליזציה של מקצועות התקשורת	תקשורת
18.2.00	9.00	המשלות הקואליציוניות בישראל מבוא לפסיכולוגיה שיטת המשפט הישראלי	מדע המדינה פסיכולוגיה כלל פקולטטי
25.2.00	9.00	מבוא למיקרו כלכלה מבוא לסוציולוגיה מבוא לשיטות מחקר	כלכלה סוציולוגיה/ כלל פקולטטי סוציולוגיה

לוח
בחינות

סמסטר ב'

לתשומת לב

מועד כי של בחינות בקורסים הניתנים רק באחד הסמסטרים מתקיים באמצע הסמסטר העוקב. לוח בחינות למועדים אלה מתפרסם על לוח המודעות. כלות זה ייכללו גם בחינות בקורסים הניתנים בסמסטר העוקב על-ידי מורה אחר.
פרטים על תאריכי בחינות לא יימסרו בטלפון!

היום	השעה	הקורס	החוג
7.6.00	9.00	יישומי מחשב למדעי החברה	כלל פקולטטי
11.6.00	8.30	אנגלית ברמת בינוני אנגלית ברמת מתקדמים	כלל אוניברסיטאי כלל אוניברסיטאי
12.6.00	9.00	מתמטיקה לכלכלנים א' מיקרו כלכלה ג'	כלכלה כלכלה
	14.00	מיקרו כלכלה א' משפחה וחברה	כלכלה סוציולוגיה
13.6.00	9.00	כלכלת אי-ודאות מבוא לסטטיסטיקה אמנות ופוליטיקה	כלכלה מדע המדינה סוציולוגיה
	14.00	מחשבה מדינית בת זמננו פסיכולוגיה של השקר	מדע המדינה פסיכולוגיה
14.6.00	9.00	שינויים מבניים במערכת המפלגתית בישראל מבוא לתקשורת המונים ב' סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים	מדע המדינה תקשורת תט. לימודי מגדר
	14.00	אליטות ניהוליות: בעלים, מנהלים ודירקטורים מין, מיניות ותקשורת	סוציולוגיה תקשורת
15.6.00	9.00	מתמטיקה לכלכלנים ב' מבוא לאנתרופולוגיה	כלכלה סוציולוגיה/ כלל פקולטטי
	14.00	מאקרו כלכלה ב' מבוגים והעדפה ב'	כלכלה פסיכולוגיה

16.6.00	9.00	ארגון תעשייתי ופיקוח	כלכלה
		מבוא לממשל	מדע המדינה
		כלכלה פוליטית	מדע המדינה
		פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן	פסיכולוגיה
18.6.00	9.00	יסודות הכלכלה	כלכלה
		מבוא למאקרו כלכלה	כלכלה
		תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות	סוציולוגיה
		סוגיות תיאורטיות בתקשורת	תקשורת
	14.00	מיקרו כלכלה ב'	כלכלה
		כלכלה וחברה	סוציולוגיה
		מבוא ללוגיקה	כלל פקולטטי
19.6.00	9.00	אסטרטגיה בעידן המודרני	מדע המדינה
		תולדות הטלוויזיה באירופה המערבית	תקשורת
	14.00	המערכת הפוליטית בישראל	מדע המדינה
		מיגדר, זהות וקשר	פסיכולוגיה
20.6.00	9.00	כלכלה מוניטרית	כלכלה
		מבוא לסוציולוגיה	סוציולוגיה/ כלל פקולטטי
		מתרבות המונים לרב תרבותיות	תקשורת
	14.00	סוציולוגיה של החברה הישראלית	סוציולוגיה
		למידה ב'	פסיכולוגיה
		מבוא לארגוני עבודה - מיקרו	חט. לימודי עבודה
21.6.00	9.00	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	כלכלה
		פוליטיקה וחברה	סוציולוגיה
		הסבת טקסטים ממדיום למדיום	תקשורת
	14.00	מבוא לאקונומטריקה	כלכלה
		בעיות נבחרות בתיאוריה מיקרו כלכלה	כלכלה
		יסודות הטכנולוגיה בתקשורת	תקשורת
22.6.00	9.00	מבוא לכלכלת עבודה	כלכלה
		התנהגות פוליטית בישראל	מדע המדינה
		פרסום ומציאות	תקשורת
	14.00	תורת האישיות ב'	פסיכולוגיה
		מיתולוגיה ואמנות	כלל פקולטטי

לוח בחינות

23.6.00	9.00	אלגברה לינארית לכלכלה	כלכלה
		מבוא ליחסים בינלאומיים	מדע המדינה
		קבלת החלטות במינהל ובמדיניות	
		ציבורית	מדע המדינה
		סוגיות בעיני הפסיכותרפיסט	פסיכולוגיה
		שיטת המשפט הישראלי	כלל פקולטטי
25.6.00	9.00	זהות ישראלית ערב-תרבותית	סוציולוגיה
		מוסיקה פופולרית, תקשורת, תרבות	
		עכשווית - ומה שביניהן	תקשורת
	14.00	מאקרו כלכלה אי	כלכלה
		חינוך וחברה	סוציולוגיה
26.6.00	9.00	בעיות נבחרות במאקרו כלכלה	כלכלה
		מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים	
		של מדעי החברה	סוציולוגיה
		מבוא לפסיכולוגיה	כלל פקולטטי
	14.00	שיטות מחקר	מדע המדינה
		מבוא לשיטות מחקר	סוציולוגיה
		פסיכולוגיה ניסויית	פסיכולוגיה
27.6.00	9.00	כלכלה מדינית ומדיניות כלכלית	כלכלה
		מבוא למינהל ומדיניות ציבורית	מדע המדינה
	14.00	מבוא לתורת המשחקים	כלכלה
		נשים בראייה רב תרבותית	חט. בלימודי מגדר
28.6.00	9.00	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים אי	כלכלה
		נושאים נבחרים בניהול טוערכות	
		ארגוניות	סוציולוגיה
		מבוא לארגוני עבודה - מאקרו	חט. בלימודי עבודה
	14.00	מדיניות כלכלית וחברתית בישראל	כלכלה
		פסיכולוגיה פיזיולוגית ב'	פסיכולוגיה
		פסיכופתולוניה ב'	פסיכולוניה
29.6.00	9.00	בנקאות בישראל - תאוריה ויישום	כלכלה
		מדיניות ומדינאות מעשית	מדע המדינה
		מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	סוציולוגיה
	14.00	פוליטיקה השוואתית	מדע המדינה

30.6.00	9.00	כלכלה ומשפט	כלכלה
		האחוד האירופי-במבט העבר, ההווה והעתיד	מדע המדינה
		הפוליטיקה של המיגדר	סוציולוגיה
		פסיכולוגיה חברתית ב'	פסיכולוגיה
		תקשורת, לשון וחברה	תקשורת
2.7.00	9.00	חשבונאות לכלכלנים	כלכלה
		תולדות המחשבה המדינית	מדע המדינה
	14.00	החברה הפלסטינית בישראל	סוציולוגיה
		מבוא ליחסי עבודה	חט. בלימודי עבודה
3.7.00	9.00	שווקים עתידיים ואופציות	כלכלה
		ריבוד ואי שוויון	סוציולוגיה
	14.00	כלכלת השלום במזרח התיכון	כלכלה
		יחסים אסורים ומותרים במשפחה	
		בספרות הישראלית העכשווית	פסיכולוגיה
4.7.00	9.00	כלכלה מוניטרית בינ"ל	כלכלה
		הפוליטיקה הבינלאומית של בעיות הסביבה	מדע המדינה
	14.00	תיאוריה סוציולוגית בת זמננו	סוציולוגיה
		מוסדות התקשורת	תקשורת
5.7.00	9.00	כלכלת תקשורת	כלכלה
		גישות ושיטות בפסיכולוגיה	פסיכולוגיה
		מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	כלל פקולטטי
	14.00	סוציולוגיה היסטורית של יהודים	
		וערבים בפלסטינה-א"י: חברה ופוליטיקה	סוציולוגיה
		תקשורת ודעת קהל	תקשורת
		דיני עבודה	חט. בלימודי עבודה
6.7.00	9.00	צמיחה כלכלית	כלכלה
		תרבות וחברה	סוציולוגיה
		סטטיסטיקה לפסיכולוגים ב'	פסיכולוגיה
	14.00	מבט דיפלומטי על המאה ה-20	מדע המדינה
		סוציולוגיה של הבריאות	סוציולוגיה

לוח
בחינות

7.7.00	9.00	כלכלה בפרספקטיבה	כלכלה
		מדיניות בריאות	מדע המדינה
		פסיכולוגיה קוגניטיבית ב'	פסיכולוגיה
		מבוא לתקשורת חזותית	תקשורת
14.7.00	9.00	פערים כלכליים בישראל	כלכלה
		פילוסופיות פוליטיות ואידיאולוגיות	
		פוליטיות	מדע המדינה
		תפיסה ב'	פסיכולוגיה
		המחשב ככלי תקשורת המונים	תקשורת

תואר שני

סמסטר א'

לתשומת לב, בקורסי תואר שני ניתן מועד בחינה אחד בלבד.

כלכלה

23.1.00	14.00	כלכלת עבודה
25.1.00	14.00	תאוריה מיקרו כלכלה א'
27.1.00	14.00	תאוריה של צדק חברתי
28.1.00	9.00	נושאים בתורת המשחקים
30.1.00	14.00	נושאים מתקדמים בתורת ההחלטות בתנאי אי-ודאות
1.2.00	14.00	תאוריה מאקרו כלכלה א'
3.2.00	14.00	כלכלת תחבורה
6.2.00	14.00	שוק העבודה בראייה מאקרו כלכלית
8.2.00	14.00	שוקי הון וביטוח
10.2.00	14.00	צמיחה כלכלית
10.2.00	14.00	קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים
13.2.00	14.00	כלכלה מדינית ובחירת מדיניות
13.2.00	14.00	אקונומטריקה א'
15.2.00	14.00	ארגון תעשייתי
17.2.00	14.00	Subjective State Spaces
18.2.00	9.00	Topics in Macroeconomics

מדע המדינה

27.1.00	14.00	סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'
6.2.00	14.00	תקשורת פוליטית
9.2.00	14.00	הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע המדינה
13.2.00	14.00	השמאל בישראל משנת 1967

לימודי ביטחון

30.1.00	14.00	שיטות מחקר

לוח
בחינות

סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

23.1.00	14.00	תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות
25.1.00	14.00	סוציולוגיה סביבתית
281.00	9.00	מתודות אתנוגרפיות
31.1.00	14.00	סטטיסטיקה למ.א. - אי
4.2.00	9.00	סוגיות בלימודי תרבות ותיאוריה
6.2.00	14.00	מבנים ותהליכים בארגון
8.2.00	14.00	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א: רגרסיה לינארית
10.2.00	14.00	עדכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית
13.2.00	14.00	המבנה התעסוקתי ואדגון העבודה בחברה
15.2.00	14.00	הגישה המערכתית בתאוריה ובפרקטיקה האדגונית
17.2.00	14.00	סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע

לימודי עבודה

25.1.00	14.00	סטטיסטיקה למ.א.
27.1.00	14.00	הערכת עובדים
30.1.00	14.00	שיטות מחקר איכותניות
3.2.00	14.00	שוק העבודה
7.2.00	14.00	מתודה ומחקר בהיסטוריה
10.2.00	14.00	מבנה השכר בישראל
14.2.00	14.00	יסודות בפיתוח ארגוני
17.2.00	14.00	תעסוקה בסקטור הלא יהודי

פסיכולוגיה

26.1.00	14.00	תורת הסטטיסטיקה

מדיניות ציבורית

23.1.00	14.00	השבוגאות
23.1.00	14.00	תקצוב ובקרה אי
24.1.00	14.00	מדיניות עירונית ואזורית
24.1.00	14.00	עלות תועלת
26.1.00	14.00	שיטות מחקר וסטטיסטיקה
31.1.00	14.00	חברות ממשלתיות
31.1.00	14.00	היבטים חברתיים ופוליטיים
2.2.00	14.00	מיקרו כלכלה
3.2.00	14.00	השלטון המקומי ומגמת ביזור
4.2.00	9.00	מדיניות עליה וקליטה
7.2.00	14.00	יסודות הכלכלה
9.2.00	14.00	מבוא למדיניות ציבורית
9.2.00	14.00	יישום מדיניות גישות ושיטות
10.2.00	14.00	התקציב במגזר הציבורי
15.2.00	14.00	סדנה בניתוח ארועי מדיניות
15.2.00	14.00	יזמות כלכלית וחברתית
16.2.00	14.00	תאוריות ארגוניות וניהוליות
16.2.00	14.00	שיטות מחקר למתקדמים
18.2.00	9.00	מדיניות ומערכות שירותים בזירת הרווחה
18.2.00	9.00	משפט חקתי ואתיקה ציבורית

לוח
בחינות

סמסטר ב'

לתשומת לב, בקורסי תואר שני ניתן מועד בחינה אחד בלבד.

כלכלה

דינמיקה של חלוקת הכנסות	14.00	11.6.00
תיאוריה מיקרו כלכלה ב'	14.00	13.6.00
בנקים מרכזיים ואמינות	14.00	15.6.00
כלכלה וסוציולוגיה	14.00	18.6.00
תאוריה מאקרו כלכלה ב'	14.00	20.6.00
נושאים בכלכלת אי-ודאות	14.00	22.6.00
כלכלת משפחה	14.00	25.6.00
אקונומטריקה ב'	14.00	27.6.00
נושאים בשוקי הון	14.00	29.6.00
נושאים נבחרים בסחר חוץ	14.00	2.7.00
סוגיות בכלכלת ישראל	14.00	4.7.00
סמינר נושאים בתיאוריה	14.00	6.7.00
כלכלה בפרספקטיבה	14.00	9.7.00
International Monetary Economies: Theory and History in the 19th and 20th Centuries	14.00	11.7.00
כלכלה ואבולוציה	14.00	13.7.00
המערכת הפיננסית ביפן: מודל חיקוי למשבר מתמשך	9.00	14.7.00
Discrete Choice and Aggregate Dynamics: Theory and Empirical Applications	14.00	17.7.00
Stochastic Decision Processes: Theory, Computation and Empirical Application	14.00	19.7.00
Labor Markets and Macroeconomic Activity	9.00	21.7.00

מדע המדינה

שיטות מחקר לתלמידי המסלול עם עבודת גמר	14.00	15.6.00
שיטות מחקר לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר	14.00	15.6.00
נישות ותיאודיות במדע המדינה	14.00	25.6.00
מדיניות ציבורית וניהול ציבורי	14.00	4.7.00

סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

12.6.00	14.00	סקרים: יסודות מתודולוגים ודרכי ביצוע
14.6.00	14.00	סוגיות במשפט ובמדעי החברה
16.6.00	9.00	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות
18.6.00	14.00	סוגיות בלימודי תרבות ותאוריה
20.6.00	14.00	סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל
22.6.00	14.00	מחקרי מעקב והערכה
25.6.00	14.00	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים ב: משתנה תלוי נומינלי
27.6.00	14.00	סטטיסטיקה למ.א. - ב'
29.6.00	14.00	פרופסיות וארגונים פרופסיונלים
2.7.00	14.00	גישות תהליכיות לייעוץ ארגוני
4.7.00	14.00	הפנומנולוגיה של הניהול בתנאי סביבה משתנים
6.7.00	14.00	סוציולוגיה של הידע: בקורת הדעת הסוציולוגית

לימודי עבודה

12.6.00	14.00	ניהול קריירות ארגוניות
14.6.00	14.00	עובדי צווארון לבן בהסטוריה ובתיאוריה
16.6.00	9.00	ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה - ההיבט היישומי
19.6.00	14.00	שיטות מחקר כמותיות
22.6.00	14.00	תיאוריה ומחקר בארגונים
26.6.00	14.00	הדרכה ופיתוח מנהלים
30.6.00	9.00	ניהול משאבי אנוש
3.7.00	14.00	דיני עבודה למ.א

פסיכולוגיה

15.6.00	14.00	שיטות סטטיסטיות מתקדמות לחוקרים
25.6.00	14.00	עיבודים סטטיסטיים במחשב

לוח
בחינות

מדיניות ציבורית

12.6.00	14.00	שיטות מחקר וסטטיסטיקה
14.6.00	14.00	בעיות איכות הסביבה
14.6.00	14.00	מינהל כספים בשלטון מקומי
16.6.00	9.00	כלכלה ניהולית
18.6.00	14.00	חשבונאות
20.6.00	14.00	חברה ישראלית
20.6.00	14.00	מדיניות קרקע ותכנון
20.6.00	14.00	מיקרו כלכלה
22.6.00	14.00	חברות ממשלתיות
22.6.00	14.00	ארגון תעשייתי
23.6.00	9.00	משפט תקתי ואתיקה ציבורית
25.6.00	14.00	מבוא למדיניות ציבורית
27.6.00	14.00	סדנה בניתוח ארועי מדיניות
28.6.00	14.00	תקצוב ובקרה ב'
30.6.00	9.00	קבלת החלטות
30.6.00	9.00	גישות ניהול
3.7.00	14.00	עלות תועלת
3.7.00	14.00	כלכלת ישראל ומדיניות ציבורית
5.7.00	14.00	תאוריות ארגוניות וניהוליות
7.7.00	9.00	היבטים חברתיים ופוליטיים